

ДЕЙВИД
ФАРЛАНД

Родена
Магьосница

ТРЕТИ ТОМ ОТ • ПОВЕЛИТЕЛИТЕ НА РУНИТЕ •

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

ЕПИЧНОТО ФЕНТЪЗИ ИМА НОВ ИМПЕРАТОР!

ДЕЙВИД ФАРЛАНД РОДЕНА МАГЪОСНИЦА

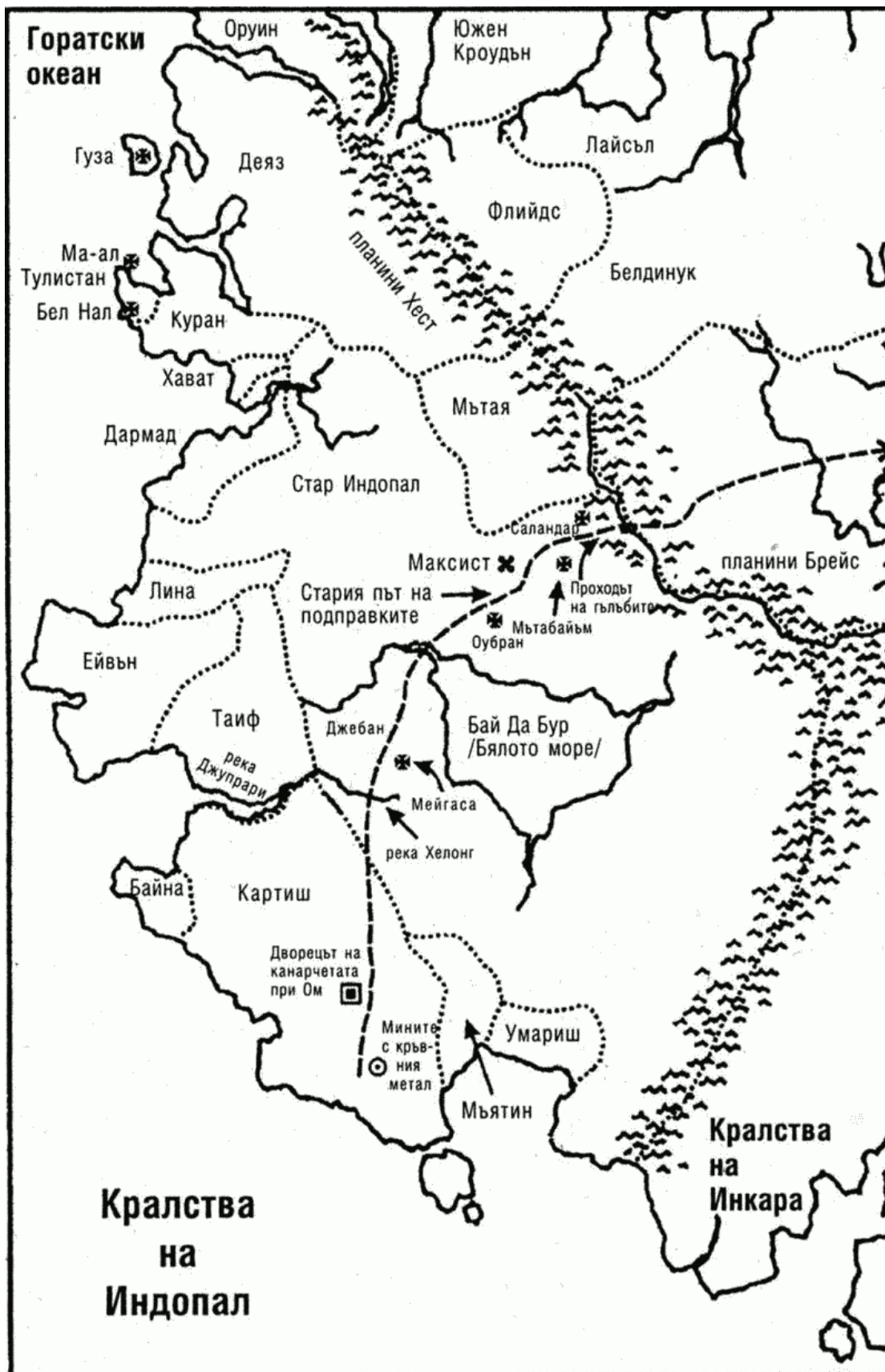
Превод: Валерий Русинов

chitanka.info

Замаян след битката при Карис, младият крал Габорн Вал Ордън открива, че е изгубил силите, които са му позволявали да пази народа си. В борбата си срещу нашествието на чудовищата от Долния свят той разбира, че съществата са станали по-изобретателни и страшни, отколкото си е представял. Докато търси отчаяно оръжие, което да му помогне в битката, той залага всичките си надежди на деветгодишното момиче Ейвран, родената за магьосница чирачка на земния чародей Бинесман. Въпреки страховете ѝ той трябва да я убеди да го поведе в битка срещу Господарката на халите в Долния свят.

ДЕВЕТА КНИГА
ДЕН ВТОРИ В МЕСЕЦА НА ЛИСТАТА,
ЗАТИШИЕ МЕЖДУ ДВЕ БУРИ

ПРОЛОГ

*Купувал си Кренер, крал Туумски, говна
и с тях наторявал си свойта страна.
Но после намерил си той главатари
и взел синовете им — дали ги даром.*

Детско стихче за крал Кренерт, който купувал евтини наемници от Интернук, за да напада Лонък

В Южен Кроудън крал Андърс цяла нощ забавляваше гости. Между тях имаше десетина свирепи стари бойни главатари от Интернук, с техните къси наметки от тюленова кожа и рогати шлемове. Бяха доплавали на кораби, изрисувани като сиви влечуги, и рунтавите им бради миришеха на морска сол. Сребристорозлатните им коси бяха сплетени, а вятърът беше обрулил лицата им.

Всеки друг владетел освен Андърс щеше да се опита да ги купи за каузата си. Бойните главатари на Интернук бяха пословично евтини. Но Андърс не предлагаше пари. Само ги наливаше със здраво пиене и тъпчеше главите им с приказки за вероломството на Габорн Вал Ордън. Към полунощ те вече тропаха със сребърните халби по дървените маси и ревяха, че искат главата на младия крал. За да отпразнуват решението си, убиха един шопар и топнаха плитките си в кръвта, а лицата си нашариха със зелени, жълти и сини шарки. Не искаха друга плата за службата си, само военната плячка.

Така Андърс си купи половин милион жестоки главорези срещу силен ейл и един заклан шопар, на цена по-малка от един стоманен орел.

До тях лейди Варс, съветничката на кралицата на Ашховън, наблюдаваше с мълчалива усмивка как Андърс подработва бойните вождове на Интернук. Отказваше дори глътка да отпие от

великолепното си вино. Беше респектираща жена, красива, умна и с бляскави сиви очи с цвета на оловна шиста.

Когато той настоя вождовете да отпратят корабите си към Дворовете на прилива, устните на дамата се стегнаха. Макар да се стараеше да изглежда неутрална, крал Андърс разбираше, че е срещу него. Толкова по-зле за нея.

Докато главатарите здраво затъваха в халбите си, тя се извини и забърза към пристанището, явно щастлива от шанса да се измъкне жива от кралството му.

Но Андърс знаеше, че в северното море се надига буря. След като лейди Варс се измъкна, той излезе навън. От прага без усилие чувя търва, запял над белите гребени на мили разстояние, и подуши заледените капки в соления въздух.

При тази миризма звярът у него се размърда и закръжи в гърдите му като неспокойно псе. Само едно малко заклинание бе нужно, зашепна му този звяр, и вятърът щеше да издуе платната на кораба на съветничката и да го запрати право в скалите. Кралицата на Ашховън безспорно щеше да намери крушението на собствените си брегове. Щеше да поскърби за кончината на вярната си дворцова служителка, без изобщо да разбере що за предупреждение ѝ е носила. И може би следващият съветник, изпратен от Ашховън, щеше да е по-сговорчив.

Андърс постоя на прага на своята цитадела, заслушан в глъхнещия тропот на копитата на коня на лейди Варс по каменната настилка на кралския път. Гъсти облаци скриваха звездната светлина, а пламъците в Голямата зала мятаха ръждиво сияние по каменния двор и отвъд него. Някъде долу в града се разнесе кучешки вой. Скоро още десетина псета взеха да му пригласят с жалния си плач.

Той изшепна заклинанието, което щеше да струва живота на дамата, и бавно повлече крака обратно към Голямата зала.

Когато се върна, един едноок боен главатар, Олмарг, го изгледа разбиращо. Олмарг се беше надигнал на масата, приведен над печеното прасе. Отряза си едното ухо, сдъвка го и изръмжа:

— Избяга ни оная.

— Така е — призна Андърс.

Още няколко главатари надигнаха мътни очи; бяха толкова пияни, че не си направиха труд и да заговорят.

— Знаех си, че ще офейка — каза Олмарг. — Дамите от Ашховън нямат вкус ни към вино, ни към война. Ама като се махна, поне можем да си развържем езиците.

Андърс отвърна с усмивка. Само допреди няколко мига Олмарг изглеждаше толкова пиан, че като че ли не можеше да разсъждава смислено.

— Съгласен.

— Нашата земя е студена — каза Олмарг. — През дългите зими младоците ни няма какво да правят, освен да се свиват в замъците под дебелия кожи и да топят слугинчетата. Ей затова, откакто се помним, сме си продавали синовете на най-щедрия купувач. Трябва ни тая война. Плячката ни трябва. Нещо повече, трябва ни земи на юг. А по-добра от Мистария няма. Мислиш ли, че наистина можем да я вземем?

— И то много лесно — увери го Андърс. — Силите на Габорн са объркани. Халите съвсем не са единствената им грижа. Когато Радж Атън срути Синята кула, той изби повечето Посветители на Габорн. Сега в Мистария има много лордове, но малко от тях са Владетели на руни.

Той замълча, та последните думи да се набият добре в пианите им глави. Мистария беше най-богатата страна в цял Роуфхейвън. От столетия тя бе добре защитена от вражески нападения — и не защото крепостите ѝ бяха несъкрушими, а заради голямата чет и мощта на нейните Владетели на руни. Благодарение на своето богатство кралете на Мистария можеха да си купуват много силари — магически дамги, направени от редкия кръвен метал. С помощта на тези силари извличаха от поданиците си качества като сила и ум.

Но сега, лишено от своите Владетели на руни, които да го бранят, кралство Мистария нямаше да може да устои дълго.

— Нещо повече — продължи Андърс, — голямото ви преимущество е в това, че по-голямата част от армията на Габорн е заминала на запад, за да прогони Радж Атън от границите на Мистария. Доста ще се поизпотят там, защото Радж Атън е съборил няколко крепости, а хората му държат по-здравите от тези, които са останали. Габорн ще трябва да пожертва много от хората си, за да надвие Радж Атън. Двамата вече сигурно са се хванали за гърлата. Така Габорн остава открит за атака. Всичко това превръща крайбрежието на Мистария в меките слабини на Габорн.

— Меки, ама колко са меки? — усъмни се Олмарг. — Мъжете на Мистария превъзхождат числено моите с двайсет към едно. Даже с твоята помощ...

— Няма да е само моята — увери го Андърс. — Белдинук ще се изсипе отгоре и ще се присъедини към нас.

— Белдинук ли? — удиви се Олмарг, сякаш не бе дръзвал да се надява на такова предимство. — Мислиш, че стария крал Лоуикър ще се размърда?

— Лоуикър е мъртъв — заяви кратко Андърс.

При тази вест неколцина бойни главатари ахнаха.

— Как? Ама кога? — Един побърза да пресуши голямата халба в чест на стария крал.

— Научих новината само преди няколко часа — каза Андърс. — Лоуикър е бил убит днес от ръката на самия Габорн. Дебелата му дъщеря е много злобно същество. Няма начин да не потърси възмездие.

— Горкото момиче — въздъхна Олмарг. — Имам един внук, който не е много придирчив към жените. Ще взема да го пратя да я поухажва.

— Аз пък мислех да пратя сина си — ухили се Андърс.

Олмарг надигна халбата за тост.

— Е, да я спечели по-добрият.

При тези думи жената на Андърс стана от трапезата и изгледа Андърс сърдито. През последния час си беше седяла тихо и той почти бе забравил за нея.

— Ще си лягам — заяви тя. — Разбирам, че вие, господа, се каните цяла нощ да обмисляте как да прекроите света. — Надигна полите на роклята си и вдървено се заизкачва по стъпалата към спалните покои на кралската кула.

Последва дълга тишина. Един горящ в камината дънер бавно се отмести и се разсипа на пепел и жар.

— Да прекроите света! — възкликна Олмарг. — Добре ми звучи! — Безочливата алчност, блеснала в здравето му око, стъписа Андърс. Нещо смразяващо имаше в тази стегната челюст. Олмарг беше човек без задръжки и угризения.

— А Габорн си е още пале. Никак няма да е трудно да му отсечем главата. Само ако мога да взема бързо няколко града... да

изтрепя останалите му Посветители... Габорн изобщо няма да може да се съвземе.

Андърс се усмихна. С едното си око Олмарг виждаше по-ясно, отколкото повечето хора с две. Светът се преобръщаше с главата надолу. Вярно, силите на Габорн го превъзхождаха многократно, но без Владетели на руни, които да ги предвождат...

— Прекрояването на света няма да е чак толкова трудно — каза Андърс. — Аз ще поискам много малко. Ще взема Хиърдън. — Олмарг вдигна въпросително бялата си вежда. Хиърдън съвсем не беше малка хапка, но за бойния вожд от Интернук нямаше да е от никаква полза. — Дъщерята на Лоуикър ще поиска западна Мистария, покрай възмездието. Вие ще искате брега...

— Всичко на двеста мили от брега — отсече Олмарг.

— Сто и петдесет — предложи Андърс. — Ще трябва да оставим нещо и за другите.

— Други ли?

— Имам послания от Алник, Ейремот и Туум. Скоро ще пристигнат техни сановници.

— Сто и петдесет да са — отстъпи Олмарг. Но добави замислено: — От друга страна, ако Габорн наистина е Земния крал? Можем ли да устоим срещу него? Ще посмеем ли да му се опълчим?

Андърс се изсмя толкова гръмко, че смехът отекна в притихналата зала и накара задрямалите при камината ловни псета да надигнат тревожно муцуни.

— Той е просто измамник.

Постара се да го каже уверено, макар да не беше много уверен. Звярът, който се бе вселил в него, го даряваше с особени сили. Андърс можеше да чува гласове, понесени от вятъра чак от другия край на света. Можеше да надушва миризми от мили разстояние. Но дори на вятъра му трябваше време, докато ги измине.

Съжаляваше, че не знае как е свършила битката на Габорн с Радж Атън — тази вест щеше да стигне до него по-късно.

При това негово уверение Олмарг срязва и другото ухо на шопара и пиршеството продължи.

След като нещата се уредиха по този начин, Андърс се качи в кулата и завари жена си да реши косата си в спалнята.

Гърбът ѝ все още беше вкочанен от яд. Докато той преминаваше през стаята, тя го проследи с очи и задърпа гребена толкова настървено, сякаш смъкваше тръни от главата си.

— Нещо изглеждаш изнервена — подхвърли небрежно Андърс. Знаеше какво я е ядосало и се опита да я разсее. — А трябва да си зарадвана. Новините днес са добри. Напоследък най ме тревожеше мълвата за халите в Северен Кроудън, но сега чувам, че братовчед ми ги е прогонил.

— Щастлив изстрел с балиста, който убил злата им магесница — измърмори жена му, — а другите магесници изяли мозъка ѝ. Не е чак толкова за радване. Ще се върнат още повече.

— Да — Андърс се опита да погледне откъм по-светлата страна. — Но следващия път братовчедът ще е по-добре подготвен за тях.

Жена му помълча дълго. Той изчака да ѝ накипи съвсем, докато думите не изригнат от устата ѝ.

— Защо се унизяваш така? Не бива да се пазарим с варварите от Интернук. Миришат на мръсно и на китова мас. А и тия приказки, дето им ги наприказва...

— Са самата истина — прекъсна я крал Андърс.

— Самата истина? Обвиняваш Габорн Вал Ордън в убийство на крал Лоуикър?

— Днес Лоуикър се опълчил срещу Габорн и отказал да го пусне да премине през Белдинук, точно както казах. Заради това Габорн го заклал като говедо.

— Откъде го знаеш това? Никакви куриери не са идвали! — повиши глас тя. — Ако бяха дошли, щях да ги видя.

От дълги години Андърс бе пренебрегвал телесните си потребности и това го бе направило хилав като дрипа. Сега той се стегна и се поизпъчи, за да си придаде повече авторитет.

— Получих съобщението лично. — Не искаше да говори повече по този въпрос. Много добре знаеше, че тя беше на трапезата до него през целия следобед. Ако беше пристигнал личен вестносец, щеше да го види.

Устата ѝ се изкриви от яд и той разбра, че всеки момент ще кипне. Изрече наум кратко заклинание, посегна с показалеца си и я докосна по устните.

— Шшшт... Наистина дойде устно съобщение. Повече подробности ще научим заранта.

На лицето ѝ се изписа объркване и кралицата не отвори уста. Нямахше да може да се съсредоточи и да проговори поне още час.

Той отвори вратата към терасата и пристъпи навън. Звездите грееха над тъмните градски покриви. Нощните стражи крачеха по стените точно под кулата. Наоколо плющеше хладен вятър и препускаше на юг. Далече някъде се чуваше зов на бухал. Иначе градът бе замрял.

Крал Андърс вдигна лице, вятърът се плъзна в косата му и той се наслади на хладната милувка. Звярът в гърдите му се размърда. Той разбираше какво иска този звяр. И прошепна:

— Убий кралицата на Габорн, за да не стане синът по-велик от своя баща.

Издиша леко, така че звукът на думите му да може да се понесе над далечни земи и с още малко да усилва надигащата се буря.

ЕЗИЦИ НА МЪЛНИЯТА

Истината е по-силна от много армии и всички грешници ще паднат пред нея.

Поговорка на А'келлах

Нощният мрак бе паднал отдавна. Вълчето братство яздеше на юг. Но когато войните приближиха Карис, имаше светлина, на която да виждат. В една от каменните кули бушуваше пожар, покривът ѝ мятеше пламъци като гигантски факел. Огньовете облизваха и градските крепостни стени.

Мълния проряза нощта на южния хоризонт като треперещия език на гигантско влечуго — последва тътенът на гръмотевицата.

Ездачите препускаха в галоп последните две мили; дрънчаха брони, развяваха се наметала и гриви. От четиридесетте лордове в групата само трима носеха пики. Яздеха плътно един до друг, да не би да се натъкнат на някоя хала в тъмното.

Дъждът се смесваше с прахта от пожарите и от небето пердашеше кал, тежка като живак, и се процеждаше през наметалото на Мирима.

Щом изкачиха хълма над Стената на Барън, мъжете около Мирима зяпнаха удивени.

— Вижте! — извика един. Сочеше към зейналата яма, от която се бе надигнал световният червей. Приличаше на малък вулкан — конус с диаметър двеста разкрача и триста крачки висок. От върха му бълваше пара.

Само далечните огньовете осветяваха околността. Но с даровете на взор, на мирис и слух, които Мирима бе взела, всичко ѝ изглеждаше свръхестествено ярко.

Беше взела даровете си едва вчера. Струваше ѝ се, че още чува болезненото джавкане на паленцата, докато ѝ отдаваха зрението и слуха си.

Сърцето ѝ се разтуптя. Зачуди се дали огромният червей все още не е някъде наоколо, но следа от лазенето му по земната твърд не се виждаше. Страховитото чудовище се беше прибрало в дупката, от която се бе надигнало.

Трудно беше човек да възприеме размерите на опустошението, да си представи дори мащабите на разигралото се тук сражение. Габорн бе довел войските си при Карис, вслушвайки се в призивите на Земята, с вярата, че ще завари града обкръжен от пълчищата на Радж Атън. Но вместо това бе заварил самия Радж Атън в капан, притиснат от всички страни от гнусните пълчища на халите.

Използвал бе своите новооткрити сили на Земен крал, за да призове от земните недра световен червей — легендарен звяр, — който да унищожи халите.

Мирима беше сигурна, че изходът от тази величава битка ще се възпява още хиляда години. Кървавата гледка я накара да затаи дъх.

На юг се простираше цяло поле от мъртви чудовища, огромни и черни в среднощния мрак; влажните им коруби проблясваха на смътната светлина — като напаст от гигантски мъртви жаби. Сред тях гъмжеше от мъже и жени, обикалящи със запалени факли в ръце. Равнините бяха ужасно раздрани и накъсани, нашарени с хиляди ровове и ями. Войнишки отделения, въоръжени с копия и бойни брадви, претърсваха всяко кътче за живи хали. Но не всички хора долу бяха войници. Някои идваха от града, за да изнесат мъртвите и ранените, майки търсеха изгубени деца, деца — родителите си.

Една хала изведнъж се надигна от изровената си бърлога, на три четвърти миля от тях, и по полето се разнесоха писъци и бойни рогове. Чудовището се понесе към някаква група хора. Рицари на бойни коне препуснаха в галоп да го пресрещнат.

— Кълна се в честта на баща ми! — ревна един от лордовете на Оруин. — Тук още има хали! Тази битка все още не е спечелена!

Лордовете пришпориха конете си покрай останките от Стената на Барън. Под арката ѝ край един огън, се бяха струпали десетина пехотинци, увити в кални наметала и здраво стиснали дълги копия.

— Стой! — завикаха те, щом лордовете приближиха. Двамата на пост насочиха оръжия. Снаряжението им беше пъстро, отличаваше ги като Свободни рицари.

Пламъците на огъня проблясваха, отразени в светлите им очи. Водачът им заяви тържествуващо:

— Повечето хали отстъпват — бягат на юг, откъдето дойдоха. Скалбейрн моли всеки, годен да държи пика, да се включи в преследването им! Но все още има от проклетите твари, изпокрили се в дупките си, ако сте си наумили да се биете тук.

— Скалбейрн гони ордата им в тъмното? В този дъжд? — изрева сър Хосуел. — Луд ли е?

— Земния крал е с нас и никой не може да ни се опълчи! — извика самоуверено командирът на стражата. — Ако някога ви е хрумвало да убиете хала и да си спечелите малко слава, тази нощ е най-подходящото време за това. Един селяк от Силвърдейл изби цяла дузина със секирата си. Истински мъже като вас би трябвало да могат същото, че и повече. — Тонът му беше предизвикателен.

Стражът вдигна за наздравица един мях и Мирима видя, че очите му блестят не само от тържество. Беше полупиян, празнуваше победата. Хората на Скалбейрн явно не знаеха, че Габорн вече не може да предупреждава своите Избрани за грозящата ги опасност.

Макар да бяха Избрани само преди няколко часа, Мирима съвсем ясно виждаше колко самонадеяни са станали тези мъже. Защо да бдят и да си отварят очите на четири, щом Земния крал ще ги предупреди за опасността?

Хората на Скалбейрн не бяха чули последните вести. Габорн беше използвал способностите си, за да прогони халите от Карис, но в края на битката се бе опитал да убие Радж Атън.

Заради злоупотребата му с тези сили на закрила, Земята го бе лишила от тях — в това число и от възможността да предупреждава своите Избрани за всяка опасност, която ги грози.

Тези мъже, които сега така глупаво празнуваха победата, си нямаха представа в каква беда са попаднали. Земята бе възложила на Габорн да помогне „да се спаси семето човешко през тъмните времена, които идат“. Пълният нощен мрак все още не се беше спуснал над тях.

Мирима огледа лордовете на Вълчето братство — трезви мъже със сурови лица. Бяха дошли да се бият, но не се бяха пазарили за такова безумие.

— Ще предупредя хората на Палдейн — предложи сър Джилс от Хиърдън.

— Почакайте — каза Мирима. — Сигурен ли сте, че ще е разумно? Кой може да е сигурен докъде ще стигнат слуховете, как може да се разрасне мълвата по пътя си?

— Земния крал ни предупреди, че е изгубил силите си, за да спаси живота ни — заяви барон Тойкърс от Оруин. — Той не може да скрие истината и ние не можем да я крием заради него.

Мирима се опасяваше, че ако се наложи да разкрие тайната на Габорн, ще предаде човек, понечил да навреди на друг не без справедливо основание. Но ако затаеше вестта, щяха да загинат невинни хора. Да се съобщи беше по-малкото зло.

Сър Джилс ги остави и препусна към Карис.

— А ние ще трябва да предупредим Скалбейрн — каза Тойкърс, слезе от коня и притегна ремъците на седлото си — готвеше се за бърза езда. Други наизвадиха брусове и почнаха да точат оръжията си.

Мирима облиза пресъхналите си устни. Тази нощ нямаше да тръгне с другите на юг. Габорн ѝ беше казал, че ще намери ранения си мъж на една трета миля северно от града, близо до голямата могила. Но из полето все още се криеха хали. Постара се да потисне тревогата си.

— Искате ли да дойда с вас, милейди? — попита я някой и гласът я стресна. Конят на сър Хосуел се беше доближил до нея и той се бе привел от седлото. — Да намерим съпруга ви? Казах ви, че ако ви потрябвам, винаги ще съм зад вас.

Лицето му едва се открояваше под качулката. Хосуел се наведе още по-близо, сякаш очакваше да падне в прегръдките му при първия мирис на кръв.

„Ха! — помисли си тя. — Може, когато всички звезди изгорят на пепел!“

Веднъж се бе опитал да я съблазни. След като тя се възпротиви, се опита да я насили. Беше се извинил след това, но тя все още не му вярваше, макар вече да имаше достатъчно дарове, за да е уверена, че никой повече не би се опитал.

— Не. Ще отида сама. Защо не си намерите някоя хала за убиване?

— Добре — отвърна Хосуел, извади големия стоманен лък от калъфа и започна грижливо да развива мазното платнище, което го предпазваше от дъжда.

— Ще се биете с това?

Хосуел сви рамене.

— С него боравя най-добре. Един изстрел в... сладкия триъгълник...

Мирима пришпори коня си, мина под каменната арка и препусна към най-голямата камара от мъртви хали. Боренсон щеше да е паднал в гъмжилото на битката. Допускаше, че ще е там.

Чуваха се далечните гласове на хора, търсеци по бойното поле своите близки и обичани. Викаха имена, но всичко се свеждаше до един тъжен зов: „Аз съм жив; а ти?“

— Боренсон? Боренсон! — извика и тя.

Нямаше как да знае колко тежки са раните му. Ако лежеше затиснат под туловището на някоя хала, щеше да го освободи. Ако коремът му беше разпран, щеше да прибере червата му и да го спаси. Мирима се постара да не се размеква от страх, каквото и да намереше.

Представи си как ще спре, когато го намери, повтори си наум поне стотина варианта на „Обичам те. Сега съм воин и ще тръгна с теб към Инкара.“

Той щеше да възрази — може би с основание. Беше придобила само малко умение с лъка.

Щеше да го убеди.

Когато се доближи до последното бойно поле на злата магесница, подуши остатъците от проклятията на чудовището. Утаечните миризми бяха полепнали като мъгла ниско по земята.

Но и сега, цели два часа след битката, въздействието на проклятията бе смайващо. „Да ослепееш!“, все още шепнеше едно проклятие и взорът ѝ помръкна. „Да изсъхнеш, на пепел да станеш!“, и от порите ѝ бликна пот. „Да изгниеш дано, издънко човешка“ — и сякаш всяка драскотина по кожата ѝ запулсира, готова да се превърне в гнойна рана.

Яздеше сред сенките на труповете на чудовища, които се извисяваха отвсякъде. Взираше се с трепет в дългите като коси кристални зъби. Зърна някакво движение с крайчеца на окото си и сърцето ѝ подскочи, щом видя как една халска уста се отвори.

Дръпна юздите на коня, за да побегне, но осъзна, че халата нито съска, нито помръдва.

Беше мъртва. Пастта ѝ просто се бе разтворила заради изстиването на трупа. Мускулите се бяха свили като на мида, съхнеща под слънцето.

Мирима се огледа. Устите на всички хали се разтваряха бавно.

Въздухът сякаш бе натежал. Не свиреха щурци в тревите. Вятър не шепнеше в горския листак — халите бяха изкоренили всичко наоколо.

— Боренсон! — извика тя. Огледа земята с надежда, че смътната светлина, отразена от далечните огньове, ще очертае фигурата на мъжа ѝ, заровен под пласт от пепел и сажди.

Три грий изплющяха покрай главата ѝ и тънките им като ципи криле болезнено изскърцаха.

Зад преплетените крайници на едно мъртво чудовище зърна треперливите пламъци на огън и за миг изпита дива надежда, че може да го е запалил Боренсон.

Пришпори коня си натам. Около буйния огън се беше струпала тълпа воини от Индопал. Видът им изнерви Мирима, макар да знаеше, че днес те се бяха сражавали редом до нейните хора срещу халите.

Не бяха обикновени войници. Бяха тъмнокожи номади, облекли върху бронята си черни халати, знак за войсковия им ранг. Шлемовете им имаха стоманени плочки, спускащи се покрай ушите, за да пазят раменете им.

Девет от Непобедимите на Радж Атън лежаха мъртви пред огъня. Номадите, изглежда, се подготвиха да положат мъртъвците на погребална клада.

Между мъртвите Непобедими лежеше тъмнокоса млада жена — направо още дете. Тялото ѝ беше положено върху халат за езда от тънък червен памук, извезан пищно със златни нишки, оформящи тънки лозови вейки. На едното ѝ слепоочие се беше килнала тънка сребърна коронка, изпъкваща на тъмната ѝ кожа.

Беше облечена в тънка копринена рокля с цвета на лавандула, а в ръцете ѝ някой бе поставил сребърна кама.

Мирима се беше натъкнала на Сафира, мъртвата жена на Радж Атън. Габорн бе изпратил мъжа ѝ да доведе Сафира от Индопал, за да се опита тя да уговори своя господар да спре атаките си срещу народа му. Целия свят да беше претърсил, едва ли щеше да намери подходяща особа да осигури мир. Според мълвата Сафира бе взела

стотици дарове на обаяние и глас. Трябваше да е била по-изкусителна от всяка друга жива жена, едва ли бе имало по-сладкодумна от нея.

Явно Боренсон беше намерил Сафира и я бе довел при обсадения Карис. Но ето че сега тя лежеше мъртва между неколцината Непобедими. Мирима допусна, че Непобедимите са били нейната царствена свита, и предположи, че мъжът ѝ ще е някъде наблизко.

Не беше никак трудно да се познае водачът на индопалците. Всички очи се бяха приковали в него и много от воините номади бяха коленичили пред него — кой на едно коляно, кой на две.

Той самият седеше на висок имперски боен кон, гледаше сърдито мъртъвците и говореше заплашително. Тъмните му очи блестяха под светлината на огъня и си личеше как се мъчи да задържи сълзите на гняв. На дясната гръд на наметалото си носеше герба на Радж Агън, триглавия червен вълк. Над трите вълчи глави имаше разперени криле на бухал, а над тях — три звезди.

Отличителните му знаци показваха, че е нещо повече от Непобедим, повече дори от командир на Непобедими.

Няколко души в черни бурнуси се бяха смъкнали на ръце и колене в нозете му. Един от тях отговаряше на въпросите му с боязлив глас.

Мирима, изглежда, неволно се бе натъкнала на свада. Не искаше да се забърква в това.

От сенките зад нея изскочи един висок Непобедим — мъж с раздвоена брада и с мъниста от слонова кост, вплетени в плитките на черната му коса. Пламъците на огъня се отразяваха в тъмните му очи и златната халка на носа му.

Той ѝ се усмихна широко и Мирима не можа да разбере усмивка на съблазън ли е това, или приятелски поздрав. Мъжът кимна към индопалския вожд и прошепна:

— Виждаш? Това Вакъз Фааракин, боен вожд на А'келлах.

Вестта порази Мирима като рицарска пика. Дори в далечния Хиърдън тя беше чувала тези имена. Сред воините на Радж Агън Вакъз Фааракин се славеше като един от най-могъщите. А от всички пустинни племена А'келлах се радваха на най-голяма воинска слава. Освен това те бяха съдиите и законодателите на пустинята, наемаха ги да решават спорове между отделните племена.

Фактът, че Вакъз Фааракин беше ядосан, не се връзваше добре с предмета на неговия гняв.

Непобедимият вдигна лениво ръка, сякаш рядко поздравяваше по този начин.

— Аз съм Акем.

— Какво е станало тук? — попита го Мирима.

— Негов племенник, Пащук, убил днес — отвърна Акем. — Сега разпитва свидетели.

— Племенникът на Фааракин е убил някого?

— Не, Пащук Фааракин убили. — Кимна към един грозен Непобедим, положен до Сафира като израз на висока почит.

— Той бил капитан при Непобедими, много достоен мъж, като другите тука.

— Кой го е убил? — попита Мирима.

— Радж Атън.

— О!

— Да — каза Акем. — Един от убити преживял достатъчно да свидетелства. Той казва: „Радж Атън призовава Непобедими след битка и опитва да убие Земен крал“ — човека, който негов роднина по брак за Йоме Ванисалаам Силвареста. Да се биеш с роднина, това голямо зло. Да убиеш свои хора, това също зло. — Не го каза, но Мирима ясно долови в тона му, че на Радж Атън тепърва му предстои да си плати.

— Тези мъже — Акем кимна към коленичилите Непобедими — намерили умиращ свидетел.

Вакъз Фааракин разпитваше свидетелите един по един. И очите му блесваха все по-гневно.

От тълпата се надигнаха подигравателни викове. Един от главатарите пристъпи напред, сочейки свидетелите. Мирима нямаше нужда от превода на Акем.

— Този мъж казва, че свидетели без полза. Трябва повече от един свидетел. Казва, че Радж Атън не би тръгнал да убива Земен крал.

Мирима едва успя да сдържи гнева си.

— Аз го видях!

Вакъз Фааракин изръмжа при избухването ѝ и запита нещо на родната си реч. Акем вдигна очи към Мирима и преведе:

— Моля, да каже име.

— Мирима. Мирима Боренсон.

Акем се ококори. Мъжете из тълпата си зашепнаха слисани името ѝ.

— Да — каза Акем, — така помислил аз — севернячката с лъка. Ти убил Сияйния на мрака. Всички го чухме! За нас голяма чест.

Мирима се стъписа. Мълвата се разнасяше толкова бързо...

— Просто късмет.

— Не — каза Акем. — В света тези работи не стават случайно. Трябва да ни разкажеш как станало.

Мирима подкара коня си по-близо до буйния огън, за да може да говори на Вакъз лице в лице.

— Бях на трийсет мили на север оттук, когато Радж Атън догони Габорн. Очите на Вълчия господар гледаха убийствено и той като нищо щеше да убие Габорн, ако не беше вайлдът на Бизнесман да го спре. Аз лично забих стрела в коляното на Радж Атън, но Габорн забрани на мен и на когото и да било да го доубие.

Акем преведе. Вакъз се постара да изслуша отговора ѝ безстрастно, но очите му продължаваха да блестят. Заговори и Акем преведе:

— Можеш ли докажеш, че видяла това?

Мирима бръкна в колчана си и извади стрелата, с която беше простреляла Радж Атън. Кръвта му беше засъхнала тъмна на острието.

— Ето я стрелата. Накарайте следотърсачите си да я помиришат. Те познават миризмата на Радж Атън.

Акем отнесе стрелата на Вакъз. Бойният вожд я подуши с любопитство и Мирима веднага разбра, че той също е Вълчи господар. Мъжът изръмжа гърлено, избълва няколко думи на родния си език и вдигна стрелата високо, за да я видят всички. Приблжиха се и други главатари и подушиха дръжката.

— Миризма на Радж Атън наистина по тази стрела — преведе Акем. — Неговата ръка я е измъкнала и неговата кръв е на острието.

— Кажете на Фааракин, че си я искам — каза Мирима. — Смятам един ден да я използвам, за да си довърша работата.

Акем предаде молбата и ѝ върна стрелата. Вакъз и хората му имаха още въпроси към нея. Като че ли недоумяваха защо Габорн е пощадил Радж Атън, негов доказан и открит противник. Мирима се вгледа в суровите лица на а'келласите и си спомни нещо, за което беше

чула веднъж: в някои места в Индопал не съществуваше дума за „милост“. Обясни им, че Габорн, като Земен крал, не е могъл да убие човек, когото е Избрал. А'келласите я изслушаха напрегнато. После я попитаха какво е станало след боя, накъде е заминал Радж Атън. Тя им посочи на югозапад, към Индопал.

При този неин жест Вакъз извади ятагана си от ножницата на гърба си, размаха над главата си кривото острие и започна да вика. Бойният му кон се възбуди от виковете, затанцува напред и той едва успя да го удържи. Животното се изправи на задните си крака и зарита във въздуха. Мирима едва можа да удържи юздите на своя кон, който заситни назад.

А'келласите се развикаха и също размахаха мечове и бойни брадви над главите си.

— Какво ще стане сега? — попита Мирима.

— Радж Атън направил голямо светотатство, като нападнал Земен крал. Такова деяние не може да остане ненаказано. Вакъз казва, „Радж Атън минал на страната на халите, срещу собствения си роднина, срещу родно си племе“. Той казва: „Вдигнете Атваба!“

— Това какво е?

— В старо време, когато крал извърши злина, свидетели вдигат Атваба, „Зов за възмездие“. Ако народ се ядоса, убиват крал — може би.

Вакъз Фааракин заговори окуражително на хората си.

— Казва им: „Развикайте се високо по пазарите — преведе Акем. — Нека да не трепне гласът ви. Не отстъпвайте пред каифа, който ви предизвика, нито пред стражата, която ви заплашва. Ако не се вдигне цял Индопал срещу Вълчи господар, трябва да разберат защо А'келлах го прави.“

След тези думи Вакъз Фааракин скочи от коня си и притича до тялото на своя племенник. Вдигна ятагана над главата си, взря се в останките на своя близък и започна да вика.

— Сега моли дух да се усмири — каза Акем шепнешком, с уважение към покойника. — Моли не броди из дом и не тревожи семейство. Вакъз Фааракин обещава справедливо възмездие.

Вакъз замахна, стоманата изсвистя и отсече главата на мъртвия. Той вдигна във въздуха главата на племенника си и мъжете завикаха възбудено.

— Сега отнесе глава на племе за доказателство.

Вакъз подкани с жест тълпата войници. Мъжете от племето му пристъпиха напред. Непобедимите на А'келлах. Бяха силни, корави мъже. Вакъз Фааракин хвана главата на племенника си за косата, вдигна я високо и изрева. Акем заговори с мрачна тържественост:

— Той казва: „Не трябва има друг крал освен Земен крал.“

Всички а'келласи заповтаряха думите му в хор.

Сърцето на Мирима заблъска в гърдите ѝ, щом мъжете започнаха да секат главите на мъртвите жертви и да ги прибират в платнени торби. После започнаха да хвърлят обезглавените тела в погребалната кладя. Не можеше да разбере всичко, което се разиграваше пред очите ѝ. Не разбираше нищо от пустинното правосъдие, нито от пустинна политика.

Мирима попита:

— Хората наистина ли ще се вдигнат срещу Радж Атън?

Акем сви рамене.

— Може би. Радж Атън има твърде много дарове на обаяние.

— Не разбирам. Радж Атън е извършвал безчинства срещу стотици ваши владетели преди това. Защо хората ще ги интересува, ако е извършил още едно?

— Защото — натърти Акем — сега има Земен крал.

Всичко си идваше на мястото. Не ставаше въпрос за Радж Атън. Това, което ставаше тук, не беше свързано с някаква си дребна несправедливост. Ставаше въпрос за оцеляване: Радж Атън се бе оказал негоден да изтласка халите от Карис. Но Габорн бе доказал себе си. Ето защо Вакъз щеше да се опита да премахне своя владетел.

Тя почувства, че току-що се е замесила в големи събития. Днешното ѝ свидетелство, колкото и дребно да беше, щеше да предизвика гражданска война.

Мирима се задържа още малко, загледана как кладата поглъща крехкото тяло на Сафира. Вгледа се съсредоточено в хубавото ѝ лице, опита се да си я представи приживе, с хилядата дара на обаяние. Въображението не ѝ стигна.

Обърна коня да си тръгне. Акем събра длани пред лицето си и се поклони ниско, в израз на дълбока почит.

— Мир за теб. Дано Лъчезарните те закрилят.

— Благодаря — отвърна тя. — Нека Сияйните направляват ръката ти.

След това подкара в тъмното през гъстата камара халски трупове.

Скоро намери коня на Боренсон, премазан като диня. Потърси наоколо, но намери само шлема на мъжа си и няколко трупа. Но в меката пръст забеляза отпечатъци от мъжки длани. Големи длани, като на съпруга ѝ.

„Изпълзял е — помисли тя. — Сигурно в този момент се мъчи да се добере до града. Или е изпълзял малко по-надалече и е изгубил сваят.“

Слезе от седлото и вдигна шлема на Боренсон. Подуши по земята за мириса му, но дъждът и гнусната воня от проклятията на халите ѝ попречиха. Не можеше да го проследи. Потърси с очи най-подходящо място, откъдето да огледа за него. Могилата около кратера на червея на Костения хълм изглеждаше идеална.

Изкачи се до ръба на кратера. Трудно беше да си представи човек, че едно живо същество е способно да изрови такава дупка.

Отразената от облаците светлина на далечните пожари разкриваше само една зейнала яма. Но щом наведе ухо, Мирима долови някъде надолу в тъмната пустош шума на пенеща се вода. Пътят на червея се беше врязал в подземна река, образувайки водопад. Но беше много далече долу. Щом се отдръпна от ямата, и звукът заглъхна.

Мирима закрачи по сипея; затъваше на всяка стъпка в рохкавата пръст.

Теренът беше мокър и неравен. В кратера се стичаха вади рядка кал.

Кракът ѝ залитна навътре, сякаш могилата всеки момент щеше да се срине и да я повлече към сигурна гибел, и Мирима инстинктивно се дръпна от ръба на огромната яма.

Тук, от върха на могилата, разрухата на Карис се виждаше два пъти по-ясно. Но гледката не показваше нищо, свързано с мъжа ѝ.

— Боренсон! — извика Мирима и огледа полето в кръг. Вакъз Фааракин и хората му оставиха огнената клада и поеха на изток, към Индопал.

Погледна отново към Карис. Сърцето ѝ подскочи. Стражите бяха запалили по крепостната стена наблюдателни огньове, за да могат по-лесно да забележат, ако се върнат чудовища. При рухналия вход на града забеляза някакъв воин с червена коса, също като на съпруга ѝ, подпрян на рамото на някакво червенокосо момиче. Куцаше бавно към града, но при този дъжд и дим не можеше да е сигурна, че е той.

— Боренсон? — извика тя с цяло гърло.

Дори да беше той, не можа да я чуе от толкова далече. Фигурата му скоро се скри в сенките на стената.

Карис беше в пълен хаос.

Преди седмица Мирима бе отпразнувала Хостенфест в замък Силвареста. Там, за пръв път от две хиляди години, се беше въздигнал Земен крал. Народът на Хиърдън бе устроил най-пищното празненство, което бе виждала.

Яркоцветни павилиони бяха осеяли полята извън замък Силвареста като скъпоценни камъни по медна гривна, позеленяла от старост. Входът към всеки павилион беше украсен с пшеничени стебла, оплетени в чудновати шарки, и навсякъде бяха окачени изящно изрисувани ликове на Земния крал.

Миризма на вкусни меса и току-що извадени от пещите хлябове изпълваше въздуха. Музика се лееше от стотици места около града.

Беше истинско пиршество за сетивата.

На всеки ъгъл се натъкваше на някое ново чудо: смешник в пъстри дрехи, понесъл на прът дървена глава, мина покрай нея, яхнал грамаден червен шопар. Млада огнетъкачка от Оруин извличаше пламъци от един огън и ги караше да се извисят нагоре и да лумват във форма на разцъфнали златни лилии. Жена с пет дара на глас пееше ария, която бе толкова красива, че сърцето можеше да те боли дни наред след това. Беше видяла турнир на Владетели на руни, яхнали бойни коне с чулове с толкова ярки цветове, че очите да те заболят, както и танцьори от Деяз, облечени в лъвски кожи.

Беше опитала редки деликатеси — змиорки, държани живи в един казан; опекоха ѝ една пред очите; някакъв десерт, направен от подсладен крем и розови цветчета, охладен с лед; и бонбони с пълнеж от кокосов орех, и фъстъци от Индопал.

Беше истински ден за радост, дори за най-сломеното сърце.

Карис бе най-мрачната противоположност на онзи ден.

Вместо аромати на вкусна храна острото ѝ обоняние улавяше воня от животни, гнил зеленчук, потна човешка гмеж, кръв, урина и война — и всичко това още по-отвратително от задържащата се утайка от проклятията на халите.

Вместо прелъстителната музика я измъчваха хлиповете и риданията на ранените, смесени с плача на онези, които оплакваха мъртвите, и с виковете на хората, търсеци своите близки.

Вместо празненство тук цареше тъга и ужас. Зад един ъгъл се натъкна на десетина деца — най-малкото, двегодишно момиченце, шепнеше на майка им — мислеше, че е заспала. Само един поглед каза на Мирима, че жената е мъртва.

Пред коня ѝ излезе едно дванайсетгодишно момиче. Сивите му очи бяха помътнели от потреса, по оцапаното му лице личаха вадичките сълзи.

„Така съм изглеждала и аз, когато умря татко“ — помисли Мирима. Сърцето ѝ се сви от мъка и състрадание.

Търсеше Боренсон сред хилядите ранени и мръсни войници, пръснати по ханове, частни домове, в Голямата зала на херцога, налягали направо покрай улиците.

Много от ранените едва се удържаха на ръба на смъртта. Проклятията на халите по някакъв неестествен начин караха раните да гноясват. Леки рани само от няколко часа бързо забираха на гангрена.

Търсенето изглеждаше безсмислено и глупаво. Вонята затъпяваше сетивата ѝ. Сред толкова много миризми не можеше да долови мириса на мъжа си.

— Боренсон! — викаше тя отново и отново, докато не прегракна. Започна да се съмнява в собствените си сетива; помисли си дали не си е въобразила, че го е видяла да влиза в града.

„Може да спи някъде — каза си Мирима. — Може би затова не отговаря.“

Доброволци извличаха мъртвите до двора пред двореца на херцога. Тя се притесни да не би и Боренсон да е между тях. Габорн ѝ беше казал, че мъжът ѝ е ранен. Можеше да е умрял. Или някой по погрешка го беше взел за умрял и в този момент той береше душа. Тръгна натам и най-сетне улови миризмата му.

Подкара към двора с нарастващ трепет. Там бяха положени хиляди мъртви. Цели семейства сновяха между тях със запалени факли.

Изгорялата трева се беше проснала като сива постеля. Мъртвите лежаха загърнати в одеяла на редици. Сега тя ясно подуши Боренсон.

Знаеше, че мъртвите близки не винаги изглеждат така, както очаква човек. Лицата на мъжете, загинали в битка, ставаха бледи, изцедени от кръв, докато тези на удушените ставаха синкавочерни. Очите на мъртвите се покриваха с лъскава сива пелена, така че човек не можеше да познае сини ли са били, или кафяви. Лицевите мускули на един покойник можеха или да се сгърчат ужасно, или да се отпуснат в пълно блаженство.

Много жени не можеха да познаят тялото на собствения си съпруг.

По същия начин, когато Мирима намери сър Боренсон, го позна не по външността, а само по миризмата.

Беше коленичил над един мъртвец под останките на чворест дъб с окапали листа. Лицето му бе пребледняло като каймак и толкова изкривено от болка, че нямаше да го познае. Калният дъжд бе оцапал косата му и го беше покрил с толкова мръсотия, че приличаше на окаяно, подивяло същество. Съсирена кръв от някаква рана в слабините бе оцапала крачолите му. Дясната му ръка стискаше дръжката на бойната брадва като тояга.

Сякаш беше стоял, коленичил така, от часове, сякаш никога повече нямаше да помръдне. Беше се превърнал в статуя, в паметник на страданието.

Само облеклото му го издаваше. Носеше същите дрехи, чак до жълтия копринен шал, с който бе избрал да излезе на бой — знака на нейната благосклонност.

Над него се беше навело червенокосо момиченце с фенер в ръка и плачеше с цяло гърло. Двамата не откъсваха очи от мъртвеца, който толкова приличаше на Боренсон, че можеше да се вземе за негов брат.

— Боренсон? — колебливо му извика Мирима. Всичките думи на утеха, които си беше представяла, че ще ѝ дойдат толкова лесно, сега заседнаха в гърлото ѝ. Не можеше да си представи рана, която да предизвика толкова чистата болка, четяща се на лицето му. Попита тихо: — Какво е станало?

Той не я погледна. Не ѝ отговори. Не беше сигурна, че дори я е чул. Стискаше слабините си с лявата си ръка, сякаш току-що го бяха изритали там.

Тя подкара напред и под копитата на коня ѝ изпращяха смачкани жълъди. Когато приближи, разбра, че само ѝ се е сторило, че не помръдва. Целият трепереше.

Беше чувала разкази за хора, видели нещо толкова ужасно, че се затваряли дълбоко в себе си и повече не проговаряли. Боренсон беше воин. Бяха го принудили да избие две хиляди Посветители в замък Силвареста. Деянието дотолкова бе сломило духа му, че след това беше напуснал службата при своя крал.

Пред нея стоеше на колене мъж с наранено и тяло, и дух. Трепереше и умът му беше празен. Толкова бе потънал в болката си, че дори не можеше да заплаче.

— Мирима — промълви той сковано и много сухо, без да откъсва очи от мъртвия. — Запознай се с баща ми.

ОБЩЕНИЕ

*Който тръгне по пътя на чародея, е длъжен да остави
пътищата на простосмъртните.*

Мистарска поговорка

По пътя на север от Карис Габорн все още надушваше мириса на война. Проклятията на злата магесница на халите се бяха просмукали в него като пушек от лагерен огън, лепнеха като потта в дебелията подплата под плетената ризница.

Пътят беше притихнал, призрачен. Нощта сякаш не се спускаше толкова отгоре, колкото се вдигаше като изпарения от дупките, осеяли полята. Не чуруликаха птици в здрача. Конските копита глухо тупкаха в разкаляната земя. Макар в свитата му да яздеха седем души, едва се чуваше скърцането на сбруи.

Стигнаха до някакво село. Доскоро Габорн знаеше името и на най-забутаното селце в кралството си, но паметта му беше угаснала със загубата на неговите Посветители в Синята кула.

Все едно. Селото беше пусто, само едно жълто псе се моташе по улиците, влачейки опашка. Никого нямаше да обиди с това, че е забравил името му.

Селото беше старо, скупчено нагъсто, със сгради от дялан камък. Някой гостилничар преди много време беше построил хан, който почти преграждаше пътя, може би защото си бе представял, че конниците вероятно ще спират, вместо да се опитват да го заобикалят. След това до хана бяха изникнали няколко дюкяна, а около дюкяните — къщи.

Конските стъпки закънтяха по-силно по улиците. Габорн чу как дрънченето на ризницата му отеква от каменните стени.

Селото лежеше притихнало, обвиняващо. Не играеха деца по улиците. Не се караха свадливи съседки през оградата. Не мучаха крави, подканящи доячките да седнат на столчетата. Не се виждаше стопанин, размахал брадвата да насече дърва за вечерния огън. Не

излизаше дим от комините, понесъл съблазнителната миризма на печени кокошки.

Не кънтяха чукове. Звезди не пронизваха облачното небе. Не се чуваше детска песен.

„Ето как ще изглежда светът — помисли Габорн, — когато нас престане да ни има.“

— Трябваше да убием Радж Атън — изръмжа уморено Ерин Конал.

— Земята няма да го позволи — отвърна Габорн.

— Може би да тръгнем срещу Посветителите му? — предложи принц Селинор. — Няма да е същото като да го нападнем лично.

При мисълта за нападение на Посветители на Габорн му прилоша. Посветителите в повечето случаи бяха невинни. Красотата на Радж Атън беше неустоима като мълния, а гласът му — съкрушителен като небесен гръм. За да може един Владетел на руни да получи дарове от свой васал, васалът трябваше да му ги предложи доброволно. Но никой не можеше да предскаже как би реагирал той на властната настойчивост на Радж Атън. В Роуфхейвън казваха, че „Когато погледнеш в лицето на чистото зло, то ще е красиво.“ И наистина, Радж Атън беше красив.

Някои го смятаха за толкова убедителен, че заблуждава дори себе си със собствения си глас. Твърде често беше вкарвал хората в заблуда — дори своите врагове. Жените го обикваха само като го видят, мъжете го тачеха и се прекланяха пред него. Предлагаха му своите дарове и живота си в служба, защото успяваше да ги убеди, че е за тяхно добро.

Светът отиваше към катастрофа, към ужасна война с халите. Радж Атън вече бе убедил десетки хиляди хора, че човечеството ще може да оцелее в предстоящата война само ако всички вляят своите качества, своята сила, жизненост и ум в един единствен човек, който да е техният поборник. Този един-единствен човек щеше да стане безсмъртен, да се превърне в митичния Дар Всечовешки.

Разбира се, не всички хора бяха склонили. Ето защо Радж Атън бе повел война срещу Роуфхейвън, за да привлече населението му на своя страна и да го използва за своите цели.

Злината беше голяма. Мощта на Радж Атън бе нараснала дотолкова, че мисълта дали ще може да го сломи отчайваше Габорн.

При толкова хищен и ненаситен владетел, единственият начин да бъде нападнат беше косвеният — както каза Селинор — като се избият неговите Посветители. Защото със смъртта на всеки Посветител неговият владетел губеше възможността да използва придобитите от него качества.

Така, с избиването на няколко хиляди Посветители, Радж Атън можеше да бъде омаломощен дотолкова, че да стане възможно да бъде надвит в сражение.

Но кой можеше да избие невинни Посветители? Във всеки случай не и Габорн. Мъжете и жените, отдали се на Радж Атън, просто бяха твърде слабоумни, за да прогледнат отвъд красивата маска. Други му отстъпваха своите дарове по принуда. Да, Радж Атън успяваше да опре силарите в плътта им и да извлече даровете им, но само защото се бояха повече от самия него, отколкото от ръждивочервените му силари.

— Той взе деца за Посветители в замък Силвареста — ядосано каза Габорн. — Няма да пролея детска кръв.

— Често го правеше и в Индопал — подхвърли Джюрийм. — Деца и красиви жени... знаеше, че никой съвестен мъж не би могъл да им посегне.

Габорн се чувстваше омерзен до дъното на душата.

Не можеше да понесе повече приказките за Радж Атън. Алчната ненаситност на Вълчия господар го отвращаваше. „Изобщо не трябваше да се опитвам да го привлека — помисли Габорн. — Не биваше да се надявам дори, че мога да го превърна в свой съюзник.“

В призрачно притихналите улици той наостри сетивата си, за да долови със Земния си взор дали някаква опасност застрашава неговите Избрани.

През последния ден бе насочил цялото си внимание към Карис.

Земята го бе натоварила с тежкото бреме да Избере хора, да подбере семе на човечеството, което да опази в „тъмните времена, които идат“. В същото време Земята го бе дарила със силата да усеща заплахата за своите Избрани воители.

Сега обаче той бе изгубил силата да ги предупреждава за опасността, макар да можеше да я усеща.

В случай, че хората му бяха подложени на заплахата, той не можеше да направи нищо друго, освен да почувства опасността малко преди да загинат. Но се надяваше на повече. Силите му бяха смалени,

но беше длъжен да се надява, че ако почувства голяма заплаха, ще успее някак да избегне бедствието.

Ето защо сега опипваше като слепец, напрегнал до краен предел своя дар.

Опасността сякаш дебнеше навсякъде. При Карис все още бушуваха битки. Свободните рицари на Скалбейрн се сражаваха с халите, изтласкваха ги на юг. За няколко секунди умряха двама мъже и Габорн много остро почувства загубата.

На запад Радж Атън бягаше през дивата пустош, оттегляше се към Индопал. Странно, изглеждаше по-скоро мъртъв, отколкото жив и Габорн неволно се учуди защо е така.

Но за свой ужас усещаше и... опасности, които бяха с много по-личен характер и много по-застрашителни от всичко досега. Нито една от тях не предстоеше незабавно. По-скоро се долавяха на... пластове натрупана и неизбежна гибел. По-отблизо усети заплаха за жена си, Йоме. Нямахше да настъпи скоро. През последните няколко дни се бе научил да преценява кога ще се появят заплахите едновременно с предупреждението. Подозираше, че до утре Йоме няма да е изложена на никаква заплаха. Но се замисли над източника ѝ, защото макар да чувстваше заплахата, не винаги можеше да долови причината ѝ.

Под всичко това лежах по-големи знамения. Десетки хиляди хора в Карис все още изглеждаха застрашени. Дали от нова атака? Но бедата, зрееща над Карис, бе по-отдалечена от опасността, заплашваща Йоме. Предполагаше, че тя ще връхлети не по-рано от утре вечерта или на следващия ден.

Освен това над Хиърдън отново бе надвиснал тъмен облак. Габорн си представи всички тези опасности като белези се люспи на лук. Опасността за Йоме беше голяма и близка. Щом тя отминеше, надвисваше още по-голяма заплаха — за десетките хиляди в Карис. В края на седмицата в Хиърдън можеха да загинат стотици хиляди...

Но най-отдолу, в сърцевината на нещата, той долови една крайна и окончателна катастрофа. Тя като че ли обхващаше всеки отделен мъж, жена и дете, които Габорн бе Избрал — милион човешки души, пръснати из половин дузина държави.

Духът на Земята го беше предупредил, че съдбата на човечеството лежи на плещите му. Габорн бе приел ролята на закрилник на човечеството. Беше си представял, че заплахата ще

продължи с години. Беше си представял дълги войни и продължителни обсади.

Но краят на човека бе съвсем близък. „Само пет дни?“ — удиви се той. Във всеки случай, не повече от седмица. Устата му пресъхна и Габорн едва успя да си поеме дъх.

„Не може да бъде! — каза си. — Въобразявам си.“

Но в костите му се прокрадна смразяваща увереност.

Затворените прозорци се взираха в него като празни очи. Чувстваше се заклещен като в капан в това селце от сенки.

Габорн пришпори коня и поведе. Йоме, Селинор, Ерин, Джюрийм, Бизнесман и вайлдът побързаха да не изостанат. За щастие никой не го приближи и не го заговори.

Малко на север от селото Габорн обърна наляво по пътя за Балингтън. Помнеше с много добро чувство селото от детството си и реши да прекара нощта там. Спомни си неговото ведро спокойствие, тучните му градини. Земните сили там бяха могъщи — добро място, където да влезе в общение със своята господарка. Селото бе само на три мили встрани от главния път.

Конете поеха към два хълма, изправени като горди стражи. Голите поля отстъпиха пред гора от величествени букове, чиито клони се издигаха високо над главите им.

Щом наближиха хълмовете, Габорн зави покрай тях. Една прекатурена кола преграждаше пътя. До нея около малък огън се бяха присвили няколко смугли същества и се топлеха на пламъците му.

Когато ги приближи, те наскачаха. И шестимата бяха ненормално ниски, почти като джуджета. Бяха награбили странна сбирщина оръжия — спица от колело на фургон, касапски сатър, сърп, две брадви за сечене на дърва и саморъчно направено копие. Вместо брони имаха кожени престилки. Водачът им беше с посивяла брада и рунтавите му вежди шаваха като дебели гъсеници.

— Стой! — изрева той. — Стой на място! Сто стрелци има в тия гори. Само една стъпка напред и ще те направят на решето.

На Габорн му беше нужен само миг, за да разбере, че шестимата „мъже“ не са никакви мъже. Повечето бяха момчета между тринайсет и седемнайсет години — братя, ако се съдеше по външността им. Също като баща си, всички бяха ниски като джуджета. Имаха

къдравата коса на баща си и странно чипи носове. Нищо не можеха да видят отвъд светлината на огъня; заплахата им беше смехотворна.

— Сто стрелци? — учуди се той с насмешка, след като Йоме и останалите спряха зад гърба му. — Според мен можете да направите краля си на игленик и с два пъти по-малко. — Подкара напред да излезе на светло.

Шестимата паднаха на колене и зяпнаха лордовете пред себе си.

— Видяхме ваше величество да язди на юг тази сутрин! — извика единият. — Помислихме, че плячкаджии може да се запътили насам. Това е родният ни дом, нали разбирате.

— И чухме земята да стене, и видяхме един облак да се издига над Карис! — добави друг.

— Вярно ли е? — попита един от младежите. — Вие наистина ли сте Земния крал? — При тези думи всички млади мъже коленичиха и загледаха Габорн с очакване.

„Дали наистина съм Земния крал? — зачуди се той. — Как да отговоря сега на този въпрос?“

Разбираше какво искат. Шестима дребни мъже без никакъв дар, дошли да бранят пътя срещу Непобедимите на Радж Атън. Рядко беше виждал такава глупост... или такава храброст. Искаха закрилата му. Искаха да ги Избере.

Щеше да го направи, стига да можеше. Напоследък бе имал време да размисли какво цени у хората. Неговият Дни беше казал, че цени хората с прозрение, докато други ценяха мъжката сила и острия ум.

Но сега Габорн разбра, че най-много цени онези, които умеят да обичат и да живеят добротливо. Ценеше хората със здрава съвест и непоклатима решителност, хора, дръзващи да се изправят срещу мрака дори когато надеждата за оцеляване е нищожна. Почувства се поласкан, че се среща с тези добри, простовати хора.

— Не съм Земен крал — призна Габорн. — Не мога да ви Избера.

Момчетата не можаха да скрият разочарованието си, колкото и да им се искаше — дори в сенките, хвърляни от лагерния им огън. Въздъхнаха и всеки от тях сякаш посърна и изгуби надежда.

— Е, нищо — разсъди бащата, — може и да не сте Земния крал, но все пак сте *нашият* крал. Добре дошли в Балингтън, милорд.

— Благодаря — отвърна Габорн.

Пришпори коня си напред в тъмното, покрай мъжете и под буковите дървета. Приятелите му препуснаха след него. Изпрати ги пълна тишина. Нощта ставаше студена, дъхът излизаше от ноздрите му като мъгла.

Усети, че се е задъхал от страх, че всеки момент ще се разплаче. След още една миля, където ниските хълмове се сливаха, той дръпна юздите и другите спряха зад гърба му.

— Време е — каза Габорн на малката група. — Трябва да поговоря със Земята.

— Толкова скоро ли ще се опиташ? — попита Бизнесман. — Сигурен ли си? Земята отвърна силите си от теб само преди два часа. Не разбираш ли, че шансът ти за благоприятен отзвук е нищожен?

— Сигурен съм — заяви Габорн.

Имаше церемонии, извършвани от чародеите, на които обикновени хора не присъстваха. Габорн се обърна към групата си.

— Джюрийм, ти ще се погрижиш за конете. Ерин, Селинор, останете с него. Останалите, елате с мен.

Слезе от коня. От юг се трупаха облаци и отгоре светеше съвсем бледа, разпокъсана звездна светлина.

Йоме слезе от коня и колебливо го хвана за ръка.

— Сигурен ли си, че искаш да дойда?

— Да — отвърна Габорн. — Сигурен съм.

Бизнесман хвана тоягата си и ги поведе; вайлдът вървеше по петите му. Минаха през едно тясно дефиле, по камениста пътека, оставена от кози и овце.

— Когато човек се обръща към Силите — почна да го съветва Бизнесман, докато се катереха по пътеката, — когато търси тяхната благосклонност, трябва да е в подходящо състояние на ума. Не е достатъчно само да потърсиш благословията им. Трябва да си с чисто сърце и ясна цел. Трябва да оставиш настрана гнева си към Радж Атън, страховете си за бъдещето, както и себичните си желания.

— Опитвам се — каза Габорн. — Земята и аз искаме едно и също. Искаме да спасим моите хора.

— Ако можеш изцяло да възвисиш желанията си — каза Бизнесман, — ще станеш най-могъщият чародей, който е познавал този свят. Ще чувстваш нуждите на Земята и ще се превърнеш в

съвършения инструмент за тяхното изпълнение. Нейните защитни сили ще потекат към теб без никакви задръжки. Но ти многократно отхвърли потребностите на Земята. Тя ти възложи да спасиш семе на човечеството, но ти се стремиш да спасиш *всички* — дори такива като Радж Атън, за които знаеш, че са недостойни.

— Съжалявам! — прошепна Габорн. Но още докато го прошепваше, се зачуди; „А кой е достоен да живее? Дори да се върнат силите ми, кой съм аз, та да го реша?“

— Много по-сериозно от първото оскърбление беше второто. Даде ти се възможност да предупреждаваш своите подопечни за опасността. Но ти се опита да я поквариш, да превърнеш силите на съхранение в оръжие.

— Радж Атън нападна хората ми — възрази Габорн.

— Изобщо не трябваше да Избираш *него* — каза Бизнесман, — колкото и неизбежно да ти се струваше. Предупредих те да не го правиш. Но след като го Избра, не биваше да се опитваш да насочваш силите на съхранение срещу него. Това твое деяние е самият корен и същината на покварата.

— Никаква надежда ли няма? — попита Габорн. — Това ли искаш да ми кажеш?

Бизнесман се обърна — звездната светлина се отрази в очите му — и заби тоягата си в земята. Беше се задъхал след изкачването.

— Разбира се, че има надежда — каза той твърдо. — Надежда има винаги. Ако на човек му липсва надежда, значи му липсва мъдрост.

— Но аз направих големи грешки — каза Габорн. — Изобщо не трябваше да разчитам на силата си. Сега го разбирам.

— Хм... — отвърна Бизнесман и го погледна одобрително. — Разбираш го, но дали си го проумял? Искрено ли вярваш, че Земята ще те защити, или мислиш като Владетел на руни? Разчиташ ли на своите дарове?

Габорн отвърна замислено:

— Не взех даровете за себе си, а за да служа по-добре на своите хора. Не мога тепърва да се откажа от избора си. Даровете ми все пак могат да послужат на човечеството.

Бизнесман пак изхъмка, после ги отведе на една малка поляна и изгледа Габорн изпод рунтавите си вежди. Очите му приличаха на

студени черни камъчета.

Камъни бяха осеяли земята, но почвата миришеше богато, щедро. Беше място, където Габорн щеше да очаква да чуе песен на щурци или ситнещи из шумата мишки, или крясъците на бухали. Но само студеният вятър въздишаше над хълмовете.

— Това ще свърши работа — изръмжа Бизнесман, смъкна се на колене и се изплю на земята. — С това възлияние от своето тяло, давам ти да пиеш, о, Господарко — каза Земният пазител. — Търсим твоята помощ в часа на своята нужда. — Кимна към Габорн и останалите. Всеки се изплю поред.

Бизнесман вдигна тоягата си, завъртя над главата си и запя:

Жива да си, Майко.

Жива да си, Закрилнице.

Дървото на живота заслания дома ни.

Ела, Създателко.

Ела, Унищожителко.

Ела да ни направиш свои.

Докосна земята с тоягата си и тихо промълви:

— Отвори се.

Чу се раздиращ звук и корените на сухата трева се раздвоиха. Появи се цепнатина, от която изригнаха купчини черна пръст.

Габорн се взря в плиткия ров. Тлъстата земя бе пълна с малки бели камъчета.

Той пусна ръката на Йоме и започна да се съблича. Очите му пробягаха към зелената жена, за да види реакцията ѝ, но за вайлда, воин, сътворен от Бизнесман от камък и дърво, като че ли не съществуваха понятие за свян и той остана безразличен към анатомията му.

Габорн се огледа, изпълнен с очакване. В градината на Бизнесман Земята бе приела телесна форма, дошла бе лично да поговори с него.

Но тук хълмовете си оставаха голи и той не видя никакви тъмни фигури, които да се промъкват към него по склоновете.

След като свали дрехите си, Габорн пристъпи и влезе в рова. Настръхна при допира със студената земя, но скръсти ръце над

гърдите си, вдиша дълбоко и затвори очи. Прошепна:

— Покрий ме.

Полежа няколко мига в очакване, но нищо не се случи. Земята не изпълни дори тази малка негова молба.

— Покрий го — тихо я прикани Бизнесман.

Йоме не беше сигурна защо Габорн я помоли да дойде. Тя не притежаваше сили, не можеше да помогне в призоваването на Земния дух. Можеше да му предложи само едно: утеха.

Утеха, от която се нуждаеше ужасно. Не знаеше как да му помогне да срещне бъдещето си. Все още имаха страшно много врагове: Радж Атън можеше да продължи да му създава главоболия от запад, дъщерята на Лоуикър и крал Андърс — от север. При Инкара се беше натъкнала на нарочен убиец, а от земята под нозете ѝ все още извираха хали.

„Ако всички трябва да умрем — реши тя, — то нека поне приемем смъртта си с достойнство.“ Това поне можеше да даде на Габорн.

Но се боеше, че други няма да могат.

Тя мълчаливо помоли Земята:

„Отговори ни, моля те.“

Върху Габорн се изсипа пръст. Студена и суха, тя проникна навсякъде — под ноктите му, натеза между пръстите на краката му, притисна гърдите му, покри устните и клепачите му.

За няколко дълги секунди той затаи дъх. И през това време отпрати мислите си, копнежа си:

— Прости ми. Прости ми. Не ще злоупотребя повече със силата, която ще ми заемеш.

Пресегна се надалече с ума си и се вслуша за отговор. Най-често Земята говореше с гласовете на мишки или със зова на дивия лебед, или с пукота на прекършена клонка в гората. Но в редки случаи заговаряше и на човешка реч.

— Прости ми — шепнеше Габорн. — Ще се покоря на волята ти. Позволи ми да спася семената човешки. Нищо повече не те моля. Позволи ми отново да бъда твой слуга.

Отговор не чу.

И си представи бъдещето така, както щеше да се разгърне пред него в случай, че не върне силите си. Представи си човешкото множество — как бяга от пълчищата на чудовищата, как се трупа в гористите хълмове или се крие в дълбоките пещери, и се бори колкото може, за да оцелее.

Представи си самия себе си, как използва единствената му останала сила, способността да усеща заплахата и да спасява поне онези, които могат да чуят гласа му.

Но рано или късно провалът щеше да настъпи. Може би щеше да свърши съвсем сам, като последния човек на Земята, чийто единствен и последен дар се е превърнал в проклятие.

Задържа дъха си, докато дробовете му не пламнаха и мускулите не го заболяха.

Предната нощ, докато лежеше в гроба, Земята го бе освободила от необходимостта да диша, позволила му бе да отпусне всеки мускул и да потъне в свършено блаженство.

Тази нощ... спомни си първите думи на Земния дух: „Някога имаше тот по земята. Някога имаше мътни... В края на това тъмно време човечеството също може да се превърне само в спомен.“

Земята леко потрепера. Йоме знаеше, че Габорн е предизвикал земен трясък при Карис, и помисли, че това е остатъчен трясък.

Но земята продължи да се тресе. Листата на дърветата засъскаха, няколко камъка се затъркаляха по склона. Почвата под краката на Йоме заръмжа, а после земята изхвърли Габорн и той се просна по очи върху сухата трева.

Във въздуха се вдигна прах. На повърхността се показаха парчета от нещо като сив камък, докато тя не осъзна изведнъж, че не е камък, а са кости — счупената челюст на крава, скелет на кон, раменната кост от мечка стръвница. Всички те изригнаха на повърхността заедно с Габорн.

Габорн се надигна, вдиша дълбоко и отчаяно започна да сваля пръстта от лицето си. Седна, както беше гол, и изплю пръстта от устата си.

Боботенето секна и една канара бавно се затъркаля по склона към малката група хора.

Бизнесман посочи с тоягата си към надигналите се от пръстта парчета кости. Намръщи се, клекна и ги загледа.

— Получи си отговора.

— Но какво означава това? — попита Габорн.

Бизнесман се почеса по брадичката.

— Земята говори на *теб*. За теб какво означава?

— Не съм сигурен — отвърна Габорн.

— А ти помисли — каза Бизнесман. — Отговорът ще ти дойде. Довери се на усета си. Довери се на Земята.

И поведе вайлда си надолу по склона.

Габорн запълзя наоколо и започна да вдига парчетата кости и да ги оглежда, сякаш се надяваше да прочете някакво изписано на тях послание. Йоме взе наметалото му и го загърна с него.

— Кости в земята... — мърмореше Габорн. — Мястото на костите под земята. Търси „Мястото на костите“.

Не й беше нужен чародейт, за да й го преведе. Габорн, разбира се, трябваше да го разбере: Земята го е отхвърлила, отхвърлила е молбата му. Йоме прошепна:

— Земята ще се покрие с кости.

Габорн се спря, притиснал един кучешки череп до гърдите си.

— Не! Изобщо не е това!

Йоме го прегърна, понечи да го притисне до себе си и да го утеши.

Габорн бе дал всичко, на което бе способен, за да бъде Земен крал. Не беше хладнокръвен. Не беше корав. Не беше воин. Ако се бе оказал едно от тези неща, тя никога нямаше да го обикне.

Но грешките му най-вероятно щяха да донесат гибел за всички тях.

„Достатъчно ли съм силна, за да го подкрепя въпреки това?“ — зачуди се тя.

— Какво ще правим сега, обич моя? — попита Йоме.

Габорн просто седна на земята, гол под наметалото, с което го беше загърнала.

— Първо трябва да предупредим Скалбейрн и останалите ми войски, че съм изгубил силите си. А после ще направим това, за което настоява Земята.

ОПАК ЧОВЕК

Лековерните често взимат твърденията на циниците за прозрение. Циниците ще твърдят, че всички хора са покварени и че съществуването е безплодно. Но мъдрият знае, че не всички хора са покварени и че животът носи не само скръб, а и радост.

Твърденията на циниците са само полуистини, тъмната страна на мъдростта.

Из дневника на крал Джас Ларън Силвареста

— Проблемът е — каза Върховният маршал Скалбейрн, докато двамата със сър Хондлър яздеха през нощните гори в преследване на халите — че Габорн обича хората си твърде много, а Радж Атън своите — твърде малко. — Скалбейрн беше получил някакво загадъчно предупреждение от Габорн, който бе потърсил убежище в Балингтън, и двамата с Хондлър още се мъчеха да го осмислят.

Маршал Хондлър отвърна:

— Нищо добро няма да излезе от това, помни ми думата. На хората все не им стига само да *посадят* семената на собствената си гибел. Не, те първо ще си разкопаят и наторят почвата, после ще плевят и поливат крехката фиданчица, докато плодът ѝ не узрее съвсем.

Върховният маршал Скалбейрн се изсмя на коментара му.

— Никой няма съзнателно да ухажва бедата. — Хондлър пришпори коня си пред Скалбейрн, хвана един дълъг клон и го пусна така, че той изплющя в лицето му, явно като отмъщение за присмеха.

— Ах, ранен съм — каза Скалбейрн.

— Съжалявам.

— Ако това е най-голямата рана, която ще получи тази нощ, ще съм ти благодарен за нея — отвърна Скалбейрн.

Подготвяше нова, скорошна атака срещу халите. Искаше да стигне до малкия хълм, на който сър Скерет, далекогледецът, бе

запалил сигналния фенер в знак на предупреждение, но нито една проклетата горска пътека не водеше към това хълмче. Нощта все още беше облачна и толкова високо сред планините Брейс мъгливият дъжд обръщаше на сняг.

— Хората ухажват бедата по сто начина — заяви Хондлър. — Например забелязал ли си колко лесно може човек да превърне една добродетел в порок?

— Тоест?

— Ами например, като малък познавах една жена, която беше толкова благодетелна, че всички я хвалеха. Печеше хляб за бедните, раздаваше пари на бедните, кравата си даде... накрая и къщата. Накрая взе да проси по улиците и една зима така си умря, бездомна. Така нейната добродетел се превърна в порок, който я съсипа.

— Разбирам — каза Скалбейрн. — И смяташ, че това става често?

— Аха. Но историята ми не свършва дотук: значи същата тази жена имаше син, който като разбра, че си е загубил наследството, тръгна из околностите като разбойник и обираше всеки, който му падне. Никой не можеше да го хване и той си въобрази, че е някакъв удивително велик крадец, и взе да се перчи: „Ех, какъв голям разбойник съм!“ Точно така грачеше на ортаците си в момента, в който се промъкнах до бивака му и забих стрела в гърлото му.

— Ха! Браво! — каза Скалбейрн.

— Така че ние или като майката превръщаме добродетелите си в порок, или като сина се самоубеждаваме, че порокът е добродетел. Но и в двата случая засяваме семената на собствената си гибел. Нашият велик Земен крал, Габорн Вал Ордън, си въобразява, че неговата обич към човечеството е някакво достойнство, а тя служи само за да го унищожи, и нас покрай него. Междувременно Радж Атън се надява да ни яхне всички като мулета, докато не изкапем.

— Ха! — изсмя се Скалбейрн. — Какъв извод! — Каза го уж като похвала, но тайно си помисли, че Хондлър е просто опак човек, на когото много му се иска да го вземат за дълбок мислител.

— И сме се натикали между двете копелета! Е, проклети да са всички крале и върховни владетели, викам аз. Оттук насетне всеки си е за себе си. — Сър Хондлър дръпна юздите на коня. — Не виждам никакъв път.

Скалбейрн не беше виждал толкова тъмна гора. Боровете като че ли не се разклоняваха толкова нагоре, колкото се притискаха в лицето му, оплетени от вятъра като прежда.

След миг сър Хондлър пое слепешком напред.

После обяви, сякаш току-що му е хрумнало:

— Аз ще взема да се включа в това Вълче братство. Какво ще кажеш?

Скалбейрн не знаеше какво да мисли. Слуховете от Карис бяха толкова странни, че искаше да научи повече, преди да поеме ангажимент.

Радж Атън беше нападнал Габорн. Ходът беше нелеп. И при това нападение Габорн по някакъв начин се бе лишил от земните си сили.

Това може би беше най-неприятната новина, която бе чувал през живота си. Изобщо нямаше да го повярва, ако Габорн не бе изпратил предупреждение, написано от собствената му ръка.

Скалбейрн смачка късчето пергамент, което все още стискаше в юмрука си. В предупреждението Габорн му казваше: „Спрете атаката, докато не се присъединя към вас утре.“

Скалбейрн не знаеше какво да мисли. Но като Върховен маршал на Праведната орда на Свободните рицари на честта, мнозина щяха да го наблюдават зорко, за да видят на кого служи.

— Аз ли? — попита той и парира полетелия към лицето му боров клон с брадвата си. — Твърде често съм се отричал от клетвите си. Заклех се във вярност на лорд Брок Туумски още като младеж, после на Свободните рицари, а сега на Земния крал. Остарях вече за тези неща. Мисля просто да оставя лоялността там, където съм я положил.

— Точно това казвам и аз — възрази Хондлър. — Отричал си се от клетвите си и преди.

— Вярно е. Но ти ме караш да наруша клетвата си към Земния крал само три дни след като я положих. Това е несериозно дори за един Свободен рицар! Освен това не всички са толкова глупави, колкото мислиш. Историята на Габорн все още не е разказана докрай.

Хондлър се засмя.

— Вярваш повече на този хлапак, отколкото на мен? — Спря рязко и примижа с очи към вихреците се парцали сняг. — Пфу! Пътят съвсем свърши. И се набутахме в чудесно място за засада.

— Съвсем вярно — отвърна Скалбейрн и се приготви да обърне коня си.

— Чуй — спря го Хондлър. — Близо сме. — Смъкна шлема си и килна глава.

Скалбейрн също свали шлема и за миг се наслади на допира на ледените кристали по потното си чело. Студеният въздух защипа ноздрите му. Лесно долови шума от халите — десетки хиляди, зад ей онзи хълм. Ордата им тъпчеше дърветата по пътя си и мачкаше едрите пясъчници на прах. Земята тътнеше и халите свистяха, изпущайки въздуха от туловищата си. Отстъпваха на юг към цитаделата Хейбърд, по същия път, който бяха прогорили, идейки към Карис.

Далечна мълния раздра облаците и заби разядения си зъбец в някакъв планински връх. На нейната светлина Скалбейрн зърна открито пространство сред дърветата вляво от двамата, но изчака и преброи наум. Изтекоха четиридесет секунди, докато се чуе гърмът — далечно мърморене, като на старец, заръмжал от някой полузабравен повод за яд.

Четиридесет секунди бяха твърде дълго, ако можеше да се вярва на приказките. Халите се бояха от мълниците. Но при повече от четиридесет секунди можеха да ги издържат.

„Какво пък, никоя веселба не може да продължи безкрайно“ — помисли Скалбейрн.

Светкавиците се бяха задържали близо четири часа. Мощта на бурята при Карис предизвика непрестанни гръмотевици, а градушката биеше като камъни, изстреляни от катапулт. Дори след като бурята затихна, горе се задържаха няколко странстващи облака и от време на време мятаха огнени езици. Не кой знае каква буря, но все пак си я биваше.

Скалбейрн беше видял как хали се втурват презглава под скалните стени, за да избягат от светкавиците. Беше видял как някои падат в несвяст като хора, неспособни повече да изтърпят болката. Хиляди огромни зверове бяха забивали безоките си глави в земята и се покриваха с кал в усилието си да се скрият.

Всички те бяха лесни цели — слепи хали, ранени хали, бягащи хали. Неговите Свободни рицари гонеха чудовищата и им нанасяха сеч, за каквато не беше и сънувал. Девет хиляди хали за четири часа, по последни сметки. Към рицарите му се бяха присъединили различни

Владетели на руни от Мистария, Флийдс, Хиърдън — дори Непобедими от Индопал, мъже, които едва до тази сутрин бяха негови смъртни врагове.

Скалбейрн щеше да си спечели място в историята. Бардовете щяха да възпеят победата на Габорн при Карис и името му вече завинаги щеше да се свърже с това на Земния крал. Колко величествено щеше да звучи, щом се запее под съпровода на гайдите и барабаните — дивият щурм в нощната буря.

Разбира се, истината за тези подвизи не беше и наполовина толкова възбуждаща или опасна, колкото бардовете може би щяха да я възпеят. Всъщност халите бягаха по курс успореден на хубав път. Фургонджиите от Карис караха бързо тежките си фургони, пълни с пики и храна до предните постове на юг, за да подсигурят хората му. Рицарите му имаха достатъчно време, за да си поемат дъх, да се превъоръжат и да набележат следващите си набези.

Тук сред планините, разбира се, теренът го притискаше. Но също така притискаше и халите.

Чудовищата бягаха само на къси отсечки и покриваха не повече от двайсет мили на час. И колкото по-нависоко се изкачваха в студената планина, толкова по-летаргични ставаха и се движеха може би с половината от обичайната си скорост.

— Има някакво малко сечище вляво от нас — каза Скалбейрн.

— Видях. Само че води по-скоро до дере, отколкото до поляна.

— Аз видях *поляна* — възрази Скалбейрн. Хондлър наистина беше опак, инат човек. — Ще ти докажа.

Хондлър въздъхна тежко, което щеше да му докара бой във всяка друга войска. Но при Свободните рицари неуважението към началника беше толкова обичайно, колкото бълхите във войнишките одеяла. Хондлър обърна коня си към „поляната“ на Скалбейрн.

Дере си беше, разбира се. На четвърт миля надолу се простираше лъкатушеща клисура, а ордата хали се стичаше през нея като придошла вода.

Бяха като кипнала маса. В Интернук в края на есента змиорките започваха да плуват към изворите на река Орт. Като момче Скалбейрн беше виждал змиорки толкова нагъсто, че скриваха от очите му камъчетата по плиткото речно дъно. Халите, напирасци през клисурата

долу, му напомниха за онези змиорки, едновременно отвратителни и привличащи.

Отново блесна мълния, този път още по-далече. Халите не объркаха и една стъпка. Бурята отминаваше.

Но в този кратък блясък той успя да види чудовищата по-добре. Бягаха хиляди оръженоски. При Карис чудовищата бяха носили оръжия — огромни, дълги по дванайсет стъпки мечове, тежки колкото кон, или тояги с куки, с които можеха да свалят ездачи от седлата или хора от крепостните стени. Но сега като че ли половината от халите бяха изоставили оръжията си.

Сред оръженоските се мяркаха виячи — светлокожи паякообразни същества, които и сега от време на време се спираха, за да нададат зловещите си писъци.

Малко лепкави бяха останали живи. Те се движеха по-бавно от другите два вида и изглеждаха по-малко склонни да се бият. Мъжете на Скалбейрн вече бяха избили повечето от тях.

Но най-страховитите между халите бяха пурпурните магесници. Отличаваха се лесно. Руните, жигосани по черепите и краката им, блестяха смътно като светлината на горещи въглени сред потънало в пепел огнище.

Една пурпурна магесница долу се затича напред и изведнъж зарови подобната си на лопата глава в земята, започна да копае с крака и се заби под повърхността.

Цялата тази работа стана толкова бързо, че Скалбейрн едва повярва на очите си. Но беше виждал по същия начин глигани да се крият под горската пръст. Прогнилите дървета и почвата по дъното на клисурата осигуряваха добро прикритие — дори за чудовище, тежащо дванайсет тона.

— Видя ли? — попита Скалбейрн. Още докато го казваше, друга пурпурна магесница се зарови под земята, после още една. Оръженоските все още като че ли продължаваха да бягат слепешком.

— Виждам — отвърна маршал Хондлър. — Устройват засада.

Също като глиганите в гората. Надигаха се изпод храстите, щом чуеха човешки стъпки или конски тропот, и разкъсваха с бивните си.

Скалбейрн погледна на север, където клисурата се скриваше зад поредния хълм. Пиконосците му все още бяха на около две мили назад. Все още далече от белята. Засега.

На юг брегът на клисурата се виеше по-нависоко. Бреговете бяха стръмни, измамни. Човек на кон трудно можеше да се надява, че ще преодолее тези склонове.

Оръженоските навлязоха в едно уширение на долината и се отказаха да продължат по-нататък. Започнаха да се заравят по склоновете на урвата.

Сър Скерет стоеше на върха на една издатина със запаления фенер, окачен на върха на пиката му. На неговата светлина Скалбейрн ясно видя изсечения му профил, сребристия връх на брадата му, щръкнала под шлема, и златната мълния на лъскавата му броня.

— Затова значи сър Скерет ни е подал сигнал. Предупреждава ни да се махнем — каза маршал Хондлър.

Скалбейрн не можеше да остави хората си да навлязат в засадата, но пурпурните магесници го изкушаваха. Те бяха ядрото на силите на чудовищата от долния свят. От столетия владетелите на Роуфхейвън бяха предлагали награда от пет силара за всяка убита магесница.

Но освен изкушението халите бяха и заплаха. Придвижваха се на юг към дивата пустош. Но нямаше да струва много на цялата орда да свърне на изток, към градовете по течението на Донестрий.

Скалбейрн се вслуша в себе си. По-рано същия ден беше чул гласа на Габорн да го предупреждава за опасност. Габорн бе спасил живота му десетина пъти.

Но сега не чу нищо в сърцето си. Долови вътре в себе си само безпокойство.

— Проклети да са! — изруга той халите. Секнеха ли мълниите, които ги гонеха досега, чудовищата щяха да се прегрупират и да започнат да се бият самоуверено. Скалбейрн се опитваше да избегне катастрофа. Защо Габорн се бе заровил в Балингтън? Посланието му говореше, че все още може да усеща опасността. Тогава защо не беше дошъл и лично да насочва щурма?

Скалбейрн смачка предупреждението на Габорн и го хвърли на земята, после обърна коня си назад.

— До утре тогава.

СЪБРАНИ УМОВЕ

Правилното използване на властта е в усърдното изучаване на всеки Владетел на руни.

Надпис над вратата на Стаята на оръжията, в Къщата на Разбирането

В дъжд и мрак те дойдоха в Балингтън много след полунощ — седмина измокрени мъже, яздили между хълмовете, свели умислено плешивите си глави. До един бяха облечени в кафяви халати на схолари, дългите им бради стърчаха изпод високите гугли.

Ако ги беше видял някой, щеше да ги вземе за призраци, толкова мълчаливо яздеха. Само дрънченето на сбруя и плясъкът на конско копито в калта издаваха, че са живи същества. Не проговаряха. Повечето едва смееха да си поемат дъх. Страх се беше изписал на някои лица. Други бяха умислени или сгърчени от скръб. Някои старци стискаха мечове и бойни чукове и се напругаха да чуят съскащия дъх на хали.

Но единственият звук наоколо им беше шляпането на студените капки дъжд. През последните няколко часа бурята се бе разпростряла на север. Водата се лееше от небесата и превръщаше пътя в разкалян поток. Облаците над хълмовете затискаха земята като капак. Шейсетината варосани каменни къщи на Балингтън, с техните сламени покриви, приличаха на боязливо сгушени в нощта силуети.

Едно рижо псе се измъкна изпод купчина дърва и затича лениво след тях, изплезило език.

Единствената светлина струеше от фенерите, окачени на вратата на селския хан на кръстовището пред тях.

Джеримас, водачът на групата, никога не беше стъпвал в този хан. Но въпреки това го помнеше добре. Крал Ордън го беше смятал за приятно място, убежище от летния зной. Но сега нервите на Джеримас бяха разбити и гледката не го зарадва.

Все още се мъчеше да се справи с последствията от битката при Карис. Имаше ранени за оправяне, хора за нахранване, хали за гонене. Преди два часа Габорн беше изпратил вестоносец с молба Джеримас и другите Умове, които бяха служили на крал Ордън, да дойдат в Балингтън веднага щом привършат с най-неотложните си неща. Но веднага след това съобщение дойдоха и други, изясняващи състоянието на кралството — прогонването на Радж Атън, заплахите на Лоуикър и Андърс на север, както и инкарските убийци на юг.

Най-тревожно от всички беше съобщението, че силите на Габорн са отслабнали сериозно.

— Е — промълви един от учените зад него, — значи Балингтън отново е пощаден.

Намекваше за странната история на селцето. Макар около него често да бушуваха битки, Балингтън винаги излизаше от тях незасегнат. Преди два дни армията на Радж Атън беше преминала по пътя няма и на три мили западно. Въпреки това никой от Балингтън не си беше направил труда да побегне. Кметът, търговците, както и селяните на Балингтън бяха почувствали, че селцето им е с ей тонинко по-отдалечено от главния път и с ей толковка твърде малко, за да се занимават нашествениците с него.

За дванайсети път от осемстотин години ходът на събитията беше показал, че жителите на Балингтън са прави. Балингтън си остана неплячкосан.

— Направо си е късмет — каза друг схоляр.

— Не е късмет — възрази му Джеримас, вдиша дълбоко и помириса дъжда и земята. Имаше странен минерален привкус, сякаш се намираще дълбоко в някоя пещера. Хълмовете наоколо, чувството за затвореност, всичко това усили илюзията. Макар теренът да беше сравнително равен, през последните няколко минути той имаше чувството, че слиза надолу. — Земните сили на това място са мощни. Хората живеят под тяхната закрила. Залагам и малкото си здрави зъби, че е така.

Мястото беше чудесно за Земния крал, чувства Джеримас. Но все така не можеше да разгадае защо Габорн е решил да отседне тук. Със същото съобщение, с което ги викаше, Габорн предупреждаваше, че е изгубил част от земните си сили. Навярно беше просто изцеден и бе дошъл тук, за да се възстанови.

Учените мъже оставиха конете си на грижите на едно ратайче, което изхвърча от конюшната, сякаш се опитваше да избегне ято стрели, а не дъждовните капки.

Калната пътека пред вратата показваше, че цяла нощ са влизали и излизали хора. Един от тях трябваше да е куриерът, пратен от Джеримас да уведоми Габорн, че няма да могат да се явят допреди полунощ.

Повече от двайсет години Джеримас беше служил като кралски Ум, Посветител на бащата на Габорн. Беше виждал света през очите на крал Ордън, чувал беше през неговите уши. Кралските спомени останаха пръснати из черепа на Джеримас. Знаеше повечето от онова, което бе мислил Ордън, всичко, на което се беше надявал.

Джеримас се бе превърнал в крал Менделас Дрейкън Ордън във всяко отношение, освен титлата. За пръв път, откакто Ордън загина, Джеримас щеше да види „своя“ син.

За много хора, които бяха служили като Умове, събирането със семейството на господаря се оказваше болезнено. Вдовици се изнервяха от непознатите, които ги познаваха интимно. Деца негодуваха срещу мъже, които в твърде голяма степен се оказваха сенки на техните бащи.

„Габорн. Моята награда, моята радост“ — помисли Джеримас. Спомни си възбудата, която бе „изпитал“, когато за пръв път взе сина си на ръце, и надеждите, докато гледаше как Габорн расте. Помнеше ужаса в деня, в който убийците откъснаха от него майката и сродниците на Габорн.

Джеримас беше по-малко от баща на Габорн, но много повече от непознат.

Сега, както му повеляваше стародавната традиция, той очакваше, че ще трябва да разкаже за смъртта на крал Ордън. Щеше да може да разкаже на Габорн повече от самите събития, довели до кончината на краля. Можеше да му предаде предсмъртните мисли на баща му.

Поднасянето на „Словото на мъртвия“ беше церемония, която Умовете редовно изпълняваха след кончината на своя господар. Беше тържествен и много интимен момент.

Но много повече от това Джеримас очакваше да разбере положението си. Дали Габорн щеше да приеме съветите, които той и

останалите Умове така жадуваха да му дадат? Дали щеше да се отнася с него и другите като с приятели? Или щеше да ги изгони?

Джеримас се поколеба преди да почука на вратата, защото чу извисилия се в спор глас на Габорн.

— Баща ми вече твърди настоятелно, че вие не сте Земен крал...
— каза принц Селинор.

— И ето че аз сам превърнах лъжите му в истина — отвърна с насилена усмивка Габорн.

Огънят в гостилницата се бе смалил до червена жар, тлееща под дебелия си юрган от пепел. Габорн, Йоме, Селинор, Ерин и Дните на Габорн, пристигнал преди по-малко от час, бяха насядали около него. Дните — сшолар, натоварен с бремето да записва хрониката на живота на Габорн — стоеше смълчан зад гърба му. Джюрийм бе заминал преди няколко часа да отнесе съобщението от Габорн до Върховния маршал и някои други. Чародеят Бизнесман се трудеше над своя вайлд — същество, приличащо на жена, с тъмнозелена коса и по-светло зелена кожа. Вайлдът лежеше проснат на тезгяха, осветен от две високи восъчни свещи.

— Ваше величество — възрази със спокоен тон Селинор, — когато светът научи, че сте претърпели поражение, това само ще придаде достоверност на лъжите на баща ми. Вече го чувам как грачи пред приятелите си: „Видяхте ли, нали ви казах, че е измамник. Сега твърди, че е «изгубил» силите си. Колко хитро!“

— Вашият баща си има по-тежки проблеми, за да се занимава с Габорн — възрази Йоме, — при тези хали, изникнали от земята в Северен Кроудън. Ако тръгнат на юг към бащините ви владения...

— Не съм убеден, че ще му се сторят по-голяма заплаха — каза Селинор. — Той изпитва безумен страх от вашия съпруг. А сега Габорн е уязвим за атака.

— Гоните сенки. Баща ви няма да посмее да тръгне срещу Земния крал.

Селинор погледна към Габорн за мнение, но Габорн извърна очи към Бизнесман, за да отложи отговора. Чародеят се беше изгърбил над своя вайлд. Държеше стрък с малки розови цветчета и назъбени листа. С него рисуваше някакви руни около ноздрите на вайлда. Вайлдът

лежеше съвършено неподвижен, дори не дишаше. Беше изнервящо, защото зелената жена приличаше на умряла. Никое живо същество не можеше да стои толкова неподвижно. Това само усилваше аурата на загадъчност, която Габорн долавяше около съществото.

— Селинор е прав — прошепна Бинесман, без да вдига очи. — Баща му представлява опасност. Магия някаква има в тази работа. Естеството на неговите заблуди, както и тази сделка с крал Лоуикър, показват, че Андърс не страда от обикновена лудост.

— Сигурно все още мога да го вразумя — каза Селинор.

— Ако баща ти е от „духнатите от вятъра“, няма да можеш да го вразумиш. Ще е опасно да се опитваш. Помнете ми думата: вие се биете не с хали и с хора, а с невидими сили.

— Все пак разумът може да надделее — промълви с надежда Йоме. — Ако не при Андърс, то у онези, които се стреми да подведе. Дори да се е заплел в тази своя лудост, светът няма да слуша само неговите лъжи. Габорн днес призова от земните недра световен червей и прогони халите от Карис. Хората ще чуят за това и правдивите ще застанат до него.

— Искате да кажете, че правдивите ще умрат до него — изсумтя Селинор, — докато лъжливите ще обикалят като вълци. Няма да позволя баща ми да е един от тези лъжливи хора.

— Можеш ли да се справиш сам с него? — намеси се Ерин.

— Така мисля.

— Дори ако това означава да го убиеш?

— Няма да се стигне дотам — отвърна Селинор.

— Но би ли могъл? — настоя Ерин. — Ако пламнат искрите, няма ли да ти трябва помощ, за да му отсечеш главата?

Селинор я изглежда остро. С неговата нежна руса коса, с изящната му фигура и светлите като лешници очи приличаше по-скоро на схолар или лечител, отколкото на отцеубиец.

Габорн тихо попита Ерин:

— Дотам ли стигнахме? Нима искаш да го накараш да се бие с родния си баща?

— Не, ако можем да го избегнем. Но не бих му позволила да си затвори очите пред риска, който поема.

— Говори с баща си тогава — обърна се раздразнено Габорн към Селинор. — Кажу ми, че искам да започнем преговори и да подновим

старите си договори. Може би това ще смекчи страховете му.

— Ще го направя, милорд — обеща Селинор. — Мога ли да тръгна веднага?

Габорн изобщо не беше Избирал Селинор и поради това нямаше как да разбере дали е в опасност. Но здравият разум продиктува отговора.

— Пътищата тази нощ са мокри. Мисля, че ще е по-добре да изчакаш до заранта.

Габорн се обърна към Ерин Конал и я попита:

— А ти ще тръгнеш ли с него? Ако усетя, че си застрашена, ще се опитам да те предупредя. Но гледайте да не вдигате ръка срещу никого, освен ако не се наложи да спасите живота си.

— Както желаете, милорд — отвърна Ерин.

Предната врата се отвори и студеният вятър нахлу в стаята. На прага стояха няколко души. Габорн видя от мястото си само смътни сенки. Отначало ги помисли за лордове, тръгнали от Хиърдън, или за вестоносци от Скалбейрн.

— Ваше величество — обяви дрезгав мъжки глас. — Кралските Умове. Дойдохме, за да ви донесем Словото на мъртвия.

За миг никой не проговори. Единственият звук беше дъждовният ромон в двора.

Ерин Конал промълви:

— Милорд, разбирам, че ни чака дълъг път, и смятам, че ще е добре да се погрижа за коня си. — Изхвърча от гостилницата, Селинор излезе по петите ѝ. Дни побърза да ги последва, сякаш изведнъж се сети, че си има някаква много важна работа навън.

Йоме погледна Габорн и го попита с очи дали трябва да си излезе. Поднасянето на Словото на мъртвия беше нещо много лично. Предсмъртните мисли на човек можеха да са колкото затрогващи, толкова и смуцаващи. „Остани“, каза ѝ с поглед Габорн. Лицето ѝ се изчерви. Искаше да остане с него.

Бизнесман продължаваше работата си над зелената жена. Вдигна глава и попита:

— Ще ме оставите ли още малко? Рисувам руни на закрила с дива петуния и трябва да свърша преди да изсъхне сокът.

Габорн знаеше, че това ще отнеме време. Със своите пет дара на метаболизъм той можеше да се разхожда със скоростта, с която един

обикновен човек може да тича; а когато другите заговореха, думите сякаш излизаха от устата им провлечено.

Но довършването на вайлда беше важно. Зелената жена трябваше да стане воин на Земята, но не можеше да се сражава преди Бизнесман да я *отвърже*, да ѝ даде свободна воля. А той не можеше да го направи преди да я обвърже със защитни сили и да я научи как да се сражава сама.

— Остани тук и си работи — тихо каза Габорн. — Твоят вайлд ни е нужен. Всеки миг е от значение.

Йоме и Габорн станаха, стиснали ръце.

Умовете влязоха един по един. Повечето бяха престарели мъже. Най-младият едва ли беше на повече от четиридесет години. Косите им бяха подстригани късо и всички бяха облечени в прости кафяви халати, обичайни за Учителите край камината в Къщата на Разбирането.

— Габорн! — извика за поздрав най-старият, с посребрялата брада. Гласът на стареца бе изпълнен с цялата обич на баща му. Сигурно през целия живот на Габорн този старец беше лежал в Синята кула — видиотен и безсилен, посветил ума си на крал Ордън.

Габорн посегна и го стисна за китката, но след миг премисли и прегърна стареца.

— Здравей, приятелю. Ти си...

— Джеримас. — Старецът изговори името колебливо, сякаш му беше чуждо. Вгледа се в лицето на Габорн. — Аз... името ми е Джеримас.

Джеримас беше слаб, с широко раздалечени и толкова тъмнокафяви, че почти черни очи, и триъгълно лице. Косата му беше окапала, останал му бе само един бял нимб над ушите и дълга сребриста брада.

— Джеримас — повтори Габорн. Изгледа Умовете и забеляза, че много от тях са килнали глави наляво, също като баща му.

— Готов ли си да чуеш Словото на мъртвия?

— Това ще трябва да изчака за по-подходящо време — отвърна Габорн. — Не ви повиках за това. Много добре знам как загина баща ми.

— Предсмъртните му мисли бяха за теб — промълви един от Умовете.

— Зная, че ме обичаше — каза Габорн. — И вашето присъствие тук ме утешава. Но сега ни чакат по-важни неща.

Габорн вдиша дълбоко. След битката при Карис се чувстваше духовно смазан и изтощен. През последните няколко часа беше премислял следващите си действия. Нуждаеше се от помощта на тези мъже.

— В момента вие, господа, отговаряте за Карис. Погрижили сте се за неговата отбрана, погрижили сте се за хората му. Но аз искам от вас повече... много повече.

— По много причини — да не кажа всички — всеки от вас, който е служил на моя баща, *е мой* баща — продължи той. — Всеки негов навик е запечатан във вас. Поканих ви тук, господа, защото имам нужда от вашата мъдрост и вашия съвет. Сам не мога да се справя с проблемите на своето кралство. Както Джюрийм със сигурност е уведомил вас и Скалбейрн, аз изгубих част от земните си сили. Все още мога да усещам опасността и я усещам около всички нас. Но не мога да предупреждавам своите Избрани. Ще ми трябва вашата помощ. Нужни сте ми, за да се погрижите за защитата на Мистария и Хиърдън.

— Ще останеш с нас, за да ни съветваш, нали? — попита Джеримас. Трудно беше човек да не долови надеждата, светнала в очите му.

— Ще направя каквото мога — каза Габорн. — Но нищо не обещавам. Призори ще отида в Карис да предложа малко утеха на пострадалите. Но смятам утре да прекарам известно време със Скалбейрн, в бой с халите. Трябва да ги накажем за щурма им срещу Карис. Трябва да ги накараме да се боят от нас.

При тези думи няколко сиви бради закимаха умислено в знак на одобрение.

— След това... не знам. Чувствам, че Земята желае да се сражавам другаде.

— Бихме могли да дойдем с теб — предложи Джеримас, — да сме до теб и да ти предлагаме съвет.

— Може би. — Габорн стигна до същината на проблема, до въпроса, който най-много го безпокоеше. — Кажете ми, някой от вас чувал ли е за „Мястото на костите“?

Умовете го изгледаха тъпо. Някои поклатиха глави.

— Аз... — продължи Габорн. — Това може да не е местно име. Може да е описание. Земята ме призова там на битка. Подозирам, че то може да се намира... под земята. Може да описва някакъв рудник или гробище, или древен град на мътните.

Сивобрадите отново тръснаха глави. Габорн се беше чудил над това с часове. Бизнесман не бе могъл да му помогне. Земният страж беше живял столетия, знаеше много древни сказания за далечни места, в това число и за руините на мътните, като Молтар и Винхумин, далече под земната твърд. Но не можеше да му каже къде е това Място на костите.

— Може да е някое древно бойно поле — предположи Джеримас. — Пещерите край Уорън със сигурност могат да се нарекат „Място на кости“. Фалион е пожелвал четиристотин храбри мъже, за да надвие тот.

— Мислих за това — отвърна Габорн. — Мислех да отплавам към тези руини. Но не изпитах спокойствие. Не там ме зове Земята.

— Имай търпение — посъветва го Бизнесман. — Земята ще ти разкрие волята си, като му дойде времето.

Габорн тръсна глава да я прочисти. Мислите му не преставаха да кръжат все около този въпрос.

— Милорд — попита Джеримас, — Джюрийм каза, че сте изгубили част от силите си, но нали все още можете да чувствате опасността? Притеснявате се от халите, за Инкара, както и от Андърс и Лоуикър, но какво ще кажете за Радж Атън? Та той сринва Синята кула само с помощта на Гласа си. Не представлява ли заплаха? От снощи нямаме никакви сведения за местонахождението му.

— Усещам го. Бяга към Индопал по планински пътеки, по които човек на кон не би посмял да тръгне. Засега от него не се притеснявам. Ако отново дойде в Роуфхейвън, ще усетя присъствието му.

— Но не знаете как се справят в битка нашите хора? — попита друг.

— Много Избрани воители паднаха през последните няколко часа — призна Габорн. — Усетих опасността, която ги застраши, но не можах да ги предупредя.

— Но донесенията от Скалбейрн са удивителни — каза Джеримас. — Неговите мъже избиват хиляди хали. Малкото жертви все пак са приемливи.

Габорн кимна.

— Стига да си останат малко. Заповядах му да спре до утре. Ще поведе атаката лично.

Заговори друг Ум — едър мъж с козя брада.

— Днес видяхме истински чудеса! А утрешният ден ще ни донесе още.

— Утрешният ден ще ни донесе и ужаси, също така — каза Габорн. — Ще се справя с халите по възможно най-добрия начин. Но през това време ще трябва да оставя грижата за защита на границите ни на вас. Ще трябва да впрегнете всички сили, които са ви на разположение.

— В Къщата на Разбирането — каза един от Умовете, — в Стаята на оръжията е казано, че „Всяко човешко качество може да се превърне в оръжие“. За един мъдър човек мъдростта му може да е щит, за някой словоохотлив човек езикът му може да се превърне в кама. За един силен мъж грубата сила може да се превърне в тояга, която да строши гърбовете на цели държави.

— Трябва да призовем съюзниците си да ни защитят — предложи един Ум, — а враговете си да обърнем един срещу друг.

— Милорд, давате ли ни пълна свобода да направим каквото трябва? — каза Джеримас.

— Разбира се. Боя се, че ни предстои война, и трябва да се бием по най-умния начин или да загинем.

Джеримас подхвърли предпазливо:

— В миналото мразехте да взимате трудни решения. Сам взехте няколко дара и предпочетохте да пощадите Посветителите на Радж Атън. Имате добро сърце. Но се опасявам, че във война съвестта на човек трябва да се принесе първа в жертва.

Габорн се взря в Умовете. Допреди няколко мига лицата им му се струаха преизпълнени с обич. Сега ги видя сдържани, корави. Позна гласа на баща си, щом го чу.

— След като сте лишен от своите пълни земни сили, които да ви напътстват — каза Джеримас, — трябва да действате бързо. Предстои да се плащат подкупи, да се наемат наемници, да се взимат дарове, да се пращат убийци, да се коват оръжия, да се укрепват граници.

Габорн стисна зъби. Не искаше да се бие със съседите си, но знаеше, че е притиснат в ъгъла. Може би нямаше да му остане избор.

— Какво препоръчвате?

— Ти вече го започна — отвърна старият крал Ордън през устата на Джеримас. — Добре се справи, като изпрати Селинор при баща му. Сега трябва да изпратим вестоносци в Интернук и да купим всички наемници, които успеем, за да не ни изпревари Андърс или някой друг владетел. С обединената мощ на Мистария и на бойните главатари, Андърс няма да успее да намери поддръжка за своята кауза.

Идеята се хареса на Габорн. Щеше да му осигури мъже, които да укрепят отбраната му.

— След това ще трябва да се справиш с Краля на бурята, Алгиер кол Зандарос — каза Джеримас. — Според твърдението ти той вече е пращал убийци срещу теб, нали?

— Да — намеси се Йоме. — Донесе кутия с послание, с прикрепено към нея проклятие.

— От дълго време не сме имали враждебни отношения с Владетеля на бурята. Затова можем да заключим, че е действал срещу теб само заради лъжите, разпространени от Андърс или Лоуикър. Ще трябва да изпратиш посланик, който да говори с него от твое име. Стреми се към мир, но се подготвяй за най-лошото.

— Съгласен съм.

— Зандарос ще се почувства унижен, ако не изпратиш някой роднина — предупреди Джеримас. — Така е според инкарския обичай. Колкото по-близък родственик, толкова по-добре. Палдейн щеше да е идеалният избор.

Габорн се притесни. За всекиго щеше да е рисковано да замине за Инкара. Нравът на Краля на бурите беше непостоянен. За негов ужас, Джеримас спря погледа си на Йоме.

— Аз мога да отида — бързо се отзова тя.

Джеримас кимна, сякаш това щеше да е най-доброто.

Но Габорн се вкочани. Усещаше опасността около нея.

— Не, не смея. Искам да останеш край мен. Ще изпратим някой друг, може би братовчед ми.

— Би трябвало да свърши работа — каза Джеримас. — Ще го обмисля.

Въпреки всичките си дарове Габорн се чувстваше изчерпан емоционално и интелектуално. Умората му стигаше далече отвъд

физическата болка. Умът му се терзаше вече от часове, от дни. Той притвори очи.

— Ще ви оставя хора за всичко това. Търсете мир и се подготвяйте за най-лошото. Но не изпращайте убийци, не предприемайте прибързани удари. Нашата битка... — Не можеше да не си спомни предупрежденията на Бизнесман. Неговата битка не беше с хора или с хали, а с невидими сили. Какво означаваше това? Как можеше да надвие Силите? Как можеше да срази Огъня или Въздуха?

— Нашите битки не са с хора или с хали — каза Габорн. — Боя се, че битката не може да бъде спечелена с меч или с щит.

При тези думи Бизнесман вдигна глава от тезгяха, където пишеше върху своя вайлд.

— Добре се учиш. Тази битка можеш да я спечелиш толкова, колкото да се надяваш, че ще изгасиш слънцето или ще изсмучеш въздуха от небето.

Всички очи се извърнаха към чародея.

— Какво искаш да кажеш? — попита Джеримас. — Че не можем да я спечелим?

— Само това, че нашата цел не е да победим, а просто да оцелеем — промълви Бизнесман.

Ето това беше. Габорн се надяваше да спаси своите хора, нищо повече. Той се изправи и разкърши рамене, а Умовете заговориха оживено — обсъждаха с кои владетели трябва първо да се свържат, кои укрепления да възстановят. Той ги остави да си вършат работата.

Бизнесман отново се наведе над своя вайлд, за да довърши приготовленията. Постава върху челото на зелената жена някакъв корен и подхвана заклинание.

Габорн не посмя да прекъсне монотонната песен. Йоме също стана и тръгна след него към вратата. Валеше дъжд. Капчиците прелитаха през осветения праг и просветваха като златен варак. Габорн едва виждаше през тях сгушените от другата страна на улицата селски къщички.

По слепоочието му потекоха капки пот.

Йоме стисна ръката му, за да го утеши.

— Какво ти е? — промълви тя.

— Усещам... надигаща се опасност — отвърна Габорн. — Надявах се, че Умовете на баща ми могат да помогнат, но подозирам,

че техните планове, колкото и умни да са... няма да променят много.

— Нарочно ме задържаш — обвини го Йоме. — Усецаш ли опасност за мен?

— Не скорошна. Но... просто стой до мен.

НАМЕРЕНА ЛЮБОВ

Да обичаш добре и да умреш добре, В сравнение с тези две неща всичко друго, което направиш в живота си, е без значение.

Поговорка от Флийдс

Ерин изчетка коня си и го нахрани с богат милн. Утре пътят щеше да е дълъг, на север до Флийдс и после още, чак до Южен Кроудън. Животното имаше нужда от всичката питателна храна, която можеше да му даде.

Очакваше това пътуване с нетърпение, макар да се боеше, че ще доведе до неприятен изход. Ако се съдеше по думите на Селинор, баща му беше опасна фигура. Крал Андърс кроеше заговор срещу Габорн и беше заплел някаква интрига, целяща да докаже, че Ерин е законната наследничка на короната на Мистария. Подозираше, че ще ѝ се наложи да влезе в конфликт с този човек.

От небето се изливаше пороен дъжд. Миризмата му беше надвиснала тежко във въздуха, смесена със сладникавия мирис на конете в конюшнията.

След битката при Карис Ерин установи, че копнее за чистия мирис на дъжд, на коне и на открити поля. Миризмата на битката, на гнилото около Карис, гледките с умиращите хора, мислите за нейния баща, мъртъв, докато Радж Атън продължава да ходи на свобода — всичко това я измъчваше.

Искаше ѝ се отново да се почувства чиста. Искаше ѝ се да застане под есенния дъжд и той да се лее върху нея.

През цялата вечер в хана усещаше как принц Селинор я гледа с потайно лукавство всеки път щом тя отвърнеше погледа си. Беше го правил и по време на ездата им на север. Беше го правил още от мига, в който тя седна пред тлеещия в камината огън.

Знаеше, че я е спечелил честно. Преди битката при Карис я бе помолил да се съгласи да спи с него, ако спаси живота ѝ. Нескопосан

опит за ухажване. Двамата бяха от различни земи с твърде различни обичаи. Той, горкият, си нямаше представа как е редно да подходи към една жена от Флийдс. Затова тя бе отстъпила пред духа на молбата му.

По време на битката я беше спасил два пъти, въпреки че се оказа достатъчно благороден, за да не ѝ го напомня. Все пак тя беше сигурна, че е обладан от тази мисъл.

Селинор се занимаваше със своя кон — сменяше подковата на левия му преден крак. Не ѝ проговори.

Тя се качи в плевника. Сламата беше топла, уханна и успокояваща. Покривът не течеше.

Конячето беше вкарало конете на кралските Умове да пренощуват вътре. Беше ги нахранило и изчеткало, след което най-сетне си беше отишло да спи. Ерин беше сама със Селинор.

Селинор привърши с подковаването на жребеца си и отиде в задната стаичка с такъмите, за да смаже кожата на седлото и сбруята.

Ерин се промъкна след него, намери тънка кожена каишка и ловко я прехвърли през врата му. Той се вцепени, а тя му прошепна:

— Ела с мен.

— Какво?

Тя не каза нищо повече, само стегна примката, метна дългата каишка през рамото си и го поведе към плевника.

— Къде отиваме? — попита той. — За какво е тази юзда?

— В древни времена — каза Ерин — Конесестрите са си взимали мъж по същия начин, както се избира жребче от стадото диви коне. Връзвали го и го отвеждали. Напоследък не се прави често, но аз съм традиционно момиче.

— Не е нужно да го правиш — заговори Селинор. — Не си длъжна да спиш с мен. Искам да кажа... днес ти спасих живота два пъти, но ако случайно не си броила, ти също спаси моя два пъти.

Ерин се извърна към него.

— Значи смяташ, че сме наравно? Едното деяние заличава другото?

Селинор кимна. Навярно беше постигнал всички свои желания само с това, че бе привлякъл вниманието ѝ. Или просто беше свенлив.

— Работата е там — прошепна Ерин, — че има много начини да спасиш нечий живот. — Не можеше да изрази всичко, което

изпитваше. Потреса си от днешните събития, болката от загубата на баща си. — Не го правя заради теб. Правя го заради двама ни.

Селинор я изгледа замислено.

— Би се омъжила за мен? Точно сега, в разгара на войната?

— Войните са просто неща, които се случват — каза Ерин.

Селинор погали косата ѝ, наведе се да я целуне. Ерин се приближи към него.

— Ако не ме искаш — промълви тя, — човек винаги може да се измъкне от примката.

— А ако поискам да ти кажа „да“ с цялото си сърце? Как се жени един мъж за Конесестра от Флийдс?

Тя се обърна, дръпна дългата каишка и го поведе нагоре към плевника. Сламата там беше топла и суха.

ИЗГУБЕНА ЛЮБОВ

Помни добрия спомен, лошото забравяй.

Поговорка от Хиърдън

— Запознай се с баща ми. — Думите на Боренсон отекнаха в ума на Мирима и за миг тя си помисли, че е полудял. — Роланд. Казва се Роланд.

Момиченцето вдигна фенера и Мирима се взря в лежащия на земята труп. Мъртвецът наистина много приличаше на Боренсон, но беше с няколко години по-млад от него. Лежеше изпънат на земята, зяпнал към небето. Зейналата рана на рамото му беше грубо превързана, кръвта бе оцапала ризата му. Момичето изтри с ръкав сълзите от лицето си. Студеният дъжд не спираше.

— Баща ти? — попита Мирима.

— Беше Посветител — каза Боренсон. — Дал метаболизма си на Дома Ордън. Повече от двайсет години спа в Синята кула. Събудил се едва преди седмица. Аз... никога не го бях виждал.

Мирима кимна, онемяла от потрес. Боренсон никога не беше виждал баща си?

Гласът му беше безстрастен и напрегнат.

— Интересно как можеш да скърбиш за смъртта на човек, когото никога не си виждал. Като дете знаех, че майка ми ме мрази. Често си мечтаех как баща ми ще се събуди, ще разбере, че си има син. Мечтаех си, че ще ме спаси от майка ми. Сега, както изглежда, той наистина е дошъл, за да ме види. Но аз не можах да го спася. Е...

За рицарите на Мистария казваха, че са по-корави от камък. Бяха научени да приемат болката и смъртта. Казваха, че в битка смехът на Боренсон изнервял и най-силните мъже. Сега, въпреки че Боренсон не признаваше терзанията си, Мирима усети, че то го разкъсва.

Тя си спомни как майка ѝ веднъж бе казала, че когато една силна личност говори откровенно за болката си, то е защото не може да я понесе повече и заради това се стреми да сподели бремето с други.

Всеки израз на утешение, който ѝ хрумваше, ѝ се струваше дребнав и не на място. Боренсон вдигна глава.

Никога не беше виждала такава болка в мъжки очи. Очите му бяха кръвясали, клепките му дори бяха подути от кръв. Самите очи сякаш бяха покрити с жълт варак. Разбра, че това, което бе помислила за дъждовни капки по лицето му, е пот, потекла от челото. И си спомни една песничка от Хиърдън — децата я пееха, когато си играеха на криеница:

*Хайде да бягаме в Дера. Да бягаме.
Да полудуваме в езерата на Дера.
Там, където си играят лудите!*

— Как мога да ти помогна? — попита Мирима.

Той извърна глава и промълви:

— Не е лесно да те остави човек. — Гласът му беше напрегнат.

— Не е. Не се оставям да ме оставят. Нали дойдох при теб.

Мирима слезе от коня си и застана над мъжа си. И двамата бяха толкова напрегнати, че някак не посмя да го прегърне.

— Щеше да е по-добре за теб — каза Боренсон, сякаш към земята, без да спира да трепери. — Върни се у вас, при сестрите си и майка си.

Знаеше колко го беше измъчило деянието му отпреди седмица. Беше убил крал Силвареста и две хиляди Посветители по заповед на бащата на Габорн и умът му не можеше да го побере.

А Мирима не можеше да побере в ума си страданието на човек, принуден да избие видиотени хора и деца — хора, чието единствено престъпление е било, че са обичали своя владетел толкова, че са пожелали да му отдадат най-добрите си качества.

Но сега видя в очите му нещо още по-мрачно. Думите не можеха да опишат отчаянието в тях.

— Какво е станало? — попита тя колкото можа по-нежно.

— Какво ли? — отвърна тежко Боренсон. — Нищо особено. — Баща ми умря. Намерих Сафира, сега и тя е мъртва. Халите взеха и двамата.

— Знам — отвърна Мирима. — Видях тялото ѝ.

— Да беше я видяла жива — промълви Боренсон и очите му изведнъж светнаха, сякаш отразяваха блясъка ѝ. — Светеше като слънце, а гласът ѝ беше толкова... красив. Мислех, че Радж Атън със сигурност ще я послуша.

Той замълча за миг. После отново я погледна и каза рязко:

— Върви си у вас! Не съм вече мъжът, за когото се венча. Радж Атън се погрижи за това.

— Какво? — Очите ѝ се сведоха надолу и погледът ѝ се спря на процеждащата се и съсирена вече кръв на бедрата му. Помисли си, че е бил намушкан в корема, че са разпрали вътрешностите му и умира. — Какво?

— Изпълних задачата, за която ме изпрати Габорн — обясни Боренсон. — Убедих Сафира да дойде тук. Станах причина за смъртта ѝ. За смъртта на всички ни.

Стисна дръжката на бойната брадва, подпря се на нея и се надигна. Залитна за миг и Мирима разбра, че едва стои на краката си. Изведнъж осъзна причината за пълното му безстрастие: беше видяла ранени в Карис, които често получаваха гангрени и от най-леката рана. Проклятията на злата магесница ги причиняваха. Боренсон бе стоял коленичил дълго време на бойното поле, където проклятията бяха най-силни.

А сега стоеше прав, трепереше, пот бе избила на челото му и очите му бяха покрити с бяла пелена.

Той ѝ обърна гръб и с мъка закрачи в нощта, по-надалече от нея и момичето — подпираше се на брадвата като на тояга. Дъждът заваля по-силно и тежките студени капки засъскаха в сухите листа. Момиченцето с фенера изхлипа. Боренсон залитна, рухна в калта между мъртвите и остана да лежи неподвижен.

Детето изпищя.

— Тичай да доведеш лечител — каза ѝ Мирима.

Момичето ѝ подаде фенера, тя отиде при мъжа си и го обърна на гръб. Не беше трудно, с даровете ѝ на мускул. Очите му се бяха подбелили. Беше в несвяст. Мирима докосна челото му. Гореше.

Вместо да побегне за лечител, детето остана да гледа, докато Мирима вдигаше дрехата и ризницата му, за да види източника на кръвта и гнойта, които се стичаха по краката му.

И видя раната. Тя наистина се оказа по-ужасна от всичко, което си беше представяла. Боренсон наистина не беше вече мъжът, за когото се бе венчала.

Радж Агън се бе погрижил за това.

ГЛАСОВЕ

Когато буря запее сред дърветата, човек често чува далечни гласове. Но това са гласове на мъртви. Умните не ги слушат.

Поговорка от Роуфхейвън

В Мистария, час преди съмване, над село Падуолтън, недалече от Дворовете на прилива, запя вятър и понесе облаци по небето. Обрули кафявите листа на леските и ги разпиля по хълма, положи ги върху костите на листата, окапали предната есен.

Застена през голите клони и при един по-силен негов лъх прането, окачено на телта на старата Триптоу, затанцува и запърха като оживяло, а ведрото над кладенеца ѝ леко се полюшна и издрънча.

Една доячка усети вятъра като хладно ощипване по гърба. Примижа и се обърна да види дали нещо не се е отъркало в нея, придърпа наметалото си и подкара кравата към обора.

После един от пръстите на вятъра зашари по селската улица и затанцува по тъмните локви, оставени от нощния дъжд.

Шибна вратата на „Червения елен“ и се промуши през тясната пролука отдолу.

Стопанката на хана тъкмо вадеше от фурната тавата с вкусното сърнешко, с препечени резенчета хляб, гъби и винен сос. Вдиша миризмата и го понесе към гостната да изстине, когато усети студа.

Огънят в пещта осигуряваше единствената светлина в стаята, но я държеше топла и уютна.

Стопанката се намръщи при полъха и се обърна да види дали вратата е отворена.

На горния етаж няколко Владетели на руни спяха по леглата след тежка езда. Беше ги стигнала вестта за някакво бедствие в Карис. Бяха препускали от западните провинции към далечните източни граници.

Един от тях, барон Бекхърст, спеше дълбоко, когато студеният въздух го погали по врата.

„Убий кралицата — прошепна някакъв глас в ухото му, — за да не стане синът на Йоме по-велик от бащата.“ Бекхърст се обърна и отвори очи. Прошепна:

— Слушам, милорд.

Стана, без да буди спътниците си. Бързо надяна плетената си ризница и отиде при оръжията, които бе носил един от слугите.

Избра си пика, добре балансирана и с удобна дръжка. Беше обкована на десетина места с железни гривни. Вдигна я към небето, с върха нагоре. Преди много време майка му го беше научила на една руна на Въздуха. Той я нарисува с острието на пиката и по цялата ѝ дължина пробяга синя мълния. Бекхърст се усмихна широко, яхна коня си и излезе от хана.

Вятърът продължи нататък.

ПЛАМНАЛИ НЕБЕСА

След битката при Енгфорт попитах аз добрия сър Гвилиъм: „Как се чувствате с вашите силари?“

А той се замисли и рече: „Човек не е измислял мощно оръжие досега! Четирийсет и пет силни рицари посякох между първи петли и залез-слънце, а не се уморих. В брадата си се кълна, с тия неща добрите мъже ще сложат край на всяко варварство!“

А жена му рече: „А пък аз мисля, че с тия неща жестоките мъже ще усъвършенстват варварството.“

За откриването на силарите; Из хрониките на сър Гвилиъм Сюард, както са записани от неговия Дни

Час преди съмване звездите над Радж Атън грейнаха в студеното небе, сякаш се канеха да подпалят небесата. Той тичаше през планините на Хест към пустините на Индопал и пот струеше от него и кръв се стичаше от раните на коляното и гърдите му. Бронята му, съсечена в битката, дрънчеше като окопи при всяка стъпка.

Пътят му се виеше надолу по стръмните хълмове и през тесните клисури, цепеше през гъстите борове, щръкнали като черни пики през напуканите скали и тънката снежна кора.

Студът хапеше. Радж Атън стискаше здраво бойния си чук. След поражението при Карис халите бягаха във всички посоки. На два пъти се бе натъквал на обезумели чудовища и ги бе поразил.

Но в горите го дебнеха и още по-големи опасности от чудовищата. Габорн беше обърнал срещу него мнозина от собствените му Непобедими. Наскоро през прохода беше преминал техен отряд — оставил отпечатъци по пресния сняг.

Ето защо Радж Атън бягаше по пътеки, по които не можеха да минат коне, и заобикаляше собствените си войски.

Вълчи глутници виеха в сенчестите борове. Бяха надушили кървавата му миризма и сега тичаха след него и се мъчеха да го

догонят. Той и сам можеше да подуши миризмата от изтичащите му жизнени сокове, примесена с мириса на сняг, на камък и бор.

Усети, че диша с мъка; мускулите на гърдите му се бяха стегнали на възел. Въздухът толкова високо в планините беше рядък и бодеше дробовете му като с игли.

Бронята като че ли го задушаваше; металът ѝ изсмукваше топлината от костите му. Беше я носил през цялата нощ, но накрая я смъкна и я хвърли на земята. Черните плочки се пръснаха по камънаците като люспи на шаран.

Стомахът на Радж Атън се беше стегнал на възел от глад.

С толкова многото си дарове на мускул и на жизненост трябваше да се чувства силен и изпълнен с неизчерпаема енергия.

Зачуди се що за странна болест го е хванала. Преди единайсет часа вайлдът на Бизнесман го беше нападнал, счупи му няколко ребра. Може би не зарастаха добре. През цялата нощ беше изпитвал усилваща се болка — в ребрата, в мускулите, сякаш страдеше от изтощителна болест.

Боеше се, че някои от Посветителите му са умрели и заради това е загубил жизненост. Но смъртта на Посветител идваше с внезапно замайване и разкъсващо чувство за загуба при скъсването на магическата връзка. А той не бе изпитал това.

Радж Атън излезе на едно малко възвишение и видя пред себе си нещо странно: на половин миля напред, в една сенчеста долина, шпионският му балон беше кацнал на една поляна — огромен балон с форма на граак.

На земята под него гореше огън и пламъците му се отразяваха от копринените криле на граака.

Около огъня се бяха скупчили и си варяха чай неколцина от хората му — неговият съветник Фейкаалд, както и огнетъкачите му: Рахджим, Чеспот и Ааз. Дните, който записваше хрониките на живота на Радж Атън, също беше в групата.

Фейкаалд беше стар. Беше смъкнал сивия си бурнус и се беше увил с черно наметало като с одеяло. Огнетъкачите бяха само по препаски около слабините и се наслаждаваха на зноя. Пламъците от безброй огънове отдавна бяха облизали всяко косъмче по кафявите им кожи. Очите им блестяха като огледала и отразяваха съвършено светлината от огъня.

Най-верните следовници на Радж Атън седяха кротко, сякаш го очакваха — или пък мълчаливо го зовяха.

Той закрачи към тях.

— Салаам — поздрави ги отдалече — „Мир.“

Хората му закимаха и замърмориха:

— Салаам.

— Рахджим — попита Радж Атън най-могъщия от огнетъкачите, — видяхте ли отгук да минава патрул?

— Точно когато кацнахме, по пътя минаха ездачи, съдии на А'келлах. Водеше ги Вакъз Фааракин. Носеше в торба главата на племенника си, Пащук. Ще се опита да вдигне Атваба срещу вас.

— Размирник. Добре поне, че не всички мои хора тръгнаха след Земния крал.

Рахджим сви рамене.

— Земния крал може да ме Избере толкова, колкото ще Избере воден бик. — Когато заговори, от устата му излезе дим.

Радж Атън изпъшка, но не отвърна нищо, а се загледа в блясъка на огъня и протегна ръце над светлия пушек. Изпраця цепеница; към небето изригнаха рояк искри.

От огъня му стана малко по-добре — той изгори студа и болката в тялото му. Пламъците заблизаха като жарки пръсти по земята, сякаш искаха да го докоснат, макар да не духаше вятър. Предположи, че го правят огнетъкачите, за да го стоплят.

И тримата го гледаха с любопитство.

Рахджим плахо наруши тишината:

— Как се... чувстваш, о, Велика светлина?

— Чувствам се... — нямаше дума, с която да го опише. Радж Атън се чувстваше ужасно изнемощял, уязвим, объркан. — Все едно че не съм аз. Май съм изгубил много дарове.

Рахджим го изгледа с пронизващ поглед. Огнетъкачите често презираха знахарите, защото можеха да разпознаят и най-дребното страдание на човек и да му предложат лек.

— Да — каза Рахджим. — Светлината ви е много смътна. Моля ви, направете ми тази услуга, вдишайте от пушека и после го издишайте.

Радж Атън се приведе ниско над огъня и вдиша от боровия дим, после бавно го издуха. Огнетъкачите проследиха движението на дима

и следата, която остави, издигайки се в небето.

Изведнъж очите на Рахджим се разшириха. Той погледна към другите двама като за потвърждение, но не посмя да проговори.

— Какво има? — попита Радж Атън, зачуден дали не се е заразил от нещо заради проклятията на злата магесница.

— Настъпили са промени във вас — призна Рахджим. — Не е обикновена болест. Тук е намесено чародейство... проклятието на Бизнесман. Помните ли Лонгмът?

— Да! — промълви Ааз и се ококори. — И аз го виждам!

— Какво виждаш? — настоя Радж Атън.

— Земните сили се отдръпват от вас — каза Рахджим. — Това предизвиква... промените.

— Какви промени?

— Изгубили сте жизненост... само един дар. И един на ум, и един на мускул...

— Само по един? Имам чувството, че са повече.

— Изгубили сте *ключовите* си дарове — отрони Рахджим.

„Ключовите дарове“ беше термин, използван от облекчителите. Означаваше даровете, с които се е родил човек. Като ключовите камъни в арка, те поддържаха човешката цялост. Новината беше ужасна.

— Вие умирате — каза го направо Чеспот. — В известен смисъл може би вече сте мъртъв.

— Какво? — изръмжа Радж Атън.

Беше чувал, разбира се, за мъртъвци, които продължават да дишат. Като дете беше отраснал с такива приказки. Също както страдащ от старческо слабоумие човек може да прикрие състоянието си с дарове на ум — като запомня по този начин много неща, въпреки че умът му бавно се свива в главата му — един убит Владетел на руни с много дарове на жизненост можеше да преживее с часове в мъчително състояние.

— Какво съм аз? — попита изтръпнал Радж Атън.

— Вие сте... нещо, което никога не е било досега — промълви Рахджим.

Чеспот го изгледа критично.

— Да живееш повече от отредените ти дни не е дреболия. Животът ви е свършил, но даровете ви не са се върнали при онези,

които са ви ги дали. Направили сте голяма крачка. Убеден съм, че сте Дар всечовешки. Вие сте вечен.

Нима? Радж Атън се удиви. С години беше събирал дарове, беше се стремил да се превърне в Дара всечовешки, митичното същество, което може да стане безсмъртно. Беше трупал силата, жизнеността и ума на хиляди хора, и беше израствал на мощ, докато не бе започнал да се чувства като една от Силите, като Земята или Въздуха.

Но се почувства унижен. Не към това нездраво състояние се беше стремил. Чеспот грешеше. Не се чувстваше като вечна сила. Сетивата му го предупреждаваха, че гасне все повече — хванат като мушица в паяжина, някъде между живота и смъртта.

Дните на Радж Атън попита:

— Ваше величество, спомняте ли си точния момент, в който стана това?

Радж Атън го изгледа намръщено. Част от него беше умряла със Сафира. Преди да издъхне, тя бе най-красивото и рядко цвете.

А когато призова своите Непобедими и им заповяда да унищожат Габорн, вместо да се подчинят, те започнаха да се бият срещу него. Битката бе жестока. Излязъл бе от нея полужив.

— Не, не помня — излъга той.

Дълго никой не проговори.

Пламъците от огъня плъзнаха по земята и се закъдриха към него. Радж Атън протегна дясната си ръка и почти ги докосна. Пламъкът го облиза и при толкова разкъсващия студ той не усети парене, а само топлина, която плъзна към костите му и облекчи болката. Със златните си къдрици те бяха като слънчева светлина, засияла между дърветата, мека и великолепна. Огнетъкачите закимаха разбиращо.

Ааз рече:

— Виждате ли как Огънят го търси?

Радж Атън си беше мислил, че чародеите движат пламъците. Сега се загледа с благоговение към къдрещия се към него пламък.

Чеспот го увери:

— Земните сили се отдръпват от вас. Но не всичко, което крачи по земния лик, се нуждае от поддръжката на Земята. Вие добре служихте досега на нашия господар. Лесовете на Ейвън вече са на пепел, по ваша заповед. Ако го усещате, ако продължавате да чезнете,

нашият господар ще ви служи. Стъпете в огъня и се оставете да изгори шлаката от вас. Отдайте му се и той ще ви поддържа.

На лицето на огнетъкача се изписа неприкрито желание, сякаш беше копнял за този миг от години.

Пламъците на буйния огън запълзяха още по-напред и жадно заблизаха снега.

Радж Атън рязко се дръпна назад и огледа дясната си длан. Наистина се чувстваше по-добре там, където го бяха докоснали пламъците — сякаш беше сложил някакъв балсам.

Бизнесман го бе предупредил, че е под опасното влияние на огнетъкачите. Вярно беше, че те го използват за собствените си цели също така, както ги използваше той.

С ужас Радж Атън си даде сметка, че е поставен пред избор. Можеше да продължи така, както беше, тлеейки като гнило дърво до мига, в който и даровете му нямаше да могат да го спасят. Или можеше да стъпи в огъня и да изгуби всичко човешко, да се превърне в огнетъкач.

Той тръгна заднишком, отдръпна се от лагерния огън, сред заснеженото поле.

Фейкаалд и неговият Дни се надигнаха, канейки се сякаш да го последват, но Радж Атън им махна с ръка да не приближават. Трябваше да остане сам. Сърцето му заби лудо.

— Огънят ви зове — предупреди Рахджим. — Но едва ли ще го прави винаги.

Радж Атън се обърна и побягна, после спря задъхан. Огледа пътя в долината долу. Виеше се между дърветата и се губеше на няколко мили напред под тънка облачна пелена. По-нататък — над пустинята — се беше възцарил мрак.

Сред горите изпърха сянка — бухал, тръгнал на нощния си лов. Той го гледаше как се понася към звездите. На северозапад няколко планински върха се извисяваха като пясъчни острови сред море от мъгла. Беше красиво.

Звездната светлина обливаше покритата със сняг земя. Дърветата бяха като черни резки на фона на снега, смътната светлина изсмукваше всичкия им цвят.

„Като лице, изцедено от кръв“ — помисли той. Всичките му мисли се въртяха все около смъртта. Примига — очите го щипеха, —

за да махне образа на Сафира, паднала насред бойното поле при Карис и как кръвта бликаше от челото и носа ѝ.

Беше мъртва, а той продължаваше да живее.

Стисна зъби, решен да не даде воля на скръбта си. Но не можеше да спре мислите си. Предния ден беше яздила точно по този път. Със своите дарове на мирис той можеше да долови жасминения ѝ аромат във въздуха, можеше да подуши миризмата на коня ѝ. Сафира беше умряла, заради своя кураж и състрадание.

Сафира беше умряла. По-добре да беше умрял Габорн.

— Защо? — прошепна на Земята Радж Атън. — Защо не избра мен за свой крал. Защо не мен?

И се вслуша, но не защото очакваше отговор, а някак по навик. Вятър въздъхна долу през горите. Някъде наблизко под снежната покривка сред сухите планински треви прошумя мишка; звукът щеше да остане нечут за всеки друг. Нищо повече.

Радж Атън беше отраснал с приказки за хора, измамили смъртта. Хасан Безглавия беше крал, живял преди осемдесет години, и бе взел сто и четиринайсет дара на жизненост. В една битка му отсекли главата. Но също както жабата продължава да живее и след като ѝ откъснат главата — същото станало и с Хасан.

Тялото на Хасан запълзяло и даже написало писмо по пясъка, с което помолило за милостива смърт. Но врагът му се подиграл и сложил в клетка неумиращото тяло. Майката на Радж Атън разправяше, че Хасан избягал и нощем в пустинята човек все още можел да чуе как пръстите му стържат в пясъка — Хасан Безглавия все още се лутал из пясъците и търсел възмездие.

Беше само приказка, колкото да плашат децата с нея.

Но Радж Атън беше проучил тази история, знаеше пълната версия. Хасан загубил само част от главата си — от темето до над устата. Тялото му продължило да живее, защото долната част на мозъка останала цяла. Затова преживял още три седмици, измъчван от глад и жажда, докато личинките на мухите не го изяли жив.

Радж Атън беше извършил подобен опит с един високо надарен убиец, сър Робър Клайски. Беше убеден, че собствените му дарове ще го опазят жив много по-дълго, отколкото би допуснал някой.

Сега беше изправен пред ужасен избор, но се боеше, че накрая няма да има такъв.

Стисна юмруци. Кръвта кипна в жилите му. И се закле безмълвно: „Габорн, Земята ще е моя.“

Когато отвори очи, забеляза долу сред дърветата сребрист блясък, който само неговите очи можеха да засекат — цвета на топлина от живо тяло. Примижа и видя два елена със сплетени рога. Единият вече беше мъртъв, изтощен от битката. Но живото животно не можеше да се освободи.

Случваше се понякога през есента. Самците се сбиваха, рогата им се сплитаха и и двете животни оставаха вкопчени в смъртна прегръдка.

Дори победителят изглеждаше полужив.

„Не съм длъжен да избирам сега — каза си Радж Атън. — Не съм длъжен точно сега да стъпвам в огъня и да се отказвам от всичко човешко. Хасан е притежавал само малка част от жизнеността, която имам аз.“

От мъгливите клисури се появи препускащ в галоп имперски жребец. Радж Атън изгледа ездача с присвити очи. Беше деветдесетгодишно момче от пустинята, капнало от умора. Беше облечено в бял бурнус, с тъмна пелерина, и беше увило главата си с тюрбан. Отпред на седлото беше вързана кутия за писма. Радж Атън от пръв поглед разбра, че момчето носи лоши вести.

Закрачи назад към огъня, под надвисналия шпионски балон.

Щом приближи, момчето плесна коня с камшика си. Жребецът погледна тъмния силует на граака, заподскача от страх, присви уши и ноздрите му се разшириха. Беше мокър от пот и дишаше трудно.

— О, Велика светлина! — викна момчето, щом позна Радж Атън. — Вчера призори халите взеха мините с кръвния метал в Картиш! Водеше ги самата Господарка на Долния свят.

Фейкаалд ахна.

— Ако този щурм е бил като при Карис...

За Радж Атън беше непосилно да обхване с мисъл заплахата, която можеше да донесе една орда от хали. Съвършената му памет превъртя в ума му образи със злата магесница, присвита над Костения хълм, с пулсиращия от светлина отровнажълт прът, бълваща миризливите си заклинания, докато слугите ѝ стояха скупчени по-долу. Проклятията ѝ бяха убили всяко растение, бяха ослепили и оглушили войските му, бяха изстискали водата от човешката плът.

Халите в Картиш можеха да нанесат неописуеми щети. Само унищожението на житните поля щеше да донесе глад за цял Индопал.

— Всички излязоха на бой — продължи задъхано момчето, — освен вашите слуги в Палата на канарчетата в Ом. Те отвеждат Посветителите ви на север. Пратиха ме да...

— Казваш, че ги води Господарката на Долния свят?

— Да — отвърна момчето. Очите му бяха ококорени от страх. — Зла магесница, много голяма. Никой не е чувал за такава като нея.

Разбира се, осъзна Радж Атън. Халите щяха да пратят в Индопал най-добрите си пълчища. Беше по-населен от Роуфхейвън, по-могъщ. И тяхната страховита владетелка щеше да излезе срещу него.

Хората му отчаяно се нуждаеха от него.

Той смъкна момчето от коня и скочи на седлото. После извика на огнетъкачите си:

— Последвайте ме, когато можете!

Фейкаалд вдигна очи към него в очакване на заповед. Радж Атън се поколеба. Чувстваше се зле, сякаш самата му душа линееше. Трябваше му сила.

— Ти се върни в Карис — заповяда му той. — Разбери какво е направил Земния крал със силарите ми. Ще ми трябват.

— Той няма да ми се довери — възрази Фейкаалд.

— Ще ти се довери, ако повярва, че си отишъл против волята ми — каза Радж Атън, дръпна златната кутия за писма и я хвърли на Фейкаалд. — Кажи му за халите в Картиш. Кажи му, че ги води Владетелката на Долния свят. Кажи му, че си дошъл да го помолиш да помогне на Индопал.

— Мислите ли, че ще дойде? — попита Фейкаалд.

— Сигурен съм.

— Както заповядате, о, Светлина на света — каза Фейкаалд.

Радж Атън обърна жребеца и препусна към Картиш.

РОДЕНА МАГЪОСНИЦА

Нямам баща. Като всички Земни пазители, роден съм от Земята.

Чародеят Бизнесман

Призори, сред изпепелените поля на трийсет мили северно от Карис, Мирима попита Ейвран:

— Значи повече не знаеш нищо?

— Казах ви всичко — отвърна Ейвран.

Беше разказала как е срещнала Роланд Боренсон, свекъра на Мирима, на път за Карис, заедно с барон Пол и зелената жена. Беше описала подробно времето, преживяно с Роланд и барон Пол, и как след това я спасил мъжът ѝ, в свитата на Сафира. И как бе помогнала на сър Боренсон да влезе в Карис и да потърси баща си.

Разказът ѝ покърти Мирима.

Сър Боренсон се мятеше в треска във фургона. През нощта Мирима беше направила за него всичко, което можеше. Беше го намазала с балсами от знахарите, беше направила върху него възлиянията с вино и бе шепнала заклинанията към Водата. Наложил се да останат в Карис от страх да не срещнат някоя хала в тъмното. Но още призори Мирима тръгна с надеждата, че чародеят в Балингтън би могъл да го изцери.

Фургонът се теглеше от подсилен кон и колелетата пееха в бързия си въртеж по пътя през мъртвите земи.

Ейвран го беше осигурила — бе заявила, че има „спешно донесение“ за краля. Но беше премълчала някои подробности от историята си.

Слънцето бе започнало да се издига зад обраслите с дъбове хълмове като студено червено око. Ейвран примижа срещу него, после дръпна качулката на наметалото над лицето си.

Не ѝ хареса парещото усещане от досега на лъчите му. Чак настръхна. Ръцете я сърбяха, сякаш бе държала отровен бръшлян.

Но се радваше, че не е на мястото на Боренсон. Мирима беше издърпала ризата му, погледнала бе под бронята и Ейвран зърна раната му.

Раната щеше да е гадна при всички случаи, дори да не беше забрала. Ейвран нямаше представа как е възможно мъжете да си правят това един на друг.

— Мирима — попита тя, — когато се махнат топките на един бик, казват му „вол“. А когато ги махнат на жребец, казват му „кон“. Как се казва, когато се махнат на мъж?

— Евнух. Радж Атън е направил от мъжа ми евнух.

— О! Това означава, че не може да има бебета, нали?

Очите на Мирима се напълниха със сълзи и тя прехапа устна. След малко отвърна:

— Точно така. Не можем да имаме бебета.

Ейвран не посмя да зададе друг въпрос. Щеше да е твърде болезнен за Мирима.

— Видях как плака над Роланд — каза Мирима.

— Той умря. Всички, които познавам, умряха: Роланд, и Бранд, и майка ми.

— Аз бях в Лонгмът, когато дойде духът на Ерден Геборен — каза Мирима. — Той наду бойния си рог и мъжете, които бяха загинали същия ден, станаха и се включиха в неговия лов. Бяха щастливи, Ейвран. Смъртта не е край. Тя е само ново начало. Сигурна съм, че Роланд е щастлив, където и да се намира сега.

Ейвран не отвърна нищо. Не беше сигурна как точно се чувстват мъртвите.

— Ти не си го познавала дълго — каза Мирима, сякаш от това трябваше да ѝ стане по-добре.

Ейвран поклати глава.

— Той каза... — Тя подсмръкна. — Каза, че ще помоли херцога да разреши да ми стане баща. Никога не съм имала баща.

Мирима посегна и я хвана за ръката. Погледна я в очите и каза:

— Ако херцогът е дал това разрешение, тогава трябва да съм ти снаха, а ти да си ми зълва. — Стисна ръката ѝ. — Една роднина повече няма да ми е излишна.

Ейвран стисна челюсти и се помъчи да потисне страха си.

Потрепери. Стомахът ѝ все още беше стегнат на топка от ужас. Беше се хранила с мозъци на хали предната нощ, но не смееше да каже на Мирима за това. Не смееше да сподели с непознат човек как я терзаеха сънищата на халите.

Изпълзя от капрата във фургона и се сви в сеното. Миришеше на свежа детелина, на власатка и на овесена слама. Тя зарови лицето си в сеното, но не можа да се отърве от спомените.

С умствения си взор Ейвран виждаше огромна хала магесница, която крачеше нагоре по някакъв хълм към ветровита пещера. Образът и миризмите идеха неестествено ясни, като в сън наяве или все едно, че споменът беше по-истински от живота, който беше живяла.

Не виждаше сцената така, както щеше да я види човек. Халите нямаха очи; имаха вместо тях пипала, с които усещаха живота по непонятен за нея начин. За една хала живите същества сияеха като мълния.

Сега Ейвран си спомни как сияеше халата магесница и как ѝ говореше с миризми:

„Следвай дирята ми!“

В този спомен Ейвран нямаше никакъв избор, освен да я следва. Но изпитваше ужас и знаеше, че крачи към място, където не иска да се озове. Долавяше миризми във въздуха — писъци на изтезавани хали.

Пипалата близо до ануса на Истинската господарка изпускаха думи и Ейвран бързо заситни напред, за да ги улови.

„Не се бой — казваше Истинската господарка. — Надушваш болка, но ти няма да бъдеш подложена на нея. Кръвта на Верните ще е сладка за теб.“

Образът угасна. Ейвран разбра, че е припаднала.

Сигурно бе спала няколко минути, защото очите ѝ бяха потпочинали. Но коремът все още я болеше от прекомерното ядене и тя го стисна с ръце.

Успя да се пребори със смътното усещане за паника. Спомняше си късчета от случилото се след това. Помнеше силари и заклинания.

Истинската господарка беше предложила дар на своята слугиня. Но Ейвран не можеше да прецени какъв точно. Не беше могла да изяде много от мозъка на чудовището — нямаше и една десета. Изобщо не знаеше колко е знаела магесницата, не можеше да придаде смисъл на повечето от мислите и спомените на халата.

И тъкмо това, което не знаеше, я плашеше най-много.

Постара се да потисне безпокойството си и задържа образа на халата в ума си, мъчеше се да си обясни защо чудовищата виждаха живите същества като сияния на мълнии. Предположи, че е защото в хората има мълния. В топлите летни нощи, когато облаците се снишаваха над гнездото на грааците в цитаделата Хейбърд, тя често отвиваше вълненото си одеяло и виждаше малки проблясъци като от мълния по кожата си. Зверомайстор Бранд казваше, че това е, защото в нея имало мълния.

Ейвран легна до сър Боренсон и положи глава на ръката си. Забеляза, че в наметалото ѝ са се вплели някакви бледозелени нещица... коренчета.

Измъкна едно-две и ги хвърли в сеното. Цялата нощ беше валяло, затова наметалото ѝ беше мокро и цялото покрито със семена.

Сега семената поникваха. Бяха навсякъде по наметалото ѝ, като малки зелени червейчета. Реши да ги изскубе по-късно.

Фургонът мина покрай някакво дърво и Ейвран видя сенките на листата. Вдиша дълбоко и пое в дробовете си мириса на поля и хълмове.

Сепна се и се изправи възбудена. Бяха напуснали мъртвите земи! Главата все още я болеше. Примижа срещу слънчевата светлина и придърпа наметалото си.

След снощната буря слънцето се бе издигнало в небето и мятеше коси сребърни лъчи през облаците, за да заблестят изумрудените хълмове. Петлите от някакво близко село го посрещаха с кукуригане, сякаш беше първият слънчев изгрев от цял месец, и цялата земя наоколо бе изпълнена с песента на чучулиги, лястовици и врабци почти от всеки храст.

Отляво ниските хълмове сякаш се кланяха на планинските върхари. Нощният дъжд се бе просмукал в сухата трева и земята ухаеше, напоена и нова. По-ниските склонове блестяха в пурпурно, розово и златисто от листата на кленове и елши.

Отдясно през гора от елши се виеше сребрист поток. Бели патици се поклащаха и крякаха, търсейки храна по бреговете му.

Отпред се простираше село с къщи със сламени покриви, наклекали от двете страни на пътя. Медоносче и бръшлян бяха увидели каменните огради на градините.

Всичко изглеждаше така живо... всичко освен сър Боренсон. От пребледнял, сега той бе станал трескаво червен. От челото му се лееше пот.

— Къде сме? — попита Ейвран.

— В Балингтън — отвърна Мирима. — Ти спа повече от час.

Ейвран погледна към къщите. Предния ден беше успяла да усети присъствието на Габорн в битката. Беше видяла Земния крал като зелен пламък, който се изправяше пред нея веднага, щом затвореше очи. Земния крал трябваше да е тук.

Сега тя се пресегна със сетивата си, опита се да долови къде е. Но пламъка го нямаше.

Все пак в Балингтън имаше нещо. Тук тя усещаше сила, стара и неизмерима. Не можеше да долови центъра ѝ, не можеше да разбере дали означава за нея добро или зло. Имаше чувството, че пътува към предопределението си.

Подкараха през селото, покрай четиридесет чудесни коня, които стояха готови за път пред конюшните. Ейвран забеляза и един фургон, около който обикаляха няколко навъсени стражи — пазеха кралското съкровище. Кралят, изглежда, се канеше да тръгне на път.

Едно селянче с кожени гащи, зелена ленена риза и шапка с перо водеше крава. Млякото капеше от издутото ѝ виме.

Мирима спря, колкото да попита момъка:

— Къде е кралският чародей?

— Ей там, отзад — отвърна той и посочи към хана.

Мирима подкара фургона към задната стена на хана. Мина покрай обрасла с жасмин и лозници каменна ограда и стигна до дървена порта. Слезе и дръпна резето.

— Ти идваш ли? — попита Мирима. — Нали каза, че носиш съобщение само за кралските уши?

Сега, след като бе пристигнала, Ейвран изпита неудобство за измамата си. Боеше се, че ако разкаже историята си на Габорн, той ще я вземе за луда. Главата ѝ запулсира от тъпа болка, но тя събра целия си кураж:

— Идвам.

Скочи от фургона на вдървените си крака и влезе през градинската порта. От сламата на гълъбарника излетяха кафяви и бели

гълъби и загукаха тихо. По една череша подскачаше сива катерица и развяваше дългата си опашка.

Дните на Габорн стоеше на най-високото място в градината, сред петно слънчева светлина. Мършавият схолар с късо подстриганата коса и ръждивокафяв халат стоеше тихо, прибрал ръце зад гърба си, и наблюдаваше.

Самият крал седеше на един камък под едно бадемово дърво сред градината. Беше облякъл плетена ризница, сякаш готов за битка. Пот беше зачернила ватираната туника под мишниците му, все едно че вършеше някаква много тежка работа. Но той просто приказваше. Бяха го обкръжили поне трийсет рицари, всички насядали по тревата в лъскавите си доспехи, а младите щитоносци с подрязани на паница коси и по-грубо облекло бяха насядали по-назад в сенките. Повечето лордове носеха гербове на Мистария, но тя забеляза и щитове без знаци, и дори двама Непобедими, които бяха захвърлили връхните си палта, така че вече не носеха златното и пурпурното на Радж Атън.

Габорн седеше с изправен гръб и вдигната брадичка. Кралицата седеше в нозете му, в нежножълта като роза дреха.

Ейвран не забеляза чародея. Мирима попита шепнешком един от лордовете и той ѝ кимна към хана.

Мирима бързо тръгна през градината, а Ейвран остана на мястото си; беше твърде изнервена, за да заговори.

Някакъв дребен благородник тъкмо казваше:

— В Карис разправят, че някакъв си прост човек, казвал се Уагит, убил цели девет хали в битката.

— Девет? — изсмяха се с неверие неколцина.

— Никой, който е оцелял след Карис, не може да бъде наричан повече „прост човек“ — каза Габорн. — И ако това е вярно, ще дам на този Уагит рицарски сан и ще го взема в личната ми гвардия. Какво знаете за него?

— Работи в мините в Силвърдейл — отвърна лордът. — Чувам, че бил малко... ами, простичък.

— Един глупак е убил девет хали? — попита с неверие Габорн.

— С дърварска секира при това — потвърди лорд Боуен. — Бардовете в Карис вече го възпяват. Щях да ви представя този човек, но при неговото скудоумие...

— Сили небесни, де да бяха всички такива глупци! — изруга Габорн. — Ще го взема в гвардията ми!

Рицарите се разсмяха, Ейвран също се усмихна неволно на шегата. Габорн можеше да направи от човека гвардеец само ако го изцерееше от идиотизма му, а единственият начин това да стане бе ако вземе дар на ума от някой, който си е цял. Габорн, разбира се, не можеше да похарчи цял силар за един глупак, защото изцереявайки така глупака, щеше само да създаде друг глупак — при това с голяма загуба за кралството. Защото силарите, използвани в церемонията на даряването, се правеха от метал, много по-рядък и от златото.

Не беше мислила какво да очаква от Габорн. Обикновено си беше имала работа със стари сбръчкани херцози и барони. Но Габорн не приличаше на помпозен владетел, опитващ се да впечатли хората с десетината си дара на обаяние. Беше просто як дългокрак младеж с тъмна коса и пронизващи сини очи.

Беше очаквала, че Земния крал ще е мрачен и навъсен, изпълнен със самочувствие. Но Габорн полагаше всички усилия да създаде настроение, да ободри хората около себе си.

Ейвран реши, че ѝ допада, макар да съзнаваше, че нещо тук не е наред.

От земята се надигнаха двама странни на вид воители. Единият тя разпозна по туниката. Носеше цветовете на Южен Кроудън и можеше да е само синът на Андърс, Селинор. Другата беше млада Конесестра от Флийдс.

— Милорд — каза Селинор. — Ние ще тръгваме веднага, ако позволите.

Габорн се замисли.

— Аз... не усещам непосредствена заплаха.

Кралицата изрече древната благословия от Флийдс:

— Ерин, Селинор — дано Сияйните яздят пред вас, а Блестящите да огряват гърбовете ви.

— И за вас, моя кралице — отвърна Конесестрата.

Габорн извърна очи към Ейвран и улови погледа ѝ. Всички замълчаха и я загледаха с очакване. Все още носеше наметалото на небесен ездач. По тона на Габорн Ейвран разбра, че се бои да не би да му носи лоша вест.

— Е? — подкани я кралят. — Носиш ли съобщение?

Ейвран се обърка, не знаеше как да започне.

— Да не би... да си забравила съобщението си? — попита я вежливо Габорн.

— Аз... — Не знаеше какво да каже.

— Хайде, изплюй го, дете — прикани я един от кралските съветници.

Ейвран забърбори малко несвързано — мъчеше се да обясни какво е научила.

— Една зелена жена падна от небето, кръвта ѝ капна по мен и оттогава всичко е много странно. Ядох от мозъка на хала. Мога да си спомням неща... как една хала вижда, мирише и мисли. Знам това, което знаят те. В Долния свят има една зла магесница. Наричат я Истинската господарка. Тя изпрати халите при Карис. Вие не сте я победили...

Рицарите около Габорн я зяпнаха слисани. Един избърбори:

— Откъде се взе това дете? Не видях да долита граак. Какви ги приказва тя?

Ейвран разбираше, че изговореното от нея не звучи никак смислено.

— Полудяла е — каза друг. Стана и тръгна към нея.

— Не! — извика Ейвран.

Габорн вдигна ръце да спре лордовете и я изгледа остро.

— Казваш, че си яла от мозък на хала и си научила това, което знаят те?

— Да — каза Ейвран. — Ядох мозък от злата магесница, която убихте. Знам това, което знае тя. Дошла е да унищожи всичкия кръвен метал под Карис, за да може по този начин да ни уязви. Но... във виденията си помня писъци на хали. Те също са се научили да взимат дарове.

Габорн се поколеба за миг. Изглеждаше умислен. Преди векове човечеството беше развило познанието си за руните в усилие да имитира начина, по който халите от Долния свят трупаха сила, като изяждаха жилите на своите мъртви, или научаваха повече неща, като изяждаха мозъците им. Но сега за пръв път човек беше открил, че халите са се научили да взимат дарове от своите.

— Каж ми — попита Габорн, — знаеш ли нещо за „Мястото на костите“?

— Да! — извика Ейвран. — Така халите наричат трона, от който властва тяхната Истинска господарка, сред костите на враговете, които е изяла! Той е в Долния свят, близо до горящите камъни.

Кралицата ахна от изненада и се изправи.

— Можеш ли да ми покажеш пътя? — попита Габорн.

Ейвран стоеше стъписана. Помнеше откъслеци от пътуването, смътни образи на хали, крачещи през извитите пещерни кухни на Долния свят. Но тези видения бяха съвсем накъсани — дълга колона, крачеща през опасна територия, където живееха огромните червеи, горещите отдушници от огнените пещери. Имаше скални пропасти и издатини, по които никой човек не можеше да се изкатери и пътят минаваше през тунели, водещи към диви краища. Не можеше да го опише.

— Има една пътека — каза Ейвран. — Но... не знам как се стига до нея. Пътеката е дълга и извита, никой обикновен човек не би могъл да се справи. Дори за една хала пътят беше ужасно тру...

— Но пътека, по която може да мине един храбър човек все пак има, нали? — попита обнадеждено Габорн.

— Да. Но там долу има милиони тунели. Има хиляди бърлоги на хали, всяка с по хиляда прохода. Вие... може да се лутате цял живот, докато намерите бърлогата на Истинската господарка. Но дори да намерите леговището ѝ, нейното намиране е съвсем друго нещо!

Очите на Габорн сякаш я пронизаха и тя разбра, че се е замислил. Искаше да отиде в Долния свят. Но Ейвран не знаеше пътя.

— Какво става? — подвикна някой.

Тя се обърна. На входа на градината стоеше чародей в тъмночервен халат. Изглеждаше добродушен човек — със сбръчкано лице и кожа, някак мъничко прекалено зеленикава. Очите му бяха яносини, като летен ден. Косата му някога сигурно трябваше да е била кестенява, но сега беше силно прошарена със сребро. Бузите му бяха ръждивочервени като пясъчник, а космите на брадата му бяха погъсти при основата, отколкото при върха. Странният му халат сякаш бе изтъкан от червени корени.

Ейвран не беше виждала досега човек като този магьосник. И въпреки това всичко у него ѝ се стори някак познато. Никога не беше срещала баща си. Доколкото знаеше, хали го бяха изяли, когато тя била

още бебе. Но като погледна чародея, си помисли дали пък всичко това не е лъжа. Може би този човек бе нейният баща.

Чародеят я изгледа толкова напрегнато, че погледът му можеше да пробие и камък. Тя усети силата у него, сила по-древна от хълмовете и по-яка от желязо.

Зад него стоеше Мирима — и зелената жена, която бе паднала от небето.

— Ейвран! — извика зелената жена.

Чародеят закрачи напред и диплите на халата му зашумяха в тишината, изведнъж възцарила се в градината. Зелената жена го последва.

Той спря и огледа светлозелените коренчета, поникнали по наметалото на Ейвран.

— Я, дете — каза с нежност Бизнесман, — дай да ти видя дланите.

Ейвран протегна дланите си и ги отвори широко. Засърбяха я повече отпреди. Предния ден по тях се бяха появили безформени зелени петна. Кръвта на зелената жена, изглежда, се бе просмукала в кожата ѝ.

Сега, за нейна изненада, на всяка длан се виждаше тъмнозелен образ, който се бе разширил през нощта. И, чудо невиждано, на всяка от ръцете ѝ сякаш някой бе татуирал дъбови листа.

Бизнесман се усмихна, после докосна дланите ѝ една по една. Сърбежът изведнъж спря и тъпата болка под черепа ѝ се махна.

Един от съветниците на краля, старец с побеляла коса, погледна дланите ѝ и ахна в почуда:

— Та тя е родена магьосница!

СТРАННИ ВЕСТИ

*Ако слушаш добре, ще научиш от детето си толкова,
колкото и то от тебе.*

Пословица от Хиърдън

Йоме зяпна Ейвран с разтуптяно сърце. Толкова дребно, толкова крехко на вид момиченце. А приличаше на съдбовна поличба.

Йоме бе мислила, че мъжът ѝ греша. Беше подозирала, че „Мястото на костите“ съществува само във въображението му, че просто не е могъл да приеме отхвърлянето на Земята.

Сега се боеше, че той ще прикани невинното дете да го отведе в Долния свят, за да се срази с тази „Истинска господарка“.

Бизнесман се наведе над момичето. „Родена магьосница.“ Фразата на Джеримас още висеше във въздуха.

— Не е просто родена магьосница — каза Бизнесман. — Тя е Земен пазител... чиракът, когото чаках толкова дълго.

Бизнесман държеше дланите на Ейвран и ѝ се усмихваше нежно. Мекият му глас, топлият допир, всичко това сякаш успокои детето. Но Йоме долови по скованата стойка на чародея и по начина, по който отбягваше да срещне очите на Ейвран, че той изживява вътрешна борба.

— Да не говорим на открито — каза Бизнесман. — Хайде да влезем вътре.

Хвана ръката на момичето и го поведе към гостилницата на хана. Всички в градината ги последваха.

След като я настани на тезгяха, Бизнесман я попита ведро:

— Каж ми, дете, Ейвран ли се казваш?

Момичето кимна.

— А моят вайлд откъде го знае?

— Яздех моя граак и я видях като падна от небето. Падна долу, опитах се да ѝ помогна и кръвта ѝ покапа по мен. Тръгна с мен на север до Карис...

— Хмм... — измърмори Бизнесман. — Странно съвпадение, не мислиш ли? Аз си изгубвам вайлд, и тъкмо ти го намираш?

Ейвран сви рамене.

— Това си е нещо повече от съвпадение — каза Бизнесман. — Кажете ми, какво си мислеше, когато се случи?

— Не помня точно — отвърна Ейвран. — Предполагам... надявах се някой да ми помогне.

— Хмм... значи си небесен ездач? Сигурно се оправяш добре с животните. Обичаш ли ги?

— Да — призна Ейвран.

— С граците добре ли се разбираш?

— Майстор Бранд казваше, че съм най-добрата, която бил виждал. Щеше да ме направи зверомайстор един ден.

— Хмм... — каза замислено Бизнесман. — А имаш ли си любимо животно?

Ейвран поклати глава.

— Обичам ги всичките.

Бизнесман помисли продължително.

— Случайно да харесваш растения повече от животни, или камъни?

— Как може човек да харесва повече камък от животно? — попита Ейвран.

— При някои е така. Аз лично обичам растенията почти толкова, колкото хората. Като момче, обичах да обикалям по ливадите и да броя стръковете лютиче, или броя на зрънцата в един житен клас. С часове съм гледал как се извива бръшлянът по дървесния ствол. Понякога имах чувството, че очаквам някакво откровение. Често... често седях и се вслушвах в сухите летни треви, смесени с всякакви билки, за да ми нашепнат някоя вселенска истина.

— Често се опитвах да мисля като дъб или да си представям как пътуват под земята сплетените корени на трепетликата, или да се чудя какви ли сънища сънува върбата — продължи той. — Кажете ми, ти правила ли си някога това?

— Говорите като луд! — Ейвран се намръщи.

Джеримас се изсмя гръмко и рече:

— Ето това дете ти казва истината.

— Да, звучи безумно — призна Бизнесман. — Но всеки от нас си има по някоя малка лудост и онези, които не си я признават, обикновено са по-луди от останалите. Чародеите, както ще ти каже всеки, са доста чалнати.

Ейвран кимна, сякаш това ѝ се стори смислено.

— Аз обичам Земята — обясни Бизнесман. — Но по-важното е, че знам, че и ти трябва да я обичаш, по своя си начин. Любовта към нея не е нещо лошо, нито е срамно. Ти си намерила голяма сила. Има сила в това да изучаваш живота на растения, на животни и камъни. Тя е в сърцевината на Земната мощ. Зеленото по дланите ти е дошло, защото в жилите ти тече земна кръв.

— Но... аз... стана случайно. Просто кръвта на зелената жена покапа по мен.

Бизнесман поклати глава.

— Не, земната кръв е била в теб през цялото време. Винаги е била част от теб, още когато си се родила. Ти си родена магьосница. Но при земните същества кръвта зове кръвта. Ето защо дойдох в градината преди малко. Усетих, че си там. Нещо повече, подозирам, че ти си призовала моя вайлд от небето. И когато си докоснала кръвта на зелената жена, не си могла да я махнеш, защото е потекла в теб. Сходните неща се търсят.

— Но се чувствам странно оттогава — възрази Ейвран. — Придобила съм... странни нови сили.

— С времето щеше да развиеш тези сили — увери я Бизнесман. — Допълнителната земна кръв само е ускорила процеса, усилила е твоя усет. Но те уверявам, ако не беше същество на Земята, кръвта на вайлда щеше да се отмие от ръцете ти.

Йоме слушаше смаяна, без да откъсва очи от момичето. Ейвран имаше рижа коса и лунички, и във всяко друго отношение, ако се пренебрегнеха зелените татуировки по дланите ѝ, приличаше на съвсем обикновено дете. Но в погледа ѝ се долавяше напрегнатост, имаше силен дух, и зрялост, която щеше да се стори изненадваща за Йоме дори у жена два пъти по-голяма от Ейвран.

— Казваш, че си развила странни сили — обади се Габорн. — Разкажи ми за тях.

Ейвран огледа хората в хана, сякаш се боеше да говори открито, сякаш се страхуваше, че никой няма да ѝ повярва.

— Кажи — прикани я Бизнесман.

— Ами, първо — заговори Ейвран, — не мога да спя добре, освен...

— Ако си заровена под земята ли? — попита Бизнесман.

Ейвран закима храбро.

— И слънцето сега ме наранява. Дори когато слабо ме докосне, имам чувството, че ме изгаря.

— Това мога да го оправя — каза Бизнесман. — Има руни на защита от такива неща — толкова мощни заклинания, че ще можеш едва ли не през огън да вървиш. Ще те науча на тях.

— И мога да усещам къде има храна — като моркови под земята и орехи, скрити в тревата.

— Това също е обичаен дар за Земните пазители — каза Бизнесман. — От „плодовете на гората и полето“ можеш да ядеш колкото си щещ. Земята ти ги дава щедро.

— И освен това можех да виждам Земния крал — каза Ейвран. — Можех да затворя очи и да видя един зелен пламък, и да преценя съвсем точно къде е. Но... това вече не действа.

Извърна се и погледна Габорн със съмнение. В очите ѝ нямаше нито обвинение, нито присъда. Но Йоме разбра, че тя със сигурност знае, че е изгубил силите си.

— Е, — каза изненадано Бизнесман, — това вече е достойно за книгите! Не бях чувал за такава сила досега. Но всеки магьосник си има свои дарове, съответстващи на неговите нужди. Убеден съм, че докато растещ, ще откриеш и нови. Има ли нещо друго?

— Ям мозъци на хали — призна Ейвран.

Един от лордовете се изсмя — явно не можеше да повярва.

— Че откъде си взимала мозъци на хали? — попита Бизнесман.

Ейвран посочи зелената жена.

— Пролет уби една на пътя и почна да я яде, замириса ми хубаво и не можах да се сдържа. След това имах странни сънища — сънища, които ми позволяват да разбера какво е да си хала, да мисля като хала, да говоря като тях и да виждам като тях.

— И какво научи? — попита Джеримас.

— Научих, че халите говорят, като правят миризми — каза Ейвран. — Пипалата по лицата им служат, за да се „слушат“ една друга, а тези на дупетата им издават миризмите.

Един лорд изграчи скептично:

— Значи твърдиш, че си говорят със задниците?

— Да — заяви Ейвран. — В това отношение не се различават много от някои хора.

Джеримас се изсмя гръмко и каза на лорда:

— Е, хвана те натясно, Дълинс.

Но шегите засегнаха детето. Ейвран се сви в себе си и леко затрепера, местеше поглед от човек на човек.

— Не си измислям!

Йоме знаеше, че е права за миризмите. Между лордовете отдавна имаше спор дали халите изобщо изпускат миризми. Повечето се кълняха, че човек не може да подуши хала. Други вярваха, че маскират миризмите си. Но предния ден при Карис злата магесница беше пуснала вълни от гнусни миризми над войските на Габорн, причинявайки им ужасни щети.

— Не лъжа — каза Ейвран. — И не съм луда. Не може да мислите, че съм луда. Няма да ме затворят в клетка като Корман Гаргата.

— Вярваме ти — каза Йоме и се усмихна мило. Никога не беше чувала за Корман Гаргата. Но понякога нищо не можеше да се направи с един луд и такива окаяни същества ги затваряха за тяхно добро, с надеждата, че времето ще изцери умовете им.

— Знам, че не си луда — каза Габорн. Като че ли искаше да я измъкне обратно от черупката, в която се беше свила. — Значи халите си говорят с миризми?

— И четат и пишат, освен това.

Йоме се слиса. Никога не беше подозирала такова нещо.

— Но защо никога не сме виждали тяхното писмо? — попита Габорн.

— Защото те пишат с миризми. Оставят миризми, написани по камъните, по всяка своя пътека. Така най обичат да си приказват. Всъщност за една хала е по-лесно да напише съобщение, отколкото да си говорят лице в лице.

— Защо? — попита Габорн.

Ейвран се помъчи да обясни.

— За една хала светът е миризма. Вашето име и вашата миризма са едно и също, така че за да каже една хала „Габорн“, трябва просто

да направи вашата миризма.

— Звучи съвсем просто — каза Габорн.

— Просто е, но и не е. Представете си, че си говорим и вие ми казвате: „Ейвран, много красиви ботушки от заешка кожа носиш. Откъде си ги взе?“ И аз кажа: „Благодаря, намерих ги край пътя, и никой не каза, че са негови. Затова сега са мои.“

— Когато си говорим така, всяка дума, която изричаме, излиза от устата ни и остава за миг във въздуха. После тя сама заглъхва. Така нашите думи са низ от звуци, които излизат от нас. Но при халите думите не изчезват сами. Всички тези миризми, всички тези думи просто увисват във въздуха... докато не ги изтриеш.

— И как става това? — попита Бизнесман. Всички в свитата на Габорн се струпяха около Ейвран, сякаш беше някой велик схолар в Къщата на Разбирането. Ловяха всяка нейна дума.

— След като създам всяка миризма, трябва да направя обратната ѝ, не-миризмата, която я изтрива.

— Какво?... — Бизнесман зяпна. — Казваш „аз“. Но имаш предвид халите, нали?

— Да, имам предвид, че халите правят не-миризмата.

— Отрицателното на миризмата ли? — попита Габорн.

— Да — отвърна Ейвран малко колебливо, сякаш не беше чувала досега думата „отрицателно“.

— Значи като кажа думата „Габорн“, аз трябва да създам миризма, която означава „не-Габорн“, преди да го изрека отново. Трябва да махна от въздуха думата „Габорн“.

— Но това понякога е доста трудно — каза Ейвран. — Ако изкрещя думата, ако направя миризмата много силна, трябва после да я откря. И колкото по-далече си, толкова по-трудно ти е да разбереш съобщението ми. Затова халите се научават да си говорят, когато са близо, да си говорят тихичко, да правят миризми, които са толкова слаби, че други животни дори не могат да ги подушат. Те са просто като шепот, който се носи из въздуха.

— Чакай малко — намеси се един от лордовете. — Казваш, че трябва да накараш тази дума да изчезне. Но защо просто не направиш всички миризми наведнъж? Човек може да влезе в една стая и да подуши морковите, телешкото и ряпата, които врят в тенджерата едновременно.

— Може — каза Ейвран, — но това не означава нищо. За една хала това ще са само разбъркани думи. Представете си, че вземете всички думи, които казах през последните няколко минути, и ги кажете наведнъж. Ще го разбере ли някой?

— Значи халите трябва да говорят бавно — разсъди Габорн.

— Не много по-бавно, отколкото си говорим с вас сега — отвърна Ейвран, — поне когато са близо една до друга. Но е трудно да се разбират от големи разстояния.

— Ето защо халите пишат — продължи Ейвран. — През цялото време. Ако някой съгледвач мине по една пътека, той оставя след себе си съобщение, което казва какво е усетил, къде за последен път е видял врагове.

Тази новина смая Йоме и всички останали в стаята. От векове хората се бяха чудили как си общуват халите. Повечето заключаваха, че го правят, като си развяват пипалата. Но разказът на Ейвран щеше изцяло да промени начина, по който хората възприемаха халите. Момичето съзнаваше това и като че ли вече се бе освободило от задръжките си.

— И още нещо — каза Ейвран. — Халите не виждат като нас. Те могат да виждат само отблизо и виждат света само в един цвят, но това не е цвят. Не мога да го обясня, но е като цвета на мълнията. Мълнията ги заслепява. Когато светне, те се чувстват така, както се чувства човек, когато погледне към слънцето. Много е болезнено.

— Ти си едно храбро малко момиче — каза Габорн. И сякаш бе чакала тази похвала, цялата решимост на Ейвран рухна. Изведнъж сълзи напълниха очите ѝ и тя захлипа. — Твоят разказ обаче буди някои въпроси.

— Какво? — попита Ейвран.

— Например, можеш ли да ми кажеш за характера и разположението на войските на халите?

Ейвран го изгледа тъпо.

— Характера?

— Армиите на халите — уточни Габорн. — Знаеш ли колко са халите?

Ейвран поклати глава.

— Ами аз... една от халите, от които ядох, беше съгледвач. Другата беше магесница. Не знам колко са.

Габорн отново се обърна към Ейвран.

— Ще поставя въпроса по друг начин. Нямах представа колко хали има в Долния свят, така ли?

Ейвран като че ли се посъвзе. Затвори очи и след дълга пауза отвърна:

— Долния свят е пълен, но халите... те не могат просто да живеят където и да е. Храната не стига.

„Храната сме ние“ — помисли Йоме. Габорн се обърна към съветниците си. Умовете гледаха безчувствено.

— Ваше величество — продължи Ейвран, — страх ме е.

— От какво? — попита тихо Габорн.

— Истинската господарка е разгадала голяма част от Главната руна. Вчера вие унищожихте Печата на опустошението, който нейната чирачка постави над Карис.

Габорн кимна. Беше убил най-могъщата хала магесница, споменавана някога в книгите. Частица от Йоме се беше вкопчила в надеждата, че Габорн вече е премахнал най-могъщата хала. Но това дете я описваше като „чирачка“ на някакъв още по-могъщ господар.

— Разкажи ми за нея — настоя Габорн.

Погледът на Йоме пробяга към Бизнесман. Магьосникът, неизменно изгърбен, изведнъж пребледня. Приведе се над тоягата си, сякаш търсеше опора.

— В Долния свят — заговори Ейвран — Истинската господарка взима дарове. И ги дава на своите водачи.

— Халите винаги са могли да се изяждат една друга и така да растат — каза Габорн. — Сигурна ли си, че не е същото?

— Друго е — настоя Ейвран. — Халите могат да си ядат мозъците, за да научават повече. И да си ядат сочните жили под мишниците, за да растат. Но сега те са открили знанието за руните. Тя вече е разшифровала руните на гъвкавост, на мирис и на мускул. Сега се опитва да усъвършенства метаболизма.

Настъпи тишина. Войните се спогледаха многозначително. Да се изправиш срещу хала си беше лоша работа. Но срещу хала с дарове на метаболизъм — ужас.

— Но има и още нещо — продължи Ейвран. — Не мога да го разбера. Печатът на опустошението, който вие унищожихте, беше част

от нещо по-голямо. Тя възнамерява да свърже Печата на опустошението с Печата на небесата и Печата на адския огън.

Бизнесман се сепна и се подпря на тоягата си за опора.

— Това... това е невъзможно! Никой не може да дешифрира толкова много от Главната руна!

— Възможно е — настоя Ейвран. — Видях как руните се оформяха в Мястото на костите! Вие видяхте Печата на опустошението...

— Но... — заломоти Джеримас, — на човечеството са му били нужни хиляди години, за да дешифрира формите на най-мъничките руни — мускула и ума! Как е възможно една хала да научи толкова много?

— Тя ги разкрива, като гледа в огъня — каза Ейвран.

Бизнесман се дръпна назад.

— Кълна се в Дървото!

Лицето му се беше вкочанило. Изглеждаше слисан, сякаш някой го бе халосал по главата със суровица без явна причина.

— Кълна се в Дървото... — Знаеше нещо неизвестно за Йоме, усети тя. Или може би просто подозираше нещо. — Ама ти сигурна ли си, че тази Истинска господарка е хала, а не е някакво друго същество?

— Видях я — увери го Ейвран. — Огромна е, но си е просто хала.

Бизнесман поклати глава, сякаш не можеше да го повярва.

— Не ще да е просто хала.

— Казваш, че свързва тези печати — обърна се Габорн към Бизнесман. — Какво ще правим сега?

— Ами тя се кани да свърже Силите на Огъня и Въздуха срещу нас — каза Бизнесман. — Земята и Водата ще се смаят. Животът ще... ще се промени из корен, не смея дори да си представя последствията.

Джеримас заключи:

— Тя ще унищожи света!

— Не! — каза Ейвран. — Тя не иска да унищожи света — просто... *ще го промени* в място, където ние няма да можем да живеем повече.

— Възможно ли е това? — попита Габорн Бизнесман.

Чародеят се навъси и се почеса по брадата.

— Щом може да разбере толкова късове от Главната руна, светът не е виждал толкова могъщо същество...

— Ейвран — прекъсна го Габорн. — Трябва да намеря тази Истинска господарка. Трябва да я убия, и то час по-скоро. Как мога да стигна до нея? Казваш, че не можеш да ми нарисуваш карта. Но също така твърдиш, че научаваш, като ядеш мозъци на хали. Има ли някакъв вид хала, която трябва да изядеш, някоя, която знае пътя... някоя съгледвачка например, или вияч?

Ейвран го погледна. Очите ѝ бяха изпълнени с нещо неописуемо. Йоме долови едновременно и отвращение, и смут, и желание да помогне.

— Може би! — каза детето. — В долния свят има означения... указани посоки.

— Посоки ли? — удиви се Габорн. — Значи трябва да разбереш по-добре езика им? Можеш ли да получиш това от която и да било хала?

Ейвран поклати глава и отвърна смутено:

— Не. Не всички хали говорят на един и същи език.

— Какво? — попита Габорн. — Също като роуфхейвънския и тайфанския?

Ейвран се опита да обясни.

— Не точно това. Но един дърводелец не говори като воин, нали? Той си има свои думи за сечивата и за нещата, които прави с тях, има си собствен език. При халите е същото. Всички те си имат различни работи. Ако искаш да стигнеш до Истинската господарка, трябва ти точно определена хала. Халата... за нея няма име. Има само миризма.

— Означена ли е по някакъв начин? — попита я Габорн.

Ейвран сбърчи вежди.

— Тя е... Пазач на пътя — заговори бавно момичето, сякаш търсеше подходящото описание. — Тя е Майстора на пътя. Знае накъде водят пътеките в Долния свят и кои врати са заключени, и как се пазят.

— Колко от тези чудовища вървят с ордата?

— Едно.

— Само едно?

— Да! — закима Ейвран и очите ѝ светнаха. — Само едно — едър мъжкар, с трийсет и шест пипала и огромни лапи, и руни по

мишците. Аз... сигурно ще го позная, ако го видя, ще му надуша миризмата!

Габорн погледна Йоме. Очите му бяха измъчени, изражението — като на уловено в капан животно. Йоме разбра, че тръгва, че ще тръгне към някакво място, където тя няма да посмее да го последва.

— Господа — обърна се Габорн към рицарите в хана. — Пригответе конете. След час тръгваме за Карис.

НЕЩО ДРЕБНО

Чудесата са нещо толкова обикновено, като сапуниче или паяжинки. Хората обикновено го забравят, докато не чуят плача на новородено.

Чародеят Бизнесман

Бизнесман дръпна сивото одеяло, което покриваше сър Боренсон, погледна под туниката, извърна очи и се намръщи.

— Раната е забрала. Първо ще трябва да му угасим треската.

Бързо покри Боренсон, за да не види някой минувач, но беше позакъснял. На излизане от хана Мирима бе заварила двама щитоносци при фургона, които вече се подхилваха. Тя ги изпъди, но около фургона вече бяха започнали да се събират рицари, които познаваха Боренсон лично или по име. Мирима си помисли, че струпат ли се на едно място петима-шестима зяпачи, скоро се струпва цяла тълпа.

Боренсон лежеше в безсъзнание в сладникаво миришещото сено. Мирима се притесняваше дали ще оживее. Виждаше как умира хората. Вярваше, че мъжът ѝ ще може да се задържи поне за ден-два. Но все пак беше притеснена. Понякога болният можеше да те излъже, да издъхне тъкмо когато си помислила, че се оправя.

По лицето ѝ лъсна пот. Наоколо лордове и щитоносци, които щяха да тръгнат в свитата на Габорн, се подготвяха за път. Онези, които бяха приготвили конете си, стояха в пълно снаряжение, подбутваха се с лакти около фургона и надничаха вътре. До Бизнесман стояха Ейвран и неговият вайлд.

Бизнесман се обърна към Ейвран.

— Знаеш ли как изглежда сладката лазаркиня?

— С белите цветове ли? — попита Ейвран. — Зверомайстор Бранд често слагаше от листата ѝ във виното си.

— Умно момиче. Видях да расте край оградата зад хана. Иди и ми набери няколко листа.

Ейвран затича, а Бизнесман тръгна към хана. Наоколо вече стояха двадесетина души.

Един рицар от Мистария се приближи — мъж с дълги черни мустаци — и надникна във фургона.

— Я, сър Боренсон! Ранен?

— Ами да — отвърна му един зяпач. — Лошо са го треснали.

— В главата ли?

— Още по-лошо — спугали са му топките.

Мъжът примижа и понечи да надникне под туниката на Боренсон.

— Ако искате да видите — каза Мирима и го хвана за китката, — ще ви струва.

— Ще ми струва? — Рицарят се усмихна. — Колко?

— Едно око — каза Мирима. Тълпата около нея избухна в смях.

Бизнесман се върна от хана с разбит мед в една паница. Скоро дойде и Ейвран — носеше малки бледозелени листа.

— Стрий ги с ръце — каза ѝ чародеят.

Ейвран ги стри.

— Пусни ги в меда.

Тя ги пусна.

Бизнесман бръкна в джоба на халата си и извади някакво изсъхнало черно листо.

— Исоп — каза той на Ейвран. — Винаги да го береш два дена след дъжд, и гледай да взимаш само рохкавите листа, ниско до корена.

Той смачка сухото листо, пусна го в меда и разбърка с пръст. Добави и едно сухо листо от камшиче, билката, която войниците често взимаха, за да спрат кръвоизлива от раните си на бойното поле.

В този момент някакъв тип пристъпи от тълпата и избоботи:

— К'во става тука?

— Боренсон си е загубил топките — каза един рицар, — а Бизнесман ще му посади нови.

Няколко души се изсмяха. Шегата беше зла и Мирима се навъси.

— Сериозно? И кога ще може да язди отново? — попита рицарят.

Бизнесман се обърна бесен към тълпата.

— Вие за това ли сте дошли? — кресна им той. — Нима децата на Земята стоят тук на святата пръст и се подиграват със Земята?

Мирима беше сигурна, че рицарите не го правят от зъл умисъл, но Бизнесман се беше ядосал. Той се изправи в цял ръст и ги изгледа толкова сърдито, че воините заотстъпваха. Но по-интересното беше, че всички започнаха да се отдръпват от рицаря, пуснал жестоката шега — сър Пренхолм от Хиърдън.

— Как смееете! — сопна им се Бизнесман. — Нищо ли не научихте през последните няколко дни? Нямахте да устискате пред Сияйния на мрака, но Мирима, тази жена тук, която по това време нямаше и един от големите ви дарове на мускул, на гъвкавост или на жизненост, го порази с голи ръце. Вие с всичките си дарове не можахте да устоите пред халите при Карис — но Габорн призова червей, само един червей, и изкорени цялата халска орда!

— Как можете да се съмнявате в Силата, на която служаж? — почти викна Бизнесман. — Няма нищо пречупено, което да не може да се поправи. Няма болен, който да не може да се изцери. Земята ви е създала. Тя ви дава живот от миг за миг. И в тази свята долина, сър Пренхолм, аз мога да забия суха пръчка в земята и утре до заранта от нея ще порасте по-добър човек, отколкото сте вие!

Мирима се дръпна назад, уплашена. В нозете на чародея започна да се сбира зелена мъгла, от него се излъчваше сила. Въздухът придоби вкус на мед, смесен с мириса на мъх и стари корени.

Сър Пренхолм пребледня и се разтрепера, останал съвсем сам.

— Моите дълбоки уважения. Това беше само шега.

Бизнесман посочи Боренсон и изрева:

— Кълна се в Силата, на която служаж, че този евнух тепърва ще има деца!

Мирима не беше очаквала такъв дар. Дори не беше вярвала, че е възможно. Но Пренхолм бе предизвикал гордостта на Бизнесман. Дори чародеят *да можеше* да възстанови мъжа ѝ, Мирима знаеше едно: всяка магия си има цена. Деянието на Бизнесман щеше да има цена.

Рицарите и благородниците стояха като сгълчани деца и никой не смееше да продума.

Бизнесман взе купата с меда и билките и ги разсипа в зелената мъгла около краката си, а после се наведе и омеси щипка пръст.

Погледна към трупащата се тълпа и подаде купата на Мирима.

— Това го отнеси при реката. Там ще коленичиш и ще направиш руната на изцеряването във водата, седем пъти. После гребни с шепа

във водата и я разбъркай със сместа. Измий мъжа си. След час ще е готов за езда.

После се наведе до ухото ѝ и прошепна:

— Но за такава тежка рана ще е нужно повече време, докато се изцери — ако изобщо се изцери.

— Благодаря ти — отвърна Мирима с разтуптяно сърце. Пое внимателно купата, за да не я разлее, и я постави на капрата.

Подкара фургона покрай каменния зид в градината на хана; после — по улицата надолу, където течеше бързеят между елшите. Листата блестяха златни и слънчевата светлина огряваше стволовете със сребристите си лъчи.

Спря в сенките на дърветата. От водата излязоха две зеленоглави патици и заграчиха за някоя троха хляб.

Мирима дръпна одеялото, с което беше завит Боренсон.

Слезе от фургона и застана край водата. След снощния дъжд позлатените листа на елшите бяха нападали на дебел пласт по земята. Потокът течеше буен през камънаците. Патиците излязоха на брега до краката ѝ.

Тя коленичи над водата и направи руната на изцеряването. Седем пъти.

Всичко тук бе толкова мирно и ведро за тревожен ден като днешния. Имаше чувството, че докато прави руните, е редно да изрече и нещо като заклинание, но не знаеше никакво. Хрумна ѝ една песничка, детска безсмислица, която си беше измислила като момиче, докато търкаше прането на камъните край река Дуиндъл.

*Обичам водата, и тя ме обича.
На дъжд, на река или локви —
все в морето се стича.*

*Шуми и се плиска, кипи в планините
и тиха и кротка тече в долините.*

*Обичам водата, и тя ме обича,
и в нея ще вляза,
на вода ще приличам.*

Загледа се в реката, в тъмните вирове с надеждата, че ще види тъмния гръб на някоя огромна есетра, заплувала в загадъчни кръгове.

Но водна чародейка не се появи. Мирима гребна шепа вода и я разбърка със сместта на чародея.

Натопи пръсти в балсама от мед, билки, пръст и вода, после го отнесе при Боренсон и бръкна под туниката му.

Леко хвана с ръка органа му и се постара да разтрие добре сместта по раздраната рана на мястото на „орехите“ му. Не го беше докосвала тук досега, дори в първата им брачна нощ.

В съня си Боренсон трепна от болка. Направи гримаса и заудря с ръка в сеното.

— Съжالياвам — промълви Мирима, но не му спести разтриването. Всичко добро си имаше цена. Изцеряването — също.

Когато свърши, той простена силно и извика:

— Сафира?

Вдигна сгърчената си ръка във въздуха, сякаш искаше да я хване за гърлото.

Мирима се отдръпна, разтреперана. Сместа на Бизнесман можеше да изцери раната на плътта, но дали можеше да изцери и раната на сърцето?

От Боренсон започна да се лее пот и лицето му се зачерви. Въпреки обещанието на Бизнесман тя реши, че сигурно ще минат часове преди да се съвземе.

Обърна се и коленичи край водата. Утринното слънце примигваше между листата. Топлеше ласкаво. Мирима реши да остане да бди до него през целия ден.

Стоя мълчаливо като че ли дълго време — с даровете ѝ на метаболизъм ѝ беше трудно да следи времето; то сякаш се удължаваше извън всякакви мерки.

Конниците в селището вече се качваха по конете си, когато чу охкането на мъжа си и се качи във фургона. Боренсон се беше събудил.

Външно нямаше особена промяна. По челото му бяха избили едри капки пот, мишниците на туниката му бяха прогизнали. Очите му все така изглеждаха прежълтели и покрити с варак, лицето му беше преbledняло. Устните му се бяха напукали от треската. Погледът му се рееше към дърветата, към небето.

— Изглеждаш малко по-добре — излъга Мирима. — По-добре ли се чувстваш?

— Никога не съм се чувствал по-зле — отвърна той с пресъхнало гърло. Тя отвори мяха с вода и насила изля няколко глътки в гърлото му. Той ги изпи с мъка и я избута настрана. — Какво правиш?

— Мъча се да те спася — каза Мирима. — Имаш късмет, че не се поболя и не умря.

Той притвори с болка очи и поклати глава. Този жест казваше всичко. Не искаше да живее.

Мирима замълча за миг. Почувства се сякаш се опитваше да счупи бронята му, да се добере до меката плът отдолу. Помогна му да седне и го попита по-меко:

— Защо? Знаеше, че раната ти е забрала, и просто стана и тръгна. Защо?

— Не би искала да го узнаеш.

— Държа да го знам.

Той притвори леко очи и я погледна безстрастно.

— Не те обичам. Не мога... да те обичам.

Думите му я ужилиха. Сърцето ѝ изведнъж се разтуптя и ѝ трябваша много сили, за да овладее тона си. Разбираше смътно какво е преживял. Беше видяла блясъка в очите му, когато заговори за Сафира. Беше го видяла да я зове в съня си. Разбираше, че с даровете си на обаяние Сафира трябва да е била неустоима. А Радж Атън беше кастрирал мъжа ѝ.

— Спа ли с нея? — Постара се да не издаде болката и гнева с гласа си. — Затова ли Радж Атън ти откъсна орехите?

— Теб какво те интересува? — ядосано попита Боренсон.

— Аз съм ти жена.

— Не... — почна Боренсон и тръсна глава. — Никога не съм я докосвал. Никой мъж не би могъл да я докосне. Тя беше толкова красива...

— Не знаеш какво е любов — отрязва го Мирима.

За миг никой от двамата не проговори.

— Знаех, че ще те нарани, ако го разбереш — промълви Боренсон.

Мирима дълго не можа да измисли какво да каже.

— Все пак аз съм твоята жена. — Виждаше ясно терзанията му, а се чувстваше неспособна да се доближи до него. Твърде много го беше наранил Радж Атън. — Защо просто не те уби?

Боренсон изпъшка, надигна се в сламата.

— Не знам. Радж Атън обикновено не прави такива стратегически грешки.

В гнева му имаше яд, потисната ярост. Това й хареса. След като беше разгневен, това поне му даваше някакъв повод да иска да живее.

Чу стъпки зад себе си и се обърна.

По пътя крачеше Габорн, с помръкнало от тревога лице. С него беше Йоме — изглеждаше по-стъписана от раната на Боренсон, отколкото от всичко друго.

Дойдоха право при фургона.

— Как си? — попита Габорн.

Боренсон отвърна уморено:

— Чувствам се чудесно, милорд. А вие? — Трудно беше да не се долови сарказмът му.

Габорн го пипна по челото.

— Треската ти я няма.

— Радвам се, че това е всичко, което ми го няма.

— Аз... Дойдох да ти благодаря за всичките ти усилия. Ти даде много на Мистария.

— Много... Само съвестта си, живота на Посветителите си и топките си — каза Боренсон. Още не знаеше за заклинанието, с което го бе обвинил чародеят, надеждата за изцеряване. Говореше с болка. — Има ли още нещо, което да желаете, ваше величество?

— Мир и здраве за теб и всичките ти близки — каза Габорн, — и земя без войни, където хората никога да не са чували за Радж Атън, за хали и за Сияйни на мрака.

— Дано се сбъднат желанията ви — каза Боренсон.

Габорн въздъхна.

— Има силари, които да помогнат да се възстановиш по-бързо, ако ги искаш.

Очите на Боренсон се замъглиха от болка. Изглеждаше уязвен и прекършен.

— Колко можете да ми отделите?

— Колко ще искаш?

— Достатъчно, за да убия Радж Атън — каза Боренсон. — Вярно ли е, че все още е жив?

Габорн не се поколеба.

— Не мога да ти дам толкова много. — Сега и в очите на Габорн се четеше болка. Искаше му се да се отдаде на гнева, искаше Боренсон да си получи отмъщението. Ако някой на този свят го заслужаваше, то това беше Боренсон. Беше принуден да убие деца, изкусени от Радж Атън да станат негови Посветители. Беше принуден да убие дори хора, които наричаше свои приятели. Радж Атън го бе лишил от мъжеството му.

Боренсон с мъка се надигна на страницата на фургона, сякаш искаше да докажа решимостта си.

— Бях най-добрият гвардеец на служба при баща ти. Ако има някой на този свят, който може да го срази...

— Не можеш — промълви Габорн. — Не можеш. Земята го забранява. Заради всички нас...

— Но ти си дошъл, за да поискаш от мен услуга — рече Боренсон. — Познавам го по израза на лицето ти. И ми предлагаш силари...

— Сто на брой — каза Габорн. — Не повече.

Силарите бяха много. Над два пъти повече от даровете, които бе притежавал преди.

Йоме хвана Мирима за ръката и я дръпна настрана, за да могат двамата мъже да си поговорят насаме.

— Какво става? — попита Мирима.

— Габорн има нужда от мъжа ти. Трябва да занесе послание до крал Зандарос с молба за мир. След това, което го сполетя, му е много трудно да го помоли.

— Разбирам.

Мирима знаеше, че Боренсон ще отнесе посланието. Преди осем дни той се бе заклел да отиде в Инкара и да потърси легендарния Дайлан Чука, Дара всечовешки, с надеждата, че ще научат от него как да победят халите и Радж Атън. Беше се канил да замине тайно, да се промъкне крадешком в страната, защото границите на Инкара бяха затворени за хората от Роуфхейвън от десетилетия.

Но веднага схвана как отнасянето на това послание ще помогне на каузата им. Ако Боренсон успееше да убеди Зандарос, че за него е

най-добре да се съюзи с Мистария, Зандарос можеше дори да им помогне да намерят Дайлан Чука. А дори да не успееше да го убеди, то поне носенето на предложението щеше да даде на Боренсон повод да прекоси границата.

— Къде ще получи Посветители? — попита Мирима, докато крачеха покрай речния бряг.

— Има един облекчител в Карис — отвърна Йоме. — Мъжът ти може да получи дарове там.

— Градът е в развалини — възрази Мирима. — Сигурна ли сте, че ще е безопасно? Проклятията на халата магесница така са задръстили въздуха, че навсякъде избухват болести!

— Ще трябва да отложи за малко жизнеността, но Батен е на пътя. Габорн ме увери, че съпругът ти може да получи дарове там.

Мирима замълча. Никога не беше виждала карта на Мистария, представа нямаше къде се намира Батен, въпреки че името ѝ беше познато. Беше голям град в далечния юг, в лозарската област покрай планините Алкаир. Мнозина богати благородници често зимуваха там.

— Ти ще заминеш ли с него? — попита Йоме.

— Ако ме приеме... И дори да не ме приеме.

— Разбира се, че ще иска да си до него — каза Йоме. Беше толкова детински убедена, че ще иска.

Мирима стисна ръцете ѝ и дълго време не каза нищо. Накрая попита:

— Как го правиш? Как можеш да обичаш с такава лекота?

Въпросът като че ли изненада Йоме.

— Виждам го в очите ти. Видях го, когато гледаше слугите си. Виждам го, когато гледаш мен. В това няма никаква преструвка. Но ето, че съм женена за мъж, който твърди, че не ме обича, и аз му вярвам. Той дори не се опита да го скрие.

— Не знам — отвърна Йоме. — Любовта не е нещо, което чувстваш. Тя е нещо, което даваш.

— Не се ли разкъсваш от толкова много даване?

— Понякога — призна Йоме. — Но ако и някой друг на свой ред те обикне, значи раните са си стрували.

Мирима се замисли. Накъдето и да погледнеше, около нея кипеше война. А ето че тя се тревожеше за любовта. Почувства се виновна, че изобщо е заговорила на Йоме за това. Но животът щеше да

е толкова студен и пуст без любов, че между него и смъртта нямаше да има никаква разлика.

— Мисля — продължи Йоме, — че съм го научила от баща си. Той се грижеше за всички свои хора. Ако сметнеше, че някой е ленив или зъл, не го намразваше, нито го осъждаше. Смяташе, че хората могат да се изцерят дори от пороците си, стига да се стремят към промяна. И беше сигурен, че ако прояви към някого достатъчно добрина, неговото желание ще се промени.

Мирима се засмя.

— Де да можеха и враждите между хората да се уреждат толкова лесно.

— Нима не разбираш какво искам да кажа? Ако искаш любов, първо трябва да я дадеш.

— Не мисля, че мъжът ми знае как да обича.

— Ще трябва да го научиш — каза Йоме. Лицето ѝ беше изпълнено със загриженост. — Винаги трябва да даваш пример. Не всеки се научава лесно да дава любов. Чувала съм, че за някои да се научат на любов е почти невъзможно. Държат чувствата си скрити като под броня.

Само преди малко Мирима си бе помислила същото — че има чувството, че се опитва да разкъса бронята на мъжа си. Тя поклати глава.

— Толкова е изпълнен със самоомерзение. Как да докажеш любовта си на човек, който отказва да я види или да ѝ повярва?

— Ти се омъжи за него — каза Йоме. — Това би трябвало да му подсказва нещо.

— Бракът беше почти уговорен.

— Отиваш с него в Инкара. Не може да не забележи това.

Мирима объркано поклати глава.

— Може би ще се научи да обича теб, когато заобича себе си — каза Йоме. — С него стават големи промени, прави големи крачки. Отказал се е от това, което е постигнал в живота, изгубил си е даровете. Затворил се е в желязната броня на воин, един великолепен човек, който се бори да излезе от тази черупка. Помогни му да го разбере.

Мирима изведнъж разбра Боренсон. Йоме ѝ казваше, че не е знаел как да обича, защото никога не е бил обичан истински.

Много беше слушала за него, за репутацията му на човек, който с мрачно лице приема всякакво предизвикателство, който се смее по време на битка. Разбира се, че щеше да се смее в битка. Смъртта за него не значеше нищо. Щеше само да му донесе облекчение от болката.

Горе на пътя бойците на Габорн се бяха качили по конете, готови да тръгнат. Габорн извика на Йоме:

— Готова ли си?

Йоме стисна ръцете на Мирима и бързо закрачи към съпруга си.

Мирима тръгна към фургона при Боренсон.

— Искате да отнеса послание на крал Зандарос — каза й той. — Когато стана готов за път.

— Ще го направиш ли?

— Когато съм готов. — Само при мисълта за това потръпна от болка.

— Трябва да ти кажа нещо — промълви Мирима. — Знаем, че твърдиш, че вече не ме обичаш. Но аз все пак съм твоята жена и може би е достатъчно, че аз те обичам.

Дълго време той лежа мълчаливо. Мирима само докосна ръката му.

След малко той бръкна под туниката си и опипа раната в слабините си. На лицето му се изписа обърканост.

— Какво има? — попита Мирима. — По-малко мъж ли си, отколкото смяташе, че си, или повече? — Той продължи да се опипва, неспособен да схване какво става. — Бизнесман те лекува — обясни Мирима. — Казва, че ще си готов за път след час. След време може да се възстановиш напълно.

Изразът на почуда и облекчение, появил се на лицето му, стопли сърцето й. За миг той сякаш изгуби дар слово, не можеше да повярва на късмета си. Накрая промълви предпазливо:

— Ако чародеят успее да ми върне и топките, ще го завлека в най-близкия хан и ще му купя половница ейл.

Мирима се усмихна топло и го сряза:

— Половница ейл? Само толкова ли струваха?

ЛИЦЕТО НА ЗЕМНИЯ КРАЛ

Всеки човек е роден с десет хиляди лица, но ги разкрива пред света едно по едно.

Торин Беласи, в трактата „За изкуството на мимикрията“

Йоме мълчеше. Усещаше, че горчивите думи на Боренсон са притеснили Габорн. Боренсон винаги се държеше открито с него и тя ги смяташе за близки като братя.

— Ще се изцери — каза му тя, докато влизаха в конюшните. — Бизнесман обеща.

Габорн поклати глава.

— Не, не мисля. Не изцяло. Злоупотребихме с него. Ядосан е на Радж Атън, яд го е и на мен. И е подозрителен. Зандарос едва ли ще предложи някакви отстъпки само защото съм изпратил свой приятел за посланик. Все едно че пращам Боренсон на смърт.

Йоме прехапа устна, притеснена от думите му. Зандарос беше прекъснал всякакви контакти с Мистария още преди Габорн да се роди и беше пращал убиец да го ликвидира. Зандарос изглеждаше опасен, но тя знаеше, че Инкара е странна страна, с особени нрави.

— Сигурен ли си, че искаш точно Боренсон да говори със Зандарос? — попита тя. — Племенникът на Зандарос, изглежда, смята, че Кралят на бурите ще е по-добронамерен към мен: а аз съм най-близкият ти човек.

Постара се предложението ѝ да прозвучи колкото се може по-безгрижно. Не искаше да замине. Щеше да е дълъг и труден път с непредвидим край и тя щеше да рискува не само своя живот, но и този на детето, което носеше в утробата си.

Габорн поклати глава.

— Не. Ти не.

Тя го погледна. Беше вгълбен.

Конете им бяха нахранени и вчесани, гривите и опашките им бяха сплетени. Конят на Габорн беше със сбруята, взета предната нощ от Карис. Бронята му блестеше като сребро. Главата му беше увенчана с извит на спирала рог, а бронята на гърдите и хълбоците беше излъскана. Под нея имаше ватиран чул, покрит с бяла коприна. Приличаше на някакъв чуден звяр, току-що слязъл от облаците.

Лордовете в Карис държаха Габорн да влезе величествено в града, в триумф, който да повдигне духовете на хората. Йоме и кралските Умове прецениха, че това е уместно. Старият канцлер на Палдейн, Галънтайн, бе изпратил съобщение с предупреждението, че в Карис се шири мълвата, че Габорн е загинал в битка. „Ако Габорн дойде — съобщаваше той, — това ще ги успокои.“

Ето защо Габорн щеше да мине тържествено през града. Но само защото пътят му към предстоящата битка бездруго минаваше оттам.

Днес халите щяха да бягат на юг през откритите равнини и той смяташе да поведе войните си срещу тях. Необходима му беше помощта на Ейвран, за да намери Майстора на пътя.

През цялата нощ остана със съветниците си — обмисляше ходовете си. Донесенията от Скалбейрн пристигаха ежечасно. След като се беше захладило, халите се бяха скрили в рововете си и до съмване не се бяха раздвижили.

Снощната буря също беше забавила тръгването на Габорн от Балингтън. Не смееше да поведе войните си в бясна езда на подсилени коне в тъмното, по разкаляните пътища.

Макар лошото време да го беше забавило, то беше парализирало и чудовищата. За цялата нощ халите бяха изминали едва четиридесет мили. Това даваше на Габорн голямо предимство.

Беше разпратил вестноосци в замъците в земите си на юг от планините Брейс и се бе разпоредил да осигурят пики, балисти и храна близо до пътя на халите.

В ранните часове на утрото вестноосците донесоха още добри новини: дъждът почти напълно бе подминал всичко на юг от планините Брейс.

Полята щяха да са сухи — идеално за конен щурм.

След като се почувства достатъчно готов да се изправи срещу чудовищата, Габорн състави послания, които да се изпратят до всички крале в Роуфхейвън.

През цялата нощ се бе занимавал както с мащабни, така и с най-дребни неща. Беше нахвърлял планове за опразването на Карис и за разпращането на индопалски части, които да помогнат в отбраната на крепостите му на север. Беше разпратил подкупи до различни владетели, в това число и предложение да вземе наемници от Интернук, които да бранят крайбрежието му.

Друг вестносец, от Хиърдън, беше донесъл смайваща новина. Габорн беше предложил помощ в унищожаването на халската орда, появила се на север. Но Железния крал му отговори хладно, че отклонява предложението му. Самият куриер беше чул вестта, че Железния крал лесно е победил ордата. Халите се появили по северния бряг и тръгнали на юг покрай морето. Един щастлив изстрел на балиста от кораб убил злата магесница, предвождаща ордата. Чудовищата веднага отстъпили.

Сега Габорн беше готов да тръгне за Карис.

Габорн и Йоме яхнаха конете си и излязоха от конюшната. Шестима млади херолди, облечени в синьото на Дома Ордън с герба със зеления мъж, извезан на връхните им палта, поеха пред свитата. И шестимата имаха дълги руси коси и носеха златни тръби.

След тях седми младеж носеше кралското знаме.

Отвън беше спрял товарен фургон и рицарите от свитата на Габорн си взеха от него дълги бели пики и ги вдигнаха високо, така че пиките щръкнаха над главите им като бодли.

Самите рицари бяха смесен отряд, с цветовете от половин дузина кралства, за да покажат, че Габорн е владетел не само на една страна, а на цялата Земя.

Джюрийм, Бизнесман, вайлдът и малката Ейвран щяха да яздят с кралските съветници близо до авангарда. В края на шествието един невзрачен фургон караше силарите на Габорн.

Щом кралят излезе от конюшната, хората му вдигнаха приветствени възгласи. Бизнесман пришпори коня си напред и му връчи дъбов клон, за да го носи като скиптър — по клона имаше увит бръшлян.

Така Габорн пое към Карис, с вид на истински Земен крал от древните легенди.

Но Йоме виждаше, че е погълнат от мрачни мисли.

След около шест мили херолдите извикаха от билото на поредния хълм:

— Милорд, отпред има великани!

Предупреждението им се оказа ненужно, защото в този момент на хълма се изкачи един главанак и се взря в Габорн.

На приведения си гръб великанът бе метнал огромен червен жребец с прекършен врат. Златистата козина на гиганта изглеждаше мръсна и потъмняла на утринното слънце. Беше стар главанак, с бели кичури в косата, сребристите му очи бяха огромни като паници. В ушите си имаше забити железни шипове, и още един в носа. Кичурите косми под издължената му зурла бяха сплетени на възли като на войн.

— Уахуут! — изрева гигантът, вдигнал муцуната си във въздуха. Гълъбите по близките дъбове се разлетяха уплашени и закръжиха. Йоме не знаеше нищо от езика на гигантите главанаки и не разбра какво каза съществото, но викът прозвуча победоносно. Скоро на хълма притичаха още великани и дебелите им плетени ризници задрънчаха като вериги на подвижен мост.

Първият гигант посегна с ръка и хвърли мъртвия кон на пътя. Още великани пристъпиха напред и направиха същото — всичко двайсет и двама. Оставиха пред свитата на Габорн цяла камара конска леш.

На Йоме ѝ заприличаха на котки, които оставят мишки на прага на стопанина си. Предводителят на великаните сведе глава и затвори очи, огромните му предни крайници се изпънаха пред него и се скръстиха при китките.

— Уахуут! — повтори рева си главанакът.

Габорн седеше объркан на седлото си. Повечето от мъжете с него зяпаха смаяно чудовищата.

Мигът беше страховит. Допреди сто и двадесет години никой не беше виждал главанак. Тогава, по време на една люта зима, племе от четиристотин огромни същества беше преминало по северния лед. Много от тях бяха ранени и нашарени с белези, и явно бягаха от някакъв неизвестен за хората враг.

Главанаците не можеха да общуват добре на никой човешки език и не можеха да разкажат що за страшни същества са ги прогонили през леда. Но с помощта на жестове и няколко думи някои от гигантите се бяха научили да се трудят редом с хората — да дялат грамадни камъни

в кариерите или да секат дървета в горите, или да воюват като наемници.

Но главанаците рядко навестяваха Роуфхейвън. Живееха в пущинаците покрай планинските вериги.

Тези гиганти бяха дошли с войската на Радж Атън и бяха яли хора в кралството на Йоме. При появата им тя изпита едновременно ужас и удивление.

— Някой може ли да говори с тях? — попита Габорн свитата си. — Какво искат?

— Уахууут! — отново изрева вождът на великаните и закима енергично. Посочи Габорн. — Уахууут!

— Говори на индопалски — каза един рицар, снажен Непобедим от Индопал с тъмна кожа и дармадски акцент. Подкара и спря до Габорн. — Той казва, вие махут, ездач на слон. Много велик. Много силен.

— Уахуут! — ревна отново гигантът и посочи купчината мъртви коне.

— Мисля, че ви харесва — пошегува се един от лордовете.

— Не — каза преводачът. — Той скръстил ръце. Дава себе си. Служи.

Гигантът отвори широко уста, засъска и зацъка с език. После вдигна муцуната си във въздуха и задуши. Вече не се и опитваше да говори на оскъдния си индопалски. Караше си я на чист главанашки.

— Какво казва? — попита Габорн.

Но никой досега не беше научил главанашкия език, затова и преводачът не каза нищо.

— Ще се биете ли на моя страна? — попита Габорн съществото. Предния ден главанаците се бяха сражавали добре при Карис.

Гигантът издаде дълбок утробен звук и вдигна високо обкования си с желязо кривак, още оцапан с кръвта на убити хали.

— Може би — колебливо обясни индопалецът. — Той предлага работа.

Габорн погледна насмешливо хората си.

— На някой ще му свърши ли работа един гигант?

— На мен — отвърна един рицар. — От козината му ще стане чудесна постелка.

Останалите рицари се изсмяха гръмогласно, но Габорн се загледа в съществуването. То вдигна отново кривака си, изрева „Уахуут?“ и широко разпери ръце, сякаш искаше да прегърне целия свят.

— Казва, вие велик махут — преведе колебливо индопалският Непобедим. — Голям ездач на света.

— Не — поправи го Йоме. — Той пита. Искане да разбере: дали Габорн е Земяния крал!

И преди някой да реагира Йоме посочи Габорн и извика силно:

— Да. Той е великият ездач. *Раджа махут*.

Великанът я зяпна умислено. Всички главанащи примижаха към Габорн. Изгърбиха се, отпуснаха челюсти и зъбите им се оголиха, но не заплашително. Останаха в тази поза няколко дълги мига. След това дванайсет от тях поеха на дълги отскоци на запад, към планините Хест.

— Къде отиват? — попита Габорн.

На Йоме й хрумна само един възможен отговор. Той гласеше, че дивите главанащи обитават Хест. Тези навярно се връщаха у дома. Другите десет останаха на място и гледаха напрегнато Габорн, както куче гледа господаря си, когато излиза от стаята. Беше ясно, че се канят да го последват.

Габорн попита хората си:

— Цял Карис чака. Смеем ли да вземем тези гиганти с нас?

— Е, щом нямаме танцуващи мечки в свитата, и те ще свършат работа — отвърна Бизнесман.

Всички се разсмяха на шегата му и рицарите продължиха, заобикаляйки грамадата мъртви коне. Десетимата великани тръгнаха в строй в края на колоната, зад товара със силарите.

Габорн продължи да язди няколко минути в мълчание. Йоме забеляза бръчки на тревога по челото му.

— Не ми правиш услуга, като лъжеш — прошепна й той. — Дори да е само един главанак.

— Лъжа ли? — учуди се Йоме.

— Каквото и да съм сега, вече не съм Земен крал. Няма да предам надеждите им. Доверието им.

Тя разбра, че провалите му го измъчват. Разбра с какво усилие се мъчи да устои на трудностите на деня. Обичаше го заради искреността му, заради чувството му за приличие и чест.

— Ти все още си Земния крал — каза тя. — Земята те помоли да изпълниш една задача. Силите ти може да са се смалили: но задачата си остава: да спасиш хората си.

Помисли дали да не му каже за сина, който носеше в себе си. Искеше да е силен, а не знаеше дали това ще помогне. Но в момента го разкъсваше чувство за вина и безполезни самообвинения. Затова Йоме реши да не го обременява допълнително със знанието, че носи детето му.

— Права си — промълви той. — Хората ми се нуждаят от крал. Дори Земята да не отвърща на призивите ми, хората ми все пак имат нужда от своя крал.

Габорн затвори очи и лицето му се отпусна.

После вдигна брадичка и когато я погледна, в очите му имаше решителност и сила. Ноздрите му се бяха разширили, а погледът му едновременно я задържаше, виждаше през нея, приемаше я и властваше над нея. Беше поглед, излъчващ безкрайна мощ.

— Милорд? — промълви Йоме и затаи дъх. Знаеше, че е учил мимикрия в Стаята на лицата. Но превъплъщението, което бе претърпял, бе удивително.

Защото в този миг, въпреки всякакво съмнение, което Габорн бе споделил, и въпреки че беше лишен от земните си сили, тя за пръв път осъзна, че гледа лицето на Земния крал.

НАЧАЛЕН УРОК ПО МАГЪОСНИЧЕСТВО

Хората наричат четирите сили Земя, Въздух, Вода и Огън. Тези названия са съвсем добри за простосмъртните, но само магьосниците знаят истинските им имена. Ние ги назоваваме само в час на превелика нужда и понякога за своя гибел.

Откъс от „Детски учебник по магьосничество“, от Учителя край камината Кол

Студеният вятър я шибна през лицето и Ейвран стисна здраво седлото. Подсилените коне препускаха в галоп на юг през хълмове, зелени като изумруд, и под синьо небе, нашарено като мрамор с перести облаци.

Бизнесман я беше сложил пред себе си — тя се бе сгушила в топлото му наметало — и я държеше грижливо, прегърнал я през кръста със силната си ръка. Беше се побоял да я остави да язди сама на бърз кон.

На нея това ѝ се струваше смешно, защото едва петгодишна беше яздила граак по време на силна буря, в която вятърът се мъчеше да я издуха, а мълниите бляскаха сред облаците отдолу. Граакът се бореше с въздушните течения с такова усилие, че понякога крилете му се огъваха. Трудността на такова изпитание можеше да разбере само друг небесен ездач и немалоко храбри рицари щяха да напълнят гащите, ако го преживееха.

Все пак се радваше, че язди с чародея. Никога досега не беше пътувала с толкова много хора и въпреки опасностите, дебнещи по пътя, се чувстваше много по сигурно. В авангарда я пазеха сурови Владетели на руни с пики на гърбовете, а в ариергарда — гиганти главанащи.

А най-много се радваше, че с нея е Пролет, защото Ейвран първа беше намерила зелената жена. Една частица от ума ѝ все още изпитваше отговорност към нея, макар вече да знаеше, че Пролет е

вайлд. И също така Ейвран се радваше и че Йоме е тук. Като небесен ездач, тя рядко бе общувала с други жени.

Подсилените коне препускаха, копитата им тътнеха в ритъм по сухия път, броните подрънкваха като музика.

За Ейвран язденето на кралски подсилен кон беше почти все едно че отново е яхнала граак.

Бизнесман мълчеше. Изглеждаше уморен.

— Боренсон наистина ли ще се изцери? — попита Ейвран.

— Надявам се — отвърна чародеят. — Лечението на рана на плътта е дреболия. Възвръщането на част от тялото изисква по-голяма магия и си има тежка цена. Но за истинското изцеряване, каквото му е нужно на него, за изцеряването на сърцето, е необходимо пострадалият също да желае да се изцери.

— Трудно ли е да се лекува такава рана?

— Много трудно — каза Бизнесман. — Почти невъзможно. Но ние бяхме на място с голяма земна сила, и с вайлд с нас. В друг ден и на друго място изобщо нямаше и да се опитам. — Отново замълча.

Носеха се като вихрушка през села, които Ейвран беше виждала само отдалече, от въздуха. За Гаринов зъб например винаги беше мислила, че е само някакво благородническо имение, със странно оформени нивя и няколко скупчени постройки северно от Планините на утехата. Но на земята, при ярко греещото слънце в началото на есента, се оказа, че кипи от живот. Постройките включваха и един висок хан с бяло варосани стени и зелени стрехи, с кошници с цветя под всеки прозорец. Полята със странна форма се оказаха лозя и ливади сред ниските хълмове, около които течеше син поток, в който се къпеше небето, и черни лебеди плуваха на повърхността му. А владетелското имение бе толкова красиво, че дъхът ѝ секна.

След това окончателно оставиха зад гърба си хълмовете и навлязоха в долини с имена като Зърното, Подветреника и Заслона — истински оазиси на живот в есенните поля, по които растяха диви чернооки тиганици, по-високи от дете. Хареса ѝ как се скланят под вятъра жълтите им цветове с техните тъмни лица.

Свитата взимаше по цели трийсет мили на час, придвижваше се толкова бързо, че великаните в края на колоната едва смогваха да издържат. Пръхтяха и пъшкаха, по някой излайваше гърлено, но не

спираха дългите си отскоци. Често изоставаха, но ги догонваха при всяко спиране на конете за отдах.

През една от тези почивки Ейвран започна да скубе семенцата, поникнали по маншетите на халата ѝ.

Бизнесман я плесна добродушно по ръката.

— Престани.

— Защо?

— Пониква ти магьосническият халат — обясни той. — Ще те пази от слънце и огън, от вятър и студ. Където и да си, сред горите или по открити поля, денем или нощем, той ще те пази.

Ейвран погледна ръкава на халата на Бизнесман. Там приличащите на корени нишки бяха с червеникав оттенък, с цвета на кленови листа наесен. Не можеше да разбере дали изобщо има някакъв плат под тези нишки. Нито можеше да си представи, че ще са кой знае каква защита срещу нечии втренчени очи.

— Зверомайстор Бранд казваше, че раста бързо. Какво ще стане, като стана много голяма за халата си?

— Никога няма да станеш много голяма за него. Той расте с теб и винаги ще ти е по мярка.

— Дано поне да изглежда по-добре от твоя — каза Ейвран. — Без да се обиждаш, но е торбест, някак. Бих искала да нося нещо по-хубавко.

Бизнесман се засмя.

— Сигурен съм, че когато порастеш, ще ти завиждат всички Земни пазители.

— Е — попита го Ейвран, — кога ще почнеш да ме учиш как да правя заклинания и други работи?

— Ами, по-подходящо време от сега едва ли ще се намери — отвърна той. — Това ще те пази от Огъня. — Бизнесман нарисова руна на ръката ѝ. Слънцето, което като че ли я заслепяваше през последните няколко дни, веднага изгуби изгарящия си блясък и лъчите му вече не я изгаряха. — А това ще те пази от Въздуха. — Нарисова втора руна. Ейвран дори не бе забелязала през последните няколко дни колко хаплив е станал вятърът, понесъл сякаш зимата. Но изведнъж той се превърна в нежен полъх. Ейвран повтори фигурите по себе си.

— Мисля, че засега толкова стига — каза Бизнесман. — Понататък ще те науча на още руни и заклинания.

Скоро след като подновиха ездата, стигнаха мъртвите земи, обкръжаващи Карис. На хоризонта се виждаше грозна тъмна черта и на Ейвран ѝ се дощя да не ходят натам. Сякаш животът там беше изтръгнат от почвата. Камъните по ридовете отпред приличаха на кости, оголени от умиращата Земя, като белите кокалчета на ръката на прокажен, показващи се под гниещата кожа и плът.

Ейвран се беше надявала никога вече да не види Карис, дори в кошмарите си, но ето че сега яздеше право към него.

Бизнесман извика на Габорн:

— Ваше величество, може ли да спрем за малко?

Габорн не попита защо. Виждаше грозната линия отпред. Пък и конете трябваше да попасат.

— Войска, спри! — извика той.

Конете веднага се пръснаха да пасат, а гигантите налягаха по земята задъхани.

Бизнесман се отдалечи към един хълм на половин миля на запад. Вайлдът яздеше до него. В подножието на хълма чародеят спря край един поток и остави конете да попасат и да се напоят.

— Вие можете да останете тук, ако искате — каза той на Ейвран и вайлда.

Изкачи се на хълма и застана под един огромен дъб. Поклони се към опустошените полета и вдигна с две ръце тоягата си. Ейвран го чу да реди някакви заклинания, но вятърът отнасяше думите надалече.

Това продължи дълго, но като че ли не се случваше нищо. След това тя видя една тънка ивица зелена мъгла, която сякаш се изсипваше от тоягата му и вятърът я понасяше като семенца на полен.

Зелената жена беше отишла при потока. Коленичи във водата, улови една мряна, вдигна я високо и я огледа с любопитство. След последната им среща някой я беше облякъл и сега зелената жена носеше кафява риза, зелени гащи и кожени ботуши. Но над всичко това се беше загърнала в голямото наметало на Роланд от меча кожа. Облеклото ѝ придаваше малко по-човешки вид.

Но Ейвран знаеше, че всичко това е илюзия. Тя си беше вайлд. Бизнесман я беше направил, както един дърводелец би направил дървена кукла. Беше я изваял от камъни, дървесна кора, и от земна кръв. Беше ѝ вдъхнал по някакъв начин живот и я беше направил, за да бъде воин.

— Какво прави Бизнесман? — попита Ейвран.

Пролет вдигна очи към нея, проследи погледа ѝ, видя чародея и примижа.

— Не знам.

Ейвран я изгледа. Бързо се учеше. Допреди няколко дни можеше само да повтаря няколко думи. Сега вече можеше да отговаря на няколко елементарни въпроса.

— Пролет — попита Ейвран, — тебе страх ли те е?

— Страх? — учуди се вайлдът и килна глава на една страна. Пусна мряната във водата и изгледа Ейвран.

— Да те е страх — обясни момичето. — Това е чувство. Сърцето ти почва да бие силно, а когато много те е страх, се разтреперваш. Чувство, което идва, когато разбереш, че ще се случи нещо много лошо.

— Не — каза Пролет. — Не страх.

— Не те е страх дори когато се биеш с хали?

Пролет поклати глава с израз, който говореше, че е съвсем обърквана.

„Може би изобщо няма чувства“ — помисли Ейвран. Никога не беше я виждала да плаче или да се смее.

— Чувстваш ли нещо? — попита тя. — Като спиш, сънуваш ли?

— Сънува?

— Виждаш ли разни неща, като затвориш очи?

Зелената жена затвори очи.

— Не. Не вижда.

Ейвран се предаде. Искаше да се сприятели със създанието, но вайлдът едва говореше.

Започна разсеяно да я учи на още няколко думи.

Бизнесман приключи, поклони се отново към мъртвите полета и заслиза от хълма.

Нищо не се промени. Земите на юг си оставаха все така опустошени.

Но промяната, настъпила с Бизнесман за тези няколко минути, беше смайваща. На челото му бяха избили едри капки пот и той трепереше от умора. Смъкна се до потока и дълго пи. Толкова силно се тресеше, че Ейвран се уплаши, че няма да може да се изправи сам на крака.

— Какво направи? — попита го тя.

— Земята тук е жестоко прокълната — промълви Бизнесман, — с болести и напасти, с гнило и с отчаяние. Трябваше ѝ благослов.

— Не успя ли?

— Да не успее? Глупости! Някои магии действат бавно. Ползата от това заклинание едва ли ще се види изцяло до един-два века.

Потупа я по главата.

— Бизнесман — каза Ейвран. — Твоят вайлд може ли да сънува?

Чародеят се намръщи.

— Да сънува? Не, не мисля. Може би ще сънува храна, лов. Но нищо повече.

— О! — отвърна разочаровано момичето.

— Не трябва да мислиш за нея като за личност.

— Надявах се да станем приятелки.

— Това би било опасно.

— Искаш да кажеш, че може да ме нарани?

— Не — отвърна чародеят. — Всеки случай не нарочно. Тя ще те пази, само че няма чувства... о, виж какво направи. Накара ме да нарека едно „то“ с „тя“. Вайлдът можеше да получи всякаква форма. Можеше да прилича на ходещо дърво или да добие форма на змия. Но аз бях призован да защита човечеството и затова предполагам, че формата на моя вайлд е съвсем подходяща.

— Значи нищо не може да чувства? — попита Ейвран.

— Глад, болка — да. Може би още няколко прости неща. Но това същество никога няма да ти стане приятел. То е като съомга, плуваща срещу течението. Ще изпълни предназначението си — ако имаме късмет, — след което срокът му ще изтече. Трябва да свикнеш с тази представа. Няма да те покани на чай.

— О!

Ейвран не му каза това, което си помисли: че Пролет е измамена, че това не е честно.

Качиха се на конете, върнаха се при групата с Габорн и скоро потеглиха.

— Край със заклинанията за днес — каза Бизнесман. — Вместо това ще си поговорим. Пътят към магьосничеството — почна той нравоучително — е път към Силата. Но този път никак не е лесен. Наистина ли искаш да тръгнеш по него?

— Че откъде да знам?

— Мно-о-ого хитро. Трябваше да го очаквам от едно глупаво дете. — Бизнесман помисли малко. Ейвран разбра, че никога досега не е размислял как да предаде тази тема. — Ще се опитам да ти го обясня по друг начин. Твоят път, както подозирам, ще е тежък, пълен с опасности. Готова ли си да предприемеш такова пътуване?

— За Долния свят ли говориш? — попита Ейвран. — Искаш да дойда с теб и Габорн? — Ейвран не искаше да ходи там, в най-мрачното от всички мрачни места.

— Може би — каза Бизнесман. — Моят вайлд ще има нужда от храна, а храната му е там.

— Знам — отвърна Ейвран. — Аз също изпитвам глад за кръв. Снощи се бях натъпкала, но вече отново съм гладна. Чувствам, че никоя храна, която ям, не може да ме задоволи. Искам да кажа: мога да ям месо, да ям трева, но нищо не ме насища. Все едно че ям въздух. Не мога да си представя какво ще е, ако това продължи дълго.

Пролет яздеше един сив жребец до тях — седеше на седлото, сякаш беше родена на кон. Чу Ейвран да говори за храна и рече:

— Кръв, да!

Бизнесман слушаше замислен. Този негов навик й допаднаше много.

— Много е странно — промълви той по едно време, — че наред със силите, които притежаваш, изпитваш глад за хали. Но знаеш ли, човек може да потиска желанията си. Не си длъжна да ядеш хали. Земята няма да те принуди да й служиш. Ако потиснеш желанията си, те ще се махнат. Но разбира се, така ще загубиш силите, произтичащи от подчинението на този подтик.

— Като Габорн ли?

— Като Габорн.

— И желанията вече няма да ми досаждат?

Бизнесман поклати глава и рошавата му брада се отърка по врата й.

— Не съм сигурен. Определено ще намалеят, но от време на време ще ти досаждат. Мисля, че ще ти досаждат до последния ден в живота ти. Може винаги да жадуваш за малко халска кръв и ще се опитваш да си представиш какво би било, ако си тръгнала по този път към силата. И може би ще се чудиш в какво си щяла да се превърнеш.

Но така е с живота. Щом си изберем някакъв път, трябва да изоставим другите.

— Бранд често казваше, че животът трябва да е пътуване, а не крайна цел — отвърна Ейвран. — И че човек трябва да се наслаждава на самото пътуване.

— Хм... Мнозина мъдреци биха се съгласили с това, но не мисля, че трябва да залагаме на едното или на другото, на пътуването или на целта. Животът може да е и двете.

— Та какво трябва да направя, за да стана магьосничка? — попита Ейвран.

— Всъщност то е много просто — каза Бизнесман, — въпреки че обикновено сме склонни да го описваме по-сложно, отколкото е необходимо: ние придобиваме сила чрез служене. Аз служа на Земята и в отплата тя също ми служи.

— Лесно звучи.

— Така ли? — попита Бизнесман. — За повечето е невъзможно, а за тези, които изобщо успяват да се справят, е много трудно. Затова чародеите, които си заслужава да ги спомене човек, се броят на пръсти. Но какво пък, за теб може наистина да се окаже лесно. Затова на дланите ти се появиха дъбови листа, а по наметалото ти изникнаха корени, и вече придобиваш сили, които други никога няма да овладеят.

— Но какво съм направила за Земята? — попита Ейвран.

— Представа нямам — отвърна Бизнесман. — Грижила си се за грааци. Дали пък това не е било службата ти? Освен това си спасила моя вайлд, когато е паднал от небето.

Ейвран не мислеше, че точно тези две неща са били съществените.

— Я да те попитам, някога да си виждала нередни неща по Земята и да си се опитвала да ги поправиш?

Ейвран закива утвърдително.

— Разкажи ми за първия път — каза Бизнесман.

— Бях малка...

— Колко малка?

— Не знам. Може би на две или три години.

— Продължавай.

— Мама ме беше взела със себе си на реката, да ѝ помогна с прането, и видях един храст. Не знам какъв беше. Никога не бях

виждала като него, нито преди, нито след това. Но по него лазеха едни гнусни тлъсти зелени гъсеници и го ядяха. Затова ги избих.

— Всичките ли?

— Всички, които можах да намеря. Повечето ги избих още първия ден. Мама ме хвана и ме накара да се прибера. Но по-късно се измъкнах и ги излових всички.

— И как го прие твоят храст?

— Ами добре — отвърна Ейвран. — Порасна голям, и когато се появиха червените му плодчета, засадох няколко. Сега като него има още, навсякъде около замъка Хейбърд.

— Предполагам, че с това дело — каза Бизнесман — си извършила голяма услуга на Земята. А сега ми кажи за халите. Какво виждаш, когато ги видиш?

— Виждам... същата злина — каза Ейвран. — Когато почнаха да извират на хълмовете към замъка Хейбърд и небесата се изпълниха с грий, и от краката им земята затътна... беше нередно. Изглеждаха не на място.

— Искаше ли ти се да ги избиеш? — попита Бизнесман.

— Знаех, че ще убият Бранд и моята приятелка Хедър, и всички, които познавам. Но всъщност не исках да ги избия. Исках просто да се върнат там, където им е мястото.

— Мисля — каза Бизнесман, — че може това да ти е съдбата, стига да я избереш — да помогнеш да бъдат върнати където им е мястото. А може би това вече е съдбата ти и няма как да се избегне.

Ейвран изпита страх.

— Но аз съм още малка.

— Малка, но с неестествен апетит към халски мозъци — изтъкна Бизнесман. — И с потенциал да станеш Земен пазител.

— Добре де, какво означава да си Земен пазител?

— Можеш да станеш закрилница на Земята. *Животът* ще стане главната ти грижа — да пазиш и отглеждаш дребните и безпомощни същества на този свят.

— Като мишки и растения ли? — попита Ейвран.

— Или човеци — отвърна Бизнесман.

— Никога не съм мислила за хората като за малки и безпомощни.

— Децата рядко го виждат по този начин — отвърна Бизнесман.

— Но след като вече си видяла хали, би трябвало да си поумняла.

Имало е времена, преди много векове, когато хората са живели на глутници и са се крили от халите. Живели сме в горите като сърни, наплашени, винаги присвити и треперещи. Дори и сега лесно ни обхваща ужасът и хората благоразумно предпочитат да бягат, вместо да се бият.

— Но с времето човекът открил как да изравя метал, за да кове от него оръжия от мед и желязо, как да вдига крепости и как да води война, в съдружие с други като него — продължи той. — Кръвният метал и даровете направили човека равен на всеки хищник и го издигнали до ранга на Владетел на Горния свят. Затова сега е лесно, като видиш един Владетел на руни, да си въобразиш, че нищо друго не може да бъде толкова могъщо и толкова изкусно като човека. Но нищо не може да е по-далече от истината.

Ейвран дълго мълча замислено, после попита:

— А ти откога знаеш, че човечеството е в беда?

Бизнесман поглади брадата си.

— Разбрах, че идват мрачни времена, още преди векове. Човечеството нямаше нужда от защитник, хората не се нуждаеха от Земен пазител, който да се грижи за тях, от много хиляди години. Но когато чух Земята да шепне името ми, когато за пръв път изпитах подтика да закрилям и отглеждам човечеството, разбрах, че ни предстоят тъмни времена. Допреди да видя руините на Карис, представа нямах колко тъмни може да се окажат.

— Ама така ли става? — попита Ейвран. — Просто чуваш Земята да те зове? Ти така ли разбра какво трябва да правиш?

— Не е звук, който се чува от човешки уши — каза Бизнесман. — По-скоро е като трепет, знание, което те пронизва до костите. Изведнъж човек просто узнава... всичко: защо съществуваш и как си свързан със Земята, и какво си длъжен да правиш.

Бизнесман не можеше да скрие какво изпитва. Мигът, в който за пръв път беше разбрал целта на живота си, в който бе почувствал връзката си със Земята, наистина трябваше да е бил велик. Звучеше пленително.

Ейвран изпита копнеж.

— А ти, струва ми се, ще бъдеш призвана да закриляш зверовете. Изглежда, че ги обичаш повече от растенията или минералите. Чувала си за Алвин Жабешкия господар, нали?

Ейвран се засмя. Смешките за Алвин Жабешкия господар бяха любимите ѝ приказки за приспиване като малка.

— Е, той наистина е съществувал — каза Бизнесман. — Наистина е живял в блатата при Калънбий. И когато тресавищата изсъхнали за шест години, той събрал всички жабешки яйца, които могъл, и ги прибрал в кладенците на Брактън, с което, разбира се, подлудил жителите му. Представи си да трябва да изловиш сто попови лъжички от канчето всеки път, когато ти се допие вода.

Ейвран се изкикоти, но и малко се уплаши. Ами ако Земята я призовеше да се грижи за нещо толкова гадно като жабите?

— Той наистина ли е подскачал като жаба и е ловял мухи с език?

— Ти как мислиш?

— Смятам, че тази част са я измислили.

— Мисля, че си права — каза Бизнесман.

— Значи — попита тя боязливо — човек просто научава? Просто се събуждаш един ден и знаеш какво ти е отредено да спасяваш?

— Не винаги е толкова лесно — рече Бизнесман. — Всичко е взаимно свързано. Понякога, за да спасиш нещо, трябва да оставиш друго да загине. Например... хора — подчерта Бизнесман и погледна към Габорн. — На Габорн му беше даден дар, способността да Избира хора и да спаси семената на човечеството в тъмните времена, които идат. Но не му беше заповядано да спаси всички хора. Затова той се опита да Избере най-добрите. По същия начин, може да дойде време, когато ще трябва да избереш да спасиш нещо, като в същото време ще изоставиш друго.

— Надявам се, че ще мога да се грижа за грааците — замислено каза Ейвран. — Или може би за сърните.

— Ох, колкото за граака — отвърна закачливо Бизнесман, — мен ако питаш, е крайно неприятно животно. Радвам се, че се намери ти да ги спасяваш, ако се наложи.

— Е, ако всеки трябва да избира какви животни да спасява — каза Ейвран, — сигурно всички щяхме да спасяваме пухкавите зайчета.

Бизнесман кимна.

— Или котенца.

Старият чародей я прегърна с голямата си ръка и дълго никой от двамата не проговори. Бяха навлезли в мъртвите земи.

Тя помисли за Роланд, останал да лежи мъртъв край Карис, и се зачуди дали някога отново ще види барон Пол.

ТРИУМФАЛНО ВЛИЗАНЕ

Хитреецът смята за глупак онзи, който действа против собствените си интереси. Праведникът смята за глупак онзи, който действа против интересите на цялото човечество.

Следователно всички са глупаци.

И тъй като се налага да живея сред глупаци, аз ще заложа цялото си имане при праведните глупаци.

А този проклет хитър глупак го хвърлете на мечките!

Херцог Брайтън от Северен Кроудън, откъс от присъдата му над шамбелан Уайт по много обвинения за кражби

Пред цитаделата на херцог Палдейн в Карис гъмжеше от лордове и търговци, стекли се от цял Роуфхейвън, и всички бърбореха шумно, или поне така му се струваше на Фейкаалд.

Той стоеше сам, опрял гръб на каменната стена, и слънцето го грееше. Беше притворил очи и слушаше.

Шумната вълна от гласове го смазваше. Заради дузината му дарове на слух и два пъти по-малко на жизненост ушите му пулсираха, а под черепа си усещаше досадно бръмчене. Дори опиумът, който бе изпушил, не помогна много, освен че го остави разнебитен, разсредоточен и леко замаян. Горчивият му вкус беше полепнал по зъбите му. Той се намръщи, съсредоточи се и започна да следи отделни гласове из тълпата.

— ... „И Земния крал не може да оправи това“, му викам. Тия зарзали няма да вържат и след двайсет години... — говореше гръмко някакъв висок селяк.

— ... без едно „ако обичате“ да каже... — викаше някаква жена по-навътре в тълпата.

— Извинете. Добър ден. Извинете. Моля да ме извините — извиняваше се някакво девойче и ловко си пробиваше път през гъстото

множество.

— Виж го оня с черния халат. Аз ако бях крал, щях да ги изгоня такива от града. Ама за какъв се мисли той? — прошепна една перачка за Фейкаалд, а спътничката ѝ изсумтя съгласна.

Скоро на далечния хълм прокътятя тръбен зов, Фейкаалд обърна очи към черния хоризонт и видя приближаващата се кралска свита.

Той пак притвори очи, намести се на стената като излязъл да се сгрее на камъните гущер и зачака.

На път към Карис Габорн изпитваше силна тревога.

Слушаше наставленията на Бизнесман към Ейвран и се чувстваше безкрайно слаб.

Земните сили наистина бяха велики. Но тези сили можеха да се владеят само от онези, които напълно се отдаваха в служба на Земята.

Габорн се стараеше да се държи като Земния крал, но се чувстваше като нещо много по-нищожно.

Умът му кипеше. Краят на света приближаваше. Усещаше го като болка, която го пронизваше до костите. Съветът му с Умовете на баща му предната нощ, посланията, които изпрати, малките спечелени битки — всички тези неща бяха несъществени.

Подозираше, че ключът към спасяването на неговия народ е в сблъсъка му с Истинската господарка.

В главата му беше започнал да се оформя безумен план.

Всичко зависеше от Ейвран. Ключът към намирането на Истинската господарка бе в това Ейвран да погълне мозъка на Майстора на пътя. Напразно се мъчеше да измисли други възможни планове. Наистина, вайлдът на Бизнесман също поглъщаше халски мозъци, но съществуването едва говореше. Рядко успяваше да разбере въпросите и още по-малко можеше да им отговори.

Така че Ейвран трябваше да яде. А след това... Габорн не смееше и да помисли какво ще трябва да направи.

В по-безгрижните дни на младостта си Габорн беше дръзвал да помечтае как ще може да играе по сцените на Мистария. За тази цел бе изучавал подробно изкуството на мимиката в Къщата на Разбирането, в Стаята на лицата.

В град Анъов Стаята на лицата не приличаше на никоя друга. Много така наречени „Стаи“ из града всъщност се намираха в бирарии или по открити площади. Така например Стаята на стъпките, където се изучаваше изкуството на пътуването, всъщност не беше никаква стая, а няколко пръснати из околностите хижи и конюшни, до които човек трябваше да отиде, за да си вземе уроците.

Други Стаи бяха по-закътани. Някои предмети се преподаваха в сурови помещения и мрачни зали. Някои „Учители край камината“ ревниво пазеха интелектуалния си багаж, като учителя Вангрийв в Стаята на сънищата, и затова преподаваха в сводести зали под земята, далече от любопитни уши или, Силите да не дават, от шпиони.

Но Стаята на лицата беше построена на открито — място, предназначено да бъде посещавано и да му се възхищават, на един остров, сред величествен замък — замъка Рю.

Някакъв търговец бе построил замъка Рю преди осем столетия — не като дворец, където да се оттегля по време на война, а просто заради неговата елегантност и красота. Каменните му стени бяха покрити с вар, която розовееше призори и по залез-слънце сред изумруденото море. Тънките му кули и минарета се издигаха високо във въздуха, а просторните му градини растяха тучни, напоявани от прозрачни езерца, в които лилиите цъфтяха през цялата година и където вечер квакаха жаби. Изящни мостове прехвърляха многобройните свързващи ги потоци.

Мястото беше идеално за отдих и размисъл. Нощем човек можеше да се скита из замъка, да обикаля по улиците и да си купува всякакви вкусни неща: щипки от син рак, кипнати в солена вода, пушени крака от лебед, свинско, топено в кориандър и дюлев сироп, или пресни сладкиши, пълнени с фурми и кимион, горещ ром, подсладен с козе масло и индийско орехче.

Пищната Голяма зала на замъка Рю приютяваше един от най-старите и най-впечатляващи театри в цяла Мистария. И всеки, който се учеше там, се надяваше един ден да играе водеща роля в някоя велика пиеса, като „Тази желязна клетка“ на Танъндиър, или „Историята на един простак“ от Бомбрей.

Та в един от по-безгрижните си периоди Габорн бе дръзвал да помечтае, че и той ще стане велик актьор.

Но Къщата на Разбирането бе нещо много повече от елегантна фасада или настлани с камък улици, наситени с миризми на деликатеси, или красиви театри, в които мимиците показват изкуството си.

Тя все пак беше място за учене и практика. Имаше десетки тренировъчни зали и още всевъзможни кътчета и ъгълчета.

Великият мим Торин Беласи бе посветил целия си живот на изучаването на лицата — как се набръчкват очите при радост, как се разтварят устните в любовна страст. И приживе много скулптори бяха направили отпечатъци на лицето му, пресъздаващо тези изражения.

Сега десетте хиляди лица на Торин Беласи висяха по стените из целия замък Рю. Всяка маска беше изваяна от твърда глина в центъра на плакет с диаметър около три стъпки. В чест на кралете на Мистария всяка маска беше обкръжена с дъбови листа и цялата маска беше опечена в пещ и изглеждаше като изсечена от пясъчник.

Човек можеше с часове да обикаля нишите и да разглежда маски с имена като „Познаване на стар приятел“ или „Предизвикване на крадец в тъмна стая“, или „Баща, замислен за първородния си син“.

В Стаята на лицата веднъж Габорн беше разгледал плакет, наречен „Как си представям, че ще изглежда Земния крал“.

Беше изражение на мъдър завоевател, благонамерен, силен и безукорен. Беше изражение, съдържащо цялата възможна обич към хората и обещаващо спасение за деца, просяци и глупци.

На път към Карис, на втория ден в Месеца на листата, Габорн си беше поставил на лицето точно това изражение.

Знаеше, че никога няма да може да играе в Голямата зала в замък Рю. Никога не беше играл със Гутфийт в „Тази желязна клетка“.

Съжаляваше за това. Ролята му говореше много. Със Гутфийт беше човек, чиято роля на рицар го оставяше с чувството, че е погребан в проклетата си броня. Междувременно щитоносецът на добрия сър все се стараяше да го накара да се чувства доблестен и смел, като го насочваше към битки, които може да спечели, докато накрая окаеният рицар падаше дотам, че се замесваше в свада между улични курви и слугинчета в пивница, за да ги разтърве.

Но Габорн знаеше, че никога няма да играе на сцена.

Вместо това на път към Карис той се задоволи с ролята си на Земен крал. Цял Карис щеше да му е публика, а Габорн никога не бе

играл по-главна роля.

Съмнения и тревоги замъгляваха ума му. Яздеше през мъртвите земи като в сън и през цялото време се чудеше за това момиченце Ейвран с неговите странни дарования — дали то би могло да го поведе и дали той би посмял да го последва.

Херолдите му засвириха със златните си тръби малко преждевременно, така че докато изкачи височината над Стената на Барън, половината население на Карис се беше изсипала пред градските порти, а другата половина се бе покатерила по кулите и крепостните стени.

Дори от мила и половина силата на възгласите, които го посрещнаха, беше смайваща. Накацалите из града врани, чайки и гълъби закръжиха около градските кули като конфети.

Йоме, която яздеше до него, зяпна в ужас, като видя развалините на града. С думи не можеше да се опише — рухналите стени, огромната дупка от червея, полето с мъртвите хали, нападали по изпепелената земя с отвратително зейнали челюсти.

Габорн продължи към Карис сред гръмките овации. Свиреха рогове, мъже викаха гръмогласно за поздрав и вдигаха високо юмруци в триумф. Жени плачеха от благодарност и не една майка вдигаше детенцето си над тълпата, за да му го покаже.

— Това е Земния крал! Запомни този миг. Помни го за цял живот!

Беше техният спасител, в края на краищата. Беше призовал световен червей и бе унищожил зла магесница. Беше разпръснал цяла орда хали с едно махване на ръката.

И в момент на глупост беше забравил какво се очаква от него.

Щом подкараха по провлака, спряха. Мъртвите хали бяха извлечени далече настрани — освен една.

Там, сред сивата прах от руините, лежеше главата на една-единствена хала, с широко зейнала уста... злата магесница. Чудовището беше невероятно. Йоме ахна като видя размерите му, защото устата беше достатъчно широка да глътне кола със сено. По челюстта и на тила висяха дългите, приличащи на змии пипала — сетивните органи на безоките чудовища. Всяко пипало на звяра беше с дължина от три до пет стъпки и дебело колкото бедрото на Габорн — близо три пъти по-голямо от всяко пипало на друга хала. Сивата глава

на магесницата грееше от многобройните татуирани по нея руни, които сияеха като огън; на утринната светлина огромните ѝ кристални зъби блестяха като кварц.

Йоме зяпна с възхита трофея.

— Никога не съм чувала за толкова голяма!

— Според слуховете имало и още по-големи — отвърна Габорн.

Точно пред портите на града чакаше вестоносец. Когато Габорн мина покрай него, мъжът извика:

— Милорд, вест от Скалбейрн. Халите са оставили дупките си преди час и се придвижват на юг!

Габорн му кимна.

— Предай му, че идвам.

После се усмихна и замаха с ръка, докато влизаше в града. Запазвайки маската си — царствен, мъдър, несъкрушим. Маската на Земния крал.

Хората ревяха от възторг.

Не можеше да остане дълго в Карис. Трябваше да се добере до Мястото на костите, да се изправи срещу Истинската господарка. Но първо трябваше да се присъедини към Скалбейрн и да започне своята кампания срещу халите. Трябваше да намери този „Майстор на пътя“ и да научи пътищата на Долния свят. Този подтик вече ставаше неустоим.

Яздеше по улиците и оглеждаше пораженията. Миризмите на отчаяние и гнило — утайка от проклятията на злата магесница, все още витаеха във въздуха. Зачуди се как хората му са могли да ги изтърпят.

Спря само веднъж, когато лорд Боуен извика и посочи в тълпата.

— Ето го там! Дето ви разправях — онзи Уагит!

Габорн дръпна юздите на жребеца си и изгледа хилещия се идиот. Уагит бе с жълта като слама коса, а очите му бяха толкова бледи, че по-скоро приличаха на дупки, отварящи се към бездънно небе. Но пък беше едър, в името на Силите! Ревеше с цяло гърло, вдигнал високо брадвата си с полепнали по нея парчета халска плът.

Значи наистина беше убил поне една хала, а сигурно и повече. Габорн откровено се съмняваше. Бройката определено беше преувеличена. Все едно. Сега в очите на цял Карис Уагит беше герой, а светът имаше нужда от герои.

Глупакът не забеляза, че Габорн е спрял и го гледа, докато не го посочи. Тогава Уагит се сепна и за радост на околните изглеждаше съвсем шашнат от това, че Земния крал го е забелязал.

Сърцето на Габорн бе на страната на младежа. В свят, в който жестокосърдечните и хитреците преуспяваха, яздейки гърбовете на бедняците и несретниците, хора като Уагит твърде често биваха упреквани несправедливо. А глупостта можеше да се изцери само с един дар. И като дадеше дар на ума от някой слаб или страхлив на такъв като Уагит, човек можеше да създаде много могъщ воин.

За съжаление качеството ум беше рядкост сред толкова проста тълпа. Габорн с радост щеше да даде за такъв човек десет богати търговци от Лайсъл.

— Уагит от Силвърдейл, на колене! — извика той.

На човека определено му липсваше дворцов маниер. Смъкна се тронаво на колене и сведе глава, ужасно намръщен, сякаш знаеше, че е направил нещо лошо, но не можеше да си спомни какво точно. Габорн подкара към него, видя стръкчета овесена слама в русата му коса. Явно беше спал в някоя конюшня. Може би спеше така всяка нощ.

Габорн можеше да го изцери само с един силар. Според древния закон всеки, който убиеше хала, си спечелваше един силар от своя крал. Ако слуховете излезеха верни, Уагит си беше спечелил цели девет. Но Габорн се зачуди дали човекът няма да се чувства пощастлив, ако си остане идиот.

Извади меча си и докосна с острието му раменете на мъжа.

— Барон Уагит от Силвърдейл, станете!

Хората на Карис избухнаха в див възторг. Идиотът се изправи. За тяхно огромно удивление, Габорн му подаде ръка и го прикани да се качи зад него на бойния му жребец.

След това отново си надяна маската на Земния крал.

Но представлението му не беше свършено. Някои от поданиците му явно бяха чули слухове, че е изгубил силите си. Видя изплашени лица тук-там из тълпата, а един дори извика:

— Милорд, вярно ли е?

За миг маската му се пропука. Някои забелязаха. Едно селско момченце, може би четиригодишно, което седеше с майка си върху купчина бъчви, попита високо:

— Защо изглежда толкова тъжен?

Габорн подкара коня напред.

Фейкаалд наблюдаваше парада на Габорн край херцогския палат с умерено удивление. Следеше за признаци на слабост у него, но младият крал изглеждаше царствен, уверен — *почти* всичко, което тези селянци наоколо очакваха от един Земен крал.

Но Фейкаалд виждаше зад фасадата. Вече от години той служеше на Радж Атън. Беше верен, благоразумен — какъвто трябва да е всеки добър слуга. Беше наблюдавал как Радж Атън израсна от невзрачно момченце, за да се превърне в най-великолепния и могъщ владетел, който светът бе познавал.

До голяма степен Радж Атън се превръщаше в Дар всечовешки заради вярната служба на Фейкаалд. Сега, въпреки че бе изгубил някои от ключовите си дарове, той живееше и изглеждаше сияйно, както винаги.

Момчето, което правеше своя парад през улиците на своя порутен град, не беше дори бледа сянка на Радж Атън.

Габорн яздеше кон, с какъвто Радж Атън нямаше да нахрани и кучетата си, с някакъв ухилен идиот от тълпата на седлото зад него. Бронята на Габорн беше направена от пътя, както и конят му.

Свитата подмина — раздърпани рицари от половин дузина кралства, няколко мръсни главанаци отзад, в опърпани метални ризници, с които ги беше снаряжил лично Радж Атън.

Габорн по нищо не можеше да надмине Радж Атън — освен... в онази работа със световния червей.

Габорн наистина бе призовал червей и беше спасил Карис, докато Радж Атън не можа. Човек можеше да помисли, че той нарочно крие своята мощ под простоватата външност.

Фейкаалд завиждаше на момчето за тази сила. Да можеше някак неговият господар да спечели короната на Земния крал.

Докато Габорн подминаваше, Фейкаалд наблюдаваше лицата на хората в тълпата: радващите се деца, обнадеждените майки, угрижено намръщените старци.

Не се чувстваше част от тази тълпа. Карис се надяваше на благодеянието на Земния крал, но не и той. Светът беше голям и

Габорн не можеше да се надява да го опази целия. Точно в този момент хали нахлуваха в Картиш.

Докато Габорн правеше своя триумфален парад, хората на Фейкаалд умираха.

И така щеше да си остане. Светът бе огромен, а Габорн беше малък. Не можеше да опази и Роуфхейвън, и Индопал.

Фейкаалд залагаше надежди на собствения си крал.

И така, Габорн подмина.

Но присъствието на Фейкаалд в тълпата не остана незабелязано. Един ездач се отдели от кралската свита, заобиколи зад гигантите и се връза с коня си през тълпата.

— Поздрави, каифба — каза на индопалски Джюрийм ниско наведен, за да може по-добре да види каифба от високия си кон. — Силна е миризмата на опиума по теб днес.

Фейкаалд отвори очи и килна към Джюрийм „здравото“ си дясно ухо.

— А? — отвърна той, поддържайки по стар навик преструвката, че е почти глух.

— Опиумът... — каза високо Джюрийм.

— Аа... — Фейкаалд кимна и довърши: — Сладък спомен за дома.

— И добро прикритие за измамника — обвини го Джюрийм.

Дребните престъпници в Индопал често пушеха опиум, за да държат нервите си отпуснати и зениците разширени. Това им помагаше да прикриват двойствеността си дори при тежки изтезания по време на разпит.

— И добър лек за болните кости на един старец — тихо отвърна Фейкаалд.

— По каква работа си тук? — строго попита Джюрийм.

— Дойдох да говоря с твоя крал по спешен въпрос — рече Фейкаалд. — Искам да потърся съвета му.

— Но го остави да те подмине?

— Е, той нали ще остане за дворецов съвет? Триумфът му беше велик. Няма ли да остане да приеме овациите на народа си?

— Снощи са те видели да напускаш града с огнетъкачите — възрази Джюрийм.

— Върнах се преди малко.

— Чудя се защо изобщо си тук.

Фейкаалд се усмихна кротко.

— Снощи отлетях с балона, защото исках да видя придвижването на халите. Не видях нищо особено. Но в планините срещнах вестносец, който носеше лоша вест. Хали са нападнали Картиш. Води ги самата Господарка на Долния свят. И съм дошъл да помоля Земния крал за помощта му.

— Радж Атън търси подкрепата на Габорн? — невярващо попита Джюрийм.

— Не — отвърна Фейкаалд. — Той никога не би помолил Земния крал за помощ. Но след битката вчера трябваше да се запитам: към кого друго може да се обърне народът ни?

— Лъжеш, или криеш нещо — каза Джюрийм. — Ще предупредя Габорн да не се среща с тебе.

— Той все едно ще го направи.

— Сваляй пръстените! — заповяда му заплашително Джюрийм.

— А? — отново се направи на глух Фейкаалд.

— Пръстените!

Фейкаалд изпита неохота, но беше стар човек, непредразположен към бой, а тонът на Джюрийм предупреждаваше, че ако не му даде пръстените, сам ще ги вземе. Смъкна пет пръстена от кльощавите си пръсти и ги сложи в широката шепа на Джюрийм.

Джюрийм отвори тайника на единия. От иглата вътре капеше зелена отрова от един храст, наричан на езика на Фейкаалд „злосторник“.

— Това какво е? — настоя Джюрийм.

— Малка защита за един старец — невинно отвърна Фейкаалд. Джюрийм изсумтя и отвори тайника на друг пръстен. — Човек никога не е съвсем в безопасност — добави Фейкаалд.

Джюрийм прибра пръстените в джоба си.

— Боя се, че кроиш коварство.

— Какво? — попита Фейкаалд и килна отново главата си все едно, че не е чул добре. Отдавна беше усвоил изкуството на манипулиране. Знаеше, че точно сега престореният гняв ще му свърши добра работа. — Ти ли ме обвиняваш в измяна? Ти, който наруши клетвата си пред господаря си, сега ще ме учиш на вярност?

Джюрийм си замълча, но отвътре му кипеше и очите му го издадоха.

„Добре — помисли Фейкаалд. — Чувства се виновен, че не ми е повярвал. Сега е моментът за удар, да предложи ръка за приятелство.“ Фейкаалд поклати глава.

— Прости ми за избухването, братко. Но и двамата сме вървели по грешен път. Сега и двамата се надяваме да живеем по милостта на Земния крал. Не ми вярваш, знам. Но те уверявам, че не съм различен от теб.

Фейкаалд въздъхна тежко и обърна поглед на изток, над потъмнялата от вчерашната битка равнина, с планините Хест по-нататък, а зад тях — Индопал.

— Само се надявам, стари приятелю, че заради всички нас постъпваме правилно, като подкрепяме Земния крал. Мислиш ли, че Габорн ще прати помощ в Индопал?

— Да — уверено отвърна Джюрийм. — Говори с него. Наблюдавай го внимателно и ще видиш. Може да дойде време, когато ще пожелаеш да му служиш с цялото си сърце.

Фейкаалд се вгледа в очите му, изпълнени с надежда.

— Мда, като нищо, братко мой. — Протегна ръка и стисна Джюрийм над лакътя по обичая на техния народ.

Джюрийм си тръгна, а Фейкаалд отиде да яхне коня си. Великолепното имперско животно беше претърпяло много през последните няколко дни. Вярно, имаше много дарове, но беше измършавяло от безкрайната езда.

Любопитството на Фейкаалд се бе изострило. Възможно ли беше Джюрийм да е прав? Щеше ли Габорн да помогне на Индопал? Що за сили трябваше все още да се крият у това момче?

А ако успееше да го убеди да отиде, премахването му след това щеше да е много по-лесно.

Докато оседлят коня му, кралят и свитата му вече поемаха през равнината. Фейкаалд препусна да ги догони.

ПОДМОЛНИ ВЛИЯНИЯ

Мислите са нишките, които ни привързват към делата ни. Делата са възетата, които ни привързват към навиците. Навиците са веригите, които ни привързват към съдбата ни.

За да избегнеш съдбата си, откъсни се от злата мисъл.

Надпис, изсечен на Западната стена на Двореца на слона в Мейгаса

Радж Атън препуснаше към Картиш, изпълнен със смъртен страх и с чувство за цел.

Всичките му години труд — всичките му усилия да се превърне в Дар всечовешки — скоро щяха да стигнат своята кулминация.

Представяше си халите в Картиш, струпани както при Карис, с Владетелката на Долния свят, изгърбена над Руната на опустошението, и с легионите воители около нея. Образът го изпълваше с боязън.

Но много от най-добрите войски на Радж Атън също се намираха в Картиш. И той си представи рицарите, щурмуващи през равнината, воители, облечени в шафранови палта, с разветите им от вятъра пурпурни наметала и с пиките, забиващи се в чудовищата.

Щеше да е битка, която децата да слушат столетия наред, докато бащите им разказват сладкодумно вечер край камината.

Зората го свари да препуска надолу по склоновете на планините Хест. Утринното слънце бавно изпълзяваше и изпълваше пустинята Мътая със светлина. Призори пустинните пясъци добиваха розов цвят, прошарени тук-там с тънкия оттенък на най-светъл аметист от буйните потоци, обрасли с тучна растителност. На север се издигаха Хълмовете на Слонския сън — камъни с цвета на охра, струпани на грамади, които отдалече приличаха на пасящо слонско стадо.

На петдесет мили навътре в пустинята той забеляза група ездачи, пръснати по главния път, мъже в тъмни халати — Вакъз Фааракин с

неговите а'келласи. От толкова далече въздушните течения и прахта по пътя затъмняваха гледката му.

Конят му беше изтощен. Дори и този едър жребец не можеше лесно да ги догони. Трябваше му отпочинало животно.

Вакъз и хората му яздеха към Саландар, а оттам щяха да препуснат към сърцето на Индопал. Там Вакъз щеше да потърси някой владетел, който би могъл да се опълчи срещу Радж Атън, всеки, който е затаил омраза или изменнически нрав, и да се опита да подтикне такива хора срещу него.

Радж Атън знаеше, че там ще може да смени коня си, но се чудеше дали ще е безопасно. Ако тези мъже се досетеха, че е по петите им, можеха да се опитат да му устроят засада. Саландар щеше да е подходящо място за това.

На утринната светлина той видя и балона на своите огнетъкачи — ярко петно, подобно на син граак високо във въздуха. Беше им наредил да го последват колкото може по-бързо, но те яздеха въздушните течения по-бързо, отколкото можеше да постигне конят му.

При тази скорост щяха да стигнат до Картиш преди него.

От планините пустинята изглеждаше гола и безжизнена. Но когато навлезе в долините ѝ, животът се разкри навсякъде. Козодои прелитаха между сенчестите дървета по хълмовете, сивите им криле пърхаха плавно, докато птиците улавяха разлетелите се в утрото мушици. Планински овце прибъгваха на пътя му, прескачайки кафявите камъни. Птици с огненочервени опашки се вдигаха на ята от речното русло.

Макар да се намираше на границата на пустинята, през зимата често от прохода се стичаха потоци и във всяка планинска гънка растяха гъсти дървета.

Радж Атън винаги бе обичал пустините на Индопал.

Подмина селцето Харик и спря край един кладенец, та няколкото жени, облечени в бял муселин и със зелени шалове, да извадят вода за него и коня. Конят не беше неговият, доспехи нямаше и държеше качулката на дългото си наметало придърпана ниско над лицето. За един случаен наблюдател щеше да прилича на безименен благородник. С опасните а'келласи пред себе си предпочиташе да е така.

Чак когато жените зърнаха лицето му под дълбоката качулка, го познаха и взеха да се умилкват.

Селото беше почти празно, защото по това време на годината много от планинците се местеха на юг за зимата, следвайки Стария път на подправките навътре в Индопал.

Но за тези, които оставаха, бе време за празненства. Събирането на реколтата беше в разгара си и животът изглеждаше добър.

Скоро стигна до Саландар, с неговите бели, здрави като камъни кирпичени стени. Извади бойния си чук и продължи с едната ръка на дръжката му — оглеждаше се изпод качулката за някакъв признак за засада.

Пазарите бяха пълни с продавачи: мъже с плетени кошници, пълни с шамфъстък, бадеми, суха бакла, грах, леща, ориз и земни ябълки. Други продаваха подправки: кимион и затар, сусам и кориандър, бахар и шафран. Стари жени носеха на главите си кошове, пълни с варени яйца или с туршии с ряпа, или с маслини и лимони. По куките на месарските сергии висяха окачени за краката одрани животни. Продаваха се и гълъби и земни катерици.

Улиците бяха пълни с народ. Номадски жени от недрата на пустинята с яркоцветни плетени шалове се пазаряха за стока. Продавачи с камили хвалеха товарите си. Щъкаха деца. Млади мъже и жени стояха присвити в сенките на сергиите и свенливо се държаха за ръце. Продавачи на ката държаха на вързопи тревите си и ги продаваха вцепенени и със замъглени очи. Старци играеха шах край пътя и си вееха с палмови листа. Богати мъже с окичени със скъпоценности тюрбани закусваха по терасите над широките улици, обслужвани от красиви жени.

Червени кокошки кудкудякаха по улиците, а над градините на всяко имение кръжаха бели скални гълъби.

В Саландар като че ли всичко си беше наред.

Не забеляза никакъв а'келлах и се приготви да мине през улиците, без да привлича внимание.

Спря при укреплението, за да смени коня си и да се разкрие. Разпита за Непобедимите местния вожд, жилав индопалец, казваше се Бопанастрат. Бопанастрат беше опитен човек, служил добре на Радж Атън... от разстояние.

— Преди час минаха няколко Непобедими и взеха свежи коне. Водеше ги Вакъз Фааракин.

— Каза ли по каква работа е?

Бопанастрат поклати глава.

— Каза, че отиват към Мейгаса. — Бопанастрат се приведе и зашепна, сякаш се боеше да изрече високо някаква тайна. — Разправят, че в Картиш става нещо лошо. Помислих... — Смигна с лявото око да покаже, че знае как се пази тайна.

Радж Атън, изглежда, настигаше Вакъз Фааракин, но той все още беше на един час пред него. Все още не можеше да отгадае намеренията му. Напълно възможно бе да е излъгал Бопанастрат. Вакъз беше знаменателно име. Означаваше „Кършача на вратове“. Сред а'келласите това беше колкото име, толкова и титла. Щеше да е сериозен противник.

Радж Атън се съмняваше, че ще може да спре а'келласите. Ако се опиташе да ги хване, щяха да се пръснат като яребици, бягащи от сокола. Можеше да спипа един-двама, но останалите щяха да му се изплъзнат.

Подозираше, че приказките им ще имат тежки последствия. Радж Атън беше завладял всички държави в Индопал, но някои от тях бяха под властта му едва отскоро — по-малко от година. Бяха като диви, още необяздени жребци. Ритаха и хапеха, докато ги пришпорваш.

Щяха да горят от нетърпение да отхвърлят властта му, а Вакъз Фааракин щеше да е подходящият им предводител.

Но освен това трябваше да мисли и за „бедата в Картиш“. Щом и владетелят на този далечен външен пост бе научил за нея, колко ли лошо бе положението там?

Закуси нетърпеливо, докато чакаше Бопанастрат и дузината подсилени войници да се приготвят за път. Нагостиха го с яхния от гълъб с лук, сливи, шафран и джинджифил.

Поседя малко и почна да разтрива лявата си китка. Чувстваше някаква тъпа болка в ръката. Замисли се как я е наранил, но не можа да си спомни.

Подозираше, че още е жив не само заради многото взети дарове.

Замисли се за огнетъкачите в техния балон, яхнали източния вятър по-бързо от неговия кон. Бяха го поканили да се присъедини към тях, да стане един от тях.

Скоро, придружен от Бопанастрат и още дузина мъже, Радж Атън препусна на север през номадски табуни и села, наречени на клановете, които ги обитаваха — Исгул, Канаат, Зелфар.

По това време на годината пустинята оживяваше. Малки цветя поникваха при всяка дъждовна капка, а преди три дни беше валяло. По пустинната трева разцъфтяваха букети цветове и повърхността се покриваше с бял килим.

Птици имаше навсякъде. Яркожълти пчелояди прелитаха над земята като огнени лястовици и кацаха сред цветята. Калугерици притичваха на пътя му с кокилестите си крака, преструвайки се, че са със скършени криле, за да го отвлекат от гнездата си, и изпълваха утрото с жалното си „пюит, пюит“. Хиляди пясъчни яребици стояха накацали край бреговете на потоците, отдалече приличаха на обли, нашарени с петънца камъни, докато не се разхвърчаваха в небето.

Навсякъде, накъдето обърнеше очи Радж Атън, илюзията, която бе видял отдалече — че пустините на Мътая са голи и безжизнени — се разпръскваше.

Той спря при укреплението в Максист, за да смени конете с камили и разпита местния главатар за Вакъз.

Главатарят отговори предпазливо:

— Видях хората, които търсите. А'келласите напуснаха селото само преди половин час. Някои тръгнаха с камили на юг, други взеха коне и поеха на северозапад.

— Колко тръгнаха на юг? — попита Радж Атън.

— Дванайсет души, о, Светлина на вселената.

Радж Атън прехапа устна. Беше вече само на половин час зад тях. Ако побързаше, можеше да ги догони.

— Дай ми най-добрите си подсилени камили.

— Господарю — промълви колебливо мъжът и на лицето му се изписа тревога. — Салаам.

— Мир — успокой го Радж Атън.

— Камилите, които ми останаха, не са достойни за вас. Ездачите, които търсите... те взеха най-добрите ми животни, че и повече взеха, да ги сменят.

Радж Атън кипна.

— Има ли някой търговец в града, от когото да взема камилите, които ми трябват?

— Ще събера най-добрите животни в града — увери го мъжът.

— През това време седнете на трапезата ми, яжте до насита. Отдъхнете.

Местният владетел взе един кон и препусна извън крепостта. Верен на думата си, скоро се върна с тринайсет подсилени камили.

— Простете ми — рече той, щом скочи от коня си. — Това са най-добрите, които можах да намеря. — Падна по очи и белият му тюрбан омете земята.

Беше позата, с която човек поднася живота си заради проявено неблагоприятие.

„Мъдър е — помисли Радж Атгън. — Ако бях ядосан, щях да наредя да го изтезават до смърт. Така ме изкушава да го довърша бързо.“

— Ти ми служиш добре — каза Радж Атгън и прие животните.

Заповяда на главатаря да вземе осемдесет души на коне и да ги поведе на северозапад, за да изловят бандата Непобедими, тръгнали натам.

Жалко, че не знаеше в каква посока е заминал Вакъз Фааракин. Излезе от градчето и се опита да улови миризмата на Вакъз. Но вече яздеше камила и до него имаше още дузина мъже, така че по смътните миризми във въздуха не можеше да разбере с коя група е тръгнал.

Радж Атгън не можеше да го остави жив. Нито можеше да си позволи да си губи времето с гонитбата му.

На юг, реши накрая той. Вакъз щеше да тръгне на юг към Таиф или Ейвън, където а'келласите се радваха на най-голямо уважение.

Радж Атгън поведе хората си на юг през пустинята, през стария Индопал и към Картиш.

Първата стъпка беше лесна. Земята беше равна и твърда.

В края на пустинята растяха баобаби, издигаха се криви и величествени към небесата. В определени сезони през този район мигрираха огромни стада антилопи и газели, но в края на есента само бели кости красяха земята. С приближаването на конниците щраусите и лешоядите се разбягваха.

Минаха през разкаляната река Делуун. Всички водни корита нататък се оказаха пресъхнали. Толкова далече на юг не беше валяло.

Кладенците при Казър и Макаранг бяха сухи. Вода намериха чак когато видяха камили, вързани до червена шатра, кацнала под един баобаб на половин миля от пътя на кервана.

Баобабът имаше трийсет стъпки широк ствол и някакъв предприемчив търговец го беше издълбал. Кухината съдържаше

глинени щерни с драгоценна вода.

Като видя тринайсетимата мъже, яздещи през пустинята, търговецът стана неспокоен. Само най-жестоките мародери щяха да дръзнат да откраднат водата на човек, но най-лошите мародери понякога пътуваха точно по този път.

Когато Радж Атън приближи, той сложи ръка на кивара си и го изгледа с очи, кафяви като зрели бадеми. Беше стар мъж, с изрядно подрязана брада. Старецът се поклони.

Радж Атън го поздрави, като се постара да го успокои:

— Салаам. Пътят е сух, а многото пари ми натежаха.

— Позволете да облекча товара ви, о, благородни пътници — отвърна търговецът с доволна усмивка, — а вие се напийте до насита.

Радж Атън слезе и седна под сянката на баобаба. Извади едно сребърно шишенце, което си беше взел от Саландар. Беше пълно с лимонов чай, подсладен с мед от утринна иглика.

Като прелюдия към разговора предложи от чая на стареца, защото според старата поговорка „В пустинята пиенето трябва да идва преди жаждата, а доверието — преди приятелството.“

Отначало побеседваха за поезия, за времето, както и за здравето на сестрата на стареца. Мъжът явно позна Радж Атън и показва със сърдечното си поведение, че той също е от знатен род.

— Дванайсет души минаха преди малко от север, нали? — попита накрая Радж Атън.

— Да, мъже от А'келлах, бързаха много — каза старецът. — Държаха се грубо.

— О — каза Радж Атън, опасявайки се, че е задал въпроса преждевременно, че е нанесъл обида. — Бързащите хора рядко са учтиви. Казаха ли накъде отиват?

— Отиват на юг, да вдигат Атваба — каза старецът. — Разгневени са на нашия възлюблен господар.

— Нима? — попита развеселено Радж Атън. Търговецът се оказа изключително вежлив с преструването си, че не го е познал. — Какво казаха?

— Дано езика ми отрежат, преди да съм повторил тези приказки — възкликна търговецът.

— Тайната ще остане с мен.

— Разправят, че Радж Атън, благословено да е името му, е нарушил сключен мир и се е опитал да убие Земния крал, който му е роднина по брак.

Радж Атън се усмихна широко.

— Сигурен съм, че е недоразумение. Като срещна тези мъже, ще го изясня.

— Дано вятърът ускори ездата ви — каза старият търговец.

— Кажи ми, Вакъз Фааракин беше ли с тях?

— Не мога да кажа — отвърна търговецът. — Името го знам, но тези хора не си казаха имената.

Радж Атън кимна замислено. Можеше да си представи как а'келласите ще си разправят версията. Щяха да описват Земния крал като силен водач, съперничец на властта му. Ако в битката при Картиш нещата тръгнаха зле за Радж Атън, това само щеше да подкрепи тази гледна точка.

Сред простодушните хора обвиненията в несправедливост щяха да създадат проблеми. Но толкова близо до Деяз хората щяха да отхвърлят подобни обвинения. Роднина по брак в тази страна все пак се смяташе за чужд.

Но другаде... „Вижте — щяха да кажат каифите. — Нашият господар се бие на страната на халите в Мистария, а в същото време халите разкъсват Картиш. Радж Атън се бие срещу своя роднина! Той какво е, човек ли е, или хала?“

Това щеше да е сериозно обвинение в умовете на младите и простодушните.

В най-добрия случай някои каифи щяха да се възползват от повода и да искат „оправдания“ — подкупи в злато, силари и подправки.

Но за онези, които жадуваха да отхвърлят властта му, никакви оправдания нямаше да са достатъчни.

Бопанастрат и другите Непобедими напоиха камилите. Радж Атън изведнъж се сети, че всъщност няма никакви пари. Обикновено за такива неща се грижеше Фейкаалд.

Отиде да се качи на камилата си и каза на Бопанастрат:

— Плати на човека.

— Ваша воля — отвърна главатарят.

Това, което последва, стана толкова бързо, че Радж Атън нямаше време да го спре. Старецът се надигна от мястото си и изтупа бурнуса си от прахта, готов да си вземе парите, а Бопанастрат извади кивара си и му клъцна гърлото.

Той се олюля три крачки назад, обърна се към баобаба и се срути на колене. Смъкна се към ствола на дървото по очи и от врата му бликна кръв.

— Какво? — извика Радж Атън. — Защо направи това?

— Беше груб, Велики — отвърна Бопанастрат. — Поиска пари. А трябваше да се чувства поласкан, че дава вода на своя крал.

— За такъв ли ме мислиш, да убивам невинни старци сред пустинята? — попита Радж Атън. Бопанастрат замълча. — Не сме в Роуфхейвън — изрева Радж Атън. — Това са мои хора.

— Салаам — помоли се Бопанастрат и сведе глава. — Простете ми. Не знаех, че толкова ще ви е грижа за един безполезен старец.

ТУИНХЕЙВЪН

Жените на Флийдс са груби и варварски. Затова мъжете на Флийдс ги обичат толкова пламенно.

От дневника на херцог Палдейн

Дъждът и тъмнината задържаха Ерин и Селинор в Балингтън. Няколко пъти през нощта идваха и си отиваха вестоносци за Габорн. Оставяха подсилените си коне долу, нахранваха ги с богат милн, но никой не се качи в плевника, където двамата любовници лежах в прегръдките си.

През нощта Селинор обеща вечната си любов поне сто пъти и Ерин реши, че това трябва да е някакъв странен обичай на неговия народ. Беше се притеснила, че ако продължава така, няма да чуе следващия вестоносец, когато отвори вратата на конюшната.

— Защо говориш за любов, когато можеш да правиш любов? — прошепна му тя накрая. Това го накара да млъкне, като се изключат пъхтенето и целувките.

Но малкото мигове откраднато блаженство не можеха да продължат вечно и когато един бухал плесна с криле в гредите на конюшната, Ерин разбра, че е време да тръгват.

Ранното утро ги завари далече на север от селото — язدهа по кралския път през кръпките мъгла, загърнали низините между зелените хълмове. Далече напред прелитаха врани и грачеха. Кривата им диря в небето пресичаше короните на високите дъбове, където можеха да кацат.

Ерин и Селинор не говореха много. Странното дете магьосник и предупрежденията му за предстояща опасност бяха завладели ума на Ерин.

На много мили околоръст домовете и хановете все още бяха пусти. Предния ден отгук бе минала войската на Радж Атън и хората бяха избягали. Храна по пътя нямаше — спряха само веднъж, за да си наберат круши.

Докато Ерин береше, Селинор заобиколи къщата и откъсна една роза с цвета на зряла праскова. Поднесе ѝ я да ѝ се порадва и да вдиша деликатния аромат, после ѝ я подаде.

— И какво според теб да направя с това? — попита Ерин. Беше яла розови плодчета зиме, разбира се. Но късането на рози нарушаваше законите на нейния народ. Флийдс беше бедна страна, особено на югоизток. Всяко стръкче трева беше ценна придобивка за конните кланове.

— Тя е за възхита — промълви той неуверено.

— О! — Макар и със закъснение тя си спомни, че в някои страни мъжете поднасят цветя като евтини дарове. Помириса я, порадва ѝ се трийсетина секунди, след което — за да не отиде цветът нахалост — я тикна в устата на хубавата си черна кобила. Животното извърна муцуна.

Селинор ѝ дойде на помощ.

— Можеш да си я носиш. В моята страна жените си затъкват рози в роклите. Тя е като парфюм, без да е толкова скъпо. — Взе розата и я затъкна на сребърната брошка, която Ерин носеше на наметалото си. Тя едва понасяше сладникавата ѝ миризма.

— Премахва миризмата на конска пот, предполагам — каза Ерин. Зачуди се на жеста му. Дали миризмата ѝ не му харесваше? Или се старееше да бъде мил?

— Казват, че ако разтриеш листчетата ѝ — промълви Селинор, — миришат още по-приятно.

Придърпа я към себе си и я прегърна пламенно. Тя все пак реши, че се старае да бъде мил. Разни страни, разни обичаи.

Всъщност той беше повече от мил. За миг тя помисли дали да не изрита вратата на къщата и да потърси легло. Предната нощ се беше доказал като доста способен любовник.

В този момент се появиха две Конесестри, тръгнаха на юг от Флийдс. Изкачиха се на близкия хълм и враните в полето се разлетяха.

Когато приближиха, Ерин ги огледа. Двете момичета, изглежда, бяха от бедни семейства и изобщо не можеха да минат за рицарки. Кожените им доспехи бяха изрисувани с гербове, показващи клановете им. Всяка носеше колан от конски косми, боядисани в червено и сплетени за щастие. Шлемовете им бяха кожени, с вшити по тях

железни плочки, с конски опашки, веещи се на гърба. Вместо тежки пики носеха обикновени копия.

Изглеждаха кипящи от енергия — нещо присъщо за хора, токущо получили дарове. Ерин предположи, че момичетата добре са се възползвали от силарите, отстъпени от Габорн на нейния народ.

Едното от тях имаше петна кръв от рана на хълбока. Отдалече миришеше на уиски, с което беше почиствало раната.

— Вие идвате ли насам, или заминавате? — попита ги раненото момиче, след като приближиха.

— Идваме — отвърна Ерин.

— Пътищата напред са трудни. Издънката на Лоуикър, Констанца, е блокирала всяко пътче. Засипала е пътищата с железни шипове. А ако тръгнете през дърветата, стрелците й ще използват кожата ви за упражнения по стрелба. Едва се отървахме.

Ерин го беше очаквала.

— Война значи? — попита Селинор.

— Знае ли човек? — отвърна другото момиче. — Не видяхме войски, строени на полето, ако това имате предвид. Не гори от желание да се опълчи на Земния крал, но и не иска конете му да опикаят пътищата й. Нейното е по-скоро женски яд, отколкото война, мен ако питате.

Селинор се изсмя високо на думите й и пожела всичко добро на младите жени. Смехът му обаче прокълтя фалшиво. Ерин разбираше, че има основания за тревога.

— Май трябва да свием през планините и да заобиколим Белдинук — каза той.

— А защо пък да не отцепим направо през полята на Лоуикър? — отвърна Ерин. — Ще спестим време и все едно че ще им се изплюем в лицето.

— Стрела, пусната в пристъп на гняв, може да те убие също толкова лесно, колкото и пуснатата във война. Имаме да свършим по-важни неща от това да плюем в лицата на хората на Лоуикър.

Ерин не беше толкова сигурна. В близкото минало Флийдс и Белдинук бяха воювали десетина пъти и донесената от момичетата вест беше събудила гнева й.

Все пак тя потисна яда си достатъчно, за да го последва, след като приближиха границата и Селинор зави на запад по един страничен

път, водещ към Туинхейвън.

След десетина мили стигнаха до останките на селото. Всъщност не беше останало нищо. Пожарът го беше помел.

Ерин от пръв поглед разбра, че пожарът не е бил обикновен. Първо, пламъците бяха погълнали цялото село, обикаляйки около крепостната му стена. Вътре в този кръг адският огън беше погълнал всяко късче дърво — всяка кола, всяка греда във всеки дом, всяко дърво.

На някои места на мястото на доскорошните къщи все още стояха камъни. Тук-там като изгорели кости стърчаха комини. Каменни огради отделяха дворовете, покрити с пепел. В самия център на селището дори камъните бяха разтопени на шлака.

Никой не беше оцелял.

Ерин и Селинор подкараха през улиците и видяха овъглени трупове. Тук майка, понесла невръстното си дете. Там — кон, умрял докато е тичал в паника. По-нататък сред руините лежеше цяло семейство.

Селището бе унищожено от огнетъкачите. Ерин знаеше, че някъде в Мистария те бяха призовали Сияйния на мрака. Като част от своето жертвоприношение бяха изгорили живи хора. Това трябваше да е било селото. Туинхейвън.

Само една линия следи показваше, че някой се е осмелил да влезе в селото през трите изминали оттогава дни. Дирите кръстосваха улицата, от една изгоряла съборетина към следващата. Явно беше някой плячкаджия, който сигурно беше търсил буци стопено злато или сребро в пепелищата.

По-нататък по пътя имаше още села. Но околните селяни най-вероятно нямаше да посмеят да стъпят на това място. Мнозина смятаха за опасно да стъпиш на земя, където са убити хора.

Ерин и Селинор продължиха мълчаливо. „Само заради това трябваше да убием Радж Агън — мислеше си тя. — Трябваше да го убием.“

Яздеха като на погребение и оглеждаха развалините. Селинор изведнъж дръпна юздите и посочи.

— Виж!

В първия миг Ерин не разбра какво й сочи. Спря и се огледа.

По средата на една от близките сгради, между сенките, падащи от утринното слънце, едва успя да различи примигващия зеленикав пламък. Сякаш се беше разстлал по земята и ако слънцето грееше с пълна сила, сигурно изобщо нямаше да го забележи.

Зелените пламъци проблясваха над изстиналата пепел като мъгла. Като че ли оформяха кръг, може би петнайсет стъпки в диаметър, а вътре в този кръг блестеше огнена руна. Отпечатъци по пепелта показваха, че от този кръг е излязъл огнетъкач, придружен от Сияйния на мрака.

Но по-важното беше, че друга диря от човешки стъпки показваше мястото, където плячкаджията беше пристъпил в този кръг... и бе изчезнал.

Космите по врата на Ерин настръхнаха и по ръцете ѝ полазиха мравки.

Тя погледна Селинор.

Лицето му се беше вцепенило.

— Врата — промълви той с боязън. — Врата към Долния свят.

При призоваването огнетъкачът на Радж Атън беше отворил тази врата. Ерин си помисли, че би трябвало да я затвори, след като си е свършил работата. Но тя не беше магьосничка. Може би затварянето на вратата бе по-трудно от отварянето ѝ.

Усети, че устата ѝ е пресъхнала, сърцето ѝ заби лудо. Хрумна ѝ нещо неочаквано и мисълта прониза съзнанието ѝ.

— Щом Радж Атън може да призове един Сияен на мрака през тази врата — каза тя, — сигурно и ние можем да си извикаме един.

— Би било лудост да опитваме!

— Нима? Знаеш сказанията не по-зле от мен. Ерден Геборен си е имал Блестящи и Сияйни, които да се сражават за него. Все някой трябва да ги е призовал.

— Откъде знаеш, че нещо може да премине през това? — попита Селинор.

— Има начин да го разберем.

Слезе от коня си. Пепелта по земята беше изстинала и влажна. Нищо не помръдваше под краката ѝ, но влагата усилваше горчивата миризма.

Тя приближи до руната, извади от пояса си кама и я хвърли в кръга.

Камата изобщо не падна върху пепелта. Зелените пламъци се завихриха срещу нея, вихрушката им я пое и тя изчезна.

След това зеленият огън отново затихна и се слегна над пепелищата. Толкова близко до него тя усети сухия му зной. Беше силен, но може би не толкова, че да я изгори.

„Бих могла да го направя това — помисли Ерин. — Бих могла да пристъпя и да се озова в друг свят.“ Сърцето ѝ туптеше с все сила, гърлото ѝ пресъхна съвсем. Пристъпи към кръга и спря на самия му ръб.

Погледна през рамо към Селинор.

— Недей! — предупреди я той. — Дори да успееш да преминеш, знаеш ли дали има път обратно?

Беше прав. Тя си представи как стъпва в пламъците, обкръжена от огнени саламандри и Сияйни. Според легендите хората най-напред бяха дошли от Долния свят. Значи там трябваше да има земя и храна.

Погледът ѝ обхвана полята на Мистария, далечните дъбове, издигащи се с тъмното си злато на светлината на утринното слънце, враните, пляскащи с криле по пътя си в небето. Да остави всичко това щеше да е безумство.

Беше обещала да придружи Селинор до баща му. Все още с разтуптяно сърце, Ерин се дръпна от кръга.

Препуснаха на север.

ВОИНИ

В Индопал Небесните господари ги описват като хора с глави и криле на птици. Веднъж ходих дотам, за да видя костите на един Небесен господар, и открих, че е само един детски скелет, снабден с крилни кости на граак.

В Инкара над сушата по време на силни бури често прелитат морски грааци и легендите твърдят, че те са потомците на Небесните господари.

На север от Мистария, според народните приказки, чародеите на Въздуха могат да се превръщат по своя воля в птици — като най-вероятните форми са враните, бухалите и лешоядите.

Из „Описания на Небесните господари“ от сър Гариън Гъндъл

По обед барон Бекхърст беше изминал много път от хана „Червения елен“. Яздеше като насън — нито буден, нито заспал. Макар да яздеше кон, като затвореше очи, почти усещаше, че лети. Знаеше какво щеше да изпитва, ако имаше криле — досега на въздуха, напирещ под замаха на перата му.

Като дете, това бе една от най-любимите му фантазии, която го беше държала буден до късно нощем. Сега имаше чувството, че онези сънища са на път да се сбъднат.

Навсякъде, където се вслушаше, чуваше гласа на вятъра. Той шепнеше в сухите треви по полето. Говореше му ласкаво в пляскането на крилете на врана или в пляска на флага, развят над някой хан.

— Само едно направи — шепнеше му гласът. — Убий кралица Силвареста и ще летиш.

На един кръстопът на двеста мили южно от Карис той спря в сенките на няколко стари сребристи брези край пясъчливия бряг на една река.

Ято скорци прелетя на зиг-заг като облак над водата и накаца по едно мъртво дърво толкова нагъсто, че Бекхърст си помисли, че ще може да ги пипне, ако приближи. Допреди миг дървото беше голо и мъртво, а в следващия птиците облякоха всеки негов клон като листа. Пееха в дрезгав хор; вдигнаха се от дървото, направиха кръг и се върнаха.

Един скорец излетя от ятото и кацна на острието на пиката му. Килна глава на една страна и го изгледа отгоре. Примига и черните му очи му се сториха по-мъдри, отколкото можеха да са птичи очи.

— Благослови пиката ми, Велики господарю — промърмори Бекхърст.

Остави коня да се напие. Скорецът плесна с криле и отлетя. Сухите листа над него зашумяха едно в друго като хартия. Над полята на север затанцува ослепително златна светлина.

И ето че от юг се появиха двама рицари и подкараха към него. С тях дойде и попътен вятър, който пръскаше листата пред себе си, вдигаше прах под копитата на конете им, плющеше в пелерините им и в гривите на изплашените им коне.

Бяха едри мъже, като самия Бекхърст. И двамата носеха щитове и пики. И двамата имаха буреносни сиви очи. Щом се събраха, никой от тримата не проговори. Всички само седяха на седлата си, оставили конете си да се напоят, в очакване на сигнал. Край тях закръжи вихър като някакъв невидим звяр, спираше и поемаше ту насам, ту натам.

Изведнъж Бекхърст вдигна глава. Надуши деликатен парфюм, сякаш някоя изтънчена дама бе преминала през затворена стая.

— Кралицата не може вече да е далече — каза един от рицарите. — Още два часа напред.

— Лъхне ли вятърът, идва бурята — прошепна Бекхърст почти в молитва.

Вятърът духна силно, отвя листата от брезите и зарева като ранена мечка. Конете заподскачаха тревожно.

Като един, тримата рицари пришпориха бойните си коне на север. Към източника на миризмата.

ПАЯКЪТ НА РАДЖ АТЪН

Пази се от търговците на Индопал. Те по-скоро ще ти продадат родната си майка, отколкото добър кон.

Поговорка, учена в Стаята на златото

Габорн напусна Карис с натежало сърце. Усещаше заплахата за десетките хиляди хора в града. Затова се бе разпоредил Умовете на баща му да останат тук със сановника на Палдейн лорд Галънтайн и да му помогнат с опразването на града, като ги помоли да укрепят колкото е възможно по-добре градската отбрана. При себе си остави само един от Умовете, верния стар Джеримас.

Из полето се пръснаха съгледвачи и се развърнаха широко, за да претърсят избитите хали. Напълно възможно беше Майсторът на пътя, който търсеше Габорн, да е срещнал съдбата си през нощта наред с толкова много други чудовища. Намирането му нямаше да е трудно, стига да беше загинал. Малко хали имаха по трийсет и шест пипала на главите. Отликата беше рядка — може би едно на петстотин. Още по-голяма рядкост бяха огромните самци с грамадните си предни лапи.

Съгледвачите огледаха старателно полето, но не намериха нито една хала, която да отговаря на това описание.

На една миля от Карис Габорн спря войските си, за да проучи едно странно обстоятелство. Халите тук бяха прокопали няколко широки рова, които се извиваха по терена като в плетка. От езерото Донестгрий в тях се беше вляла кална вода и „каналите“ се вливаха в една падина на миля навътре в сушата. Самите изкопи бяха дълбоки около четири стъпки — доста плитки за мащабите на халите.

Странното беше миризмата. Водата издаваше ужасна смрад, каквато беше помирисвал при някои гейзери, и всички риби, влезли от езерото, сега се носеха с коремите нагоре във вонящата вода.

Йоме извади напарфюмирана кърпа и я поднесе пред носа си.

— Какво е това? — попита Габорн, след като надникна във водата. — Да не са им нощните гърнета?

— Не мисля — отвърна Джеримас. — Мирише на сира.

Габорн не се изненада, че отговорът дойде от Ейвран.

— Не са гърнета. Това им е питейната вода.

Той се озърна към детето за да се увери, че не се шегува. То пак яздеше пред Бизнесман.

— Халите пият вода? — удиви се Джеримас. — Народната мъдрост от столетия поддържа, че халите, също като пустинните мишки, не се нуждаят от вода, а си взимат всички необходими течности от жертвите си.

— Разбира се, че пият. — Ейвран смръщи вежди. — Злата магесница беше ужасно жадна, когато умря. Погледнете във водата. Ще видите едни големи жълти камъни. Халите са ги донесли тук и са ги хвърлили вътре, за да се разтопят. Там, откъдето идват, няма прясна вода, всичката е като тази.

Габорн рядко се беше замислял какви ще са условията в Долния свят, толкова надълбоко, където обитаваха халите. Малцина хора бяха предприемали такова гибелно опасно пътешествие. Но сега вече видя един от жълтите камъни и си отбеляза наум: „Ще трябва да си взема прясна вода.“

— Какво друго можеш да ни кажеш? — попита той Ейвран. — Какво щяха да правят халите с онази кула?

Посочи ѝ грамадната част от кула, извита като рог на нарвал. Но Ейвран само поклати глава.

— Мисля, че е част от някаква сграда. Не знам всичко.

Докато се занимаваха с това, се приближи Джюрийм заедно с някаква непозната, но явно важна особа. Беше стар мъж, с гръб, който като че ли се беше изгърбил завинаги от многото години кланяне пред господаря му. Лицето му беше сбръчкано и кораво като кожата на камила, с изключение на торбичките под очите му. Дългата му коса се беше запазила черна, съвсем леко прошарена. Държеше главата си килната на една страна и слушаше с дясното си ухо.

Яздеше сив подсилен кон. Пред седлото си държеше положена тояга от сандалово дърво, изваяна във формата на кобра. Когато приближи, макар и от двайсет стъпки, кайфбата им замириса силно на чесън и зехтин.

— Милорд — каза Джюрийм, след като спря при тях. — Представям ви кайфба Фейкаалд, Върховен канцлер на Радж Агън,

Владетеля на Индопал.

— На вашите услуги — каза Фейкаалд. Говореше с едва доловим акцент. С проядените си зъби, разкривените пръсти и напрегнатия поглед, на Габорн му заприлича на паяк, на самото въплъщение на злото. Зениците му бяха отворени широко и Габорн долови дъха му — горчива миризма на опиум.

— За нас е чест — отвърна Габорн. — Какво ви води при мен?

— А? — попита Фейкаалд и килна глава. Габорн повтори въпроса.

— Дойдох да ви помоля за помощ — каза Фейкаалд и му подаде една позлатена кутийка за писма. — Тази сутрин в планините Радж Атън получи това предупреждение. Хали са нападнали мините с кръвния метал в Картиш. Досега са се окопали добре. Предвожда ги огромна хала — самата Господарка на Долния свят.

При тази вест сърцето на Габорн заби силно. Възможно ли беше? Никой човек досега не беше виждал легендарната Господарка на Долния свят и затова никой не можеше да каже със сигурност как изглежда тя. Щеше ли самата Владетелка на Долния свят да тръгне срещу Картиш? Едва ли. Той бе потърсил общение със Земята и бе изпитал подтик да стигне до Мястото на костите, а Ейвран бе потвърдила подозренията му, че точно там ще намери владетелката на халите.

Габорн започна да следи движенията на Фейкаалд. „Паякът“ говореше за бедата почти небрежно, сякаш беше някаква дреболия. Приличаше на хитър търговец, гледащ да излъже купувач, като му пробута калпава стока на висока цена. Габорн веднага усети, че тук има капан.

— Лично предупредих Радж Атън за това. Не ми повярва. Наистина ли се надява, че тепърва ще му се притека на помощ?

Долната устна на Фейкаалд затрепери, сякаш беше възлагал големи надежди, а Габорн ги е стопил.

— Той... не знае, че дойдох при вас. Положението е много тежко. Радж Атън бърза към Картиш, но подозирам, че няма да стигне навреме. Нещо повече, боя се, че той няма да може да отблъсне врага ни.

— Говорите това, което вие мислите. Какво мисли Радж Атън? Фейкаалд сведе очи.

— Той мисли, че... слънцето и луната се въртят около него. Мисли, че всички хора са по-долни от прахта под нозете му. Въобразява си, че сам може да надвие халите. Но аз знам, че греши. Той не притежава вашите сили.

— Не мога да предложа подкрепа — отвърна Габорн — без съгласието на вашия господар.

— Моля ви. Моля ви не заради Радж Атън, нито дори заради себе си. Искам го заради моя народ.

— Няма да заведа войски в кралство, където не са поканени, за да се бия редом до владетел, който не е сключил мир с мен. Радж Атън и преди е извършвал вероломство. Ще го направи отново.

— Но в Индопал има деца, о, Велики — призова го Фейкаалд. Изрече го много високо, свел глава и събрал длани пред лицето си в молитвена поза. — Те са кафяви, но иначе са си деца, като вашите деца. Смят се като вашите деца. И също като вашите деца и те мечтаят Земния крал да се появи в мига на най-голямо отчаяние. Като не искате да проявите милост към нашите мъже и жени, проявете поне милост към нашите деца.

Габорн поклати глава. Подозираше, че Фейкаалд му мисли злото. Земният му усет го предупреждаваше за опасност в случай, че отиде. Но помнеше също така какво бе видял през Зрителните камъни на Бизнесман преди два дни. Видял беше извиращите в Картиш чудовища. Нещата там щяха да са по-ужасни дори от онова, което бе заварил в Карис.

Фейкаалд се стремеше да го примами към Картиш за някакви свои цели. Съмняваше се, че този „паяк“ съзнава колко му се иска да помогне.

Но Земята му бе отредила да намери Мястото на костите.

— Не мога да пратя войска — заяви Габорн.

Фейкаалд погледна към Джюрийм, сякаш очакваше намесата му.

— Салаам — помоли се той и сведе ниско глава.

„Мир.“ Тази молба предполагаше, че следващите му думи могат да оскърбят Габорн и затова го моли да запази спокойствие.

— Мир — отвърна му Габорн.

— Чуйте ме: за малка услуга ви моля. Не би трябвало да ви оскърби.

— Каква е тя?

— Във вашия стан има Непобедими, мъже, дошли от Индопал. Оцелели са триста или четиристотин от тях. Моля ви... щом няма да пратите от своите хора, пратете поне тях.

Габорн помисли, но чувствата му го забраниха. Земята го предупреждаваше, че ако прати тези хора, те ще загинат. Не можеше да разбере само дали гибелта им ще дойде от халите, или от ръката на самия Радж Атън.

— Не. Не мога да го позволя.

— Но аз ви моля за нещо много дребно — настоя Фейкаалд. — За вас стойността на тези мъже е ограничена. Те имат дарове сега, но трябва да се запитате колко дълго може да продължи това. Четиристотин Непобедими не са сила, чиято загуба Радж Атън би преглътнал лесно. Той ще поиска смъртта на техните Посветители, за да не тръгнат срещу него собствените му хора. Те ще умрат — невинни Посветители — мъже, жени, деца. Ще умрат — и за какво? За да водите като военен трофей неколцина Непобедими на своите паради?

Габорн изгледа Фейкаалд с нарастваща неприязън.

— Вие за услуга ли ме молите, или се опитвате да ме изнудите?

— Изнуда? Никога! — каза Фейкаалд. — Не казвам какво трябва да направите. Но познавам ума на моя господар.

Габорн не се съмняваше, че Радж Атън би могъл да направи това, за което го предупреждаваше Фейкаалд.

— Прав сте. Индопал е родната им земя и ще позволя всеки Непобедим, който пожелае да защити своя народ, да се върне в Картиш.

Джюриим засия, сякаш не беше очаквал това благодеяние.

— Благодаря ви, о, кралю на цялата Земя — каза с дълбок поклон Фейкаалд.

— Но... — добави Габорн — моите земни сили също така предупреждават, че в Индопал заплахата е голяма и че никой от тези, които отидат, няма да оцелее. Длъжен съм да ги предупредя за това.

Очите на Фейкаалд станаха стоманени. Той кимна, но изражението му стана неразгадаемо.

— Още една малка услуга, моля ви.

— Още една?

— Силари. Ако можете да отделите поне неколкостотин, цената им би се оказала неизмерима.

Старецът вече прекаляваше.

— Нямам нито един излишен.

Фейкаалд сведе покорно глава.

— Добре. Тогава нека да ви помоля за още нещо.

Габорн вече се чувстваше като на пазар. Фейкаалд молеше за много, а не даваше нищо.

— Можете да ме помолите за още нещо, но молбите ви вече ме отегчават.

— Мир. Моля ви... тръгнете сам за Картиш. Ако се боите от Радж Атън, можете да Изберете войските му и така ще сте сигурен, че те ще ви опазят.

— Не мога.

— Умолявам ви в името на всичко, което ви е най-скъпо, в името на обичта ви към вашата страна, в името на вашата доблест и чест. Без Земния крал, който да ни предвожда, нашите хора ще са като трески в огъня. Ако можете само да видите моя народ, ще ги Изберете така, както избрахте народа на Карис.

Габорн поклати глава. Думите не можеха да изразят колко му се искаше да се подчини на тази молба, но силата му да Избира беше секнала. А освен това трябваше да поеме по друг път.

— Мен ме чакат други битки, на други фронтове. Вашият господар ще трябва да се справи сам.

Фейкаалд сведе очи и поклати глава.

— Простете ми. Дойдох тук на своя глава, за да потърся помощта, ви. Не мога да се върна в Индопал — вече не. Радж Атън ще види в моето деяние измяна. Готов съм да го приема, да бъда наречен изменник, ако това може да донесе някакво добро за народа ми. Ето защо се оставям на вашата милост и моля за убежище. Предлагам ви върнатата си служба, също както го направи Джюрийм. Ще ви служа добре, стига да не искате от мен да предам своя народ.

Изглеждаше искрен. Ръцете му трепереха, а очите му умоляваха за великодушие. Но Габорн не можеше да му се довери. Нито чувстваше някаква опасност да застрашава Фейкаалд.

— Върнете се при Радж Атън. Той няма да ви направи нищо лошо.

— В името на Силите, в името на Земята, моля ви! — захленчи Фейкаалд. — Имайте милост. Имайте милост към един старец! Не

можете да си представите на какво е в състояние да ме подложи той!

Габорн се зачуди. Навярно в изкривеното съзнание на Фейкаалд тези заплахи бяха истински. Или просто се преструваше на уплашен, за да постигне някаква по-голяма цел.

Имаше нещо в този човек... нещо черно в сърцевината на душата му. Габорн не чувстваше непосредствена заплаха. Засега поне Фейкаалд нямаше да извади нож срещу него. Но не се съмняваше, че е способен на голямо коварство при първата възможност, която би му се удала.

„А да не би да ми го казва собственият ми страх?“ — помисли Габорн.

В Къщата на Разбирането, в Стаята на лицата, Габорн се бе научил да забелязва измамата у хората. Но за Фейкаалд не можеше да е сигурен. Един лъжец щеше да извърта очи или да примигва, докато се мъчи да те увери в лъжата си. Зениците му можеха да се свият. Но кайфба Фейкаалд гледаше Габорн спокойно, без да мига. Но пък опиумът, който беше изпушил, променяше големината на зениците.

Лъжецът може да трепери неволно, но Фейкаалд беше спокоен. Мускулите по врата на един лъжец често се стягаха и той можеше да тръсне глава в усилието си да изглежда отпуснат.

Фейкаалд не проявяваше нито един от тези признаци. И все пак в позата му имаше нещо не наред. Беше се превил напред, навярно заради увредения си гръб. Но Габорн заподозря, че това е нещо повече. Поведението му не беше на лъжец, а по-скоро на търговец, силно заинтересуван да продаде стоката си.

Опитваше се да му продаде измислица. Габорн не искаше да я купи.

Помисли за възможните мотиви. Може би Фейкаалд искрено се беше надявал да изцеди помощ от Габорн. Може би се стремеше да го парализира или да раздвои силите му.

Или... може би Радж Агън искаше Фейкаалд да остане край него.

Щом си помисли това, хладната му увереност се усили. Разбира се, Фейкаалд беше шпионин. Точно затова Габорн се чувстваше така неловко в присъствието му, изпитваше смътно чувство за опасност.

„Много лесно е да го изгоня“ — помисли той.

Погледна към съветниците си, спомни си какво му бяха казали бащините му Умове предната нощ. „Трябва да обръщаш враговете си

един срещу друг.“ Възможно беше да обърне Фейкаалд срещу неговия господар, като го захранва с лъжливи сведения.

Най-малкото имаше едно предимство от задържането на Фейкаалд. Беше служил на Радж Атън дълго и добре. Задържайки го тук, по какъвто и да било повод, щеше да лиши Радж Атън от един добър съветник.

Ходът изглеждаше разумен. Можеше да остави Фейкаалд някъде, където да не може да навреди, и да го постави под наблюдение. Точно за тази цел имаше вдигнати резиденции в Дворовете на прилива.

Но всички тези планове бяха пометени от една мисъл... може би наистина бе възможно да го привлече на своя страна.

— Благодаря ви, кайфба Фейкаалд — каза Габорн. — Дадохте ми много теми за размисъл. Ще помисля дали да ви взема на служба при мен, но за това нещо умът ми трябва да е ясен. Днес ще тръгнете ли с мен?

— Кажете ми само как да ви служа най-добре — отвърна Фейкаалд и се поклони толкова ниско, че Габорн се уплаши да не падне от коня си.

БАРОН УАГИТ

В замяна на ценните придобивки, задълженията на един барон са следните:

Разумно да надзирава земите, които са му поверени.

Да поддържа кралските закони, да налага кралските данъци и да поддържа пътищата и други строежи и съоръжения за обществено ползване.

Да предлага собствения си живот или живота на свой син или друг подходящ заместник на кралска служба по време на война.

Из „Законник“

— Момчета, чухте ли? Моят Уагит вече е барон! — засмя се Скалън.

После тупна Уагит по гърба и тикна нова чаша с ром в ръката му. Мъжете в претъпкания хан в Карис се захилиха на Уагит и взеха да го поздравяват.

Уагит помнеше ездата на кралския кон. Помнеше и че го направиха рицар. Беше по-хубаво от сън.

Той затвори очи и си обеща да запомни тези неща. Но му беше трудно. Винаги забравяше всичко. Предната нощ си беше обещал да запомни как убива хали, но спомените му вече изгасваха. Можеше да си спомни само как убива две или три. Знаеше, че е убил девет, само защото всички му го казваха.

— Недей да мижиш в нея — айде, изпий я веднага — ревна Скалън. — Щом ще си барон, ще трябва да се научиш да държиш пиячката в нещо по-непромокаемо от шепата си.

Всички се смееха и тупаха Уагит по гърба. Навеждаха се толкова близо, че усещаше дъха им. Той удари голяма глътка. Ромът опари гърлото му. Това парене не му харесваше, но обичаше да се напива. Единственият проблем беше, че когато се напиеше, винаги се събуждаше с празна кесия.

А единственият начин да си я опази беше като я даде на Скалън. Той щеше да му я пази добре.

— Можете ли да повярвате? — викаше Скалън на тълпата. — Уагит е барон! Ще има къщи и земи, и толкова тежки торби с пари, че и той няма да може да ги влачи насам-натам.

Лъгби, един приятел, който работеше в мините в Силвърдейл с Уагит и Скалън, рече:

— Е, ти сигурно ще си до него да му помагаш.

Скалън се засмя. Беше едър и брадат и когато се смееше, от устата му хвърчаха слюнки.

— Че кой е най-добрият му приятел? Сега ще му трябва иконом. Кой е по-добър от мене?

— Общо взето, всеки друг — изломоти Лъгби.

Скалън го изгледа на кръв. Лъгби беше старец, с парализиран от вечното превиване в мината гръб. Уагит никога не беше виждал Скалън толкова бесен.

— Ти да мълчиш — изръмжа заканително Скалън. — Да мълчиш, че да не ти резна езичето.

Посегна и стисна с месестия си юмрук дръжката на дългия нож на колана си. Лъгби се отдръпна и в бледите му очи се изписа страх.

В гостилницата настъпи тишина. Мъжете се заотдръпваха от двамата, а Уагит се зачуди какво става. Защо Скалън беше толкова побеснял, че да иска да убива? Беше го виждал да бие мнозина, но никога не го беше виждал да убива.

— Аз... — Очите на Лъгби зашариха из гостилницата. — Мойте уважения. Само мислех, че щом ти ще си му икономът, сигурно ще ти трябва някой свестен човек за кухнята.

За миг в гостилницата се възцари тишина — всички чакаха какво ще отвърне Скалън.

Той се засмя сърдечно.

— Ми да, помощ в кухнята ще ни трябва.

Лъгби се захили на късмета си.

— Може ли да готви? — попита Уагит.

— Дали може да готви? — ревна от смях Скалън. — Тоя такъв фасул ще ти свари, че пръстите си ще оближеш!

На Уагит това му стигаше.

Той се ухили, удари още една глътка и ромът престана да го пари в гърлото. Затова пък стаята се завъртя. Уагит загуби чувство за време. Зяпна едно куче, което се въртеше около него. А на огъня се печеше прасенце. Поиска му се да погали кучето, ама знаеше, че ще дойде ханджията и ще го перне с черпака. На тия неща ханджиите държаха много: не пречи на кучето да ди върши работата. Че нали това беше животът, в края на краищата. Работа.

Уагит работеше по цял ден — къртеше жилата в забоя. Работата носеше пари. Работата и фасулът го правеха силен — силен като мечка.

Уагит изрева като мечка и накара всички около него да го зяпнат и да се разсмеят. Затуй Уагит изрева отново, надигна се и задрапа с пръсти във въздуха. Добра шега.

Скалн си приказваше с един друг — някакъв мъж с мазна кожена престилка. След малко той сръга Уагит с лакът и рече:

— Чу ли? Кралят ти дължи силари затова, че си убил халите. Девет силара. Богат ще станеш.

— А, той... нищо не ми дължи — отвърна Уагит, само че думите излязоха трудно, езикът му нещо беше надебелял. — Той... той ме повози на коня си.

— А бе дължи ти той — каза Скалн. — Това е стар закон, писан е преди той да се е родил, преди всички да сме се родили. Щом някой убие хала, може да отиде при краля и да си вземе един силар. Така един храбрец като тебе, даже да е с ниско потекло, може да стане рицар.

— О? — отвърна Уагит. Стаята вече сериозно се завъртя и той стисна натежалата си глава с ръце.

— А на тебе, виждаш ли, силари ще ти трябват. — Скалн се наведе към него. Лицето му беше покрито с прах от мините — беше се набил и в бръчките около очите му. — Ще ти трябват, за да ги продадеш. Сега ще имаш къща и земи и ще ти трябват някакви пари да се почнат нещата. Да речем, ще трябва да си купиш няколко хубави коня и карета. Може пък сега, като станеш богат, да поискаш да се ожениш за Андела.

Като го чу, Уагит вече не можеше да мисли за нищо друго. Андела продаваше ейл в хана в Силвърдейл. Най-хубавата жена на света. Всички го казваха.

— Мислиш ли, че ще ме вземе? — попита Уагит.

— Приятел — увери го Скалън. — Има едно нещо на тоя свят, в което съм сигурен: за достатъчно пари тая пачавра ще легне да спи и с шопар.

Уагит се ухили и се помъчи да си представи Андела, дълбоко заспала до една свиня. Обаче главата му се въртеше толкова лошо, че не можа.

— Тъй че давай — подкани го Скалън. — Да ставаме с тебе и да си съберем богатството.

— Не мога — отвърна Уагит. — Много съм пиан и не мога да вървя.

— Няма нищо — рече Скалън. — Ще ти помогна.

— Ама... не искам да изгубя нещо.

— Нищо няма да изгубиш — увери го Скалън. — Щото аз ще ти ги скрия силарите, при всички други пари, дето си ми ги давал да ти ги пазя.

Уагит го изгледа със замъглените си очи.

— Ти... ти сигурен ли си, че няма да ги загубиш? Веднъж ми загуби едни пари!

— О, това беше отдавна — рече Скалън. — Ама пак ги намерих, помниш ли? Върнах ти ги нови-новенички. Нали си купи ботуши с тях.

Ей това беше проблемът. Уагит не можеше да помни. Не можеше да си спомни Скалън някога да му е намирал пари. Не помнеше да е имал нови ботуши. Всичко забравяше. Даже си беше забравил истинското име. Хората не винаги го бяха наричали Уагит, ама си беше забравил истинското име.

— Да де! — каза Уагит, когато Скалън го вдигна на крака.

Излязоха от хана и яркото слънце ги огря. Скалън го подканяше:

— Хайде, момко. Раздвижи ги малко тия крачища.

Уагит трябваше да спре да се изпикае. Докато стигнат до палата на херцога, сякаш мина цяла вечност.

Стражите при портата май го познаха, щото му отдадоха чест с мечовете.

Такъв разкош не беше виждал в живота си. Никога не беше влизал в богатска къща. Херцогът имаше красиви картини и гоблени по стените. А в залата за приеми видя най-голямата камина, която бе виждал. Когато се появи един богат човек, Уагит целият се изчерви.

— Херцог Палдейн — изломоти той с благоговение.

Но дребният мъж с острата брада го погледна с хитрите си очи и каза:

— Не, херцогът е мъртъв. Аз съм шамбеланът му Галънтайн, замествам го. Разбирам, че сте дошли да поискате силари?

— Тъ, да, ваше благородие! — отвърна вместо него Скалън. — Затуй е дошъл той — само да си вземе к'вото му се полага по право.

Тъмните очи на шамбелан Галънтайн гледаха строго.

— Значи си искаш даровете веднага? — попита Галънтайн.

— Тъ, не, дарове той не ще — каза Скалън. — Засега си иска само силарите.

Галънтайн се усмихна.

— Така ли?

Скалън подбутна Уагит отзад и Уагит закима енергично.

— Предполагам, че приятелят ти ще ги продаде, за да ти купи ейл? — попита шамбеланът.

Уагит поклати глава.

— Не, той ще ги скрие добре, че да не ги открадне някой. Много добър скривач е.

Скалън отново го подбутна отзад и Уагит разбра, че му дава сигнал да каже нещо. Ама не знаеше какво.

Галънтайн се усмихна още по-хладно.

— Сър — каза той на Скалън, — вярвам, че ще можете да намерите вратата сам? Или трябва да викна стражите... да ви я покажат?

От гърлото на Скалън излезе ниско ръмжене.

— Не ми трябва стражите. — Бутна Уагит още веднъж отзад и излезе от стаята.

Уагит остана сам и изплашен. Сигурен беше, че Скалън е побеснял, ама истински побеснял. Понякога, когато Скалън побеснееше истински, го напердашваше здраво. Уагит реши, че веднага щом излезе през вратата, Скалън ще го чака отвън да го напердаши. Тревогата изби всички други мисли от ума му.

— Е — каза Галънтайн, — какво да правим сега с вас?

Уагит поклати глава. Разбираше, че нещо не е наред. Беше се държал лошо. Нямаше да си вземе нито силарите, нито земите. Но не можеше да се сети каква точно лошотия е направил.

Галънтайн го обиколи и го огледа, сякаш беше някое теле на пазара.

— Имаш едър кокал. Това е добре. И наистина си убил девет хали. Това значи, че имаш бързи движения. Я ми разправи, как точно ги уби онези хали?

— Ми, скочих им и ги фраснах по мекото място! — каза Уагит.

— Кой ти показва къде е мекото място на халата? — попита Галънтайн.

За своя собствена изненада, това Уагит го помнеше.

— Лъгби, Лъгби беше! Нарисува ми картина на земята и ми го показва много пъти.

— Несъмнено, когато халите дойдоха, твоят приятел Лъгби те е оставил да нанесеш първия удар — каза Галънтайн.

Виж, това Уагит не го помнеше със сигурност. Но сега като си помисли, май не му се беше налагало да избутва други хора, за да стигне до тях.

— Каж ми, Уагит. Знаеш ли какво е смъртта?

— Ми, това е дето... лягаш да спиш и не се събуждаш.

— Добре. Знаеше ли, че халите може да те убият?

Уагит не отговори. Галънтайн май беше нещо ядосан, а Уагит не знаеше верния отговор. Само поклати тъпо глава.

— Значи твоите приятели са те тикнали пред халите и не са ти казали, че могат да те убият.

Уагит не помнеше някой да е споменавал такова нещо.

— Позволете да ви задам друг въпрос, барон Уагит: смятате ли, че можете да го направите отново?

— Да убия хали? Ами да.

Галънтайн го изгледа и кимна. Уагит беше улучил верния отговор!

— Да ви задам друг въпрос. Някога... мечтали ли сте да бъдете като другите хора? Чудили ли сте се какво ли ще е да помните неща, да знаете неща, които знаят и други хора?

Уагит закима.

— Това няма ли да е по-ценно и от злато?

Уагит не беше сигурен.

— Скалън каза, че трябва да си поисквам силарите.

— Силарите сте си ги заслужили — каза Галънтайн — и можете да си ги получите. Но законът го разрешава само ако ги използвате в служба на своя крал. С други думи, ако ги вземете, ще трябва да правите каквото каже той.

Уагит се обърка. Сигурно се беше показало на лицето му, защото Галънтайн добави:

— Той ще поиска да убивате хали.

— О!

— Кралят не се разпореди как точно да постъпя с вас. Явно иска да ви възнаградя и наистина ми остави няколко силара, които да използвам както намеря за добре. Нашите владетели рядко даряват силари на глупци. Какво ще кажете, ако ви направя едно предложение: сега ще ви дам само един силар, един дар на ума, за да имате капацитет на обикновен човек. След това ще ви дам един кон и ще ви пусна да тръгнете след краля. Може да не бързате, вземете решението си сам. Ако пожелаете да бъдете рицар и да постъпите на служба при нашия владетел, може да получите още дарове.

Уагит не беше много сигурен какво му предлага Галънтайн. Много сложни думи използваше. „Капацитет.“

— Ще помня ли разни неща?

— Да. Отсега нататък ще можете сам да си криете парите и да си ги намирате, когато ви потрябват.

— И ще помня... как яздих на кон с краля?

— Сега помните ли го?

Уагит затвори очи и си го представи.

— Да.

— Значи ще го помните, докато сте жив — увери го шамбеланът.

Уагит толкова се възбуди, че загуби дар слово. Закима толкова силно, че Галънтайн се усмихна.

— Много добре, сър — каза му той с тон на искрено уважение.

После го отведе при облекчителя. Качиха се на кулата на цитаделата на Посветителите и го изчакаха да се приготви. Да надничаш през някоя амбразура беше все едно, че стоиш на планина. Езерото Донестгрий блестеше на утринната светлина.

По водната повърхност се поклащаха стотици лодки — с високи носове и кърми, — използвани за превозване на стоки, както и салове

от свързани бъчви и подредени отгоре дъски. Уагит замаха с ръка на хората, но никой не му отвърна.

— Искам някой ден да се повозя на лодка — каза Уагит.

— Но не и с тези окаяни същества — каза Галънтайн. — Тези са най-болни от болните. Кралят ги евакуира по течението, на по-безопасни места. Заради въздуха е — заради проклятията на злата магесница. Снощи от тази гнилоч умряха много хора.

Уагит се вгледа по-внимателно: и наистина саловете и лодките бяха натоварени с ранени мъже и жени, хора, разкъсани от чудовищата или премазани от срутващите се камъни. Лежаха по саловете с окървавени превръзки или загърнати с одеяла. Видях и малки деца, и побелели коси на старци. Съжали ги. Но все пак му се искаше да се повози на лодка.

Облекчителят се махна и скоро дойде с един силар и един Посветител.

Старият схолар вдигна силара — тънка пръчка за жигосване, изработена от ръждивочервен метал — опря я на гърдите на младежа, предложил се да стане Посветител на Уагит, и запя с птичи глас. Уагит се унесе в песента, после му замириса на изгоряла плът и чу как Посветителят изплака от болка. Тогава облекчителят размаха силара из стаята. Пръчката остави след себе си диря от светлина, която увисна във въздуха и засия като огнена змия. Облекчителят продължи да пее с чуруликация си глас, докато притискаше силара в рамото на Уагит.

И изведнъж Уагит се почувства добре, по-добре отколкото се бе чувствал някога. Силарът го изгори, но в същото време той усети как главата му избухна и цялата светлина се изля вътре в нея. В същия миг видя как очите на Посветителя се замъглиха и младежът се взря в него с уста, отворена като врата, отвеждаща към пусти стаи.

Уагит запомни всичко това до края на живота си.

СЪКРОВИЩА

От времето на крал Харил халските кости са се превърнали в любим трофей за воините в Роуфхейвън и така е възникнала търговията с т.нар. „халски кристал“. Немалко владетели обичат да излагат на показ дълги зъби и дори цели черепи над портите на цитаделите си, а малките костени парчета на кокалчетата на пръстите на халите се използват за направата на пръстени, гривни и огърлици.

Новите кости и зъби са прозрачни почти колкото кристал, обикновено с воднистосинкав оттенък. Нечистотиите в костта ѝ придават понякога млечносив цвят, а в някои кости дори като че ли има образи на животни или дървета. За разлика от кварца, след няколко десетки години цветовете в костта потъмняват до тъмнозлатисто, а след две или три столетия придобиват тъмночервена окраска. По-старите кости се ценят високо в Индопал.

Майстори могат да гравират костите, но цената е непоносима, защото единствените инструменти, достатъчно здрави, за да се връзват в костта, трябва да са с диамантени резци.

Из лекциите на Учителя край камината Тормиш от Стаята на камъните

Мирима настоя сър Боренсон да хапне в хана на Балингтън. Раната му нарастваше бързо и треската му се беше махнала, но той вече не притежаваше дарове. Беше обикновен човек и имаше нужда от храна и отдих като всеки друг.

Все още ѝ беше останало от мехлема на Бизнесман и тя го намаза с него, като първо топна ръцете си във водата и направи лечебните руни. Боренсон понесе процедурата търпеливо.

Чародейното възстановяване беше непълно. Плътта на Боренсон беше зараснала, без да остане белег, но „орехите“ му ги нямаше. Торбичката висеше празна, само с малко течност вътре.

Мирима поиска от стопанката на хана малка кутия и грижливо прибра в нея остатъка от балсама на чародея.

След това седнаха да се хранят мълчаливо. Беше изнервящо. Слугинчето зяпаше тъпо мъжа й, а минувачите надничаха през отворената врата и стъкления прозорец. След заминаването на краля ханът се беше разбунил. Стопанката, готвачките и ратаите се бяха струпали и грачеха като гъски.

— Ох, видяхте ли я новата ни кралица? — каза стопанката. — Не знаех, че момичето на Силвареста е с толкоз тъмна кожа.

— Туй ще да е от тайфанската кръв — отсече главният коняр.

— Бе, аз не съм тая, дето ще съди — рече стопанката. — Ама много езици ще плямпат сега за тоя избор. То ясно, че е индопалка, ама ако питаш мене, това я прави екзотична някак.

— Точно туй е думата — отвърна главният коняр. — Екзотична. Не че Йоме Силвареста е грозно момиче, ни най-малко.

Стопанката на хана, чиято коса беше с ягодов цвят, каза:

— Бе човек направо да се чуди — дали пък млечната кожа няма да излезе от мода?

Всяка дума, която бяха казали Габорн и Йоме, беше повторена и колкото по-тайна беше, толкова по-сигурно беше, че ще я разнесат. Изглежда, стопанката на хана имаше спалня точно до стената на тяхната.

Скоро ханът се напълни с хора — поне половината село. Мирима чу как един селянин попита високо:

— Чух, че са довели един ранен рицар в градчето, а кралският чародей го превърнал от вол на бик!

В стаята моментално настъпи тишина. Последва сподавено хихикане, голямо бутане с лакти и всички запоглеждаха към Боренсон. Той се престори, че не забелязва, но както беше блед, лицето му изведнъж се наля с кръв.

Мълвата за „изцеряването“ на Боренсон се беше разнесла много бързо. Всички непрекъснато поглеждаха към него и след това се правеха на разсеяни. Мирима имаше чувството, че хората очакват на мъжа й да му порасте нов чифт орехи едва ли не пред очите им.

А когато стопанката на хана дойде и попита на висок глас: „Дали сър и мадам ще... хм... желаят да използват стая?“, Боренсон вече не издържа и викна:

— Що? Ако исках да клатя, щях да го направя на улицата като куче! Толкова насаме ще съм и тук.

Гостите на хана замълчаха. Повечето се разтрепераха и се струпяха при тезгяха, сякаш ги беше страх, че ще размаха бойния си чук.

Боренсон тресна халбата си на масата и изхвърча като фурия от хана, с почервено лице. Мирима изгледа сърдито стопанката, остави един сребърник на масата и изтича след мъжа си.

Чувстваше се... много странно.

Изпитваше облекчение, че този изнервящ обяд най-после е свършил. Мъжът ѝ крачеше бързо, сякаш се бореше с подтика си да затича към конюшните. Оседла бойния кон. Животното беше грамадно, гледано за да носи рицар в пълно снаряжение, заедно със собствената си броня.

— Скапани глупаци — не спираше да мърмори той, докато стягаше каишките на седлото.

— Нямахте защо да викаш на ханджийката — каза му Мирима. — Тя не искаше да те обиди. Селото е малко. Преспиването на Земния крал е може би най-голямото събитие след... е, завинаги. Ще разказват за това и на внуците си.

Лицето на Боренсон гореше от неудобство. Той промърмори:

— Да бе! Вижте му орехите — растат и капят, растат и капят.

— Не те разбирам.

— Ами... това ще е на устата на всеки менестрел. А и проклетата балада за мен и за барон Пол — пеят я от години.

Беше прав. Където и да идеше, щеше да привлече хорските очи. Не можеше да избяга от това. Можеше само да се надява, че няма да го смятат за половин мъж.

— Добре — каза Мирима с глас, пълен с искреност и увереност. — Ако някой попита, ще му кажа истината: орехите ти са пораснали отново, даже по-големи отпреди. Най-косматите и най-твърди орехи, красяли някога мъж.

За миг Боренсон замълча. После се усмихна.

— Точно така! Кажим им точно това. — Ухили се злобно и Мирима не можа да определи изражението му. Имаше и страх, и смут, всичко това смесено с желание да избухне в смях.

Тя се качи на седлото, той се метна зад нея и излязоха от Балингтън.

Дълго никой не проговори. Тишината ѝ се стори неловка. Боренсон я държеше леко, с една ръка около стегнатия ѝ стомах, малко под гърдите. Беше отпуснал брадичката си на рамото ѝ.

Знаеше, че може да помирише косата ѝ и да усети допира на кожата ѝ под тънката тъкан на блузата. Искаше ѝ се да я целуне или да я прегърне с нежност. Но ги деляха твърде много неща. Все още бяха по-скоро чужди, отколкото съпруг и съпруга.

Имаше нужда от повече.

— Като ще яздим заедно — каза тя, след като навлязоха в изпепелените земи — можем поне да си говорим.

— Съгласен — отвърна равнодушно Боренсон.

— Разкажи ми нещо за себе си, което още не знам — подкани го Мирима.

— Не обичам млечни баници и малебита — отвърна Боренсон.
— Не ги понасям под никаква форма.

— Добре — каза тя. — Тогава ще ти пека сладки с мармалад. Сега ми кажи нещо по-важно.

Трябваше да разбере какво иска от него. Искаше да си открие душата пред нея, да поговори за най-дълбоките си чувства.

— Нищо важно няма около мен.

— Тогава ми разкажи за Сафира — подкани го Мирима; засягаше тема, за която знаеше, че най-малко ще иска да говори. — Каква беше тя?

— Самодоволна.

— Какво те кара да мислиш, че е била самодоволна?

Той въздъхна тежко.

— Попита ме за теб. Искаше да знае дали си хубава. Знаеше, че не може да се сравнявате.

— Ти какво ѝ каза?

— Едва ли държиш да го чуеш — отвърна той. Тя разбра, че не е било ласкаво. — Не можех да я погледна, не можех да чуя гласа ѝ, без да се почувствам... заробен. Но ще ти кажа какво беше тя. Мисля, че

беше просто празна черупка. Беше изкуфяла по Радж Атън и малко познаваше света. Мислех, че може да ни предаде. Но в битката ме изненада. Прояви известен кураж и донякъде състрадание. Ако беше малко по-умна, можеше дори да остане жива. Общо взето беше просто едно момиче с твърде много обаяние.

— Казваш ми го само за да ме утетиш — възрази Мирима. — Само допреди два часа мислеше, че си влюбен в нея.

Той замълча, докато намери отговор.

— Сега ти казвам какво мисля за нея. Това, което мисля, и това, което чувствам, са различни неща. И двете са еднакво верни. Може би си права. Може би не знам какво е любов.

— По-голямата ми сестра ме предупреждаваше да не се женя за воин — каза Мирима. — Казваше ми, че те се научават да потискат нежните си чувства.

— Никога не съм имал никакви нежни чувства.

Тя се извърна и го изгледа накриво.

— Така ли? Дори в цитаделата на Посветителите? — Опитваше се да го изкара от равновесие, прехвърляше го от една опасна тема към друга. Но изразът му ѝ показва, че думите ѝ са го ранили много дълбоко.

— Аз... добре, ще ти кажа истината — отвърна той развълнувано и гласът му се повиши. — Казваш, че не знам какво е любов, и ще призная, че не знам. Любовта е лъжа. Майка ми ме мразеше от деня, в който съм се родил. Още като дете го разбирах.

— Мразела е баща ти — поправи го Мирима. — Ти просто си имал нещастieto да приличаш на него.

— Не — отвърна Боренсон. — Тя мразеше мен. — Опитваше се да говори безгрижно, но човек не може да говори безгрижно с рана, която го е поразила така дълбоко. В гласа му се долавяше болка. — Говореше за обич, когато други майки говореха за скъпите си дечица. Майка ми казваше: „О да, аз обичам моя малък Айвариан.“ После се оглеждаше крадешком да види дали са ѝ повярвали. Но го казваше само за да увери приятелките си, че с нея всичко е наред.

— Явно, че нещо не ѝ е било наред — каза Мирима. Истината не можеше да промени. Но можеше да отнеме част от болката. — Тя може и да не те е обичала. Аз обаче те обичам.

— Това пък как е възможно? — запита той някак твърде високо.
— Каква полза от мъж, който не може да ти даде дете?

— Мога да ти изредя поне сто добри приложения за такъв мъж — каза тя. — Мъжът е този, който работи до теб, когато си копаеш градината, и който те топли нощем в леглото. Той е този, който се тревожи за теб, докато никой друг не знае, че ти е зле. И той е този, който бих искала да държи ръката ми, когато застана пред вратата на смъртта.

— Хората се залъгват — отвърна Боренсон, сякаш не беше разбрал мисълта ѝ. — Искат да обичат толкова отчаяно, че започват да търсят и накрая се преструват, че са намерили любовта. Жените срещат някой долен глупак и се самоубеждават, че са открили съкровище, „рядък диамант“, човешко същество, което цялото останало човечество, кой знае защо, не е забелязало. Каква гнилоч! Нищо няма в такава любов. Хората се плодят на поразия. Светът е пълен с глупаци, които нямат никакво друго желание, освен да се възпроизведат. Не го разбирам!

— Не разбираш желанието ли? — попита Мирима. — Не го ли изпита със Сафира? Не го ли изпита, когато ме видя за първи път?

— Плътските страсти нямат нищо общо с любовта... поне не с тази любов, която аз искам. Те не траят дълго.

— Значи искаш нещо повече от плътските страсти?

Той се поколеба, усетил по тона ѝ, че го вкарва в капан.

— Да. Най-добрата любов трябва да се основава на уважението. Нека желанието да израсте от него, а когато желанието се износи, ще остане поне уважението.

— Моето уважение го имаш — каза Мирима. — Както и желанието ми. Но мисля, че на любовта е присъщо и нещо повече.

— Аха! — Сякаш гореше от нетърпение да чуе какво мисли, но Мирима беше сигурна, че иска само да спори.

— Мисля, че всеки, който е роден на този свят, е достоен за любов. Всяко бебе, колкото и да е грозно в първите дни и колкото и колики да има, заслужава майчината любов. Това го знаем всички. Всички изпитваме дълбоко чувство на обич, като видим едно малко дете.

Боренсон не каза нищо и за първи път тя усети, че наистина я слуша.

— Ти си се родил достоен за обич и ако майка ти не ти я е дала, не е било защото нещо ти е липсвало.

— Нещо повече — добави Мирима. — Ние оставаме достойни за обич. Ти обвиняваш хората, че се „влюбват“. Казваш, че всъщност не могат да се намерят „съкровища“ сред хората. Но те са по-добри, отколкото си мислиш. Дори най-лошите хора притежават повече потенциал, отколкото може да се види на пръв поглед. Когато един мъж и една жена се влюбят, аз не се чудя, че това е станало. Напротив, радвам се за тях. Аз също понякога се чудя какви качества са забелязали един в друг, които аз не забелязвам. Но уважавам хората, които притежават благоразумието да обичат добре.

— Тогава няма да уважавах мен — каза хладно Боренсон.

— Вече те уважавам — отвърна Мирима.

— Съмнявам се.

— Защото не уважавах себе си.

Боренсон започна да се ядосва. Опита се да смени темата.

— Е, добре, играх твоята игра. Казах ти нещо за себе си, което не знаеше. Сега ти ми кажи нещо за себе си, което аз не знам.

— Взех няколко дара — каза Мирима. — И се научих да стрелям с лък.

— Това за даровете ми е ясно — каза Боренсон. — Откъде взе силарите?

Скромността ѝ повеляваше да не му каже. Но пък той скоро щеше да чуе мълвата.

— От кралицата.

Той не отвърна нищо. Даде му толкова информация, че да повярва, че са били само дар.

— Е — каза Боренсон, — кажи ми нещо, което не знам. — Отново съдържаше чувствата си, а Мирима не искаше темата да ѝ се изплъзне.

— Добре. Когато бях малка, баща ми и майка ми ме обичаха достатъчно, за да се грижат за мен и когато са уморени, да ме носят, когато падна, и да работят до изнемога, за да ме изхранят. Може би съм имала късмет, защото съм получила нещо, което ти си нямал. За любовта научих от първа ръка от хора, които знаеха как да я дават.

— И научих следното: в най-романтичната любов има много плътска страст, и също толкова уважение. Но главната ѝ съставка е

преданост. — Чудно ѝ беше, че той не спомена това, когато определяше любовта, и изведнъж осъзна, че дори не го е разбрал. — А на теб ти липсва тъкмо преданост!

Боренсон си пое дълбоко дъх и отначало тя си помисли, че се кани да възрази. Но той замълча, сякаш удивен, и ръката му на корема ѝ се притисна по-силно.

Беше права, разбира се, след като си го помисли. Боренсон можеше да изпитва уважение към другия, дори да изпитва състрадание или завист. Но предаността не я разбираше. На тази част от уравнението майка му не го беше научила.

Мирима помисли дали да не вземе думите си назад, да не се извини. Но знаеше, че не бива да го прави. Той трябваше да разбере истината.

Може би всъщност това, че бе станал евнух, беше по-добре. Орехите можеха изобщо да не му израснат, въпреки всички усилия на чародея. Може би това беше само за добро. Да правиш любов и да обичаш не беше едно и също, и тя го знаеше, а твърде много хора ги бъркаха. Ако успееше да му помогне да се научи да обича истински, да го научи на преданост, тогава щеше да изцери рана, недостъпна дори за Бизнесман.

Тя хвана отпусналата се на корема ѝ ръка и я стисна. Дълго никой от двамата не проговори. Тя все още не беше засегнала темата за заминаването си в Инкара с него и се боеше от това. Но мъжът ѝ трябваше да научи, че смята да тръгне.

На седем мили северно от Карис забелязаха един повлякъл юзди боен кон, който търсеше паша в опустошените земи. Трябваше да тръгнат на пряко около миля през пепелищата, за да го хванат. Кръвта, оцапала гърба му, показваше, че доскорошният собственик няма да го потърси, затова Боренсон го яхна.

Когато стигнаха в Карис, Габорн вече беше потеглил. Хората бяха започнали да бягат от града. Със заминаването на халите и след като тъмнината се беше вдигнала, бежанците вече задръстваха всеки път на няколко мили наоколо.

Обикновени войници от Мистария, както и от Индопал, потегляха на север, за да възстановят и бранят порутените замъци. Уморени пехотинци газеха в строй през пепелищата с тежки вързопи

на гърбовете. Останалото гражданство напускаше кой по какъвто път хване.

Стотици хора се бяха изкачили на кратера, при дупката от огромния червей.

Мирима и Боренсон останаха в Карис само колкото той да вземе половин дузина дарове — по един на мускул, гъвкавост, ум, слух, зрение и метаболизъм. След това Боренсон се разпореди да му добавят още дарове на следващия ден. Заради мръсния въздух над града не посмя да вземе дарове на жизненост, за да не се поболее Посветителят му и да умре. За това трябваше да почака.

След това напуснаха града и Боренсон спря да изкърти с чука два зъба от една хала като военни трофеи — един за него и един за нея. Каза, че ще поръча да ги издялат.

После препуснаха към планините Брейс. Ниските подножия бяха станали тъмносиви, но по-нататък есенните цветове шареха склоновете, а пресният сняг блестеше по върховете.

Халите бяха направили просека през планините, но Мирима и Боренсон продължиха по пътя.

Скоро щяха да настигнат Габорн. Мирима се боеше от срещата: мислеше си какво всъщност трябва да каже на рицарите и лордовете, ако я попитат за раната на мъжа ѝ.

ОБСЕГЪТ НА ЗМИЯТА

Костната структура на халската глава е необичайна. Главата е оформена грубо като лопата. Не един благородник е виждал с очите си как копае с нея.

Костните плочи на главата правят това копаене възможно, като оформят така наречения „бел“ на халата. Плочите са толкова тежко бронирани, че никоя пика не би могла да ги пробие. Но ги крепи заедно един дебел хрущял и всяка плоча може да се движи независимо от другите.

Така халите, също като хлебарките, са били виждани да се промъкват между скали в положения, които на пръв поглед изглеждат невъзможни. Радж Чамануран от Индопал веднъж видял висока двайсет стъпки хала да се свива надолу достатъчно, за да се напъха през тунел под канара, която е била с височина като за „кобра“ — едва седем стъпки висока.

Тези подвижни плочи на пръв поглед изглеждат забележителна конструкция. Но всъщност представляват най-голямата слабост у една хала.

Лопатообразният череп оставя мозъчната кухина близо до повърхността — разстояние само от една стъпка за хала със средни размери. Трите плочи от кост се събират грубо казано на това място, образувайки „сладкия триъгълник“ на халата, нейното най-уязвимо място.

Извадка от „Сравнение на сведения за халите“ от Учителя при камината Дънджилс

При южните подножия на планините Брейс Габорн и хората му спряха на ръба на едно плато.

Той спря под три тополи. Неговият Дни дръпна юздите до него. Златните листа шумяха от вятъра. Габорн се загледа към низините. Там халите се движеха в колона: армия от около шейсет хиляди чудовища.

Маршируваха в хлабав строй от по осем-десет в редица, в колона дълга не по-малко от десет мили. Извиваха между хълмовете и пресичаха гъсто обрасъл с дървета сребрист поток. Когато Габорн примижа, халите му заприличаха на огромна сива змия, лазеща през студените степи. Старият порутен замък при скалата на Мангън се издигаше малко извън обсега на змията, с величествената статуя на самия Мангън, изправен храбро и загледан над чудовищата.

Йоме ахна и прошепна:

— Изобщо не си представях, че са толкова много!

Габорн знаеше, че тя е видяла отраженията им в Зрителните камъни на Бинесман, но камъните някак си не даваха представа за огромните пълчища, пред които се бяха изправили сега.

Дори от това разстояние земята тътнеше от стъпките им, а съссъкът, който издаваха при издишване, стигаше до тях като приглушен шепот.

Той се загледа вцепенен. Халата, която търсеше, трябваше да е някъде там долу.

През нощта мъжете на Скалбейрн бяха избили много хали, но търсенето му сред мъртвите на Майстора на пътя не доведе до нищо. Ейвран беше огледала две чудовища, които приблизително съвпадаха с описанието ѝ. Но се оказа, че са твърде малки.

Кое то означаваше, че нужната му хала е все още жива.

На юг от планините хълмовете бяха сухи и почти голи. Дъждовната буря предната нощ съвсем бе пропуснала тази земя. Изпод краката на халите се вдигаше прах, който оставяше пушлива диря, смесена с ятата прехвърчащи над главите им грий.

На запад от халите хората на Скалбейрн яздеха на отделни групи. Един отряд от хиляда рицари поддържаше скоростта на отстъпващите хали на шест мили напред. Обедното слънце блестеше от щитове, шлемове и пики. Мъжете изглеждаха съвсем дребни. Останалата част от армията, навярно още около хиляда и петстотин рицари, заедно с щитоносците и кервана от фургони, бяха зад опашката на халската колона — ариергард, който да им се противопостави, ако решат да се върнат към Карис. Пиките им стърчаха като бели бодли.

Устата на Габорн пресъхна от безпокойството. Усещаше надигащата се заплаха. Халите нямаше да позволят всичко това да продължи, нямаше да се примирят да ги карат така като стадо.

Херолдите му надуха златните си рогове.

Долу по низината мъжете на Скалбейрн се обърнаха и нададоха викове. Заразмахваха пики и щитове. Неколцина в свитата на Скалбейрн се откъснаха и препуснаха през полята към него. Габорн реши да изчака, да изслуша последния доклад на Скалбейрн.

— Отряд, стой! — извика той на бойците си. Близо половин миля назад гигантите продължаваха да тичат с все сила, мъчейки се да не изостават. Един от тях изрева от възторг, разбрал, че ще има няколко мига отдих.

Вайлдът на Бизнесман забеляза халите и извика от радост:

— Хали кръв!

— Да — прошепна възбудено Ейвран, като малко момиченце на най-добрата си приятелка. — Обзалагам се, че там долу има вкуснички.

Габорн се озърна към детето, отпуснало се удобно на седлото пред чародея. Беше се съсредоточила изцяло към халите.

— Кажи ми — каза Габорн. — Този Майстор на пътя. Мислиш ли, че можеш да го забележиш отдалече, ако препуснем успоредно на колоната им?

Ейвран изглеждаше ужасена от самата мисъл за това.

— Ако приближим достатъчно.

Но той знаеше, че ще е почти невъзможно. Халите бягаха на орда и никой нямаше да посмее да се приближи на повече от триста разкрача от тях.

— Имаш ли поне някаква представа къде трябва да започнем да търсим? — попита я отчаяно.

— Ами... не знам. Халите са много. Той е важен, затова би трябвало да е някъде в челото. Или може би отзад.

— Или може би по средата — подхвърли един от лордовете.

— Можеш ли да добавиш нещо към описанието? — запита я Габорн. — Бих могъл да използвам далекогледците си.

Ейвран поклати глава.

— Не. Халите нямат очи. Не виждат като нас. Аз... сигурно бих могла да го разпозная по миризмата... но пък може и да не мога. Не съм сигурна дали хората могат да надушват толкова добре като халите.

Габорн се усмихна хладно.

— Ако го намерим — попита Ейвран, — ще трябва ли да ям от него пред хората?

Един от лордовете в свитата се окашля, за да прикрие смеха си.

— Не — обеща Габорн.

В този момент по пътя отзад се чу тропот на конски копита и Габорн се обърна, очаквайки поредния вестносец.

На завоя се появи млад мъж със сламеноруса коса, яхнал обикновена кафява кобила. Той забави и загледа предпазливо главанациите, докато минаваше под сенките им. Габорн напразно се помъчи да си спомни къде го е виждал. Не можа да го свърже с нищо, докато не видя брадвата, висяща от седлото му. „Барон Уагит“, замърмориха лордовете. Баронът носеше ново кафяво наметало и кожена броня, беше вързал жълтата си коса на опашка. И в очите му се долавяше новопоявил се блясък на разбиране. Бе така пременен и подновен, че сигурно и собствената му майка нямаше да го познае.

Младежът спря пред тях. Изглежда хората на краля, сякаш никога досега не ги беше виждал.

Стигна до последните редици на отряда на Габорн, продължи покрай рицарите и лордовете и докато ги подминаваше, те избухваха в радостни възгласи.

Спря коня си точно пред Габорн. Лъхаше на ром.

— Барон Уагит, изглеждате добре — каза Габорн.

Уагит изтри носа си с ръкав по стария си глупашки навик.

— Благодаря. Хм, благодаря ви... милорд. — Още нищо не отбираше от дворцови маниери. Макар вече да притежаваше разум колкото за обикновен човек, имаше още много да учи.

— Ще продължите ли с мен? — подхвърли Габорн.

— Ами... не — отвърна Уагит. — Искам да кажа, не мога. Не съм истински боец... не съм като вашите лордове. Имам само един дар и той стига само колкото да съм обикновен човек. Не знам какво бих могъл да правя за вас. Че аз дори вечерята не мога да си сготвя. Ще ми трябва някое конярче да ме научи как да си оседлавам коня. Дойдох само да ви кажа „благодаря“. Не съм и сънувал... как може да е.

— Не сте истински боец ли? — учуди се Габорн. — Вие сте убили с брадвата си цели девет хали.

— Просто късмет — каза Уагит и изчака Габорн да се усмихне на шегата му. После се загледа в халите долу.

— Като не искате да продължите като воин — предложи Габорн, — останете с мен като приятел. Много бързо ще се научите да си готвите вечерята, а и ще научите още някои неща, които ще са ви от полза.

— Ами... стига да ме приемете.

Един от лордовете отзад каза: „Добър човек“, а другите завикаха „Ураа!“, сякаш беше някой шампион, дошъл да се бие на тяхна страна.

Отново изкънтяха конски копита и този път откъм завоя се появиха двама ездачи: сър Боренсон и Мирима. Яздеха един до друг. Препуснаха в галоп надолу по склона, а свитата на Габорн не можа да се сдържи — рицарите завикаха и заразмахваха оръжията си:

— Да живее сър Боренсон! Вижте колко добре язди!

Лицето на Боренсон стана мораво и той закима тъпо. Някой извика:

— Да са ти пораснали малко повече орехи и за мен?

А друг го закачи:

— Ездата на кон с тях е само половината изпит!

Херолдите на Габорн надуха роговете си в какофоничен поздрав.

Боренсон дръпна юздите, вдигна ръце и извика:

— Чуйте, чуйте ме. Наистина е вярно, благодаря. Пораснаха ми три огромни ореха, и всеки е по-космат от най-рунтавите топки, които сте виждали дори на куче!

Рицарите зареваха от смях, а един извика на Мирима:

— Вярно ли е?

Лицето на Мирима се изчерви и тя се помъчи да потисне смеха си.

— Лъже. Само два са. Само два, но са огромни. Цяло чудо е, че изобщо може да върви. Страх ме е, че ще стане кривокрак!

Всички рицари избухнаха в дрезгави смехове и кикот. Един викна:

— Ей, чу ли това, сър Седрик? Чародеят сигурно може да ти помогне с малкия ти проблем!

Сър Седрик се опули и изрева:

— Какво? Нямам малък проблем!

Разсмяха се още по-силно.

Мирима скри лицето си с ръка, за да прикрие неудобството си.

Сър Боренсон махна към Бизнесман, сякаш искаше да му благодари, макар Габорн да беше сигурен, че рицарят иска само да отклони вниманието им от себе си.

Магьосникът се усмихна двусмислено и кимна.

Рицарите викаха, подмятаха си шеги и се смееха, а Габорн неволно си помисли за чародея Хоуел. Беше се борил здраво да дискредитира Бизнесман, за да може да вземе учителския пост в Стаята на Земните сили. Хоуел можеше и да е изтъкнат чародей, но никога не бе призовавал вайлд, а и със сигурност не беше успявал да посади нови орехи на мъж.

Габорн погледна Бизнесман и каза усмихнато:

— Ще се прочуеш!

След няколко мига пристигна и Скалбейрн с двамата си съгледвачи.

— Милорд! — ревна той и дръпна юздите. Бойният кон на пълководеца тичаше бързо. Плъзна се цели четиридесет крачки напред и се закова толкова близо пред Габорн, че неговият кон се дръпна боязливо назад. Очите на Скалбейрн светеха от възбуда.

— Милорд, снощи на халите им замръзнаха задниците в снега и още не са се стопили. Слънцето успя да им затопли дупките чак преди пладне. Даже и сега са тромави, едва се търтят на половин скорост. Чакаме само вашите заповеди.

Габорн опипа вътре в душата си, замислен. Изкушаваше се да нападне, но усещаше заплахата. С халите не можеха да си играят.

— Милорд — настоя Скалбейрн. — Можем ли да нападнем?

Габорн усещаше пластове от заплахата, като люспи на лук. Ако вземеше решение за атака, много хора щяха да загинат.

„Но аз съм Земният крал — помисли той. — Мой дълг е да защитя народа си по най-добрия начин, който знам.“

Халите бяха слаби, бяха загубили злата магесница, която ги водеше. Движеха се на юг по същия път, по който бяха дошли, като мравки, следващи оставената към храната диря. Имаше цял ден за лов. Рицарите му горяха от нетърпение. Времето беше чудесно, а теренът на повечето места щеше да е идеален. В цялата човешка история не беше чувал някой владетел да е нападал толкова много хали на открито. Условието може би никога повече нямаше да са толкова благоприятни.

Но го тревожеха загубите. Колко ли храбри мъже щяха да паднат? Отговорът не беше ясен. Щеше да зависи от избраната тактика. В дългосрочен план можеше ли да си позволи тези загуби? Какви ли битки го чакаха в следващите дни?

С всеки следващ миг имаше чувството, че се придвижва все по-близо до световната орис. Днес тук щяха да загинат хора. На Йоме скоро ѝ предстоеше да се изправи пред опасност. Десетки хиляди в Карис. А след това — светът.

Боренсон проговори пръв.

— Проклятие, Габорн! Нима ще посмееш да ни задържиш? Ние тук мъже ли сме? Мъже ли сме изобщо?

Габорн погледна стария си приятел.

Скалбейрн заговори бързо:

— Милорд, не мога честно да ви уверявам, че ако заповядате да се сдържим, всички ще се подчинят. Много от лордовете са се заклели в нов орден, Вълчето братство, и не признават никого за свой господар.

Габорн разбра какво трябва да направи.

— Господа — каза той. — Там долу има десетки хиляди хали, тръгнали към Долния свят. Няма да им позволя да се върнат след седмица, за да се изкатерят по стените на Дворовете на прилива. Никога повече няма да има втори Карис!

Усети как през групата премина наелектризираща тръпка.

— Ще поведете ли щурм? — попита Скалбейрн.

Хората му се нуждаеха от Земен крал — от силен владетел, и мъдър, излизащ от мъглите на времето. Бизнесман го бе предупредил, че не трябва да се бие, освен ако не е притиснат в ъгъла, но човек можеше да бъде притиснат в ъгъла по много начини. Беше в рискована ситуация. Владетели по границите му следяха за най-малката проява на слабост. Мнозина, които бе Избрал едва вчера, се бяха отrekli от клетвите си.

Трябваше му смазваща победа.

А най-вече трябваше да намери Майстора на пътя.

Така че днес щяха да загинат мъже. Добри мъже. Габорн щеше да пожертва свои приятели.

Той посочи тъмната змия, пълзяща с грохот през златните низини, и викна:

— Ще ги избием до крак.

ЩУРМЪТ

*Нашите врагове са обучени да не показват страх. В
Мистария ще ги научим да нямат страх.*
Крал Терънголд Ордън

Веднага след като обяви, че ще атакува, Габорн слезе от седлото и започна да стяга подпругата на коня.

Боренсон направи същото. Когато един подсилен кон напада със скорост от деветдесет мили в час, рицарят му е подложен на риск и при най-лекото подхлъзване.

Боренсон вдиша дълбоко няколко пъти. Чувстваше се нервен от предстоящата атака. Имаше добро око и стабилна ръка с пиката, но бяха минали години, откакто се беше сражавал с толкова малко дарове. Имаше само един на мускул и един на гъвкавост. А без жизненост беше „воин с нещастни пропорции“. Лявата му ръка бе изтръпнала. Пръхтенето на конете наоколо му се стори неописуемо силно. Не за първи път се зачуди как страхът прави зрението, обонянието и слуха остри, докато дланите и стъпалата ти стават изтръпнали и студени.

Габорн попита Ейвран:

— Колко далече вижда една хала?

Боренсон се наведе да чуе отговора по-добре. От векове отговорът на този въпрос беше предмет на много спекулации.

— Зависи от халата — отговори детето. — Повечето — горедолу отгук до ей онова дърво. Виячите виждат малко по-надалече, лепкавите почти не виждат. Но далекогледците могат и повече.

— Далекогледци ли? — учуди се Габорн.

— В тази орда няма от тях — увери го Ейвран.

— Значи около сто и петдесет крачки — каза Габорн и дръпна каишката да я стегне по-здраво. — Могат ли да ни преброят по миризмата?

Ейвран поклати глава.

— Не мисля. Нашият свят е странен за тях — толкова пълен с нови миризми. Всеки човек мирише различно от другите. Но ако ги струпаш заедно — не мисля.

Габорн се озърна към Скалбейрн.

— Вятърът от изток стабилен ли е?

— Още от сутринта.

— Изтегли войските си назад — каза му Габорн. — Ще ги нападнем срещу вятъра. Докато ни забележат, ще сме при тях.

Габорн се метна на коня, а Скалбейрн извади бойния си рог и изсвири къс сигнал — заповед за прегрупиране.

Мирима беше яздила до Боренсон. Слезе бързо и изпъна лъка си. Лицето ѝ беше пребледняло от страх.

— Не можеш да убиеш хала с това! — каза ѝ Боренсон.

Тя го погледна с яд в очите.

— Защо не? Трябва само да я улуча в сладкия триъгълник достатъчно силно, за да се забие стрелата една крачка навътре.

— Можеш ли *изобищо* да улучиш хала? — попита Боренсон.

Виждаше, че е взела дарове, но само с дарове не можеш да станеш воин. Боен опит се искаше за тази работа.

Няколко души в групата се изсмяха. Ядосаният ѝ поглед даде на Боренсон да разбере, че ако не си затвори устата, може да извади някоя стрела и да се поупражнява по него.

Габорн пришпори коня си напред, неговият Дни подкара до него. Мирима се метна на своя кон и препусна след тях, като извади в движение стрела от колчана на гърба си. С тях тръгнаха и Бинесман и неговият вайлд.

Боренсон тъкмо се канеше да дръпне юздите, когато Йоме го сграбчи за лакътя и прошепна:

— Само за сведение, сър Боренсон. Вашата жена вече има много дарове. Как според вас ги е получила?

— Каза ми, че вие сте ѝ ги дали — като подарък — отвърна Боренсон.

Йоме се усмихна иронично.

— Тя си ги *спечели* с лъка си. Спаси мен и Бинесман, и живота на всички в замък Силвареста. Тя уби Сияйния на мрака и аз ѝ платих двадесет силара за службата ѝ.

Боренсон беше убеден, че кралицата очаква да му увисне ченето от изненада, но той отвърна съвсем небрежно:

— Ами, нали е моя жена. Такива неща може да се очакват от нея. Йоме се усмихна.

— Не се съмнявам, че може да ви изпече и едно хубаво прасенце.

Боренсон се засмя и препусна надолу по склона. Остави след себе си фургона със силарите, придружен от приличащия на паяк стар кайфа Фейкаалд и охраната. Подмина и тичащите на едри крачки през тревата гиганти главанази, чиито ризници дрънчаха като вериги на котви. Миришеха силно на вкиснала мас и на мърша.

Конските копита тътнеха по земята. Скакалци, наедрели от ядене през цялото лято, заподскачаха под конските крака. Жълти пеперуди прехвърчаха из тревата. Небето отгоре беше като синя купа, а вятърът духаше отривисто в лицето му.

Боренсон се зачуди за жена си. Интересно, не беше му казала, че е убила Сияйния на мрака. Трудно беше човек да си държи устата затворена за такива неща.

Почувства се тъпо. Беше убил в Дънуд хала магесница, малка и съвсем не толкова силна като пурпурна чародейка, и я беше довлякъл до вкъщи за жена си. Сега този трофей му изглеждаше нищожен.

През последните няколко дни светът се беше преобърнал с главата надолу. Той беше изгубил всичките си дарове, а тя бе спечелила същия брой.

Но изобщо не си беше представял, когато я срещна на пазара в Банисфер, че един ден Мирима ще убие Сияен на мрака, легендарно същество, каквото той никога не беше виждал. Изобщо не си беше представял, че тя ще опъне лък и ще препусне срещу бойните редици на орда хали. А и през ум не му беше минавало, че ще поиска да го придружи до Инкара.

„Може би — помисли Боренсон — тя просто се опитва да спечели уважението ми.“

Но не, дори и това му се струваше погрешно. Все пак Мирима не беше някоя лигава кукличка, горяща от желание да удовлетвори. В нея имаше някаква коравост, внушаваща не толкова възхищение, колкото власт. Наистина беше корава, чак до дъното на душата си.

Боренсон имаше чувството, че попада в капан. Самият той бе казал на Мирима, че любовта е отчасти привличане, отчасти уважение.

Беше го привлякла още от мига, в който я срещна. А сега изпитваше към нея и голямо уважение.

Над главата му изпърхаха три грий, по-черни от прилепи, и се загърчиха под напора на вятъра. Халите тътнеха през степта под облака на крилатите твари. Отдалече халите приличаха на огромна сива змия. По-отблизо, с въздуха, излизащ от коремите им, вече се чуваше как „змията“ съска, сякаш разгневена.

Долу в равнината войската на Скалбейрн препускаше назад, за да се слее с Вълчето братство.

Той се разтревожи за коня си. Не биваше да язди толкова сприхаво животно. Пъстрата кобила си имаше дарове на мускул, на гъвкавост и два на метаболизъм, но не понасяше юздата.

Когато наближи халската орда, кобилата вдигна глава и боязливо се дръпна назад. А уж беше влизала в битка с хали и преди. Трябваше му стабилен кон, такъв, на който да може да разчита достатъчно, за да нападне едно чудовище и да може да забие пиката си в него. А кобилата му упорстваше, дърпаше се и се опитваше да избяга от ордата.

— Я да влизах в строя! — изръмжа ѝ Боренсон. — Не се бой от тях. От мен трябва да се боиш! — Плесна я с юздата през ушите и се опита да я подкара към халите, но и тя си имаше дарове. Трудна работа. Най-сетне, макар и неохотно, животното тръгна с конницата.

Мирима беше прибрала ризницата му, шлема и бойния чук от Карис. Само с единия дар на мускул тежестта им го свличаше надолу.

Стигна до бойната част на Скалбейрн. Тя се движеше леко и бързо. Повечето рицари вече държаха пики, взети от фургоните зад тях.

Габорн препусна напред да си вземе пика. Боренсон се приведе и един щитоносец подаде оръжие и на него. Беше тежка бойна пика, може би осемдесет и пет фунта. Той огледа грижливо желязното острие, наточено така, че да пробие кожата на хала. Прътът беше излъскан и смазан, за да ускори пробива. Три железни халки стягаха ясеновия прът на равни разстояния, за да не се разцепи дървото.

Боренсон надигна пиката и устата му пресъхна. С толкова малко дарове щеше да му е трудно да я държи здраво.

Огледа се и видя, че някои от благородниците взимат по две пики, по една във всяка ръка. Щяха да забият една в земята преди

напада и после бързо да се върнат да вземат втората. Преди седмица и той щеше да направи същото.

Видя, че неколцина от рицарите посягат към меховете с вино. В северните земи мъжете пиеха вино, смесено с пореч, за кураж. Боренсон смяташе това за малодушие.

Но нямаше празно дърдорене и хвалби — неща, които човек често можеше да чуе от младоци преди първия им щурм. Тези мъже се бяха сражавали при Карис. Вече много пъти бяха налитали срещу бойния строй на чудовищата и бяха оцелели. Малцина можеха да се похвалят с това.

Херолдите на Габорн затръбиха за атака и Габорн пришпори коня си да ги поведе. Конницата тръгна. Халите вече се тътреха едва на една миля напред.

Габорн ги заобиколи по фланга и поведе хората си на запад. Прекосиха пътя на халите, който приличаше на плитък окоп.

Халите бяха утъпкали пътеката в похода си на север, набивайки земята на дълбочина четири-пет стъпки в сравнение с околния терен. В този ров нямаше нито дървета, нито храсти или камъни. Всичко беше станало на ситен прах.

Боренсон си представи как през следващите години халската диря ще се напълни с дъждовна вода, с жаби и риба. След много поколения хората щяха да стоят край плитчините и все още да виждат тук-там стъпката от някое чудовище.

Конят му препускаше, той слушаше песента на копитата и си представяше, че сърцето му бие в ритъм с тях.

Габорн ги водеше на запад от ордата, така че халите се придвижваха вляво, но ги задържа на половин миля срещу вятъра от чудовищата.

Боренсон ги загледа напрегнато, да не би да се обърнат и да нападнат — грамадни сиви зверове, с възлести мускули, така изпъкнали под плътта, че приличаха на кокали.

За негова изненада, Габорн не заповяда да нападнат веднага.

Мирима спря до него. Не проговори. Само държеше изпънат лъка си, с насочена стрела.

Продължиха бавно напред, стегнати за атака. Дланта му, стиснала бойната пика, се изпоти.

Два язовеца, обезпокоени от тътена, изскочиха от леговищата си и зяпнаха към халите.

А те подскачаха напред с бавно поклащане — първо се надигаше главата, а след нея коремът. Кристалните зъби святкаха под утринното слънце. Грамадните им предни лапи бяха достатъчно големи, за да разкъсат кон на две.

Тук-там навътре в ордата Боренсон можеше да зърне огнените руни, жигосани в телата на пурпурните чародейки. Той огледа колоната зверове. Чародейките се криеха.

Халите наподобяваха стена от жива плът, много по-впечатляващи и от най-голямото стадо слонове. Боренсон усети как кръвта му заблъска във вените. Като дете често си беше представял как избива хали с пика, но му се бяха привиждали по една или две. Дори в най-необузданите си фантазии не си бе представял това.

Сър Хосуел се приближи до тях. Дребният мъж с тъмните очи и грамадните мустаци му напомняше на видра.

Хосуел се усмихна на Мирима.

— Не се притеснявай. Убиването на хали не е чак толкова трудно. Просто мисли за тях като за цел — голяма мишена. Цели се в сладкия триъгълник. Или ако се надигнат на задните си крака, стреляй между коремните плочи. Иначе изобщо не пускай стрелата. Никога няма да получиш подходящ ъгъл, за да улучиш мекото място под небцето.

Мирима не отговори.

Мъжете в строя започнаха да пускат шеги. Един извика:

— Някой да е видял изтърсак в тая орда? Сър Седрик иска да го нападне.

Друг рицар отвърна:

— Изтърсаци няма, но видях една болна да си влачи задника по земята!

— Давам сребърен сокол — ревна трети — на всеки, който хване грий между зъбите си и го глътне цял.

Според традицията рицарят трябваше да посрещне смъртта храбро и с чувство за хумор.

Но днес Боренсон не беше в настроение. Не можеше да разбере защо Габорн изчаква, а не напада. Продължиха ездата си така още десет минути.

Халите вдигаха прах на сто стъпки височина, тътрейки се мудро през равнините, и всичко това се отнасяше на запад, право в лицата на рицарите. Скоро ситната прах се полепи по броните и задръсти гърлата им. Щяха да му трябват часове, докато почисти ризницата си.

Боренсон можеше да изреди сто причини да нападнат час по-скоро, докато денят, както и халите, не са се затоплили. Полята напред бяха чисти, теренът сух и равен, почти без никакъв камък или храст. Не виждаше причина Габорн да се колебае. Никаква причина, която можеше да види ветеран.

Но Габорн беше Земния крал и виждаше неща, които другите хора не можеха да видят.

След малко по строя се предаде съобщение.

— Земния крал ни предупреждава да не го изпреварваме, да нападнем когато нападне той. Не вдигайте бойни викове, не надувайте роговете. Три редици дълбочина!

Бойният строй се разтегли така, че всеки рицар застана на десет разкрача от съседа си. Боренсон зае позиция в първия ред.

После зачака. Чакането се проточи. Кобилата му престана да се бори с него — беше си върнала куража.

Боренсон не чу сигнал, не чу заповед за атака. Просто изведнъж усети, че благородниците насочват конете си към колоната на халите. Габорн водеше на десетина крачки отпред.

Държеше лявата си ръка вдигната, за да не го изпреварва никой. Подкара коня си към халите в лек тръс. Халите, от своя страна, не реагираха. Огромните чудовища се тътреха през степта, явно без да усещат предстоящата атака.

На хиляда крачки разстояние Габорн обърна леко коня си и препусна на североизток към редиците на халите под ъгъл от четиридесет и пет градуса. Пришпори коня си в лек галоп и наклони пиката. Всички Владетели на руни в първата редица последваха примера му.

Боренсон — също. Кобилата го изненада. Тичаше с особена плавност и му стана лесно да държи пиката, без да подскача.

Загледа халската орда, готов за мига, в който ще се обърнат срещу него.

На петстотин крачки Габорн пришпори бойния си кон в галоп. Кобилата под Боренсон сякаш скочи във въздуха и земята под копитата

й се замъгли. Нагоре и надолу по редицата някои лордове започнаха да изпреварват другите.

За изненада на Боренсон, пъстрата кобила направи същото. Тя наистина като че ли си беше върнала самообладанието и вече препускаше бясно към халите.

Боренсон започна да си избира цел. Тътенът от стъпките на халите ехтеше по-силно от копитата на бойните коне. Пронизваше човек до костите. Грий изплющяваха над главата му с писък. Халите в полезрението му се уголемиха, но все още нито една от тях не извърщаше към нападателите безоката си глава, нито развяваха пипалата си по вратовете и под челюстите, както правеха, когато са обезпокоени.

Той забеляза опалов блясък дълбоко сред редиците им — пурпурна магесница. Но нямаше как да се приближи до нея. Затова си избра една хала в първата редица и сниши пиката си.

Кобилата полетя напред и времето сякаш замръзна. Той се съсредоточи в ритъма на копитата, във всички дребни неща, които го заобикаляха. Само с единия му дар на мускул пиката тежеше, но Боренсон беше опитен рицар. Удиви се как пеперудите и щурците продължават да прелитат около него.

Постара се да се стегне. В един безумен миг това, което се стремеше да направи, го порази. Ако не улучеше избраната хала, ако паднеше от коня или по сто други начина объркаше всичко, най-вероятно щеше да срещне края си.

Успя да озапти надигация се в него безумен ужас и започна да се смее.

На триста крачки халите все още не бяха усетили атаката. На сто и петдесет някои започнаха да се препъват и да извърщат глави.

Но кобилата му препускаше напред толкова бързо, че им остана само секунда-две, за да реагират. Неговата хала залитна, закова се внезапно на място, изхвърляйки облак прах. Беше огромна оръженоска, понесла в дясната си лапа славен чук.

Дръжката на железния чук беше дълга двайсет стъпки, а главата му тежеше колкото кон. В основата на дръжката беше вързано парче човешка кожа. Стрела на балиста се беше забила в гърба на халата и още стърчеше там.

Нагоре и надолу по редицата се чуваше трясък на метал в кост и викове на мъже, писъци на коне и рев на хали.

Щом приближи, избраната от него хала отвори уста и надигна оръжието си.

„Прободи“ — помисли той.

Вдигна малко пиката в подходящ ъгъл и пришпори кобилата. Чудовището се извиси нагоре.

Боренсон зави малко наляво, озова се точно под халата и можеше да види всяка гънка по сивата ѝ козина. Зъбите ѝ засвяткаха над него.

Заби острието на пиката право в сладкия триъгълник на чудовището и усети как то разкъсва здравия хрущял. Остави тежестта на пиката да я понесе напред и отпусна хватката си. Пиката се заби в главата на звяра.

Халата изсъска и замахна със славния чук — повече спазъм, отколкото истински удар.

Боренсон се сниши и чукът изфуча над главата му.

Изведнъж втора хала се надигна на насипа. Кобилата му изцвили и спря, залитна и се превъртя презглава, изхвърляйки го от седлото.

За един кратък миг той се озова във въздуха и вдиша пращия въздух. Ревящата хала изпълни полезрението му.

После Боренсон рухна на земята. Въздухът излезе от дробовете му и му се стори, че целият е потрошен. Знаеше, че трябва да се надигне и да се бие.

Но беше воин с нещастни пропорции. Всеки мускул по тялото му сякаш бе станал на пихтия и той не можеше да реши къде е горе и къде — долу.

Чу халата и се превъртя на гръб, с лице срещу нея.

Халата залитна напред, извиси се над него, зъбите ѝ блеснаха на слънцето, пипалата ѝ се загърчиха като змии. Изрева и надигна огромните си лапи.

Звънна тетива на лък. Изсвистя стрела и изчезна в черепа на чудовището.

Той се обърна. Мирима беше няма и на десет стъпки зад него.

Халата залитна назад, сякаш търсеше изход. Лъкът отново звънна и краката на чудовището поддадоха.

Последва съск и трета хала се обърна на север. Той видя бляска на огнените руни по кожата ѝ. От звяра изригна миризма като

тънка сива мъгла, воня, която го заслепи, а ушите му така забръмчаха, че не можеше да чуе никакъв друг звук. Очите му пареха все едно, че са пълни с киселина.

Мирима се извърна вихрено, преди да му притъмнее. Извика с гняв и стреля пак.

МИШЕНИ ОТ ПЛЪТ

Всеки стрелец, който не може да изстреля десет стрели за една минута, трябва да бъде понижен и прехвърлен в пехотата.

Действащ декрет в Хиърдън

Сърцето на Мирима заби лудо. Стрелата ѝ удари костната плоча на главата на халата магесница и се пръсна при сблъсъка.

Тя нервно измъкна нова стрела и изпъна лъка докрай. Краката ѝ бяха омекнали, сякаш всеки момент щяха да поддадат.

Въпреки даровете ѝ, от заклинанието на чудовището вещер очите ѝ горяха все едно, че бяха пълни с луга, а ушите ѝ бучаха ужасно. Главата ѝ се завъртя.

Докато се целеше, ръката ѝ затрепера.

Пусна тетивата. Стрелата се заби в чудовищната безока глава — дълбоко в „сладкия триъгълник“ на пурпурната магесница.

Не я уби моментално.

На една стрела ѝ липсваше масата на бойната пика. Да простреляш това чудовище със стрела бе все едно да забиеш игла в човешки мозък. Пак щеше да го убие, но не толкова бързо и ефикасно като с по-тежко оръжие.

Магесницата изрева и се присви назад. Надигна кристалния си прът и се прицели. От оръжието надвисна черен облак като оживяла сянка и Мирима скочи встрани. Последва грохот, сякаш канара рухна на земята.

Изведнъж Хосуел се озова вдясно от нея. Лъкът му звънна и втора стрела се заби в сладкия триъгълник на чародейката.

Чудовището изрева от гняв и вдигна ръце, за да нападне, но после се завъртя, сякаш се канеше да побегне, и рухна по корем. От дихателните отвори на няколко пъти изсъска въздух, като задъханото дишане на човек.

Мирима се обърна и погледна пътя на тъмния удар на халата. Земята беше разбита и накъсана, тревата бе изтръгната с корените на няколко крачки наоколо. Не се съмняваше, че заклинанието щеше да натроши всяка кост по тялото ѝ.

Газейки през труповете на мъртвите, в боя налетяха нови чудовища. Мирима скочи и треперейки се прицели в една оръженоска.

— Не бързай — извика ѝ Хосуел докато изпъваше лъка си срещу една хала вляво от тях.

Тя стреля. Улучи. Халата отскочи назад, отказала се сякаш от трудния залък. Щеше да е мъртва след секунди.

— Добре — извика Хосуел, после затича напред и се вряза в халската гмеж. Много от чудовищата реагираха на човешката атака просто като затичваха по-бързо — опитваха се да се измъкнат по дълбоко изровения си път.

Мирима погледна наляво и надясно. Всички рицари бяха слезли от конете си и много от тях вече скачаха сред редиците на халите, въоръжени единствено със своя кураж, даровете си и с бойните си брадви. Успя да зърне на север щандарта на Габорн. Сражаваше се рамо до рамо със зелената жена.

Мирима скочи след Хосуел в оврага. Спряха за миг, за да прострелят две хали по пътеката.

Заради даровете ѝ всичко сякаш се случваше много забавено. Знаеше, че халите се носят със скорост двайсет мили в час, но на нея това ѝ приличаше просто на ходене.

Пусна нова стрела и отново не улучи.

— С твоите дарове — каза ѝ Хосуел — можеш да си позволиш да не улучиш. Ако някоя хала те нападне, просто побегни.

Уверенията му имаха успокояващ ефект. Тя извади нова стрела и се прицели. Чудовището се носеше към нея и когато се надигна нагоре, изпълни цялото ѝ полезрение. Устата му зейна. Кристалните му зъби блестяха като разтопени ножове.

Тя се присви, успя да пусне стрелата през мекото небце, след това отскочи, докато звярът продължи да връхлита към нея.

Халата се срина на земята. Сърцето на Мирима заби като ковашки чук — вече не толкова от страх, колкото от ловна възбуда.

Избиването на оръженоски изглеждаше лесно. Тя се почувства изкушена да награби бойния чук на Боренсон, да скочи в гмежта им и

да започне да млати, но устоя на подтика. Лъкът усилваше самоувереността ѝ.

Срещу тези чудовища всяка грешка щеше да е последната.

БОГАТСТВОТО НА ДЪРЖАВИТЕ

Богатството на една държава не е в златото или оръжията, а в бдителността на нейния народ.

Раджа Фара Магреб, Върховен крал на древен Индопал

Удивително е какво може да научи един старец за половин ден, ако си държи очите и ушите отворени.

На три мили зад бойната линия Фейкаалд гледаше нападащите халите Владетели на руни на Роуфхейвън.

Беше останал назад с коларите до фургоните, които караха кралските пики и храна. Един фургон особено привличаше вниманието му. Беше с плоско дъно като останалите, но беше покрит с насмолено платнище и го пазеха стражи.

Разбра, че фургонът кара някакво съкровище. Можеше да е нещо незначително, като дрехи и накити за домакинството на Йоме, но той се надяваше да се окаже нещо повече.

Сега, след като битката се разгоря, коларите се изправиха на каприте, за да виждат по-добре. Повечето от пазещите скъпоценния фургон бяха отишли да се включат в боя и до товара бяха останали само двама.

Фейкаалд подкара бавно зад фургоните, за да не привлича внимание. Но нямаше нужда да се опасява. Тазсутрешната атака на Габорн беше като сън, нещо, което децата слушат само в приказки.

Пазачите стояха и гледаха битката вцепенени.

Щом мина край фургона, Фейкаалд бръкна с наподобяващата кобра тояга и повдигна платнището, за да погледне сандъците.

Сърцето му заби.

Видя само крайчеца на един сандък. Беше направен от индопалски кедър, а не от роуфхейвънски дъб.

Фейкаалд лично бе надзиравал пълненето на този сандък. Знаеше какво е съдържанието му: силарите на Радж Атън.

Не можа да скрие усмивката си. Пусна платницето и продължи покрай фургона. Един от пазачите го погледна през рамо. Фейкаалд кимна към бойното поле.

— Добре върви, а?

Стражът се обърна.

Пет сандъка под платницето. Пет сандъка — близо двайсет хиляди силара! Габорн все още притежаваше съкровището на неговия господар!

За миг Фейкаалд помисли дали да не убие двамата пазачи и да избяга със сандъците. Но не посмя дори да задържи тази мисъл в ума си.

Габорн знаеше, че неговите Избрани са в опасност.

Фейкаалд трябваше да измисли по-добър план.

ИЗТРЪГНАТО УВАЖЕНИЕ

Остър меч, свирепо псе, смела жена — тези неща са добри.

Поговорка от Интернет

Боренсон се превъртя на колене и запълзя по стърнището. Не можеше да види нищо, чуваше съвсем смътно шума на битката — конското цвилене, съскането на халите, газещи с тътен през равнината.

Залитна напред, помъчи се да не вдишва. От заклинанието на магесницата не само ушите му кънтяха: губеше равновесие и не можеше да направи нищо, освен да продължи да пълзи.

Очите му горяха като пожар. От тях капеха сълзи. Ноздрите го боляха, сякаш беше вдишал нажежен пушек.

Болката бе разкъсваща. Беше вдишвал от тези проклетия при Карис, но не беше поемал проклетие така отблизо, само на петдесет стъпки от магесницата.

Продължи да се измъква пълзешком. Прецени, че ако се окаже цел на разгневеното чудовище, ще е по-добре да е поне подвижна цел.

След няколко крачки издиша огъня от дробовете си и глътна свеж въздух. Вонята беше намаляла, но и тук все още бе твърде силна. Повърна закуската си на тревата и продължи.

След още десетина крачки покри носа си с ръкав и се опита отново да вдиша. Вонята сякаш се лепеше по дробовете му като катран и предизвикваше хриплива кашлица. Той се изправи и побягна.

„Дали така е умрял и баща ми?“ — помисли Боренсон.

Ужасно му беше мъчно за него.

След минута се обърна, примига към бойната линия и с яд изтри сълзите от очите си.

Напрегна се да види по-добре. Беше стигнал едно малко възвишение на сто крачки от халската пътека. Нагоре и надолу по фронта Владетели на руни се биеха ожесточено с халите. Малко от

рицарите бяха с пики. Повечето бяха скочили от конете си и вече се втурваха на бой с брадви и чукове.

Лордовете бяха избили западния фланг на халската колона. Много от чудовищата обръщаха на изток, за да избегнат клането.

Зад редиците на халите ревяха гиганти главанази, газеха навътре сред врага, размахваха грамадните си криваци и поваляха гигантските насекоми. След това Владетелите на руни довършваха ранените чудовища.

Мирима не се виждаше никъде. Пет чудовища лежаха на грамада сред бойното поле там, където той беше убил своята хала, сред тях и пурпурната вещерка с нейните огнени руни.

Пъстрата му кобила препускаше към него, повлякла юзди по земята.

Той се метна на гърба ѝ.

Халата, която бе уцелил, лежеше мъртва. Обикновено, когато човек понижеше хала с пиката си, чудовището почваше да блъска с предните си крайници по дръжката и я кършеше. Но по някакво хрумване на сляпата съдба пиката на Боренсон бе останала непокътната. Той подкара кобилата към нея, но тя взе да цвили и да мята глава от страх. Боренсон издърпа пръта.

Въоръжен отново, препусна в галоп към дълбоката бразда, изровена от пътя на чудовищата.

Прехвърли се от другата страна на рова и зърна Мирима на около половин миля напред.

От запад отстъпваха хиляди хали — мъчеха се да избягат от развилнелите се Владетели на руни. Боренсон ясно видя една пурпурна магесница сред полето, подгонена от Мирима; след нея Хосуел се опитваше да не изостане. Тя пришпори още по-бързо коня си, нападна отзад и една стрела се заби в ставата на десния крак на звяра. Кракът се вкочани, халата залитна и рухна по корем. Извърна се, надигна се и изрева, вдигнала над себе си прът от най-чист кристал.

Зли енергии сякаш запълзяха по кристалния прът и той лумна. От него изригна облак зелен дим.

Мирима дръпна юздите на коня си тъкмо когато Хосуел пусна стрелата си точно в сладкия триъгълник на звяра. Магесницата залитна и заопипва раната с грамадната си лапа.

Мирима и Хосуел свърнаха настрани от зелената мъгла, прилепени до седлата си. Препуснаха назад към Боренсон. Магесницата изтърва пръта си и се завъртя, сякаш се опитваше да размаже нападателя си. После само помахаша с грамадните лапи и умря. Боренсон спря.

Към него се приближи варварин от Интернук, загледан в Мирима с нескрито възхищение. Носеше наметало от тюленова кожа, а лявата половина на лицето си беше боядисал оранжево. Държеше грамадна бойна брадва с широко острие, в стила, наричан от неговия народ „жътварка“. Беше почервеняла от тъмната, засъхнала халска кръв.

Варваринът подаде на Боренсон плоско сребърно шише и кимна към Мирима.

— Да имах ловно псе наполовина толкова сърцато, хич нямаше да излизам на лов. Казвам му една дума и то ми влачи мечките вкъщи за вечеря.

Боренсон удари глътка от шишето. Оказа се медовина. Имаше вкус на топла пикня, но поне отми повърнатото от устата му.

— Да. — Изпитваше нещо неназовимо, някаква необяснима гордост. Беше горд с Мирима.

Воините завикаха възторжено. Щурмът беше донесъл съкрушителен успех. Останките от ордата бягаха на юг с удвоена сила. Мирима спря до него с блеснали очи. Беше изпаднала в еуфория.

— Свършиха ми стрелите!

Беше видял колчана й, когато влезе в битка. Имаше поне три дузини. Изведнъж той погледна десетките мъртви хали, нападали на грамади. Докато той беше успял да се справи само с една, Мирима и сър Хосуел бяха направили цял откос.

„Мирима изобщо не ме разбира“ — помисли той. Мирима искаше обичта му и също като повечето жени смяташе, че не е способен да обича повече от една жена едновременно.

Беше странно. Говореше как мъжете воители таят чувствата си и ги потискат, и как иска от него да ги разкрие. Но това беше лъжа.

Всъщност тя искаше да изпитва силни чувства само към нея и да пресече всякакви възможни желаниа към други жени.

Но за Боренсон жените приличаха на храната, поставена на трапезата на пиршеството. Една жена можеше да е топъл самун хляб,

друга — упоително вино, трета — засищаща мръвка от глиган, четвърта — сладка като торта.

Кой ще иска да яде само едно блюдо на пиршеството? Никой. И след като човек не можеше да се ограничи с яденето само на едно нещо по време само на един пир, как можеш да искаш от него да посвети целия си живот в ядене само на една храна?

Ето това беше дразнещото. Всяка жена иска да мисли за себе си като за цял пир. Дали коматът хляб ще каже на господаря си — недей да ядеш от месеника? Или виното ще настоява: не кусвай от пащърнака с масло?

Това беше абсурдно.

Чувствата му към Сафира не си бяха отишли. Никога нямаше да се заличат. Тя беше упоително вино. Боренсон никога не бе пожелавал жена толкова остро както Сафира и подозираше, че никога повече няма да го изпита. Чувствата, които бе изпитвал към нея, не бяха само страст. Даровете ѝ на обаяние будеха чувство на преданост, необходимост да ѝ служиш, толкова настоятелна, че причиняваше физическа болка.

Тъкмо в това беше тайната на силата на обаянието.

Докато Сафира беше жива, той бе подложен на изтезание, изтезаваше го необходимостта да ѝ служи. Беше чувствал, че... се е приближил до уникална, цялостна цел, някаква форма на съвършена чистота.

Винаги беше искал да изпитва точно това към някой друг.

Но макар да бе омаян от красотата на Сафира и омагьосан от нейното обаяние, той всъщност не бе изпитвал уважение към нея. И точно по тази причина не бе успял да ѝ отдаде напълно сърцето си.

От друга страна, чувствата му към Мирима се усилиха в странни посоки. Страстта му към нея бледнееше до нищожност в сравнение с онова, което изпитваше към Сафира.

Но уважението му към нея придобиваше огромни размери. Имаше чувството, че ако Сафира е виното, то Мирима е месото на пира. Беше онова, което може да го насити.

Ето защо, докато тя се връщаше от полето на битката, а едрият варварин до него сипеше думи на най-висока похвала, Боренсон се чувстваше повече от горд с Мирима, изпитваше уважение, каквото

никога не бе изпитвал към жена, смесено с някакво смътно лошо предчувствие.

На юг извири боен рог и призова мъжете да се оттеглят за прегрупиране. Той погледна към звука. Мъжете си заподвикваха и побягнаха на юг. Зареваха главанащи.

Конят на Габорн се беше насочил към халския ариергард. Огромната тъмна колона все така се виеше като змия няколко мили напред.

Много от халите бяха започнали да се обръщат. Сега хиляди чудовища тичаха обратно към своите мъртви. Пръснаха се и започнаха да оформят боен фронт, широк половин миля и с дълбочина от двайсет-трийсет редици. Фронтът беше внушителен.

Херолдите на Габорн надуваха роговете с все сила. Неколкостотин Владетели на руни започнаха сами да се престрояват във фронт.

Варваринът до Боренсон извика ухилено:

— Май сега ще ни дадат здрав бой!

Владетелите на руни пришпориха коне срещу новата бойна линия. Боренсон изрева и обърна коня си.

Беше сред първите, които стигнаха до новия фронт на Габорн. Но кралят сякаш се колебаеше. Владетелите на руни около него бяха зле въоръжени. Едва по един на всеки двадесет беше с пика.

От запад към бойните редици препускаше Бизнесман с Ейвран — тя яздеше странично на коня му. След тях яздеше Дните на Габорн.

Ейвран предупреди Габорн:

— Това са магесничките, връщат се да ядат. Там имаше зла магесница. Искат да съберат нейните качества и на всички свои сродници. Жътвата им.

Боренсон никога не беше виждал халската „жътва“, но беше слушал много разкази. Халите изтръгваха мозъка на убитите или жлезите под мишниците им. Понякога поглъщаха събрата си цели.

Ейвран каза настоятелно:

— Не можем да им позволим да си ожънат мъртвите. Сред тях може да е и Майстора на пътя.

Габорн намръщи чело. Да трепеш тромави хали с леки странични атаки беше едно. Сега детето го молеше да се опълчи на

фронтална атака — хиляди чудовища срещу зле въоръжените му бойци.

Очите му блеснаха и той обърна поглед към халите.

— Стегнете редиците! — изрева Габорн на прииждащите воители.
— Жътва няма да допуснем!

Халите се струпаха, оформяйки стена от плът на петстотин крачки на север. Побегналите от щурма на Габорн сега обикаляха зад трупащата се орда. Грамадни оръженоски започнаха да се провират през редиците, за да си спечелят по-благоприятна позиция. Тук-там започнаха предпазливо да се приближават халски съгледвачи и пипалата им се гърчеха и душеха във въздуха.

Бяха достатъчно далече, за да не могат да видят армията на Габорн, но можеха да надушат човешкото множество.

Въздухът се изпълни с енергия като пред надигаща се буря. Кръвта на Боренсон закипя във вените. Битката не беше свършила. Едва започваше.

ДА УСТОИШ

Не е нужно да се боиш от мъж, който носи оръжие и броня — освен ако не носи и гибелна решимост.

Ерден Геборен

Ейвран огледа оформящите се бойни редици и усети по движенията на халите, че нещата бързо излизат извън контрол. Съгледвачите им се приближаваха предпазливо. Правеха три крачки, после спираха, изправяха се на задните си крака и развяваха пипалата си във въздуха, извъръщайки насам-натам безоките си глави.

Халите бяха обезпокоени, но изпълнени с решимост. Нямахше да останат дълго на място. Скоро след като съгледвачите забележеха бойците на Габорн, след като разберяха техния брой и разположение, щяха да кажат на господарките си колко малко хора стоят срещу тях.

Габорн изглеждаше несигурен как да устои на ордата.

— Ще ви нападнат — предупреди Ейвран. — Ако искате да ги спрете, убийте новата водачка на ордата.

Габорн огледа намръщено струпалите се хали.

— Коя точно е тя?

Въпросът му смая Ейвран. Отговорът изглеждаше очевиден. Но сега тя наблюдаваше ордата с очите на хала.

— Магесницата е в центъра на първите редици, крие се зад две оръженоски.

Габорн не я забеляза веднага. Беше грамадна и свирепа, огнените ѝ руни блестяха по дебелия външна кожа. Държеше огненочервен прът. Ейвран смяташе, че размерите и подредбата на руните по тялото ѝ трябва да предупредят всеки, че тъкмо това е наследницата на Бойната тъкачка. Името ѝ беше миризма. Миризмата на Кръвта на камъка.

Но Ейвран видя, че Габорн търси вдясно от нея, където гъсто струпалата се група магесници в първата редица служеха за отвличане. Кръвта на камъка беше прикрита добре.

Габорн изруга. Щеше да е трудно да я убият.

Мигът бе злокобен. Почти всички Владетели на руни бяха излезли напред и се бяха стегнали за щурм. Осем главанака, оцапани със засъхнала халска кръв, се бяха подредили зад тях. Двама гиганти бяха паднали в битката.

Ейвран се огледа за вайлда. Пролет обикаляше между мъртвите хали, някои от които беше убил самата тя, и разсеяно се хранеше.

— Милорд — извика Боренсон, като подкара коня си между редиците. — Ако позволите, да предложа стрелци? Имаме хора със стоманени лъкове.

— Стрелци ли? — попита Габорн. — Ерден Геборен никога не е използвал стрелци.

— Но той не е имал лъкове, направени от стоманата на Силвареста!

Габорн облиза устни.

— Не бях помислил за това. Дали ще свърши работа?

— Мирима и Хосуел убиха поне четирийсет при щурма.

На Ейвран й беше трудно да си представи как Мирима избива десетки чудовища.

— Стрелците! — извика Габорн. — При мен.

Напред тръгнаха над сто Владетели на руни. Лъковете на някои от тях все още бяха увити в платницата. Бяха едри и силни. Много от тях се движеха толкова бързо, че погледът на Ейвран се замая. Докато осъзнае, че лордовете вадят лъковете от калъфите, повечето вече бяха изпънати.

— Голямата магесница с червения прът — заповяда им Габорн. — Свалете я веднага.

— Избийте и съгледвачките — каза Ейвран. — Докато не са се приближили достатъчно, за да ни видят.

— Пиконосци! — извика Габорн и махна към съгледвачките. Двеста пиконосци излязоха напред.

Мъжете се подготвиха за щурм; някой наду рог. Подсилените коне се понесоха през полето и се развърнаха.

Докато халските съгледвачки забележат атаката и се отдръпнат, пиконосците ги сразиха.

Стрелците приближиха на сто крачки от бойната линия на чудовищата. Няколко оръженоски скочиха напред, образувайки жив

щит, за да предпазят своята магесница.

От стоманените лъкове полетяха стрели и засипаха злата вещерка и онези, които се опитваха да я предпазят. Тя залитна назад и умря, събаряйки няколко хали зад себе си.

От своя страна, чудовищата в главния строй реагираха бавно. Оръженоските и обикновените бойци отстъпиха крачка назад, надигнаха се, размахвайки лапи и оръжия, но останаха по местата си, след като нямаше кой да ги командва. Много по-опасни от тях се оказаха оръженоските в задните редици.

Стрелците и пиконосците на Габорн завиха и препуснаха в галоп далече от фронтната линия. От небето западаха камъни. Макар халите да мятаха слепешком, няколко камъка улучиха целта си.

Неколцина стрелци загинаха на място.

Една канара удари рицар от Хиърдън на близо двеста крачки от фронта на халите. Камъкът се стовари в рамото му и го събори от седлото.

В един смразяващ кръвта миг Ейвран помисли, че е мъртъв. Но той се надигна с увиснала дясна ръка. Сигурно си беше счупил бедрената кост при падането, защото едва стоеше. Огледа бързо по земята, сякаш беше изгубил нещо, но не можеше да си спомни какво. После вдигна лъка си.

Конят му бягаше напред. Стрелецът закуцука да си намери укритие, подпирайки се на лъка.

Владетелите на руни около Ейвран стискаха оръжията си, настръхнали за предстоящия щурм.

Но Ейвран знаеше, че щурм няма да има.

Наместничката на Кръвта на камъка я нямаше. На място бяха останали по-малко от една десета от чудовищата. Наместничката ѝ бягаше с основното ядро на ордата.

Оръженоските започнаха да се обръщат към Кръвта на камъка и да разкъсват сладкия триъгълник на черепа ѝ. Костните плочи се разтвориха и халите почнаха да късат от скъпоценния ѝ мозък, други деряха жлезите под мишниците ѝ.

Рицарят от Хиърдън изкуцука на безопасно разстояние и се насочи право към Габорн. Когато стигна до бойния ред, Ейвран видя лицето му. От носа и устата му течеше кръв и той охкаше при всяко вдишване. Лицето му беше преbledняло като платно.

— Сър Хосуел! — възкликна Йоме.

Няколко души помогнаха на сър Хосуел да легне и завикаха, че дробовете му са се пръснали. Положиха го на едно одеяло. Йоме слезе от коня си и хвана ръката му. Мирима се върна от бойното поле; беше довела и неговия кон. Сега седеше в седлото си и го гледаше мълчаливо отгоре.

Бизнесман се смъкна от седлото и коленичи над издъхващия мъж. Бръкна в джоба си и извади някаква билка.

— Сдъвчи това — каза Бизнесман. — Ще улесни кончината ти.

Но Хосуел поклати глава — отказа билката.

— Съжалявам — промълви Хосуел през стиснатите си зъби. — Съжалявам. Съжалявам.

Гърбът му се изви в дъга и той се втренчи в Мирима.

— Няма нищо — каза Йоме. — Служихте добре. Няма за какво да съжалявате.

Сър Хосуел изохка, закашля се и от устата му изхвърчаха червени, лепкави късове. Вдигна лъка си и го протегна на Мирима.

— Вземи го. Най-добрият в Хиърдън.

Ейвран никога не беше виждала такъв лък. Хосуел го държеше с изпъната ръка. Беше изкован от прочутата хиърдънска „пролетна“ стомана, но вместо от няколко споени парчета, бе направен от едно тясно парче. Повечето стоманени лъкове бяха къси, за да се борави полесно с тях от конския гръб, но този беше две трети от дължината на дълъг лък. На средата на лъка имаше закрепена с болтове дървена дръжка от красиво изваян дъб, върховете му също бяха увенчани с дървени шипове.

Мирима колебливо посегна и взе лъка. Не изглеждаше особено зарадвана, нито се усмихваше. Гледаше издъхващия рицар някак странно.

Сър Хосуел пак се закашля и от устата му бликна разпенена кръв. Ейвран извърна очи.

До нея на коня седеше барон Уагит. Не беше влизал в битката, беше останал назад с Ейвран, Бизнесман и Дните на Габорн. Едрият мъж изхлипа задавено и Ейвран го погледна.

Видя ужас в широко отворените му очи.

— Той... умира? Завинаги?

Никога не бе виждала това изражение на мъжко лице. Спомни си как преди години умря майка ѝ — как Бранд бе дошъл при нея, беше я прегърнал нежно и ѝ каза какво се е случило. Беше я предупредил, че така става с всеки човек, че спасение няма.

Тогава тя бе изпитала същия ужас.

Изведнъж осъзна, че в някои отношения е по-възрастна от Уагит. Беше научила за смъртта отдавна; още като тригодишно момиче. Но Уагит досега не бе разбирал, че смъртта е край, неотвратим и неминуем. Щастливият Уагит.

— Боя се, че да — тихо промълви Бизнесман, за да успокои младежа.

Уагит поклати глава. Не можеше да го приеме. А рицарите на Габорн надигнаха гръмки викове. Отначало Ейвран си помисли, че викат в чест на Хосуел, но възгласите се бяха надигнали по целия строй наведнъж. Тя обърна поглед към бойното поле.

Халската орда се обръщаше. Огромните туловища се затътриха в своя странен, клатушкащ се вървеж, и се понесоха на юг. И още в движение в редиците им настъпи промяна. Подредиха се в седем колони, с магесниците по средата.

Воините около Ейвран замърмориха. Никога не бяха виждали халите да маршируват така. Ейвран също не можеше да си спомни подобно нещо с халската си памет.

Изпита безпокойство. Халите бяха започнали да сменят тактиката си, да се приспособяват. Опитът ѝ я предупреждаваше, че халите са умни същества — в някои отношения може би по-умни от хората. Мигът изглеждаше злокобен.

Бойците на Габорн обърнаха конете си и поеха надалече от бойното поле. Бизнесман се качи на коня зад Ейвран и тръгна мълчаливо.

Габорн я погледна и се усмихна.

— Поздравления. Спечелихме втората си победа и до голяма степен я дължим на теб.

Беше скръбно да получи това признание точно сега, със загиналите зад тях мъже.

— Мисля да те повиша — каза Габорн. — Да се знае, че Небесният ездач Ейвран вече е кралски канцлер.

Честта беше огромна. Като канцлер щеше да е длъжна да съветва краля всеки път, щом я помоли. На девет години тя вероятно беше най-младата личност, удостоявана някога с тази титла. Трябваше да прелива от възторг.

Но тя се почувства смутена. Честта ѝ се струваше някак куха.

Ейвран погледна бягащите хали, после — ревящите от възторг рицари в бойната колона. А после се извърна през рамо към златистите равнини под синята купа на небето, където като сиви камъни лежах мъртвите чудовища. Изпитваше тъга.

Със закъснение осъзна, че титлата изобщо не я интересува. Беше чест, дарявана от човек на човек, а тя се чувстваше някак откъсната от човечеството.

Призванието ѝ бе да служи на Земята.

В ГРАДА НА ГУЩЕРИТЕ

Огненият гущер на Джебан е получил името си от висулката на гърлото му. Когато се разшири, този пурпурен на цвят израстък прави гущера да изглежда по-голям и страшен, отколкото е в действителност, а яркочервените гънки под челюстта му изглеждат така, сякаш се храни с кръвта на враговете си. Нощем тази висулка може за кратко да проблясва с флуоресцентна светлина, създавайки илюзия за мигащ пламък.

В ранна пролет мъжките нощем издуват висулките си, за да се покажат на женските, съперничейки си за тяхното внимание. Оттам всяка вечер Джебан отдалече изглежда, сякаш е обхванат от пожар.

В Инкара огнените гущери се използват като кучета пазачи и ги наричат „драктфериони“, което означава „стражеви огънове“. В Мистария името е съкратено на „дракени“. В северен Роуфхейвън името е променено на „дракони“.

Откъс от „Бестиарий“ на Бизнесман; Влечугите по света

Дълго след убийството на стареца не намериха вода. Радж Атън препускаше през дивата пустош, без да щади нищо и никого, само и само да догони Вакъз.

Имаше пясък и още пясък, а след него още пясък, и купове върху купове пясък и пясък — така човек можеше да опише Пустинята.

Нищо не пълзеше по повърхността, освен дребни буболечки и гущери с тънки като на паяци крака. Гърбовете на всички гущери бяха с пясъчен цвят, за да ги крият от хищници, и с бели коремни, за да отразяват лъчите на пустинното слънце. Под пясъка живееха и малко пустинни мишки, които излизаха нощем на повърхността да ловят скорпиони, но нямаше почти нищо друго.

В небето прелитаха на кръгове пустинни грааци с пясъчен цвят, на една миля високо във въздуха, и следяха всичко, което се движи по повърхността. Не беше рядкост чудовищата да се спуснат стремглаво надолу и да съборят някой човек от камилата му, оставяйки го да издъхне, докато животното бяга надалече, за да се спаси. Но грааците нямаше да посмеят да нападнат толкова голяма група като неговата.

По плътта на камилите имаше хубави руни на мускул, жизненост и метаболизъм, но Радж Атгън скоро започна да подозира, че някои от техните камили Посветителки са умрели. Една камила изведнъж се свлече на пясъка и отказа да стане, колкото и да я ръчкаха с острия камилски остен.

Радж Атгън нямаше избор, освен да остави ездача ѝ там, докато камилата не се почувства готова отново да тръгне на път. Непобедимият извади бойния си чук и застана да пази животното, наблюдавайки зорко небето за грааци.

По това време на годината огромното корито на Бялото море беше пресъхнало, освен няколкото мили, в които водата течеше малко по-дълбоко от камилски глезен. Отстъпилото море бе оставило солена кора, която пукаше под камилските крака на всяка стъпка. Вятърът, носещ се над пресъхналото море, навяваше парчета сол в очите и на хора, и на камили.

Радж Атгън уви лицето си с парцал и се зарадва, когато стигна до водите на Бялото море, наричано така заради бялата кора около бреговете му. Искрящите му аметистови води бяха плитки и твърде солени за пиене. Но наличието на каквато и да било вода беше добре дошло. Тук в очите ти поне не се набиваше пясък и пътуването беше безопасно, макар и по-бавно. Източните брегове на вътрешното море гъмжаха от гигантски крокодили, но тук на запад бе прекалено солено дори за тях.

Докато камилите газеха през многото мили плитка вода, Радж Атгън забеляза в далечината оббати — високи пустинни номади на техните грозни черни камили. На гърбовете на всяко от животните яздеха цели семейства. Ездачите бяха не по-малко странни от животните, защото и мъжете, и жените не носеха почти никакво облекло — техните шамани ги татуираха с руни на водно обвързване по долните устни, за да ги пазят от парещото слънце. Но тези руни имаха нежелан ефект. Затваряха порите на лъскавите им черни гърбове

и ги правеха безцветни и нацепени, сякаш бяха покрити с люспи. Ноктите на ръцете и краката им ставаха като кремък, а бялото на очите им посивяваше. На юг в Умариш наричаха племето на оббатите „крокодилския народ“, защото вече не приличаха на хора.

Цели племена оббати язدهа на север и слънцето блестеше по сребристите остриета на копията им. Радж Атън прие гледката като знамение. Сдържаните оббати рядко пътуваха денем, но сега десетки хиляди от тях бяха подкарали чудовищните си камили през плитчините на Бялото море.

Бягаха, осъзна той. Възможно ли беше да са чули за нашествието на халите толкова далече?

Тази злокобна поличба го смрази.

Рано следобед групата му догони дванадесетимата а'келласи. Той ги видя отдалече от гърба на камила си, на по-малко от десет мили, и се помоли наум: „Дано сред тях да е Вакъз“.

Даровете му позволяваха да ги види, докато ръчкаха камилите си нагоре по високите плата, към древните руини под планините при Джебан. Но не можа да разбере дали Вакъз е сред тях.

Стисна нервно юздите в лявата си ръка и продължи.

Джебан, Градът на гущерите, се беше проснал отпред стаен като гробница. По скалните стръмнини, обкръжаващи града, се виждаха статуи на мъже с глави на хищни птици, взиращи се напред с мъртви очи.

Нито една лястовица не прелиташе, нито един сокол не кръжеше над града. Но по всеки по-голям камък се бяха изтегнали грамадни месоядни огнени гущери, които съскаха и разгъваха яркочервените гънки под гърлата си, сякаш за да предупредят приближаващата се свита на Радж Атън.

Сега той успя да подуши плячката си достатъчно добре. Мъжете бяха спирали да напоят камилите си на първия поток, който бяха прекосили. Недалече отпред имаше един хълм, а зад него се простираше тучна долина, в която тревата се запазваше зелена през по-голямата част от годината. Радж Атън я познаваше добре от предишните си пътувания. Воините щяха да пасат камилите си там. Той се помъчи да долови миризмата на Вакъз, но не можа. Имаше диря... от някой, който можеше да е Вакъз. При толкова много дарове на мирис имаше чувството, че би трябвало да е по-сигурен. Надяваше

се, че миризмата на човека, когото търси, просто е прикрита от миризмите на другите.

Даде заповед да спрат и хората му изпънаха лъковете си. Той ги предупреди:

— Ударът да е бърз. И пленници не взимайте.

Вече беше захвърлил бронята си, единствената отлика в облеклото му. Дръпна качулката на наметалото си над простия шлем и подкара, свел лице надолу.

— Бопанастрат — извика Радж Атън. — Поведи. — Ако а'келласите разберяха, че ги напада самият Радж Атън, щяха бързо да се разбягат.

Знаеше, че Габорн е Избрал Вакъз и неговите а'келласи предния ден край Карис. Сега се замисли дали е разумно да напада воини, Избрани от Земния крал. Беше надвил няколко от тях предния ден, но с голямо усилие. Никой от онези мъже не можеше да се сравни с Вакъз Фааракин. Старият боен главатар имаше над двеста дара.

Мъжете извадиха остените и заръчкаха безмилостно камилите. Радж Атън видя кръв по хълбоците на не едно от животните.

Камилите засумтяха и се понесоха на бегом, едрите им стъпала затъгнаха по спечената земя. Сред храсти и камъни тези животни бяха съвсем безполезни, залитаха и се тътреха вяло, но по този терен препускаха като бързи коне, показвайки, че са способни на голяма гъвкавост. При това бяха подсилени, с дарове на мускул и метаболизъм.

Животното, което го носеше, изкачи поредната височина със скорост може би около осемдесет мили в час. Той видя дузината а'келласи, насядали в кръг до един оазис — готвеха си пържен хляб на огън от камилска тор. Животните им се бяха пръснали из полето и пасяха.

В долината нямаше дървета и камъни, зад които а'келласите да могат да се прикрият и да дадат отпор.

Щом зърнаха хората му, те наскачаха и се загледаха с любопитство към билото. Но като видяха, че дузината мъже препускат към тях с изпънати лъкове, разбраха, че предстои битка. Един се затича към камилата си, халатът му заплющя диво във въздуха, но другите му извикаха да я остави.

Дузината воини извадиха саби и бойни чукове. Двама от тях бързо изпънаха роговите си лъкове.

През това време хората на Радж Атън се изсипаха от двете им страни и пуснаха залп от стрели по спешените мъже.

А'келласите бяха заклещени в капан. Нямаха никакво прикритие. Петима бяха улучени веднага и останаха по местата си с щръкнали от гърдите и краката им стрели. Вражески стрелец прониза една от препускащите камили в окото, така че един от хората му падна с грохот на земята и костите му изпращяха. Други четирима от а'келласите хукнаха напред, вдигнали бойни брадви и саби, и засякоха незащитените шици и гърла на връхлитащите камили.

Пет животни паднаха оплискани в кръв. Радж Атън стисна бойния си чук, скочи от гърба на камилата си и заби металния шип в главата на първия изпечил се на пътя му а'келлах. Друг притича зад него и той се извърна мигновено, и го помете през ребрата с удар, който прониза дробовете му.

Кръв плисна в лицето му и той се втурна сред гмежта а'келласи, търсейки Вакъз. Над главата му избръмчаха стрели и свалиха още двама противници.

Никой от а'келласите не се просна на земята, за да моли за милост, както щеше да направи някой поданик на стария Индопал. Не беше в нрава им да се молят за милост, нито да я дават.

Той се взря в строгите очи на един стар каиф, който извика: „Радж А...“ — и чукут на Радж Атън раздра гърлото му.

Останалите се втурнаха срещу него и се превърнаха в кипнала черна маса. Не бяха обикновени бойци. В един смразяващ дъх миг той си въобрази, че ги насочва Габорн.

Но Радж Атън не беше лесен за убиване. Макар да го бе поразило проклятието на Бизнесман, той си имаше своите дарове.

Изрита единия в гърдите със стоманения шип на ботуша си и го прониза в сърцето. Сниши се под замаха на някакъв меч и смаза с чука нечие лице. Измъкна кама с изтръпналата си лява ръка, заби я под брадичката на трети нападател, скочи и изрита четвъртия с двете си стъпала толкова силно, че отсече главата му.

Беше прекалено лесно. Не получи дори страничен удар. Боят изобщо не можеше да се сравни с онзи от вчера, когато Габорн направляваше своите Избрани.

След няколко мига всичко свърши. Радж Атън стоеше задъхан над труповете на а'келласите. Прахът във въздуха се беше сгъстил от препускащите камили. Миризмата на кръв бе надвиснала над бивака. Носеше се болезненият рев на камили, нападали със счупени или отсечени крака.

Трима от хората му бяха загинали. Друг беше тежко ранен — дясната му ръка се бе потрошила и половината му лице бе хлътнало навътре.

Радж Атън обиколи бивака и спря до огъня, на който в малко осаждено котле се вареше пърженият хляб. Отгоре беше леко препечен и той подуши омесените в тестото шамфъстък и кориандър.

Извади една филия и задъвка замислено. Някакво движение на хълма привлече погледа му. По камънаците надолу бяха започнали да пълзят огнени гущери. Бяха доловили миризмата на кръв. Тази нощ щяха добре да се наядат.

Вакъз го нямаше тук, разбра Радж Атън. Вакъз не беше човек, склонен да допуска грешки. Никога нямаше да спре при този оазис, лишен от всякакво укритие. Трябваше да го разбере още когато се изкачи на хълма.

Мисълта, че Вакъз му е избягал, го разтревожи. Това означаваше, че или е заминал на север в Деяз, или по-вероятно към западното крайбрежие — към Дармад, Джис или Куран... подходящи места да предизвика неприятности.

Радж Атън беше пратил осемдесет души да догонят Вакъз. Но подозираше, че няма да са достатъчно.

ЖЪТВА

Сетивните органи на една хала, нейните пипала, обкръжават основата на черепа ѝ и се спускат под челюстта. Виждани са оръженоски само с осемнадесет пипала, както и с цели тридесет и шест. Какъвто и да е броят, винаги се оказват кратни на числото три.

Майсторът край камината Магнус твърдеше, че колкото повече пипала има една хала, толкова по-стара е тя. Но аз не намирам доказателства за това. Сравнявайки броя на пипалата на една хала с нейния ръст и възраст (измерена според износването на зъбите), не виждам връзка между броя на пипалата и възрастта на съществото.

Не може и да се твърди, че броят на пипалата разкрива по-големия ранг на една хала, както предположи веднъж Майсторът край камината Бейнс. Случвало се е много могъщи хали да имат сравнително малко пипала и да се намират малки оръженоски с много такива.

Може да се заключи, че броенето на пипалата на една хала с цел да се извадят някакви заключения е безсмислено. Все едно да се опитваш да заключиш дали един човек е земеделец или рибар, като броиш космите в носа му.

Откъс от „Съпоставки на сведения за халите“ от Учителя край камината Дънджилс

Габорн обърна гръб на бягащите хали. Нямахше да нападнат. Земните сили, които му бяха останали, му позволяваха да е сигурен поне в това.

Не изпитваше страх.

Нито му се налагаше да брои хората си. Беше почувствал смъртта на падналите в битката. Двадесет и четирима души. И с всяка смърт сякаш човекът биваше изтръгван от собствената му плът.

Беше се опитвал да ги предупреди, опитвал се бе да им извика в ума си. По този начин се стремеше да служи на Земята и се надяваше тя да възвърне Силите му.

Но зовът му не можа да ги достигне. Беше почувствал застрашаващата ги опасност, извикал им бе предупрежденията си, но все едно да викаш на глухи.

Йоме и Мирима се задържаха за малко назад, при Хосуел. Габорн изпитваше нетърпение да започне търсенето сред мъртвите, с надеждата да намери Майстора на пътя. До него неотлъчно яздеше неговият Дни.

Вдясно изрева един главанак и Габорн погледна към звяра. Съществуто посочи към отстъпващите хали и отново изрева. В гласа му се долавяше въпрос. Искаше да разбере дали Габорн ще остави халите да си отидат.

— Битката донесе славна победа — каза Дни. — Ще бъде отбелязана като такава.

Габорн рядко чуваше похвални думи от своя хронист.

Повтори си наум какво бе направил. Беше препуснал към фланга на колоната им, разчитайки на усета си, подкрепен от земните сили, докато не почувства, че моментът за атака е идеален. Сега виждаше, че на полето лежат две хиляди мъртви чудовища. Животът на толкова малко мъже беше малка цена за такава скъпа победа.

Дни беше прав. Победата бе голяма.

По бойното поле се виждаха и няколко ранени бойци. Видя ги да куцукат към войската, превързали се всеки с каквото намери. Бизнесман тръгна към своя вайлд, който тъкмо чупеше черепа на една пурпурна магесница, за да яде.

Бизнесман бе позволил на съществуто да влезе в битката. След като щурмът бе започнал, зелената жена скочи от коня си и се вряза в гмежта, нападайки чудовищата с голи ръце и с невероятна ярост и сила. Габорн дори не можа да преброи смъртоносните ѝ удари.

Благородниците насядаха и започнаха да почистват и точат оръжията си. Няколко съгледвачи тръгнаха да обикалят и да броят падналите противници.

Габорн не можеше скоро да заповяда нов щурм. Нямахше нужните пики за това.

Когато си позволи да помисли за втори щурм, изпита безпокойство. Сред халите беше настъпила промяна. Все още не можеше да я осмисли, но знаеше със сигурност, че няма да може да ги атакува отново толкова успешно.

Бизнесман се зае с лечението на ранените. С него отидоха Йоме и барон Уагит.

Габорн каза на Ейвран:

— Ела с мен. Да видим дали ще можем да намерим Майстора на пътя.

Слезе от коня си и помогна на детето да се смъкне на земята. Беше обещал на Ейвран да направи така, че да не ѝ се налага да яде от халския мозък пред хората. Затова, когато други лордове и съветници понечиха да тръгнат с тях, той им махна да се върнат.

Двамата закрачиха между чудовищните трупове и навлязоха там, където беше най-гъсто. Рухналите чудовища лежаха около тях мъртви и кървящи, туловищата им скриваха дневната светлина. Грий прелитаха вяло над главите им и кацаха по труповете. Дребните черни твари щъкаха като прилепи, ноктите и върховете на крилете им се забиваха в халските кожи. Но приликата им с прилепи свършваше с крилете. Грий, също като халите, имаха по четири малки крака в добавка към крилете и безоките им глави също си имаха пипалца. Ровеха по труповете и раздираха мръсни парцали плът, за да намерят под тях подслон или да се нахранят с паразитните кожни червеи, измъчвали халите приживе.

Всеки път щом Габорн се приближеше до някой труп, грий по него надаваха пискливи звуци и ситнеха по-надалече или отлитаха.

Ейвран крачеше до него и бавно оглеждаше чудовищата. Луничавото ѝ лице се беше стегнало, светлосините ѝ очи шареха нащрек. Тя спря и продължително огледа една оръженоска, примижала и килнала глава на една страна, все едно че оглежда ябълки на пазара.

Гадно занимание за едно дете.

— Тая е с трийсет и шест пипала — каза Ейвран. — И е достатъчно голяма. Но лапите ѝ са твърде малки, деликатни някак.

Габорн изпитваше жажда за всяка допълнителна информация, която можеше да събере за чудовищата от Долния свят.

— Броят на пипалата означава ли нещо?

— Повече пипала означават, че халата може да мирише нещата по-добре и да чува по-добре — отвърна Ейвран. — Но това не винаги е вярно.

— Знаеш ли коя ще е новата водачка на ордата?

Ейвран помисли за миг.

— Не съм сигурна коя е останала жива.

— Но няма да се върнат към Карис, нали?

— Няма — увери го Ейвран. — Не мисля. Вие устояхте, а халите се тревожат, когато хората устояват.

— Че защо ги тревожим?

— Защото сме ги надвивали в миналото — каза Ейвран. — Ерден Геборен се е сражавал с тях, със Сияйните на негова страна. За халите те са блестяли като слънцето. Ослепили са ги.

Преди две хиляди години Ерден Геборен се беше сражавал с халите и почти ги беше унищожил. Според старите песни поражението им в тази битка било съкрушително. На Габорн му се стори възхитително, че халите все още помнят собствените си предания за тази битка и все още се боят от двама Сияйни.

— Защо халите не се „пожънаха“ една друга при Карис? — попита Габорн. — Видях мъртвите. Никоя не беше изядена.

— Защото — заговори му Ейвран, все едно че поучаваше малко дете — плячката принадлежи на най-могъщите владетелки. Мъртвите принадлежаха на Бойната тъкачка. Тя трябваше да ги раздели. Но вие я убихте и покрай мълниите и цялата бъркотия при отстъплението по-малките магеснички не посмяха да жънат. Сигурно са се уплашили, че Сияйните се връщат. Или най-малкото са се страхували, че ще ги накажат.

Габорн разбра. Дори при хората, когато се делеше военна плячка, главният дял обикновено отиваше за капитаните и сержантите.

Ейвран се спря при друга хала, примижа и я огледа. Бяха обиколили вече около една трета от нападалите.

— Това може да е той — най-сетне промълви тя. — Но не съм сигурна.

Заобиколи и се спря при ануса на чудовището, подуши го, дръпна се и нослето ѝ се сбърчи.

— Тази ли е? — попита Габорн.

Ейвран поклати глава.

— Не съм сигурна. Не мога да помириша достатъчно добре, за да разбера.

— Но нещо помириса?

— Само смъртния писък. Когато халите умират, те предупреждават другите да бягат надалече. Иначе изобщо не мога да ги помириша.

Габорн отиде при ануса на чудовището. Пипалата там бяха мокри и лепкави, приличаха повече на потни жлези, отколкото на пипалата, красящи главата на халата. Определено му замириса на нещо. Това, което Ейвран наричаше „писък“, по-скоро можеше да се опише като смътна миризма на гнил чесън.

— Какво означава миризмата? — попита Габорн. След като се канеше да слезе в Долния свят, трябваше да се научи да превежда езика на миризмите на халите.

— Означава „Тук има смърт. Бягай“ — отвърна Ейвран. Стараеше се да му преведе колкото може по-точно.

Детето въздъхна и погледна надолу по безкрайния низ от хали, проточил се на повече от миля напред.

— Нека да я отбележим. Ако не намеря някоя, която да ми се стори по-подходяща, ще опитам него. — Държеше се свенливо и малко гузно от това, че ще трябва да яде пред други хора. В края на краищата, беше си доста неестествен акт.

— Добре — отвърна Габорн. Озърна се, мислейки да струпа няколко камъка пред звяра, но тъмната почва в рова беше отъпкана от десетките хиляди хали и бе твърда почти като камък. Накрая свали едната си метална ръкавица и я постави в зейналата уста на халата.

Продължиха бавно напред. Един рицар се приближи по широкия ров, завивайки покрай нападалите чудовища. Габорн чу отдалече дрънченето на плетената ризница и тропота на конските копита. Беше Скалбейрн.

— Добра новина, милорд — каза той. — Преброихме близо три хиляди и триста мъртви хали само в този единствен щурм.

Габорн едва повярва. Имаше в свитата си не повече от две хиляди и петстотин рицари и беше загубил само една стотна от тях.

Сигурно лицето му бе засияло. След като Скалбейрн ги остави, Ейвран му каза:

— Приличате на котката, дете изяла птиченцето.

— Денят е добър — отвърна Габорн. — Голяма победа.

Ейвран поклати главицата си.

— Не бива да разсъждавате така, милорд. Повечето от тези хали бяха невинни. Повечето от тях бяха като... като селяци. — Тонът ѝ съдържаше укор.

— Говориш за тях, сякаш са хора. Но тези „селяци“ тръгнаха срещу Карис. Избиха десетки хиляди хора и щяха да избият всички.

— Направиха го само защото господарките им ги накараха — възрази Ейвран. — Не дребните хали са тези, които трябва да убиете — търсете Истинската господарка. Тя е вашият враг.

Детето говореше съвсем убедено. Сега той се вгледа в нея и забеляза нещо поразително. До тази сутрин мислеше, че е най-обикновено дете, деветгодишно момиче с рижа коса и лунички, и с блясък на решимост в погледа.

Но сега разбра, че това е илюзия. Като се вгледа по-внимателно, забеляза смътно доловим зеленикав оттенък на лицето ѝ, като малки люспи зеленикава слюда, които улавяха и отразяваха светлината на слънцето.

Не приличаше на обикновено дете. У нея имаше много от Бизнесман. И също като Земния пазител, нейния учител, тя, изглежда, се грижеше за здравето на змиите толкова, колкото и за мишките, за халите, колкото и за хората.

Ейвран приближи друга хала. При тази подобната на чесън миризма беше доста силна и момичето се дръпна назад.

— Ужасно смърди. Трябва да е умряла бавно.

Габорн не се усъмни в правотата ѝ.

— Смяташ ли, че можеш да се научиш да говориш с халите? — попита той.

— Как? Все пак нямам пипала, ако не сте забелязали.

— Но би могла да смесваш миризми — каза Габорн. — Например, ако вземеш малко чесън, не би ли могла да уподобиш думите?

Ейвран го погледна стъписано.

— Изобщо не се бях сещала за това! — Намръщи се. — Не, не мисля. С чесъна не става. Всъщност предупреждението за смърт не е съвсем като чесън. Ще е все едно да извикаш „Дъх!“, вместо „Смърт!“

— Но беше пуснал муха в главата ѝ. — Все пак сигурно бих могла да докарам няколко думи — каза тя.

Габорн пусна въображението си на воля. „Да мога да говоря на халите! Какво бих им казал?“

Представа нямаше. Не знаеше езика им, не знаеше как би могъл да общува с тях.

Ейвран го накара да отбележи още две. Най-послед стигнаха края на редицата.

После се върнаха при първата, която бяха отбелязали.

Той извади меча си и се мушна в устата на чудовището. Зъбите му висяха над него като огромни ледени висулки. Заби острието в мекото небце и го преряза. Мастиленосинята кръв на чудовището покапа от раната и се заизсипва на полусъсирени парцали в краката му.

Той я остави да поизтече, после бръкна нагоре и отрязва същинската плячка — парче димящ халски мозък, като сиви червеи, окъпани в тъмната кръв на халата.

Даде мозъка на Ейвран и ѝ обърна гръб, докато се храни. Тя задъвка и засумтя признателно.

Той се качи на гърба на една от халите и се загледа на юг. Ордата вече не се виждаше. Последната хала се бе изкачила по хълмовете към Скалата на Мангън, на две мили на юг. Сега се намираха в падина. Само тънката мъгла в тази посока показваше, че халите продължават да бягат.

Битката беше славна, победата — зашеметяваща. Но той виждаше рицарите — събираха падналите си другари и ги носеха към фургоните. Мъртвите и ранените товареха в същите сандъци, с които бяха превозвали пиките, взети от Карис. Беше икономично, а и мъртвите нямаше да се сърдят, че ще ги превозят без особени церемонии. Все пак този завършек на битката му се стори някак неподходящ, не особено красив край за един човешки живот.

Няколко благородници го видяха и подкараха към него през полето. Лицата им грееха в очакване. Много от тях бяха могъщи воители... кралица Херин Червената от Флийдс, Върховният маршал Скалбейрн на Свободните рицари, сър Ленгли от Оруин.

Скалбейрн извика отдалече:

— Готови сме да потеглим, когато и вие сте готов. Снощи ми изпратиха транспорт с пиките от Карис и замъка Фелс към Балитън, на

по-малко от двайсет мили по пътя. До половин час ще можем да се превъоръжим и да направим втори преход.

Габорн помисли и земното предупреждение стигна до него почти като плач. Ако дръзнеше да предприеме втори щурм, халите щяха да опустошат войската му.

— Ще се превъоръжим и ще обядваме в Балитън — отвърна Габорн, за да спечели време, докато състави друг план. По лицата им личеше, че се надяват на скорошна битка. — Халите вече са предупредени. Следващия път няма да ги заварим неподготвени.

Не можеше да не забележи разочарованието на лицето на Ленгли. Но Скалбейрн отвърна сдържано:

— Както заповядате, милорд.

Габорн слезе от грозното туловище.

Ейвран — тъкмо беше привършила с яденето — клекна и изтри пръстите си в земята. Той я попита:

— Намерихме ли който ни трябва... Майстора на пътя?

Ейвран само сви рамене.

— Още не знам. Трябва време.

— Колко?

Ейвран помисли.

— Три-четири часа.

В този момент далече на хоризонта засвириха рогове. Габорн излезе бежешком от дерето, изправи се сред равнината и видя спускащите се от хълма на юг конници.

Един от тях викаше:

— Халите се катерят на Скалата на Мангън! Натикахме ги в миша дупка!

ОТСТЪПЛЕНИЕТО

Крал Ордън веднъж ме попита какво цена най-много у един рицар: храбростта или предаността. Отговорих му, че отговорът е очевиден: преданият рицар ще бъде храбър при заповед.

Крал Джас Ларън Силвареста

Мирима стоеше тихо сред сухата трева, изпънала стрела до ухото си. Боядисаните гъши пера леко се отъркаха в брадичката ѝ.

Целеше се от осемдесет крачки в сладкия триъгълник на една мъртва хала.

— Тръгвам с теб за Инкара — каза тя на Боренсон. Изчака го да реагира, но той не отвърна нищо. Много пъти, през които бе репетирала това, винаги си представяше, че ще я отреже безцеремонно. Задържа прицела си и отрони въздишка.

Много от лордовете се бяха отдалечили — следяха тила на халската колона, потърсила убежище при Скалата на Мангън.

Най-сетне Боренсон отвърна:

— Разбрах защо си дошла още като те видях.

— И?

— Все още мисля, че е неразумно.

Преди няколко дни той категорично бе отхвърлил молбата ѝ да го придружи. Нещо се бе променило в отношенията им. Струваше ѝ се, че това е добър признак.

Лъкът на Хосуел ѝ беше невероятно удобен. Излъсканото дърво в средата прилягаше в дланта ѝ, сякаш беше издялано точно за нея. Дългата дъга от пролетна стомана се изпъваше леко и плавно.

Лъковете от тисово дърво обикновено се изпъваха неравно. Често някой чвор в дървото или някоя прекалено изтънена част правеше дъгата неравна, затова бе нужно време докато разбереш обхвата, който стрелата би могла да прелети според това доколко е

изпънат. Дори някои метални лъкове страдаха от същия недостатък, ако ковачът бе изчукал метала по-недодялано.

Но лъкът на Хосуел беше балансиран съвършено.

Тя пусна тетивата. Стрелата изфуча, улучи в самия ъгъл на сладкия триъгълник и изчезна.

Тисовият ѝ лък изобщо нямаше да пронизе толкова дълбоко. Беше използвала цели три дузини стрели в щурма, а бе успяла да срази едва четиринайсет хали. Хосуел я бе надминал с повече от дузина попадения.

— Е — каза тя, — и аз мислих за това. И съм съгласна, че ще е неразумно.

Боренсон се изсмя.

— Съгласна си?

— Ами да. Трябва да съм глупачка, за да тръгна с теб към Инкара. Много по-спокойничко си е тук, със Сияйните на мрака, ордите хали и нашественическите войски.

Боренсон се разсмя с цяло гърло, чак коремът му се разтресе. Разбра, че го е хванала.

— Е, добре. Кураж не ти липсва. Ела с мен.

Тя го изгледа косо.

— Но това не е шега. Какво знаеш за Инкара?

— Хората в Нощните кралства живеят в къщи, големи колкото цяло село — отвърна Мирима. — Спят денем и работят нощем. Вратите им се пазят от дракони.

— Магьосниците на руни на Инкара пазят земята им — добави той. — Онези, които са достатъчно глупави, че да прекосят границата им, не се връщат. Границите им са затворени за хора от Роуфхейвън вече от три столетия и Кралят на бурите не е отвърщал на посланията на Мистария от двайсет години.

Тя извади нова стрела от колчана, бързо изпъна лъка до края и я заби в сладкия триъгълник на халата.

— Тръгваме ли веднага? — попита Мирима.

— Ще тръгнеш без позволение на краля?

— Заклела съм се пред Вълчето братство — отвърна Мирима. — Ще служа на човечеството както намеря за добре — като свободен рицар.

Боренсон се поколеба.

— Раздвоен съм. Халите ще вървят на юг, ние тръгваме на юг. Няма що, хубава компания ще ни бъдат, ако оставим настрана маниерите им на масата.

Мирима се усмихна широко. Предполагаше, че всяко същество, което се опитва да те изяде, с пълно право може да бъде обвинено, че има лоши маниери на масата.

Явно искаше да поизтрепе още хали. Мирима обърна очи към Скалата на Мангън.

— Само че това там ми прилича на обсада — въздъхна тя. — Може да ни задържи няколко седмици.

— Е, добре — отстъпи Боренсон. — Ще тръгнем за Инкара.

Мирима почти не можеше да повярва, че ще се съгласи да я вземе без никакъв спор. От мига, в който се срещнаха, знаеше, че я желае като жена. Сега разбираше, че си е спечелила и уважението му.

Оставаше й само едно. Трябваше да го научи на преданост.

Скалата на Мангън се издигаше като самотен страж над равнината. Зъбатите й сиви канари се извисяваха на триста стъпки в най-високата си точка и се снишаваха към южното лице на скалата до деветдесет стъпки.

Преди хиляда години, в разгара на Войните на Тъмната господарка, лордовете на Роуфхейвън бяха изсекли укреплението на върха на Скалата на Мангън и бяха прокопали път, който се виеше по стръмните канари.

Но оттогава бяха минали векове. Не един владетел се бе захващал със задачата да възстанови укрепленията. Но горе на скалата имаше адски малко вода и почти никаква трева. Оказваше се, че в дългосрочен план цената за поддръжката на крепостта е твърде висока.

Част от великолепия замък все още стоеше. Кулите му бяха брулени от мълнии и силни ветрове, някои от стените бяха рухнали през вековете. Бръшлян бе обвил крепостните стени и на мястото на някогашния град растяха дъбове с величествени клони. Дворовете на замъка се бяха превърнали в свърталища на бухали.

Но статуята на самия Мангън все още стоеше, обърната с лице на север и висока деветдесет стъпки. Разправяха, че преди време той държал във вдигнатата си дясна ръка огромно бронзово копие, но сега

ръката я нямаше. И все пак той продължаваше да се взира на север, вечно бдителен.

Най-много беше пострадала серпантината, всечена в скалата. На места скални срутвания я бяха прекъснали.

За халите беше все едно.

Когато Мирима и Боренсон поеха натам, халите се катереха по лицето на стръмнината с лекотата на котка, катереща се по дърво.

Струпваха се по крепостните стени и кацаха по бойниците — огромни нелепи фигури. Заемаха позиции по самия ръб на стръмнините и всички вдигаха високо главите си и размахваха змийските си пипала.

Габорн, неговият Дни и Ейвран бяха между последните, които напуснаха бойното поле. Дори главанаците бяха тръгнали преди тях. Тримата яздеха с Йоме, Бизнесман, Джюрийм и Фейкаалд.

— Не мислех, че толкова лесно ще се спрат за отбрана — каза Габорн. Гледаше чудовищата озадачен.

— Може би ще си проведат турнир — предположи Ейвран. — Нали убихме водачката им. Може би трябва да се бият, за да си изберат нова.

Но Габорн примижа, вгледан в халите, и поклати глава.

— Не, не е това. Замислят нещо... нещо злокобно.

— Ваше величество — обади се Боренсон. — Може ли една дума? — Габорн се извърна да го чуе. — Моля за съгласието ви да тръгна веднага.

Габорн дръпна юздите и го изгледа продължително, сякаш искаше да съхрани образа му в паметта си.

Мирима много добре разбираше, че може никога вече да не види тези хора. Само за няколко дни се бе привързала към Йоме и бе станала най-добрата ѝ приятелка.

— Дано Земните сили ви водят — най-сетне промълви Габорн. — И нека Лъчезарните осветяват пътя ви.

Йоме бързо добави:

— Сър Боренсон, съжалявам за изпитанието, което ви наложих. Вие сте мъж на честта, сър, и аз сгрехих, когато поставих това под въпрос.

Но Габорн вдигна ръка, молейки я да замълчи. Тя бе наложила над Боренсон тежкото изпитание пред десет хиляди души и думите ѝ

не можеха да се върнат назад. Боренсон трябваше да отиде в Инкара и да потърси Дайлан Чука, Дара всечовешки, който според легендата притежаваше толкова много дарове, че не можеше да умре. Йоме се надяваше, че той би могъл да помогне на Габорн да опази поданиците си от предстоящите бедствия. Нещо повече, Боренсон беше убил бащата на Йоме и бе избил около две хиляди Посветители. Заради собствената си душа, трябваше да извърши самоизкулпението.

А Габорн наистина имаше нужда от помощ. Дали щеше да дойде от Зандарос, дали Боренсон щеше да намери Дайлан Чука, или щеше я получи от самия Радж Атън — все едно, Габорн се нуждаеше от помощ.

— Писмото ми е тук — каза Габорн и бръкна отзад в дисагите си. — За Краля на бурите. То обяснява твоето пратеничество и го моли за помощ. Бих искал да те помоля и за още една малка услу... — Габорн изведнъж спря и рязко обърна коня си, сякаш някой бе извикал в паника.

Ордата на халите продължаваше да се катери нагоре по скалата. Вървяха както досега, по седем хали в редица. Нищо не бе променило строя им.

Но зад тях откъм изток възвиваха в бесен галоп петдесетина свободни рицари, въоръжени с пики.

— Проклети глупаци! — измърмори Габорн, вдигна бойния си рог и изсвири сигнал за отбой.

Няколко рицари се обърнаха към него, после пришпориха конете си и продължиха щурма.

Боренсон изсумтя с насмешка.

А Мирима усети, че мъжете скоро ще загинат.

Габорн засвири „отбой“ още по-настойчиво. Навсякъде по редиците рицарите обърнаха и препуснаха към него, приели, че призивът му е предназначен за тях. Но петдесетимата не изоставиха курса си.

Габорн засвири отчаяно.

От двете мили разстояние рицарите изглеждаха съвсем дребни. Слънчевата светлина проблясваше по белите им пики, по шлемовете и броните. Мирима загледа изтръпнала как приближават ариергарда на чудовищата.

Но този път щурмът не бе като предишния. Този път халите не бяха изненадани.

С приближаването на пиконосците, халите по източния фланг направиха нещо съвсем неочаквано. Грамадните чудовища се извърнаха рязко, забиха лопатестите си глави в земята и се надигнаха, размахали дългите си предни крайници.

Маневрата им прикри ефективно сладките им триъгълници, без да остави за пиконосците никаква цел освен тежко бронираните им глави. Всъщност с тази маневра оръженоските оформиха истинска стена от плът.

Зад стената други хали започнаха да мятат камъни върху главите на своите и те полетяха и заотскачаха като залп от катапулти. Пурпурните чародейки пуснаха смрадливите си заклинания.

Така халите оформиха здрав щит и нападнаха пр начин, невиджан досега.

Само след секунди битката свърши. За няколко мига трийсет и двама мъже и коне бяха премазани. Онези, които успяха да се измъкнат от каменната градушка, побягнаха, кой едва удържайки се на коня, кой оставил зад гърба си падналото животно.

Габорн спря да свири и посърнал загледа как последните хали изкачват Скалата на Мангън.

ПАСТИРЪТ

От всички познати нам зверове халите си остават най-загадъчните, защото малцината, които са наблюдавали навиците им, рядко успяват да преживеят срещата.

Учителят край камината Вейлн, от Стаята на зверовете

Ейвран имаше чувството, че е понесла света на раменете си. Предния ден, докато бягаше от халите при Карис, си бе въобразила, че животът никога няма да е по-тежък или по-отчаян.

Сега разбираше, че не е била права.

Габорн искаше от нея нова победа. Искаше отговори на въпроси, но тя ги нямаше.

Почти веднага след като яде от халата започна да се чувства зле. Отначало помисли, че прилошаването е заради личните ѝ тревоги, отчаяние от собствените ѝ провали.

Само няколко мига след като яде от мозъка на халата разбра, че това не е Майстор на пътя.

Халата се наричаше Пастира и беше наясно с всички тънкости на животинското оплождане и на касапството. Знаеше как да разфасова един труп и да го приготви за господарките си.

Пред нея се разгърнаха видения от Долния свят, каквито не беше виждала никога: огромни пещери, в които растяха невероятни растения. Някои от тях бяха корави като хрущял и полагаха всички усилия да приличат на скали. Други бяха бодливи като морски таралежи и вирееха на открито, или висяха като въжета от пещерните сводове.

Халите грижливо отглеждаха тези растения. Но не ядяха събраното.

Вместо това сред насажденията пасяха гигантски червеи и странни животни — щяха да са ѝ нужни цели часове докато ги опише: паякообразни същества, големи колкото къщи, и рогати бръмбари с размерите на бик.

Така халите отглеждаха стадата си.

Пастира беше тъпкан с най-интимни подробности за жизнения цикъл на всяко животно. Знаеше как да ръчка с железен остен големия колкото къща женски паяк, за да напусне полага с току-що снесените яйца. Знаеше какви паразити живеят по гигантските червеи и кои миризми да използва, за да отърве червеите от паразитите.

В ума на Ейвран на порой се заизлива безполезна информация, гмеж от образи, мисли и миризми, които я зашеметиха. Почти нищо не можеше да разбере от това.

Но образите бяха все пак по-цялостни отпреди. От това същество Ейвран беше изяла повече, отколкото от другите. Сигурно беше от това. Или може би защото разбираше контекста на мислите на тази хала по-добре, отколкото на другите.

Започваше да научава езика на халите, да вижда и разбира като хала. Спомените вече не изглеждаха толкова заплетени през очите на друг.

Все пак, когато виденията започнаха, я жегна отчаяние. След като бе изгубила дълго време в търсене на Майстора на пътя, Ейвран в края на краищата беше изяла фермер.

Затова, когато започнаха болките ѝ, отначало си помисли, че е заради отчаянието.

Габорн я беше взел на коня си и я бе прегърнал грижовно през корема с железната си ръкавица. Стомахът ѝ беше пълен и се гърчеше на спазми като всеки път, след като ядеше от хала.

Хората му бяха обкръжили Скалата на Мангън и той се разпореди да поставят стражи и патрули наоколо, за да не позволят на халите да се измъкнат. Но главната си сила задържа по на запад, за да може вятърът, духащ предимно оттам, да носи миризмата им към чудовищата.

Заповяда на коларите си да отидат в Балитън и да се върнат с резервите за обсадата, а след това отиде с Ейвран до един малък поток, на една миля западно от скалата.

Потоъкът мудро се виеше през степта. Бреговете му бяха обрасли гъсто с ракитак и върби. Когато приближиха до водата, стадо сърни изскочи и побягна от храсталаците.

Габорн я отведе под един дъб. Ейвран отмете с ръка жълдите и седна под сянката му.

Йоме приседна до нея, избърса потта от челото ѝ и каза:

— Не изглеждаш добре.

— Наистина не съм добре — каза Ейвран.

— Просто поседи тук, мъничката ми — успокои я Йоме и я хвана за ръката. — Ще се грижа за теб.

Ейвран погледна кралицата в лицето. Йоме я гледаше напрегнато, изпълнена с тревога.

„Тя не ме познава — помисли Ейвран. — Не би могла да се тревожи за мен.“ Но изражението на Йоме говореше друго. Някои хора бяха по-грижовни от други. Някои хора бяха способни да обичат другите до болка.

Чародееят Бизнесман разчисти земята наоколо и извлече настрана нападалите клони. Един от капитаните на Габорн, побелял ветеран с набраздено от белези лице, даде на зелената жена една тояга. Започна да я учи как да я държи здраво, а след това — на няколко основни бойни стойки и маневри — ръгане, забиване и замах. Стоящият наблизо барон Уагит също взе тояга и почна да се учи заедно със зелената жена.

Ейвран ги гледаше, за да не мисли за своите проблеми. Но главата ѝ изведнъж се изпълни с ужас. Нещо ужасно не беше наред.

— Помогнете ми — примоли се тя на Йоме.

Йоме се вгледа в лицето ѝ. Кралицата беше дребна и наполовина индопалка. Беше невъзможно да я погледнеш и да не забележиш пронизващите очи, толкова тъмнокафяви, че чак черни, отразяващи светлината. На ръст и на тяло много приличаше на Сафира.

— Джюрийм — помоли Йоме. — Донеси на детето малко вода. Зле ѝ е.

— Веднага. — Джюрийм тръгна към потока.

— Какво ти е? — попита Йоме.

Беше ѝ трудно да обясни. Връхлетяха я десетина спомена наведнъж — уроци как се присажда скално растение, как се хваща рогов бръмбар, мразът от тичането сред високи планини през заледена река и видения на мълнии, проблясващи в небето над бойното поле при Карис. Ужасът я пронизваше на разкъсващи вътрешностите ѝ вълни.

— Не знам... все едно че се давя — промълви Ейвран.

— Давиш се? — учуди се Йоме.

Ейвран не можеше да обясни. Пронизваха я странни страхове и копнежи. Само сви рамене.

— Може да е от спомените. Всичките тези спомени...

Йоме сложи длан на челото ѝ. От него капеше пот като капки утринна роса. Джюрийм се върна с мях с вода. Йоме го вдигна до устните ѝ и я накара да пие.

Устата и гърлото ѝ бяха толкова пресъхнали... Не се беше чувствала така след ядене на хали. Пи дълго, докато стомахът не я заболя, но водата не я облекчи.

Разплака се.

— Няма нищо — каза Йоме. — Поела си спомените на три хали само за един ден. Това сигурно е твърде много за едно малко момиче.

Но Ейвран поклати глава. Не беше това. Потта бликна от челото ѝ още по-силно. Сърцето ѝ заби лудо и тя задиша дълбоко. Коремът никога не я беше болял толкова. Никога не се беше изпотявала толкова обилно.

Уплаши се да не би тази хала да е отровила кръвта ѝ.

— Всички, които познавам, умират — проплака Ейвран. Не посмя да каже, че я е страх, че и тя може да умре.

— Помогнете ми — примоли се Ейвран.

За нейна изненада Йоме я прегърна през врата с една ръка, а с другата притисна гърдите ѝ.

— Ще ти помогна — прошепна Йоме. — Винаги когато имаш нужда от мен, каквото и да поискаш, ще ти помогна, колкото мога.

Това я утеши. Осъзна, че жадува за човешка близост. Взрив от спомени отново я заля и Ейвран проплака.

— Бизнесман — примоли се Йоме. — Можеш ли да отделиш един миг?

Чародеят дойде да прегледа Ейвран. Накара я да отвори широко уста, погледна очите ѝ. После заяви озадачено:

— Нищо ѝ няма, доколкото мога да преценя.

— Потти се, тресе я и трепери от ужас — каза Йоме.

Бизнесман възрази:

— Пипни я по челото. Няма никаква треска.

Йоме го изгледа като гламав. Пак пипна челото на Ейвран и угрижено поклати глава.

Бизнесман погледна детето разтревожено, извади някакви билки от джоба си и ги даде на Йоме, след което я предупреди:

— Ако се влоши, повикай ме веднага.

Ейвран остана да лежи вцепенена, измъчвана от странните усещания. Болка стягаше стъпалата и ставите ѝ; сухота мъчеше дробовете ѝ; разкъсваше я жажда. Правеше всички усилия да пренебрегне болката. Загледа се отново в зелената жена.

Учителят на вайлда я превеждаше през все по-сложни неща. Личеше, че е удивен от това колко бързо се учи. Барон Уагит изоставаше. Ветеранът бързо премина от стойките и основните маневри към движения с цялото тяло — скокове напред, бързо извъртане, парирание и съчетани движения.

— Преподавал съм тоягата в Стаята на оръжията дванайсет години — каза в един момент едрият рицар на Бизнесман, — но за такова момиче не съм и мечтал. Като приключиш с нея, мога ли да я взема за жена?

Бизнесман се засмя.

Ейвран изпита ревност. Бизнесман се мъчеше на всяка цена да обучи вайлда, а Ейвран я смяташе за своя приятелка. Не ѝ харесваше това, което чародеят правеше със зелената жена, превръщайки я в оръжие. Не ѝ харесваше повече, отколкото ѝ харесваше това, което Габорн искаше от самата нея.

ЕЗДАЧИ ПРЕД БУРЯТА

*В нито една житейска битка предимството не идва
на страната на неподготвения.*

Меңделас Вал Ордън

Габорн долови опасността, застрашаваща Йоме. Атаката срещу нея беше близо.

Вече от цял ден усещаше как заплахата набъбва.

Огледа притеснено охраната. Тихомълком беше разположил около лагера осемдесет души. Повечето от тях седяха най-небрежно по нападали дънери, точеха брадви и се преструваха на задрямали. На стотина крачки по-далече Боренсон и Мирима правеха голямо представление с прибирането на багажа си, уж че бързат да тръгнат за Инкара, но както го беше помолил, Боренсон шареше със сините си очи по дърветата край брега на потока, нащрек като за петима.

Но нищо от мерките, които бе предприел, не облекчаваше усещането му за заплаха.

Габорн zakрачи към Скалбейрн. Беше го помолил да се навърта около Йоме и рицарят го правеше. Но в момента беше стиснал кривак и упражняваше барон Уагит. Беше тежък труд. Потта се стичаше от лицето на отскорошния барон и туниката му прогизваше. Единият му ръкав се бе откъснал в упражнението. Сините му очи грееха от радост и личеше, че удоволствието, което изпитва, е неопишуемо.

— Е, трябва да дойдеш с мен в Интернук — говореше Скалбейрн на барона, докато последният напразно се опитваше да го халоса по главата с кривака. — При нас не е толкова скапано цивилизовано. На мъж като тебе ще му дойде добре да остави миналото зад гърба си.

— Бъдете нащрек — прошепна Габорн на Скалбейрн.

— Винаги — отвърна му през рамо Скалбейрн.

Габорн обходи постовете още веднъж и zakрачи към Йоме и Ейвран, които седяха под дъба. Йоме беше прегърнала детето. Очите

на Ейвран бяха замъглени. Детето изглеждаше смъртно болно. От челото му се стичаше пот.

Габорн приклепна до тях.

— Е? — попита той нежно, с очакване. — Нещо ново?

— Не ядох от Майстор на пътя — промълви Ейвран. — Беше само някакъв... — потърси подходящата дума. — Пастир на червеи.

Габорн се намръщи, обзет от любопитство.

— Пастир на червеи?

— Като овчар или фермер, само че гледа червеи и други животни — поясни тя. — Казах ви, че се биете със селяни.

Говореше искрено, но халите замисляха нещо, все едно дали Ейвран го знаеше, или не.

„Възможно ли е опасността всъщност да идва от това дете?“ — зачуди се той.

Не искаше да го повярва. Ейвран беше чирачка на Земен пазител в края на краищата, посветила се на опазването на живота. Но точно в този момент се зачуди да не би да е... разцентрирана. Трябваше да провери опасенията си.

— Йоме — помоли Габорн. — Ела за малко.

Отведе я настрани от Ейвран и застана с гръб към детето. Стъпи с единия си крак на някакъв покрит с лишеи камък и видя малките дупки по земята около него, където полските мишки бяха изровили тунелите си. Наблизо пееше щурец.

Огледа набързо действията на халите по скалата.

Бяха я изкачили всички и вече се бяха хванали на работа. Двайсетина лепкави дъвчеха големите дървета в средата на скалната височина, а в същото време оръженоски бутаха стените на древните кули и камъните се търкаляха с грохот от стръмнините. Толкова се беше залисал с наблюдението на южната стена на стръмнината, че се стресна, когато чу грохот откъм северната страна. Огромната статуя на Мангън рухна от четиристотин стъпки височина и се разби на жалки отломки.

Опасността около него се надигаше. Смъртта на десетки мъже бе настъпила тази сутрин, точно както беше предсказана. Предстоеше мигът на Йоме. Утре десет хиляди души в Карис щяха да срещнат гибелта си. След това... светът. Кога ли щеше да нанесе врагът му следващия си удар? След три дни? След четири?

Отчая се. Опасността бе навсякъде. Преди няколко дни Бизнесман го бе предупредил, че не Радж Атън е върховният му враг. Радж Атън, инкранците, Лоуикър и Андърс — всички те бяха като маски, прикриващи някакво по-голямо бедствие. Загадка някаква имаше тук.

Понякога му се струваше, че всички те действат съгласувано, навярно без сами да го съзнават.

Габорн огледа настръхнал полетата, да зърне поне някакъв признак за предстоящо нападение.

Йоме пристъпи зад гърба му и прошепна:

— Какво е толкова важно, че трябваше да ме измъкваш подалече от детето?

Не знаеше как точно да ѝ отговори. Промени темата, опитвайки се да спечели малко време в случай, че опасността се покаже наяве.

— Изглежда, мразят човешките творения — каза Габорн и посочи с брадичка към халите. — Не могат да оставят недокоснато нищо, което сме направили ние.

Отново посегна към сетивата си. Рискът за Йоме се усилваше стремглаво. Близостта на Ейвран нямаше нищо общо със заплахата. Извади меча си от ножницата и го притисна в ръката на Йоме.

— Дръж.

Тя го хвана така, сякаш никога не беше виждала меч.

— Какво има? Смяташ, че съм в опасност?

Габорн не виждаше никакви хали наблизо, нито една.

— Йоме — промълви той колебливо, — някой иска смъртта ти.

Тя го погледна мълчаливо, настръхнала. Габорн продължаваше да не вижда противника ѝ. Зачуди се да не би опасността да се крие в самата нея — слабо сърце, или скрита болест.

Изведнъж отдалече се чу взрив — почти като човешки крясък, — пристъп на вятър, понесъл се над равнината на миля на юг. Вдигна се от замрелия въздух, изхвърли високо към небето трева и клони от грамадни дъбове. Вдигна пясъчен фронт като надигаща се плащаница, широка близо половин миля.

Габорн беше чувал преди този звук, в леса на Дънуд — писъка на вятъра, трясъка на мълниите. Веднага разбра що за същество връхлита срещу тях.

Извърна се рязко срещу него. Пред вятъра препускаха трима мъже на бели коне. Зачуди се кои ли може да са.

Йоме извика отговора:
— Сияйният на мрака!

В СЛУЖБА НА СВОЯ ГОСПОДАР

*Един добър слуга не се интересува от достойнство.
Никоя служба за неговия господар не може да е прекалено
унизителна или нищожна.*

Кайфба Джюрийм

Фейкаалд бе видял достатъчно от лагера на Земния крал. Видял беше силарите на Габорн. Беше наблюдавал предвождания от него опустошителен щурм срещу халите. Беше видял мъжете, които отказаха да се подчинят на Габорн, докато се мъчеше да ги предупреди с бойния рог.

Беше преценил както силите на Габорн, така и слабостите му. Разбрал беше, че Габорн няма да помогне на Индопал, колкото и сериозни да са аргументите.

За разлика от Джюрийм, Фейкаалд не виждаше основание да служи на момчето.

Габорн беше един паднал Земен крал. Нищо повече.

Само една причина имаше Фейкаалд все още да стои тук — силарите.

И в най-необузданото си въображение не беше допускал, че Габорн ще задържи толкова много силари неизползвани.

През цялата сутрин се беше чудил какво ли е намислил да направи Габорн с тях, защо ги мъкне така със себе си.

Може би беше твърде предпазлив? Може би беше от този тип хора, които държат да получават даровете си лично, вместо през вектори. Може би искаше да остави време на своите облекчители да подберат между най-добрите възможни Посветители в кралството, онези с най-голямата сила, с най-острия ум или с най-доброто здраве.

Ако беше така, то Фейкаалд нямаше да оспори намеренията му. „Може би — мислеше той — това момче ще се окаже по-умно, отколкото му го признавах.“

Но Фейкаалд нямаше повече време за празни разсъждения.

Само изчакваше подходящия момент. Очакваше халите да му го осигурят — да създадат достатъчно суматоха, да отвлекат вниманието, за да може той да натовари един сандък на някой от свободните коне и да се измъкне.

Подходящият момент дойде по-рано, отколкото очакваше, и то от неочаквана посока.

Фронтът на вятъра се понесе с грохот към лагера и пращната стена се надигна във въздуха. Пращната вихрушка изведнъж се извиси и скри слънцето.

Пред бурята се носеха трима конници. Мълнии святкаха по дългите им пики. Горещ по Скалата на Мангън халите засъскаха и зареваха.

Габорн наду бойния си рог. Стражите му затичаха към него. Чародеец Бинесман погледна вайлда си и двамата затичаха към краля. Въпреки че Габорн имаше във войската си хиляди рицари, повечето се бяха пръснали на няколко мили около Скалата на Мангън.

Фургонът със съкровището беше на около сто разкрача от Габорн, с още десетки други тилови фургове. Пазачите около тях извадиха бойните си чукове и затичаха към Габорн, за да защитят своя крал.

В този миг Фейкаалд плесна юздите на коня и бавно подкара към съкровището.

Джюрийм извади кривия си нож и забърза към Габорн.

През цялата сутрин бе наблюдавал Фейкаалд — знаеше, че нещо не е наред. Беше очаквал точно този момент, когато старият глух паяк ще се опита да изпълзи от лагера.

Сега, когато вятърът и ездачите пред него се приближиха, той мерна с крайчеца на околото си тъмния бурнус на Фейкаалд, видя как старецът подръпва юздите на коня си. Големият сив имперски жребец изцвили и се задърпа, уплашен от внезапния грохот на бурята.

Из въздуха се разхвърчаха пръст и стръкове трева. Джюрийм вдигна ръка да заслони очите си. Извика да предупреди пазачите, но за момента по-голяма бе опасността за краля.

Вятърът пицеше през степта и се приближаваше към Мирима като побесняла фурия.

Беше се чудила защо Габорн я помоли да остане тук още малко с него и Йоме. Двамата с Боренсон бяха останали един час като най-обикновени пазачи.

Но сега разбра.

В Хиърдън Мирима бе убила Сияйния на мрака. По-точно — беше убила тялото му. Но стихийният вятър в сърцето му не можеше да се унищожи толкова лесно. Беше се страхувала, че тази стихия ще потърси възмездие.

Сега слухът ѝ долови отмъстителните му писъци, когато се разбушува над тревата. Усети как се приближава този гняв, сякаш бе скрит в черен гръмоносен облак.

Към нея препускаха трима конници.

И тримата яздеха на бързи, подсилени коне. И тримата бяха рицари на Мистария, с железни доспехи и понесли бели пики.

Мирима извади стрела от колчана си, опипа острието. Беше тежка стомана с остър връх, предназначена да разкъсва броня.

Изплю се в дланта си и намокри края на стрелата и перата.

Сърцето ѝ заблъска. Тътенът на конниците се чуваше вече наблизко, вятърът отзад ги пришпорваше. Бушуващата фурия изтръгна един стар дъб из корен, отпра чимове трева по земята наоколо, превърна сухите стръкове трева в малки копия, хвърли към нея заслепяваща пелена от прах, сред която отчаяно пърхаха врабци и се мъчеха да се отскубнат от пътя ѝ.

Конниците напредваха. Тя се смъкна на колене и примижа срещу разбеснялата се стихия. Тримата нападаха и Мирима бързо прецени, че ще минат само на две-три крачки вляво от нея.

Щеше да има време за един изстрел. Тя изпъна докрай стоманения лък и извика срещу Сияйния на мрака:

— Аз съм онази, която те уби! Аз съм онази, която трябва да търсиш!

Един от рицарите срещу нея нададе боен вик, сниши пиката си и я прицели право в сърцето ѝ. По железния ѝ връх затанцува кълбеста мълния.

Чу отстрани яростния вик на Боренсон. Той затича към нея с бойния чук в ръка. Вятърът го биеше като юмруци.

Мирима задържа прицела си, докато конникът не се озова на трийсет крачки, и стреля.

Боренсон връхлетя, сякаш се канеше да надвия силата на коня. Удари с чука си железния връх на пиката и той се смъкна надолу. Пиката се заби в пръстта и изпраця със звука на скършено от буря дърво. От нея излетя мълния с ослепителен блясък и се понесе над земята.

Боренсон отхвърча нагоре, от ботушите му блъвна дим, извика и рухна в пръстта.

Стрелата ѝ прониза шията на рицаря с такава сила, че проби гръбнака му и за малко да откъсне главата му.

Главата на връхлитащия рицар се отплесна назад, със скършен врат. Но той остана още миг да седи изправен на препускащия в бесен галоп боен кон, мъртвите му ръце стискаха юздите.

Другите двама воители профучаха край Мирима — и тогава прашната буря удари и я заслепи с яростта си.

Стихийният дух се понесе към Габорн като буря от някакъв кошмар. Фронтът се стесни на по-малко от четвърт миля ширина, но се издигна на стотици стъпки. Прахта помете по земята, отгоре изтреця внезапна мълния.

— Прикрий се! — изкрещя Габорн и избута Йоме зад себе си.

Стражите, мъжете, които бе избрал точно за този момент, тичаха да преградят щурма на конниците.

Ленгли се понесе напред от лявата му страна, Скалбейрн отдясно. И двамата бяха феноменални воители. Но никой не можеше да е подготвен за това.

Габорн надигна щита си и примижа над него срещу фучащите треви и прах.

Вляво се чу трясък на дърво и метал — фурията беше ударила по фургоните и ги преобръщаше. Той стисна бойния чук.

Скалбейрн се спусна към единия от нападащите рицари — крещеше и размахваше огромната си бойна секира.

Нападащият рицар държеше пиката си в дясната си ръка, така че Скалбейрн му налетя откъм незащитения фланг. Но не замахна към

воина, както щеше да постъпи Габорн. Вместо това се нацели в коня и посече десния му крак в коляното.

Конят рухна и с него — ездачът му. От пиката му изтрещя мълния, разцепеният ѝ език облиза земята и се натресе в барон Хенди от Хиърдън. Светкавицата го разсече на две и от него се разхвърча овъглена плът.

Скалбейрн се втурна към падналия воин и застана над него с бойната брадва над главата си.

И двамата бяха погълнати от връхлитащата стена от прах.

Фейкаалд видя как вятърът удари по фургоните и ги заобръща. Изхвърчаха парчета потрошени спици, осите запращяха от силния напор.

Затъркаляха се сандъци с оръжие и храна — но силарите ги нямаше между тях.

Той придърпа широкия си сив бурнус и се втурна във вятъра. Мокри листа го запердашиха през лицето. Вдигна ръка да се предпази от хвърчащите отломки. Пустинни бури, свирепи като тази, бе преживявал неведнъж.

Дълги години бе имитирал глухота и немощ. Все пак си имаше по някой и друг дар на мускул и жизненост, прилягащи на острия му слух, и сега щяха да му свършат добра работа.

Всеки сандък побираше четири хиляди силара с обща тежест около петстотин фунта. Беше ги опаковал лично, знаеше съдържанието на всеки сандък. Беше прибрал силарите в платнени торби, за да могат лесно да се натоварят на кон.

Подкара коня си към фургона със съкровището, метна се на него, извади камата си и срязва връзките на платненото покривало. Бързо изкърти капака на първия сандък и го хвърли на дъсчения под. Вътре имаше две платнени торби, стегнати с въже.

Повдигането на петстотин фунта беше трудна работа, дори с двата дара на мускул. С пъшкане и напъване, успя някак да надигне торбите и да ги преметне през седлото. Овързването остави за покъсно.

Вятърът пищеше като живо същество.

Знаеше много добре, че възможността да избяга ще е многократно по-голяма, ако Габорн не разбере веднага за кражбата. Затова грабна откъртения капак и го намести.

Но бурята вече връхлиташе с пълна сила и стана толкова тъмно, че почти не можеше да вижда.

Той скочи на коня си, обърна го с гръб към вятъра и препусна под прикритието на вихрушката.

Към Габорн препускаше с тътен един-единствен конник и буреносният облак връхлиташе зад гърба му.

Габорн позна Бекхърст по цветовете на щита му. Зяпна го изумен. Бекхърст винаги бе правил впечатление на лоялен към Дома Ордън. Сър Ленгли препусна да пресече пътя му.

Габорн чу през воя на бурята виковете на Бизнесман — старият чародей се мъчеше да не изостане, но не притежаваше дарове и се движеше много бавно.

Габорн сниши щита си и опипа със земните си сетива. Опасността се съсредоточаваше около Йоме.

Ленгли излезе срещу коня на Бекхърст и изрева свирепо. Замахна с бойния чук в краката на коня като Скалбейрн.

Но Бекхърст яздеше огромен боен кон, зареден с дарове и добре обучен за бой.

Връхлитаният жребец скочи над Ленгли с лекота, все едно че прескачаше ниска ограда. На Габорн му се стори, че конят просто полетя.

Той вдигна отново щита си и се подготви за нападението. Черният пращен облак се надигна навсякъде около него и го заслепи.

Отново посегна със земните си сетива и не усети никаква заплаха за себе си. Само за Йоме. Винаги знаеше къде са неговите Избрани и кога ги грози опасност. Тя се беше обърнала и бе побягнала от него.

— Не! — изрева той.

Обърна се рязко и я видя да тича към Бизнесман. Почти беше стигнала до чародея.

Пред нея тичаше Джюрийм и се опитваше да прегради пътя на нападателя само с тлъстото си тяло и една извита кама в ръката.

Конят на Бекхърст отново скочи и профуча покрай Габорн.

„Удряй!“ — заповяда Земята.

За част от секундата Габорн се поколеба. Замахна и хвърли бойния чук. Оръжието се запремята във въздуха, но пропусна целта си.

Сърцето му замръзна в гърдите от страх, че колебанието му ще струва живота на Йоме.

Вайлдът притича напред, стиснал пръта си. Замахна вихрено пред себе си. Прътът се стовари в пиката и от нея изригна мълния. За миг съществуването се оказа окъпано в светлина, щом кълбестата мълния заигра по кожата му. Но прътът продължи дъгата си, удари бойния кон в коленете и мълнията порази нещастното животно.

Конят изцвили от болка и залитна. Докато падаше, вайлдът замахна отново, целейки се този път в тила на Бекхърст.

Бекхърст замахна и хвърли пиката.

С даровете си на метаболизъм Габорн видя всичко това забавено. Бялата пика, летяща към гърба на Йоме...

— Легни! — изрева той.

Джюрийм почти бе стигнал до Йоме, с насочена напред, украсена с рубини кама. Видя пиката и скочи пред нея. Изкрещя, щом острието ѝ го прониза, а мълнията изригна от нозете му и го обля.

Замаян и вцепенен, Габорн гледаше как пиката го пронизва през гърдите, разтваря ребрата му и продължава...

Свирепият удар на вайлда се стовари върху врата на Бекхърст, главата му отхвърча и от врата му швирна гейзер от кръв.

Пиката улучи дясното рамо на Йоме и Габорн видя как по наметалото ѝ избива кърваво петно.

Йоме падна.

Стихийният вятър изрева като чудовищен звяр. Мълнии заиграха по короната на бесния вихър. Конете цвилеха от ужас. Бизнесман стоеше забил здраво нозе в земята, вдигнал високо тоягата си, и пееше защитни заклинания срещу бурята. Тоягата му докосна неподвижното тяло на Йоме.

А стихията ги подмина с блясък и вой, надсмивайки се над жалките смъртни.

РАЗКРИТИЯ

*Учението е мъдрост. Мъдростта носи власт.
Властта носи отговорност.*

Надпис в Стаята на числата, в Къщата на Разбирането

Йоме се пробуди с пареща като огън болка в рамото. В лагера цареше суматоха.

Бизнесман я беше положил по корем върху земята, а може би просто така бе паднала. Сега си спомни: как побягна от рицаря с надеждата да го отвлече от Габорн, как се хвърли на земята след предупредителния му вик, как усети острието на пиката в рамото си.

Не беше възможно да е била дълго в несвяст. Все още чуваше рева на вятъра отдалече. Препускаше на североизток към планините.

Духът на Сияйния на мрака бе отлетял веднага след като бе нанесъл удара си. Оставил бе лагера почти опустошен. Наоколо препускаха обезумели коне.

Всички се бяха скупчили около нея и я гледаха с облекчение.

Бизнесман постави някакъв балсам върху раната ѝ. Почувства го толкова сладко по кожата си, като мед за езика.

Тя простена от болка, помъчи се да се надигне на ръце и колене и зърна окървавените трупове наоколо. Джюрийм лежеше на десетина крачки от нея, скрит от погледа ѝ от няколко души. От това, че никой не бе коленичил до него, тя разбра, че е загинал. И че е загинал, за да я спаси.

— Джюрийм? — извика Йоме.

— Не бива да се движиш — спря я Бизнесман. — И най-тежката рана в рамото не боли толкова лошо, ако си в покой.

— А Джюрийм?

Бизнесман тъжно поклати глава.

— Джюрийм и сър Хенди си отидоха.

Вестта я вцепени. Познаваше Хенди от дете. Беше срамежливо осемгодишно момче, когато баща му го доведе в кралския двор. А

Джюрийм беше непогрешимият слуга. Йоме погледна раната си. Двата мъже бяха загинали само за да я спасят. Габорн ги бе назначил за охрана. Беше ги пожертвал.

— Нищо ми няма. Само ме одраска.

— Имаш късмет, че не те прониза в сърцето — каза Бизнесман. — Добре че беше вайлдът.

Йоме отново понечи да стане. Бизнесман я задържа за миг, после каза:

— Е, добре. Кървенето спря. С твоите дарове не се съмнявам, че до утре ще си оздравяла.

Чародеят отиде да се погрижи за Боренсон, който лежеше и пъшкеше от болка; Мирима бе коленичила до него.

Йоме се надигна на колене. Видя, че е обкръжена от приятели. Ейвран, Габорн, Ленгли, Скалбейрн — всички я гледаха загрижено. Само на десетина крачки встрани лежеше тялото на човека, който искаше да я убие. Кървава мешавица. Рицарите на Роуфхейвън се бяха погрижили за него.

Все така на колене Йоме тръгна към Джюрийм. Пиката направо го беше разпрала. Нямаше шанс да е жив. Все пак тя хвана ръката му. Беше отпусната и топла.

„Знае ли някой какво може да чуе умиращият в мига, в който идва смъртта?“ — зачуди се тя.

— Джюрийм — зашепна Йоме в ухото му и горещият ѝ дъх замъгли златната му обеща. — Ти се справи добре, мой верни приятелю. Благодаря ти. Ако има някакъв начин да те възнаградя в този свят или в идващия, ще го сторя.

Дълго държа ръката му. Вдигна очи и видя застаналия над нея барон Уагит. Очите му бяха пълни със сълзи, гледаше объркано.

— Можем ли да направим нещо за него? — промълви баронът.

Тя се замисли какво ли е да разбереш смъртта така брутално. Беше получил дара си на ум само преди няколко часа и през това време бе видял десетина души да загиват жестоко пред очите му.

— Можем — отвърна Йоме. — Можем да живеем така, че делата ни да станат неговият паметник.

Уагит размърда уста и за миг тя помисли, че ще помоли да постъпи на служба при краля, да получи даровете си и да тръгне на бран. Но той не каза нищо. Само се обърна и се отдалечи.

Като глупак, в Карис беше убивал хали, без да разбира какво е смъртта. Сега куражът сякаш го беше напуснал. Йоме си спомни една стара пословица: „Накарай глупака да изцери глупак“. Габорн бе похабил един силар с него.

Тя пусна ръката на Джюрийм и я положи върху зейналата на гърдите рана. Няколко рицари дойдоха и го отнесоха.

Йоме се озърна към Ейвран. Грамадният дъб, под който бе лежало детето, беше паднал, кривите му коренища бяха щръкнали на двайсет стъпки височина. Вятърът бе помел всичката трева наоколо. Ейвран седеше присвита до дънера, стиснала краката си с ръце. Йоме се удиви. Вихрушката беше толкова яростна, че беше очаквала едва ли не да е отнесла момичето.

На трийсетина крачки по-нататък Бинесман питаше сър Боренсон:

— Боли ли те като дишаш?

Боренсон изпъшка от болка.

— Нищо ми няма. Само ми изкара въздуха.

Йоме вдигна глава и видя, че Габорн я гледа, сякаш е готов да я прониже с очи.

Други хора се приближаваха и шепнеха неща като „Чест и слава на Силите“, но Габорн я гледаше с мълчалив укор. Махна рязко с ръка на всички да се отдалечат.

— Защо? — попита я той, след като всички се махнаха. — Защо Сияйният на мрака те преследва?

Йоме не искаше да го товари с още една тревога.

— Не знам...

— Моля те.

— Иска твоя син — промълви Йоме. — Знае, че нося сина ти.

— Моят син?!

— Да — призна Йоме. — Когато се промъкваше към мен в замък Силвареста, създанието каза, че надушва в утробата ми син.

Йоме не знаеше как ще реагира Габорн. Не бе искала да го разбере точно по този начин. Боеше се, че ще се разгневи, че е таила толкова дълго новината.

— Затова взех повече дарове — прошепна Йоме. — Исках да го родя по-скоро. След като Сияйният на мрака го искаше толкова настойчиво...

Очите на Габорн светнаха и той примига да махне сълзите на радост. А може би се бяха смесили със сълзи на тъга. И двамата бяха взели дарове на метаболизъм — твърде много, за да могат тепърва да живеят обичаен живот. Щяха да остарееят и да умрат преди детето да стигне пълнолетие. С половин дузина дарове на метаболизъм у всеки, когато момчето станеше на дванайсет години, те щяха да се състарят почти до сто. Въпреки че даровете на жизненост можеха да ги опазят здрави дотогава, човешкото тяло се износваше с времето. Детето може би щеше да се роди здраво и читаво, но Йоме и Габорн така и нямаше да доживеят, за да го видят как стига пълнолетие. Габорн трябваше да осъзнава това, трябваше да разбира цената, която тя вече бе заплатила за своето дете.

Габорн коленичи до нея и я погали.

— Полежи малко.

— Добре съм — отвърна Йоме.

— Ти си повече от добре. Ти си великолепна — каза Габорн. —

Но все пак полежи.

Смъкна наметалото си и го положи на тревата. Йоме легна на него. Главата ѝ все още кълтеше, но се чувстваше достатъчно добре, за да стане. Бизнесман продължаваше да се занимава с Боренсон.

— Кога щеше да ми го кажеш? — попита Габорн.

— Не знам — призна Йоме. — Мислех да изчакам, докато настъпи затишие между битките... или на втория-третия месец.

Габорн се усмихна насила. Не можа обаче да скрие напирещото зад тази усмивка безпокойство.

— В такъв случай радвам се, че настъпи затишие.

След като рева на Сияйния заглъхна, последва гръмотевичен тътен. В далечината една след друга изтрещяха още две мълнии.

Ейвран седеше на тревата, взряна в душата си, изгубена в кошмари. Стомахът ѝ се гърчеше, пот се лееше от челото ѝ, светкавиците сякаш я пронизваха.

Някъде далече, на Скалата на Мангън, халите съскаха тревожно.

Спомените, които събудиха гърмежите, бяха ужасяващи... бягството през тесните клисури на планините Брейс, с още хиляди

хали, взривеното като от фойерверки небе, ужасната гръмоносна буря, която я беше оставила заслепена и зашеметена.

Това бяха част от последните спомени на Пастира.

Дори и сега изпитваше неговата болка. Студът предната нощ бе толкова лют, че почти беше смразил ставите му, докато накрая той не се сви в един изкоп с още неколцина същества, за да се топлят.

Дори сега, седнала под слънцето, Ейвран трепереше само при мисълта за това, а стъпалата я боляха от безкрайния бяг. Умората, изтърпяна от Пастира след многото дни непрестанни походи, от битките, от неспирната работа също я притискаше, наред с неизменната изгаряща жажда.

Но най-вече изпитваше ужас от предната нощ, страха на Пастира от мълниите.

Страхът, който те събуждаха, беше първичен. Разтърсваше я отвъд всякакви граници на разумното. Докато другите разчистваха бойното поле, Ейвран седеше и се чудеше защо е така.

Но макар халските спомени да я заливаха, те се нижеха по свой собствен ред. Не можеше да ги избира, за да открие онова, което искаше да разбере.

Ето защо тя остана да седи така, взряна дълбоко в тъмната душа на Пастира. Заливаха я спомени: хали, копаещи ровове, за да пуснат в тях димящата вода от току-що отворени каверни, хали, подкарали стада новородени червеи от един подземен проход към друг, хали, прибиращи жертвите.

В много отношения Пастира си беше най-обикновен селянин.

И все пак постепенно Ейвран започна да съзнава, че Пастира не прилича на нито един човек селянин, когото бе познавала. Беше гледала как краварки се грижат за своите крави и овчари — за овците си. Тя самата се беше грижила за грааците в гнездото.

Имаше някаква взаимна привързаност, която крепнеше между човека и домашните му животни. Ейвран обичаше да гали своите грааци, да ги храни, да ги потупва между ушите или да ги чеше по гънките на кожата по гърлата.

Но Пастира не беше изпитвал нищо подобно. Той гледаше тварите, които ядеше, надзираваше ги, докато отраснат. Но през цялото това време едва се беше сдържал да не разкъса поверените му същества.

Пастира беше същество с чудовищен апетит.

И изведнъж тя разбра, че е дошъл тук с една-единствена задача — да се научи как да хваща човешки същества и да ги отглежда за ядене.

Видя го съвсем ясно, чрез паметта на Пастира. Имаше някаква пещера, някъде дълбоко в Долния свят. Пастира беше отишъл там, за да помогне в гледането на човешки същества, да се научи как се прави това и да усъвършенства техниките.

Видя хора, свити в някакъв черен ъгъл, толкова сковани от ужас, че не смееха да помръднат, докато Пастира обикаляше между тях. Човешките същества бяха мършави и изтощени. Ейвран ги виждаше през очите на чудовището — бъдеща храна. Всички бяха преброени и Пастира знаеше, че не може да изяде нито едно, не може дори една мръвка да си отхапе.

Но една майка току-що беше родила, а другите Пастири не бяха преброили бебето.

Затова той бързо издърпа бебенцето от майка му и го глътна. Вкусът беше приятен.

Ейвран изпита ужас — не само от мисълта, че Пастира е изял дете, но и че тя на свой ред беше яла от него.

Това я изпълни с погнуса.

Габорн зависеше от нея. Трябваше му нова победа. Тя плахо се надигна и тръгна към него — той се беше навел над Йоме.

Тялото ѝ се чувстваше странно, сякаш крайниците ѝ бяха разглобени. В паметта си винаги беше тичала на четири крака.

Стъпи върху едно мъртво врабче и застана пред Габорн.

— Вие бяхте прав — каза му тя. — Халите са чудовища. Няма нищо общо с хората.

Габорн я прониза с поглед.

— Какво те накара да ми го кажеш?

— Това, което се канят да правят с нас. Това, което чувстват отвътре. Зная какво изпитват, когато ни гледат... неустоим глад.

— Чудехте се, защо халите се задържаха тук, нали? — продължи Ейвран. — Не мога да ви кажа със сигурност. Може би защото им е студено, уморени са и умират от глад. Не са създадени да вървят по снега, да минават през заледени реки, както направиха снощи в

планините, или да вървят с дни, без да има какво да пият. Те умират от жажда.

Габорн се загледа с почуда нагоре към халите.

— Е, значи сме ги надвили.

— Може би. Но знам какво си мислят. Най-вече просто ги е страх.

— От какво?

— От вас!

Габорн се изсмя все едно, че му беше направила незаслужен комплимент.

— Че защо ще се страхуват точно от мен?

— Те ви надушват — обясни Ейвран. — Вчера, по време на битката, злата магесница надуши миризмата ви. Тя знаеше, че вие предизвикахте земните трусове и че мъжете започнаха да се сражават по-пламенно, когато дойдохте. Изпрати миризмата ви до всички свои воини и ги предупреди, че представлявате сериозна заплаха. Направи го малко преди световният червей да унищожи Руната на опустошението и преди в небето да блесне мълнията.

— Нима? — отвърна Габорн. Не разбираше накъде клони.

— Нима не разбирате? Те мислят, че вие сте Ерден Геборен, техният древен враг. Мислят, че сте призовали Сияйните в битка. Халите не бягат към пещерите си само защото ги е страх — те се връщат да предупредят своята единствена — Истинската господарка!

Изведнъж около нея настъпи тишина. Йоме, Габорн и още дузина лордове я гледаха.

— И какво ще стане, ако предупредят Истинската господарка? — попита Габорн.

Ейвран усети как дъхът ѝ секна.

— Тя ще призове всички свои войски, за да ви унищожи.

ДОЛНИЯ СВЯТ

В началото беше един свят и едно слънце, и всички хора бяха Лъчезарни, и обитаваха в мир и благоденствие под Единственото истинско дърво.

Началото на „Сага за сътворението“

Всъщност Ерин Конал не можеше да остави портата към Долния свят в разрушеното село Туинхейвън. О, тя ѝ обърна гръб и се отдалечи, но знанието, че съществува, я дърпаше назад като въже и сърцето ѝ оставаше там, въпреки че по-неотложни неща привличаха вниманието ѝ.

Два часа след като напуснаха Туинхейвън, двамата със Селинор спряха на един самотен хълм с изглед към замъка Хайман, на около пет мили югоизточно от Белдинук.

— Ето го нашето гнездо на стършели — промълви Селинор.

Конничките от Флийдс ги бяха предупредили, че дъщерята на Лоуикър е дала воля на гнева си, но отдалече, от билото на хълма всичко приличаше на истинска война. Дърводелци и зидари укрепваха стените на замъка. Около три хиляди конни рицари се упражняваха с пики по зелените му ливади. На север по хълмовете се точеше колона пешаци. Фургони, пълни с оръжие и продоволствие, се нижеха от изток. Зад тях във въздуха се вдигаше мръснокафява мъгла прах като от движеща се армия, но Ерин не можеше да види какво я причинява.

Ерин и Селинор поеха на запад, през леса, заобикаляйки Белдинук — не смееха да яздят по пътя. Тръгнаха предпазливо покрай сухото корито на един поток, през боровете.

През по-голямата част от деня мълчаха, настръхнали и нащрек. Или поне Селинор беше нащрек. Ерин не можеше.

Докато яздеше през стаената клисура в ранния следобед — слънчевите лъчи пронизваха мокрите листа и комарите тихо бръмчаха в ушите ѝ, — мислите ѝ отново и отново се връщаха към портата към

Долния свят в Туинхейвън. Представяше си зелените пламъци, вихреци се там между черните пепелища на руините.

Беше поразена. Беше открила порта между два свята. Знаеше ли човек що за чудеса се крият от другата страна? Трябваше само да пристъпи през прага ѝ. Ето, на това му се викаше приключение!

Но можеше ли да го направи? Магьосници можеха да навестят тези владения, но Ерин се съмняваше, че са достъпни за обикновен човек.

И все пак... Камата ѝ беше изчезнала. Беше се плъзнала и потънала в пламъците. Навярно беше унищожена, а може би лежеше някъде в този далечен свят.

Самотният и дрезгав грак на врана на билото на хълма стресна Ерин. Предупреди я, че там се крие нещо.

Можеше да не е нищо повече от някой глиган или мечка. Но двамата със Селинор бяха изнервени. Дръпнаха юздите и се вслушаха. Боровете засенчваха билото над тях. Много след като гракът заглъхна, Ерин подкара коня си напред.

Навлязоха в клисура, където високите борове затваряха достъпа от двете страни. Дърветата бяха толкова нагъсто, че Ерин не се страхуваше от ездачи. Никой кон нямаше да може да проникне през гъстите храсти.

Когато прохладните сенки затанцуваха по гърба ѝ, Ерин затвори очи. Малко беше спала през последните няколко дни. Сега използва момента да си почине, както беше обичайно за Владетелите на руни, и остави умът ѝ да се поскита из сънните владения.

Засънува Туинхейвън — сивата пепел, покрила земята, с нейната горчива и суха миризма. Засънува семействата, лежащи мъртви сред пепелищата, и зеления огнен кръг, блеснал над изпепелената земя като мигащо око.

В съня си тя застана до кръга и скочи.

Стъпалата ѝ се удариха в повърхността на един нов свят и тялото ѝ се разтърси. За миг тя се озова присвита в дълбока трева, гъста като килим. Над земята бе надвиснала пълна нощ и тя подуши влагата, вдигаща се от полята. Небето беше изпълнено с искрящи звезди — не десетките хиляди, които се беше опитвала да преброи като дете по полята на Флийдс. Тук, в това небе, светеха стотици хиляди звезди. Всяка бе като огнен кристал, положен върху синя постеля, и

съчетаният им блясък даваше повече светлина от луната по време на жътва. Ерин ахна възхитена.

Точно пред нея, на билото на малък хълм, се издигаше самотен дъб. Всеки негов клон беше по-дебел от ствола на най-големия дъб, който бе виждала. Клоните се виеха като огромни змии и на всеки от тях можеше да кацне по една къща.

„Единственото дърво!“ — помисли тя. Великото дърво, което според легендата бе приютявало хората в Долния свят. Но след като се огледа, разбра, че не е така. Вляво от нея други величествени дъбове издигаха гордо короните си над полегатите хълмове. И всеки беше по своему съвършен, сякаш нечие по-висше съзнание първо си го беше представило и чак след това му беше придало облик.

„Не е Единственото дърво — осъзна тя. — Просто дърво.“

Огледа се. Полята наоколо бяха пусти. Нито един щурец не нарушаваше нощния покой. Някъде много отдалече, на мили разстояние, се чу гърленият зов на някакво животно — а може би птица?

След като нямаше ясна посока, Ерин се запъти към най-близкото дърво, но след няколко крачки спря. Зелената трева стигаше почти до коленете ѝ. Но наоколо ѝ стръковете бяха прекършени на сто крачки околоръст. Замириса ѝ на изгоряла трева. В един овъглен кръг пред нея нещо блестеше като вода под звездната светлина.

Тя пристъпи напред. Приличаше на скорпион, дълъг може би три стъпки. Поне имаше опашка като на скорпион и нокти, но блестеше като сребро. Единият нокът беше счупен. Черните сажди навеждаха на мисълта, че го е поразила мълния.

Статуя ли беше? Или живо същество? А може би все още беше живо? Беше утъпкало диря в тревата — явно бе пълзяло до мястото, където лежеше сега.

Тя извади бойния си чук от калъфа и помириxa въздуха. Да, тревата ухаеше сладко, почти като медена, но тук беше ударила мълния. Успя да различи изгорели петна — странни знаци по тревата.

Обиколи и намери тринайсет руни — всяка от тях различна, всяка — непозната, на еднакво отстояние една от друга. Дълбоките отпечатъци от конски копита подсказваха, че тук са обикаляли конници. Успя да подуши мирис на коне.

Зачуди се какво ли се е случило. Някой беше прогорил руни в тревата. Може би докато го е правил, е привлякъл нечие внимание... на патрул. Не можеше да разбере какво е убило скорпиона.

Много предпазливо закрачи нагоре към огромното дърво. Беше като планина. Под клоните му можеше да се побере цяла гора от обикновени дървета. Всяко от листата му беше голямо колкото рицарска броня, а от черупката на всеки жълъд можеше да се направи шлем.

Когато стигна под клоните му, усети някакъв далечен тътен.

Зачуди се. Усещаше, че от низините се вдига прохлада, но въздухът не беше наситен с мирис на влага. Стаеното небе не предвещаваше вятър. Но ето че далечна мълния раздра нощта. Тя погледна към източника ѝ.

Далече на хоризонта небето бе почерняло и скриваше звездите, сякаш идеше буря. В чернилката засвяткаха огнени езици.

Но тази буря не беше естествена... огнените вихри се появиха високо над хоризонта. В мигащата светлина на мълниите тя успя да различи фигури — като на огромни мъже с крила като на прилепи.

Бе виждала веднъж нещо такова — когато Сияйният на мрака удари замъка Силвареста. Сега хиляди същества като него се спускаха на ято откъм хоризонта. Бяха на пет-шест мили и се приближаваха бързо.

Ерин се затича за укритие, с надеждата, че огромното дърво ще може да я скрие, както храст ще скрие мишле от връхлитащ ястреб. Не беше лесно — хълмът бе стръмен. Тя тичаше с все сила нагоре, а клоните над главата ѝ скриваха звездната светлина. От сянката на най-близкия клон до най-дълбокия заслон близо до ствола имаше поне четвърт миля.

Клоните се извисяваха над главата ѝ. Листата миришеха толкова силно, че Ерин си даде сметка, че никога не е мирисала истински миризмата на дъб. Краката ѝ тупкаха приглушено по дебелия килим гнила шума. Под дървото цареше тъмнина и хлад. Тук слънчевата светлина не беше стопляла пръстта от хиляда години. Нищо не растеше под огромното дърво.

Ерин се спъна и залитна. Под краката ѝ изпращаха сухи кости. Нападалите листа ги бяха скрили. Видя огромен меч, забит в земята — като паметник от някоя древна битка. Наоколо лежах разхвърляни

кости на същества, които можеше да са били хора. За миг пред очите ѝ проблесна ярка броня и тя зърна някакъв череп, с твърде широко лице, за да е човешки.

Мълния удари земята — този път по-близо, едва на една-две мили според последвалия гръм. Ерин се уплаши, че ще я разкрие за онова, което летеше отгоре. В ушите ѝ прозвуча неземният вой на Сияйни на мрака.

Притича още по-близо към огромния дъб. Стволът беше стар, изкривен и поне деветдесет стъпки дебел. Съвсем наблизко изтреця нова мълния и от гърлото ѝ неволно се изтръгна писък... защото на блесналата внезапно светлина тя видя, че дървото има лице... очи и широко отворена уста.

Спря се рязко и примижа срещу сенките, докато поредната мълния не разкри отново гледката пред очите ѝ.

Огромният ствол беше стар, набръчкан и чворест, покрит с мъх и лишеи. В кората му някой беше изсякъл лице... женско лице. Чертите му бяха неземно красиви. Устата беше широко отворена, сякаш зовеше някого. Отворената уста водеше към кухня, дълбоко под корените на дървото.

Убежище. Устата представляваше просторна пещера, широка двадесет стъпки. Тя се затича през отвора, препъна се и се затъркаля по дълъг склон. Най-сетне падна върху камара от кости, които запукаха под тежестта ѝ.

Надуши мускусната миризма на бърлогата на някакво животно. Сянката на дървото беше скрила напълно звездната светлина. Всичко около нея беше черно, освен когато някоя мълния разцепеше небето. Небесата ръмжаха. Вдигаше се буря.

Ерин се изкатери обратно до входа и приклепна. Блесна мълния. На половин миля сред откритите поля препускаше елен. Носеше се над земята като в сън.

Но отгоре се спуснаха Сияйните на мрака. От гърлата им се надигна предупредителен вой, ловен вик, смразяващ костите, като воя на гладен вълк, смесен с писъка на бесен вятър и тътена на далечна буря.

Пред елена падна мълния. Той скочи надясно и се втурна към дъба за укрите. Втора мълния удари земята. Еленът отново свърна встрани.

Спуснаха се сенки. Крилати същества се изсипаха от небето като прилепи, спускащи се в недрата на пещера, и еленът изчезна.

Една сянка скри светлината над главата ѝ и Ерин чу шумолене на криле. Нещо огромно се понесе във въздуха право към нея, после отново се издигна. Когато прелетя над нея, Ерин усети вятъра, вдигнат от крилето му.

Сияен на мрака! Тя зарови лице в пръстта и не посмя да мръдне.

Но ловен вик не последва. Не я разкъсаха нокти. Чу се само звук на прибиращи се криле на огромна птица. Тих гърлен звук като на бухал: „Уу-хуу“.

Но птицата беше много по-голяма от който и да е бухал. Размахът на крилето ѝ сигурно бе не по-малко от двацет стъпки.

Мълниите продължаваха да удрят по полята наоколо.

Дървото се тресеше от грохота им и от ревовете на Сияйните на мрака. В небето бляскаха светкавици. Вятърът пищеше през грамадните клони и брулеше листата.

Ерин стисна дръжката на бойния чук, надигна глава да види птицата, да разбере дали я заплашва.

Под примигващия блясък на мълниите успя да види чудовищно голямата птица кацнала на петдесетина стъпки над нея. Някакъв проход сякаш водеше надолу, към още по-дълбока яма. Бухалът беше сив и мъхест, с бели петна по гърдите и черна ивица около гърлото. Златните му очи бяха колкото паници и мълниите се отразяваха от тях.

Гледаше я, без да мига. Клюнът му беше достатъчно голям, за да откъсне човешка ръка. Държеше нещо в клюна си.

После светлината изчезна и в ума ѝ се оформи остатъчен образ. Беше видяла блясъка на кости по пода. Беше усетила миризмата на бухала. Това трябваше да е неговата хралупа.

Блесна нова светкавица и заплете паяжина от единия хоризонт до другия. Бухалът беше склопил очи и сега тя видя какво държи в клюна си... Нейната кама!

Бухалът пусна оръжието, то проблесна в тъмното и се превърта във въздуха на трепкащата светлина, след което се заби с трясък в някакъв череп на пода.

И тогава бухалът заговори, с шепот, който разкъса Ерин до дъното на душата ѝ:

— Воин от Света на сенките, зова те!

Думите не просто изкълтяха в ушите ѝ, те проговориха на плътта ѝ и затрептяха в костите ѝ.

„Сънуваш — каза си тя. — Събуди се.“

И се озова отново сред леса под яркосиньото небе. Селинор яздеше до нея — конете им си пробираха пътя през валчестите камъни по пресъхналото корито на потока. Една катеричка заситни нагоре по ствола на близкия бор.

Сърцето ѝ биеше лудо. В спомена си все още миришеше мускусния дъх на хралупата под огромния дъб и чуваше тътена на гръмотевиците. И в душата ѝ се надигна увереност, че някъде, в някакъв далечен свят, *нещо* е намерило камата ѝ.

ДА МИСЛИШ КАТО ВРАГА

Колко често тъмничарят се оказва затворникът! Тук се крие опасността от това да мислиш като своя враг.

Мистарска пословица

— Като за малко момиче — отвърна Габорн на Ейвран, — си пълна с лоши новини.

Усмихна ѝ се обезпокоено, погали я по лицето и се замисли за онова, което предвещаваха думите ѝ.

Като Земен крал, Габорн беше тръгнал към Карис с надеждата да спаси своя народ. Беше успял да го постигне по бляскав начин. Но междувременно бе привлякъл внимание към себе си. Врагът знаеше името му и щеше да дойде, за да го унищожи. Бизнесман го бе предупредил, че колкото повече хора иска да спаси, толкова повече враговете му ще искат да унищожат него. Може би освобождавайки Карис бе поставил началото на битка, която щеше да унищожи света.

Това не беше го премислил.

Зачуди се над собственото си благоразумие. Ето че и сега се канеше да срази тази Единствена истинска господарка. Възможно ли бе, ако го постигне, да предизвика с това същата тази катастрофа, която се мъчеше да избегне? Не, не го вярваше. Самата Земя бе прошепнала в душата му, че това е верният път.

Все пак го гризеше съмнение. Беше изгубил повечето си сили и сега се чувстваше осакатен. Възможно ли бе да е сгрешил в плановете си?

Вдигна очи към Скалата на Мангън. Халите бяха разчистили дърветата по билото почти напълно. Опоסקали ги бяха до корен.

Огромна част от чудовищата се бе подредила над стръмнината като бранители на крепостна стена. Стояха изправени с вдигнати оръжия — кристални прътове, геги и мечове, и се взираха с безоките си глави като стражи. Пипалата им плющяха из въздуха и душеха.

Бяха заели почти несъкършима позиция.

— Казваш, че бягат към Долния свят — попита Габорн. — Но щом се канят да предупредят господарката си, защо трябваше да спрат тук и точно сега?

— Може би защото вие убихте злата им магесница.

— Добре, убили сме им магесницата. Това променя ли с нещо плана им?

— Да! — отвърна Ейвран. — Водачеството трябва да се поеме от нова магесница, а тя ще... внесе промени.

— Какво значи „ще внесе промени“?

Ейвран ядосано повиши тон.

— Вие убихте магесница. Това доказва, че нейните идеи не са били достатъчно добри. Новата магесница ще опита нови неща срещу вас и ще избере нови водачи за оръженоските. Убиването на една магесница може да промени всичко.

Разбира се. Беше логично.

— Не може да се предвиди какво кроят — въздъхна Скалбейрн.

Габорн схващаше слабостта в това да разчита за информация на Ейвран. Тя виждаше в умовете на халите, но всичките й сведения бяха остарели с няколко часа. Не можеше да му каже това, което имаше нужда да разбере веднага.

— Ако са болни и жадни — намеси се Джеримас, — не виждам никакъв външен белег за това. Но всеки миг, в който седят горе на Скалата на Мангън, е още един миг, в който ще са гладни и жадни.

— И какво мисли новата им магесница? — попита Йоме.

— Може би просто изчаква да ги стопли слънцето — подхвърли Бизнесман. — Така правят гуцерите преди да тръгнат на лов.

— Или може би просто си почиват, или си дават време да помислят — предположи Йоме.

— Едва ли — каза Скалбейрн. — Тези скали са като крепост. Мисля, че халите просто се надяват да ни привлекат на бой.

Това изглеждаше най-вероятно. Габорн огледа хората около себе си. Очите на Джеримас примигваха. За учения това беше просто една елегантна главоблъсканица. Скалбейрн вече мереше с поглед скалата — мъчеше се да прецени как да подмами халите долу. Йоме изглеждаше уплашена.

— Може да е отвличаща маневра — каза Скалбейрн. — Като заемат отбранителна позиция тук, халите може би се надяват да

привлекат свои подкрепления от близките замъци. Сигурно вече приближават насам.

Тази мисъл беше плашеща. Габорн изгледа Скалбейрн.

— Добре. Ще проверим. — Кимна на един стоящ наблизо капитан и той изтича да събере отряди съгледвачи.

— Знаете ли — подхвърли Джеримас, — халите може би имат повече от една цел.

Габорн подозираше, че тук наистина се крие някаква коварна игра. Десетки хиляди хора в Карис все още бяха в опасност. Той се пресегна със земните си сетива, докосна ги... и моментално долови нещо странно. Тези хора вече не бяха в Карис!

Повечето от тях вече бяха избягали от града и вървяха на югоизток, тъй че сега се намираха само на четиридесет мили източно и малко на север от него. Други от неговите Избрани се бяха запътили на запад или на север, но Габорн не усети някаква заплаха за тях, или пък за малцината, останали в Карис — тя грозеше единствено хората, тръгнали на югоизток. И дори не всички от тях бяха в опасност.

Нито един от пътищата в тази посока не беше добър. Повечето хора, тръгнали на югоизток, бяха взели лодки по Донестгрий, към големите градове надолу по течението.

Със свито сърце, той си спомни за ранените, които беше евакуирал от Карис. Имаше цели легиони болни и умираци — повече, отколкото можеха да изцерят десет Бизнесмановци наведнъж. Сега се бяха пръснали на мили разстояние по реката. Дали ги очакваше засада? Опасността растеше. Утре по това време щеше да ги връхлети. Можеше да е какво ли не — хали, внезапно наводнение или нападение на войските на Лоуикър.

Габорн се обърна към Скалбейрн.

— Докато разпращате съгледвачите ни, заделете десетина души да тръгнат надолу по Донестгрий.

— Да, милорд — отвърна Скалбейрн и кимна на капитана си.

— Знаете ли — с мрачен тон промълви Скалбейрн, — ако тези хали наистина се канят да предупредят господарката си за вас, ще трябва да ги спрете.

— Май ще е най-добре да причакам в засада Единствената господарка преди да е чула новините — каза Габорн.

Но нямаше никаква представа как да стигне до Долния свят. Единствената, която можеше да разпознае дирите на халите, беше Ейвран, а на нея пък ѝ трябваше знанието на Майстора на пътя, за да го направи.

Все още не се беше съгласила да го поведе. Той дори не бе посмял да я помоли. Не искаше да я жертва.

Около тях се бяха събрали десетина благородници. Габорн ги помоли:

— Господа, може ли да останем насаме?

Хвана Ейвран за рамото и я отведе встрани от групата воини. Посмяха да ги последват само Йоме и неговият Дни.

— Ейвран — промълви Габорн. Стомахът му се стегна на възел. — Трябва да те помоля за една огромна услуга.

— Каква? — попита с плах гласец Ейвран. Трепереше. Беше изплашена, въпреки че се стараше да бъде смела.

— Аз отивам в Долния свят, за да потърся Мястото на костите и Единствената истинска господарка. Можеш ли да ме отведеш при нея?

— Отдавна знаеше, че ще му се наложи да я помоли за това, но все пак беше тежко.

Ейвран преглътна и се разтрепера още повече.

— Не можеш да искаш това от едно дете — заяви Йоме.

— Длъжен съм — отвърна Габорн. — Времето ни изтича.

— Не може ли да го направи вайлдът?

— Мислих за това — каза Габорн. — Но той все още не говори достатъчно добре. Съмнявам се, че ще може да разбира въпросите ни, още по-малко да им отговаря.

— Но тя е още момиченце. Дори да каже „да“, не разбира въпроса ти.

— Разбирам го много добре — заяви пламенно Ейвран. — Знам какво има предвид повече от самия него. — Посочи с пръст Габорн. — Той е този, които не знае за какво моли. Пътят е дълъг и опасен. Халите пълзяха дълго през Долния свят, за да стигнат тук.

— Колко дълго? — попита Габорн.

Ейвран поклати глава.

— Не зная. Те не измерват времето като нас.

— Ейвран — заговори Габорн, — това е важно. Усещам, че приближава бедствие. Усещам огромна опасност за всеки мъж, жена и

дете, което съм Избрал. Трябва скоро да тръгнем. Не разполагаме с дни, за да ги губим в търсене на пътя. Да знаеш за някой друг начин?

Ейвран поклати глава.

Габорн не беше сигурен дали да ѝ повярва.

— Халите оставиха вдлъбнатина по пътя си насам. Не можем ли просто да тръгнем по нея?

— Вероятно — съгласи се Ейвран. — Но след това ще трябва да слезем в най-дълбоките бърлоги за гнездене, където снасят яйцата си. Всички тунели са утъпкани добре и ги пазят стражи.

Габорн въздъхна и разтри слепоочията си.

— Щом искате да ви отведе — добави Ейвран, — ще трябва да смъкнете Майстора на пътя от тази скала!

— Ще го направя — заяви Габорн. — И преди да тръгнем ще трябва да вземеш дарове. Пътуването ни трябва да е бързо, не мога да си позволя да се тътрим. Ще ти трябва мускул, гъвкавост, жизненост и метаболизъм. Най-вече ще ти трябват дарове на мирис, за да можеш да надушваш белезите, оставени от халите.

— Ейвран... — понечи да заговори Йоме, но Ейвран я прекъсна.

— Всичко е наред. Всеки умира. Всичките ми приятели си отидоха. Той иска да знае дали съм готова да загина с него долу.

— Така е — каза Габорн. — Може и до това да се стигне.

Йоме прехапа устни и изгледа скръбно Ейвран. Надяваше се да разбира, че Габорн не е поискал всичко това с леко сърце.

Ейвран хвана ръката на Йоме и я стисна.

— Знам какво правя. По-добре е да загине един човек, отколкото целият свят. Не мислиш ли?

Сълзите, които напълниха очите на Йоме, не изненадаха Габорн. Винаги беше обичала хората си, но той се почувства смазан, като видя как прегърна Ейвран и я притисна до себе си.

— Никога не съм била добра в такива сметки.

Габорн коленичи и прегърна и двете.

— Йоме — прошепна той в ухото на жена си. — Искам да отидеш в някое безопасно място. По-безопасно от Дворовете на прилива не мога да измисля. Трябва да занесеш писмо от мен до един стар приятел. Той ще знае откъде можем да вземем даровете, които ни трябват.

— Ще ни трябват няколко дни, докато кученцата се привържат към нея — възрази Йоме.

— Ще накараме даровете да ги вземат кучкарите. По този начин може да стане за часове. После ще ги дадем на момичето като вектори.

Йоме кимна съгласна и Габорн набързо нахвърли писмото си. После умът му се насочи към други неща.

Знаеше колко е ценно да можеш да се научиш да мислиш като своя враг. Беше го открил, когато бе на годините на Ейвран, и за миг потъна в спомена.

Деветгодишен, Габорн бе отишъл на есенен лов с баща си и няколко Владетели на руни близо до изворите на река Дуидъм.

По време на лова лордовете забелязаха няколко съомги, заплували седмици преди очакваното време срещу течението. Бащата на Габорн веднага подхвърли, че иска риба за вечеря.

Лордовете не можеха да подминат с лека ръка такова предизвикателство. Улавянето на съомгата изведнъж се превърна в голям подвиг.

Беше една от онези прохладни есенни утрини, когато слънцето едва се процежда в клисурите, а за утринните мъгли е нужен половин ден, докато се изкачат по ридовете, за да избягат в небето. Чучулиги и чинки подскачаха по клоните на боровете. Папратите под тях бяха толкова гъсти, че цялата гора носеше техния мирис — леко железният привкус се смесваше с боровите иглички и килима от мъх.

Реката течеше полупресъхнала и валчестите камъни покрай коритото бяха повече, отколкото във водата.

Лордовете яхнаха конете си през плитчините и подкараха съомгите към Водопада на дивака. Водопадът се извисяваше на сто и седемдесет стъпки. Водата се сипеше отгоре като сребриста коса и студените пръски във въздуха навлажниха раменете на Габорн. Никоя съомга не можеше да прескочи този водопад, така че вирът под падащата вода беше добро място да ги изловят. Падащата вода бе издълбала хубав вир, прохладен и дълбок. Няколко големи камъка почти преграждаха плиткия отток надолу и проходът можеше лесно да се пази.

Нямаше много съомги. По пътя нагоре Габорн бе забелязал само три или четири, и видя само една да плува в дълбоките води, което я правеше още по-желана.

Благородниците тикнаха едно късо копие в ръцете на Габорн и му казаха да остане в плитчините и да се „опита“ да прибере в торбата всяка риба, тръгнала надолу по течението.

После всички нагазиха с конете си във вира, докато водата не стигна до коремите на животните. Тогава се нахвърлиха върху рибата с копията, предназначени за лов на глигани.

Беше пълна лудост. Конете, газещи из вира, скоро размътиха водата дотолкова, че не можеше да се види нищо. Ако някой зърнеше риба, надаваше вик и пришпорваше коня, и всички останали хукваха след него, защото се бяха обзаложили кой ще хване най-голямата риба.

Гонеха обаче преди всичко пьстърви, най-голямата от която не беше и колкото ръката на Габорн до лакътя. След час лудуване из водата само един рицар бе успял да наниже съомга на копието си — малка глупачка, кой знае защо тръгнала и тя нагоре да хвърля хайвер с големите.

Но нали беше син на баща си, Габорн реши, че като е тръгнал да лови риба, ще трябва да мисли като риба.

Всички рицари бяха останали в дълбокото, цапаха и мътеха водата толкова, че рибата не можеше да диша.

Затова Габорн отиде в плитчините в единия край на потока, където надвисналите растения осигуряваха заслон и водата беше сравнително чиста. Скоро забеляза опашката на една показваща се от подмолите съомга. Бърз удар с копието му спечели рибата, която бе поискал баща му.

Лордовете говореха за това дни наред — за малкото момче, дето нанизало с копието единствената сваятна съомга, докато цяла пасмина подсилени войници и Владетели на руни се изложили като глупаци.

„Ако бях хала — замисли се сега Габорн, — какво щях да направя?“ Всички хали бягаха точно по същата пътека, която ги бе довела тук преди два дни. Поне така изглеждаше.

Но една по-умна хала щеше да хване по друг път.

— Сър Ленгли, маршал Скалбейрн — привика Габорн двамата мъже. — Възможно ли е тази главна сила от хали да действа като примамка? Възможно ли е няколко други от тях да са оставили пътеката?

— Имах наблюдатели — отвърна Скалбейрн, — но е трудно да се каже със сигурност какво са направили през нощта.

— Пратете сто души да проверят за следи — нареди Габорн. — В частност, накарайте ги да претърсят назад, където халите се окопаха снощи. Освен ако не бъркам, някои от тях са изчакали, за да избягат. Хората ви трябва да убият всяка, която намерят.

— Да, милорд.

— А след като го направите, съберете лордовете на съвет. Ще трябва да свалим халите от скалата.

Габорн се обърна към Ейвран.

— Могат ли халите да изкопаят кладенец там?

— На Скалата на Мангън ли? — попита Йоме.

Не изглеждаше постижимо дори за Габорн. Скалата бе висока стотици стъпки. Но халите бяха неимоверно силни и можеха да включат в работа хиляди. Позицията им беше буквално непревземаема.

Габорн се намръщи и се съсредоточи.

Изпита... нарастваща заплаха около част от хората си.

Погледна нагоре. Халите ваеха плитък купол на върха на Скалата на Мангън. Лепкавите бяха започнали да хрчат възжета от пулп и да ги подреждат по начин, който му беше познат. От него се сипеше синкава мъгла, а отдолу проблясваха яркосини мълнии. Една огромна огнетъкачка изпълзя на върха на ваянието и вдигна кристалния си прът към небето.

Сърцето на Габорн сякаш замръзна.

— Правят нова Руна на опустошение! — ахна Бизнесман.

МЕЙГАСА

Мейгаса е най-старият град на света. Стои на мястото си от два пъти по десет хиляди години и ако човек разкопае под улиците, ще се натъкне на руини от по-стари сгради и на костите на древни обитатели. Значението на името му е изгубено във времето, но най-старите текстове твърдят, че означава „Първи дом“.

Откъс от „Градове и села на Индопал“ от Учителя край камината Арашпуманя от Стаята на стъпките

На западните склонове на Анджа Бреал, в Долината на лотоса, се бе проснала Мейгаса, столицата на Стар Индопал. Този град не произвеждаше нищо освен хора — десетки хиляди хора.

Преди много векове раджите на Индопал бяха построили тук Двореца на слоновете, укрепление по поречието. Дворецът се издигаше на огромна сива скала, близо осемстотин стъпки висока. По основата на скалата се виждаха пиктограми на древен индопалски, отразили Вдъхновените текстове на древния раджа Пешаванджу. Текстове образуваша изключително изящни шарки, на които се възхищаваха в цял Индопал. Наричаха ги „Каменната дантела“.

Според някои легенди текстовете били изсечени не от човешка ръка, а се появили една нощ, написани от самата Земя за онези, които се стремят към просветление.

Радж Атън погледна към двореца и прочете най-горния стих: „Преклони се пред Слонския трон, о, надменни пътнито. Ти, на твоята горда камила: знай, че си нищо.“

Словата поразиха Радж Атън със силата на поличба. Предупрежденията на Бизнесман, начинът, по който Земните сили се бяха отдръпнали от него — дори неспособността му да хване наглия Вакъз Фааракин — всичко това изглеждаше доказателство, че Земята е против него. Сега надписът по камъка сякаш го опари.

Беше чисто съвпадение, че прочете точно този стих, разбира се. Зидарите на Пешаванджу бяха знаели, че търговците, пътуващи по Стария път на подправките, ще яздят камили и, разбира се, ще хвърлят поглед и ще прочетат стиховете.

Все пак го почувства като поличба. Спря камилата си да откъдне и се загледа надолу към Мейгаса.

Градът беше възхитителен. Завладяването му бе най-върховният миг в живота му. Добре помнеше своето възшествие на Слонския трон тук, в двореца. Баща му, Аруна, веднъж му бе обяснил, че името Атън означава „Слънце“. Първоначално даденото му име, Авил, беше толкова обикновено, че Радж Атън се отнасяше към него с презрение. Затова, когато завладя Слонския трон, той се преименува на Радж, „Владетел“, като всички крале на Индопал. Така, в деня, в който завзе столицата на Индопал, той стана известен по целия свят като „Владетеля слънце“.

Укрепеният с яки крепостни стени град се беше проснал покрай бреговете на река Джурипарари. Стените на града и на всеки палат вътре бяха от сиво-бял камък, с цвят като на избледнял стрък лавандула, и блестяха ярко на слънцето. Река Джурипарари течеше покрай тях като широка бронзова лента.

Цели флотилии лодки от тиково дърво с по една мачта с кафяво платно плуваха в ленивите води. Караха скъпи подправки, ориз, захарна тръстика, коприна, злато, дини и плодове от джунглите. Дори от толкова мили острият нос на Радж Атън долавяше наситената миризма на гъстото човешко множество, на тържища и гниеща храна, на бедност и надежда.

Но загледан към реката, той разбра, че в Мейгаса го чака беда. Днес всички лодки бяха поели надолу по течението и четириъгълните им платна се изпъваха, за да усилят скоростта им. Хората бягаха.

Нещо повече, от тази височина той можеше да види пътя, водещ към Маджпур. Беше задръстен от волски коли, коне и хора. Отдалече кипналата човешка маса, поела по широкия, извиващ между дърветата път, приличаше на питон, виещ се по тревата.

Никой не бе посмял да тръгне на североизток, по търговските маршрути навътре през пустинята — не и по това време на годината. Пустините бяха твърде сухи по това време, достъпни само за най-

добрите подсилени камили. Бежанците следваха кривината на джунглата през хълмовете на северозапад, към Деяз.

— Какво става? — попита Бопанастрат. — Да не би на идват халите?

— Да — беше краткият отговор на Радж Атън. Той стисна юздите на камилата в изтръпналата си лява ръка, сръга я с дясната и бавно заслиза в долината.

В Мейгаса цареше суматоха. Въздухът бе изпълнен с нервно бръмчене от хилядите тревожни гласове, накъсвани от викове и крясъци. Улиците бяха пълни с мъже и жени — бяха опаковали най-ценното си имущество и напускаха домовете си. Жени хвърляха от терасите и прозорците вързопи с дрехи и храна на децата долу, а мъжете с извадени ками и мечове пазеха конете и фургоните.

Радж Атън влезе от север, през Портата на слепия. Градът беше в паника. Първите няколко души, които срещна, бяха толкова записани в бягството си, че никой не обърна внимание нито на него, нито на свитата му. Единственият, който погледна към него, всъщност измери с поглед камилата му, сякаш се чудеше дали си струва да я открадне. Когато накрая си направи труда да погледне ездача ѝ, се присви онемял.

Радж Атън подозираше, че хората вече са почнали да се избиват в припряността си да се измъкнат час по-скоро.

Започна да го обзема силно безпокойство. Все още беше на почти двеста и шейсет мили от Картиш.

Но не смееше да издаде тревогата си. Сръга камилата си и я подкара напред с вдигната глава през пазара, после покрай Райския шадраван с тръбите от излъскано сребро, които се извиваха като лози, от които водата бликаше с форма на всевъзможни цветя над басейни, изваяни от родолит и пълни с крокодили.

Бежанци бяха придошли от юг с целите си семейства, с животните и цялото си имущество. Онези, които изобщо разполагаха с ездитни животни, все пак имаха късмет. Жителите на Мейгаса ги оглеждаха трескаво и подвикваха: „Коне? Камили? Плащам в злато за камили!“ „Храна? Искам храна!“

Мейгаса се славеше като място на най-оживените пазари в света. Тук, при северната порта на открития пазар, знахари продаваха целебните си билки — гоку и женшен — или отвари от бели кобри за

предотвратяване на старостта, или тестикули от гущер, за повече мъжка плодовитост. А долу при кейовете бяха търговците на риба, зеленчуци, коноп, дърво, мед и желязо. По-нататък, в по-богатския търговски квартал, бяха големите сергии на превозвачите на коприна и лен, на златоткани платове, памук и вълна, всички боядисани в десетки хиляди цветове.

Дори в делник пазарът беше така претъпкан, че човек не можеше да мине с камила.

Но сега северният пазар беше почти празен, сергиите бяха пусти, не се чуваха мамещите викове на търговците. Повечето превозвачи вече бяха избягали от Мейгаса. Малцината, които бяха останали, бяха алчни посредници, които деряха кожата на селяните с двайсет пъти по-висока цена за кон, след което пробутваха някое болнаво муле. Радж Атън видя жени с блеснали от алчност очи, които продаваха ориз с шафран на четиридесет пъти по-висока цена от обичайната.

Около тях се трупаха отчаяни селяци.

— Радж Атън! — извика една жена. — Нашият избавител!

Очите на всички започнаха да се обръщат към него. От години ги беше предупреждавал, че халите ще нападнат. Беше обещал да бъде техният спасител. Сега хората мълвяха, изпълнени с надежда:

— О, Велика светлина! Той ще ни избави!

Той продължи напред през врявата и суматоката. Виковете на продавачите замираха на устните им. Хората навсякъде се смълчаваха.

Радж Атън вдигна ръка.

— За какво е тази бъркотия? — извика на тълпата. Погледът му прикова един окаян човечец, предлагащ шепа рубини за толкова стара камила, че чак космите по муцуната ѝ бяха побелели.

— Велики — отвърна мъжът. — Халите... излезли са на повърхността в Картиш! Предвожда ги самата Господарка на Долния свят...

Радж Атън кимна.

— Насам ли идат вече?

— Не, о, Светлина на вселената, много по-лошо е. Погибел се стеле над земята... пълзяща смрад, която убива всяко растение, щом го докосне. Движи се насам малко по-бързо от човешки ход — освен ако вятърът не я тласка по-бързо. Снощи ветровете духаха доста силно.

Радж Атън пресметна набързо. Халите бяха излезли на повърхността вчера призори и бързо бяха сътворили Печат на опустошението в Картиш, също както при Карис. Щом погибелта се разстилаше така бързо, можеше вече да е над двеста мили в диаметър.

— И покрива цял Картиш?

Опита се да си представи последствията. Храната за войските му щеше да е малко, така че нямаше да може да наложи обсада на укрепленията на чудовищата. Трябваше да удари бързо и с цялата си мощ. Ако халите успеяха да завладеят рудниците с кръвния метал, това щеше да донесе рухването му.

Но имаше и други опасности. Мнозинството от неговите Посветители бяха приютени в Двореца на канарчетата, недалече от самите рудници. Те щяха да са изложени на риск.

„Вече съм мъртъв — помисли той. — Ако Посветителите ми загинат, загивам с тях.“

— Да, Просветлени. Погибелта покрива Картиш, и Мъятин също така. Но снощи ветровете я подкараха към Дармад и Ейвън. Скоро ще погълне и Драгоценните кралства. До вечерта всяко растение в тях ще загине.

Радж Атън не можеше да си представи насажденията с пипер край Ейвън почернели и сгърчени или градините с пасифлора на Дармад с окапала гнилоч под стволовете. Пчелниците на Озмол щяха да се съсипят, а също и лозята и джунглите, и оризовите насаждения при Вина.

Фермите и градините на южен Индопал, на Драгоценните кралства, бяха най-богатите на света. Ако те се съсипеха, още тази зима цял Индопал щеше да го сполети жесток глад.

— Всичко е съсипано — каза каифът. — Всичко е унищожено. Хората бягат колкото могат по-бързо, но погибелта се разпространява дори нощем. Простосмъртен човек, дори на кон, не може да я изпревари! А да чакаш да те догони е лудост, означава сигурна смърт.

— А моите воини?

— Към мините при Картиш се стичат армии — извика някой от тълпата. Беше един от войниците му, мъж в шафраново палто с извезания в червено триглав вълк. Но беше скрил връхното си палто под черно наметало, така че Радж Атън не беше го видял отзад. — Щурмът го води Айсала Пуснабиш, с три милиона пешаци и

осемдесет хиляди пиконосци — всеки здрав мъж в Драгоценните кралства.

Пуснабиш беше най-довереният пълководец на Радж Атън — командирът, който пазеше неговите Посветители. Беше свикал всеки наличен боец, но почти всички от тези три милиона пешаци щяха да са обикновени войници и сигурно щяха да са му нужни няколко дни, докато се съберат.

Ако Господарката на Долния свят наистина предвождаше халите, ако бе изсипала проклетия като онази при Карис, простите войници щяха да изгорят като слама.

— Халите са взели Картиш вчера, така ли? — попита Радж Атън.

— Да, о, Премъдри — отвърна войникът.

— И Пуснабиш хвърля всеки мъж срещу тях?

— Както ви казах — потвърди войникът.

— И погибелта продължава да се разширява?

— Дори и в този момент — отвърна войникът. — Тръгнах на север от границите призори и с очите си видях опустошението.

Това можеше да означава само едно. Пуснабиш не бе успял да прогони чудовищата, не бе могъл да разруши Печата на опустошението. Може би просто не беше успял да разбие отбраната на халите. Може би не беше знаел какво трябва да направи или все още събираше войските си. Но Радж Атън подозираше най-лошото... Пуснабиш и цялата му милионна рат можеше вече да са мъртви.

А Радж Атън не можеше да стигне до Картиш преди полунощ — камилата нямаше да издържи. Навлезеше ли в опустошените земи, нямаше да има храна за животното.

А щом опустошението се разширяваше, щеше да става все по-трудно за всекиго да стигне до Картиш и да предприеме щурм срещу окопалите се там чудовища.

Оставаше все пак смътната надежда, че Пуснабиш и бойците му все още са живи, че Радж Атън все пак ще може да извърши щурм и да строши Печата на опустошението. Много смътна надежда.

Той сръга животното по улиците на Мейгаса и бързо запресмята. Щом Опустошението се разпространяваше, до утре призори щеше да погълне Драгоценните кралства и да доведе до ужасен глад в Индопал. Ден по-късно щеше да порази Мейгаса и да започне да поглъща плодородните джунгли на север. След пет дни щеше да се промъкне

през просторните пустини на Индопал и да унищожи всичко освен Деяз.

До седмица щеше да опустоши целия Индопал. А след това — света.

МНОГО СБОГУВАНИЯ

Приятелите трябва да се ценят над всички земни мерки, защото в спомена ни те сияят като злато и траят по-дълго от диаманти.

Джорис, Учител край камината от Стаята на сърцето

Сърцето на Мирима бе натежало.

Тя се подготвяше да се сбогува с Габорн. Няколко души вече изнасяха телата на Джюрийм, Хенди и техните нападатели.

Нападението срещу Йоме бе толкова бързо и внезапно, че нервите на Мирима все още бяха изпънати. Халите готвеха някаква нова неприятност горе на Скалата на Мангън, а през това време Габорн говореше как ще слезе в Долния свят, за да срази господарката им.

Ленгли препусна из полето да събере лордовете за съвет. Докато съветът се подготвяше, Габорн връчи на Мирима и Боренсон кутията за писма, която трябваше да предадат на крал Зандарос.

— Моля ви, погрижете се да стигне местоназначението си — каза им той. — Алгиер кол Зандарос може да се окаже могъщ съюзник, а не можем да си позволим да ни бъде противник.

— Ще стигне — увери го Мирима. — И ще се грижа добре за Йоме, докато пътищата ни са в една посока.

— Знам — каза Габорн. — Дано Земята ви закриля. — Приблужи се и я прегърна за сбогом. Жестът я изненада. Въпреки че приемаше Йоме за приятелка, все пак Габорн беше кралят и следователно стоеше твърде високо за подобна проява на близост.

Мирима отиде при Ейвран. Очите на момиченцето бяха насълзени. Изглеждаше окаяно.

— Малка сестрице. Аз тръгвам за Инкара и трябва да си кажем довиждане.

— О! Това означава, че няма повече да те видя.

— Не — увери я Мирима. — Ще се върна.

Но Ейвран поклати глава и каза глухо.

— Никой не се връща от Инкара... а и аз заминавам за Долния свят.

На Мирима страшно ѝ се прииска да утеши момичето.

— Имай вяра в себе си и в своя крал. И в мен също. Сега аз съм твоята по-голяма сестра.

Но Ейвран само поклати глава.

— Уви, не си.

Беше права. Доколкото се знаеше, Роланд така и не бе помолил херцога да осинови Ейвран. Ейвран така и не беше станала сестра на Боренсон и обещанието на Роланд бе останало неизпълнено. Момичето си нямаше никого.

Мирима знаеше какво е. Собственият ѝ баща си бе отишъл, когато беше малка. Беше си имала майка и сестри, които да се грижат за нея, и знаеше колко важна е подкрепата им. Загубата на Ейвран изглеждаше дреболия, можеше лесно да се поправи.

Мирима се обърна към Габорн.

— Ваше величество, Роланд Боренсон е искал да помоли Палдейн за разрешение да стане настойник на Ейвран. Но е загинал преди да успее да отправи молбата си. Дали бихте могли да удовлетворите молбата на Роланд — вече моя молба?

Габорн погледна Ейвран.

— А ти искаш ли го? Би ли приела Мирима за своя сестра?

Ейвран изглеждаше по-скоро умислена, отколкото възбудена. Кимна мълчаливо.

Габорн се обърна към Боренсон.

— Ако разреши това, ти всъщност ставаш неин брат и настойник.

— Тя е Земен пазител — намеси се Бизнесман. — Земята ще я облича и храни, както намери за добре. А обучението ѝ можете да поверите на мен.

Изявлението на чародея стъписа Мирима.

— Сигурна съм, че намеренията ти са добри — каза тя. — И че би могъл да обучиш Ейвран в тънкостите на магията. Но не си свикнал да се грижиш за деца. Можеш ли да ѝ дадеш цялата обич, от която се нуждае? И когато огладнее, ще я храниш ли, или просто ще я оставиш да събира грудки и жълъди?

— И аз съм сигурен, че намеренията ви са добри — отвърна Бизнесман. — Но не забравяйте, мила госпожо, че вие тръгвате за

Инкара. Интересно как ще се грижите за нея?

— Имението ни в Дрювъри е достатъчно голямо, за да приюти едно дете — възрази Мирима. — Може да остане с майка ми и сестрите ми, когато не се учи.

Но Бизнесман предупреди:

— Мисля, че в една къща ще ѝ хареса толкова, колкото на дивите птици им харесват клетките.

Габорн изгледа и двамата.

— Едно дете може да живее в къща и да се храни на маса, и пак да бъде Земен пазител. Не виждам причина да не изпълня желанията на Роланд. Но все още не съм чул сър Боренсон.

— Баща ми вече е направил избора си — каза Боренсон.

— Така да бъде — промълви Габорн. — Е, Ейвран, поверявам те на грижите на семейство Боренсон. Макар да е само на име, вече имаш правото да се наричаш дъщеря на Роланд.

Мирима кимна, погледна с тъга Ейвран и ѝ каза:

— Вече сме роднини.

Ейвран се просълзи и Мирима я прегърна.

— Майка ми и сестрите ми ще заминат за Дрювъри. — Свали от шията си тънка верижка със сребърна рибка и я окачи на вратлето на Ейвран. — Като видят това, сигурна съм, че ще те приемат сърдечно. Това ми е подарък от татко ми. Дрювъри ще бъде твоят дом, когато пожелаеш.

Ейвран се притисна силно към нея и промълви задавено:

— Довиждане.

След това Мирима стисна за сбогом ръката на Бизнесман и дори на неговия вайлд. После тя, Боренсон, Йоме и свитата на Йоме започнаха да стягат багажа си. Йоме щеше да откара силарите на Габорн в Дворовете на прилива.

Габорн повика един от хората си, мургав тип с тъмни вежди — казваше се Граймсън, — и му нареди да ги приготви.

Но когато Граймсън се качи във фургона със съкровището, извика:

— Ограбени сме!

Няколко души притичаха към фургона. Стражите почнаха да викат:

— Но ние не сме го изпусkali от очи!

— Пазихте ли го добре, когато нападна Сияйният на мрака? — попита Граймсън.

Пазачите нададоха отчаян вой.

Габорн се съсредоточи, после викна високо:

— Крадецът е Фейкаалд. Тръгнал е към Индопал.

— На по-малко от час е пред нас — каза Боренсон. — Можем да го догоним.

Старият Ум Джеримас каза:

— Милорд, трябва да си върнете тези силари. Не допускайте грешка. Ако Радж Атън разбере, че все още имате толкова много, *наистина* ще дойде за тях.

Но за изненада на Мирима Габорн поклати глава.

— Не. Чувствам, че над Радж Атън се стеле гробен саван. В Картиш е станала беда. Децата на Индопал се нуждаят от силарите също както и ние.

Мирима помисли, че някой ще възрази. Наоколо стояха свободни рицари и лордове от няколко кралства. Но никой не отрони и дума срещу Габорн.

От дни го беше казвал: че всички хора на света са негови подопечни. Може би вече бяха започнали да го вярват.

Мирима, Боренсон и свитата на Йоме яхнаха конете. Чакаха само Йоме.

Тя и кралят се отделиха и застанаха под един дъб край потока, за да си поговорят. Мирима видя сълзите по лицето на кралицата. Бяха достатъчно далече, за да не може никой да чуе какво си казват, но човек можеше да си представи.

Йоме оставяше Габорн, а той отиваше в Долния свят, за да се срази с Единствената истинска господарка. Йоме се боеше за него; притискаше се до гърдите му. Най-сетне го пусна и се качи на коня си, без да каже и дума.

Подсилените коне подкараха фургона със съкровището толкова бързо, че колелетата му запяха по широките друмища. Препускаха на югоизток през степите, следвайки река Донестгрий, буйно течаща към океана и Дворовете на прилива.

Селата в околните равнини бяха малко. Мирима попита Боренсон защо е така. Той обясни, че постоянните ветрове не позволяват да израстат много дървета, а под тънката почва има вулканичен камък.

След като нямаше достатъчно дърва за огрев, малцина желаеха да се заселят тук, въпреки че областта беше достатъчно пригодна за гледане на добитък.

Но някога тук бяха обитавали повече хора. По не един самотен хълм тя видя останките от стари замъци. Боренсон ѝ посочи мястото на Битката на Петимата магьосници и веднъж спря, за да ѝ покаже костите на някакъв великан, прибрани в една скала край пътя. Тя видя и кулата, от която Леандра хвърлила майка си, като чула, че Андреас вече го няма.

Недалече от стария олтар при Римънди подплашиха ято млади диви грааци от трупове на няколко диви говеда.

Късно следобед стигнаха кръстопът на двеста мили югоизточно от Карис. Над тихата река се бяха надвесили сребристи брези и листата им се отразяваха в чистата вода.

На юг се точеше пътят, по който щяха да тръгнат Мирима и Боренсон; Йоме тръгваше на североизток. Спряха и оставиха подсилените коне да си починат.

— Не можем да останем тук дълго — предупреди Боренсон Мирима. — Слънцето скоро ще залезе. Добре ще е да подминем Западните земи преди да се е стъмнило.

— Западните земи ли? — попита Мирима. Не можа да скрие нотката на страх в гласа си. Беше слушала детските приказки за духовете, които ги обитават. — Ама те близо ли са?

— О, ще ги видиш съвсем отблизо — увери я с широка усмивка Боренсон. — Ако се изплюеш ей натам, ще ги улучиш. — Кимна на юг.

— Но аз мислех, че ще са по-нататък... на запад — каза Мирима.

— Те просто са на запад от Стара Фереция.

— Но нали там имало блата и тресавища.

— Започват ей зад онова възвишение — увери я Боренсон и посочи един хълм, на който все още стърчаха като кучешки зъб останките от древен замък. — Това там е Кулата на Уоглън.

Мирима потръпна. Знаеше приказките. Преди много време земята тук била почерняла от тот и веднъж реката се напълнила с кръв. Цели три месеца армиите на Фалион се сражавали, за да смъкнат обсадата им и да си върнат кулата, а накрая открили, че невястата на Фалион е загинала вътре.

Кой знае защо, беше очаквала, че Кулата на Уоглън още ще стои. В старите приказки тя изглеждаше обитаема. И освен това си беше представляла, че ще види грамади от кости по земята наоколо.

Почувства се неподготвена за новите неща, които научаваше от Боренсон. Беше мислила само как ще стигнат в Инкара, но не и за опасностите дотам. А щеше да има блата, пълни с духове, и планини, криещи други опасности.

— Не можем ли да заобиколим Западните земи? — попита тя.

— Ще е по-бързо, ако минем през тях — отвърна той, явно развеселен, че я вижда уплашена.

Поостанаха малко, докато решат какво да вземат със себе си на юг. Боренсон беше намерил злато в кесията на баща си и увери Мирима, че в град Батен близо до Алкаир ще си вземат всички запаси, които ще са им нужни. Докато си говореха, Йоме тръгна да се разходи край реката.

Когато стана време за тръгване, Мирима отиде да я потърси. Нагази по една тревиста пътека край реката и подплаши ято диви патици.

Замириса ѝ на ябълки някъде сред близките храсти — тя тръгна натам и намери Йоме, опряла гръб на една ябълка и загледана на северозапад. В тревата лежеше главата на статуя на дън цар и се взираше нагоре с празните си очи. Съборени от вятъра и наядени от сърни жълти ябълки покриваха като килим земята около Йоме. Кралицата замислено дъвчеше една. Слънчевата светлина, сипеца се през златистите листа, беше пронизващо ярка.

— За краля ли се тревожите? — попита Мирима.

— Не. Мислите ми са много по-егоистични.

— Нима? Това е добре.

— Добре ли? — Йоме се обърна и се взря в очите на Мирима. През последните три часа беше толкова улисана, че не бе разменила нито дума с никого.

— По този начин няма да се терзаете толкова.

— Е, мисля, че се справям. Просто се чудех дали Габорн ще отдели една мисъл за мен този следобед.

— Сигурна съм, че ще мисли за вас.

— Точно в това е бедата — каза Йоме. — Ще мисли за мен и ще знае дали съм в безопасност и къде съм.

— Така предполагам — отвърна Мирима.

— А бих искала да тръгна с вас — сподели Йоме. — Джеримас каза, че посланието трябва да се предаде от най-близкия човек на Габорн.

— Габорн не може да рискува с това — увери я Мирима.

— Знам. След като вече разбра, че нося сина му, ме изпраща на „безопасно място“. Не се съмнявам, че ще иска да си лежа удобно в леглото, докато дойде време да си разтворя краката и да му родя детето.

— Ваше величество! — Само че стъписаният тон, който Мирима се постара да вложи, не беше искрен.

Йоме отвърна със зловна гримаса и тъмните ѝ очи светнаха.

— Щях да тръгна с вас, ако можех. Но Габорн ще разбере. Може дори да използва Земните си сили, за да ме задържи, и като загубя от ценното му време, може да поставя в опасност други хора. Не мога да го направя. Затова, изглежда, ще трябва да съм послушна.

— Поне ще сте в безопасност — каза Мирима.

— Няма по-безопасно място на света от това да си до Земния крал — възрази Йоме. — Там искам да бъда.

Йоме хвърли ябълката на земята и хвана ръцете на Мирима.

— Ще ми липсваш. Макар вече два пъти да спаси живота ми, мисля за теб като за нещо много повече от мой закрилник. Искам те за своя приятелка. Всеки ден ще моля Земята да ви води и да се върнете скоро.

— И аз ще мисля за вас — промълви Мирима. Беше ѝ трудно да говори, почти нямаше какво да добави. Думите не стигаха. — Желая ви всичко най-добро в раждането на сина ви.

Йоме се усмихна и постави лявата си ръка на корема на Мирима.

— Дано и ти имаш свое дете.

Беше стара традиция в Хиърдън бременна жена да благославя по този начин своите бездетни приятелки. Просто добронамерен жест. Но Мирима усети как всяко мускулче по ръката на Йоме се стегна и бързо се отдръпна. За миг ѝ се стори, че допирът на Йоме наистина може да напълни празната ѝ утроба.

Йоме се засмя.

— Скоро ще стане, след като твоят съпруг вече... Съжалявам, ако съм те оскърбила или притеснила — бързо добави тя. — Знам, че със

съпруга ти си имате неприятности. Просто... желая ти най-доброто.

— Не, няма нищо — каза Мирима. — Благодаря ви.

Но не можеше да прикрие безпокойството си. Не бе посмяла да каже на Йоме, че Боренсон никога не е лягал с нея и че е излъгала за чудодейното му изцеление.

— Позволи ми да ти дам друг дар — каза Йоме, сякаш се опитваше да заличи неволно нанесената обида. — Трябва ти огърлица — вместо онази, от която се лиши. — Бръкна под ризата си, където между гърдите ѝ се криеше една огърлица. — Нося я от известно време, за късмет. Сега на теб ще ти трябва повече, отколкото на мен. — Подаде ѝ опаловата огърлица, с чиято помощ Бизнесман се бе сразил със Сияйния на мрака.

— Ваше величество — промълви Мирима, — никога не бих могла да... Но аз нямам какво да ви подаря в замяна.

— Ти ми даде живота ми — и живота на моя син.

Йоме окачи огърлицата на шията на Мирима, прегърна я и двете тръгнаха една до друга към Боренсон.

Боренсон се сбогува с кралицата и се метна на седлото с едно плавно движение, като Владетел на руни. Мирима също скочи на бойния си кон.

Чудеше се защо Боренсон не си поиска обратно бойния кон, след като той имаше повече дарове от дребната пъстра кобила, която яздеше сега. Може би вече не го искаше. Конят беше кралска порода, а Боренсон вече не беше в охраната на краля. Пъстрата кобила, която яздеше, бе по-подходяща за дребен лорд. Двамата поеха на юг покрай реката, после спряха, обърнаха конете и махнаха с ръце.

Йоме стоеше сред сребристите брези в края на гората и също им махна.

И тогава Мирима изпита нещо странно. Стори ѝ се съвсем редно, че Йоме е там сред дърветата, толкова естествено, като плодовете на някое свято дърво. Със златните клони, надвиснали над главата ѝ, в своите зелени пътни дрехи, със сина, растящ в утробата ѝ и конете зад нея, Йоме наистина изглеждаше най-подходящата съпруга за един Земен крал.

Йоме махна на Мирима и Боренсон за сбогом. Беше нещастна. Габорн искаше от нея да е в безопасност, закриляна. Искаше най-доброто за нея.

Но точно сега тя се чувстваше много самотна.

Приятелите ѝ заминаваха за Инкара. Габорн се канеше да слезе в Долния свят. А тя... тя щеше да отиде там, където ѝ бяха казали, докато светът около нея се сриваше. Жадуваше да направи нещо повече.

Каза на сержант Граймсън да събере охраната и потеглиха на изток.

Златистите поля скоро отстъпиха място на земи толкова плодородни, че оставаха зелени до самия край на лятото. Все по-често започнаха да никнат селски къщи, каменни огради се точеха покрай широкия път.

Вече навсякъде се мяркаха хора и докато Йоме ги подминаваше, селяните нямаха време да я познаят, камо ли да свалят шапка или да коленичат.

Така че групата ѝ непрекъснато биваше догонвана от викове като: „Ама това кралицата ли беше?“ и „Виж, бързо, минава кралицата!“

В този късен следобед Карис беше само един лош спомен. Ароматът на зряла пшеница приглуши мириса от изгорелите степи; красиви крушови градини с ята скорци, реещи се на облаци във въздуха над тях, замениха сивата пушилка; мученето на добитък, пасящ по зелените ливади, отслаби спомена за детски плач.

Йоме се почувства ободрена.

Граймсън изреждаше имената на селата и градчетата, през които минаваха, а понякога ѝ посочваше полета на древни битки, където се беше разгръщала историята. Скоро тя се увери, че този дребен мърляв мъж е умен и много сърдечен. И все пак се чудеше защо Габорн бе избрал точно той да я придружава.

Щом вечерта отстъпи място на нощта, на Йоме започна настойчиво да ѝ се иска да спрат за истинска, хубава храна в някой от хановете, край които минаваха. Често подушваше вкусните аромати на свинско, готвещо се с праз лук, на пилешки вкусотии или на топъл хляб, току-що изваден от пещта.

Но дългът я гонеше и затова тя яздеше в нощта като вихър, докато накрая, както е обичайно за Владетелите на руни, не заспа в седлото — хладният вятър галеше лицето ѝ и развяваше косата ѝ.

Яздеха под звездната светлина. Накрая един от стражите каза:

— Милейди?

Йоме отвори очи.

Бяха спрели на една височина и пред тях се беше проснал тъмният океан. Йоме никога не беше виждала океан, не беше помирисвала горчивия привкус на сол, силно смесен с живот и тленност. Никога не си беше представяла, че е толкова безкраен.

Отпред лежаха няколко малки острова, свързани с елегантни мостове от бял камък, почти неразличими от нишките на облаците в лунната светлина.

Тя видя извисяващите се кули на Дворовете на прилива — като сребърни копия, прицелени в двурогата луна.

ГЛЕДНАТА ТОЧКА НА ЕДИН ЧАРОДЕЙ

Чародеите никога не се месят в делата на обикновените хора. Бедата е, че някои обикновени хора се забъркват в делата на чародеите.

Земният пазител Бизнесман

Следобедът мина, слънцето се снишаваше. Ейвран гледаше Габорн и лордовете, събрали се на съвет. Бяха насядали по камъни и дънери, които бяха придърпали в кръг до потока. Халите бяха горе на Скалата на Мангън вече от три часа, накацали там като гарги. От планините лъхаше прохладен вятър, понесъл със себе си миризмата на бор.

Руната на опустошението, която градяха халите, вече бе започнала да придобива форма. Много пурпурни магесници бяха избити в похода, наред с немалко от лепкавите, така че постройката растеше бавно. Но омерзителните ѝ форми вече се открояваха, а гнусните пушеци се спускаха надолу по склона, сякаш извираха от кипящ котел.

Все пак Ейвран се чудеше. От спомените на Бойната тъкачка знаеше, че тя е изпратена тук точно защото бе измайсторила Руната на опустошението. Други хали можеха да дублират части от руната, но всяка магесница знаеше само малка част от цялото.

Мъжете на Габорн все още се придържаха към ниското, в широк кръг. Пушекът на халите изгаряше ноздрите и навлажняваше очите. Толкова неприятно беше, че гигантите главанази изместиха бивака си. Все пак още не се забелязваха признаци от онази погибел, която бе унищожила растителността на няколко мили около Карис.

За Ейвран това изглеждаше сигурно доказателство, че халите са осъдени да се провалят в усилието си да дублират руната.

Но Габорн беше угрижен. Искаше руната да се унищожи и искаше Майстора на пътя.

Беше се събрал с няколко десетки благородници: Скалбейрн, сър Ленгли, кралица Херин Червената, херцог Гроувърман, Джеримас и още десетки други. Спореха как да проведат щурма.

Ейвран седеше кротичко и ги гледаше.

Във въздуха се долавяше тръпка на очакване, усещане за предстояща битка.

— Аз предлагам да изкараме срещу тях балистите — говореше Скалбейрн. — Поставяме ги южно от скалата и обстрелваме халите, докато не се оттеглят. Тогава пращаме Владетелите на руни по канарите със стълби.

Габорн го изгледа хладно.

— Вече ви казах: балистите няма да свършат работа.

— Разбира се, че ще свършат! — възрази Скалбейрн.

— Кралят е прав — заяви Джеримас. — Халите просто също ще започнат да ни замерват с камъни. Няма как да се стигне до тях.

— Трябва да има някакъв начин — намеси се кралица Херин. — Какво ще кажете, ако построим големи обсадни кули и да щурмуваме долу от хълма? Можем бързо да докараме кулите с помощта на подсилени коне. Ще се възползваме от елемента на изненада.

Габорн поклати тъжно глава.

— Земята ме предупреждава против това.

Същото беше повтарял при всеки предложен план. Земята не му позволяваше да действа.

„Да можеше само да предизвика земен трус — помисли Ейвран. — Както при Карис. И да ги видя как падат отгоре и целият хълм се срива в развалини.“

Но Габорн не можеше да предизвика повече земен трус, нито да призове световни червеи. Не можеше дори да излезе с някакъв план за атака. Винаги съветът на Земята оставаше един и същ: не.

Ейвран вдигна очи и видя, че Габорн я гледа, сякаш се надява тя да го измъкне. Наведе се напред и стисна главата си с ръце. Имаше чувството, че ще се пръсне. В ума ѝ продължаваха да се вливат спомени. Сякаш беше погълнала огромен звяр и сега, макар и преяла, продължаваше да се тъпче с мръвки.

Изведнъж я споходи едно съвсем живо видение от мястото за мътене на клана Мек камък, където се беше измътил Пастира, при скалите, затоплени от магмата. Спомни си как раздира кожестата

торбичка при раждането си с яйчния си зъб и как веднага го нападна малко по-голямата му сестра.

Пастира беше надвил сестра си — и ѝ откъсна един заден крак преди тя да избяга. Победата беше нищожна, тъй като Пастира щеше да се нахрани много по-добре с целия труп на сестра си. Все пак кракът му осигури първия истински вкус на плът и той си направи от счупената кост оръжие, с чиято помощ прониза няколко други новоизлюпени. Откъсна сладките мускусни жили под мишниците им и изяде мозъците им, така че бързо стана силен и умен.

Спомените от Пастира бяха злокобни и замайващи, макар и някак накъсани. Тя си спомняше мъчителни откъси от събития: хали, които отчаяно трупат камъни, за да оформят проход, през който извиращата под тях магма да се изстреля нагоре и да затопли едно подземно езеро.

Спорът позатихна. Отзад се чуваше пъшкане и удари на дърво в дърво — капитанът на Габорн продължаваше да обучава вайлда. Беше показал на зелената жена как един Владетел на руни използва тоягата, за да халоса врага си по главата. Сега я учеше как да я развърти така, че да отблъсне многобройни нападатели. Макар да нямаше дарове на мускул, зелената жена бързо усвояваше опитните му движения.

Изведнъж заговори гласът на разума. Беше Джеримас.

— Приказваме си вече от няколко часа и всеки път, когато предложим някакъв план, кралят ни казва, че Земята го забранява. Сигурни ли сме, че изобщо искаме да свалим халите от скалата?

— Какво искаш да кажеш? — попита Скалбейрн. Грамадният воин седеше на един камък и точеше бойната си брадва. Килна глава на една страна да чуе отговора.

— Искам да кажа — заговори Джеримас и се наведе напред толкова, че дългата му сребриста брада помете коленете му — че според Ейвран халите страдат от жажда. Слязат ли от тая скала, те най-вероятно ще се отправят към най-близката питейна вода — водата, която оставиха при Карис. Може би затова Земята ни забранява да ги нападнем.

— Тъй де — каза кралица Херин. — Аз казвам да ги оставим да седят там, докато не изсъхнат като пастърма.

— Не можем да чакаме — заяви Габорн. — Имам си по-големи грижи от Карис. Трябва ми Майстора на пътя.

— В името на всичко скъпо, не мисля, че ще тръгнат назад към Карис — заговори Ейвран. — Снощи в планините беше много студено. Ще ги е страх да навлязат отново в тях.

— Времето се обърна — обади се Скалбейрн. — Тази нощ няма да е толкова студено.

— Халите не знаят това — отвърна Ейвран. — За тях времето е загадка. За тях времето е просто нещо, което се случва.

Старият Джеримас рече:

— Ако халите съвсем се отчаят, може като слязат от скалата, просто да нападнат с цялата си мощ. Трябва да им оставим път за бягство, който ще изглежда безопасен за тях.

— Съгласен съм — каза Габорн. — Ще им оставим отворен път на юг... за известно време. — Пустите области на Мистария на юг бяха почти необитаеми. Най-голямата крепост беше Хейбърд, но нея вече я нямаше. — Но все пак бих искал да разбера какво може да ги накара да слязат от скалата.

Ейвран вдигна очи. Всички я гледаха с очакване. Тя поклати глава.

— Не знам. Не мога да разбера какво правят горе. Само Бойната тъкачка знаеше как да изгради Руната на опустошението.

— Бързо се учат — каза Габорн. — Може би тази нова водачка се чувства уверена.

— Ще ти кажа какво може да ги свали от тази скала — обърна се Скалбейрн към Ейвран. — Страхът. Трябва да ги е страх повече да останат там, отколкото да слязат. От какво се страхуват халите в Долния свят?

Ейвран изцеди всички образи, които можа. Имаше много неща. Спомни си как една хала беше настъпила някакво същество, заровило се в земята. Беше едно такова дълго, с тънка опашка, която стърчеше нагоре. Опашката беше пронизала крака на халата и дребното същество беше пръснало вътре яйцата си.

Бойната тъкачка беше използвала заклинание, за да изгори яйцата, но раната бе прекалено дълбока и яйцата вече бяха проникнали в кръвта на халата. Скоро хиляди паразити щяха да започнат да се люпят в нещастната хала, така че трябваше да я хвърлят в една яма.

Имаше и други обитатели на Долния свят, от които халите се бояха и ги заобикаляха със страхопочитание.

Но едно нещо ѝ дойде на ума повече от всичко друго.

— Дим!

— Разбира се — каза Скалбейрн. — Пушек, в затворен тунел. Ще убие халите толкова бързо, колкото убива хора.

Габорн поклати глава.

— Карис гореше, но халите не побягнаха. Страх ги е от дима, но не чак до обезумяване.

Изведнъж Ейвран видя някакъв несвързан образ — как Пастира държи шепя яйца на паяк и ги обръща едно по едно така, че течностите вътре да не могат да се утаят и яйцата да се излюпят. Когато наоколо нямаше други хали, той ги тикаше в устата си.

За нейна изненада, спаси я Бизнесман.

— Дами и господа — каза чародеят, — боя се, че моята подопечна ще трябва да ви остави за известно време.

Хвана Ейвран за ръката и я издърпа от кръга.

— Бизнесман? — попита Габорн изненадано.

Но чародеят заби тоягата си в земята.

— Искате твърде много от момичето. Тя не е воин, нито е ваш съветник. Тя е Земен пазител. Време е да започне уроците си.

— Не можеш ли да изчакаш? — настоя Скалбейрн. Тонът му намекуваше, че е готов да се сбие с чародея.

— Мисля, че не — отвърна Бизнесман. — Урокът е важен. Свързан е с подчинението и с това да не забравяш кое е мястото ти на този свят.

Габорн се надигна, готов да възрази на магьосника, но Бизнесман вдигна показалец към гърдите му.

— Става дума за *подчинението*, милорд. Вие не сте воин на Земята повече от това дете. Когато дойде време да ударите халите, Земята ще ви предупреди, както стана и преди, или може би вече някоя гръмоносна буря иде насам и ще изхвърли халите от скалата. Повярвайте ми — или повярвайте на Силите, на които служим. Земята разбира опасността по-добре от вас и ще подготви изход. Ние трябва само да изпълним своята роля, когато той се появи. Така че засега ви съветвам всички вие, благородни господа, да си отдъхнете. Нахранете се. Нахранете конете си. Изиграйте някоя партия шах, да речем.

Габорн се усмихна на чародея, после му намигна и кимна.

— Това е най-добрият съвет, който чух през този следобед.

Ейвран не може да го проумее. Знаеше колко отчаяно иска Габорн да слезе в Долния свят. Времето изтичаше.

Но ето че се съгласи да губи време с надеждата, че Земята сама ще го поведе. Струваше й се твърде рисковано.

Бизнесман отведе Ейвран при коня си и й помогна да се качи на седлото.

— Къде отиваме? — попита тя.

— Горے в планините, да започнем обучението ти.

— Пролет може ли да дойде с нас? — Зелената жена продължаваше да се упражнява с капитана. Той беше оставил тоягата и сега я учеше как да борави с дълго копие.

— Тя има да върши по-важни неща — отвърна Бизнесман и кимна одобрително.

Качи се зад Ейвран и пришпори сивия имперски жребец през степта. Златистите поля сякаш се разстлаха под конските копита и станът на Владетелите на руни скоро остана зад тях.

— Защо ме измъкна от тях? — попита Ейвран.

— Габорн попрекали — отвърна Бизнесман. — Иска да нападне, въпреки че Земята му го забранява. Трябва да си получи урока. А ти трябва да си починеш.

Отговорът му звучеше смислено, но Ейвран не можеше да се отърве от чувството за вина. Искаше й се да помогне на Габорн.

Бизнесман посегна зад седлото, измъкна старата си дъбова тояга от калъфа отзад и я подаде на Ейвран.

Веднага щом я докосна, тя усети, че... дървото пулсира под пръстите й. Сякаш докосваше живо дърво, сгряно от слънцето на някой хълм. Погледна тоягата. Беше дълга може би пет стъпки, направена от дъбов клон, който се беше излъскал до оранжево-кафяво от дългото държане. Близо до върха й за дръжка беше намотано парче кожа и каишките, които го стягаха, бяха украсени с четири големи мъниста — едно изковано от сребро, едно от желязо, едно издялано от кост на хала и едно от обсидиан. Чворът на върха не беше с никаква сложна украса, само няколко руни, грижливо врязани над дръжката. Нямаше дупки от дървесни червеи, нито пукнатини или петна от изгоряло. Общо взето, съвсем проста тояга. Но Ейвран усещаше напирателната в нея сила.

— Усещаш ли я? — попита Бизнесман. — Земна сила е вързана в тази тояга.

— Да.

— Трябва да си намериш своя тояга. Всеки клон ще свърши работа. Трябва само да помолиш някое дърво за него.

— Всеки клон ли? — запита Ейвран и изгледа няколкото върби покрай потока.

— Е, не съвсем всеки — отвърна Бизнесман. — Трябва да намериш този, който е подходящ за теб.

— Има ли значение какъв е видът? Мога ли да си взема клон от върба?

— Върбовият клон е добър — каза Бизнесман. — Чародей, който носи върбова тояга, ще е силен в целебните си изкуства и ще е тясно свързан с Водата. Изпитваш ли влечение към върбите?

Ейвран огледа върбите и листата им. Не изпитваше влечение към тях, както например я привличаше възможността да спи в земята.

— Не. Ти си имаш дъб.

— Дъбът е силен, устоява на Огъня — каза Бизнесман.

Ейвран го изгледа през рамо. Имаше някакъв странен тон в гласа му, почти като дълбока почит към дъбовете.

— А другите дървета? — попита тя. — И те ли имат определени сили?

— Не бих ги нарекъл „сили“. Различните дървета имат различни характери. Дървото, което ще избереш, дървото, което ще избере теб, е нещо като оценка за един Земен пазител. Твоят избор ще ми предложи някои изводи за способностите, които ще развиеш.

— Има ли някои дървета, които ти не би поискал?

Бизнесман се намръщи.

— Някои са по-слаби от други. Има някои, които не бих поискал... Но не искам повече да ти говоря по този въпрос, дете. Не искам да влияя на решението ти.

Ейвран погледна назад към върбите. Изглеждаха хубави, с преливащите в злато листа. Прехапа устна. Не, не върба.

Не се чувстваше привлечена и от дъбовете, които се издигаха като самотни стражи, с кривите им клони и целите увити с бръшлян. Озърна се бегло и към бодливите глогове, накацали над издадените скали.

— Трябва ли да си намеря днес?

— Не — засмя се Бизнесман. — Тоягата ти е важна, а тук, в подножието на планините, има всякакви дървета. Само това е причината, поради която ти го споменах — да си подготвена в момента, в който усетиш, че дърветата те зоват.

Приблжиха до втори малък поток.

— Виждаш ли жълтата детелина? — Ейвран кимна. — Някъде я наричат комунига. Ако разтриеш златните ѝ листа между пръстите си и я наложиш върху разширени вени, можеш да ги изцериш за няколко мига. Може също да лекува отоци и да се добавя в компрес от агнешко ухо, за да спре кървенето от рани.

Конят прескочи потока, а Бизнесман каза:

— Колкото до върбите, може да не искаш да си направиш тояга от тях, но можеш да правиш от листата им чай, който облекчава повечето болки, включително от слабо сърце. Смятам, че е най-добре да се берат посред лято. Някои бабички белят кората на върбата, за да я използват, само че така дървото умира.

Ейвран знаеше за върбовата кора, разбира се. Чародеят дръпна юздите и слезе от коня си.

Откъсна листата от едно цвете с пурпурни цветчета по краищата и светложълти в средата.

— Това е горска теменуга. Наричат я още „сърдечниче“. Някои глупави момичета на твоята възраст я използват за любовна отвара. Лично аз смятам, че чистата коса и ласкавата усмивка вършат същата работа. Но ако подъвчеш няколко минути свежите ѝ листа, ще видиш, че на сърцето ще ти олекне и грижите няма толкова да ти тежат.

Ейвран лапна листата. Бяха леко лютив и гръдният ѝ кош сякаш се разтвори и ѝ позволи да диша по-леко. Задъвка ги мълчаливо. Бизнесман отново се качи на коня и продължиха.

— Ако пък някой те гони, вържи от утринничето на възел и го хвърли по пътя зад себе си — заговори Бизнесман. — Враговете ти ще се оплетат из храстите.

Още дълго той ѝ изреждаше качествата на еньовчето и лайката, на състарените цветове, както и на младите. Конят му изкачваше хълм след хълм, докато не стигнаха до гората. Там спряха в сянката на няколко елши. Сред по-високите хълмове се виждаха червените листа на клена, потъмнялата шума на брезите, зеленото и синьото на борове и смърч.

Ейвран огледа полята на юг. Скалата на Мангън се намираше на мили от тях и тя извика изумена:

— Оттук халите изобщо не се виждат!

— Помага да погледнеш на проблема в перспектива, нали? — каза Бизнесман. — Отблизо са чудовища, надвиснали над теб с кръвясали нокти. Но оттук... Земята ги поглъща.

Ейвран зарея поглед в далечината. Не знаеше какво да каже. Слънцето бавно се спускаше на запад и мятеше дълги сенки. Сега можеше да различи гънките и извивките по повърхността, които не бе забелязала на дневната светлина. Въздухът започна да става по-хладен.

— Габорн иска да отида с него в Долния свят. Сгреших ли, че се съгласих?

— Какво казва сърцето ти? — попита я Бизнесман.

Ейвран се замисли. Не беше го забелязала, но всичките тревоги, всичките ѝ страхове, които днес я бяха парализирали, изведнъж бяха изчезнали, облекчени от дивата теменуга. За първи път се почувства някак способна да погледне с ясен ум проблемите си.

— Не ме е страх. Вече не.

— Добре — каза Бизнесман. — Ти не си детето, което ще отиде в Долния свят... ти си Земен пазител. Земята може да те скрие. Земята ще те изцерява. Земята ще те направи своя. Трябва да разбереш това. Ти вече не си дете. Ти си могъщ чародей. А аз ще дойда с теб, разбира се, също и Пролет.

— Хубаво. — Ейвран изпита истинско облекчение.

— Но трябва да ми обещаеш нещо — каза Бизнесман. — Трябва да ми обещаеш, че няма да забравяш какво си.

— Магьосничка ли?

— Земен пазител. Ти си тук, за да опазиш малките неща на този свят.

— Да? — Усещаше по тона му, че нещо е сгрешила.

— Не позволявай на Габорн да те подведе. Ти не си тук, за да се биеш с хали — в това поне мога да те уверя.

— Аз защитавам хората — възрази Ейвран.

— Да защитаваш своя вид е съвсем естествено — отвърна Бизнесман. — Но не човечеството е твоята област. Не си призована, за да служиш на него.

— А ти откъде знаеш? — попита Ейвран.

— Защото то е моята област — отсече Бизнесман. — За всеки вид има само по един Земен пазител. Да надзиравам и изцерявам човечеството е моя задача. А ти... все още не знам за какво си тук.

— Но ти остаряваш — каза Ейвран. — Какво ще стане, когато умреш? Няма ли да ти трябва заместник? — Харесваше ѝ мисълта да продължи след него.

— Когато Земята престане да се нуждае от службата ми — каза Бизнесман, — тогава ще бъда освободен. Не преди това.

— Няма ли аз да те продължа?

— Не. Когато си отида, човечеството или ще бъде спасено, или унищожено. Но и в двата случая опасността ще е приключила.

Ейвран вдигна очи и въпреки листата на теменугата думите му я изпълниха с тъга. Какво ли изпитваше той, след като знаеше, че носи такова бреме на раменете си?

— Как можеш изобщо да говориш за това? — удиви се тя.

— Ако човечеството бъде пометено — отвърна Бизнесман, — ще скърбя. Но след време на мястото му ще се появят друг вид хора. Те може да са толкова различни от нас, колкото ние сме спрямо расата на тот. Но животът ще продължи.

Бизнесман се загледа към войските на Габорн при Скалата на Мангън. Сините му очи изглеждаха неестествено ясни на гаснещата светлина, сенки изпълваха всяка бръчка по лицето му.

— Е, момиче, да се залавяме за работа.

Учи я цял час. Извади от джоба си няколко малки ахата и ги сложи на земята.

— Извинявам се, че са ми само тези. Толкова малки камъчета не вършат кой знае каква работа, но все пак са добре дошли.

Нарисува няколко руни в пръстта около камъчетата, след което призова образи в тях. Отначало бяха само планински ридове, видени отдолу — сини отдалече, с бели шапки сняг. Ейвран погледна нагоре по склона и видя същите ридове високо горе.

Но Бизнесман започна да размества камъчетата. Всеки път, щом поставеше някое на ново място, гледната точка се променяше. Тя видя пътищата, които бяха изменили тази сутрин, докато следваха дирята на халите — но все едно че е застанала на някоя стръмнина и ги гледа отгоре. От камъчетата се понесе шумът на вятъра над хълмовете и тя усети мириса на огъващите се между скалите борове.

„Камъните ми показват какво виждат камъните“ — осъзна тя.

Видя и още неща, не само пътищата. Видя езера и хълмове, една мечка, тичаща по билото — пъхтеше задъхано. Видя коларите, подкарали фургони на юг от Карис: колелата скърцаха, конете цвилеха; видя и дълга колона хора, бягащи от града.

Бизнесман местеше енергично камъчетата, сякаш търсеше нещо по-специално. Накрая тя забеляза някакво смътно движение в долината. Бизнесман намести камъните си, извъртя един от тях. Гледката се доближи. Ейвран видя рицарите на Скалбейрн сред планините — връхлитаха срещу една пурпурна магесница от една височина. Вече се стъмваше. Бяха я обкръжили тридесет мъже и чудовището ровеше в чимове, отчаяно се мъчеше да се спаси, като се зарови в земята.

Малко по-надолу по склона лежах мъртви осем оръженоски.

— Точно това търсех — прошепна Бизнесман. — Габорн прати конниците си да избият всички хали, които може да са избягали. Изглежда, са намерили няколко.

— Девет — каза Ейвран. Халите в повечето случаи се движеха на тройки или на няколко пъти по три. За важна мисия деветката беше минималният брой.

Няколко души изскочиха от дърветата и нападнаха с пиките си халата откъм гърба. Ейвран не само ги виждаше, но чуваше виковете им, дрънченето на бронята, тропота на конските копита, пляска на крилетата на подплашена яребица, хрипливия дъх на халата.

След като всичко приключи, Бизнесман размаха ръце над ахатите и образите изчезнаха. Изглеждаше замислен.

— Значи Габорн беше прав. Халите на Скалата на Мангън се опитват да отвлекат войските му.

Ейвран знаеше, че опасността съвсем не е отминала. Може би Габорн беше спечелил една малка победа, но халите на скалата бяха над шейсет хиляди и нямаше да чакат дълго.

Бизнесман премести три от камъчетата и й каза:

— А сега погледни сама в тях и се постарай да привлечеш образ. Не се опитвай да си представиш ясно това, което ще видиш. Преместих камъните така, че нищо от това, което показах, няма да се появи отново. Искам просто да се разтвориш за онова, което те ще ти

покажат. След като отключиш силата им, можеш да промениш гледната точка, като ги преместваш.

Дълго време ѝ даваше такива указания, но колкото и да се стараеше, Ейвран не можеше да извика никакъв образ. Мъчеше се да си представи разни неща, опитваше се да не си представя нищо — все едно.

Камъните си оставаха просто камъни.

Накрая Бизнесман ги прибра в джоба си и ѝ рече:

— Не се тревожи. Може пък след време да развиеш това умение.

— А ако изобщо не се науча? — попита Ейвран.

— Не всички чародеи имат нужда от всички сили — утеша я Бизнесман. — Ти вече имаш дар, какъвто аз нямам: можеш да научаваш неща от халите. Този дар е много странен... могъщ, бих казал.

Въздъхна и я погледна умислено.

— Знаеш ли... Нещо друго ми хрумна. Опитай това: затвори очи и си представи сърна в гората. Сърна, елен... какъвто и да е.

Ейвран го послуша. Отначало се опита да си представи петнисто сърне, полегнало сред зелена папрат.

Но спомените на Пастира продължаваха да се носят в ума ѝ и вместо да види сърне тя видя друга сцена — как се учи да изкормва една от големите рогати буболечки. Господарката ѝ беше обяснила как да го прави: „Най-напред ѝ откърти плочата на главата, за да стигнеш до мозъка“.

Ейвран се присви от спомена, който я връхлетя. Примига за миг — мъчеше се да извика образ на сърна.

Представи си елен — огромен, с големи разклонени рога.

— Получи ли се? — попита Бизнесман.

— Да.

— Добре. Задръж образа в ума си. Не мисли за нищо друго. Опитай се да видиш животното отблизо, представи си го в подробности. Има мъжки и женски, стари и млади, с различни цветове и оттенъци. Как изглежда? Какви звуци издава? Как мирише? Какво го отличава от другите? Задръж образа в ума си и не мисли за нищо друго.

Ейвран опита. Представяше си елен — стар, със сребърни косми в козината, с разкъсано от битка дясно ухо. Имаше шест разклонения на левия рог и осем на десния.

Образът стана толкова жив, че тя можеше да види дори разширените му дишащи ноздри, как навежда глава и маха с опашка заради някакъв странен мирис. Надушваше миризмата му на мускус, силна в сезона на оплождането.

Представяше си го в ума си, докато не го чу. Появиха се звуци и отначало тя не беше сигурна дали просто не си ги представя... сумтенето му, докато душеше из въздуха за нейната миризма. Чу го как прошумоля през някакъв храст, настъпи суха клонка и направи два скока надолу по хълма, като че ли уплашен от собствените си звуци.

Но звукът не беше въображаем. Беше сигурна в това. Пукотът на скършената клонка отекна на два пъти в ума ѝ. Първия път дойде силен и ясен, сякаш го чу с ушите на елена. Втория път беше далечен, горе по хълма. Същото важеше и за скоковете му.

Чувстваше го, сякаш... не просто го чува. Чувстваше го, сякаш го извлича от някакъв сън и му придава облик.

Изчака, пълна с нетърпение и с разтуптяно сърце, докато не долови тропота на приближаващите се копита. Очите ѝ все още бяха затворени.

— Протегни ръката си — заповяда Бизнесман.

Тя го направи. Протегна я с дланта нагоре и еленът се приближи. Влажните косми на муцуната му се отъркаха в китката ѝ, топлият му дъх се плъзна по дланта ѝ.

— Сега отвори очи — нареди ѝ Бизнесман.

Ейвран го направи и ахна. Беше очаквала, че от зова ѝ се е появил елен. Някакъв елен.

Но еленът, който ближеше ръката ѝ, беше точно онзи, който си бе представила.

Тя го погали по муцуната и еленът не се дръпна от допира ѝ, сякаш беше питомен.

— Аз ли го направих? — попита Ейвран.

— Ти как мислиш?

— Не, не е възможно да съм го направила аз. Но толкова прилича на...

— Ти си го представи, защото беше наблизко. Умът ти го потърси и го намери, а той отвърна на твоя зов. Тази сила е твърде обичайна за Земните пазители. И тъй като я притежаваш, все по-силно съм убеден, че си тук, за да закриляш някой вид животно.

— А не камък? — заяде се Ейвран.

Но урокът на Бизнесман не беше свършил. Той каза строго:

— Това не е дреболия. Всеки Земен пазител си има своя задача и всяка е от еднаква важност. За да отговори на призиванието си, всеки Земен пазител развива различни сили. Аз никога не съм могъл да призовавам животни. Малкото, което знам, е чуто оттук-оттам. Но ти си доста силна. Испитах те с елен и ти го извика още първия път.

— Те трудни ли са?

— Колкото по-сложен е интелектът, колкото по-остър е умът, толкова по-трудно е да повикаш едно животно. Ако се беше провалила с елена, щях да те пробвам с мишка или с бръмбар.

— Значи еленът е по-труден от мишката, а човекът по-труден от елена?

— Само най-великите могат да призовават човек.

— А могат ли да бъдат призовани дори когато са мъртви? — Мислеше си за Бранд, за Роланд и за майка си.

— Могат — отвърна Бизнесман. — Но то е съвсем различно от призоваването на живо същество. Много по-лесно е да повикаш мъртвец. Дори и аз мога да го направя.

— Наистина?

— Че кой според теб призова духа на Ерден Геборен при Лонгмът? — Посочи с пръст към гърдите си.

Ейвран се замисли. Нейното призоваване приличаше на истинско чудо.

— Може ли едно същество да откаже на призива?

— Да — отвърна Бизнесман. — В известен смисъл този елен тук си мисли, че е дошъл по свое желание. И е така. Ти извърши повикването, а еленът на свой ред се отзова. Но можеше да откаже.

Ейвран постави ръката си на муцуната на животното и се усмихна.

Бизнесман пристъпи и огледа елена.

— А сега — тихо каза той — погледни в очите му. Вгледай се дълбоко в тях и ми кажи какво виждаш.

Ейвран продължи да гали стария елен и да го чеше под челюстта. Никога не си беше представяла, че е възможно да се приближи толкова до едно диво животно и да го накара да се държи като питомно. Но си

спомни как Бранд често ѝ казваше, че е способна на нежност дори с грааците.

После се взря в тъмнокафявите му очи и погледна дълбоко зад тях. Замириса ѝ на хора — на вълнени наметала и конска пот, и метална броня, и киселата миризма на човешка плът. Прииждаше силна в ноздрите на елена и мускулите му неволно потръпнаха. Спомняше си някакъв стар лов — лая на кучетата, докато бягаше от стрелците. Животното се дръпна назад, готово да скочи и да побегне.

— Страх — промълви Ейвран. — Страхът на елена е нещо ужасно. Толкова много хора има днес из горите, Владетели на руни, препускащи наоколо. Това го кара да е нащрек.

Бизнесман се изгърби на тоягата си до нея, а Ейвран пусна елена да си отиде. Той направи няколко дълги скока, спря в края на леса и вдигна високо глава, замръзнал за миг в профил. После влезе кротко под сенките и започна да пасе.

— Много добре — каза Бизнесман. — Притежаваш сила, каквато на мен никога не ми е била достъпна. Никога не съм могъл да повиквам животни и никога не съм могъл да гледам в човешки умове. Винаги е трябвало да се примирявам с разговора с тях.

— Но... как ме погледна само, когато се срещнахме! Сигурна бях, че знаеш какво си мисля.

— Е, добре. Когато човек остарее колкото мен, не му трябваат Земни сили, за да чете умовете на децата. Моят наставник — каза Бизнесман, — от друга страна, често използваше силите си. Надничаше в умовете на птици и зайци, за да разбере кой е минал по пътеката преди него или кой би могъл да го преследва...

Сенките вече се бяха удължили. Нощта загръщаше земята. Сладкият мирис от полята долу се смесваше с мириса на елова кора и суха шума в леса. Диви гълъби гукаха сред хълмовете.

Бизнесман и Ейвран седнаха в тревата. По черната равнина като диаманти горяха лагерни огньове, странни синкави сенки блуждаеха горе, по Скалата на Мангън.

ДЕСЕТА КНИГА
ДЕН ТРЕТИ В МЕСЕЦА НА ЛИСТАТА,
ДЕН ЗА МАГЕСНИЦИ

АСГАРОТ

Нашият свят е само една сянка на Единствения истински свят. Вие сте само един смътен намек за Лъчезарните.

Откъс от „Сага за сътворението“

През деня Ерин и Селинор яздиха без никакви проблеми, но заобикалянето на Белдинук ги забави, защото дори подсилените им коне не можеха да се справят лесно с коритата на пресъхналите дерета и стръмните пътеки. До стъмване бяха заобиколили най-южния край на Белдинук и наближиха равнините на Флийдс. Трупаха се кълбести облаци и скоро тъмнината и приближаващата се буря отново ги забавиха.

Спряха в един крайпътен хан и за първи път през този ден ядоха прилична храна: ръжен хляб и печени в розмарин скорци. В тавата имаше и лук и пащърнак, задушени в масло и мед.

След вечеря си легнаха и се прегърнаха. Селинор не я пускаше и Ерин се зачуди. Никога досега не беше заспивала в прегръдката на мъж. Допирът му ѝ харесваше, но знаеше, че сънят няма да е кротък. Зачуди се колко време им трябва на мъжете и жените да спят заедно, преди да им омръзне.

Селинор изглеждаше разсеян, Ерин — още повече.

— Утре е денят — прошепна той. Тя знаеше какво има предвид. Утре щяха да стигнат в Южен Кроудън, може би късно следобед. — Щяха да се срещнат с баща му и да се помъчат да разберат колко дълбоко го е поразила лудостта.

— Обещай ми, че няма да правиш нищо прибързано — помоли я Селинор. — Баща ми винаги е бил добър човек. Като бях дете, се държеше добре с мен. Ако е полудял, остави ме да се оправя с него по своя си начин.

Ерин знаеше какво иска. Селинор беше казал, че дядо му навремето полудял и бил затворен под замъка, докато накрая не

починал от старост. Явно беше семейно проклятие. Селинор бе обещал на баща си, че ако проклятието един ден го сполети, ще го затвори по същия начин. Не му завиждаше.

— Добре — отстъпи тя. — Но внимавай. При някои хора можеш да видиш лудостта в очите им. Други могат да я крият. Баща ти е опасен.

Селинор кимна. Баща му заговорничеше против Земния крал и вече бе успял да си спечели поддръжка. Андърс твърдеше, че Габорн е нагласил смъртта на баща си, за да вземе трона.

— За нас баща ми не е опасен — каза Селинор. — Той само е... объркан. Ще поговоря с него.

— Внимавай какво ще му кажеш. Баща ти е умен човек. И коварен.

Селинор се позамисли, след което отвърна:

— Ако му кажеш това, ще го приеме за комплимент. Защо го наричаш коварен?

— Мислех за думите ти. Баща ти е казал, че съм сестра на Габорн...

— Интересно заключение — каза Селинор. — Предвид нравите на Конесестрите изглежда логично майка ти да е избрала баща от благородно потекло. А ти приличаш на сестра на Габорн. И при това си се родила девет месеца след като ловната дружина на крал Ордън е минала през Флийдс...

— Зная кой е баща ми — отвърна Ерин. Не беше сигурна дали смее да му го каже. Истината беше толкова лоша, колкото и лъжата. — Виждала съм родословието си. Майка ми наистина е избрала да зачене от Дома Ордън, но не е бил Менделас. Сметнала е, че в свитата има подобър за нея мъж... Палдейн.

— Е, значи — не си му сестра, а братовчедка! Всъщност леля. Добро потекло, но без титлата.

Разбираше затруднението ѝ. Палдейн беше брат на дядото на Габорн. Като единствено дете на Палдейн, Ерин бе негова наследничка според закона на Мистария. Така че макар да не беше сестра на Габорн, беше негова роднина и дилемата си оставаше.

Селинор мълча дълго. Ерин знаеше какво си мисли. Според законите на нейния народ двамата бяха женени. Селинор беше принц

на Южен Кроудън, а сега се бе оженил в семейството на Дома Ордън. Ако Габорн загинеше, Селинор щеше да получи трона на Мистария.

Тя се зачуди дали подобна перспектива го изкушава.

Накрая той прошепна:

— Това не трябва да го разкриваш пред никого, особено пред баща ми. — Ерин нямаше и намерение да го прави, но се чудеше какво може да знае или да се досеща Андърс.

Опита се да заспи, но умът ѝ не можа да се отпусне. Продължаваше да си припомня онзи сън от следобеда, с огромния бухал от Долния свят, който я зовеше.

Знаеше, че сънищата често са съставени от парченца и късчета спомени. Възможно ли бе да е само това? Изглеждаше толкова истинско. Но ако сънят бе съставен само от спомени, то някои неща оставаха необясними. Бухалът я беше нарекъл „воин от Света на сянката“. Ерин беше чувала, че Долният свят понякога се нарича „Единственият истински свят“, но никога не бе чувала нейният свят да се нарича „Света на сянката“. А подробностите от онова място не приличаха на нищо видяно досега.

Дълго остана да лежи така; страх я беше да заспи, но накрая се унесе в дрямка...

Събуди се в гнездото на бухала. Този път бе посред бял ден и ранното утринно слънце се сипеше през клоните на дървото. Едва осветяваше хралупата. Бухалът беше кацнал високо, като миналия път. Под него имаше купчина кости... от катерица, заек, сърна. Камата ѝ си стоеше там, забита в черепа на някакво подобно на жаба същество.

Очите на бухала бяха затворени и той дишаше тихо. Сега тя подуши по-ясно миризмата му — мазните му пера, мириса на кръв и на стари кости.

Хралупата продължаваше в тунел още надолу в земята. Свещниците по стената подсказваха, че е бил изровен от човешки ръце, но отдавна е изоставен. В дървесината на дъба бяха издълбани загадъчни символи, руни, каквито Ерин не беше виждала никога.

— Ти се върна. Благодаря, че дойде в час на велика нужда — прошепна бухалът. Ерин вдигна очи. Бухалът продължаваше да диша тихо. Говореше не на нейната реч, но думите му я пронизваха, изпълваха я едновременно с разбиране и с чувство на споделеност. Усещаше предълбоката му благодарност.

— Не съм дошла — отвърна с безпокойство Ерин. — Ти ме доведе. Не заслужавам благодарността ти.

— Не искаш ли да си тук? — попита старият бухал. — Ти отвърна на моя зов. Тази кама не е ли твоя?

Ерин примига, озърна се в сенките за някакъв изход.

— Помислих да дойда само защото търся помощ.

— А, имате си неприятности във вашия свят? — Ерин долови насмешка във въпроса му.

— Меко казано.

Бухалът помръдна и се взря в нея.

— Надеждата на нашия свят може да е в теб.

— На вашия свят?

— Навярно надеждата на двата ни свята. Във вашите владения е дошъл Асгарот.

Името я порази като боздуган. Думите на бухала се чуваха по-скоро със сърцето, отколкото с ушите. Носеха знание и сякаш го вдълбаваха в костите на Ерин. Асгарот беше Сияйният на мрака, нападнал замък Силвареста. Беше владетел с неизмерима сила. Името му всяваше ужас в сърцата както на Лъчезарни, така и на Сияйни.

— Асгарот! — възкликна тя. — Но той е мъртъв!

— Мъртъв? Може да си могъщ войн, но дори Огнен меч не може да срази един локъс.

Ерин се сепна и се събуди. Селинор до нея се размърда, посегна да я задържи до себе си. Но сърцето ѝ продължаваше да бие. Не можеше да се отпусне, не можеше да спи. Беше сигурна, че ако задреме, просто ще се събуди в Долния свят.

А точно сега главата ѝ бе готова да се пръсне. Думите на бухала я бяха пронизали. Това не беше сън. Думите, изречени от птицата, не бяха познати. В цял Роуфхейвън не съществуваше дума за съществото, наречено *локъс*.

Но в миг на просветление тя разбра. Локъс бе същество, настаняващо се в ума на зъл човек или на звяр. Проникваше като паразит, но скоро установяваше пълен контрол над приютилия го.

Сред тях Асгарот беше велик владетел, зло, съществувало от незапомнени времена. Не беше Сияен на мрака. Беше нещо много повече — могъщ слуга на черен господар. Хиляди и хиляди Светове на

сянката бе помогнал той да се унищожат, в една война, която щеше да бушува във вечността.

МОЩЕН ВЯТЪР

Съществата, които хората наричат „торбаланци“, си имат свои названия, известни на мъдреците. Съществуват три различни подвида. Горските торбаланци са най-едрите и може би най-кротките. Обитават хълмовете и лесовете почти навсякъде из Роуфхейвън. Водните торбаланци са с по-тъмна козина, предпочитат влажни места и са чудесни плувци. Пустинните торбаланци са с къси, песъчливи на цвят косми и изглежда, добре се приспособяват към суровата околна среда.

Никоя от трите породи не оцелява в снеговете. Рядко съм виждал торбаланци дори на петдесет мили северно от замък Силвареста.

Добре е документирано, че торбаланците са били докарани от земите отвъд Каролско море от Якор Храбрия, очевидно с изричната цел да отърват владенията му от плъховете и болестите, които те носят. В земите с южен климат те са изпълнили добре предназначението си, но са смятани за напаст дори от онези, които са се облагодетелствали от тях, защото макар торбаланците да не разпространяват болести, ядат много повече от своите по-дребни противници.

Откъс от „Бестиарий“ на Бинесман: „Бозайниците по света“

Крал Андърс вечеряше. Изведнъж смъртни писъци на мъже изпълниха замъка.

Идваха от върха на кулата и се вихреха надолу по стълбищната шахта. Вятърът отнасяше звука към Голямата зала, после отново го завихряше нагоре през комина.

За не добре настроено ухо звучеше само като стенещ вятър. Но Андърс слушаше този звук през целия следобед.

За миг огънят лумна.

Жената на Андърс усети полъха и промълви:

— Сили небесни!

Андърс се беше надявал да чуе и женски смъртен вик. Но в писъците се смесиха само пет гласа и всичките бяха мъжки.

Андърс вдигна бокала с вино към късните си гости: херцог Стоут от Лонък и принц Грюненсен от Ейремот.

Принцът говореше. Беше едър и снажен момък с мека тъмна коса и с момичешко поведение.

— Не мога да понасям пътуването с кораб. Последния път, когато се качих на един, трюмът му се оказа пълен с плъхове. Те, знаете ли, разнасят болести. Затова пътувам само по суша. В хановете поне торбаланците им смъкват бройката.

— Мислех, че в Ейремот е твърде студено както за плъховете, така и за торбаланците — подкачи го херцог Стоут.

— Милорд — изсъска жената на Андърс в ухото му, притеснена от обрата на разговора на трапезата.

Той се усмихна. Разговорът със сигурност щеше да се обърне към по-гадни неща от плъховете.

— Вдигам тост — каза крал Андърс — за приятелите от далечни страни.

Гостите се усмихнаха; бяха пияни. Вечерята бе минала кротко, в мудар разговор, изпълнен с дълги паузи. Андърс се извини, излезе и се качи на кулата си.

Там постоя, загледан на юг. Йоме беше толкова далече. Почти нищо не можеше да направи оттук.

Нападението му бе минало тромаво, неелегантно. Господарят му не беше доволен. Може би...

Дълго време мисли за плъхове. Огромни плъхове, черни като въглени, ровещи под къщите. Тлъсти плъхове по кейовете, гризеци рибешки глави. Хлъзгави плъхове из горите, катерещи се по дърветата. Плъхове, разнасящи мор и болести.

Изведнъж му хрумна нещо. Мъжете, достатъчно податливи на заклинанията му, че да се бият на негова страна, бяха малко. Вече беше използвал трима. Но войните не винаги се водеха с хора и оръжие.

Дали все пак да не изпрати плъхове? Да предизвика мор на цял народ — старите, болнавите, жените и децата?

В един ясен ъгъл на съзнанието му човекът, който някога бе Андърс, извика: „Това е чудовищно!“

Андърс се смяташе за корав човек. Беше крал, в края на краищата. Едва дванадесетгодишен бе осъдил на смърт един разбойник. Беше се сражавал в битки.

Беше изпратил мъжете да убият Йоме, без много да се замисля.

Но никога не беше причинявал смърт на невинни, и то така масово.

Хладен вятър подръпна косата край ухото му и нашепна: „Това ще ме възрадва“.

— Не! — каза той гласно и поклати силно глава.

Студеният полъх го шибна в гърба и мразът отне дъха му. Главата му сякаш се завъртя и за миг той се почувства замаян, като пиян.

Изведнъж затрепера от страх, осъзнал, че ръбестите камъни на двора са близо, съвсем близо. Вятърът изфуча зад гърба му и той залитна към бойниците. Толкова малко му трябваше да го събори...

„Възрадвай ме“ — нашепна глас в ухото му.

За секунда Андърс изпита отчаяние. Стремеше се да служи вярно на вятъра с надеждата, че и той ще му служи в замяна. До някаква степен му служеше. Сега разбра, че всеки момент може да се обърне срещу него. Впримчен беше в ярема му, щеше или да изпълни волята му, или да бъде премахнат.

Студеният вятър го блъскаше, сечеше тънкия халат и ризата му като меч. Пронизваше сърцето му.

Изведнъж той изправи гръб, вкочани се и се остави студът да го изпълни до костите.

— Хайде, мои воини — прошепна Андърс. — Елате.

Вятърът беше духал от юг през целия ден. Но сега магьосникът на ветропоказателя на най-високата кула се обърна и посочи на запад.

Вятърът задуха с нова ярост.

Сега Андърс чу звуци по улиците — топуркането на малки крачета, цвърченето на тънки гласове. Надникна надолу сред дълбоките сенки и видя тъмни фигурки, притичващи по каменните настилки.

Отнякъде изскочи териер, излая и ухапа едно от зверчетата. То запищя от болка, когато териерът прекърши гръбнака му.

Но плъховете продължаваха да извираат изпод града. Изпълзяваха от шахти и канали, изскачаха от плевниците и оборите. Спускаха се от дървесните стволоче и излизаха от дупките на прогнили подове. Тичаха по покривите на малки глутници, заливаха стените на замъка като тъмен прилив, оставяйки след себе си мокри изпражнения.

Тук-там някоя жена изпищяваше, щом разбереше, че под краката ѝ пълзи стадо плъхове.

Хората щяха да говорят за това дни наред, знаеше Андърс — загадъчното преселение на плъховете. Но на него му трябваша тези мръсни зверчета, с тяхната склонност да разнасят мор.

Бягаха от града под прикритието на мрака и поемаха на изток с вятъра.

А Андърс прошепна тихо, обърнат на юг:

— Върни се у дома, Йоме. Твоята страна се нуждае от теб.

Едва бе приключил с всичко това, когато жена му се качи на кулата.

— Цяла нощ ли ще стоиш тук? Имаш гости все пак.

Крал Андърс се усмихна.

БАЩАТА НА ФАРИОН

Фарион е кралицата на Дрямката. Тя възнагражда добрите деца, като ги отвежда в красивите владения на съня, и наказва лошите, повеждайки ги по тъмните пътеки в земите на изкривените фантазии.

За да си спечели благоразположението ѝ, детето, ако не е било послушно, може да остави до креватчето си плод или сладка.

Мит от Ашховън

Звезди тлееха в студените небеса над Скалата на Мангън. Слънцето беше залязло преди час, а халите все така си седяха над своята грамада от камъни и сипеха заклинанията си.

От замъка Фелс бяха пристигнали фургони, натоварени с провизии, и войската на Габорн се нахрани добре. Много от лордовете лежаха загърнати в походните си одеяла — почиваха си истински след много дни езда и битки.

Всичко изглеждаше кротко, но Габорн седеше до огъня нащрек, в очакване. Усещаше опасността, приближаваща постовете му. Барон Уагит, който бдеше на пост, извика от края на лагера:

— Милорд, маршал Скалбейрн казва, че има нещо, което трябва да видите.

Габорн моментално настръхна, усетил заплахата. Да, чувстваше я — дебнеше покрай кръговата нощна охрана. Стана, придружен от своя Дни, и тръгна след барон Уагит. Жълтата коса на якия младеж светеше като коприна под звездната светлина, гърбът му изглеждаше достатъчно широк да го яхне човек. Постовите огънове грееха в плътен кръг около Скалата на Мангън, всеки на двеста разкрача отстояние.

В хладния нощен въздух звуците се носеха неестествено ясно. Габорн чуваше хрипливото дихание на халите, сякаш чудовищата бяха допълзели по-близо в тъмнината. От Скалата продължаваха да се сипят

валма дим, синкави светлини проблясваха около Руната на опустошението.

Пътьом Габорн забеляза и други постове из полето — светлината на звездите се отразяваше от броните и шлемовете им.

Стигна при Скалбейрн. Върховният маршал бе оседдал коня си и стоеше в тъмното, стиснал пиката в едната ръка и юздите на коня в другата. Гледаше изпълнен с копнеж над полята. Маршал Хондлър стоеше до него. Намираха се на около една миля от Скалата на Мангън.

Хондлър шепнеше:

— Ти или си най-големият храбрец, когото съм познавал, или си по-голям глупак, отколкото съм допускал.

— Не е глупак — избоботи Уагит. — Имаш думата ми на специалист по това.

Скалбейрн плесна барона по гърба за поздрав.

— Какво става тук? — попита Габорн.

— Хала, милорд — отвърна Скалбейрн. — При това чудовищно голяма, зад ей ония скали. Искам да я убия.

Габорн проследи погледа му. Зад три струпани една до друга скали по дъното на дерето наистина газеше пурпурна магесница. Грамадното същество леко сияеше от огнените руни, покрили цялото му тяло. Въртеше се в кръг като зашеметена, задните ѝ крайници се влачеха. Беше на по-малко от половин миля, някъде по средата между тях и Скалата на Мангън.

— Как е стигнала тук? — попита Габорн.

— Видяхме я да се катери по стръмнината — отвърна Хондлър. — Беше на около сто крачки горе, но се подхлъзна и падна. Оттогава обикаля из полето, както я виждате сега.

Габорн помисли дали да я нападнат, попита земните сили. Мисълта събуди в него чувство на паника.

— Оставете я. Не е толкова безпомощна, колкото изглежда.

— Ох, да имах сега една балиста тука — каза Хондлър. — Щях да ѝ набия един прът в миризливия задник.

— Балисти имаме — каза му Габорн. — Дойдоха с фургоните преди около час.

Хондлър и Уагит се спогледаха ухилени. Габорн пак привика земните сили. Да, щеше да е безопасно, ако я приближат за обстрел.

— Докарайте балистите.

Хондлър и Уагит забързаха в мрака и оставиха Габорн и Скалбейрн сами.

— Уагит май започва да ви харесва — отбеляза Габорн.

Скалбейрн изсумтя.

— Свястно момче е. Може би е достатъчно добър за такива като дъщеря ми, Фарион. Отдавна мисля, че й трябва добър мъж — някой, който няма да я съди за слабостта ѝ. Тя е малко простовата, нали ме разбирате.

Габорн не каза нищо.

— Знаете ли — продължи Скалбейрн. — Хондлър може да ви послужи добре.

— Искате да кажете, че сега не ми служи?

Скалбейрн поклати глава.

— Заклел се е във Вълчето братство. Не се доверява изцяло на преценките ви. Смята, че вие сте... прекалено благороден.

Габорн се засмя.

— Той го мисли сериозно, милорд — заяви Скалбейрн и разказа историята на Хондлър за благодетелната майка и крадливия ѝ син. — Хондлър твърди, че има само една добродетел, милорд... умереността. И че дори тя не е добродетел, когато с нея се прекали.

— Според неговата логика — възрази Габорн — трябва да се смятам за добродетелен само доколкото давам толкова, колкото крада, и говоря истината толкова често, колкото лъжа.

— Той би казал, че добрият човек просто дава повече, отколкото отнема, и спасява повече, отколкото трепе.

— Това твърдение изглежда адски удобно.

— Много удобно. Спестява на ума излишни разсъждения и облекчава вината.

Габорн се ядоса. Разбираше гледната точка на Хондлър: че хората всъщност се учат да гледат на порока като на добродетел; а прекаляването с добродетелността може да се превърне в порок.

Но според него самия греховете бяха нещо по-здраво, като подводни скали, подаващи се от дъното на залива. Всеки съвестен човек може да преведе кораба между тях. Всяка друга постъпка води до чувство за вина и страдание. Аргументите на Хондлър не само че се въртяха в затворен кръг, те сякаш бяха съставени, за да подвеждат.

— А вие какво мислите за това?

— Не бих могъл да ви виня за добротата ви — отвърна Скалбейрн. — В края на краищата аз самият бях облагодетелстван от щедростта ви.

— Сгреших, като Избрах Радж Атън. Сега го разбирам. Дали сгреших и като Избрах вас?

Скалбейрн поклати глава.

— Не знам. Очевидно не бих могъл да помисля такова нещо. Вчера, в битката за Карис, вие спасихте живота ми шест пъти. Длъжник съм ви. Смятам да се отплатя.

Габорн го изгледа. Мъжът стоеше пред него, стиснал дългата пика и загледан към пурпурната магесница сред полето. Една падаща звезда просветна в небесата над Скалата на Мангън и остави светла диря.

В разгара на вчерашната битка Габорн бе изпратил предупредителния си зов към много хора — толкова хиляди пъти, че не беше възможно и да предположи колко живота е спасил.

Сред полето зад Скалбейрн изведнъж се чу глух тътен — шум от пропадаща пръст и камъни. Габорн се обърна и видя вдигащия се във въздуха пращен стълб. На по-малко от сто крачки на запад от един от постовите огънове теренът беше хлътнал, образувайки яма, широка трийсетина стъпки.

— Какво беше това? — извика Скалбейрн.

Габорн мигновено разбра какво се е случило и защо така непрекъснато се засилваше у него чувството за заплахата около неговите стражи. Халите бяха започнали да ровят под земята, опитваха се да заобиколят хората му във фланг!

Но тунелът им бе минал под скала, която не бе могла да издържи.

Схвана замисъла им. Ейвран беше казала, че никоя от халите тук не може да изгради Руната на опустошението. Халите бяха спрели, защото бяха жадни, наплашени и отчаяни.

В ума му разцъфтя план. „Удари!“, призова го Земята. „Удари веднага!“

— Свирете отбой! — извика Габорн. — Хората ни да се отдръпнат от наблюдателните огънове. Войските да се строят при потока.

Обърна се и затича в тъмното.

— Какво? — попита Скалбейрн. — Ще бягаме ли?

— Не! — извика му Габорн. — Ще атакуваме. Вече знам как. Трябваше да се сетя по-рано! Днес видяхме чудеса. Изчакайте малко и ще ви покажа още едно.

ЗАЛИВЪТ НА ВРАНИТЕ

*Девет кораба славни в дните стари-
прастари,
от Дворовете приливни тръгват с бърз ход.
Фалион ги изпраща, пълни с храбри
войскари,
отвъд океана да се бият със тот.*

Откъс от „Балада за Фалион“

Йоме често се бе опитвала да си представи Дворовете на прилива, но въображението ѝ изневеряваше.

Знаеше, че градът е разположен на многобройни острови, и беше слушала за прочутите мостове, които ги свързват. Мостовете бяха изваяни от кристал, докаран от планините Алкаир с огромни баржи.

Камъните наистина се извисяваха на арки от остров до остров и макар доста добре да си беше представяла колко светли и прозрачни ще изглеждат — като лед под лунната светлина — във въображението ѝ бяха липсвали изящните им колони. Всяка беше изваяна във формата на героична фигура, представяща някоя от добродетелите, към които се стремят Владетелите на руни на Мистария. Грижовността представляваше жена, кърмеща невръстната си дъщеря. Храбростта беше снажен воин с извита кама в ръка, възседнал огромна змия, която се опитва да се увие около тялото му. Благодетелността беше изобразена като благородник, наведен над чувал, пълен с плодове и зърно, които раздава на бедните.

Самият мащаб на тези творби беше впечатляващ. Под извисяващите се във въздуха мостове можеха да преминават кораби.

Въпреки че Йоме беше слушала твърде много за Великата кралска кула в Мистария, най-високата сграда в цял Роуфхейвън, въображението ѝ трудно можеше да възпроизведе гледката с кула,

висока цели триста стъпки. Дори оттук се виждаха дребните фигури на вечно бдящите далекогледци на Мистария, обикалящи по високите ѝ парапети.

Но когато навлезе в самия град, тя разбра и цената, заплатена от кралете на Мистария за този рай. Земята тук беше изключително ценна и макар улиците да не бяха задръстени и да се поддържаха добре, бяха невероятно тесни. Минаваше през тях като през пропаст. На много места, от една сграда до друга, над нея се изпъваха въздушни пасажи и площади, тъй че когато свитата на Йоме наближи двореца на Габорн, минаваха през тунели с кристални фенери, окачени на железни халки. Морският вятър се провираше през тях със студения си лъх.

Йоме зяпна към извисилите се в небето цитадели и възхитителни каменни изваяния и се постара да не ахка пред всеки нов фонтан, фриз или висяща градина.

Сержант Граймсън и рицарите на Мистария на свой ред се стараеха да не издават удоволствието си от реакцията ѝ.

Но отново и отново устата ѝ неволно зяпваше, колкото и да се стараеше да си я държи затворена. Не искаше да прилича на някой дървеняк, който никога не е излизал от селцето си, но се чувстваше точно така.

— Трябва да видите всичко това рано призори — каза сержант Граймсън, — когато изгряващото слънце оцвети кулите със златото си. — Вече се налагаше да яздат бавно и той изглеждаше умислен, сякаш трудно намираще думите. — Слънчевата светлина се спуска надолу по кулите и изпълва улиците. Ще видите рояци колибри в смарагдови, пурпурни и сини оттенъци да шарят сред висящите градини и да търсят нектар. То е като... Сили небесни, хубаво е.

Колибрите бяха гордостта на Мистария. Преди войните с тот никой не ги беше виждал тук. Но след като Фалион разбил нашественическите армии, изпратил кораби към далечните острови отвъд Каролско море, за да доунищожат последните останки на тот. В онези далечни земи хората му открили много чудеса и крал Фалион лично донесъл в земята си колибри като дар за своя народ. Най-напред започнали да гнездят в Дворовете на прилива.

„Аз съм кралицата на това кралство — напомни си Йоме, — най-богатото и красивото в цял Роуфхейвън. А се чувствам като някаква варварка от света на вечния мраз.“

Влюби се в Дворовете на прилива още от пръв поглед, и също толкова бързо разбра, че тук никога няма да се чувства на мястото си.

Стигнаха в кралския дворец към полунощ. Сержант Граймсън нареди на слугите да „спретнат нещо за вечеря“ в голямата зала за приеми, докато хората му разтоварят силарите в съкровищницата.

Йоме извади указанията на Габорн. Беше й дал бележка, в която се разпореждаше Граймсън да се свърже с някой си Абел Скарби, който да осигури нужните кучета. Габорн беше написал указания как да намерят къщата му, на някаква уличка недалече от пристанището. Но изписаното с таен шифър в края на писмото предупреждаваше Граймсън в никакъв случай да не разкрива къде живее Скарби.

— И кой е този Скарби? — попита Йоме. — Защо Габорн държи местонахождението му в тайна?

— Най-добрият проклет гледач на псета за бой в цялото кралство. Повечето му време минава в измъкване от кралската стража. Мога да се оправя с него.

Гледач на псета за бой — отвратително и кърваво забавление за най-долните отрепки на обществото. Занаят толкова мизерен, колкото мизерен беше външният вид на Граймсън.

— И моят съпруг го познава добре?

— Познава го добре? — възкликна Граймсън. — Че те са стари приятели.

Йоме беше изумена, че Габорн е в толкова близки отношения и с двамата.

Все пак на Габорн му трябваха добри псета. Макар да допускаше, че Граймсън ще се справи с този тип, Скарби, любопитството я подтикна да каже:

— Щом са приятели с Габорн, бих искала да се запозная с него. Идвам с вас.

— Но, ваше величество, вечерята се готви!

— Може да почака, докато се върнем. Това е по-важно.

Граймсън кимна с неохота, но нямаше избор.

След няколко минути вече бяха сменили конете и поеха в лек тръс през града. Толкова късно улиците вече бяха пусти, освен по някоя случайно минаваща котка или притичал в сенките торбалан.

Скоро стигнаха в по-грозната част на града, така наречения Залив на враната, където покрай вълнолома бяха накацали съборетини

и миризливи гостилници, а във въздуха се носеше тежката воня на изгнила риба, китова мас, урина и варени раци. Зидовете на древните сгради бяха почернели от сажди.

Макар и толкова късно през нощта, от разтворените прозорци на бардаците се лееше музика и дрезгав смях. Навсякъде из пивниците седяха мъже в торбести панталони, наведени над големите халби с ейл; наклепани с червило и пудра курви щедро излагаха стоката си на показ. Старици почистваха и кърпеха рибарски мрежи под светлината на уличните фенери, деца притичваха насам-натам като пристанищни плъхове.

Тази част от града не заспиваше никога. Призори с отлива лодките щяха да излязат и стига да не зърнеха сред вълните морски чудовища, нямаше да се върнат преди залез-слънце.

От време на време между всевъзможните дюкянчета, ханове и рибни пазарища Йоме зърваше хилядите рибарски лодки — плетени от раката дребни крайбрежни съдове и по-големи гемии, — закотвени в залива. Подскачаха като парчета коркова кора върху покритата със златистия прах на звездите вода. Много от лодките бяха с изваяни змийски глави на носовете, с бели руни за здравина и намиране на верния път, изрисувани по тях вместо очи.

Сержант Граймсън подкара бавно и навлезе в една тъмна и тясна уличка. Одимените и схлупени сгради от двете страни почти се допираха. Йоме си даде ясна сметка, че сама никога не би могла да влезе тук — най-малкото ако си беше простосмъртна.

Но тя беше Владетел на руни, и при това с охрана. Това ѝ вдъхна кураж.

Копитата на конете зачаткаха по каменната настилка. По тесните веранди отпуснато седяха мургави мъже. Единствената светлина на улицата се сипеше от някаква разтворена врата в другия край. Два едри мастифа с нашийници с остри шипове изскочиха иззад една кола и залаяха и заръмжаха при появата на конете.

Конят на Граймсън се изправи на задните си крака и зарита във въздуха, а този на Йоме заотстъпва. В суматохата, докато се мъчеше да удържи коня, от тъмните преддверия наоколо се изсипаха петима-шестима мъже.

Един от тях завика на мастифите и ги зарита — ругаеше грубо. Йоме никога не бе чувала такива думи. Друг мъж — млад — скочи

напред, сграбчи с мръсните си ръце юздите на коня ѝ и я изгледа дръзко. Полубеззъбото му лице едва се виждаше на смътната светлина.

Наоколо се струпаха още. Един от тях, едър тип с прошарена брада, се отдели от сенките. Държеше дебела тояга с железен шип на края. Докато мастифите лаеха, той ревна на Граймсън:

— Ей, момко! Коня, дето си го яхнал, го бива. И жената, дето я водиш, я бива. Сигурен съм, че и златце имаш в кесията. Тъй че кажи ми една причина да не ти клъцна гърлото и да не ти ги взема всичките?

Йоме успя някак да удържи коня въпреки ръмженето и лая на мастифите. Мъжът с окапалите зъби, който държеше юздите, ги пусна веднага щом тя посегна към камата в ботуша си. С нейните дарове можеше да го изкорми като риба, но се въздържа.

— Нито жената, нито коня ми можеш да вземеш — отвърна Граймсън, — но ето ти малко злато, щото казват, че „многого имане не е на добро“. — Свали кесията си и я хвърли на негодника. Йоме едва потисна гнева си.

Брадатият изнудвач замахна с тоягата си към едно от кучетата и го отпрати с вой в сенките, след което се разсмя гърлено.

— Граймсън, к'во търсиш тука, човече, при скапаните плъхове? Сигурно можеш да си намериш по-кротки типове, с които да се напиеш тая нощ? Или Габорн най-после е решил да ме прибере в дранголника?

— Не съм тръгнал да търся хора, с които да пия — безгрижно отвърна Граймсън. — Иначе нямаше да съм тук с тебе.

Докато говореше, вратата на близката съборетина се отвори и от нея надникнаха да видят за какво е цялата суматоха три хлапета, облечени в дрипи.

Грубиянът претегли на ръка тежестта на кесията, след което му я хвърли обратно.

— Казвай какво мога да направя за тебе?

Граймсън му я хвърли обратно и негодникът облеци очи.

— На краля му трябва малко кучешка плът. И казва, че Абел Скарби винаги знае къде да намери най-добрите кучета за ямите в града.

Абел се ухили широко.

— А, кучета за бой? Мастифи? Бултериери?

— Не. Особена порода — каза Йоме. — Жълти кучета, и дребни, но известни с това, че бързо се привързват към човек и имат някои други ценни качества. Някои лордове биха възразили срещу такива животни, но вие би трябвало да ги знаете, нали?

Абел Скарби я изгледа отдолу втренчено. Йоме беше дръпнала качулката си, за да скрие лицето си, но не можеше да не е забелязал качеството на коня ѝ, както и на облеклото. Личеше, че е свикнал да си има работа с всякакви хора, защото не я попита коя е.

Абел се изхрачи на камъните.

— Тая порода много за спорт не я щат, ама може да се намери. И слагам бас, че по-подло куче от това няма да видиш в ямите. Помня една кучка — опасна беше като чувал с язовци...

— Можете ли да ни намерите от тях? — попита Йоме. — Тази нощ? Още сега? Не са за мен. За краля са. Ще поискам поне трийсет, а и повече, ако намерите.

— Ще ги имам до заранта — рече Абел.

Йоме прехапа устна.

— И още нещо. Хората, които ги продават, трябва да вземат дарове на мирис и да ги прехвърлят като вектори на кралския посредник. Добре ще платя за тази служба.

Абел Скарби едва преглътна, изведнъж разбрал с кого си има работа, падна на колене и изръмжа на младежа, който държеше юздите на Йоме:

— Кадор, я да си прибереш лапите от коня на кралицата.

Кадор боязливо отстъпи и вдигна ръце, сякаш очакваше, че ще го набият.

— Извинете ни, ваше величество — заговори Абел. — Груби хора сме тука, гърбовете си пазим. Пазим закона на тая улица. Не искахме да ви оскърбим.

— Няма за какво да се извинявате — каза Йоме. — Всеки приятел на Габорн е и мой приятел.

Абел се загледа в нея с тъжни очи и с тревога на лицето.

— Верно ли е, ваше величество? Габорн наистина ли е Земния крал?

— Да.

— И... ни чакат тъмни времена?

Йоме кимна.

Абел хвърли кесията в ръцете ѝ и каза високо:

— Ваше величество, аз пари не ща. — Сложи тоягата си на земята в пародия на благородник, предлагащ меча си на своя владетел — в светлите му очи грейна смесица от надежда и страх, че ще го отхвърлят — и обясни: — Милейди, аз не съм някой скапан фукльо. Копринено палто няма да сложа за пир, и ако влезете в скапания ми коптор, ще видите, че е миризлив като меча бърлога и че няма и един стол или маса, достатъчно чисти, за да седне особа като вас. Но сърцето ми е толкоз вярно и гордо, като на всеки лорд, който е сгъвал коляно пред вас. Рицар, да речеш, не съм, но жилите ми са толкоз здрави, колкот' на най-якото животно на тоя свят. И си имам седемнайсет синове и дъщери. Тъй че ви моля да помолите краля — дето ме наричаше свой приятел — да вземе да Избере и мене и децата ми.

Младите побойници около Йоме вдигнаха очи и я загледаха с очакване, като псета, молещи господаря си да им хвърли кокал от трапезата. Децата на прага, покрити с мръсотия вместо наметала и облечени в дрипи наместо дрехи, боязливо пристъпиха навън и се струпяха около баща си. Той разпери ръце и прегърна малките. Йоме се поколеба.

Габорн нямаше сила да го Избере, но тя не посмя да му го каже. Човекът изглеждаше обезнадежден, отчаян.

Седемнадесет деца. Тя си помисли за едното в собствената си утроба. Щеше ли да понесе, ако го откъснеха от нея?

— Габорн е далече — каза тя, — сражава се с халите. Сигурна съм, че би ви Избрал, стига да можеше.

— Ми кат дойде тогаз? Да го помолите заради нас, а?

„Габорн има шанс да си върне силите“ — увери се сама Йоме. Но подозираше, че това никога няма да стане.

— Ще го помоля — обеща тя.

Устните на Абел трепереха, очите му блестяха от благодарни сълзи. Той едва потисна хлипа си. Децата му стояха наоколо с широко отворени очи. Едно момиче изтича обратно в схлупената къща и завика: „Мамо! Мамо!“

Абел промълви със стиснато гърло:

— Благодаря, милейди. Ще гледам да ви се отплатя.

Йоме му хвърли кесията.

— Моля ви, задръжете и тези пари. Ако не за себе си, поне заради жена си и малките.

Абел отпусна глава и се поклони още по-ниско.

— Съболезнования за баща ви. Беше велик крал, както съм чувал.

— Благодаря ви. — Йоме вече се обръщаше, когато Абел извика:

— Чухте ли бе, кретени? Какво сте ми увесили носове!

Йоме пришпори коня си навън от тясната уличка. Граймсън едва успя да я догони. След половин миля вълноломът и бедняшкият Залив на враната останаха зад гърба й.

Тя спря коня, смъкна се на паважа и се загледа към водната шир.

Ръцете й не спираха да треперят.

— Ще се оправите ли? — попита Граймсън.

— Сили небесни, никога не съм се чувствала толкова омърсена и засрамена — заговори треперейки Йоме. — Не можех да му откажа. Не можех да му кажа, че децата му може да умрат, не и пред мъничките. Какво мога да направя? Никога не съм си представяла, че ще изпитам толкова...

Изведнъж си даде сметка какво трябва да изпитва Габорн. Само че за него то сигурно беше хиляда пъти по-силно.

Опря се на стената на някакъв рибарски дюкян и повърна. Граймсън не каза нищо. Нямаше с какво да я утеши.

Йоме заплака за своя народ.

РЗГРОМЪТ

Конническият боен чук е предпочитаното оръжие на Мистария. Дръжката на такъв чук може да е дълга от четири до шест стъпки и е направена от най-добрата стомана. Главата е тясна, с шип, достатъчно дълъг, за да може да пронизва черепа на хала или мъжка броня.

Учителят край камината Бандър, откъс от „Наръчник по оръжия“

Ейвран и Бизнесман седяха под звездната светлина. Слънцето беше залязло преди часове и на хоризонта бавно се издигаше двурогата луна. В далечината Ейвран виждаше примигващите светлинки на огньовете около Скалата на Мангън.

От околните хълмове бяха слезли сърни да попасат в ливадата. Стъпваха с нежните си копита около нея толкова безгрижно, все едно Ейвран бе една от тях.

Бизнесман беше забил тоягата си в земята — бе обяснил на Ейвран, че Земята пазители винаги правят това, за да може тоягата да извлече сила от почвата.

След това замълча. Не отведе Ейвран настрана да й показва растения в тъмното и да се тюхка колко малко време му оставало. Този път просто си седеше, отдъхваше загледан над полята, сякаш можеше да види така чак до края на света.

„Навярно мълчи, за да не подплаши сърните“ — помисли Ейвран.

— Заклинание ли правиш? — най-сетне го попита тя боязливо, да не би да наруши покоя му. Сърната, която пасеше до нея, само помръдна едното си ухо, като чу гласа й.

Бизнесман извърна глава и я погледна с крайчеца на окото си. Замисли се за миг.

— Да, може и заклинание да се нарече. Използвам времето, за да се обновя. Допирът на тревата, мирисът на борове във вятъра, вкусът

на почвата — всичко това ме съживява. Понякога отдихът може да прилича на магия, нали?

— Ами...

Дълго време тя не проговори нищо, след това попита:

— Бизнесман, какво става с хората, когато умрат?

— Телата им се връщат в Земята, а духовете им... правят каквото там правят духовете.

— Ти видя Ерден Геборен — каза Ейвран. — Той щастлив ли беше?

— Колкото могат да са щастливи духовете — измърмори Бизнесман. Личеше, че отклонява трудните въпроси. Опитът на Ейвран показваше, че възрастните рядко обичат да отговарят на трудни въпроси. С времето те дори се научаваха изобщо да не се замислят над тях.

— Но... не всички духове оживяват, нали? С другите какво става?

Бизнесман я погледна.

— Всъщност никой не знае. Казват, че някои се прераждат в отвъдния свят, или може би се раждат в светове, които са сенки на нашия, точно както нашият е сянка на Единствения свят. Но изглежда, че не всички духове си отиват — нали някои си остават тук, като призраци.

— Мисля, че бих предпочела да стана призрак — въздъхна Ейвран. — Тук си ми харесва.

— Защо? — попита Бизнесман. — Смъртта ли искаш да измамиш?

— Разбира се.

Бизнесман се усмихна.

— Не можеш я измами. Но някои хора се научават да я посрещнат спокойно. Някои дори я прегръщат като приятел.

— Това е само надвигане на страха — възрази Ейвран. — Всеки може да го направи. Аз искам освен това да измамя смъртта.

— Ясно — каза Бизнесман. — Значи искаш да разбереш как да се върнеш тук като призрак. Не съм сигурен дали знам отговора. Мисля, че мъртвите могат да чуват мислите ни. Все едно че можем да ги призовем, като мислим за тях, или като пожелаем да са наблизко. Или

навярно като мислим за тях, ние просто им придаваме по-силна форма. Не знам...

Помълча малко, след което добави:

— Забелязал съм, че призраците почти винаги са били приживе същества с много силна воля. До голяма степен повечето от тях са хора, които са искали доброто, стремели са се да съграждат, а не да рушат.

— Но не всички ли?

— Не всички. Някои са били хора или същества само с голяма воля, но с черни сърца.

— Какво друго може да направи от едно същество призрак? — попита Ейвран.

— Кой знае? Виждаш звездите в небето. Те са милиони, и около всички тях се въртят светове като нашия. Или поне късчета от светове като нашия.

— Това го знам — каза Ейвран. — Зверомайстор Бранд го пееше... откъс от „Сага за сътворението“.

— Наистина ли? — попита Бизнесман. — Трябва да е бил мъдър човек. Днес малцина я знаят.

— Е, знаеше само част от нея.

— Тогава ще ти кажа какво знам. Виждаш ли, някога е съществувал само един свят, и една звезда, а под нея растяло Единственото истинско дърво. И Единствената руна ги свързвала в едно. Но един враг се постарал да промени това, за да го завладее. Врагът строшил руната и отломките се разлетели. Разсипали се като парчета счупено стъкло и се пръснали из космоса. И сега съществуват милиарди светове, ако не и повече, и всеки от тях се върти около собственото си слънце. Всеки от тях е късче от Единствения истински свят, всяко повече или по-малко истинско по своему.

— Значи на онези светове има хора като нас ли? — попита Ейвран.

— Не точно като нас, според мен. Всички ние сме изкривени отражения на нещо по-голямо, на онова, което някога сме били. Ние тук сигурно не бихме минали за човешки същества на техните светове; те сигурно не биха могли да минат за хора на нашия. Но сме сходни в сърцата си, макар и не по външност. Всички копнеем да се върнем на Единствения истински свят. Според някои тъкмо нашите духове,

нашите призраци, нашите истински същности копнеят да се завърнат у дома.

Ейвран знаеше, че някои чародеи са пътували до отвъдния свят. Огнетъкачите на Радж Атън бяха призовали Сияен на мрака от Единствения истински свят, както понякога го наричаха. Беше слушала и за други същества от това загадъчно царство.

Бизнесман сбръчка чело.

— Ейвран... — Гласът му изведнъж прозвуча задавено. — Ейвран, Земята... иска сега от нас да бъдем силни. Бъдещето ни върхлита. Усещам го като надигаща се буря. Създадох вайлда, за да води земните битки, но не ми остана време да го довърша, да го обуча. Време няма да има. Вече го разбирам. Макар да не мога да го отвържа, ще го вземем с нас. Сигурен съм, че ще е от полза.

— За какво говориш? — попита Ейвран. Боеше се, че ще я поведе към Долния свят още в този момент, просто ще стане и ще я поведе в някоя дълбока пещера.

Изведнъж земята под нея започна да трепери и да се тресе. Откъм леса се чу съскане и за миг Ейвран си въобрази, че всеки миг от земните недра ще се надигне някой световен червей, като онзи, който бе видяла при Карис.

Но не, беше само земен трус.

Тя погледна към Бизнесман за утеха, но чародеят се беше изправил и сочеше към небето. Осем звезди падаха една след друга.

— Какво има? — попита Ейвран. — Какво става?

Той посочи с брадичка към степта, към Скалата на Мангън, и Ейвран зяпна изумена.

Наблюдателните огньовете около скалата изведнъж лумнаха, разтеглиха се и се сляха в полумесец.

Хората на Габорн палеха равнините!

— Хайде! — подкани я Бизнесман. — Времето за отдих свърши. Да се включваме в битката.

Докато препускаха в галоп надолу от хълмовете и после през степта, Ейвран гледаше как пламъците изригват все по-нависоко.

Габорн беше разпратил конници, които препускаха срещу вятъра откъм Скалата на Мангън и хвърляха из полето горящи главни от

постовите огньовете.

Пожарът се разширяваше. Огънят ревеше и се издигаше на сто крачки във въздуха. Светлината му се поглъщаше от гъстите валма дим и те светеха в ръждивооранжево, и през тези светещи облаци Ейвран успя да зърне раздвижилите се горе по Скалата хали, размахващи в паника пипалата си.

„Какво прави той?“ — зачуди се Ейвран. Огънят нямаше как да се изкачи по скалата. Склоновете ѝ бяха твърде стръмни и високи. Малкото диви лози и треви по тях нямаше да могат да се подпалят.

Но халите все едно сами бяха подпечатали участта си. Бяха избутали огромните стари дъбове от върха на скалата, хвърлили ги бяха надолу по склоновете. Сухата кора на дърветата щеше да се подпали и да вдигне облаци пушек.

Нима Габорн се надяваше да задуши халите?

Самата мисъл за това, кой знае защо, я ужаси.

Беше мирисала света като хала, знаеше нещо за най-мрачните им страхове. Миризмата на пушек се извисяваше над тези страхове.

Нещо повече, самият Огън я плашеше. Той беше враг на Земята и противник на нейната Сила.

— Усещаш ли го? — извика тя на Бизнесман.

— Ти какво усещаш?

— Огъня. Той знае за нас. Разгневен е, че Габорн се стреми да го използва срещу самия него.

— Не се бой — отвърна Бизнесман. — Огънят поглъща. Апетитът надделява над интелекта му. Той унищожавя и ще разпространи опустошението си винаги, когато може. Изобщо не го интересува животът, нито човешкият, нито на халите. Но в това е и неговата слабост. Запомни го. Огънят ще погълне всичко около себе си, докато не погълне самия себе си.

Никога не беше чувствала Огъня като Сила, поне не толкова явно, колкото сега. Нарастващите ѝ земни сетива ѝ помогнаха да разбере надигащата се опасност.

— Но какво прави той? — извика Ейвран. Вече бяха на две мили от бойците.

Виждаше мъжете извън огнената линия, рицари на бойни коне, носещи се напред с насочени пики. Огнената светлина се отразяваше в лъскавите им ризници.

Изведнъж сред огнения вал с грохот се надигна пурпурна магесница. Руните ѝ засвяткаха свирепо; тя стискаше кристалния си прът в една от огромните си предни лапи. Наоколо ѝ се завихри дим и се понесе на гъсти валма след нея.

Халата изгази от пушеците и пламъците и насочи пръта си срещу връхлитащите я от три посоки рицари.

Един замахна с пиката си към хълбока ѝ, тя се извърна да го посрещне и изсъска яростно. Изведнъж още магесници заизскачаха от огнения ад и се спуснаха след нея. Обгърнаха ги облаци отровен черен дим.

— Излизат изпод земята! — изрева Бизнесман.

Чак сега Ейвран разбра. Халите бяха ровили под мъжете, за да ги изненадат отдолу. Габорн явно беше открил това и беше проникнал в тунела им. Беше запалил огньовете, изпълвайки с пушек кухините им.

Халите излизаха от една-единствена яма, малко извън огнената стена, и се втурваха право срещу воините на Габорн.

Бизнесман я стисна здраво през кръста и препусна с все сила.

Щом приближиха, тя видя, че не всички бойци на Габорн препускат. При брега на потока стотици воители стояха край по-малки огньовете и печеха върху тях грамадни късове месо.

С нарастващ ужас тя разбра какво пекат... бяха отрязали пипалата от задниците на мъртви хали и ги хвърляха върху горящите дънери.

Дори отгук надуваше чесновата миризма от печеното, воня, която отпращаше с писък думи в ума ѝ: „Смърт, пази се! Смърт! Смърт!“

Погледна към Скалата на Мангън. Огнената стена бързо се придвижваше на изток и тъкмо започваше да поглъща подножието на стръмнината. Врълетя върху дървата и сухите листа и отпрати огнен стълб на триста стъпки височина по стръмните скални стени.

Тъкмо когато разбра какво е намислил Габорн, и то започна... халите изпаднаха в паника.

Пръснаха се да бягат по билото на Скалата.

Огромна маса чудовища се понесе като обезумяло стадо на юг, към най-ниските стръмнини, и се втурна стремглаво надолу.

Халите се плъзгаха от върха, избутвани от следващите, които напиреха отзад. Черните ракообразни чудовища размахваха отчаяно

ръце и крака — и падаха.

Някои от скачащите отгоре чудовища падаха върху събратята си долу и ги събаряха. Под могъщите им челюсти се къртеха канари. Щом срещнеха камъните долу, туловищата на някои от халите се прекършваха. Други, останали без крака, изпълзяваха настрани и махаха безпомощно с крайници.

Земята потръпна отново и Ейвран се зачуди дали Габорн не е върнал силите си. Той ли предизвикваше земния трус?

Цяла каменна стена се срина и каменната лавина повлече със себе си още две хиляди хали. Озвалите се най-отдолу загинаха на място, а тези, които бяха най-отгоре, изпълзяха навън безпомощни. Бесен огън изригна по южния склон на Стената на Мангън и отпрати високо в небето облаци задушаваш дим.

През цялото това време Ейвран чуваше отчетливо смъртните писъци на халите в ума си. Миризмата на горящите пипала я смазваше.

Бизнесман спря при Габорн. Седнал на коня си, той се взираше към разрушенията с очи, блеснали от отразените в тях пламъци. Бойният му жребец нервно пристъпваше на място.

— Не е ли красиво! — извика той. — Халите блъфираха, точно както каза Ейвран. Не можеха да построят нова Руна на опустошение. Надяваха се само да похабим силите си в опит да ги прогоним. След като го разбрах и реших да хвърлим огън из полята, останалото беше лесно. Този път няма да загине нито един!

— Знанието! — извика той. — Знанието е по-добро оръжие и от най-добрия боен чук!

Халите се хвърляха от скалата. Вместо просто да заслизат, някои дръзваха да скочат от стоте крачки височина и трошаха краката си при сблъсъка.

От димящия тунел изскачаха замаяни и се разбягваха последните пурпурни магесници и оръженоски.

Ейвран беше дала на Габорн оръжията, нужни за разгрома на халите. Изпълни я чувство на ужас. Не беше искала да причини толкова безсмислен погром.

Далече сред полята на юг се надигна глух тътен. Оцелелите хали се строиха в колона и започнаха да отстъпват. Земята трепереше под стъпките на паническия им бяг.

Габорн извърна очи към нея и посочи с брадичка към канарите.

— Хайде да видим дали ще можем да намерим Майстора на пътя.

МОЛИТВИ В ТЪМНОТО

Когато търсим помощта на по-висши сили, всяко място на сила е подходящо.

Магьосниците на Въздух ще се качат на някой планински връх, на чародеите на Огън им трябва само да се взрат в пламъците, вълшебниците на Вода се къпят в някое езеро, докато служещите на Земя търсят допира на почвата.

По-висшите сили често отвързват на молбите ни.

Но хората рядко ги слушат.

Откъс от „Буквар по чародейство“ от Учителя край камината Кол

Радж Атън и мъжете с него бързаха по Пътя на Старата крепост на юг от Мейгаса.

Тънката струя от бягащи хора се бе превърнала в порой — прииждащ прилив от човешки тела, който не можеше да се побере в руслото на пътя, а се разливаше от двете му страни, тъй че през джунглата газеха гъсти редици от по сто души. Дълги часове трябваше да яздят бавно от едната страна на пътя, за да си пробият път през тълпата.

В тъмната нощ по дърветата скачаха маймуни, врещяха в паника и хвърляха листа и плодове; цялата джунгла сякаш се тресеше от страх.

Радж Атън спря край един мост на брега на река Келонг час преди полунощ и с един поглед обхвана човешкото множество. Келонг беше широка река с оризища по двата бряга и мястото предлагаше добра гледка. Това, което видя, го накара да потръпне.

Хората бързаха покрай реката, под светлината на факлите. Бяха десетки хиляди — мъже с тояги и огромни денкове на гърбовете, тътрещи се напред като волове, само с платнени препаски около

слабините и плувнали в пот. Жени, понесли кошници на главите си или бебета в пелени на гърдите си.

Твърде много хора и слонове се бяха опитали да прехвърлят моста едновременно. Сега слонските трупове лежаха сред потрошените греди в плитчините.

Ето защо човешката гмеж забавяше хода си, за да прегази през реката.

Имаше хора от всякакъв ранг и потекло — горд владетел, облечен в златоткано палто, яздеше на бял слон под копринен навес. Стражите му носеха фина пурпурна коприна, общита с кожа от видра. Газеха през тълпа селски жени, навлекли ризи от груб памук. Богати търговци пътуваха така, както се полагаше на търговци — в рикши, теглени от бедни хамали с толкова затъпели и загрубели лица, че приличаха повече на животни, отколкото на хора.

Цели семейства се возеха в покрити с дрипи фургони, теглени от биволи. Един мъж дърпаше ръчна количка — беше натоварил на нея болната си жена като чувал с джинджирил, подкаран на пазара. Стар философ беше натоварил учениците си, всички с бръснати глави, да носят сандъци със скрижали. Другаде се виждаха надзиратели, подкарани с бамбукови пръчки луди и глупци, които газеха голи-голенички, оковани един за друг за глезените.

Водите на Келонг се влачеха мудро. Горящите факли се отразяваха от повърхността и белият им дим се носеше отгоре като мъгла.

Бащи и майки газеха из лепкавата тиня, понесли децата си. Радж Атън забеляза едно момиченце, което много приличаше на най-голямата дъщеря на Сафира, седнало в един панер на гърба на майка си.

Майката залитна, подхлъзна се и потъна под разкаляните води на Келонг. Когато отново се показа на повърхността, детето го нямаше. Селяците наоколо се развикаха и занадничаха в речните дълбини. Някои започнаха да се гмуркат и да търсят детето.

Но търсенето не доведе до нищо. Радж Атън знаеше, че детето скоро ще изплува на повърхността. Водата щеше да го понесе надолу известно време, докато не го изхвърли на брега с другите, неуспели да преминат.

Хората продължаваха да прииждат. Колоната на бежанците се бе проточила отвъд хоризонта.

Един селяк, току-що изгазил реката, забеляза камилата на Радж Атън, почна да сочи към него и да вика:

— О, Велика светлина, защити ни! О, Слънце, молим те!

Други мъже и жени чуха призива му и познаха Радж Атън сред нощната тъма. Загазиха през разкаляната вода, мъчеха се да стигнат до него. Скоро цяла огромна тълпа зарева, с хилядите протегнати пред лицата им, стиснати в юмруци ръце.

Отдалече се носеше миризмата на смърт — познатата му воня на халската развала.

Той заповяда на свитата си да подмине тълпата и бързо прегази реката. Призивите за помощ го съпровождаха, размахали сякаш тъмни криле в нощта.

След час стигна до един стръмен хълм с изглед към низините. На три мили по-нататък джунглите и степите димяха и посивяваха пред очите му.

Човешката маса се точеше като безкрайно дълго влечуго. Фенерите и факлите блестяха като река от светлина. Никога нямаше да могат да избягат от проклятието на халата магесница.

От двете страни на пътя се беше проснал древен каменен град, като натрошени кости на мъртвец под зеления покров на джунглата.

Въздухът се изпълни със съсък като от мокра плът, зацвърчала върху огън. На по-малко от половин миля надолу по склона проклятията на чудовищата връхлетяха и за миг листата по дърветата се свиха и закапаха, оголвайки клоните. По-тънките клони се сгърчиха и се отпуснаха вяло. Цели дървета запращяха все едно че ги е ударила мълния.

Рояци папагали, сипки и чинки се вдигнаха и закръжиха над опустошението.

На хоризонта, докъдето стигаше поглед, се виждаше само пустош. А Радж Атън все още се намираше на сто и осемдесет мили северно от Картиш.

— Глад и мор ще има тая година — въздъхна Бопанастрат. — Каквото и да направим.

Мащабите на разрухата смазаха Радж Атън. Дни щяха да му трябват, докато осмисли напълно станалото.

Той плесна муцуната на камилата си с тънката пръчка, за да я накара да клекне, и слезе.

— Пуснете животните да се напасат — каза на хората си. — Може да е последната храна, която ще видят дни наред.

Очите на Бопанастрат и останалите се приковаха в гърба му. Усецаше, че всички искат да разберат какво ще направи. Но никой не смееше да попита.

През целия ден беше усещал мускулите си някак отслабнали. Сега лявата му ръка трепереше.

Въпреки всичко, което можеше да направи, въпреки всичките му дарове, проклятието на Бизнесман заплашваше да го унищожи.

Яздеше в нощта, подминавайки пусти градове, през земи, в които цареше неописуем ужас.

Някои същества все още живееха. Сред руините пълзяха тарантули, хранеха се с мишки и канарчета. Но всички дървета бяха рухнали. От хоризонт до хоризонт не можеше да се види и едно стръкче трева. Воня на гнило изпълваше ноздрите му.

Народът му бягаше, но не всички можеха да се спасят. Радж Атън подминаваше мъртъвци по пътя — хора, чиито сърца не бяха издържали цял ден непрекъснато бягане, старите, немощните. Гърлата на някои от мъртъвците бяха срязани заради зальк хляб или крантав вол.

Пълната разруха заличи всички грижи за Вакъз Фааракин, зовящ за неговата кръв по улиците, или за Габорн, замислящ неговото падение. Никое човешко деяние не можеше да се сравни със злината, донесена от чудовищата.

След няколко часа, малко преди съмване, той се натъкна на една от войските си — триста хиляди души обикновени войници, на двайсет мили северно от Двореца на канарчетата.

Бяха спрели на нощен стан в един запуснат град, за да сдъвчат дажбата си и да посъберат дух. Посърналите им лица се загледаха в него, щом тръгна през града — мъже със сламени шапки или тюрбани, със замъглени от отчаяние очи.

Дори да успееха да отблъснат халите, нямаше да има храна нито за мъжете, нито за конете на сто мили околоръст. Ако се съдеше по

мрачните изражения, мъжете съзнаваха, че са тръгнали на смърт. Тук-там се чуваха мъжки гласове, мълвящи мрачни молитви в нощта.

Щом видеха Радж Атън, някои надигаха триумфален вик, но повечето го поглеждаха мълчаливо, с вяло любопитство.

Над стана висеше копринен балон с форма на граак.

Огнетъкачите седяха под него, кръстосали крака около огъня, с тях беше и неговият Дни. Щом приближи, плешивите огнени чародеи го загледаха с очакване.

— Какви са новините от фронта? — попита Радж Атън.

— Айсала Пуснабиш води хората ви — отвърна Рахджим. — През целия ден вчера атакуваше отбраната на халите. Мнозина загинаха.

— Колко?

— Повечето от конните ви рицари, о, Велики — отвърна Рахджим.

Радж Атън изруга. Мините при Картиш представляваха открита яма със стръмни страни и безразборно разположени по тях издатини. Такъв терен щеше да благоприятства халите, не и конницата.

— Как е възможно това?

Рахджим сви рамене.

— Халите са построили укрепление. Злата магесница, която го брани, е по-могъща от онази, с която се сражаваште при Карис. Но не всичко е загубено. Пуснабиш се е подготвил добре за утрешната битка.

Радж Атън заразтрива изтръпналата си лява ръка, за да усили притока на кръв.

Огнетъкачът Ааз кимна към ръката му.

— По-зле ли е?

— Нищо ми няма — отвърна Радж Атън.

— Мога да ви изцера — предложи Ааз.

Но неговият цяр не му трябваше — не и с цената на това да изгуби човечността си.

Радж Атън изгледа с хладен поглед армията си. Бяха бойци от Индопал, снаряжени с прости нагръдници, с увенчани с шипове шлемове на главите и с кръгли щитове, окачени на лявата ръка. Всички носеха оръжия, годни за избиване на хали — дълги копия с яки остриета, бойни чукове и брадви. Но мъже без дарове нямаше да се

оправят добре с такива оръжия. Дори да можеше човек като тези да размаха чук, скоро щеше да се умори.

Всичките тези триста хиляди бойци щяха да са безпомощни срещу халите. Но Радж Атън можеше да измисли някакво приложение за тях. При битката за Карис, когато се озоваха срещу напирещите човешки маси, халите отстъпиха. Не можеха да доловят със сетивата си кои от хората може да са Владетели на руни, а кои — простосмъртни.

Невежеството на халите можеше да се окаже най-доброто оръжие.

Радж Атън заложи на силата на своя Глас и обаяние и извика:

— Славни воители на Индопал, приветствам ви! Ето че дойде часът, от който се бояхме. Бедствието ни сполетя. Само вашата силна ръка и храбрите ви сърца могат да ни спасят днес. Тази нощ кралствата на Индопал или ще загинат, или ще оцелеят благодарение на вашата доблест. Тази нощ аз ще ви поведя на бран, каквато човечеството не е виждало никога! Яхнете конете и след мен!

Силата на Гласа му смая самия него. Изтощените мъже вдигнаха оръжия и зареваха като обезумели.

Зиме в Алкаир падаше дебел сняг и планините побеляваха. Лете той се топеше и захранваше многобройните реки, стичащи се буйни по зелените склонове. В долината Ом, при южните предели на Картиш, високо от хълмовете се сипеха дванадесет големи водопада.

За Радж Атън това бе най-любимото място на света. Всяка година в първия ден от месеца на маковете той тръгваше за Ом. Орехите винаги бяха разцъфнали, свежата трева — тучна и уханна, а червените макове покриваха долината и водопадите се лееха в езерата долу и изпълваха с мъгливи пръски въздуха над Двореца на канарчетата.

Околностите на двореца бяха девствено чисти. Не беше позволено на никой човек или животно да ги тъпче. А самият дворец блестеше като скъпоценен камък.

Стените му бяха облицовани с тънки плочи от жълт мрамор и нощем, когато отвътре го осветяваха фенерите, целият комплекс светваше като потъмняло злато под звездната светлина. На такива

нощи дворецът дължеше името си... защото палатът си бе спечелил това име не заради канарчетата, както предполагаша някои, нито дори от бляскаво жълтите си стени — по-скоро заради песнопойците, съперничаещи си за честта да представят своето изкуство в огромната сводеста зала.

Много бяха приятните нощи, в които Радж Атън бе слушал пеенето им в ухаещата на жасмин зала, възхитен от девствените макови полета, зареял поглед към водопадите и сиянието на двореца под лунните лъчи, излегнал се сред млади жени.

Там бе легнал и със Сафира.

Радж Атън тръсна глава да прогони спомените. Нямахше вече място за тях. Радостта на живота му си бе отишла.

От всички Драгоценни кралства, заради своя кръвен метал Картиш винаги беше смятано за най-богатото. През столетията каифите на тази земя бяха затлъстели. Бяха контролирали кръвния метал и можеха да налагат цени, каквито на тях им изнася. Освен това те знаеха точно колко силари е закупил през годините всеки владетел и така, регулирайки товарите, се стараеха никой да не изгради достатъчно мощна сила, за да ги нападне.

През столетията те бяха играли ролята на кукловоди, дирижирайки възхода и падението на държави, за които знаеха само от слухове. Тезидебели старци бяха държали ножа си опрян в шийната вена на света и се поздравяваха за своето лукавство.

Допускаха и грешки, разбира се. От време на време някои товари се озоваваха в погрешни ръце и каифите на Картиш се оказваха избити до крак. Светът почти не го забелязваше, защото залезът на един деспот винаги води до възхода на друг.

Радж Атън ги беше избил много лесно.

Когато стигна до Двореца на канарчетата, самият палат грееше както винаги и водопадите се сипеха като сребриста мъгла под звездното небе.

Но по девствените му околности се бе разположила армия и земята бе почерняла от шатри и мъжки тела. Долината никога нямаше да се изцери от двойното проклятие на халската развала и щетите, нанесени от войската.

Из долината смътно просветваха пушливи огньове. На мили около палата се бяха разположили на бивак не по-малко от два

милиона души. Вонята на хора, коне и слонове беше непоносима. Навсякъде около биваците цвилеха коне и слонове тръбяха гладни; гласовете на мъжете, привършили дажбите си, също звучаха високо и хрипливо. В долината се беше възцарил пълен хаос.

Радж Атън препусна надолу през хълмовете и армията от триста хиляди души се понесе в галоп, за да не изостане.

Херолдите му запалиха факли, както пред него, така и зад него. Хората виждаха осанката му и обаянието му ги изпълваше с благоговеен трепет.

Той извика на струпалите се долу прости войници и гласът му отекна гръмовно:

— Мъже на Индопал, как може да седите тук нехайно, когато халите ни зоват на бран? Станете веднага! Сберете броня и оръжие. Призори тръгваме на битка. Обещавам ви победа!

Срещна пълководеца Айсала Пуснабиш при портите на двореца. Пуснабиш се смъкна на колене в знак на преклонение.

— О, Велика зора на живота ни — рече той, — благодарим ти, че ни избавяш.

— Моите Посветители в безопасност ли са? — попита Радж Атън.

— Отведохме ги далече още при първия знак за беда, о, Велики. Вече трябва да са стигнали до морския бряг и плават на север към двореца Гуза, в Деяз.

Радж Атън се чувстваше изнемощял, разглобен. Лявата му ръка трепереше.

— А моите силари?

— Те са в съкровищницата, о, Слънце на нашето утро.

Радж Атън не го интересуваше нищо повече. Войските му се подготвяха за битка и той разполагаше с достатъчно хора, за да може да залее с тях хълмовете и да затисне халите в тяхното леговище.

Подмина Пуснабиш и закрачи през позлатените зали на Двореца на канарчетата, към съкровищницата си.

— Ще ми трябват облекчителите — разпореди се Радж Атън. — И хора, които да ми дадат жизненост.

Пуснабиш щракна с пръсти към един слуга и мъжът затича да доведе облекчителите.

— Има и добра новина — заговори Пуснабиш, забързан след него. — Рудничарите ни са хванали нова жила с кръвна руда. Доста обещаваща е, както ще видите.

Радж Агън се усмихна мрачно.

НОЩНИТЕ ЕЗДАЧИ

Много приключения те чакат по пътя на живота. Влез през тези врати и направи първата си крачка...

Надпис над входа на кръчмата „Рог и хрътка“, първата спирка в Стаята на стъпките

Мирима не си беше въобразила, че ги преследват. По-обезпокоителното беше, че не бе сигурна дали съществото, което ги следи, е човек, или не.

Боренсон не говореше. Оглеждаше се, присвил светлите си сини очи. Всеки път щом тя понечеше да отвори уста, той вдигаше ръка да я помоли да мълчи.

Затова тя си държеше езика зад зъбите.

Вече беше вълчи господар, с дарове на мирис от куче и на зрение от човек. Нервността на Боренсон я държеше нащрек и тя напрягаше сетивата си, душеше във въздуха и държеше очите си широко отворени за някакъв признак за опасност.

В Западните земи безплодните поля отстъпиха място на лесовете, в които сред напукани скали растяха древни дървеса с натезали от дебел мъх клони. Дърветата бяха високи и тъмни, само с по няколко посивели сухи листа, все още задържащи се по тях. Земята миришеше на влага и плесен. Сред гъстата папрат се показваха отровни гъби.

Не беше трудно човек да си представи водените тук преди много векове войни срещу тот и че тъмните езера все още пазят следи от пролятата кръв.

Искаше ѝ се бързо да преминат през това място. Но разкаляните пътища ги принуждаваха да забавят конете до ходом.

Някак застояла и загнила беше тази земя. Мирима многократно се улавяше, че неволно посяга към стоманения си лък, вързан зад седлото ѝ.

Лесът бе като мъртъв. Нямаше птици, които да се разхвърчат при тяхното приближаване. Нямаше сърни, които да заподскачат уплашено

през тревата, щом излизаха на някоя поляна. Много рядко успяваше да зърне някоя птица с тъмни криле, понесла се ниско над земята да си намери укритие в сенчестите храсти.

Напрягаше се да чуе какъвто и да било звук — бръмчене на насекомо, почукването на кълвач или грака на някоя врана.

Но в тези лесове нямаше много живот, а малкото твари, които го обитаваха, не бяха от най-приятните. Като че ли нищо по-едро не можеше да живее тук. Над мътните заблатени езера хвърчаха рояци хапливи мухи и комари — на места изглеждаха толкова нагъсто, сякаш щяха да изпият до капка кръвта на всяко животно, осмелило се да се задържи тук достатъчно дълго.

Лично тя предпочиташе да не се задържа.

Мирима знаеше, че това място е обитавано от призраци.

Точно затова Боренсон я спираше всеки път, щом се опиташе да заговори. Звучите и движенията привличаха призраците. Те се криеха в сенките и леденият им допир можеше да убие човек.

Загърнатите в сумрак тресавища, от чиито мазни води се издигаше нощна мъгла, и злокобните лесове бяха идеално свърталище за такива същества.

И докато духовете на Дънуд у дома закриляха кралството, това не беше в сила за Западните земи. Преди хиляда и шестстотин години по тези места бяха измрели безчет върколаци и тот. Онези от тях, които се бяха върнали от онзи свят и се бяха въплътили, жадуваха за мъст. Разправяха и че понякога можело да се видят сенки на мъже, които продължават да се сражават с тях, сякаш за да ги умъртвят повторно по древните бойни полета.

Излязоха на някакъв хълм и чуха шумоленето на вятъра сред дърветата в клисурата вляво — далечна въздишка, като плясъка на вълни по безкраен бряг.

Мирима допусна, че вятърът предвещава идваща буря и че скоро всички дървета ще започнат да се огъват и да пукат.

Но вятърът просто отмина — сякаш беше невидим ездач, поел на юг през леса.

Когато си отиде, Боренсон прошепна, нарушавайки проточилата се вече няколко часа тишина...

— Какво беше това според теб?

— Призраци?

— Тук наистина има призраци и ни усещат. Но това не беше от тях. Нещо друго мина.

Мислите на Мирима се върнаха към Сияйния на мрака и воя на торнадото, изригнало от него. Бизнесман я бе предупредил, че създаването все още е способно да причини големи злини.

— Ако яздим бавно — прошепна Боренсон, — няма да можем да стигнем Фенрейвън преди залез, а ако яздим бързо, можем да се натъкнем на онова, дето ни подмина.

Мирима прехапа устна, после прошепна:

— Да яздим бързо.

Малко преди залез-слънце, Мирима зърна друг ездач и този път се увери, че наистина ги преследват.

Препускаха през хълмовете в лек галоп и за стотен път се бяха натъкнали на поредното тресавище. Оставиха конете да попасат няколко минути, след това изминаха още половин миля, докато не стигнаха едно толкова широко блато, че самият път се оказа заблатен.

Тук лесът свършваше. Няколко сиви и голи като скелети дървета се показваха от мътните води, но иначе на четвърт миля околоръст нямаше никакво прикритие. Посред лято блатото щеше да е езеро.

Ето защо Мирима забави коня и го остави да си пробира пътя през водата — той газеше в тинестите локви и на места затъваше чак до гърдите. С всяка стъпка от дълбините се вдигаше миризма на гнило; плясъците на газещия през блатото кон заглушаваха всякакви други звуци. Наложил се да вдигне дисагите на рамо, за да не се намокрят провизиите. Около нея бръмчеше облак гладни комари.

Докато конят газеше през блатото, тя видя някого — или нещо. Случайно се озърна през рамо да огледа пътя зад себе си, и мерна някакъв конник на един хълм, на три четвърти миля назад.

Тъмната фигура гледаше към нея. Сред смрачените дървета не можа да различи цвета на коня му. Беше толкова добре прикрит, че отначало не беше сигурна дали е истински, или случайно съчетание на клони и сенки, плод на собствените ѝ страхове.

Но след като примижа за миг през рояка комари, се убеди.

Беше мъж, скрил се между дърветата малко встрани от пътя.

Мирима преглътна с мъка. Убиец? Или призракът на отдавна мъртъв ловец на вълци?

А можеше да е съвсем обикновен пътник, уплашил се от тропота на подсилените коне през самотния лес и решил да свърне встрани от пътя и да се скрие.

Тя махна боязливо на непознатия за поздрав, но той не помръдна.

Стоеше неподвижен като сърна, която души във въздуха кучешка миризма.

— На кого махаш? — изсъска ѝ Боренсон.

— В дърветата има някой.

— Сигурна ли си, че е човек?

Изведнъж тя осъзна, че не беше видяла дири на пътя. Нито бе усетила миризма на кон. Което означаваше, че непознатият не е бил пред тях.

Така оставаха само две възможности. Можеше или да пътува напъряко през блатата — нещо, което щеше да опита само някой луд — или да ги преследва.

Само човек на бърз кон можеше да успее да ги догони.

Убийците на Мъятин язدهа подсилени коне.

Мирима дръпна юздите и остана неподвижно за миг, загледана в непознатия. Най-сетне той извърна глава, пришпори коня на север сред сумрачния лес и изчезна.

Копитата на коня му не издаваха никакъв звук.

— Видях го — прошепна Боренсон. — Не мога да кажа дали е жив, или мъртъв.

„Призрак е — реши тя. — Призрак, който се интересува от нас.“
Може би все още беше твърде светло и щеше да ги нападне, когато се стъмнеше.

Сърцето ѝ туптеше силно. Внезапно си спомни приказките за мъятинските убийци — как увивали копитата на конете си с агнешка кожа, за да яздят тихо.

— Водата или студеното желязо понякога могат да прогонят призрак — прошепна Боренсон. — Но ако този е жив, не залагай на водата — дай му студено желязо.

Мирима бръкна в кесията си и извади къс железен връх на копие — беше ѝ го дал Хосуел. Хубав, широк връх — и чудесно прилягаше на стоманения ѝ лък. Затъкна го на стрелата.

Излязоха от мръсното блато и продължиха още пет мили напред. Нощта напредна и дърветата станаха още по-тъмни; на много места клоните им висяха над пътя и го правеха почти непроходим.

Небето се беше покрило със сивкава мъгла, почти скриваща звездите, и Боренсон я убеди да спрат за малко и да изчакат утрото.

Стигнаха до малка горичка на склона на хълм, където корените се оказаха особено гъсти, и свърнаха встрани от пътя. Поведоха конете през непрогледната чернилка под дърветата. Конят ѝ наведе глава и задуши гниещите листа — търсеше паша. Изведнъж изцвили уплашено.

— Тихо — смъмри го шепнешком Мирима. Конят имаше дарове на ум от два други жребеца и беше добре обучен, така че замръзна като статуя, без да обръща внимание дори на комарите, накацали по задницата му.

Останаха да чакат така дълго.

Скоро тя намрази тишината. Съжали, че не могат да си проговорят. Загледа небето. Почти моментално през него прелетяха три падащи звезди. Едната беше цяло огнено кълбо, което остави след себе си пепелява диря. Рядко беше виждала подобна гледка. Не цвърчаха щурци. Не квакаха жаби.

Нощта изглеждаше съвсем стаена.

А после в тишината се надигна вой, в който нямаше нищо човешко. Тя настръхна, а конят ѝ затупа нервно с копита по земята.

На един гол склон, на по-малко от миля, Мирима видя фигурата на призрака, озарена от сива светлина — невероятно тънка и висока. На пръв поглед смътно наподобяваше човек, докато не различиш невъзможната му форма. Възлестите му ръце бяха тънки като клони, смътнобели на цвят, покрити сякаш с дървесна плесен и завършващи с дълги и криви като коси нокти. Четирите му крака също така бяха нечовешки дълги и стройни. Задните крака бяха прикрепени към издути бедра, наклонени нагоре като на щурец, с извърнато на обратно коляно. Но бяха на по-малко от две стъпки от предните, така че призракът изглеждаше странно приклепнал. Тесният му череп беше толкова изострен, че издадената муцуна приличаше на клюн. Онова, което се издаваше от тила му, не бяха кости или коса, а пипала.

Въпреки че от голямо разстояние формата му можеше да се сбърка с човешка, съществото беше по-свързано с хала, отколкото с

човек.

Тот.

Сърцето на Мирима заби в гърлото ѝ. Пот рiekна от челото ѝ. Не смееше да помръдне, за да не привлече вниманието му.

Магическата раса тот от земите отвъд Каролско море вече почти се бе превърнала в легенда — казваха, че всички същества от техния вид били измрели. Това можеше да е само сянката на могъщ магьосник.

Вода и студено желязо едва ли щяха да са достатъчни, за да го прогонят. Само някой велик чародей можеше да прогони чудовището.

Призракът стоеше на склона, килнал леко глава на една страна, сякаш душеше въздуха, и пипалата, провиснали като брада под дългите му челюсти, се извиваха. Съществото се полюшна на четирите си крака, обърна се невероятно гъвкаво и решително закрочи на северозапад.

„Уловило е миризмата на нещо — помисли Мирима. — И след като аз самата идвам от север, това «нещо» може да съм аз.“ Тъкмо се канеше да скочи на коня си, когато Боренсон я спря. Почти в същия миг тя чу тупкане на конски копита. По пътя зад тях в галоп се приближаваше някакъв ездач.

Покрай укритието им профуча тежък боен кон със загърнат в наметалото ездач, ниско приведен и треперещ от ужас. Плетената му ризница дрънчеше приглушено. Дори овчата кожа, с която бяха покрити копитата на коня, не можеше съвсем да скрие звука. Мъятинец. А призракът беше тръгнал след убиеца. Единственият проблем бе, че тя също се криеше в леса. На призрака сигурно щеше да му е все едно кого ще хване пръв.

„Какво би предпочела да рискуваш? — попита се тя. — Смърт от мъятински убиец или смърт от призрак *тот*?“

Боренсон го реши вместо нея. Смуши коня си и препусна.

Мирима го последва. Жребецът ѝ се втурна напред с все сила.

Единственото, което можеше да направи, бе да се постарее да се задържи на седлото. Все пак измъкна и стоманения си лък с илюзорната надежда, че желязното острие може да сплаши призрака и да го задържи на разстояние.

Подсиленият кон препускаше в галоп през дърветата. Зад тях се чу същият нечовешки вик. Не беше скръбен вой — приличаше по-

скоро на писъка, издаван от орел, когато се спуска върху жертвата си.

Подсиленият ѝ кон удвои скоростта, подгонен от дива паника, а Мирима се приведе ниско в седлото, стиснала здраво юздите. Боренсон водеше, наметалото плющеше зад гърба му. Дърветата оредяха. Мирима погледна през рамо. И кръвта ѝ замръзна. Призракът скачаше след нея на невероятно дългите си крака. Сияеше със собствена вътрешна светлина, тъй че сега тя го виждаше ясно — само на двеста крачки зад нея. Кожата му блестеше бяла като слонова кост, а огромните му тъмнопурпурни очи светеха. По ръцете му горяха смътносини руни, древни защиты срещу смъртта. Пипалата се полюшваха по тясната му брадичка като брада, а в лишената от устни уста проблясваха дълги криви зъби. Съществуването посягаше напред с дясната си лапа, сякаш искаше да я хване. Лапите му бяха невероятно дълги и завършваха с по три криви ноктести пръста с много стави.

— Лети! — извика тя и конят ѝ удвои усилията си, стрелна се през сумрачните дървета и остави далеч зад себе си залитащия призрак. Жребецът ѝ притежаваше четири дара на метаболизъм и два на мускул. С тези дарове можеше да достига невероятна скорост. Ако имаше избор, Мирима едва ли щеше да се осмели да препуска толкова бързо дори посред бял ден.

И изведнъж — препускаше с осемдесет мили в час — видя как конят на Боренсон се спъна.

Едното му предно копито се оплете в някакъв корен и се чу пукот като от скършена пика.

Когато животното залитна, първата мисъл на Мирима бе за мъжа ѝ.

„Направо е загинал“ — помисли тя. Но видя как Боренсон скочи встрани и се търколи в тревата.

Мирима рязко дръпна юздите и скочи от седлото още докато конят ѝ тичаше. Подхлъзна се на разкаляния път и падна на дясното си бедро. Изпързала се по някакви корени или камъни и се превъртя по гърди.

Прониза я остра болка от бедрото до рамото.

Тя се изправи, без да ѝ обръща внимание. Коня ѝ го нямаше. Но при падането бе успяла да задържи лъка.

Намокри със слюнка върха на копието. „Вода и студено желязо“ — помисли обнадеждена — същото, с чиято помощ бе убила Сияйния

на мрака.

Чу се пронизителен писък и тя вдигна очи.

Призракът беше почти над нея, със зейнала уста, сякаш искаше да я глътне. Твърде късно беше да замръзне като подплашен заек, твърде късно беше да се надява, че ще я подмине.

И тя опъна лъка и стреля право между очите на чудовището.

Съществува изпищя. Последва ослепителна мълния. Из въздуха като че ли се разхвърчаха невидими късчета лед, от чийто студ тя цялата настръхна.

Мирима се взря в тот. Руническите му защити срещу смъртта изведнъж лумнаха в синкав пламък и за миг я споходи видение: стори й се, че гледа през ослепителна мъгла и че вижда древни воители с обли шлемове и кръгли щитове. Бяха обкръжили тот от всички страни и забиваха копията си в хълбоците му. Чуваше дори виковете им... „Артен! Артен да гашпайлтен!“

Видението се стопи и леденият взрив отхвърли Мирима назад. Светът стана жестоко студен. Никога не беше изпитвала такъв студ.

Имаше чувството, че са я ударили в гърдите със славен чук. Всяко мускулче я болеше. Като в мъгла се опита да се надигне, но главата й се завъртя и тя падна по гръб.

Боренсон я сграбчи и вдигна главата й.

— Жива ли си? Чуваш ли ме?

Дъхът му излизаше на пара в заледения въздух. Тя имаше чувството, че кокалчетата на пръстите на дясната й ръка са замръзнали.

— Седем камъка! — изруга той. — Та това е... това е невъзможно!

Тя се надигна, пренебрегвайки болката в костите си.

На петдесет разкрача околоръст земята беше попарена от скреж. Белите кристали просветваха под звездната светлина.

Призракът беше изчезнал.

А дясната ръка я болеше, сякаш бе изгоряла в студен огън. Тя я вдигна нагоре и чак сега разбра какво е станало. Беше стреляла толкова отблизо, че бе докоснала чудовището с ръка. Юмрукът й бе побелял като лед, а по бялата й кожа просветваха кристали.

ДНИТЕ

Откакто е имало Владетели на руни, имало е и Дни. Но броят на Дните по света никога не се е знаел точно и като че ли се е раздувал и спадал във времето. Лудият крал Харил, разправят, имал в свитата си непрекъснато по трима Дни и правел какво ли не в усилието си да им се измъкне. Човек може да си помисли, че е трябвало да бъде наблюдаван повече от другите.

Но също така от хрониките на Ерендор знаем, че по негово време на повече от дванадесет крале се е паднал едва по един Дни. Това положение продължило близо четиристотин години. Поради това, заради многото изгубено от историята ни, понякога говорим за „Тъмния век на Ерендор“.

Откъс от „Хроники“, от Дивърди, Учител край камината в Стаята на времето

Докато светът спеше, Йоме се върна в двореца в Дворовете на прилива, за да изчака там, докато Абел Скарби събере кучетата, необходими на Габорн.

Стражите повикаха една камериерка, която в паниката си щеше да разбуди целия персонал, ако Йоме не ѝ беше забранила.

Огромните размери на двореца я смазваха. Цялата цитадела на баща ѝ в замък Силвареста щеше да се побере в Голямата зала. Покрай стените ѝ имаше шестнадесет огромни камини.

В помещението висяха десетки фенери със сребърни огледала зад тях — яркостта на пламъците бе приглушена от розовия кристал на абажурите. Маслото, което горяха, ухаеше приятно на гардении. Огромни прозорци, гледащи на юг, щяха да осветяват залата през деня.

Гоблените по стените, изобразяващи любовни и батални сцени с древни крале, бяха толкова големи, че всеки сигурно бе тъкан цяла година от жените на цяло село.

Фронтонът и трегерът над всеки праг бяха изкусно резбовани със сцени на бягащи по пътеки сред дъбови гори лисици и зайци.

Кралската маса беше покрита със златни плочи, излъскани до блясък. Йоме ахна, като я видя. Никога не си беше помисляла колко богат може да е Габорн. Никога не си беше представяла колко нищожни са му изглеждали разкошите на Хиърдън.

Пред една от големите камини на елегантно канапе седеше девойка, облечена в прост схоларски халат. Кафявата ѝ коса беше дълга и сплетена на тънки плитчици, всички вързани на кок.

Като чу стъпките на Йоме, тя се обърна и я погледна.

— О, ето ви и вас! — каза учтиво девойката. Лицето ѝ беше луничаво, с обикновени кафяви очи. На Йоме ѝ беше нужен само един поглед, за да добие чувството, че я е познавала цял живот. Беше може би шестнайсетгодишна, малко по-млада от самата нея.

— Да не би да сте новата ми Дни? — попита тя.

Девойката кимна. Имаше пъпчица на брадичката.

— Чух, че сте пристигнали. Добре ли пътувахте?

— Мина без инциденти — отвърна Йоме, сигурна, че девойката иска да чуе само исторически подробности.

Лицето на девойката леко помръкна, сякаш очакваше нещо повече.

— Но... беше приятно, надявам се?

Умът на Йоме долови нещо необичайно. Досега не беше имала Дни, която да се интересува дали нещо ѝ е доставило удоволствие.

— Много приятно, трябва да призная. Не бях си представяла колко просторна е Мистария. Земята тук е толкова богата и плодородна, а този замък направо ме смайва.

— Аз съм родена недалече от тук — каза Дни, — в едно село, казва се Беристон. Зная всичко за Мистария. Мога да ви разведа и да ви покажа по-интересните неща.

Йоме никога не беше имала Дни, която да ѝ предлага да ѝ показва нещо. Повечето се държаха хладно и отчуждено. Но тя веднага усети, че това момиче се чувства точно толкова самотно, колкото и тя, и е също толкова смазано от бремето на отговорностите си.

— Би ми харесало — отвърна Йоме, хвана момичето за ръката и я стисна.

Чувството беше странно. У дома Йоме винаги бе обкръжена от приятели. Все едно дали бяха стари съсухрени матрони или млади придворни, тя винаги беше в женска компания. Беше пристигнала в Дворовете на прилива със съзнанието, че няма да се чувства на място.

Сега се зачуди какво ли ще е, ако си има за приятелка Дни.

— Познаваш ли замъка? — попита Йоме. — Можеш ли да ме заведеш на кулата?

— Разбира се — отвърна Дни. — Бях там целия следобед.

Отведе Йоме до основите на кулата. Заизкачваха се по дългото стълбище, докато не стигнаха до стаята, където беше спал бащата на Габорн.

Гвардеецът с цветовете на Мистария, който стоеше пред вратата, я отвори с ключ.

Щом вратата се отвори, Йоме надуши миризмата на крал Ордън — потта, косата му — толкова силна, че ѝ се стори невъзможно бащата на съпруга ѝ да е бил убит само преди седмица. Миризмата сякаш отричаше смъртта му, караше Йоме да очаква, че той всеки миг ще се появи на парапета извън прозореца или ще излезе от някое преддверие.

„Най-малкото сянката му трябва все още да витае тук“, реши тя.

Стаята беше много голяма, с богато обзавеждане и огромен балдахин с четири пилоната в средата. Йоме отиде до него и потупа твърдата постеля. „Тук ми е отредено да спя — помисли тя. — Тук — Силите дано ни опазят — ще родя моя син. Тук Габорн ще ми дари още синове.“

Нейната Дни отиде до прозореца и го разтвори широко.

— Слушала съм, че гледката към града оттук е красива — възкликна тя. — Би трябвало да го погледнете от парадната тераса.

Йоме знаеше, че няма да може да спи. С толкова много дарове на жизненост, метаболизъм и мускул, беше ѝ нужно много малко сън. Отсега нататък, когато ѝ се наложеше да откъдне, щеше да го прави като всеки могъщ Владетел на руни — като постои тихо и зарее вътрешния си взор в личните си блянове. Все още се чувстваше отпочинала, а и тонът на Дни бе твърде заразителен.

Йоме излезе на терасата. Намираше се на три етажа под най-горните зъбери на кулата, където бдяха денонощно кралските далекогледци. Парадният балкон беше добре осветен. Точно под един от постовите беше запален огромен червен фенер.

— Доста време не е светил — отбеляза Йоме.

— Доста време тук не е пребивавала кралица — отвърна Дни. — Запален е във ваша чест.

В нейния замък у дома не съществуваше подобна практика. Замък Силвареста служеше като защитен бастион и Йоме рядко го напускаше. Но Мистария беше друга работа. Семейството на Габорн поддържаше половин дузина замъци, които можеха да служат като места за отдих по време на война, както и палати, които понякога се използваша за домове в мирни времена.

Под нея в мрака се гърбеха сградите на Дворовете на прилива — царствени замъци с извисяващи се горди кули, просторни богаташки имения. Пазарища се точеха на запад и двурогата луна блестеше по лъскавите плочи на покривите им; а отвъд тях, в по-бедните квартали стърчаха острите покриви на хиляди и хиляди къщурки, щръкнали нагоре като остри камъни.

А зад всичко това беше океанът — спокоен и тих. Миризмата на сол щипеше ноздрите й. Нощта не беше студена.

— Красиво е тук, отгоре — въздъхна Дните. — Точно както съм си го представяла винаги.

После продължи:

— Когато бях малка, мама ми разправяше една приказка. Че във всеки от четирите краища на света имало по един замък, пълен с великани, и тези на изток воювали с великаните на запад. Всеки ден великаните на изток зареждали своя катапулт и мятали високо горе огнена топка, за да ударят с нея покривите на замъка на запад. А всяка нощ същите великани хвърляли огромен камък, който се търкалял през небето. Огнената топка е слънцето. Топката от камък е луната. А когато дойде ден, в който слънцето няма повече да се издигне, ще разберем, че войната е свършила.

— Простите хора в съборетините си в града твърдят, че Кралската кула е толкова висока — продължи момичето, — че стоящите тук далекогледци могат да виждат през океана и да забележат как великаните зареждат катапултите си. Точно от това място далекогледците на Фалион са зърнали сивите кораби.

Йоме се усмихна. Високо над тях през небето се стрелнаха няколко звезди едновременно. Едната от тях наистина приличаше на

огнена топка, която се търкаля бавно и оставя след себе си огнена диря.

— На твоите великани май са им свършили скалите — засмя се тя. — Тази нощ мятат залп с по-дребни камъчета.

Дни също се засмя. Обърна се. Очите ѝ искряха. Знаеше какво ѝ предстои и ѝ харесваше. Мечтата на момичето бе да стои редом до кралица и да гледа как пред нея се разгръща историята. Но дори Габорн да успееше да спре злата магесница, предвождаща Долния свят, Йоме щеше да остане забутана в тази кула седмици наред, без да върши нищо. Тази мисъл свиваше сърцето ѝ.

„Колко ли време ще е нужно — зачуди се Йоме — преди момичето да съжали за избора си?“

Загледа се към далечния хоризонт, където водата проблясваше в нощта. Не можеше да различи никакви кораби, нито дори стадо китове.

— Не се виждат великани — отрони тя. — Нито кораби.

При тези думи момичето съвсем неволно и едва забележимо се стегна и пръстите му стиснаха каменния парапет. Отново се засмя, но този път смехът изглеждаше насилен.

Идат кораби, разбра Йоме. И Дните знаеше това. Идеха кораби, за да нападнат Дворовете на прилива.

Но чии кораби?

Започна да мисли трескаво. На юг бяха инкарците, които никога не бяха водили война със Севера, макар че сега го правеха. Все пак изпращането на флоти не беше обичаен за тях начин на водене на война. На север имаше половин дузина държави, които можеха да съставят флот — Лонък, Туум, Ейремот, Алник, Ашховън и Интернук.

„Скачам от заключение на заключение“ — помисли Йоме. Все пак имаше повод да се зачуди. Тази Дни беше млада, може би най-младата, която бе виждала. Всички останали бяха много по-зрели. Навярно не беше напълно обучена.

От векове се носеха слухове, че Дните понякога действат като шпиони. Дали бе възможно точно това да е източникът на тези слухове — Дни, който или която неволно примигва или нервно извъръща поглед, когато разговорът засегне опасна тема?

— Е — каза Йоме, — значи казваш, че си родена тук, в Беристон?

— Да, близо е — отвърна момичето.

— Можем ли да го видим оттук?

Дни я заведе до северната страна на кулата и посочи на четири мили покрай морския бряг.

— Виждате селото ей там, онова с малкото светлинки.

— О, колко е близо — каза Йоме. — Можела си да виждаш всеки ден кулите тук.

— Не и през зимата — отвърна Дни. — Не и когато се спуснат гъстите мъгли.

Йоме никога не беше познавала толкова разговорлива Дни.

— Твоето семейство още ли живее там? Майка ти, баща ти, братя, сестри?

— Майка ми умря преди години — каза Дни. — Но татко е жив, и по-големите ми братя. Те са близнаци. Така и не обикнах мащехата си.

— Посещавала ли си ги скоро? — попита Йоме.

Момичето отново стисна нервно перилото.

— Не. — Дали се притесни за семейството си, или мисълта, че може да ги посети, я изнерви?

— Би ли искала? — каза Йоме. — Бих могла да те придружа.

— Не — отвърна Дни. — Времето не се връща назад. Не бива да се опитваме. — Последното не го каза много убедено.

— Сигурно си права. Аз поне няма да видя повече родителите си и не мога да направя нищо, за да ги върна. Макар че изглежда срамно твоето семейство да е толкова близо, а ти да не можеш да ги видиш.

Дните отново стисна каменното перило и извърна поглед на северозапад; избягваше темата.

Йоме закрачи по терасата и се загледа на запад. Над главата ѝ през небето се стрелна звезда, почти моментално последвана от друга.

— Моят мъж е там — каза Йоме. — Сражава се с халите. Бои се, че може би идва краят, след три или четири дни. Но предполагам, че ти знаеш всичко това.

Момичето не каза нищо. Гледаше на запад.

Йоме продължи:

— Пред толкова много врагове е изправен. Не са само халите. Вече и инкарците на юг, както и Радж Агън. И лудият крал Андърс. Тревожа се за него.

Дните не стисна перилото. Само продължи да се взира навън. Йоме разчете реакцията ѝ... „Габорн е в безопасност. Не се тревожи.“

Главата на Йоме беше готова да се пръсне. Имаше чувството, че се е докопала до нещо. Това момиче не беше напълно обучено. Стига да не заподозреше, че Йоме успява да я разчита, щеше да продължи да разкрива каквото знае с реакциите си.

Йоме обиколи по терасата.

— Става късно. Сигурно ще искаш да поспиш. Надявам се, че стаите ти са подходящи?

— Те са чудесни. — За момиче от селско потекло всякакви стаи щяха да са разкошни.

— А вечеряла ли си?

— Да.

— Добре — каза Йоме. — Никога не съм се замисляла за това, но подозирам, че отначало е тежко за една Дни да я забутат при някого без никакви приятели.

— О, но аз имам приятели — отвърна Дни.

Йоме знаеше за тях. Знаеше, че момичето е отдало своя дар на ум на друг човек, на приятел, който ѝ е върнал своя дар, така че двамата сега са с един ум. Габорн ѝ беше говорил колко завижда на хора, между които съществува такава дълбока връзка.

Кулата под нозете ѝ леко започна да се полюшва и камъните се размърдаха.

Отначало Йоме помисли, че си го е въобразила, и посегна да се хване за каменното перило повече притеснена да не изглежда глупаво, отколкото от тревога за сигурността на сградата.

Но после кулата наистина се разлюля и всичко се разтресе. Сърцето ѝ заподскача.

— Земетресение! — извика Дни.

И зяпна от изумление. В този миг през целия град отекна глух тътен.

Огромната кула се заклати, щом земята под нея се разлюля на вълни. От всички места на света, където Йоме би искала да бъде по време на земетръс, тази кула беше последното.

Един от грамадните прозорци в Голямата зала се пръсна и тя чу трясъка на натрошеното стъкло долу в двора.

Из Дворовете на прилива се разнесоха тревожни викове. Залаяха кучета и зацвилиха коне. В един замък на един от близките острови рухна цяла кула и се срина в морските дълбини.

Дните сграбчи с две ръце каменния парапет, уплашена, че ще падне.

— Да бягаме! — извика Йоме и задърпа момичето през отворената врата към вътрешната кула. Кралските книги западаха от един рафт, падна и някакъв шлем и се затъркаля с дрънчене по пода. Балдахинът над кралското ложе се разлюля.

Йоме издърпа Дни в стаята тъкмо когато нощният въздух се разцепи от звука на трошач се камък. Парапетът отвън се пръсна и падна.

Дни извика от ужас и се притисна към Йоме.

Кулата продължи да се люлее, готова всеки миг да рухне.

— Хайде — каза Йоме и повлече момичето към стълбището. Отгоре се чуваха изплашените викове на далекогледците, които тичаха към стълбите да се спасят.

Тя скочи на стълбището. Светилниците по стената се люлееха и плискаха горящо масло. Кулата пак се наклони и от стените се откърти мазилка и запада на едри късове. Въздухът се изпълни с прах и пушилка.

Йоме затича надолу по стълбището, вдигнала едната си ръка над главата, за да се предпази от падащите парчета. С нейните дарове на метаболизъм, й се струваше, че парчетата мазилка се сипят надолу бавно като сняг. С даровете си на мускул можеше да ги отбие и да опази и себе си, и момичето.

После скочи през огнена стена.

По стъпалата се търкаляха грамадни късове вар и тя, без да забавя тичането си, трябваше да внимава къде стъпва. Колкото по-надолу се спускаше, толкова повече имаше чувството, че си пробива път през свлачище.

Потърси дълбоко в себе си. Габорн не я бе предупредил за някаква опасност, както бе направил в замък Силвареста. Обзе я паника. Всеки миг цялата кула можеше да се срине отгоре им.

Не беше стигнала до дъното на стълбището, когато първият трус заглъхна.

Дни спря.

— Почакай. Почакай. Свърши — захлипа момичето и изтри сълзите от очите си.

Но Йоме беше виждала не един земен трус в Хиърдън и имаше опит.

— Не е сигурно!

Сграбчи Дни и я задържа по стълбите и извън замъка. И добре че го направи.

Тъкмо бяха избягали от зданието, когато втори, още по-силен трус разтърси Дворовете на прилива.

ТЪРСЕНЕТО НА МАЙСТОРА НА ПЪТЯ

Почитта често отива за воина, който отдава живота си в битка. Но малцина зачитат по достойнство най-храбрите... онези, които доброволно понасят безкрайни мъчения в името на по-висша кауза.

Лорд Мангън

Земята под Скалата на Мангън бе овъглена на миля околоръст. Тук-там още горяха ниски храсти, тъй че земята бе станала по-черна и от нощното небе, въпреки че я осветяваха хиляди малки огънове.

На изток бушуваше пожарът, подпален от Габорн — вятърът го носеше към планинските подножия. Най-вероятно щеше да продължи да пращи и да лумва с нова сила сред горите още дни наред.

С всяка стъпка, която правеше Ейвран, във въздуха се надигаше пепел и я задушаваше. Ейвран, Бизнесман, Габорн и неговият Дни крачеха към мъртвите хали, нападали на зловещи грамади. Всяко от чудовищата бе по-голямо от слон.

Хиляди хали бяха наскочали или нападали от Скалата на Мангън като мръсна градушка. Някои бяха издъхнали. Земята в южния край на стръмнината беше осеяна с тях. На някои места труповете им лежах на купища по три-четири един върху друг.

Хиляди ранени чудовища се изтегляха през полята с потрошени крака и коруби. Оцелелите от ордата ги бяха изоставили. Повечето от рицарите на Габорн отидоха да доизбият ранените, но той бе изпратил съгледвачи със запалени факли да търсят сред мрачните трупове някаква следа от Майстора на пътя.

Ейвран не искаше да яде друга хала. Последната, от която бе яла, я поболя, причини й ужасни болки. Нервите й продължаваха да са изпънати, всички мускули я боляха. Твърде рано беше да яде отново.

Но мъртвите хали лежах навсякъде наоколо, а Габорн не искаше да изгуби такава възможност.

Ейвран крачеше през пепелищата. Над нея профуча падаща звезда. Тя вдигна поглед нагоре, видя почти моментално още една и забеляза, че с мъртвите хали бяха останали малко грий. Или пушекът ги беше убил, или бяха отлетели след останалата част от ордата.

Земята отново се разтърси и няколко камъка се затъркаляха от Скалата на Мангън и заподскачаха около труповете на чудовищата.

— Ти ли направи земетресението? — попита тя Габорн.

— Не, това не е мое дело.

Ейвран видя малко по-напред един умиращ лепкав. Лежеше по гръб и вдишваше с мъка. Торбите под челюстите му изхвърляха мазен пулп.

— Не го приближавай — предупреди я Габорн.

— Няма страшно — отвърна тя. — Пипалата му вече не се движат. — Огледа го. — Това същество го наричаха Майстора на Високите неща. То построи залата за люпене на Единствената истинска господарка.

Приближи се до него. Този лепкав беше великолепен звяр. Много от събратята му се използваша да укрепват със своя клей таваните в пещерите и тунелите, но този ги надминаваше. Неговите сводести арки и подпори бяха истинско чудо със своята изящност и здравина.

— Съчувствие ли изпитваш към това чудовище? — попита я Габорн.

Ейвран затвори очи и се взря в едно късче от спомените си.

— Те са живи същества — отвърна тя. — Този тук... беше творец. Трябваше да си стои където му е мястото.

— Добре, дете — каза Бизнесман. — Учиш се. Всяка форма на живот е ценна. Всички видове трябва да се почитат.

Ейвран и Габорн продължиха да търсят заедно с още стотина съгледвачи. След час им известиха, че при паническото бягство са загинали хиляда хали и че мъжете на Скалбейрн продължават да пронизват с пики ранените и вече са избили още две хиляди чудовища. Главното ядро на ордата се бе отправило на юг — халите тичаха по останената от тях самите диря към дупката си в земята, водеща към Долния свят.

Така че Габорн и Ейвран продължиха да търсят между мъртвите.

При Скалата на Мангън телата бяха нападали нагъсто, струпани на купчини от по пет-шест, в отвратителни грамади. Съгледвачите

полагаха неимоверни усилия, катереха се и се спускаха през малките пролуки, оставени от някой крак или глава на паднала хала.

Но в някои случаи беше просто невъзможно да се види какво може да лежи под грамадата. Дори Владетели на руни с подсилени коне не можеха да отместят лесно масивните туловища на халите и за Габорн оставаше само да се чуди дали Майстора на пътя няма да умре, скрит завинаги.

— Милорд! — извика един съгледвач. — Мисля, че го намерих! — Махаше им да дойдат, изправен над куп мъртви хали.

Ейвран затича към грамадата тела.

— Едър звяр е — каза съгледвачът, след като тя се приближи. — Точно както ни го описа. И има трийсет и шест пипала и грамадни лапи. Оттук е доста трудно да се види, но има една руна на дясното рамо, точно както ни я описа. Останалото е скрито под другите и не мога да го разгледам по-добре.

Ейвран се изкатери на една нащърбена скала — ръбовете ожулиха дланите й.

Грамадата трупове беше голяма и за да се добере до онзи, който искаше, трябваше да се качи на върха и да заобиколи. Стъпи на една магесница и когато халата потръпна, в един смразяващ сърцето миг Ейвран не посмя да мръдне — помисли, че още е жива.

Видя как съгледвачът пропълзя в една малка пещера, оформена от мъртвите тела, изви се под един огромен крак и се спусна надолу. Факелът осветяваше пътя му.

Ейвран го последва. Пътеката беше опасна — стъпка върху халски крак тук, пази се от шипа на лакътя на оная, покачи се на ей онази глава, гледай факлата да не те изгори. И се постарай да не се безпокоиш, че някоя от халите може да потръпне или да се размърда и цялата купчина да се срине върху теб.

Габорн и Бизнесман също слязоха след нея.

Съгледвачът стигна дъното, отмести се в едно по-малко пространство и спря. Ейвран го последва. Пушекът се вихреше в застиналия въздух, факлата пращеше. Ейвран погледна нагоре, видя главата на халата и едва се сдържа да не извика.

„Той е!“ — помисли си отначало. Четири мъртви хали покриваха по-голямата част от тялото. Но близо до муцуната му се показваше

една огромна лапа, а част от рамото му можеше да се различи между краката на друга хала.

По ръст и по форма приличаше на Майстора на пътя. Ейвран притвори очи. Спомените ѝ показваха нещата от гледна точка на халите. А те не виждаха точно като хората. За една хала цялото тяло сияеше в различни оттенъци на синьото. Така че беше трудно да се каже.

— Ммм... да — каза Ейвран прегракнала и от възмущение, и от страх. — Може да е и той. — След всичкото това търсене между хиляди хали беше малко скептична.

Тялото на друга хала бе премазало лицето на Майстора на пътя, така че костната плоча на черепа му се беше извила навътре, изкривявайки външността му.

— Може би ако не беше премазан, щях да съм по-сигурна.

— А руната? — попита Габорн. Халата имаше руна на рамото си, която все още тлееше смътно.

— Не знам. — Ейвран сви рамене. — Халите не могат да виждат тези цветове. За тях руните са само миризми, магически заклинания, написани с миризми. — Халската ѝ памет не позволяваше да види формата на руната и тя не можеше да определи дали е разположена правилно върху тялото.

Остана да го гледа дълго време. Не можеше да надуши нищо друго освен пушек. Ако имаше силното обоняние на хала и ако можеше да се добере до задницата му, щеше да разбере.

— Просто не съм сигурна.

— Ще ядеш ли от тази?

Тя го погледна. От страх бе стиснала юмручетата си толкова силно, че ноктите ѝ се бяха забили в дланите.

— Не съм сигурна. Може да не е той.

— Но най-много прилича на онова, което си видяла, нали?

Стомахът ѝ се сви от страх.

— Да — промълви тя. — Но не мога да го направя.

Габорн хвана брадичката ѝ и я погледна в очите.

— Слушай, светът има нужда да си силна. Прогонихме халите от скалата, но вече усещам надигащата се заплаха. Утре в битка ще загинат хора, стотици мъже, може би хиляди. И още десетки хиляди са изложени на риск.

— По-лесно ли трябва да ми стане от това? — попита Ейвран. — Просто ме е страх. Толкова ми беше зле последния път...

— Мъжете се учат да отдават живота си — каза Габорн. — Дават го на война. Изнемогват и похабяват здравето си, за да изхранят жените и децата си.

— Жените също се похабяват — каза Ейвран, спомнила си за майка си.

— Съгласен съм. Не те моля да направиш нещо повече от това, което прави всеки мъж и всяка жена. Когато порастеш, ще трябва да се отдадеш. Понякога човек отдава живота си за миг, но в повечето случаи се отдаваш, като се трудиш миг за миг. Нужно ми е още сега да израстеш много.

Бизнесман я притисна до себе си, за да я утеши. От Габорн утеха не можеше да се очаква. Не можеше да ѝ позволи да отстъпи от дълга си.

— Хората ми претърсиха повечето от тези купища през последните два часа — каза Габорн. — Не намерихме друго подобно същество.

Ейвран преглътна с мъка. Габорн просто я молеше да порасте. А това щеше да стане, все едно дали го иска, или не.

— Ще ям.

И щом се съгласи, я обля вълна на облекчение. Просто трябваше да го направи още веднъж.

Габорн въздъхна, коленичи и я прегърна.

— Благодаря ти.

Габорн се чувстваше изтощен — не само физически изтощен, а толкова духовно и емоционално изцеден, колкото не се беше чувствал никога.

— Дайте ѝ каквото ѝ трябва — каза той на съгледвача. Сладкият триъгълник на халата се показваше достатъчно, за да може войникът да извади част от мозъка на чудовището.

Потупа Бизнесман по рамото и му прошепна:

— Остани с нея. Утеши я, колкото можеш. Аз имам нужда от отдих.

После отиде при коня си и препусна с него една миля покрай скалата. Неговият Дни го последва. Стигнаха до падналата статуя на Мангън.

При падането си каменният воин се бе натрошил на десетина къса. Габорн слезе от коня, почисти профила на откъртената глава на Мангън, седна на земята и почтително положи длан върху камъка.

За Мангън се знаеше малко — няколко негови знаменити фрази, тази статуя. Преди повече от хиляда години той бе построил тук крепост. Беше спрял войните на Мътая да не залаят цяла западна Мистария. Беше построил този замък и бе устоял срещу вражеските войски в десетина яростни битки. Беше загинал млад, при някакво дребно стълкновение, а петдесет години по-късно неговият син бе поръчал на ваятели да издялат в негова чест лицето на канарата. Сега похабеният от вятър и дъжд камък се разпадаше под ръката на Габорн. Лишеите го бяха прояли.

Той вдигна очи към небето и видя една звезда да се спуска през хоризонта. Беше видял поне стотина през последните три часа.

Остана да седи замислен. Разбираше съвсем ясно, че нещата се променят. Усещаше нарастващата заплаха за ранените от Карис, които сега плаваха по течението на река Донестгрий с част от неговите воини.

Все по-добре различаваше такива неща. Понякога можеше да долови опасността много преди да е настъпила. В други случаи тя като че ли лумваше внезапно. Беше все едно да гледаш в котле с вряща вода и да се опитваш да решиш кое от оформящите се на дъното мехурчета ще се издигне първо. Този вид наука изглеждаше неточен и Габорн подозираше, че е свързан с някаква посредническа сила, с изборите, които прави той, както и с решенията, които взимат враговете му.

Изведнъж долови голям риск, застрашаващ Боренсон и Мирима. Отчаяно се опита да ги предупреди да се скрият, но не можа да ги достигне. Зачуди се колко ли дълго може да продължи това. Щеше ли Земята да го накаже завинаги? Щеше ли наистина да позволи неговите Избрани да загинат? Или можеше да си позволи да се надява, че силите му ще се възвърнат в часа на най-голяма нужда?

Не можеше да понесе мисълта, че неговите Избрани може да бъдат откъснати от него. Това не беше просто загуба на други хора. По

някакъв начин, когато умреше някой от неговите Избрани, частица от самия него също се губеше.

„Не е въпросът само за мен — осъзна той. — Ако умре един мъж, то вероятно една жена губи съпруг и едно дете губи баща. Цяло село може да почувства удара. Може човекът да е бил хлебар или някой, който може да облекчи чуждата болка с една шега — да ги накара да се чувстват по-ведро. Загубата на уменията на един човек отслабва цялата негова общност и по някакъв начин страда целият му народ, целият негов свят. Ние всички сме една тъкан — човечество. Откъсването само на една нишка от нея ни разхлабва.“

А колко много нишки бяха откъснати.

Жегваше го остра болка всеки път, когато се сетеше за смъртта на баща си, на родителите на Йоме, на стотиците хиляди, които вече бяха загинали, и на милионите, които стояха на прага на смъртта. Той въздъхна.

— Радж Атън е близо до Картиш — тихо промълви Габорн на своя Дни. — Той чезне. Днес уби още дузина от моите Избрани.

— Твърде много време отделихте за добруването на своя враг — изтъкна неговият Дни.

Габорн се обърна и погледна мършавия схолар. Мъжът седеше на студения камък, свил крака под брадичката си, придърпал качулката на халата си ниско над лицето.

— Ако можех да имам избор, не бих имал нито един човек за мой враг. Знаеш ли пред какво се изправя Радж Атън в Картиш?

— Времето ще разкрие всичко — отвърна Дни.

— Усещам, че се надига голяма опасност. Подозирам, че Картиш вече е унищожен.

— Нито мога да отрека, нито да потвърдя такива подозрения — каза Дни.

След целия си живот, изживян с Дни, Габорн не очакваше нищо повече. Беше опитал всичко, за да получи помощ от този човек, но без никакъв резултат.

Габорн беше запомнил рисунката, оставена от емира на Тулистан. Тя разкриваше тайните учения на Дните в Стаята на сънищата, в Къщата на Разбирането. Сега, докато гледаше замислено учения пред себе си, образът просветна в ума му.

Рисунката описваше как всеки човек вижда себе си като господар на собственото си Владение. Показваше как хората преценяват доброто и злото според това дали друго лице увеличава териториите на нечие Владение, или ги намалява.

Трите владения на човека

Габорн се вгълби и изведнъж го споходи озарение. Стори му се, че човек не може да бъде истински добър в изолация. За да развие

такава добродетел, човек трябваше да осъзнае, че е неотменимо обвързан със своята общност, с човешкото братство.

Един наистина добър човек, разсъди той, не би могъл да живее само за себе си. Също като някои мистици в Индопал, които отказваха да носят дрехи или да ядат храна, защото други може да се нуждаят от дрехи и храна, човекът отдаваше себе си в служба.

Габорн изпитваше остра потребност да стане точно такъв човек. Въпреки че беше роден господар, искаше да посвети всеки миг от живота си в закрила на своите хора. Искаше да посвети всяка своя мисъл на тях, и всяко свое деяние. И все пак... нищо от онова, което вършеше, не му се струваше достатъчно.

Имаше нещо в естеството на доброто и злото, което той все още не можеше да улови, някаква загадка, която все още му се изплъзваше.

Той примига. Очите му лепнеха — беше уморен. Дните просто седеше на скалата.

Защо? Ако Дните разбираха естеството на доброто и злото, защо не действаха?

Нима Дните преставаха да бъдат хора? Неговият не изпитваше ли състрадание?

Изведнъж в ума на Габорн сякаш започнаха да се заплитат връзки, като мълнии, тъчащи през облаците. Той си представи диаграмата. Всичко в нея сякаш се сливаше. Имаше чувството, че е на ръба на някакво голямо разкритие.

— Времето! — прошепна той триумфално. Може би диаграмата изобщо не се отнасяше за доброто и злото. Може би ставаше дума за Времето.

Дните твърдяха, че са слуги на Господарите на Времето. Но кой досега беше виждал Господар на Времето? Те бяха само легенда, олицетворение на една природна сила.

Сега го разбра по-ясно. Ученията на Дните казваха, че когато човек се стреми да ти отнеме парите или жена ти, или твоето място в общността, ти го смяташ за лош. Но ако той укрепва положението ти, ако те хвали или ти дава богатство, или ти дава от времето си, ти го смяташ за добър.

Но една мисъл порази Габорн... „Какво имам аз, което *Времето* няма да ми отнеме? Моята жена, моя баща, семейството ми? Моето

богатство, живота ми? Всичко, което имам, Времето ще ми го открадне. Всъщност аз нямам нищо!“

Очевидно Дните осъзнаваха това. Но нещо около това осъзнаване зачовърка Габорн. Според това твърдение човек можеше да стигне до извода, че Времето е върховното зло, защото със сигурност оголва човек от цялата му гордост и всичките му претенции.

Габорн се замисли за своя Дни. Не можеше да очаква от човек като него да разсъди над наблюдението му или дори да потвърди подозренията му. Орденът, към който принадлежаха Дните, изискваше от тях да остават отчуждени от владетелите, само да наблюдават и никога да не влияят на хода на събитията, предопределен от Времето.

Ето защо те само наблюдаваха как се развиват събитията. Но с каква цел? Защо ще се отдават в служба на Времето, ако то е най-върховният злодей?

Явно нещо му се изплъзваше.

Ако бе вярно, че Времето оголва всеки човек от всичко, което си е мислил, че притежава, вероятно Дните възприемаха притежанието като илюзия? Навярно бяха убедени, че доброто и злото са просто фантазии.

„Или може би — зачуди се Габорн трескаво — те съзнават също така, че Времето ни дава всичко, което имаме? То ни донася домовете, богатството и хората, които обичаме. Времето ни дава всяка скъпоценна секунда, на която да се насладим.“

Времето можеше да е в крайна сметка един парадокс... създател и унищожител, носител на радост и на скръб.

Може би Дните се смятаха за просветени, стоящи настрана от този парадокс. Това определено съвпаднаше с действията им — или с бездействието им.

Но какво можеше да се надяват да спечелят от своята служба?

Време. Дните служеха на Господарите на Времето. Възможно ли бе да се надяват да спечелят повече Време за своята служба? Бизнесман беше живял четиристотин години. Земният пазител бе удължил своя живот. Знаеше се, че някои водни чародеи също живеят векове.

Възможно ли беше неговият Дни по подобен начин да удължава своя живот? Любопитна мисъл.

Натрапчиво подозрение обзе Габорн. Във всички хроники за живота на кралете никога не се упоменаваха нищо за Дните. Авторите

им не посочваха имената си, оставаха напълно анонимни. От време на време ги преназначаваха. Неговият Дни бе дошъл при него, когато беше още малко момче. Беше изглеждал точно като сега — мършав като скелет, около петдесетгодишен. Оттогава косата му не бе побеляла повече, по кожата му не се бяха появили старчески петна от... колко, петнадесет години?

Все пак Габорн не можеше да повярва на това свое хрумване. Ако Дните наистина живееха дълго, все някой трябваше да го е забелязал досега — освен ако, също като други чародеи, Дните не притежаваха различни степени на сила.

Може би те всъщност бяха Господарите на Времето. Ако един от тях седеше сега пред Габорн, щеше ли някога да го разбере?

— На колко години си? — попита Габорн своя Дни.

Дни извърна рязко глава.

— На колко ти изглеждам?

— На петдесет.

Дни кимна.

— Горедолу на толкова.

Отговорът беше неточен, очевидно измъкване.

— Чий живот си хроникирал преди да почнеш да пишеш моята история?

— На Пикобо Званеш, един принц в Инкара — отвърна Дни.

Габорн никога не беше чувал това име, нито нещо подобно на него. Нито пък знаеше, че неговият Дни може да говори инкарски.

— Той първият ли е, когото си хроникирал?

— Да. — Изрече го бавно. Ново измъкване?

— Колко се надяваш да живееш?

— Според това, което казваш, всичко над седмица ще е голяма благодат.

Тук се криеше някаква загадка. Нещо все още липсваше. За миг му се беше сторило, че е стигнал на ръба на голямо разкритие. Сега изобщо не беше сигурен, че се е доближил до истината.

Неговият Дни явно нямаше да му даде никакъв ключ към загадката. Габорн не можеше да си позволи да размисля повече. Твърде силно усещаше как изтича всяка ценна секунда. Бъдещето се беше втурнало срещу него. Трябваше да си почине. Идваше време, когато нямаше да може да си позволи подобен лукс.

На всеки две минути по една падаща звезда се изсипваше в дъга от небето като стрела, изстреляна от лъка на небесата. Скоро след средата на лятото, в продължение на три дни след Празника на невястата, беше нормално небето да предлага такива гледки, но не и сега.

— Когато напишеш книгата на моя живот — попита Габорн, — ще кажеш ли на света, че ме е боляло да използвам своите приятели? Ще напишеш ли, че не съм искал зло за нито един човек, дори за своите врагове?

Дни отговори:

— Казано е: „Делата разкриват вътрешния човек дори когато се загръща с хубави думи“.

— Все пак понякога делата разкриват само половината истина — каза Габорн. — Не ми харесва да използвам това дете, Ейвран. Би трябвало да ѝ се позволи да порасте и да стане красива жена, да има свои синове и дъщери, и мъж, който да я обича истински. Твоята книга ще каже само, че съм я използвал зле. Срам ме е, че се налага изобщо да я използвам.

— Твоите чувства ще бъдат добавени под линия — каза Дни.

— Благодаря — отвърна искрено Габорн.

Отдалече се чу вик — някой зовеше Габорн. Той погледна на юг. Един рицар яздеше право към него с горяща главня в ръка. Той позна съгледвача, който беше с Ейвран и Бизнесман.

— Да? — извика му Габорн.

— Милорд — заговори приближилият се рицар, — търсих ви. Помислих, че трябва да го научите: Ейвран яде от халата. Много е зле.

Габорн изстина.

— Колко зле?

— Изплака няколко пъти и започна да се поти. После падна на земята и почна да се гърчи. Прехапа си лошо езика и ѝ потече кръв. Дави се с нея.

— Сили небесни! — изруга Габорн. — Какво направи?

— Пъгнах нож между зъбите ѝ и ѝ отворих устата, но трябваше да я обърнем по корем, за да не се задави в собствената си кръв. Не можем да налеем вода в гърлото ѝ.

Габорн скочи от скалата и затича към коня си.

— Бизнесман и неговият вайлд правят всичко, за да я опазят жива — каза съгледвачът.

Габорн се метна на коня си и препусна. Стигна до една малка група мъже, струпали се в кръг.

Двама лордове държаха Ейвран притисната в земята, за да не може да се нарани в гърчовете си. Очите ѝ се бяха подбелили, клепките ѝ потръпваха. Дъхът ѝ излизаше на хрипове.

Бизнесман стоеше над нея и бавно люлееше тоягата си — довършваше някакво сложно заклинание.

Вонята подсказа на Габорн, че е повърнала, а мокрите локви в пепелта показваха остатъците от храната ѝ.

Той извърна глава отвратен. След малко Бизнесман дойде при него и сложи ръка на рамото му.

— Халата, от която яде, трябва да е била близо до смъртта. Много страда. Тъкмо беше довършила яденето и изплака: „Умирам. Умирам.“

Габорн не посмя да каже нищо.

— Изхвърли повечето храна — добави Бизнесман. — Мисля, че само това спаси живота ѝ.

Габорн поклати глава примирен. Не знаеше какво да прави.

— И може би с това загубихме своя — каза той.

СЪРДЕЧНИ НЕЩА

Не знам от кое да се боя най-много — от отровата на усойница, от докосването на призрак или от гнева на жена си.

Крал Давъри Моргейн

Боренсон зяпна дясната ръка на Мирима под звездната светлина. Кокалчетата и средните три пръста бяха ледени и почти толкова бели, колкото скрежа, попарил земята на петдесет крачки околоръст.

Той опипа плътта ѝ и се увери, че е толкова жестоко студена, че чак пари. Зъбите ѝ тракаха и тя цялата се тресеше от студ. Призракът тот беше хвърлил някакво заклинание върху нея.

— Проклятие! — изруга той. Пръстите ѝ все едно си бяха отишли. Със сигурност щеше да ги загуби — може би и цялата ръка.

Сърцето му биеше неистово. Смъртният вик на призрака продължаваше да отеква в ума му. Мислите му препускаха бясно. Жена му бе премахнала призрак. Това беше невъзможно. Само някой могъщ магьосник можеше да го постигне. А по всичко изглеждаше и че ще загуби ръката си.

„Тя го направи заради мен — помисли Боренсон. — Застана над мен и се срази с чудовището, точно както се сражаваше с халите при Скалата на Мангън.“

Не можеше да мисли ясно. Хвана ръката ѝ и опита да я стопли с дъха си.

— Да я увием и да се опитаме да я стоплим — предложи след малко и смъкна наметалото си. Уви го внимателно около пострадалата ръка.

— В нея не е останала никаква топлина — промълви Мирима. — Студът се разпространява.

Въздухът беше смайващо хапещ. По брадата му полепна лед. Въздухът... въздухът изглеждаше чуплив като ледената кора под краката му.

Да запали огън? Но кремъкът и огнилото му бяха в дисагите, а конете бяха избягали.

— Можеш ли да вървиш? — попита Боренсон. — Фенрейвън едва ли е далече.

— Мога — отвърна Мирима. Зъбите ѝ не спираха да тракат. — Но ти ще можеш ли да издържиш? — Сега тя беше Владетел на руни, с повече дарове на мускул и метаболизъм от него, и с дарове на жизненост в добавка. Можеше да тича по-надалече и по-бързо от него.

— Не — каза ѝ той. — Но във Фенрейвън все трябва да има знахар или поне някоя лечителка. Може би ти трябва да тръгнеш напред.

Мирима се изправи. Трепереше. Въпреки всичките ѝ дарове усилието сякаш я изцеди. Тя вдигна лъка си, подпря се на него като на тояга и закуцука напред. Боренсон си спомни как само преди няколко часа Хосуел беше използвал по същия начин този лък, за да напусне бойното поле. Не беше оцелял.

Затича до нея.

— Трябва да намерим конете — промълви Мирима, зъбите ѝ тракаха. — Имам в дисагите малко от целебния мехлем на Бизнесман.

Щом излязоха от попареното от мраза парче земя, изпитаха някакво облекчение. Топъл нощен въздух сякаш се втурна около Боренсон, поосвежи го и го изпълни с надежда. Той осъзна, че само преди няколко мига се бе чувствал... лишен от нещо жизненоважно. Надяваше се, че и Мирима го изпитва.

Отгоре, през перестите облаци струеше звездна светлина, искряща прах в небесата. Изкачиха едно малко възвишение и Боренсон погледна нетърпеливо напред по пътя. Над разкаляната пътека се вдигаха парцали нощна мъгла. Черни дървеса вдигаха към небето голите си безжизнени клони.

Не можа да види весело примигващи светлинки на много мили напред, нито някаква следа от конете.

Но пък човек лесно можеше да се натъкне тук на друг призрак.

„Пред нас има ездач — напомни си той. — Най-вероятно убиец от Мъятин.“

Боренсон разполагаше с малко дарове. Бойният му чук бе останал в калъфа на гърба на коня. Единственото му оръжие беше дългият нож, привързан на крака му.

Мирима се огледа и изстена отчаяно.

— Колко голям е този Фенрейвън? — попита тя задъхана.

— Не е голям. — Никога не беше стъпвал там, но го знаеше по описание.

— Значи може би... може би просто не виждаме светлините му. Може да е наблизно.

Боренсон знаеше, че Фенрейвън е разположен на едно островче малко отвъд блатата. Течащата около него вода беше истинско свърталище на духове, но жителите на Фенрейвън държаха запалени фенери на праговете си, за да се пазят от тях.

Ако бяха наблизно, щяха да видят тези светлини, или пушека, вдигащ се от селището. Но нямаше нищо такова.

— Може би — излъга той, мъчейки се да предложи някаква утеха.

Мирима кимна и продължи с куцукане напред.

Близко половин час той подтичваше до нея, за да не изостава. Смъкна бронята си и я хвърли на земята, хвърли и шлема.

Дъхът на Мирима излизаше на бързи и плитки хлипове. Тя държеше пострадалата си ръка плътно до гърдите, увита с наметалото му. Личеше, че много я боли.

Тичаха през обгърнатите в нощна мъгла лесове и Боренсон се вслушваше за някакъв звук, предвещаващ опасност, или пък за конете. От клоните капеше вода. Вятърът полъхваше леко и нападалите листа шумоляха. Боренсон си спомни стихията на Сияйния на мрака, връхлетяла над лагера на Габорн, и вихрушката, която необяснимо ги беше подминала този следобед.

„Дали това не е някакъв вид отмъщение?“ — зачуди се той. Мирима в края на краищата беше нанесла голяма щета на съществото. Съжали, че не бе успяла да го доубие.

След първия половин час Мирима забави ход и почна да спира често. Боренсон вече можеше да върви бързо колкото нея.

Беше отчаян. Смяташе, че вече са изминали около три мили. Целият беше изтръпнал. Наблюдаваше я. С всеки миг тя изглеждаше все по-изцедена. Почти на всяка стъпка той се боеше, че може да рухне.

Изкачиха се на ново било и погледнаха надолу по пътя. Падаха звезди, решили като че ли да опразнят небесата.

Хълмовете ставаха по-високи. В гънките между тях мъглата лежеше гъста. Най-сетне двурогата луна се изкатери на хоризонта и ги огря с мъртвешката си светлина. Далече на юг Боренсон успя да различи побелелите зъбери на Алкаир. Никакъв признак нито от коне, нито от село.

Погледна Мирима и това, което видя, го смрази. Лицето ѝ беше станало мъртвешки бледо и тя дишаше хрипливо. С всеки дъх от устата ѝ се сипеше мъгла и увисваше около лицето ѝ като облак.

Но не беше толкова студено. Неговият дъх не замръзваше така.

„Лъчезарните дано я опазят!“ — помоли се той наум и попита.

— Как си?

Тя поклати немощно глава. „Зле.“

— Дай да я видим пак тази ръка.

Мирима поклати глава за „не“, дръпна се, но той я хвана предпазливо. Цялата ѝ дясна ръка до рамото не се движеше. Сякаш беше замръзнала на лакътя. Той започна полека да отвива наметалото си от ръката ѝ. Гънките на плата бяха замръзнали и се бяха залепили за плътта ѝ.

Свали го и видя, че още кокалчета и пръсти са побелели. Ледът беше плъзнал по цялата ръка и вече се разпростираше по рамото. Сякаш самата смърт пълзеше в плътта ѝ. Той се взря в нея, стъписан от ужас.

Мирима кимна, сякаш гледката само потвърди видимо онова, което чувстваше.

— Ще ме убие — промълви тя.

Боренсон се огледа отчаяно. Нямаше как да се надвият сили от друг свят. Не беше чародей, не разполагаше с никакви оръжия.

— Може би... ако я отрежем... — Самата мисъл за това го ужаси. Никога не беше правил ампутация. Нямаше превръзки, нямаше нищо, което да може да облекчи болката. А както изглеждаше, ръката трябваше да се отреже до рамото. Нямаше да може да спре кървенето.

Мирима поклати глава.

— Не... не мисля, че ще свърши работа.

— Виж — каза той, — я се облегни малко на мен.

Още носеше подплънката за под бронята си — мазна от потта му. Развърза я отпред, заедно с ризата под нея, после взе ръката ѝ и я

пъкна до кожата си. Допирът беше като лед и за миг той се зачуди дали проклятието на призрака няма да зарази и него.

Вече му беше все едно.

Рано сутринта беше попитал Габорн какво още се иска от него да даде. Вече бе изгубил мъжеството си, както и доблестта си. Сега разбираше, че скоро ще загуби нещо много повече, нещо толкова ценно, че никога не бе и помислял дори колко е скъпо... живота си.

Мирима се облегна тежко на него. Дишаше уплашено.

Не трябваше да стане така. Когато бе тръгнал от замък Силвареста преди четири дни, си беше въобразявал, че напуска Мирима завинаги.

Защото нали той тръгваше за Инкара. И очакваше да не се върне никога.

Беше се пазил от тази мисъл. Беше отказал да ѝ се отдаде с надеждата, че така ще може и да я опази. Но сега мигновено го разбра. Мирима беше права.

Беше се опитвал да се откъсне от всякакво чувство към нея. Но я бе обикнал от мига, в който я видя.

Беше започнал да подозира, че *знае* какво означава това. Стоял беше зад гърба на Габорн, докато той се учеше в Къщата на Разбирането. Самият той не беше учил никога, беше си държал очите и ушите отворени за опасност. Но бе понаучил някои неща.

Сега се постара да си припомни нещо, което бе чул веднъж, докато Габорн слушаше лекция в Стаята на сърцето. Спомените се връщаха бавно и това го учуди. Може би идваха бавно, защото бе изгубил даровете си на ум, когато Радж Атън унищожи Синята кула. Идваха бавно може би и защото никога не беше обръщал много внимание на Учителя край камината Джорлис. Та кой можеше да вземе на сериозно един човек, прекарал целия си живот в размисли над чувствата?

В Стаята на сърцето Учителят край камината Джорлис учеше, че всеки човек притежава два разума — „оскъдния разум“ и „дълбокия разум“.

Джорлис твърдеше, че оскъдният разум е хладен, логичен и рационален. Не знае почти нищо за любовта. Че е онази част от разума, която се занимава с числа и сметки.

Но твърдеше също така, че всеки човек притежава и един друг разум — част от мозъка, която сънува, мечтае и се мъчи да обхване света. Това е творческият разум, който достига до неочаквани прозрения. Това е онази част от разума, която те уверява, че си направил правилен избор, или те предупреждава срещу някаква опасност, като изпраща чувства на несигурност или страх. И че точно това е дълбокият разум.

Боренсон винаги се беше отнасял скептично към подобни учения. В края на краищата Джорлис си беше женчо — мъж с едър кокал, но с червени бузки и мека плът.

Но Джорлис твърдеше, че дълбокият разум разсъждава над проблеми в продължение на седмици и месеци, независимо от оскъдния разум, докато не открие решения, каквито оскъдният разум изобщо не би могъл да си въобрази. И вярваше, че дълбокият разум е много по-мъдър от повърхностния, оскъдния разум.

Джорлис казваше, че когато един мъж се влюби в жена от пръв поглед, то това е предупреждение от страна на дълбокия разум, че жената пред него отговаря на представата му за идеална съпруга.

Дълбокият разум е създал този образ. Казал е на човека, че неговата съвършена любов трябва да притежава добротата на леля му и очите на майка му. Тя би могла да се отнася към децата с толкова нежност, колкото съседката, и да притежава бащиното му чувство за хумор. След това всички тези белези се съчетават в един образ, изтъкан от взетите назаем нишки в груба тъкан.

— Разпознаването, което изпитваш, когато срещнеш жената на своите мечти — учеше Джорлис, — е просто от това, че дълбокият разум ти говори. Той те известява, че е разпознал у някого някои добродетели, които отдавна си търсил. Дълбокият разум не винаги е прав, но винаги си заслужава да се вслушаш в него.

Глупости, беше си мислил Боренсон. Джорлис винаги му бе изглеждал малко превъртял.

Но всичко, което беше направила Мирима, започваше да го убеждава, че в този случай „дълбокият разум“ е бил прав.

Тя беше всичко, което Боренсон се бе надявал да намери у една жена. Беше изпълнена с топлина, състрадание и безкрайна преданост. През целия си живот той се беше чувствал като половин човек.

Мирима го допълваше.

И той я крепеше.

Студът от поразената ѝ ръка пронизваше хълбока му. Той не можеше да прецени дали усилието му да я стопли носи някаква полза. Лицето ѝ продължаваше да бледнее и треперенето ѝ се усили. С всеки следващ дъх мъглата около устата ѝ ставаше все по-гъста.

— Дръж ръката ми — промълви тя, тракайки със зъби. Той хвана премръзналата ѝ дясна ръка, но тя поклати глава. — Не тази. Не усещам нищо.

Все едно той я стисна, стисна и лявата ѝ ръка. Студът от дясната пареше като огън, гореше го. Почти не можеше да се понася.

Зачуди се дали би могъл да отклони студа, да се превърне в проводник за смъртта ѝ.

„Мен вземете — помоли се той на Силите. — Вземете мен вместо нея.“

Тя се облегна тежко на него и склони главата си на рамото му.

— Обичам те — прошепна той в ухото ѝ.

Тя кимна.

— Знам.

Някъде далече в леса самотен вълк зави към издигащата се луна. Падащите звезди шареха нощното небе.

Той я целуна по челото. Мирима рухна в прегръдката му като мъртва. Боренсон я задържа за миг права. Тя все още дишаше, но колко ли още щеше да издържи?

Беше късно, след полунощ. Той беше гладен и изтощен. Имаше си няколко дара, които можеха да му помогнат, но нито един на жизненост, и нямаше никаква представа колко далече е Фенрейвън.

Помисли дали да не остави Мирима и да отиде да потърси помощ. Беше едра жена и не знаеше колко далече ще може да я отнесе. Но вълкът виеше и той не смееше да я остави. Освен това знаеше, че тя няма да иска да умре сама.

И Боренсон я вдигна и я понесе.

ЗВЕЗДОПАД

Катастрофата ни учи на кротост, състрадание, кураж и твърдост. Извън това тя е абсолютна досада и нямаме никаква полза от нея.

Херцог Палдейн

В Дворовете на прилива последва нов трус. Вестноосци от цялата околност донесоха на Йоме сведения за понесените щети. В часовете след първата вълна се бяха сринали кулите на десетина замъка, както и един мост, свързващ два от по-големите острови.

По-тревожни бяха сведенията за щетите в бедните квартали. Там малките съборетини рухваха и се подпалваха и хората се бореха с пожарите. Още по-лошото бе, че след първия земен трус северното крайбрежие беше ударено от огромни морски вълни, които бяха преобърнали стотици лодки и бяха помели над хиляда къщи.

Нямаше как да се узнае броят на загиналите.

Пламъци огряваха града и към небето се издигаха стълбове черен дим.

Слугите и стражите от двореца на Габорн бяха избягали навън, понесли одеяла и кожи, на които да легнат. Но никой не спеше.

Дворът бе осветен от многобройни фенери. Готвачите разнасяха хляб и грамадни късове печено свинско и телешко. В желанието си да повдигнат настроението кралските менестрели решиха да засвирят.

Карнавалът, който се получи, беше зловещ.

Йоме имаше чувството, че е прокълната от Земята.

Но с притока на сведенията осъзна, че трусовете нямат нищо общо с нея. Явно опустошението бе много по-силно на десетина мили на север, където цели села бяха сравнени със земята.

В замъка се стичаха пратеници и молеха за помощ в спасяването на хора и селища. Шамбелан Уестхейвън, който изпълняваше обичайните задължения в отсъствието на краля, прехвърляше преценките по тези въпроси на Йоме.

От часове тя седеше на двора, менестрелите наоколо свиреха и пееха, а куриерите донасяха ужасни вести. С помощта на писарите и разни дребни благородници Йоме възлагаше на лордовете да помогнат на хората в усилията им да спасят каквото може и да нахранят и подслонят останалите без дом. Определяше и средства за възстановяване на разрушеното.

Само за една нощ изразходва десет пъти повече злато, отколкото баща ѝ щеше да има за цяла година, и започна да се тревожи, че разсипва богатството на Габорн.

Нямаше никакъв опит в управлението на толкова голямо кралство. Проблемите заплашваха да я смажат. Шамбелан Уестхейвън многократно предлагаше съвета си в критични моменти. Беше компетентен човек и познаваше кралството по-добре от нея.

Нейната Дни се бе свила на земята и само я гледаше и се мъчеше да не заспи. Десетина пъти след като я беше извела от кулата, ѝ бе благодарил от все сърце. Още не можеше да сдържи плача си и Йоме копнееше да ѝ даде утеха.

Дни явно се безпокоеше за семейството си, само на няколко мили оттук.

Но Йоме не можеше да утеша и самата себе си. В Хиърдън се бяха появили странни трусове, преди да го напусне. Беше ги усетила отново на юг от Карис, а сега и тук, в Дворовете на прилива. Дали бяха свързани?

Габорн твърдеше, че това е послание. Че Земята изпитва болка. Но ако малките трусове бяха признак за тази болка, чудеше се Йоме, какво тогава можеше да означава това опустошително земетресение?

Интуицията ѝ подсказваше, че тези бедствия са свързани. Мъчеше се да не мисли за това.

И така, земята се тресеше и пожарите бушуваха из града, и изведнъж през тълпата, събрала се в двора на кралската цитадела, закрачи един висок мършав схоляр.

Носеше син халат с извезани по него сребърни звезди, отличаващи го като звездоброец. Имаше дълга сива брада и пронизващи очи.

Шамбелан Уестхейвън се наведе към ухото ѝ и прошепна...

— Учителят край камината Дженес, от Стаята на звездите. Сигурно наблюдателната му кула е паднала. Но позволете да напомня

на ваше величество, че не харчим средства за възстановяването на техните кули. Къщата на Разбирането винаги е била поддържана само от своите патрони.

Йоме кимна.

Звездоброецът пристъпи пред нея и заговори с фересийски акцент:

— Ваше величество, моля за ухото на кралицата. Имам голям проблем, безпрецедентен проблем.

— С какво мога да ви помогна, Учителю Дженес?

— Не знам откъде да започна — каза объркано звездоброецът. „Разбира се, че не знае — помисли тя. — Фересийците никога не знаят откъде да започнат, нито как да свършат или кога да стигнат до същината.“

— Вашата наблюдателна кула е претърпяла щети?

— Обсерваторията ли? Бъркотията е пълна — карти и ръкописи се търкалят навсякъде. Има и пожар! Помощникът ми едва не загина, докато се мъчеше да спаси картите. Ще минат седмици, докато я разчистим. Убеден съм, че водата, която хвърлихме върху огъня, направи толкова бели, колкото и самите пламъци... но, уф, това не е ваша грижа, нали? Всъщност не съм сигурен дали изобщо нещо от всички тези работи е ваша грижа.

— Аз също — отвърна съвсем искрено Йоме, защото откакто беше отворил уста, тя все още нямаше никаква представа какъв е проблемът му.

Той погледна тълпата слуги и прошепна:

— Ваше величество, може ли да поговорим насаме?

Йоме кимна и двамата закрачиха през двора към сянката под двата ореха в ъгъла до стената на замъка.

— Милейди — попита я той. — Какво знаете за звездите?

— Че са красиви — отвърна сухо Йоме.

— Да — каза Дженес. — И може би също така знаете, че с хода на сезоните съзвездията се въртят в небето. В началото на годината Елвинд минава над планините на север. Но в разгара на лятото той е почти точно отгоре.

— Знам.

— Тогава с... с голям смут съм длъжен да ви съобщя, че звездите не са както трябва.

— Какво?

— Звездите тази нощ не са както трябва. Много е смущаващо. Тази нощ е третата от Месеца на листата. Но според нашите карти звездите са разположени като в дванайсетата нощ от Месеца на жътвата — с две седмици назад.

— Как е възможно това? — попита Йоме. — Да не би картите да са сбъркани? Може би...

— Картите не са сбъркани. Гледал съм ги стотици пъти. Мога да измисля само едно обяснение. Светът е поел по някакъв нов път през небесата. Дори луната... според предварителните ми измервания...

Допреди миг Йоме се чувстваше съсипана. Сега беше сломена. Зяпна го с отворена уста и накрая успя да каже само:

— Какво можем да направим?

Дженес поклати глава.

— Аз... навярно никой не може да помогне. Но вашият мъж все пак е Земния крал.

Изведнъж тя си спомни думите на Ейвран. Единствената истинска господарка свързваше Руната на опустошението с Руната на небесата и на Пъкъла. Канеше се да създаде нов свят, в който човечеството нямаше да оцелее.

Възможно ли бе да изтласква Земята от предопределения ѝ курс?

— Разбира се. Ще... ще го известя веднага.

Дори Единствената истинска господарка да беше направила това, как можеше Габорн да я спре? Беше изгубил силите си.

Звездоброецът се обърна да си тръгне. Очите на Йоме обходиха отчаяно двора. Извика да ѝ пратят куриер, мислеше да напише писмо до Габорн.

Но докато обмисляше какво да напише, осъзна, че всичко, което иска да съобщи на Габорн, той вече го знае.

Беше я предупредил, че ако не унищожи Господарката на халите, всички негови хора ще загинат. Знаеше за опасността не по-малко от нея.

А дали знаеше? Габорн можеше да усеща опасността, но никога не можеше да предвиди източника ѝ. И почти всички негови Избрани в Мистария все още бяха недалече от град Карис. Не можеше да усети опасността за онези, които бяха извън града. Зачуди се какво ли щеше да каже Габорн, ако го предупредеше за подозренията си за

предстояща атака тук, в Дворовете на прилива. Дали щеше да я помоли да напусне, или да остане? Зачуди се какво ли щеше да каже, ако разбере, че светът се е отклонил от небесния си курс.

Точно тогава Граймсън влезе в двора. Един облекчител вървеше по петите му.

— Милейди — викна ѝ той. — Намерихме ги тия дарове, дето ги иска Габорн.

Мислите на Йоме бяха в пълно безредие. Беше забравила за даровете. Габорн бе наредил облекчителите да подготвят вектори за Ейвран. Този тук трябваше да отведе векторите при Габорн.

— Доведете коне и тръгнете веднага — каза тя на Граймсън. — Всяка секунда е скъпа.

— Милейди — отвърна Граймсън, — тия вектори будуват цяла нощ. Не бих искал някой от тях да падне от коня. Има кралски впрягове, бързи почти колкото кон.

— Разбира се, ще вземем впряговете тогава.

— Ние?

Йоме имаше чувството, че светът около нея се разпада. Габорн я беше изпратил тук, за да е в „безопасност“. Но трусовете бяха ударили и много кули бяха рухнали, а от небесата падаха звезди. Светът беше излязъл от курса си.

Никое място не беше безопасно.

Мястото ѝ беше до Габорн, но тя не можеше да го последва в Долния свят. Там щеше само да му бъде в тежест. Той все още беше Земния крал и макар силите му да бяха смалени, само той можеше да се изправи срещу Господарката на халите.

Но все пак трябваше да има нещо, което да може да направи, вместо да чака тук, в Дворовете на прилива. Огледа се и видя, че шамбеланът Уестхейвън се съветва с лордовете. Е, той познаваше това кралство по-добре от нея.

— Граймсън — заяви тя твърдо. — Доведете свитата ми. Идвам с вас. Трябва да говоря с Габорн.

Надраска бележка за шамбелан Уестхейвън, в която го предупреди да се подготви за щурм откъм морето, и я връчи на един паж.

След няколко мига вече я нямаше в двора.

СПОМЕН ЗА ЛЯТО

Хиляда удара, нанесени в битка, носят на човек по-малко чест от един-единствен акт на състрадание.

Айвариан Боренсон

Боренсон залиташе през тъмните блата. Носеше Мирима на ръце. Беше едра жена и въпреки даровете си на мускул не можеше да я носи лесно — много бързо се уморяваше.

Докато я носеше, стискаше дясната ѝ ръка, за да ѝ влее живот. Надяваше се, че по някакво чудо може да ѝ помогне да остане жива още малко.

Подозираше, че няма смисъл.

След около час наистина се увери, че няма смисъл. Студът на дланта ѝ го смразяваше до костите, дясната му ръка се вкочани в нейната.

Не съжаляваше за решението си да я задържи, да я стопли. Съжаляваше само, че вече не може да усеща ръката ѝ, защото собствената му плът сякаш бе замръзнала, корава като лед в най-люта зима.

И така, той я носеше по неравния терен. Слушаше как тракат зъбите ѝ и всеки път, когато от устата ѝ излезеше облаче леден дъх, мислеше, че е станало чудо.

Вървеше с огромно усилие. Пот се лееше от него и краката му пареха. Без дарове на жизненост се уморяваше като всеки друг човек. Не смееше да спре за отдых, защото се боеше, че ако спре, няма да може отново да събере воля и да тръгне.

Така че залиташе и продължаваше напред под капещите дървета и озарените от звезди небеса, по земя толкова влажна, че ставаше само за тритони и червеи. Вълкът не спираше да вие. Боренсон вече не се страхуваше нито от убийци, нито от призраци. Знаеше, че собствената му смърт не е далече. Студът от призрака на тот изсмукваше топлината

от ръката му, стигаше вече чак до лакътя. Молитвата му отчасти се бе изпълнила.

Мирима щеше да умре. Не можеше да го предотврати. Но знаеше също така, че и той няма да живее много дълго след нея. Беше приел смъртта ѝ и за себе си.

И докато вървеше, усети нещо странно между краката си — усети тестисите си.

Нямаше никакво предчувствие, не бе изпитал гъдел или друго някакво предупреждение. Всъщност беше забравил, че момченцата не се раждат с увиснали орехчета. Те съзряваха в малки торбички и се смъкваха след втората година.

Балсамът на чародея бе изпълнил чудото си. По-естествен начин да се случи това едва ли можеше да има.

— Ще платя на тоя проклет чародей не повече от една халба и за двете — промълви задавено Боренсон и се изсмя на жестоката шега на съдбата.

Продължи да върви. Вдигаш крак, стъпваш. Вдигаш крак — залиташ още стъпка напред.

Главата му клюмаше. С всяка стъпка светът сякаш започваше да плува и очите му не можеха да се съсредоточат.

Изгуби съзнание и известно време продължи да върви като в сън, в който сянката на Мирима се носеше леко до него.

— Тръгвам с теб за Инкара независимо от всичко — каза тя. — Остави тялото ми тук и ще те последвам. И без това е много студено.

Обзе го смазваща тъга и той погледна надолу, за да види дали е истина. Не можеше да разбере дали още диша. Леденият студ се плъзгаше вече по цялата му ръка и пронизваше рамото му.

Искаше му се само да легне до Мирима и да умре.

Спомни си за посланието до крал Зандарос. Не можеше да го отнесе. Винаги се бе старал да бъде верен на Габорн. Заболя го от мисълта, че накрая ще се провали.

А Дайлан Чука, героят от легендите, който все още уж бил някъде в Инкара? Дара всечовешки? Дали изобщо съществуваше?

Продължи да върви. Очите му се затваряха. Залитна в коритото на някакъв поток, подхлъзна се на кръглите мокри камъни. Един от тях го удари в коляното и го събуди. Беше мъгливо. От потока се вдигаше

мъгла и изпълваше дерето. Той се надигна и загази във водата — стигаше до средата на бедрата му — под тъмните дървета.

„Трябва вече да съм близо до Фенрейвън“ — помисли Боренсон.

Чу цвилене на кон. Скочи, разбра, че го е подминал в тъмното, или заради мъглата, или в съня си.

Собственият му боен кон, този, който беше дал на Мирима да го язди, стоеше край потока с оплетени в един клон юзди. Той отиде до него, задържа в прегръдката си Мирима и порови в дисагите.

И намери балсама на чародея.

Измъкна го и успя да отвори капачето с една ръка. Вгледа се в Мирима. Беше тъмно и мъгливо. Едва виждаше заради парещата пот, щипеща очите му. Не можеше да разбере дали още диша. Не можеше да долови дали гърдите ѝ се повдигат.

Погледна към небето и видя две звезди да се носят през висините. Хоризонтът сякаш беше изсветлял. Скоро щеше да дойде утрото. Зачуди се дали ще доживее да го види.

Седна на земята, без да пуска Мирима, и разтри балсама по ръката ѝ.

За себе си остави съвсем мъничко.

После легна с нея до потока. Опита се да чуе пляска на водата, ромоляща между камъните. Загледа се в странното криволичене на мъглата през клисурата. Подуши миризмата на влажната пръст. Щурец засвири някъде в бодливите храсти и добави тъжната си серенада към музиката на водата. Не усещаше дясната си ръка. Притисна се до Мирима с надеждата да я стопли.

Мислите му бяха объркани и смътни. Беше уморен до смърт, а не можеше да заспи.

Дълго остана така. Звездите започнаха да избледняват. Дори му да дишаше, той не можеше нито да го види, нито да го усети. Погали брадичката ѝ. Беше студена.

„Мъртва е“ — примири се най-накрая Боренсон, замаян.

Балсамът беше стоплил ръката му, беше ѝ върнал малко живот. Дръпна я да я измъкне от ледената длан на Мирима.

Нямаше смисъл да се преструва повече или да се надява, че би могла да оживее. На острова Туин, където бе роден, мъртвите се предаваха не на земята, а на морето.

Затова той целуна Мирима за сбогом и я помоли за прошка, че не я е обичал достатъчно. После я отнесе при потока и нагази. Водата изглеждаше по-топла от нощния въздух. Все още помнеше лятото.

Някъде в далечината закукурига петел. Умът му беше размит от умората. Предаде жена си на водата и на мъглата над нея, пусна я да се понесе по течението. Част от него не можеше да повярва, че си е отишла. Така е със смъртта. Взря се в мъглата отпред, вслуша се в музиката на потока.

— Нека намери покой в прегръдката ти — прошепна на потока, — докато я носиш към морето.

Имаше чувството, че някак я е предал. Но беше изтощен и объркан и не можеше да проумее защо. Обърна се и се помъкна към коня си. Във Фенрейвън щеше да има хан, но се съмняваше, че ще намери там утеха.

ТАМ, ОТКЪДЕТО НЯМА ВРЪЩАНЕ

Животът е пътуване и с всяка своя стъпка стигаме до точка, от която няма връщане.

Габорн Вал Ордън

Утрото завари Ейвран свита като бебе до Пролет в дъното на един фургон, който трополеше по някакъв път на юг от Карис. Езикът ѝ беше престанал да кърви от ухапаното, но тънкото ѝ наметало бе подгизнало от пот. На дъската над нея беше кацнала богомолка, придобила сиво-кафявия цвят на фургона. Стоеше съвсем неподвижно.

Ейвран трепереше от болка, напълно изцедена. Но гърчовете ѝ общо взето бяха спрели преди час. Знаеше, че ще живее.

Най-лошото беше, че знаеше, че не е успяла. И този път бе яла не от подходящата хала. Майсторът на пътя продължаваше да е някъде в халската орда, чакаше Габорн да го хване. Чакаше Ейвран.

Тя отчаяно поклати глава. Халите страдаха много повече, отколкото можеха да понесат хората. Вече го знаеше. Способността им да търпят болка далече надвишаваше тази на човек. Ейвран се боеше, че ако се опита отново да яде, ще умре. Но след като трябваше да намери Майстора на пътя, не можеше да откаже.

Малко знаеше за оръженосеца, от който беше яла.

Хитрия ядач се казваше. Малкото спомени от него я терзаеха.

Хитрия ядач често беше изравял тунели под вражеските бърлоги и беше замислял и водил унищожителните войни на своята кралица. Виденията, които спохождаха Ейвран, бяха отвратителни — щурмове през вражески тунели, разкъсване на сладкото месо на вражески трупове и поглъщането им със зверски апетит. В спомена ѝ никой не беше пощаден. Дори яйцата на вражеските кралици ставаха храна за ордата на Хитрия ядач. Никой човешки владетел не бе толкова хищен като чудовището, от което беше яла.

Хитрия ядач беше майстор в изкуството на войната, беше изучавал древни битки срещу човечеството и се беше стремил да

измисли нови стратегии.

Ейвран притвори очи срещу изгряващото слънце и се опита да забрави.

Фургонът продължаваше да се носи напред по дирята, оставена от халите. В спокойното утро високите облаци бяха застлали небесата като завивка от бяла коприна, а слънцето зад нея бе като розов светилник, целият засиял. Над полята се вдигаше утринна омара.

Халите подскачаха с тътен през равнините, черни на фона на бледата утринна светлина, като огромно подплашено стадо слонове — тичаха през златистите степи и вдигаха прах и уплашени рояци скакалци високо в небето.

Но сега халите тичаха бавно. За пет часа през нощта бяха изминали по-малко от четиридесет мили.

Бяха се изтощили. Ейвран го усещаше от всеки спомен на Хитрия ядач. Пот продължаваше да се цеди от всяка нейна пора. Мъчеше я зверска жажда. Пиеше, но водата не я утоляваше. Жадуваше за още, но когато ѝ подадоха прясна вода, тя я подуши, сякаш изпаднала в паника. Искаше ѝ се да има сира в нея.

Самите хали бяха започнали да проявяват признаци на изнемога. През нощта първо една хала, а след това друга отпаднаха от походната колона. Не спряха, само започнаха да въртят в кръг. Левите им крака продължаваха да пристъпват напред, но десните им не можеха, затова се въртяха по земята като водни бълхи по повърхността на езеро.

Габорн, който от един час яздеше до фургона, посочи закъсалите хали и попита:

— Знаеш ли какво означава това?

— Умират от жажда — отговори тя.

— Тогава да се надяваме, че денят ще е топъл. Може би малко повече слънце ще ускори края им.

В този момент лявата ръка на Ейвран се сгърчи и изтръпна. Тя извика от болка. Пролет пропълзя до нея на дъното на фургона и започна да я гали по косата.

Един спомен отведе Ейвран в годините, когато беше малка. Спомни си за една разходка с майка си край Келисбрук, пред „Глигана и елена“.

Трябваше да е била много малка. Помнеше, че тогава за пръв път беше видяла поток.

Водата на Келисбрук ромолеше и бълбукаше над кръглите камъни, огладени и излъскани от водата като порцелан. Вода толкова студена, че приличаше на лед, разстлан върху чакълестите брегове. Вкусът на прясната вода бе като студен дъжд във въздуха, а ромоленето и звънът ѝ по камъните — като сладка музика. Водата замъгли лицето ѝ.

На някои места потокът забавяше и пропадеше в спокойни вировете. Там малки рибки пробягваха в сенките на обрасли с мъх дънери и над дълбините танцуваха водни кончета.

С часове беше търсила с очи срамежливите раци сред камъните.

След това Ейвран легна под една върба сред петно от слънчева светлина, а майка ѝ я галеше по косата и ѝ разказваше приказки.

Но сега Ейвран беше много далече от Келисбрук. Струваше ѝ се, че е било преди цяла вечност.

Треперейки в прегръдката на Пролет, тя се вгледа в очите на съществото. Милувката на Пролет ѝ носеше утеха и Ейвран усещаше силата на Земята в нея, но не беше толкова утешителна като майчината милувка.

Нещо загадъчно, диво и хищно блестеше в очите на Пролет. Зелената жена изобщо не беше никаква жена, не беше майка ѝ, нито приятелка. Пролет дори не беше животно.

— Можеш ли да ми помогнеш? — попита Ейвран. — Можеш ли да ми помогнеш да намеря Майстора на пътя?

Зелената жена не отговори. Дори не разбра въпроса.

Изведнъж от фургоните наоколо се разнесоха радостни викове.

Ейвран се надигна и се огледа. Войниците яздеха бавно през равнините, след тях тежко пристъпваха гигантските главанащи. Халите отпред се придържаха в стегнат походен строй. Не виждаше повод за радост.

— Какво става? — попита Ейвран кочияша.

Той се обърна от капрата.

— Подминахме мястото, от което връщане няма. За халите вече е по-близо да тръгнат към Долния свят, отколкото да се върнат към Карис.

Мъжете викаха радостно, като при голяма победа.

Габорн пришпори коня си покрай редицата фургони и един ранен рицар се показа от един от тях и подвикна:

— Ще ги ударим ли пак?

— Още не!

Габорн огледа замислено халите, обърна се и погледна Ейвран, сякаш очакваше от нея съвет, но не попита нищо.

Халите се влачеха трмаво към родния си свят, а войските на Габорн язدهа покрай фланговете им.

Изведнъж Габорн наду бойния си рог, призовавайки ги да се оттеглят. Извика на фургонджиите:

— Обръщайте фургоните! Бързо! Връщаме се.

— Какво има? Какво става? — попита фургонджията на Ейвран.

Изглежда колебливо халите. Нищо не се беше променило. Чудовищата все така си се движеха на юг. Той забави конете и обърна фургона. Плесна с камшика над главите на животните и фургонът заподскача обратно по пътя, докато подсилените коне набираха скорост.

Все пак не можеше да ги подгони презглава. Бяха едри товарни коне, използвани да карат бързо стока, но малко от тях притежаваха повече от един дар на метаболизъм. А керванът можеше да се движи по пътя едва със скоростта на най-бавния впряг.

— Махнете се от пътя! — извика Габорн на водачите на фургоните. — Пуснете юздите на конете. Халите ще нападнат!

Ейвран се надигна от постелята си и се загледа към чудовищата, за да види някакъв признак за опасност.

Нищо особено не забелязваше. Коларят плесна с камшика. Колелетата запяха и фургонът заподскача над камъни и коренища. Фургоните и водачите им замяха дълги сенки под ранната утринна светлина.

След две-три минути цялата орда изведнъж спря марша си и от редиците на халите изригна злокобен съсък.

Хиляди чудовища се надигнаха на задните си крака и останаха така няколко дълги секунди.

Съсъкът ставаше все по-силен и по-силен. Халите изглеждаха възбудени, или може би уплашени.

Коларят изруга конете и попита:

— Какво става?

— Надушват нещо — отвърна Ейвран. Бойците на Габорн бяха яздили покрай фланговете им. Нейният фургон беше може би на две

мили встрани от редиците им.

Изглеждаше сякаш халите се мъчат да доловят нещо или да надушат някаква миризма, която им се изплъзва.

Ейвран се обърна на изток, но не можа да забележи нищо на хоризонта — само златисти поля с дъбове, издигащи се тук-там, някакви далечни хълмове.

Дали надушваха военна част? Дали се надяваха на подкрепления, или идваше някаква армия на помощ на Габорн? Съмняваше се.

Огледа небесата за някакъв признак за буреносни облаци на хоризонта.

В това време халите се втурнаха право към войските на Габорн. Лордовете на подсилените си коне лесно надбягаха чудовищата, но главанаците се затрудниха много. Скачаха през полето, махаха с ръце и си викаха на своя си език.

Фургонджиите заплющяха с камшиците и завикаха:

— Дий! Дий!

Конете зацвилиха от ужас.

Тя видя как един от впряговете рязко свърна към другия до него. Сблъскаха се и един от конете се препъна. От фургоните на земята се разсипаха пики, фургонджиите изхвърчаха от каприте като парцалени кукли.

Единият закуцука и се хвана за задницата на най-близкия подминаващ фургон. Другият не помръдна.

Халите се носеха с тътен към фланга на Габорн. Тичаха с подновена сила, по-бързо, отколкото можеше да допусне, че е възможно, и зъбите им святкаха на утринната светлина.

Ейвран не можеше да проумее защо изведнъж им бе хрумнало да предприемат настъпление.

Рицарите на Габорн свърнаха на североизток. Мъжете на бойните коне можеха лесно да надбягат чудовищата. Но нейният фургон беше друго нещо. Той се друсаше през полето и я подхвърляше във въздуха всеки път, щом някое колело се удареше в камък. Чу трясък и едната ос изпращя.

Ейвран се хвана за ритлата. Главанаците вече тичаха наблизо, почти до фургоните. Халите затваряха кръга. Сърцето ѝ биеше лудо.

Пролет се бе изправила и наблюдаваше чудовищата напрегнато, сякаш готова да скочи срещу първото, което се приближи.

Една хала в предните редици награби цяла канара и я хвърли. Камъкът профуча двеста крачки и удари един от близките фургоци.

Фургонът се пръсна. Водачът му и конете изчезнаха, без да се чуе писък — превърнаха се в кървав фонтан. Дървени и метални парчета, късове окървавена плът изхвърчаха на десетки крачки във въздуха и западаха по полето.

Още хали последваха примера и премазаха други десетина фургоци.

Нейният колар изплющя с камшика и фургонът заподскача още по-бързо през степта. Пропадна в някаква дупка и Ейвран чу как оста отново изпука.

Една хала изрева и закрачи срещу фургона.

Друга също скочи напред, огромна оръженоска, стиснала в предните си лапи бойна гегата. Ейвран помнеше от спомените на Хитрия ядач колко ефективно може да е това оръжие в опитни ръце.

— Помощ! — изпищя тя.

Нямаше нужда да се притеснява. Коларят ѝ подкара на изток толкова рязко, че за малко щеше да обърне фургона, но успя да се измъкне от пътя на халите.

Грамадната оръженоска пресече пътя за отстъпление на фургона зад тях.

Ейвран видя лицето на фургонджията. Беше старец с посребряла коса и кожено палто. Той изрева в паника, опита се също да свърне на изток.

Огромната лапа на оръженоската се изстреля напред и Ейвран се уплаши, че ще пронже стареца между очите. Но гегата ѝ се стовари върху врата на предния кон. Халата дръпна с все сила и повлече коня.

Целият фургон се разтресе силно, падна и вторият кон, окът се счупи. Предното колело се удари в един от падналите коне и фургонът рухна на земята със страшна сила.

Ейвран затвори очи. Не искаше да гледа какво става с фургонджията.

Изведнъж осъзна, че се отдалечават от редиците на халите.

Чудовищата можеха да се обърнат и да продължат яростната си атака, да пометат още трийсет-четиридесет фургона, но не го направиха. Вместо това ордата се стече на куп и се подреди в нов строй, без да спира да тича на изток.

Грамадните оръженоски образуваха петоъгълник със страна от по една миля, а по-дребните хали оформиха звезда в средата. По всяко рамо на звездата по няколко пурпурни магесници образуваха издължен триъгълник. Злата магесница с нейната свита зае средата на звездата. Ейвран разпозна строя, извлече го от спомените на Хитрия ядач.

Халите го наричаха Бойния ред.

Строят не беше предназначен за бързо придвижване. Беше замислен за военна атака.

Тя стисна здраво ритлата на фургона. Сърцето ѝ туптеше от ужас, мислите ѝ потекоха бясно. Стомахът ѝ се беше стегнал на възел. Мъчеше се да се успокои.

Водачът ѝ подкара фургона полека. Халите вече ги бяха подминали, отдалечаваха се.

Ейвран беше летяла над тези равнини, знаеше всеки град и всяка паланка. На изток лежаха няколко хълма, отвъд тях река Донестгрий се виеше лениво през равнината. Села и ферми имаше навсякъде покрай бреговете ѝ. Но единственият по-важен град беше Фелдъншир, на четиридесет и пет мили на изток.

Фелдъншир представляваше проснала се във всички посоки плетеница от къщи, магазини, мелници, ферми и пивоварни, разположени сред гористите хълмове. От небето не приличаше толкова на град, колкото на струпани едно до друго села.

Ейвран не можеше да измисли нищо друго, което можеха да искат халите — никаква крепост, нищо.

— Нападат Фелдъншир — извика Габорн някъде съвсем наблизо.

Габорн препускаше с все сила и гледаше объркан строя на халите. Усещаше бързо надвисващата опасност над Фелдъншир, на около четиридесет и пет мили на изток. Много от ранените от Карис бяха отплавали по течението на реката през нощта и сега се бяха спрели на отдых в града. Земните му сетива закрепяха предупреждение към неговите Избрани: „Бягай! Бягай!“

Ордата препускаше в странна нова формация през златистата степ. Прах и суха трева се издигаха на хиляди стъпки. Утринното слънце, запълзяло през облаците, хвърляше странна жълтеникава светлина.

Но защо Фелдъншир?

— Вода! — извика му Ейвран. — Тръгнаха са на водопой!

— Във Фелдъншир? — удиви се Габорн.

— Не, в изворите при Вонеща вода, само на три мили оттатък града! — каза Ейвран. — Виждала съм ги от въздуха — като зелени изумруди. Във водата им има сяр!

Габорн знаеше изворите. Горещата минерална вода, която извираше от земята, беше истинско проклятие за живеещите наоколо. На мили околоръст нямаше нито една ферма, а в студените зимни утрини изпаренията от изворите понякога духаха чак до Фелдъншир.

„Възможно ли е?“ — зачуди се той.

— Но Фелдъншир е на четиридесет и пет мили оттук!

Ейвран закима енергично.

— Ние знаем, че са четирийсет и пет мили, но халите може би не го знаят. За тях водата е само миризма във въздуха.

„Може ли една хала да помирише вода от толкова далече?“ — зачуди се той. Вълците можеха да надушват кръв от четири мили, а Вонеща вода сигурно миришеше по-силно от кръв.

И така, халите се понесоха на изток, право срещу вятъра. Пред тях се издигаха обрали с дъб хълмове. Халите щяха да нахълтат в леса и да оставят след себе си цяла миля широка дия на опустошение.

Габорн облиза устни. Някои от чудовищата вече бяха изоставили редиците, твърде изтощени, за да продължават бясната скорост. След тях препуснаха неколкостотин пиконосци.

Четиридесет и пет мили! Колко дълго можеха да тичат, преди да капнат от умора?

Така или иначе, беше решен да убие Майстора на пътя. Трябваше да тръгне бързо и да ги изпревари.

— Скалбейрн — извика Габорн. — Изпрати десетина от най-бързите си конници към Фелдъншир. Щом халите искат водата, погрижи се да не я получат.

— Милорд?

— Отровете изворите — заповяда Габорн.

— Да ги отровят? — повдигна вежди Бизнесман.

Габорн се намръщи. Беше Земния крал, а Земята бе съюзена с Водата. От поколения неговите предци бяха съюзници с Водата.

— Този избор не го взимам лесно — каза Габорн.

— Но какво да използваме? — попита Скалбейрн.

— Всичко, което ви падне подръка. Отидете при гилдията на дърворезбарите. Помолете майстора на гилдията Уалахс за помощ.

— Добре — отвърна Скалбейрн, привика няколко души и ги прати да препуснат в галоп към Фелдъншир. С тях тръгна и барон Уагит.

Но отравянето на водата нямаше да е достатъчно. Халите щяха да прегазят Фелдъншир.

Габорн усещаше заплахата за хилядите бежанци. Можеше да си представи как изглеждат сега речните брегове, с биваците на ранените и болните в тях.

Трябваше някак да спре ордата, да блокира пътя им... или най-малкото да ги забави достатъчно, за да се спасят хората му.

При скоростта, с която тичаше ордата, щяха да стигнат там след два часа. Дори най-бързите куриери трябваше да поемат по пътя на девет мили до Балитън, а после на югоизток. Техният път щеше да е шейсет мили. Дори на подсилени коне това щеше да им отнеме близо час.

А това щеше да остави на хората във Фелдъншир само един час, за да го опразнят.

— Ей, вие — извика Габорн на десетина Владетели на руни. — Бързо донесете пипала от задниците на няколко хали. Ще им запалим още един пожар! Сигурно ще можем да ги изплашим отново. Някой тук познава ли Фелдъншир?

Един млад благородник се обади:

— Ваше величество, семейството ми е оттам. Отраснах в Дарквалд.

Дарквалд беше орехова гора на север от Фелдъншир. Местните занаятчии използваша дървото, за да правят маси, дървени купи, изящни сандъци и гардероби, декоративни обшивки и резбовани врати. Много от най-красивите дървени изделия в Мистария бяха изработени във Фелдъншир.

— Значи знаеш къде да подпалите огъня?

Лордът погледна след халите и каза:

— Да. В Шрусвейл.

— Готов ли си да го подпалиш?

— Не бих искал... имам сестра, която живее в това село. Но както виждам, халите са тръгнали точно натам.

Друг от лордовете заговори:

— Той е прав. Хълмовете се издигат от двете страни, а Шрусвейл се пада точно по средата. Няма по-добро място за спиране на халите.

Габорн беше чувал, че на билото на прохода има хубав хан.

Обърна се към Ленгли.

— Вземи хиляда пиконосци на бавни коне и заедно с главанаците тръгнете след халите. Посичайте всяка, която отпадне, но не нападайте главната сила. Гледайте да запомните мястото на всяка, която може да е Майстора на пътя. Аз ще поведе хилядата най-бързи рицари към Шрусвейл.

КРЕПОСТТА

Ако трябва да умрем, поне да умрем в разкош.

Молитва от Индопал

Зората бавно изгря над Картиш и обагри с розова омара сивите попарени земи. Радж Атън се подготвяше за щурм. Не пееха птици. В полята нямаше добитък. Дори самотен ветреца не лъхваше.

Сенки изпълваха низините, а слънчевата светлина позлатяваше билата на хълмовете. Високо горе в шпионския балон се носеше един огнетъкач, с двама обикновени бойци. Балонът с форма на граак се рееше в неподвижния въздух като чайка.

Радж Атън стоеше на един висок рид и се взираше надолу. Под него се беше проснала чудовищната крепост на халите. Злокобна кафява мъгла обкръжаваше мястото, вихреше се в огромен кръг като бавно торнадо. През мъглата той виждаше телата на стотици хиляди мъртъвци, нападали по бойното поле. Пуснабиш бе повел хората си на бран, но проклятията на злата магесница бяха толкова силни, че никоой прост войник не бе могъл да преживее тази вихреца се мъгла. Мъже и жени с по три дара на жизненост пристъпваха в ръждивия облак и можеха само да залитнат няколко крачки, преди да рухнат.

Още по-лошото беше, че както го бяха предупредили неговите чародеи, мъглата бе свързана със своя източник. Дори силният вятър на свечеряване не бе успял да я разнесе. Напротив, тя продължаваше да кръжи влудяващо, заседнала сякаш в свое собствено пространство и време.

Радж Атън нямаше да може да изпрати обикновена войска в този пъкъл. Обикновените бойци щяха да са от полза само ако халите побегнеха.

При Карис той бе видял как лепкавите издигнаха единична черна кула, наклонена под странен ъгъл. Кулата беше усукана като рог на нарвал.

Тук халите бяха построили пет такива кули в кръг, всяка наклонена навън. Напомняше му на лъскава черна корона от тръни.

Вътре в кръга имаше нещо като гнездо или крепост, слепена от нишки синкавобял клей, подредени в сложни чудновати шарки. От укрепението нагоре стърчаха по-малки шипове и остри шпилове, като бодли на морски таралеж, и навсякъде се виждаха малки дупки, подобни на стрелковите амбразури по замъците.

Радж Атън не виждаше външни стражи. Но зад амбразурите забеляза злокобното сияние с цвета на живот, цвят, който само неговите очи можеха да видят.

Крепостта гъмжеше от хали.

Стръмните изкопи около нея щяха да пречат на бойните коне да се приближат. Рововете изглеждаха дълбоки около два̀сет стъпки или повече. Дори един Владетел на руни в броня щеше доста да се изпоти, докато изкачи насипите им.

Зад самата крепост, сред камарите отпадъци от мината имаше цял халски град. Виждаха се хиляди и хиляди входове на подземни тунели.

„Това е глупост“ — каза си Радж Атън. В Карис неговите рицари се бяха мъчили да удържат стените на един як замък само с един вход. Беше се оказало почти невъзможно. Тук щеше да му се наложи да атакува халите в собствената им крепост, укрепление с непозната конструкция и план.

Странни на вид хали се бяха впили в острите шпилове на всяка от черните кули. При Карис не беше виждал такива. Бяха някакъв нов вид, неописан в нито един бестиарий.

Костните плочи на главите им стърчаха назад под странен ъгъл и правеха муцуните им изключително дълги. Всяка от тези хали имаше по трийсет и шест пипала. Предната част на ръцете им също изглеждаше по-дълга, отколкото на оръженоските. Кожите им бяха тъмносиви. Стояха по върховете на кулите и въртяха глави.

Въпреки че Радж Атън бе на цели две мили, халите изведнъж рязко се обърнаха към него и развяха пипалата си въпросително.

Обикновена хала нямаше да го забележи.

Значи и халите си имаха далекогледци. Тази порода наистина трябваше да е рядка, щом бяха толкова малко.

Взе го за важен признак. Наистина легендарната Господарка на Долния свят бе излязла на повърхността. Сега Радж Атън щеше да се срази с чудовището.

Гледаше укреплението със смесица от удивление и смут. Нито един замък не беше оцелял след щурм на Радж Атън.

„Една крепост е само черупка, в която да се скрие притиснатият враг“ — напомни си той.

Примижа и огледа постройката за уязвими места. Не можа да види нито едно, но това не го разколеба. Беше събарял цели крепости само със своя Глас и макар това да се окаже неефективно, когато се опита с постройката на халите при Карис, беше сигурен, че ще намери някаква слабост в отбраната на чудовищата.

Пуснабиш му беше послужил добре в подготовката за тази битка. През изминалите два дни не беше оставил войниците да бездействат. Подсилени коне бяха докарали балисти от всяка крепост на двеста мили околоръст, опразвайки отбраната на най-богатите замъци в цял Индопал.

Бе пратил хора в Ейвън и беше осигурил запалими прахове, с които правеха опити огнетъкачите на Радж Атън.

Беше събрал десет хиляди слона, в това число четиридесет бойни с дарове на мускул, метаболизъм и жизненост.

Нещо повече, беше разбрал, че огънят може да се окаже ключът за прогонването на халите.

Картиш не беше известен с много дървета, но покрай руслото на неголямата река растяха много фурми и цитрусови дървета. Покварата беше опустошила градините. Ето защо хората му бяха изсекли всички мъртви дървета на трийсет мили наоколо и ги бяха струпали северно от халската крепост. Горещото слънце ги беше изсушило през последните два дни.

Тъй че от мига, в който Радж Атън пристигна в Двореца на канарчетата, хората му бяха готови за война.

Радж Атън наду овнешкия рог и мъжете му се подготвиха за щурм.

На една миля зад него двеста хиляди души започнаха да подготвят петте хиляди балисти и катапулти. С тях прииждаше милионна войска обикновени бойци и придружители.

По-нататък други два милиона души и десет хиляди слона започнаха да влачат дървета към крепостта.

Четири хиляди Непобедими — до един благородници от Южен Индопал — препуснаха нагоре по склона да се присъединят към Радж Атън.

Бяха бляскава войска, облечена в богатите одежди на Индопал. За тази битка бяха изоставили тежките брони и ризници, каквито носеха в бой мъжете в земи със северен климат. Вместо тях бяха облекли доспехи в стила на древните — плътно изтъкана коприна с една дузина пластове дебелина. Беше едновременно по-лека и по-здрава от боядисаната кожа, а освен това през нея тялото можеше да диша.

И така, лордовете на Индопал тръгнаха на бран в дълги ярки копринени дрехи, боядисани в пурпур и злато. Тюрбаните им бяха отрупани с рубини, смарагди и диаманти, големи колкото кокоше яйце. Конете и бойните слонове бяха покрити с чулове като за парад. Носеха бляскави пики, богато резбовани и покрити със златен варак, а ножниците на мечовете им блестяха от скъпоценни камъни и сребро.

Никога в историята на Индопал не се беше събирала такава войска. Радж Атън яздеше гордо в челото им, облечен в доспехи от блестяща бяла коприна, както се полагаше на сана му.

Земята затътна под копитата на неговата войска; над равнините се вдигаха облаци прах от влаченето на дърветата и балистите.

Халите запазиха спокойствие.

От един час вече простите бойци се приближаваха до вихреците се кафяви мъгли и трупаха дърветата. Радж Атън се загледа към крепостта и видя хали, притичващи в паника зад амбразуриите. Но не бягаха, нито се опитваха да атакуват. Беше очаквал някаква форма на съпротива, но халите не предприемаха почти нищо, дори камък не хвърляха по хората му.

Всъщност причината бе очевидна. Вихрецият се облак изпарения продължаваше на около четвърт миля извън крепостта. Халите не можеха да видят армията му.

Така че изчакваха.

Купчините дървета растяха. Огнетъкачите надзираваха войниците и слоновете. Трупаха дърветата на две грамади, едната на изток от крепостта, а другата — на запад.

Радж Атгън беше очаквал, че чародеите ще струпат дърветата на най-обикновени могили, но дърва имаше в изобилие и огнетъкачите заповядаха всеки куп да бъде подреден като огромна руна с около четвърт миля в диаметър. На изток беше Руната на Огъня. На запад — Руната на Нощта.

Десет хиляди работници все още се трудеха между дърветата, когато огнетъкачите посегнаха към небесата. Нощ падна от хоризонт до хоризонт и те привлякоха огън, който с вихър се спусна от небето и засъска между дърветата.

Письците на горящите хора изпълниха въздуха и те подхванаха зловещия танц на умиращите.

Радж Атгън го прие стоически. Не обичаше да гледа как загиват негови хора, но Рахджим го беше уверил, че е необходимо жертвоприношение. „Само няколко хиляди ще умрат. Но по-добре да загубим няколко хиляди души, отколкото да загинем всички.“

Миризмата на опърлена коса и опечена мас изпълни низините. Рахджим и Ааз застанаха сред руните и засияха, обгърнати от пламъци.

Радж Атгън рядко принасяше жертви на висшите Сили. Но сега се чувстваше отчаян. Въпреки че предната нощ беше взел дарове на жизненост, парализата на лявата му ръка пълзеше нагоре към рамото.

Чародеите на Радж Атгън, загърнати в пламъци, затанцуваха сред огъня, извиваха се и се въртяха като дервиши, докато не се превърнаха сякаш самите те в пламъци. Топлината от горящите руни бе ужасна дори от половин миля. Дърветата запращяха и пратиха нагоре облаци от черен дим.

Една от халите на кулите на крепостта рухна, останалите започнаха да слизат, уплашени от топлината.

Пуснабиш вдигна ръка пред лицето си и извика:

— О, Велики, огънят е твърде жарък! Дори мъже с много дарове няма да могат да щурмуват крепостта.

— Може би халите ще ни направят услуга и ще се опекаат в собствената си пещ — викна някакъв благородник.

Сърцето на Радж Атгън заблъска в гърдите. Усещаше зноя, но не се боеше от него. Студът по лявата му ръка леко понамаля. Почувства я малко по-жива.

Ааз многократно го бе убеждавал, че огънят ще го изцери, но само ако му се остави да изгори всичко човешко в него.

Пулсът му се ускори.

За няколко мига огънят се усили все по-убийствен. Пламъците танцуваха на стотици стъпки във въздуха, носеха се на знойни облаци.

— В земята, в центъра на тази крепост, е всечена велика руна — извика Радж Атън на своите благородници. — Ще даря сандък пълен с рубини на онзи, който пръв забие в нея бойния си чук. — И наду отново рога, подготвяйки мъжете за атака.

Лордовете му нададоха бойни викове.

Над крепостта на чудовищата двамата войници в балона започнаха да хвърлят чували с летливи прахове. Праховете падаха на мръсни пелени — завеси от червено, сиво и жълто. Горещината беше толкова силна, че самите те отстъпиха. Единият залитна назад, без да може да хвърли чувала. За миг едно от копринените крила на граака започна да тлее, но огнетъкачът Чеспот бързо привлече топлината към себе си и продължи да хвърля праховете.

Изведнъж от запад полетя кълбо от свирепа бяла светлина и подпали злокобните прахове.

Получилото се огнено кълбо избухна с грохот, който отекна на цели мили. Земята потрепера и три от черните кули на халската крепост се сринаха.

Хиляди хали заизвираха от подземните си убежища с оръжия в ръце.

Междувременно злата чародейка хвърли своето контразаклинание. Последва гръмовен тътен и от всички амбразури забълваха злокобни пушеци. Пламъците близо до крепостта запращаха и замряха.

— Атака! — изкрещя Радж Атън и силата на неговия Глас изпълни хълмовете.

Балистите на юг от пламъците изхвърлиха залпове скали и железни прътове към връхлитащата орда. Армията му обикновени бойци не се поколеба. Бойците се развърнаха в две крила и се понесоха напред да срещнат чудовищата.

Радж Атън престана да се интересува от битката в низините. Пришпори имперския си жребец право към крепостта и извади бойния

си чука. Около него и пред него останалите лордове се понесоха в бесен галоп.

Обграден от горящите руни, той изведнъж изпита пълен покой. Тук, в средоточието на битката, имаше някакво присъствие, каквото досега не беше усещал. То не притежаваше нито тяло, нито форма — само огромен апетит. Чувстваше го като някакъв облак, понесъл се над бойното поле, като орел, чакащ часа на своя пир.

Не говореше, но той бе сигурен, че го усеща.

Радж Атън се вряза във вихреците се ръждиви мъгли и затаи дъх, докато бойният му кон ги прекоси. Очите и ноздрите му пламнаха само от допира на въздуха.

Конят му стигна до ямите и Радж Атън скочи долу. Небето почерня, докато се катереше от другата страна. Огнетъкачите извличаха огън от небесата. Знаеше, че след няколко мига ще започнат да хвърлят огромни огнени кълбета към амбразуриите на крепостта.

Писъци изпълниха бойното поле, щом армиите му се сблъскаха с халската орда.

Небето изсветля отново, изпълнено с огнена светлина и звук като от връхлитащ бурен вятър. Откъм страната на Ааз се понесе огнено кълбо.

Неколцина воители овладяха входа на крепостта и се втурнаха вътре. Леговището на халите беше убийствено тъмно.

Над и под входа имаше амбразури. Първият воин, който нахлу вътре, спря за половин секунда и един огромен прът се спусна надолу, закачи го с куката си под брадичката и го дръпна нагоре.

Втори боец бе поразен от халски меч в слабините. Силата на удара го изхвърли на десетина стъпки нагоре към тавана и той падна сред дъжд от кръв. Трети мъж забеляза опасността и бързо я прескочи, избягвайки удара отгоре и следващия от един страничен процепа. Входът бе смъртоносен капан.

Тунелът се извиваше на спирала нагоре в абсолютен мрак. Радж Атън подуши надигащата се опасност от халско заклинание в края на тунела — и то изригна напред преди той да успее да предупреди хората си.

Той отскочи встрани. Сиво-зелен облак се изстреля през отворието на бърлогата и дващсет души изчезнаха.

Радж Атън отново скочи напред — преди магесницата да е успяла да хвърли ново заклинание.

Осъзна, че е може би единственият, годен да проникне в халската крепост. Притежаваше дарове на зрение, които му позволяваха да различи сиянието на халските туловища дори в абсолютния мрак. Метаболизмът и гъвкавостта му позволяваха да прескача смъртоносните удари на мечовете по-бързо, отколкото халите можеха да се движат.

За по-малко от секунда след като магесницата хвърли заклинанието си, той вече бе стигнал горния край на тунела.

Скочи в отворената ѝ паст, заби бойния си чук в мекото ѝ небце още преди да е усетила, че е нападнал. Мозък и кръв рукнаха отгоре щом тя отвори уста в паника и залитна назад.

Изтъркаля се от устата ѝ и залегна между краката ѝ. Изпита прилив на мир и покой. Имаше нещо дълбоко удовлетворяващо в убиването на хали.

Стените около него се разтресоха, щом едно огнено кълбо се удари с грохот в крепостта и пръсна светлината си през хиляди амбразури. Той видя пред себе си новата си жертва — още една магесница.

Беше проникнал дълбоко в чудовищната крепост.

ГЛАВАТА НА ЧЕРНАТА ЦАРИЦА

Какво струва един удар, който не отнема човешки живот? Само предупреждава жертвата за опасността.
Из ученията на мълчаливите

— Чуйте ме! Чуй ме, о, народе! — викаше някакъв мъж в ранното утро и гласът му изпълваше улиците.

Емир Оват се събуди от дрямката си в кулата на Посветителите, в своя дворец в Бел Наи, град край морето в малката държавичка Тулистан, малко на север от Куран.

Емирът беше сляп. Беше дал зора си на Радж Атън. И тъй като беше обичан от своя народ, се беше превърнал във вектор на Радж Атън.

Затова сега го държаха повит тук, в Бел Наи, като старата котка на някоя жена.

Емирът не помръдна, не се затътри към терасата, за да чуе по-добре. Непознатият, който викаше долу, имаше големи дарове на глас, тъй че думите му се носеха по прашните улици и кънтяха над градския шум — рева на камили, кукуругането на петли, сутрешните викове на продавачи по пазара.

— Чуйте словата на Вакъз Фааракин, Бойния главатар на А'Келлах. Вдигам Атваба срещу най-презрения убиец... онзи, който се нарича „Владетеля слънце“, Радж Атън.

Бяха минали шест години, откакто емир Оват бе пленен в Двореца на Плачещите лозници край Ма-ал. Тогава Непобедимите на Радж Атън бяха обкръжили града. Предавайки се, емирът се беше надявал да спаси своя народ от пълно клане.

Сега той слезе от леглото си, изкуцука до малкия отворен прозорец и стисна решетките с ръце. Хладният нощен въздух го погали по лицето като женска длан.

Деветгодишният Мессан нахлу в стаята от стълбището на кулата.
— Татко! Татко! Чу ли?

— Да, чувам много добре — каза емирът. — Ела, сине, бъди моите очи. Кажи ми какво виждаш?

Момчето сграбчи лакътя на баща си и се изправи на пръсти. Над града бе надвиснала миризма на прах, камили и пушек, смесена с аромата на влажен коноп, от който жените по пазарите плетяха въжета и торби.

Емир Оват чу шумоленето на крака на тичащи хора. При портите се развикаха стражи.

— Извън замъка се събира голяма тълпа — зашепна Мессан. — Трима Непобедими седят на конете си наред площада.

— Сигурен ли си, че са Непобедими?

— Седят на имперски бойни коне и всички носят палтата на Непобедимите от А'келлах. Един има криле на гърдите и на шлема. Той държи нещо — човешка глава. Държи я за косата!

Оват чу дрънченето на ризници и тропота на ботуши по камъните долу.

— Нашите стражи какво правят?

— Някои тичат към портите, други застават по кулите. Някои са изпълнали лъковете си и като че ли се канят да стрелят.

— Нашите стражи няма да стрелят — каза емирът. — Вакъз Фааракин е на голяма почит. Сигурно ще изслушат какво има да каже.

— Чуйте ме! — извика Вакъз. — В Роуфхейвън се е издигнал Земен крал, Габорн Вал Ордън. Той се е оженил за Йоме Ванисалаам Силвареста и сега е роднина на нашия владетел по брак. Земния крал предупреди, че всички сме в голяма опасност, и моли Радж Атън да се откаже, докато не бъдат надвити враговете на човечеството. Но Радж Атън обезчести нашата държава. Той застава на страната на чудовищата, като се бие със собствения си роднина!

При тези думи се разнесоха викове на ужас и неверие. Някои завикаха:

— Лъжец. Този човек лъже.

— Вакъз вдигна главата да я покаже на хората — каза Мессан. Момчето замълча, докато Вакъз разказваше какво е сполетяло Карис. Разказа за битката с халите, обкръжили замъка. Разказа как хората му са се сражавали да защитят Карис, защото така защитавали цялото човечество.

Но Радж Атън се опитал да избяга от града на лодка, оставяйки жени, деца и собствените си бойци да понесат жестокостта на халите.

А когато Земния крал щурмувал от хълмовете и избрал за своя рат Радж Атън и всички негови Непобедими, Радж Атън се опитал да попречи на войските си да му предложат помощ, та Земния крал да загине.

— Дори когато любимата му жена, Сафира, се появи и го помоли да спре войната — извика Вакъз, — Радж Атън отказа помощ. Тя имаше хиляди дарове на обаяние и глас, и само най-коравото същество можеше да им устои. Радж Атън устоя. Остави халите да убият собствената му жена и Земния крал сам-самичък се изправи срещу халите!

При тази вест емир Оват ахна, после се смъкна на колене и се облегна на стената. Мессан го сграбчи.

Емирът отдавна се беше боял от това. Страхуваше се още от онази ужасна нощ, в която Радж Атън наложи обсадата си над Ма-ал. Тогава беше разбрал, че в малкото си кралство не би могъл да се опълчи на Вълчия господар.

Умът му мигновено се върна към онази нощ. Да се бие не можеше, но беше замислил друг план, който предлагаше надежда, че може тепърва да надвие Вълчия господар.

Беше взел всички силари в своята съкровищница и бе накарал облекчителите да ги претопят и изковат наново, та всеки от тях да е с руна на обаяние или на глас. После ги беше използвал върху милата си дъщеря, Сафира.

Радж Атън беше мъж с неутолим апетит. Емирът беше предположил, че Вълчия господар няма да може да устои на детето. „Помоли го да не ни убива — настоял бе Оват пред Сафира. — Той ще ни пощади заради теб. Помоли го да ми приготви почетно място сред своите Посветители.“

След поражението Радж Атън настоя да вземе езика на емира, убеден, че емирът трябва да притежава големи дарове на глас, с които да увещава своите поданици. В края на краищата как иначе би могъл един владетел да бъде толкова обичан от своя народ?

Но огледът на белезите по тялото на емира показа, че не носи никакви дарове на глас. Вместо това Оват му предложи очите си, като каза на Радж Атън:

— Тях вземи, че не желая да гледам как ще накараш народа ми да страда.

Този избор се оказа окаян. Твърде често Оват чуваше риданията на поданиците си по пазарищата.

Отдавна беше подозирал, че Сафира ще умре от насилие. Беше се боял, че в някоя дребна свада Радж Атън може да я удари. С неговите дарове на мускул всеки нанесен удар можеше да убие момичето.

Но Радж Атън обикна Сафира — обикна я толкова, колкото му позволяваше нравът му. Беше се грижил с нежност за нея, задоволяваше желанията ѝ, стана баща на децата ѝ и я отрупваше с подаръци. Беше станала истинска негова съпруга.

И ето че емирът разбра, че всъщност Радж Атън е убил Сафира — малката, мила Сафира.

На площада някаква старица започна да вика сърдито:

— Лъжец! Змийски език има тоя!

Емирът винаги се удивляваше, щом чуеше някой от простолудието да вдигне глас в защита на Радж Атън. Да се говори срещу него беше забранено със закон и затова човек можеше с месеци да не чуе нито един ропот, но той често си беше въобразявал, че другите таят своето недоволство също като него.

„Аз съм сляп човек, но и аз виждам злината му.“

Вакъз извика:

— Не лъжа. Искам да кажа на всички ви! Това е главата на един Непобедим! Казваше се Пашук. Радж Атън го посече, когато се опита да убие Земния крал. Кълна се в Атваба и призовавам всички добри хора! Отхвърлете игото на Радж Атън! Трябва да има само един крал — Земния крал!

Сърцето на емира заби силно в гърдите му. Разбираше, че Вакъз говори на него. Вярно, беше на пазара, на повече от сто разкрача долу, но беше дошъл да вика пред тези стени, защото знаеше, че емирът е тук, знаеше, че Оват може и да е сплашен, но не се е предал.

Докато Вакъз крещеше последните си думи, дрънна тетива на лък и във въздуха засвистяха стрели. По улиците настъпи паника.

Емир Оват нямаше нужда от очи, за да разбере какво става. Стрелците на кулата стреляха по а'келласите. Стрелите им удариха в тълпата, пронизвайки мъже, жени и деца. Ако се съдеше по звуците, битка се разгоря и сред самата тълпа — някои тръгнаха да се бият срещу Радж Атън, други — за да го защитят.

— Татко! — извика Мессан. — Един от хората на Вакъз е свален. Удари го стрела в окото. Паднал е от коня си. Вакъз и още един се опитват да избягат.

Битката кипна. Жени пищяха, чуваше се конско цвилене, сподирено от тропот на копита, газеци на месо. Зареваха мъже. Деца запищяха от ужас.

Развикаха се хора, по улиците зачаткаха конски копита и заглъхнаха.

— Вакъз избяга! — каза синът му. Но шумът на битката продължи.

— Кой печели? — попита емирът.

— Стражите, които са на страната на Радж Атън.

В този момент емирът осъзна нещо ужасно. Винаги беше мислил за тълпата долу като за „своя народ“. Но с капитулацията си пред Радж Атън той беше отстъпил този народ — отстъпил го бе на един човек без съвест, на човек без чест, който щеше да го използва като добитък.

Не беше спасил себе си, нито дъщеря си, нито народа си. Беше ги предал.

Сега беше моментът да си ги върне.

— Хайде, бързо! — каза емирът. Накара сина си да го отведе до една кутия и извади от нея кесия, пълна с монети, имаше и един голям рубин. — Докато стражите са заети на предната порта, искам тихичко да се измъкнеш по улиците отзад. Ако стражите понечат да те спрат, кажи им, че днес е моят ден за очищение и отиваш да ми купиш малко фурми за закуска. — Даде кесията на детето и го подкани: — Щом напуснеш двореца, иди в имението на сестра ми. Помниш ли къде е?

— На хълма ли?

— Да. Помоли я да те скрие. Разбра ли? И изобщо не се връщай! Аз няма да съм тук.

— Защо? — попита синът му. — Къде ще идеш?

— Тръгвам на война — каза емирът.

Долу, в цитаделата на Посветителите, Радж Атън пазеше най-ценните си вектори. Въздухът тук в Бел Наи беше особено здравословен и затова с времето Сафира бе успяла да убеди Радж Атън да приюти тук мнозина от хората, които му прехвърляха жизненост.

Емирът беше добре подготвен за този ден. Отдавна беше разбрал, че не би могъл да нанесе сериозен удар на Вълчия господар на Индопал от фронтвата линия. Но тук, в тила, ударът му можеше да се окаже опустошителен.

Щеше да го нанесе още преди година, ако не бяха децата му. В началото се беше надявал, че дъщеря му може да убеди Радж Атън да се откаже от своята злост. По-късно емирът разбра, че Радж Атън държи Мессан тук като скрита заплаха. Ако Оват предприемеше ход срещу него, синът му щеше да е застрашен.

— Какво искаш да кажеш? — попита синът му. — Искам да остана с теб.

Емирът не посмя да каже на сина си какво е наумил. Вместо това отиде до шахматната дъска, където двамата с детето бяха играли години наред. Многократно му беше напомнял, че понякога се налага да прави жертви, ако иска да спечели играта. Надяваше се, че синът му го е разбрал. Отвинти главата на черната царица и извади отвътре отровна игла. Тялото на царицата беше като мастилница, пълна със смъртоносното вещество.

Стражите щяха да убият емир Оват заради това, което щеше да стори. Надяваше се само, че ще може да спаси сина си.

— Тръгвай бързо — прошепна му той. — Дръж се спокойно и с вдигнато чело.

МАЛКИ ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЯ

Всеки ден всеки от нас прави малка жертва, за да просъществува цивилизацията. По своему всеки от нас е Посветител.

Крал Менделас Вал Ордън

Войските с Габорн препуснаха на север, за да отрежат пътя на халите. Ленгли поведе другата половина заедно с главанаците по дирята на чудовищата, за да избиват всяко, което изостане.

Бизнесман подкара до фургона на Ейвран, хвана я за ръката и я издърпа при себе си на седлото. В схватката един лорд беше убит и Бизнесман посочи бялата кобила, застанала над мъртвия си господар на една миля от тях.

— Би ли се осмелила да яздиш боен кон без помощ? — попита я той.

— По-лесно е от язденето на граак — увери го Ейвран. — Пък и да паднеш, земята не е на една миля под тебе.

— Съгласен съм.

Препуснаха в галоп към самотното животно, Пролет ги последва на сивия си жребец. Бизнесман скочи на земята, а Ейвран задържа юздите на коня. Постара се да не гледа мъртвия рицар, докато Бизнесман прерязваше с ножа си кожените каишки на тежкото покривало.

Но се наложи да погледне, макар и само за да се увери, че рицарят е мъртъв.

Определено нямаше никога повече да може да язди. Беше паднал лошо, прекършил си беше врата и беше ударил главата си в камъните. Мухите вече бяха накацали по него.

Бизнесман свали от кобилата тежката броня и остави само седлото. Сега кобилата беше готова за бърза езда.

Междувременно войските на Габорн бяха отпрашили далече на север, а с тях и фургоните. Ейвран помисли, че ще гълта праха им чак

до обед.

Но Бизнесман се метна на коня си, накара я да възседне бялата кобила и пришпори на изток, към хората на Ленгли.

— Какво правим? — попита го Ейвран.

— Ще отнесем предупреждение за Фелдъншир — отвърна Бизнесман.

— Искаш да кажеш, че няма да хванем пътя?

— През горите ще стигнем по-бързо, отколкото хората на Габорн по пътищата.

Според нея не беше много за вярване. Грамадният имперски жребец, който яздеше чародеят, бе предназначен за бърза скорост през равнините, не и по хълмовете. Нейната кобила, с малки копита и здрави крака, щеше да се справи по-лесно по високото. Но пък знаеше, че земните магове притежават странната дарба да намират по-лесни пътеки в гората.

— Добре. Но няма ли Габорн да се сърди? Той ще иска да съм до него, да го съветвам. — Мисълта да язди с него я ужасяваше. Щеше да я помоли да яде от още някоя хала, ако намереха по пътя такава, която да прилича на Майстора на пътя.

— Хмм. — Бизнесман се намръщи съсредоточено. — Никога не съм виждал Вонеща вода. Колко големи казваш, че са езерата?

— Не са големи. Стават по-големи зиме, когато ги напълнят дъждовете, но през лятото се свиват.

— Хрумна ми нещо — каза Бизнесман. — Току-виж успея да изцерея Вонеща вода, да я очистя, вместо да я тровим. Но трябва да избързаме. Магията е бавна.

— Мислиш ли? — попита го Ейвран. — Ти не си воден чародей.

Бизнесман въздъхна колебливо.

— Е, мога само да опитам.

Конете им се понесоха през равнината под жълтия облак прах. Подминаха войските на Ленгли.

Чародеят пришпори коня си нагоре по един стръмен рид. Спря за малко, докато Ейвран и вайлдът го настигнат. Гората пред тях беше гъста и почти непроходима, само с няколко пътеки на диви зверове. Глигани бяха ровили за жълъди и земята под дърветата приличаше на разорана.

Малко по на юг халите бяха навлезли в леса и дърветата се кършеха от напора на техния бяг. Един лопатар се появи, затичал уплашен по пътеката, и грамадните му рога изтракаха в храстите. Като видя чародея, животното побягна на друга страна.

Бизнесман вдигна тоягата си и изрече:

— Пътят е дълъг, къс е денят. Бърза пътека отвори ни сега.

Дърветата пред тях зашумяха, сякаш някой огромен звяр закричи през леса, дращейки по голите клони и сухите листа. И изведнъж Ейвран видя пътека, която допреди миг не съществуваше. Клоните от двете страни се полюшваха.

— Ето там! — извика тя.

— Виж ти — хитро се подсмихна Бизнесман.

Пришпори коня си по пътеката и препусна в галоп като вятър. Ейвран го остави да се отдалечи, с Пролет след него. Не искаше да я удрят ниските клони.

Но след първата измината миля забеляза, че ниски клони няма. Пътеката си оставаше открита и почти права. Макар земята да беше застлана с килим от сухи листа, отгъпканите от дивеча просеки, по които препускаха, бяха разчистени от камъни и клони като добре поддържан път.

Но когато се обърна назад, не можа да види никаква пътека. Клоните на дърветата се отмятаха като ръце и пак преграждаха пътя.

Сърцето ѝ заби лудо в гърдите и тя продължи напред, обзета от благоговеен трепет. Беше видяла злата магесница в битка, как хвърля разрушителните си заклинания, беше видяла и как Пролет убива хала само с един удар. Но сега подозираше, че Бизнесман е много по-могъщ и от вайлда, и от халата магесница.

Носеха се устремно напред. Конете им препускаха неуморно, докато не излязоха отново на главния път. Бизнесман стигна до село Шрусвейл много преди Габорн.

Ейвран го видя веднага щом излязоха от гората. Бели къщурки със сламени покриви се бяха пръснали по зелените ливади покрай северния склон на долината. Каменни зидове, съградени преди хиляда години, делиха полските имоти: тук зелена ливада, на която пасеше стадо овце, там — ечемичена нива. По-натам — градина с високо израсъл слънчоглед. Покрай южния склон на долината пътят се виеше и стигаше до селището. На главната улица се издигаше голяма

странноприемница с покрит с плочи покрив, от двете ѝ страни бяха наклеяли дюкяни с каменни стени.

Бизнесман препусна към първата къща. Пред конете се разбягаха червени кокошки.

— Бягайте, халите идват! — извика той.

Стопанката, грубовата с побеляла коса и широка уста, изскочи на прага. Бършеше ръце в дългата си престилка.

— Какво си се развикал? Не ми е до вас, сложила съм хляба да пека. — Явно го беше взела за луд.

— Извинете ме за безпокойството, госпожо — заговори Бизнесман с подигравателно учтив тон. — Но халите идат насам и крал Ордън скоро ще се бие с тях пред прага ви. Съветвам ви да предупредите съседите си и да се подготвите за бягство.

Ейвран изгледа жената с жал.

Същите хали бяха разсипали нейния дом в цитаделата Хейбърд и бяха опустошили Карис. Сега щяха да разорят и тази долина, да съборят къщите, стояли тук от поколения.

Старата жена престана да трие ръцете си и изгледа навъсено Бизнесман.

— Не ми разправяй врели-некипели — сопна му се тя. Но в същия момент забеляза вайлда и зяпна объркана. Явно не всеки ден пред прага ѝ заставаше зелена жена и чародей, който да ѝ говори за приближаващо бедствие.

— А вие по-добре бягайте — отвърна Бизнесман.

После пришпориха конете си напред по каменните улици на Шрусвейл.

Селището беше приятно. По вида на постройките можеше да се съди, че наближават Фелдъншир. Стълбовете на портата на хана бяха изкусно резбовани от хубаво дъбово дърво. На левия стълб бе изобразен менестрел с лютня под мишницата. На десния имаше благородник, който беседваше любезно с певеца. Гледната точка беше така извърната, че все едно двамата излизаха през вратата. Резбованият фриз отгоре изобразяваше богата трапеза, отрупана с праскови и ябълки, с хляб и печени зайци.

Табелата над хана също беше резбована, с изобразени на нея странници по пътя. Имаше го и името на хана: „Хлябът и гозбата“.

Виковете на Бизнесман привлякоха всички дюкянджии в селището. Кметът на Шрусвейл, който беше и собственик на хана, заби камбаната.

Ейвран не говореше много, само кимаше да потвърди предупрежденията на чародея. Зърна очите на едно тъмнокосо момиче, което държеше кукличка, изплетена от тръстика в едната си ръка, и стиснатото юмруче на малкото си братче в другата.

Момичето едва ли бе на повече от седем години и Ейвран изведнъж осъзна, че в следващия час го чакат ужасии, каквито не бяха виждали и белобрадите старци.

Напуснаха Шрусвейл и препуснаха по черния път от село на село. Бизнесман спираше във всяко и предупреждаваше хората. При всяко спиране селските камбани почваха да бият и човек можеше да проследи пътя им по техния звън. Във всяко следващо село хората вече се бяха събрали и чакаха да чуят новината.

На средата между Шрусвейл и Фелдъншир вестоносците на Габорн ги изпревариха.

Когато стигнаха града, камбаните вече кънтяха тревожно.

По улиците притичваха угрижени хора. Конете цвилеха и тропаха нервно с копита, с изпънати назад уши и разширени ноздри — подушваха страха на стопаните си. На осем мили на запад се виждаше вдигащ се над хълмовете пушек.

Ейвран прецени, че Габорн вече е запалил пожар в гората край Шрусвейл.

Гражданите на Фелдъншир бягаха от дюкяните и къщите си, вливаха се в непрекъснатия поток, поел на север от града, през моста над Донестрий.

Селяни в груби аби тичаха по пътя, натоварили всичката си покъщнина в денкове от одеяла и чаршафи. Фермери се тътреха в коли, пълни с начумерени деца. Някакъв заможен търговец беше качил в каляската си цялото семейство, крещеше от капрата и плющеше с камшика над главите на ония, които дръзваха да се изпречат на пътя му.

Все обикновени хора. Без подсилени коне и без дарове щяха да се придвижват много бавно. На всичкото отгоре губеха време, за да приберат нещата си. Мъже, работещи в дюкяните, трябваше да изтичат

до вкъщи да вземат децата и жените. Имаше да се събира храна, да се спасява покъщнина.

Обременени от тежестта на вещите, селяците нямаше да могат да избягат нито бързо, нито далече.

Мостът вече се превръщаше в гърло на бутилка.

Най-лошото беше, че по бреговете на Донестгрий се бяха спрели на бивак хиляди пострадали бежанци от Карис. Палатките им покрай реката образуваха цял град и ранените лежах по земята, наглеждани от знахарите. Покрай речния бряг тлееха лагерни огньове, а повечето котли по тях не бяха за храна, а за преваряване на превръзки. На всеки храст бяха провесени дрипи и парцали за сушене.

Ейвран никога не беше виждала лазарет, както го наричаха войниците, в който разкъсаните от битката да лежат така на открито. Със сушащите се превръзки, палатките от сиво зебло и дима, който замъгляваше всичко, „лазаретът“ приличаше на град от парцали.

Повечето хора бяха ранени тежко. Само малцина можеха да се вдигнат и да тръгнат сами, другите нямаше как да бъдат откарани. Всички лодки, които ги бяха докарали по течението, си бяха заминали — върнали се бяха за нов товар. Евакуирането на тези хора по суша не можеше да стане за часове. Беше тежък труд, за който трябваша дни.

И те бяха разбрали какво ги очаква.

Ранени жени и мъже плачеха от ужас и болка. От гърлата им се изтръгваха отчаяни молби: „Помощ! Помощ!“ и „Милост имайте!“ Всичко това само усилваше общата суматоха сред хората, бягащи да намерят убежище.

Няколко сакати мъже се вдигнаха от постелите си с героични усилия и се затътриха по моста. Движеха се много бавно и пречеха на хората зад тях. Прътове и тояги можеха да им помогнат да тръгнат по-бързо, но всяка по-здрава тояга покрай речния бряг беше ометена. Двама мъже в униформата на Градската стража стояха на моста и умоляваха множеството:

— Помогнете на ранените. Вземете по един и ги прехвърлете! Спокойно, има много време.

Но всички знаеха, че времето е твърде малко.

При палатките лечителите и хората от града се мъчеха да спасят колкото може повече нещастници. Фургони от околните ферми се бяха подредили в дълги колони по крайречните пътища. Но лечителите

вземаха само жени и деца, мнозинството от ранените, и оставяха мъжете да умрат.

Ейвран видя един човечец, свит като бебе в постелята си. Беше се примирил със съдбата и само чакаше.

Тя си спомни думите на Габорн от предната нощ. Беше се опитал да я убеди, че на този свят мъжете умират по-лесно, губят сили и свършват. Не беше повярвала. Сега го видя с очите си и се зачуди как е възможно.

Бизнесман подкара към гилдията на дърворезбарите. От седлото на бялата си кобила Ейвран гледаше хората, обзета от дълбока жал и скръб.

„Вече не съм като тях“ — осъзна тя. Конят ѝ можеше да я отнесе бързо и далече. Не изпитваше техния страх, изпитваше само жал.

Веднъж, когато беше малка, Бранд беше вдигнал една стара врата, лежаща в полето под гнездото на грааците при цитаделата Хейбърд. Тогава Ейвран видя зацъкалото в паника мише семейство, заслепено от слънчевите лъчи.

Под вратата живееха три поколения мишки — майка с пет деца и още шест малки розови бебенца. Нито Ейвран, нито Бранд искаха да им направят нещо лошо. Но ги погледаха как тичат насам-натам в паника, преди да оставят вратата на мястото ѝ.

Точно така се чувстваше Ейвран и сега — отдалечена от царящата наоколо суматоха, високо и над всичко това. Но гръмките шумове и бъркотията стряскаха вайлда на Бизнесман. Очите на зелената жена шареха насам-натам и тя трепваше при всеки близък шум като хваната в гората и затворена в клетка лисица.

Бизнесман спря пред палатата на гилдията, слезе от коня и ѝ каза:

— Наглеждай конете, докато говоря с майстора на гилдията Уалахс.

Уалахс беше не само Главен майстор на гилдията на дърворезбарите във Фелдъншир. Беше и кмет на града и макар да нямаше дарове, се радваше на голямо уважение.

Бизнесман отведе уплашения си вайлд в палатата. Ейвран остана сама отвън, хванала юздите на двата коня.

Масивната сграда в центъра на Фелдъншир служеше за реклама на стоката на гилдията. Издигаше се на пет етажа, зидана с дялан многоцветен камък и хоросан. Високите тавани на горните етажи се

крепяха от здрави подпорни греди с еркери от черен орех, изящно резбовани с горски сцени от Дарквалд: глигани и елени в леса, гъшията, понесли се над широкото русло на Донестгрий.

Всеки фронтон, всяка врата, всеки чардак и кепенец представляваха сами по себе си малко чудо на точност и детайл. Резбарите бяха спазили горския мотив из цялата сграда. Съвършено изваяни катерички притичваха сред боровите клони, резбовани по фронтони и опорни греди. Парадните врати бяха резбовани така, че да наподобяват горска пътека, с два фазана, показващи се иззад една скала. На галерията под най-горния етаж бяха изложени статуи на изтъкнати ваятели, работещи с длетата, тесли и пили.

Майсторите бяха положили големи грижи за външността. Тъмните дървени повърхности сякаш бяха покрити с дебел слой лак само преди няколко дни. Зимата приближаваше и Ейвран реши, че това сигурно е вярно.

Сградата служеше за паметник на красотата на дървото във всичките му форми. Покрай моравата от източната страна, край реката, растяха орехи. Листата им вече бяха станали тъмнокафяви — зимата наистина приближаваше.

„Колко лошо, че цялата тази прелест скоро ще рухне — помисли си Ейвран. — По-добре да ѝ се порадвам, докато мога.“

Докато зяпаше палатата с ококорени от възхита очи, някой каза:

— Ей, момиче, дай да ти помогна да слезеш.

Някакъв мъж я хвана за кръста и рязко я дръпна. Тя се обърна и видя сбръчкано лице и уста, пълна с прогнили зъби. Беше смъкнал качулката на наметалото над очите си.

— Какво? — Ейвран стисна юздите, но мъжът я свали от коня толкова бързо, че почти не ѝ остана време да се зачуди какво става.

Непознатият я пусна на земята до кобилата, дръпна юздите от ръцете ѝ и рече:

— Виж, тия коне не са твои. Струват много пари. Откъде си ги взела?

Ейвран помисли, че мъжът може би е познавал собственика на бялата кобила и има основания. Тъкмо се канеше да му възрази, когато той я удари. Както си стоеше, изведнъж юмрукът му замахна и тя отхвърча назад.

Светът наоколо се завъртя и за миг ѝ причерня. Болка прониза челюстта ѝ. Всичко сякаш стана много студено.

Надигна се от каменната настилка. Около нея викаха хора:

— Крадец! Ей онзи там, открадна ѝ конете!

Чу как непознатият подвижна на конете и препусна. Копитата им зачаткаха по камъните.

Ейвран погледна да види накъде тръгва, но тълпата запречваше гледката.

— Е, бедничката ми — заговори някаква старица и се наведе да ѝ помогне да се изправи. Шалът ѝ миришеше на зеленчукова яхния.

Челюстта я болеше и тя я размърда, за да разбере дали не е счупена. Стомахът ѝ се сви, сякаш щеше да изхвърли всичко, което бе яла на закуска. При падането си беше ударила тила в камъните. Ейвран го опипа, потръпна и загледа тъпо кръвта по пръстите си.

Само допреди миг се чувстваше толкова сигурна и самоуверена. Сега с нищо не се различаваше от всички наоколо.

Обзе я гняв към непознатия, откраднал конете. Ядоса се на самата себе си, че му бе позволила да го направи.

И почти без да го осъзнае, направи заклинание.

Представи си едрия имперски жребец на Бизнесман и се съсредоточи върху него. Видя го как препуска по пътя и как новият му господар го дърпа след себе си.

Умът на коня беше възбуден. Животното усещаше страха на хората, слухът му долавяше далечния тътен на ордата. Искаше да се освободи и да побегне, чак до откритите равнини на Индопал.

Копнееше за сочна трева и да препуска нощем през открити поля, с настръхнали ноздри, а гривата и опашката му да се веят на вятъра. Помнеше кобилите от стадото и сладкия вкус на потоците, стичащи се от високите планини.

Възбудата от всичко това беше възхитителна и в същото време — съвсем чужда за нея. Ейвран докосна съзнанието му и мигновено осъзна, че не изпитва почти никакво родство с великолепното животно.

Понечи да му извика в ума си, но образът веднага ѝ се изплъзна. Не можа да го задържи. Жребецът на Бизнесман нямаше да откликне на призива ѝ. Искаше да се махне оттук.

Тя опита друга тактика. Този път се съсредоточи върху нападателя, по-точно върху лицето му. Представи си прошарената му

брада, гнилите зъби и дори черната пъпка под лявото му око.

Сега той бягаше от града и се озърташе през рамо да се увери, че не го гонят. Изкиска се радостно, решил, че се е измъкнал.

Ейвран се пресегна с ума си и се постара да проникне в неговия по-дълбоко. Започна да вдишва и да издишва като него. Дори усети как е пълен мехурът му. Беше толкова възбуден, че наистина трябваше да спре и да се изпикае.

Тя бръкна още по-надълбоко в ума му и чу шепота на мислите му. „Чудесни коне. Ще ги продам в Гандри... ама тоя път няма да е за една халба ейл, а, не!“ Зърна дори късчета от въображението му — забавляваше се с някакви разголени кръчмарски пачаври.

Умът му беше пълен с воня и мръсотия. Почти ѝ прилоша, щом го докосна.

Тя го призова, заповяда му да обърне конете. „Върни се“, гласеше призивът ѝ. „Върни се, току-виж си убил едно дете.“ Крадецът за миг затаи дъх.

„Откъде ли ми щукна тази мисъл? — зачуди се той. — Ха! Току-виж си убил едно дете.“

После се изкиска доволен и пришпори още по-здро̀во бялата кобила.

Ейвран се отдръпна, върна се мигновено в съзнанието си и краката ѝ едва не се огънаха под тежестта ѝ. Опитът я беше изцедил и бе изкарал едри капки пот по челото ѝ.

Личинки по тялото на мъртвец да беше призовала, щеше да е полесно от тази гнусотия, разбра тя. Пък и щяха да са по-чисти. Бизнесман я беше предупредил, че да проникнеш в сло̀жен ум е много по-тежко.

„Може би трябваше да се спра на конете“ — помисли тя със съжаление.

След като не можеше да направи нищо повече, Ейвран влезе в палатата на гилдията. Бизнесман тъкмо слизаше по една разкошна дървена стълба и говореше припряно на Главния майстор Уалахс — внушителен мъж с дървени халки по ръцете, показващи ранга му, и с много властна осанка. Зад тях пристъпваше Пролет.

Главният майстор на гилдията тъкмо казваше:

— Разбирам тревогата ви, но хората ми тръгнаха преди петнайсет минути. Подозирам, че първите талиги, пълни с отровата,

вече са във водата.

— Какво изпратихте?

— Нищо особено — сапун, белина и дърводелски лак. Мислех дали да не пратя бира. Не всичката, която идва във Фелдъншир, става за пиене. Бих предпочел да отровя с нея извор, отколкото червата си.

Двамата бяха толкова улисани в разговора, че не забелязаха Ейвран.

— Бизнесман — извика тя и се подпря на близката стена, за да не падне, толкова ѝ беше лошо. — Обраха ни! Един тип ни взе конете!

— Какво? — намръщи се Уалахс. — Що за човек е?

— Непознат — отвърна Ейвран и се помъчи да го опише. — Той... дъхът му миришеше на ръж и на... риба.

— Къде е? — настоя Главният майстор.

— Замина, та се не видя! — каза Ейвран. Отвън се носеха шумовете на града, виковете на хора и тропотът на коне.

Главният майстор на гилдията въздъхна тежко и се извини.

— Не се притеснявайте. Можете да вземете моя фургон. Съжалявам за конете ви. Тук във Фелдъншир уж сме добри хора, но...

Бизнесман я погледна.

— Опитал ли се да извикаш животните?

— Ами... опитах. И крадеца също. Няма да се върне.

Ейвран прекоси стаята и рухна в един стол, съкрушена.

ОГЪН ПО ХЪЛМОВЕТЕ

В древни текстове се споменава, че Фалион е пращал в Долния свят хора, които да търсят тот. Чак в най-долните недра започнали да се натъкват на „обилни признаци“ за хали. Но повечето хора на Фалион загивали не толкова от битки с хали или тот, колкото от „непосилния зной, който ни измъчваше до смърт“.

Учителят край камината Вейлн, от Стаята на зверовете

Из хълмовете под Шрусвейл екнеше несекващ тътен. Следваше го съсъкът на милиони сухи листа по горската пръст.

Ордата тичаше напред.

Врани плющяха с черни криле над стария лес и се издигаха в небето, мъчейки се да избягат от връхлитащата гибел. Кръжаха като сива мъгла сред облаците грий. Слънцето студено и навъсено надничаше над сгъстяващата се жълтеникава пелена. Грамадни дъбове, покафенели в късната есен, потръпваха, пращяха и падаха, оставяйки черни дупки, зейнали в пъстрия балдахин на леса.

Халите напредваха в строй, невиждан дотогава от хората, странния нов Боен ред. Габорн спря коня си на билото на един хълм, примижа и се загледа към гората. Видя прииждащите хали, зърна сивите им туловища сред дърветата. Носеха се напред на дълги отскоци, с удвоена ярост. Много пъти бе мислил да прати бойци да устроят засада на чудовищата, но всеки път Земята го възпираше. Пиконосците не смееха да атакуват. Дори да се пратят стрелци щеше да е напразно усилие. Нещо беше станало с ордата.

Надеждата, че ще се напоят, им беше вляла нов дух. Явно се учеха бързо. Ейвран беше казала, че вече знаят името му и се боят от него.

Габорн ги беше надвил много лесно при Карис, когато мълниите ги хвърлиха в паника. Но беше изгубил много от силите си и сега не смееше да нападне.

Може би усещаха слабостта му.

Самият факт, че се учеха как по-добре да се бранят, го безпокоеше. Ами ако научеха и други хали на тайните си?

С всяка минута Габорн все по-силно подозираше, че няма да може нито да спре ордата, нито да отклони халите от целта им.

Тревожеше се дали хората му ще успеят да стигнат до изворите на Вонеца вода навреме и да ги отровят. Смрази го ужас.

По пътя си беше обходил колоната и беше очаквал да намери Бизнесман в челото, яхнал великолепия си боен кон. Но чародея го нямаше никакъв.

Стигна зелените поля и ливади на Шрусвейл само половин час преди халите и намери барон Уагит да бие селската камбана.

— Да си виждал Бизнесман? — попита го Габорн.

— Отиде да предупреди Фелдъншир — викна му Уагит.

Габорн въздъхна облекчено.

Селяните и търговците вече впрягаха конете в талигите и фургоните и влачеха покъщнина от домовете си — възглавници, храна, одеяла, прасенца и агънца. Една жена пред хана удряше тиган и викаше припряно на сина си да побърза. Друг беше решил изобщо да не бяга, а бе отворил вратата към мазето на къщата си и буташе вътре жена си и децата; после притича на двора и награби едно агне в едната си ръка и петела в другата.

Габорн извика на Уагит:

— Иди и изведи онзи глупак и децата му оттам!

Не можеше да скрие отчаянието си. Не беше просто някакъв крал, беше Земния крал. А поданиците му не изпълняваха съветите му дори за да спасят живота си.

Габорн огледа терена, за да реши къде да разположи бойните редици. Тук в Шрусвейл никой не беше строил стена. Покрай гората имаше дълга кошара за овце и тя трябваше да послужи като единствената барикада. Ниският ѝ зид нямаше да задържи халите, нямаше да ги забави дори. Грижливо натрупаните плочи сив камък не бяха по-сериозна преграда от черта, надраскана в пясъка.

Той влезе в една ливада, сред която имаше струпана купа ланшно сено, посивяло от мухъл. Драсна с кремъка и парчето стомана да изкара искра. След пет минути сеното пламна.

Но вятърът действаше срещу него. Долу в низините беше духал на изток. Но тук в долината въздухът бе неподвижен. Пожарът нямаше да се разнесе.

Едва бе разпалил сеното, когато ядрото на войската му започна да пристига — малко над хиляда души с високо вдигнати пики. Лордовете бързо нахлуха в долината и се строиха зад стената на кошарата, сякаш се канеха да удържат тази позиция срещу щурма на чудовищата.

Скалбейрн отиде при него и докладва:

— Милорд, халите са на по-малко от шейсет мили и вече тичат бързо. Знаят, че са близо до вода. Преди по-малко от час ни известиха, че хората на Ленгли се справят добре. Много от халите не могат да издържат на скоростта.

Габорн кимна и погледна нагоре по склона.

— Къде са мъжете с отрязаните пипала?

— Скоро ще пристигнат.

Габорн не можеше да чака.

— Подпалете дърветата — разпреди се той.

Петдесетина рицари се разбързаха. Навързаха слама по пиките си и я запалиха. Конете им прескочиха ниската каменна стена и препуснаха към дърветата.

Есенните листа бяха започнали да се трупат на кафяв килим в гората, а и през последните няколко дни тук не бе валяло. Въпреки това огънят не забушува така, както се бе надявал Габорн. Глееше и вдигаше пушек, изпълвайки въздуха със сивкава лютивя пелена.

А халската орда продължаваше да настъпва. Тичащи през камънаци и просеки туловища вдигаха глух тътен.

Барон Уагит подкара надолу по склона, стиснал брадвата си. Габорн погледна младежа с тревога. Уагит беше в опасност, можеше и да не оцелее в тази битка.

— Така — каза Габорн. — Значи си решил да се включиш в боя?

— Стига да мога. Ще опитам. Но... не съм сигурен какво трябва да правя.

— Ти вече би камбаната в селото и вече спаси един човек и семейството му. Не е нужно да се жертваш в битка. Със сигурност не и точно в тази.

— Искам... да остана.

— Ще се погрижа скоро да започнеш да се обучаваш за рицарство.

— Благодаря — промълви Уагит.

— Стой до мен — каза Габорн. — Ще правиш каквото правя аз. Уагит кимна.

Скалбейрн видя барона, приближи ги и извика:

— Е, това е мъж! Бива си го! — Обърна се към строените за бой свободни рицари и им подвикна: — Казах ли ви аз, че ще се ожени за дъщеря ми?

Уагит поклати глава на шегата на Скалбейрн.

— Не съм казвал такова нещо.

Но всички рицари зареваха от възторг, все едно че сватосването вече е в кърпа вързано.

А сетивата на Габорн писнаха предупредително: само на няколко мили на запад ранените бежанци още се бавеха край Фелдъншир. Той се помъчи да им изпрати зова си: „Бягайте!“

Но и да го чува хората му, никой не го послуша.

Хилядата рицари се бяха подредили в плътна линия през полето. Габорн извика:

— Господа, ще държим тук, колкото можем. Трябва да принудим халите да повярват, че ще се бием, и дано ги накараме да отстъпят. Но бъдете готови за оттегляне по моя команда.

Преди още да е свършил, над главите им прелетяха грий — издаваха звуци като скърцащи старчески стави. Земята затрепери и той бързо се обърна на юг. Само на две мили от селото дърветата пращяха и падаха.

По склоновете на долината вече бушуваха два пожара. Във въздуха се виеха червени и жълти стълбове, поглъщащи цели дъбове. Горещината удряше в лицето, пукаха клони и съскаха вейки. Но в средата на клисурата тревата и храстите само тлееха.

„Трябваше да сме тук преди час, с ведра с масло и катран“ — помисли си Габорн.

За миг дори едва не съжали, че си няма огнетъкач.

Халите бяха на две мили разстояние, после — само на една. Фронтът на походния им строй изпълни долината от северния склон до южния. Далеч на северозапад проехтя самотен боен рог — сигнал, че зад вражеската линия е останала воинска част.

Габорн разбра какво е станало.

Мъжете, носещи пипалата, бяха отрязани, явно изненадани от скоростта на халите. Габорн помириша дланите си. По тях още бе останала от онази миризма на чесън и гнило, която според Ейвран беше предсмъртният вик на халите. Надяваше се, че по ръцете на хората с него е полепнало достатъчно от нея, за да предизвика у чудовищата поне малко трепет.

— Дръжте позициите, господа! — извика Габорн.

Воините, яхнали конете си, бяха оформили плътна редица на петдесет разкрача от каменната стена. Ако заповядаше щурм, подсилените коне лесно щяха да прескочат зида.

Някои от рицарите започнаха да снишават пиките си. Други вече бяха изпълнали лъковете си.

От хълмовете лъхна лек ветрец, разлюля пламъците и му вдъхна малко надежда. Люшна се огненочервена стена, облиза земята и образува ниска огнена пелена под дърветата.

Но също толкова бързо вятърът секна.

Той зърна първите сиво-черни туловища между стволовете на дъбовете. Халите стегнаха редици, образувайки стена с ширина от половин миля. Оръженоска до оръженоска газеха, насочили напред гигантските си кристални геги и славни чукове.

Да се атакува този строй щеше да е самоубийствено. Халите с камъни зад първата редица щяха да им осигурят прикритие, докато магесниците мятаха гнусните си заклинания.

Халите настъпваха бавно, развявайки възбудено пипалата на главите си. Щом стигнеха до някое дърво, оръженоските просто снишаваха чудовищните си лопатести глави, изгребваха го с корените и оставяха широка просека през леса.

Бяха вече само на четвърт миля. Габорн се стараеше да изглежда колкото може по-смел, но земните му сетива предупреждаваха: „Бягай! Бягай!“

Всеки мъж под негова опека бе изложен на риск.

— Още не — прошепна Габорн на своята владетелка. Във Фелдъншир някои от Избраните му още лежаха в постелите си, други се нижеха мудро по моста над Донестгрий. Надяваше се да им спечели време. Всяка минута, с която забавеше халската орда, щеше да му донесе още сто спасени човешки души. — Още не.

После халите се оказаха едва на двеста крачки, почти до тлеещата линия в гората.

Не се разколебаха, не забавиха ход. Нещо повече, като че ли тръгнаха още по-бързо, щом приближиха пламъците, сякаш ги бяха очаквали.

Когато стигнаха до линията на пожара, снишиха главите си в пръстта, заораха като гигантски плугове и почнаха да гасят тлеещата шума. Пращящите, обвити в пламъци дървета западаха под напора им.

Ордата продължи невъзмутимо напред, тъпчейки през огъня. Хали засъскаха предупредително на съседките си.

— Отстъпвай! — извика Габорн.

Откъм стената от черни туловища полетя градушка от камъни. Цели канари, тежки колкото човек, западаха по първата редица.

„Встрани!“ — чу той в ума си вика на Земята и рязко пришпори коня си вляво. Точно пред него една огромна канара се стовари в ниския каменен зид на кошарата и го срина. Искри и каменни отломки изригнаха вдясно от него и удариха в редиците отзад. Пръснаха се коне и ездачи сред фонтани от кръв и разкъсана плът; болката го порази до костите, щом десетина души бяха изтръгнати от него.

Габорн погледна през рамо. Барон Уагит яздеше плътно зад него. Младежът бе изпълнил съвсем точно указанията му и само това спаси живота му. Пепелявият цвят на лицето му показваше, че Уагит съзнава колко близо е бил до смъртта.

Вляво от тях втора канара профуча през бойните редици.

Мъжете обърнаха конете и се понесоха в бесен бяг.

ВЛАСТЕРИН НА МРАКА, ГОСПОДАР НА СЛЪНЦЕТО

Мнозина мечтаят да извършат добри дела, но малцина придават форма на мечтите си.

Следователно не можем да твърдим, че величието е състояние на сърцето или ума в отсъствие на дела. Така само ще омаловажим достижението на онези, които доказват своето величие с делата си.

Аруна Атън, баща на Радж Атън

В крепостта на халите цареше мрак. По външните стени биеха огнени кълбета и за кратко осветяваха амбразурите. Бърлогата потръпваше от ударите им. Но дълбоко в недрата на леговището външна светлина не можеше да проникне.

С острия си слух Радж Атън чуваше бойните викове отвън в равнината.

Втурна се през един тунел, като оставяше зад себе си дълга редица мъртви чародейки и мечоноски.

Мракът беше стихията на халите. Нямаха нужда от светлина, за да се бият. Дори воднистото сияние на руните им най-вероятно беше случайност. Нямаше как да знаят, че дамгите по телата им светят.

Но огромното помещение пред Радж Атън като че ли беше изпълнено с огън. Той се втурна през входа, спря се и погледна през парапета долу към пода от дващсет и пет стъпки височина.

Пред него се беше проснал Печатът на опустошението. Потръпваше и пулсираше, изпълнен със светлина. Беше с диаметър близо двеста разкрача. В огромното помещение имаше десетина пурпурни магесници. В самия център на Печата, като чудовищен паяк в мрежата си, се бе присвила велика магесница.

Да, тя наистина бе доста по голяма от онази край Карис. Радж Атън не смееше да остави на халите време да реагират. Лявата му ръка беше все така вкочанена, а и не можеше дълго да сдържа дъха си.

Скоро щеше да се принуди да вдиша от мръсния въздух и да се увери колко гаден е вкусът му.

Пробяга няколко крачки, прехвърли парапета, превъртя се във въздуха и скочи върху главата на великата магесница. При сблъсъка десният му крак изпука малко под коляното.

Той понесе болката и заби бойния чук в сладкия триъгълник на магесницата. Опасяваше се, че за толкова грамаден звяр оръжието ще се окаже твърде малко. Бързо го издърпа и заби дръжката му в отворената дупка като пика.

Чудовището под краката му като че ли остана безразлично към раната. Магесницата разтърси глава и го отхвърли. Въпреки всичкия му метаболизъм и жизненост кракът му все още не се беше изцерил, когато се удари болезнено в пода.

Самият Печат на опустошението като че ли бе направен от разтопено стъкло, но на допир се оказа твърд като камък. Клеят на лепкавите се беше втвърдил на буци и по странните форми пробягваха прозрачни тъмночервени пламъци, които тук-там лумваха в тъмносино. Отгоре се стелеха пелени от магическа пушилка.

Руната на опустошението беше могъща.

Радж Атън замахна с чука и откърши една буца. От счупената руна лумна ослепително бяла светлина.

Великата магесница се обърна рязко, за да го нападне. От присвитото ѝ тяло изхвърча ято грий и кристалният ѝ прът грейна с болезнено жълта светлина.

От огромния прът се изстреля лъч, по-черен от най-черната нощ, и Радж Атън скочи встрани. Лъчът от мрак се заби в руната, където бе стоял допреди миг, и откърши грамадно парче.

Руната се пръсна. Взривът удари една от пурпурните магесници и тя се катурна на една страна, обезумяла от болка. Едната половина от тялото ѝ мигновено се стопи като проядена от силна киселина.

Радж Атън не можеше да остави на магесницата време за нова атака. Втурна се през Руната на опустошението и започна да бяга на зиг-заг.

Огромната магесница се надигна и залитна назад, обзета от паника.

Извиси се с шест стъпки по-висока от чудовището при Карис. И най-невероятните легенди не споменаваха за такова грамадно

същество.

Нямаше спор, това не можеше да е нищо друго освен Великата господарка на Долния свят.

Невъзможно беше да скочи толкова високо, че да забие чука си в масивния ѝ мозък, пък и тя прояви достатъчно благоразумие да си затвори устата, та да не може да я удари в небцето.

Единствената му достижима цел беше гръклянът ѝ, но лошо — нямаше пика подръка, да я забие по-надълбоко.

Дръжката на бойния чук беше дълга близо шест стъпки. С неговите дарове на мускул не беше кой знае какво да скочи високо във въздуха. Замахна с чука с цялата си мощ, при което рамото му изпука при ставата.

Бойният чук се заби в гръкляна на чудовището и злата магесница се надигна още по-високо, мъчейки се да се измъкне. Радж Атън се стовари на пода и бързо запълзя по-надалече от опасността.

Злата магесница хвърли пръта си, посегна с огромните си лапи и се опита да изтръгне бойния чук. Стисна го с кривите си пръсти, изтръгна го от себе си и го запокити. Оръжието изкълтя в тавана и се тресна в пода на десетина крачки встрани.

Отново посегна към пръта, а Радж Атън — към чука.

Не го беше забил достатъчно дълбоко. Един здрав удар в гръкляна трябваше да я убие почти мигновено, също като удар в бъбреците на човек.

Наоколо пурпурни магесници притичаха да се включат в битката. Великата магесница сниши главата си, разтвори широко паст към Радж Атън.

Точно това му трябваше. Той стисна бойния си чук и скочи в устата ѝ. Сухата грапава повърхност на езика ѝ все едно че беше направена от чакъл.

Челюстите ѝ изтракаха и се затвориха около него, и тя вдигна главата си назад, опитвайки се да го глътне. Той скочи и заби чука дълбоко в мекото ѝ небце, съсичайки в него дълъг прорез.

После дръпна чука и отгоре потече кървав мозък.

Злата магесница се олюля, направи няколко стъпки и залитна.

Радж Атън заби чука в гърлото ѝ, за да я задави.

Когато кашлицата ѝ го изхвърли, в помещението скочиха още дузина Владетели на руни, облечени в изящна коприна. Бопанастрат

извика:

— Избийте ги всички, да завземем крепостта!

Пурпурните магесници заотстъпваха, опитвайки се да се спасят. Ала спасение нямаше. Крепостта беше обкръжена. Радж Атън вече бе отворил проход към нея и бе разбил ядрото на отбраната на халите.

Вторият, който нахълта, беше Пуснабиш. Стотици Владетели на руни се изляха в крепостта.

Радж Атън изтича навън на открито, оставяйки на по-нищожните от него да довършат започнатото.

Представи си как тепърва светът ще пее в негова възхвала. Щеше да има паради в Мейгаса, докато той се възкачва на Слоноския трон. Хората щяха да застилат пътя под стъпките му с килим от рози, гардении и лотоси. Огромните златни гонгове пред западната порта на града щяха да кънтят ден и нощ в продължение на цял месец. Най-красивите жени във владенията му щяха да го дирят, копнеейки да заченат синовете му, а богати владетели и търговци щяха да го обсипват с щедрите си дарове.

Победата му щеше далеч да засенчи всички подвизи, осъществени от Габорн Вал Ордън. Той, Радж Атън, беше убил най-великата от халските магесници, беше спасил света.

Песни за него щяха да се пеят хиляда години. Неродени още деца щяха да седят вечер край огньовете и да слушат как Радж Атън се е изправил срещу Владетелката на Долния свят. Щяха да зяпват в почуда и щяха да се мъчат да скрият от бащите си как треперят от страх.

Всичко това и още какво ли не си представи Радж Атън на излизане от крепостта, докато се връщаше под слънчевата светлина. Отровният въздух се вихреше от бърлогата на халите на ръждивокафяви облаци.

Той скочи от стръмното долу в рова, изкопан от чудовищата, и изведнъж изпита разкъсваща болка. Прилоша му. Усещането му беше твърде познато.

Умираха негови Посветители.

Пазарищата в Бел Наи бяха окъпани от утринна светлина. Бели гълъби прелитаха между тънките върхове на кулите, кацаха по високите покриви на цитаделите и гукаха мило.

Долу на закрития пазар както винаги някакъв продавач дереше гърло:

— Пресен печен шамфъстък! Още пари!

По улиците лежаха камили и преживяха лениво.

Тук, на хиляда мили северно от Картиш, все още не беше стигнала вестта за нападението на халите в далечните земи. Придворните на Радж Атън не бяха пожелали да тревожат хората.

Но в най-дълбоките недра на цитаделата на Посветителите издъхваха четирима мъже. Трима от тях прехвърляха като вектори жизненост към Радж Атън. Емир Оват ги познаваше по гласовете. Единият беше Кораб Мантузар, Посветител, който действаше като вектор от близо двайсет години. Вторият се казваше Джинджафал Нисаи, прехвърлял жизненост по-малко от пет години.

Общо двамата бяха получили стотици дарове. Отпиваха чай и играеха шах, когато емирът ги убоде с отровната игла.

Сокът от отровния храст парализираше дробовете и рухнали на пода, сега те отваряха уста като риби на сухо. Без жизненост нямаше да устоят дълго на смъртта.

Но макар отровата да трябваше да свърши работата си бързо, все пак им остана време да извикат.

Емирът рязко се обърна и прободе трети Посветител.

Най-близкият пазач чу шума, нахлу в стаята и посече емира на две.

Докато старият владетел издъхваше, пазачът задържа ръката му. За миг емирът си въобрази, че човекът се опитва да му предложи утеха в сетния час. Но преди да склопи очи разбра, че стражът го държи само за да попречи на иглата да прободе нова жертва.

Радж Атън зяпна, задавен от смрадливия въздух. Дори и сега, достатъчно далече, той вкуси от проклятието на великата магесница: „Дъх да не вдишаш“.

Силата му не можеше да се отрече.

Проклятието стигна до дробовете му и ги стисна като менгеме. Той се напрегна отчаяно да го надвие, но всичките му останали дарове на жизненост не можеха да го опазят жив.

Умираха Посветители, негови вектори. Сриваха се живителните му сили. Проклятието на Бизнесман го беше настигнало. Той не беше Дара всечовешки.

Помъчи се да си поеме дъх и сърцето му заби диво. Само допреди няколко мига си бе представял възхвалите, с които ще го обсипят като спасител на света. А сега лежеше под облаци от мрак, зяпнал безсилно на дъното на някаква яма.

Над главата на Радж Атън прелетя огнено кълбо и се взриви в хълбока му. Сладкият зной се пръсна в стотици посоки. Наблизо лумнаха пламъци.

Той почувства топлината като благодатен балсам, спомни си как сладко го бе погалил по кожата този зной край огъня високо в планините Хест.

„Мога да те изцеря“ — прошепна в паметта му Ааз.

Небесата помръкнаха, щом Ааз посегна с две ръце нагоре да изгребе небесната топлина. Тя се завихри надолу по ръцете му — блеснала паяжина от светлина, разкъсала мрака.

Онемял, Радж Атън запълзя към нея. Тялото му се тресеше. Въпреки даровете си на мускул трепереше като окаяна старица и се мъчеше да вдиша зловонния въздух. Добра се до устието на ямата и погледна нагоре към горящата руна, едва на триста крачки отстояние.

Заля го нова вълна от болка и в гърлото му заклокочи. Зяпна, усетил как всеки миг сърцето му ще се пръсне. Отишъл си беше още един вектор.

„В Бел Наи е влязъл убиец — разбра той. — Няма да доживея, за да откъсна плодовете на своя подвиг. Няма да чуя песните, които си заслужих.“

Изпълзя от ямата и закрачи с мъка към големия огън. Ааз стоеше в центъра на Руната на нощта, привличаше пламъците към себе си и изцеждаше небесната светлина.

— Ааз! — изрева Радж Атън с последните остатъци от сила. Гласът му прокънтя над бойното поле. Рухна на колене и с неимоверно усилие вдигна умоляващо ръка нагоре.

Ааз се извърна към него, видя го колко е окаян и запокити огненото кълбо.

То започна да се издува, кипящо от зной, докато не изпълни цялото му полезрение.

За миг белите коприни по гърба му се превърнаха в пепел. Огънят го прониза с хилядите си нажежени нокти. Плътта по лицето му закипя на мехури. Ушите и клепачите изгоряха и се стопиха.

Старите части по него, всичко ненужно, боклукът на човешкото му битие се стопиха.

В ума му лумна ярка светлина и разшири кръгозора му. За миг той разбра, че цял живот е пътувал точно към това свое предопределение. Беше си въобразявал, че се сражава, за да служи на човечеството, превръщайки се в Дара всечовешки, докато други твърдяха, че служи единствено на себе си.

Но на всяка стъпка по житейския си път той винаги бе избирал да служи на Огъня.

Дори като млад си бе присвоил титлата „Владетелят слънце“.

Сега неговият господар го взе и като скъпоценна руда го очисти в пламъците. Шлаквата се стопи и онова, което остана, едва ли можеше да се нарече повече плът — само някакъв съсъд, скрил в себе си чиста и неопетнена светлина.

Радж Агън не беше повече човешко същество. Беше силата, на която бе служил толкова вярно, и сега всички по-нищожни огнетъкачи на този свят щяха да му се кланят и да го наричат с тайното му име.

Изгорял, оголен, превъплътен и обгърнат от величави облаци дим, той се надигна, а пламъците изсъскаха новото му име: Скатаин.

ФЕЛДЪНШИР

Жадувам мир. Бих искал всички села на моето кралство вечно да преливат от мир, като пяната, преливаща от халба ейл.

Ерден Геборен

Главният майстор на гилдията изведе Ейвран, Бизнесман и вайлда зад палатата на гилдията на един каменен площад, заграден от едната страна с работилници.

Тук художниците нахвърляха скици на бъдещите изделия, младите калфи режиха и рендосваха дъските, а майсторите резбари вършеха фината работа. Ейвран се изненада като видя и две ковачници, в които ковачите изработваха дърводелските сечива.

В довършителната работилница, където изделията се боядисваха и лакираха, четирима едри мъже товареха бъчви на един фургон. Конете вече бяха впрегнати. От фургона се вдигаше неприятна воня — бъчвите бяха пълни с развалено ленено масло и алкохол, отровен лак, торби с каменна сол и разни цветни прахове, които не й бяха познати. Всички те, изглежда, се използваша като съставки за различните бои, байцове и консерванти. Резбарите товареха буквално всичко, което се надяваха, че може да отрови една хала.

— Другите фургони тръгнаха ли? — попита Уалахс.

— Аха — измърмори един от мъжете и изтри потното си лице с ръкав.

— Другото го оставете — каза им Уалахс и посочи отровата. — Бягайте да си спасявате семействата.

Товарачите наскочаха от фургона. Бизнесман и Уалахс седнаха на капрата, а Ейвран и вайлдът се качиха вътре.

На излизане от конюшната Ейвран чу далечен рев като от вълни на скалист бряг. Халите идеха.

Тя се опита да прецени разстоянието само по звука. През последните два дни беше станала много добра в това.

— Мисля, че са може би на три мили. Ще дойдат тук до пет минути, може и по-малко.

Думите ѝ изненадаха Уалахс.

— Толкова скоро?

— Може и по-скоро — натърти Ейвран.

Уалахс се извърна към Бизнесман за потвърждение. Чародейт повдигна вежда.

— По-бързо ще е, според мен. Халите тичат като луди.

Уалахс плесна с камшика над главите на конете, подсвирна им и извика. Впрягът изхвърча от конюшната и се понесе нагоре по хълма.

„Бавни са — осъзна Ейвран. — Много са бавни.“

Не бяха подсилени коне. Бяха обикновени животни, макар и едри и силни. И въпреки че препускаха с всичка сила, щеше да им е трудно да надбягат халите.

Уалахс подкара бясно покрай южната страна на пътя, като викаше „Варда!“.

— Пет минути! — крещеше на хората. — След пет минути ще са тук!

Чак сега Ейвран започна да разбира опасността. На изток от града, където от двете страни на черния път се нижеха къщи, беше пълно с хора. Мнозина от тях опразваха домовете си, товареха имуществото си на коне. Една старица бързаше да обере една ябълка. Млада майка събираше припряно сухото пране от храстите, а невръстните ѝ дечица се държаха за престилката ѝ.

Джавкаха кучета.

Пътят се изкачи по един малък хълм и за миг Ейвран можа да види целия Фелдъншир, проснал се под нея. На северозапад Дарквалд бе като тъмнокафяво петно покрай сребристите води на Донестгрий. На юг сред гънките между хълмовете се гушеха няколко махали. По реката плуваха лодки, понесли се надолу по течението. Навсякъде на изток от града пътят бе почернял от бежанци. Много от тях бяха селяни от Шрусвейл и селата на запад. Бягаха кой на кон, кой в талига, кой пеш.

На три мили зад тях, от хълмовете, през които прииждаха халите, се вдигаха облаци прах. Тук отгоре тътенът се чуваше по-ясно — непрестанно бумтене.

Хората крещяха.

— Всички ще загинат — прошепна Ейвран безпомощно.

Беше си мислила, че двамата с Бизнесман са направили нещо добро. Всичко дадоха от себе си, за да предупредят хората. Но нямаше да е достатъчно.

— Не всички са обречени — каза Бизнесман. — Спасихме някои. Може би мнозина.

Тя видя първите редици на халите, прииждащи по едно далечно възвишение. Фургони и хора се разбягваха пред тях.

Краката на един простосмъртен нямаше да го отведат достатъчно далече. От криенето нямаше полза. Хората бяха като жалки мишлета пред халската орда.

Войските на Габорн отстъпваха в дълга колона, снаряжението им блестеше на слънцето. Поеха на юг между хълмовете, безпомощни пред мощното настъпление.

— Хайде, от гледане полза няма — подвикна ѝ Бизнесман.

Но имаше, помисли си тя. Гледането усилваше яростта ѝ, а яростта я правеше силна.

На един гол хълм над Фелдъншир Габорн се мъчеше да реши дали да спре отново и да даде отпор на чудовищата. Тук с него стотици обикновени мъже бяха яхнали коне. Повечето бяха въоръжени с лъкове и копия. Горяха от нетърпение да се докажат, надяваха да си заслужат неговия Избор. Малката му войска бе започнала да набъбва.

Въпреки това нищо не можеше да направи за Фелдъншир.

Точно под него беше последната му надежда... през тясното дефиле течеше буен поток и щеше да осигури известно разстояние между хората му и халите. Селяците от околностите бяха издигнали каменни зидове, за да не падат овцете им от стръмнината. Стотина местни хора бяха заели позиция зад източната стена и сега стояха с изпънати лъкове.

Халите напредваха към Фелдъншир.

Твърде малко хора бяха успели да напуснат града. Мъжете на Габорн виждаха селяците в долината — как още товарят храна и покъщнина по колите си. Сърцата им бяха на страната на простите хора, готови да загинат тук.

— Милорд? — попита Скалбейрн.

— Стойте на място — предупреди Габорн. — Повече нищо не можем да направим. Безполезен ще е опитът да ги прикрием, както всеки може да види.

Не смееше да предизвиква съдбата. Знаеше, че е невъзможно да върне ордата.

Мъжете на Скалбейрн помръкнаха, щом чуха заповедта му.

Зад него барон Уагит дишаше тежко и едва се съдържаше да не препусне към долината и да застане там редом до обречените хора. Минутите се разтеглиха безкрайно, макар че изчакването бе кратко.

На една миля от тях халите настъпваха в Бойния ред. Земята тътнеше под стъпките им.

Не можеше да ги спре.

Когато чудовищата приближиха урвата, стотината стрелци се надигнаха и пратиха залп от стрели.

Малцина от тях разполагаха с толкова силни лъкове, че да могат да пронизат хала от сто разкрача. Още по-малко притежаваха уменията да стрелят добре от такова разстояние. Но трима или четирима успяха да нанесат смъртоносни удари преди халите да успеят да се съвземат.

Мечоноски замятаха камъни и нахлуха в урвата. Магесници изхвърлиха черно-кафяви облаци със своите бляскави прътове.

Част от стрелците на Фелдъншир побягнаха към домовете си. Малкото по-бързи щастливци се спасиха. Но повечето прости селянци загинаха под ударите.

Ордата премина дефилето и навлезе в границите на самия Фелдъншир.

Халите събаряха по пътя си огради, събаряха къщи, стояли на мястото си от столетия, опустошаваха ниви и стада.

Хората бягаха — уплашени селянци, майки с бебета на ръце и деца по петите им.

Письците им заглушиха дори тътена от стъпките на халите.

Онези, които успеяха да избягат встрани от пътя им, щяха да оцелеят. Онези, които се проваляха — този провал щеше да им е последен.

Мечоноските отпред гълтаха овце и хора, докато стомасите им се издуят. Повръщаха храната си, продължаваха напред и отново започваха да ядат.

Габорн се вцепени.

На запад рицарите на Ленгли връхлитаха в тила на чудовищната колона и избиваха по-бавните. Всичките им пики бяха изпотрошени, затова разчитаха на бойните чукове.

Но на изток пътят бе почернял от селяни и фургони. Главната улица на града се бе превърнала в капан за бягащите. Хората викаха в ужас, но беше невъзможно да се движат по-бързо. Поне хиляда души продължаваха да остават пред пътя на халите.

Един от хората на Скалбейрн се отдели от бойната редица и препусна в галоп през долината. Щом приближи, вдигна забралото на шлема си. Беше маршал Хондлър.

— Добра вест! — извика Хондлър. — Халите не издържаха на скоростта. Отървахме се от хиляди по хълмовете!

Никой не го поздрави. Войнът погледна да види в какво са зяпнали другите и усмивката му помръкна.

— Милорд? Какво можем да направим?

Габорн не отговори веднага. През последния час беше обмислял всяка възможност — стрелкови барикади от склоновете, щурмове с пики, удържане зад каменна стена и изтърпяване на най-лошото, което халите можеха да им поднесат. Всички пътища водеха към погром. Един отговор не беше достатъчен.

Сега той ядосано изръмжа:

— Стойте встрани от пътя им. Избийте всяка, която изостане.

Част от него отказваше да повярва, че всичко това изобщо е възможно. Той беше Земния крал и все още чуваше гласа на Земята. Чувствал се беше убеден, че в часа на най-голямата нужда Земята ще реагира. Но ето че сега гледаше безпомощно бедствието и не можеше да го спре. Най-вече скърбеше за болните и ранените, все така заклещени покрай реката. Съдбата им беше предопределена.

Халите нахлуха в центъра на Фелдъншир. Забавиха се, събаряйки къщи и работилници, отделиха няколко мига да изровят хора от скривалищата им и да ги изгълтат.

Габорн посегна към земните си сетива. Много от Избраните му бяха избягали. Някои вече се намираха от другата страна на реката, на север. Други бяха заминали на юг, сред хълмовете. Халите щяха да продължат право през Фелдъншир. Неговите хора на север и юг трябваше да са в безопасност.

И все пак чувстваше нарастваща опасност дори за онези, които се бяха отдръпнали от пътя на халите. А това можеше да означава само едно. След като халите стигнеха езерата на Вонеща вода, щяха да обърнат назад и да подгонят хората около Фелдъншир.

Но се беше случило и нещо още по-значимо. Габорн посегна надълбоко в земните си сетива. Земята го предупреждаваше, че опасността вече се е усилила десетократно. Заплахата за целия свят се бе усилила и той се зачуди какво ли може да се е променило.

И тогава го усети. Радж Атън го нямаше. Можеше само да предположи, че халите в Картиш са го убили. С неговата смърт като че ли всичко беше на път да се разпадне.

Габорн се олюля.

Загледан в зверствата и разрухата, която чудовищата сееха долу, Хондлър възрази:

— Милорд, аз съм се заклел на Вълчето братство. Няма да стоя тук бездейно, докато загиват хора.

Габорн поклати тъжно глава, помъчи се да го разубеди.

— Виждате ли строя им? Ако ги нападнете, първите им редици ще се оттеглят на няколко стъпки, докато другите отстрани ще се придвижат напред. Така раменете на звездата ще се обърнат и ще затворят позицията ви, ще ви обкръжат. Ще загинете!

— Всички загиват — отвърна Хондлър. — Аз съм се заклел да браня човечеството.

Нима не разбираше? Не можеше ли да разбере, че Габорн постъпва единствено в техен интерес?

— По дяволите, маршал Хондлър! Какво според вас се мъча да направя аз? Ако слезете долу, халите ще ви унищожат и пак ще сринат Фелдъншир.

— Но аз съм се за... — започна Хондлър.

Габорн извади меча си и той изсвистя от ножницата.

— За човечеството! — каза той мрачно. — И за Земята. — Мъжете от Вълчето братство около него надигнаха викове.

Хондлър го зяпна изненадан, не знаеше как да приеме това. Кралят се канеше да се присъедини към Вълчето братство? Да не би да се отказваше от титлата си?

Габорн знаеше, че постъпката му е извадила Хондлър от равновесие. Но тя само потвърждаваше онова, на което се бе обрекъл

самият той преди толкова време.

Огледа множеството.

— Е, господа, битка ли искате? Уверявам ви, тази битка тепърва започва.

ТРИ УБИЙСТВА

Най-загадъчната между халите е „злата магесница“, водачката на една нападаща орда.

Учителят край камината Магнус твърди, че те са различен от останалите хали вид, докато други автори предполагат, че могъщите предводителки винаги се издигат от редиците на магесниците.

Разбира се, изкусително е да приемем, че нещо толкова злокобно като една халска орда би трябвало да си има предводител. Но самият аз често се чудя дали дори описанията от очевидци не са погрешни. В какво отношение се различава една „зла магесница“ от която и да е по-едра магесница?

И тъй като последната документация, оставена от очевидци за зла магесница, предвождаща халска орда, датира отпреди близо 1 400 години, мисля си дали няма да е разумно да отхвърлим напълно това предположение.

По-скоро подозирам, че халите съставляват едно доста разюздано общество, в крайна сметка лишено от водачи.

Учителят край камината Вейлн, от Стаята на зверовете

Фургонът на майстор Уалахс взе завоя много бързо и залитна, сякаш щеше да излезе от пътя. Бяха оставили Фелдъншир зад гърба си и щом се изкачиха на поредния хълм, Ейвран зърна долу в равното две неугледни постройки. Опънатите за сушене по дървените скари кожи пред едната показваха, че е тепавичарница.

Уалахс забави фургона и изсвири с уста на мъжете, товарещи бурета пред тепавичарницата.

— След пет минути тук ще дойдат хали. Бягайте бързо!

Мъжете се разбягаха, а Уалахс отново шибна конете. Животните дишаха тежко и се бяха покрили с пяна. Уалахс им извика и камшикът

му отново изсвистя над опашките им.

Докато подминаваха, Уалахс изгледа с присвити очи втората постройка. Ейвран надуши силната мазна миризма на варящия се вътре сапун.

След това същинският път свърши. Около Вонеца вода не се мяркаха никакви къщи, дори бараки и съборетини не се виждаха. Тук, на изток от града, единствените занаяти бяха толкова миризливи, че никой не искаше да живее наблизо.

На запад от града земята беше богата и плодородна, покрита с къщи и градини, с овошки, лозя и ниви с ръж и ечемик.

Но тук дори земята като че ли изглеждаше ялова. Теренът стана съвсем равен. Зиме дъждовете напълваха езерата на Вонеца вода и бреговете им преливаха. Лете водата се отдръпваше, оставяйки след себе си сиво-жълтеникава кора, през която не можеше да израсте почти нищо. Под песъчливите крѳпки земя се показваха само бодливи бурени и тук-там по някое черно дърво, толкова криви, че изглеждаха отдавна изсъхнали.

Ейвран помириса Вонеца вода отдалече — мирис като от развалено яйце.

Топлата вода бликаше от земните недра, покрита със зеленикава мръсотия. Парата образуваше тънка мъглива пелена над езерата. Виждаха се и десетина фургона с двайсет-трийсет мъже, които ги разтоварваха.

Уалахс спря недалече от тях и извика:

— Оправяте ли се?

— Ей там изляхме толкова сода, че ако цопнеш, ще смъкне месото от костите ти — викна му в отговор един от мъжете. — А и при толкова терпентин не бих драснал огнивото и за женска любов.

Ейвран погледна Бизнесман. Изглеждаше неподготвен за истинските размери на езерата. Оттук изглеждаха много по-големи, отколкото отвисоко. Всяко от тях покриваше по няколко акра. По водите им се носеха бѳчви и бурета с отрова.

Земята затѳтна от стѳпките на прииждащите хали. Бизнесман пребледня.

— Сили небесни! — прошепна чародеят. — Не мога да изцеря толкова вода... не и за час, нито за ден!

Уалахс изпръхтя и кимна, сякаш опасенията му се бяха потвърдили. Извика на хората си:

— Имате три минути да се разкарате оттук. Халите идат!

Камшикът му изплющя над ушите на впряга и фургонът отново се понесе напред.

— Пътят свършва малко по на изток оттук — извини се той с угрижен тон на Бизнесман. — Не повече от миля и вече си в гората.

Другото го премълча. Ако халите ги погнеха, нямаше да има къде да бягат.

— Цяла миля според мен ще е достатъчно далече — каза Бизнесман. — Откарай ни ей до онова било и да видим какво ще стане.

Уалахс подкара напред и фургонът заподскача безмилостно по каменистата пътека. Зъбите на Ейвран изтракаха. Зад тях откъм доскорошния Фелдъншир се надигна огромна пушилка и над равнината отекнаха човешки писъци.

Стомахът на Ейвран се сви. Конете вече се уморяваха. Не можеха да поддържат скоростта дори пътят да беше равен.

Фургонът се изкачи на една малка височинка. Няколко черни дървета стърчаха над оскъдната трева. Оттук се виждаха хълмовете над града и цялата област на Вонеща вода.

Ейвран беше виждала езерата преди, от небето. Отвисоко приличаха на зелени скъпоценни камъни с бели ръбове. Но тя знаеше, че това е фокус на светлината.

Фургоните при езерата също потеглиха с по двама-трима мъже във всеки. Над водата подскачаха строшени бурета и ръсеха отровния си боклук. Приличаха на кипнали котли от парата, вдигаща се над повърхността.

Сърцето ѝ щеше да се пръсне. Едва бяха спрели, когато халите изкачиха един от хълмовете над Фелдъншир и се спуснаха като обезумели към Вонеща вода.

Ордата затътна през равнината, кристални зъби забляскаха зловещо под слънчевата светлина. От часове бяха тичали така, в своя Боен ред.

Сега изоставиха строя. Най-едрите и жадни мечоноски се втурнаха напред към езерата.

Но макар и на половин миля от водата, някои от чудовищата усетиха, че нещо не е наред. Много от тях се изправиха на задните си

крака, заразмахваха безумно пипалата си и заотстъпваха пред вонята. Други само забавиха и застъпваха напред предпазливо.

Няколко хиляди хали, толкова обезумели, че вече лишени и от сетива, препуснаха напред и се хвърлиха във водите. Натапяха глави дълбоко, после ги вдигаха — пиеха по чудноват начин, като птици. Струпаха се глава до глава, грамада от сива кожа, черупки и бляскащи зъби.

Гледката беше ужасна.

Зад ордата на халите рицарите на Габорн напредваха през хълмовете.

С нарушен боен строй и обезнадеждени, много от халите започнаха да залитат немощно. Падаха по земята и оставаха да лежат безчувствени, неспособни да помръднат.

Рицарите на подсилените си коне препуснаха да ги сразят, докато са нападали. Сребристите им брони блестяха, конете връхлитаха срещу най-бавните чудовища. На Ейвран рицарите й приличаха на малки среброперки в речен вир, проблясващи на слънчевата светлина, щом се стрелнат за късче храна.

Рицарите свалиха неколкостотин хали, след което обърнаха бойните си коне на юг към един малък хълм, на около миля и половина разстояние. Там се престоиха. Белите им пики щръкнаха към небето като бодли на таралеж. Към тях препуснаха местни момчета, синове на селяци и търговци, и четта им набъбна многократно.

Халите които първи бяха нахлули в езерата на Вонеща вода и бяха пили повече, започнаха да мрат. Мускулите по телата им се стягаха в спазми, те се въртяха отчаяно и рухваха.

Онези, които бяха пили малко, просто избълваха изпитите глътки вода, излизаха на сушата и изхвърляха съдържанието на стомасите си. Бяха толкова изнемощели, че не можеха да се движат.

Но повечето чудовища просто се оттеглиха от езерата и спряха, замаяни от обезводняването. Пипалата им увиснаха уморено като изсъхнали лози. Тежкото им хрипливо дишане се чуваше като глух рев.

Десетки хали започнаха да се въртят в безцелни кръгове, без да съзнават къде са тръгнали.

От юг сто подсилени коня напуснаха гористите хълмове и препуснаха през равнината. Водеше ги Габорн. Яздеше със свободните рицари, сякаш се мъчеше да надбяга вятъра. Заобиколи халската орда и

препусна право към височината, където беше Ейвран. С него бяха Скалбейрн и барон Уагит, и още много рицари.

Габорн скочи от коня, кимна на Ейвран и погледна на запад към халите.

— Какво става там? — попита той. Лицето му беше мрачно и решително.

— Това бягане за водопой ги съсипа — отвърна Бизнесман. — Подозирам, че поне половината от ордата е грохнала.

— Не чак половината — каза Габорн. — Според мен са останали поне четиридесет хиляди.

— Те умират — каза Ейвран. — Няма да могат да се доберат до Хейбърд.

— Мисля — заговори обнадеждено Уалахс, — мисля, че успяхме. Мисля, че спечелихме!

Ейвран погледна Габорн. Беше прехапал устни и гледаше втренчено към халите. Все някога щяха да измрат и той щеше да я заведе при Майстора на пътя. Там щеше да яде и да научи пътя, водещ към Единствената истинска господарка.

— Не сме спечелили — обърна се Габорн към Уалахс. — Може и да измрат, но няма да е без битка.

Още докато го казваше, от центъра на халската орда се надигна силен съск.

Една от магесниците се изправи високо на задните си крака и започна да хвърля миризмата си далече и нашироко. Сияещите руни по тялото ѝ заблестяха на слънчевата светлина, кристалният ѝ прът блесна като бяла мълния.

Три убийства беше името ѝ. В спомените на Ейвран тя беше млада и неустрашима, може би най-умната магесница в цялата орда. Само относителната ѝ младост и неголемият ѝ ръст ѝ бяха пречили доскоро да води ордата. Други три хали се надигнаха срещу Три убийства и почнаха на свой ред да ѝ съскат.

— Какво става там? — попита Габорн.

— Това е спор между господарки — каза Ейвран. — Те често се карат.

— Коя е водачката им? — попита Ейвран.

Въпросът смая Ейвран. Беше толкова очевидно.

— Онази, чийто задник е най-високо във въздуха. Виждате ли как другите държат техните по-ниско? Ако не го правят, ще ги убие.

Габорн ги загледа толкова напрегнато, че Ейвран чак се почувства гузна, че не може да му каже повече. Той опря в земята бойния си чук. Подпря се на дръжката също както се подпираше Бизнесман на тоягата си, и се загледа примижал към халите, сякаш се канеше да им разчете мислите.

„Ако имах сетивата на хала — помисли тя, — щях да мога да надуша какво си казват. Щях да разбера за какво спорят.“

Но знаеше само, че спор като този може да продължи цял час, ако не и повече.

Слънчевата светлина бе толкова ярка, така болезнена. Докато халите продължаваха съвета си, Ейвран притвори очи.

В долината спорът рязко прекъсна. Една нейна съперничка леко се понадигна и Три убийства скочи и заби кристалния си прът в сладкия ѝ триъгълник. Последва тъп грохот и главата на чародейката се пръсна на парчета като презряла диня.

Беше казала каквото имаше да казва.

Три убийства загълта зальци от мозъка ѝ, а другите в ордата заръфаха сладките жили под краката ѝ.

Останалите хали се отдръпнаха, почнаха да тичат насам-натам и да се подреждат в нови формации. Разделиха се на девет лагера, всеки предвождан от пурпурна магесница и всеки в Бойния ред.

Обърнаха се и закрачиха на изток, като се пръскаха на север и на юг в движение. Доста странна маневра.

Халите живееха в тунели под земята и обикновено вървяха през Долния свят в една нишка — от челото до тила. По този начин заповедите можеха да се предават лесно назад.

Разделянето на силите им противоречеше на основните им инстинкти. Нещо повече — ордата тръгна по посока на вятъра. Така нямаше да могат лесно да надушват противниците си.

— Какво правят? — попита Габорн. — Ако е това, което си мисля, то е ужасно!

Ейвран се разтрепера. Разбираше го съвсем ясно. Деветте армии щяха да оформят фронт с ширина от близо девет мили. Войските на Габорн на далечния хълм вече започваха да разбират опасността и заотстъпваха.

— Прав сте — каза Ейвран. — Халите знаят, че ще умрат. Но във Фелдъншир има много хора. Ще избият колкото може повече селяни. А после...

— Ще продължат да избиват — довърши Габорн. — Усещам навсякъде вълни на опасност. Ще заобиколят и ще тръгнат по течението на реката, ще прегазят град след град, докато стигнат Дворовете на прилива. Ейвран, как да ги спра?

Халите продължаваха на изток.

Ейвран замисли трескаво. Всеки път щом убиеха тяхна предводителка, новата магесница променяше тактиката. Дори сега другите магесници оспорваха мъдростта на Три убийства. Беше ги повела към вода. Беше ги повела към вода, но я завариха отровена. Халите бяха на ръба на бунт.

— Трябва да се отървете от Три убийства.

— Разбира се! — възкликна Габорн. Но я беше изгубил от погледа си. — Къде е тя?

— В средната формация — отвърна Ейвран.

Лицето му бе пребледняло. Тя разбра, че обмисля стратегии, че пресмята възможната цена. Беше се навъсил.

БРАТСТВОТО

Разбрал съм, че кралството ми няма граници.

И че всички хора са нещо повече от поданици — те са мои близки, мои братя — и поради това заслужават моята преданост.

Скъря за загубата на всеки непознат така, както бих скърял за загубата на мое родно дете.

Ерден Геборен

Докато Габорн оглеждаше халите, Скалбейрн седеше на бойния си кон. Старият рицар усещаше как се въртят колелцата на мозъка на младежа, докато обмисля как да надвие чудовищата. Халите тръгваха назад, към Фелдъншир.

— Господа — твърдо каза Габорн. — Вярвам, че можем да спрем бедствието преди да е започнало... но цената е много висока.

Той погледна стотината мъже около себе си, всеки в очите.

— Аз тръгвам за Долния свят и не мога да поведе атаката. А всеки, който тръгне сега на щурм, трябва да знае, че животът му е изложен на гибел. Ще тръгнете ли?

Момчето говореше сериозно. Скалбейрн никога не беше виждал това изражение на лицето му. В очите му имаше страдание, на челото му беше изписана жал и всепоглъщаща нужда.

Кръвта на Скалбейрн се смрази в жилите. Като дете той беше мечтал да се превърне във воин и в най-съкровениите си мечти си бе представял как някой ден ще се издигне Земен крал и той ще язди и ще се сражава до него.

Но никога не бе мечтал за нещо такова. Земния крал никога не беше го молил да умре.

Лордовете се смълчаха за миг. Скалбейрн знаеше, че ще тръгнат, но никой не искаше да проговори пръв.

— В света, който ни чака — попита Скалбейрн, — ще мога ли да яздя редом до вас във Великия лов?

— Да — каза Габорн. — Всеки, който сега тръгне на бой, тогава ще язди редом до мен. — Скалбейрн знаеше, че това обещание е напразно. Не всички мъже се въздигаха до призраци.

Той се изплю на земята.

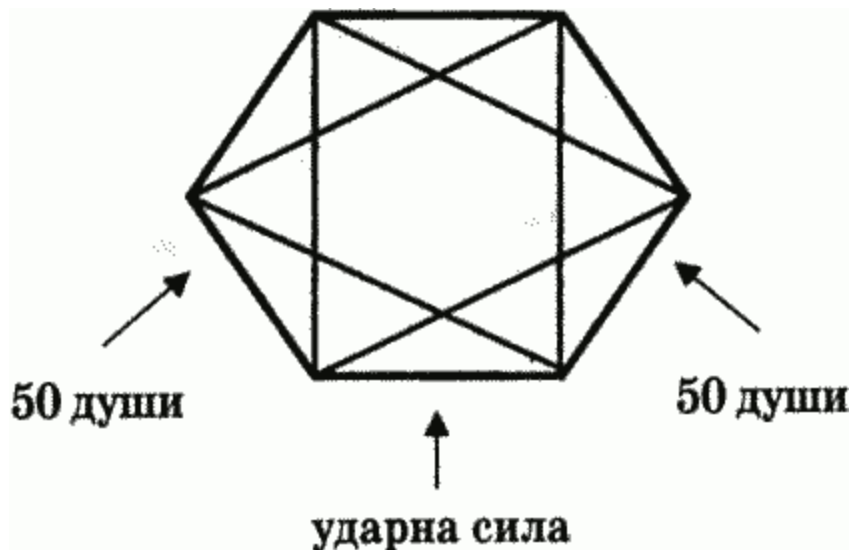
— Е, значи сделката е сключена.

Мъжете зад него се развикаха възторжено. Някои заблъскаха по щитовете си с бойните чукове, други размахаха пики.

Единственият, който не нададе вик на възторг, беше барон Уагит — той кротко седеше на коня си и мислеше. Тази способност бе нова за него, разсъди Скалбейрн, непознат инструмент.

Габорн вдигна ръка, за да ги усмири.

— Трябва ни отвличаща маневра — каза Габорн и начерта на земята шестоъгълник. — Ще се разделите в три ескадрона. Ще пратим петдесет души в атака тук, отляво, и още петдесет отдясно. Когато халите тръгнат в атака, това трябва да изтъни предната им бойна линия. Една малка част от мъже на подсилени коне могат да препуснат през редиците им и да поразят с пиките си магесницата, която ги води.

— Милорд — попита Скалбейрн, — ще позволите ли да нанесе удара?

Лицето на младежа преbledня. Той вдиша дълбоко и кимна.

Скалбейрн беше сигурен, че ще загине. Маршал Хондлър каза:

— Аз ще тръгна с него, както и всеки мъж от Вълчето братство.

При тези думи трети мъж се предложи, този път беше лорд Келвиш, а Габорн кимна и каза:

— Достатъчно.

Изгледа твърдо стотината свободни рицари, които щяха да влязат в битка, и каза сурово:

— Благодаря ви. Сега всеки от вас ще трябва да се бие като хала. Лявото крило ще нападне по моя команда, два бързи удара. Дясното ще продължи с един продължителен удар. Скалбейрн, ще яздя с вас до средата.

Скалбейрн и рицарите му бързо слязоха от конете си и провериха подпругите.

Години наред Скалбейрн бе преживявал петното на моралния си позор. Години наред се беше надявал, че смъртта може да му донесе облекчение.

Той извади кесията си и погледна към барон Уагит. Младежът седеше в седлото мрачен и умислен. Беше едър, с малко грубоват чар, и това беше добре. Разбираше, че това сражение е извън възможностите му. От него сигурно никога нямаше да се получи добър воин. Можеше да стане великолепен фермер или може би някой ден щеше да слезе в рудниците. С малко късмет, можеше да преживее до зряла възраст. Точно сега това бе всичко, което Скалбейрн можеше да поиска от него.

„Проклятие — помисли си Скалбейрн. — Само допреди ден всички го смятахме за глупак, а сега е по-мъдър от всички ни, взети заедно.“

— Уагит — извика Скалбейрн. Младежът се обърна и светлосините му очи го пронизаха на утринната светлина. — Малко злато. Ще съм ти благодарен, ако го отнесеш на дъщеря ми Фарион. Моля те, погрижи се добре за нея.

Уагит не отвърна веднага на молбата.

Скалбейрн беше сигурен, че щом Уагит види момичето, ще изпита желание да ѝ поиска ръката. Младежът познаваше по-добре от всеки друг света, в който бе впримчена видиотената му дъщеря. Щеше да забележи добродетелите и добротата ѝ. Колкото простовата, толкова и мила беше дъщеря му, а усмивката ѝ бе заразителна — направо заразна, като болест. Нямаше да намери по-подходящ мъж от него. Щеше да върти всички дребни неща из къщи — дърва за огъня да

донесе, пиле за вечеря да оскубе. Трябваше й само един добър мъж, способен да я обича. Трябваше й един търпелив човек, който да се грижи за нея, да пазарува и да й помага да отгледа децата си — човек, който ще е склонен да й прощава слабостите.

Рицар-маршалът се помоли на Силите дано да е този мъж.

Уагит кимна.

— Ще й го предам.

— Сияйните дано те закрилят — промълви Скалбейрн.

Качи се на коня, пришпори го надолу по склона и поведе рицарите. Време за повече глезотии нямаше.

След няколко мига Габорн и останалите се струпаха около него и щурмът започна без пищност и ек на фанфари — сто мъже срещу над три хиляди хали.

Чудовищата тичаха бързо към Фелдъншир, на дълги отскоци и с гръб към него, всяка хала — като сиво-черна могила.

Скалбейрн остави черния си боен жребец да препусне на воля и сниши дългата си пика. Рицарите около него се развърнаха във ветрило. Сярата и алкалните соди, образували дебела кора по полето, приглушаваха тътена на конските копита, под които се вдигаше жълтеникав прах.

Полето бе равно и чисто от камъни. Дърветата и храстите бяха болезнено малко, едва се мяркаше дори трева.

Скалбейрн никога не бе имал по-добър терен за конна атака.

Ленгли зави и поведе петдесет души към дясната страна на шестоъгълника. Лорд Гълифорд поведе други петдесет наляво.

— Три реда дълбочина — каза Габорн на Скалбейрн, маршал Хондлър и лорд Келиш. — Гледайте да се врежете в редиците им!

Габорн изсвири два къси сигнала с рога и ездачите на Гълифорд подкараха конете в бесен галоп.

После изсвири дълъг сигнал и мъжете на Ленгли пришпориха конете.

Скалбейрн дръпна юздите и загледа вражеските редици.

Мъжете на Гълифорд врълетяха срещу халите, сразиха с пики десетина чудовища откъм гърба, след което завиха встрани от фронта и препуснаха като в Рицарския кръг. Халите се заобръщаха с лице към тях, мечоносните стегнаха строя си като стена от плът, а магесниците вдигнаха кристалните си прътове и захвърляха злите си заклинания.

Към петдесетимата се понесоха облаци зеленикав дим. В планините халите бяха хвърляли камъни, но в песъчливата почва тук камъни нямаше.

Почти моментално хората на Ленгли удариха десния фланг на халите.

Както беше предсказал Габорн, необучените в новата тактика хали разбиха строя си по двата фланга и се втурнаха на бой. Така фронтът пред Скалбейрн изтъня.

— Сбогом! — извика им Габорн.

— До нова среща в Долината на сенките! — с рев отвърна Скалбейрн и пришпори жребеца си.

Земята кипна под копитата му. Черният жребец притежаваше три дара на метаболизъм и се смяташе за един от най-бързите на света. Много коне с повече дарове можеха да достигат скорост от осемдесет или деветдесет мили в час, но той ги надбягваше.

При такава скорост всеки сблъсък с хала щеше със сигурност да го убие. Падането от коня щеше да потроши всички кости по тялото му.

Скалбейрн държеше пиката здраво. Погледна през рамо и видя Хондлър на сто крачки назад, следван от лорд Келиш.

Пришпори и изрева:

— По-бързо!

Повечето от оръженоските нямаха никакво оръжие. Той засили коня си между две от тях.

На двеста рзкрача бе приближил достатъчно, за да могат халите да го надушат. Но тъй като конят му препускаше с над сто мили в час, чудовищата едва успяха да се обърнат и той лесно се вряза в първите редици.

От халите наоколо се надигна тревожен съсък.

Вдясно от него една по-бързомислеща магесница отпрати заклинанието си.

Понесе се непоносима смрад, удари в редиците отпред и една оръженоска се олюля.

Скалбейрн рязко обърна наляво и се вряза във втората бойна редица, без да забавя. Тук халите бяха по-дребни и също без оръжия. Халата отдясно дори не спря, за да се обърне и да го пресрещне. Тичаше напред с развети пипала, подгонена от смъртта.

Той насочи коня си право към нея.

Чу грохот на оръжие зад себе си — кършеща се пика и мъжки вик. Изцвили кон. Зловонни заклинания се пръснаха във въздуха.

Барон Уагит яздеше до Земния крал и гледаше как Владетелите на руни се връзват в редиците на чудовищата. Само за един ден бе видял сто смърти, но така и нямаше да привикне с гледката.

Не искаше да изгуби Скалбейрн. Като Върховен маршал на свободните рицари едрият воин се радваше на уважението на всеки благородник в Роуфхейвън и за изненада на Уагит го беше взел под покровителството си. Предния ден го бе понаучил малко как да борави с бойния прът. А най удивителното беше, че искаше да го ожени за дъщеря си.

През целия си живот Уагит не помнеше някой да го е искал за зет. Никоя жена не го беше пожелавала за любовник.

Дарът на паметта бе нещо многолико. Ето, че за първи път той беше желан. А паметта му все още бе колеблива.

През последния ден в минутите на отдих се бе мъчил да си спомни истинското си име. От време на време то се връщаше в ума му от миналото, но все не можеше да го задържи за повече от няколко мига. Не му се искаше през целия му живот да го наричат само Уагит.

Но истинското му име така и не се връщаше, а малкото спомени, които успяваше да извлече, бяха изпълнени с болка. Беше си спомнил как баща му го наби като дете, защото бе сложил в огнището твърде много дърва и за малко щеше да запали цялата къща. Спомни си как бе седял на едно дърво през нощта, самотен и загледан към ятото гъски под издигащата се луна, а децата отдолу го дразнеха. А за майка си не можеше да си спомни нищичко.

Спомените, които трупаше сега, бяха още по-мрачни. Беше гледал отдалече как ордата опустошава Фелдъншир. Чул бе предсмъртните викове по бреговете на Донестгрий, когато халите загазиха между ранените от Карис. Дори в този момент те отекваха в паметта му. Подозираше, че никога няма да заглъхнат.

Благословът на Габорн се бе превърнал в проклятие.

— Скалбейрн ще умре, нали? — попита той Габорн.

— Да. Мисля, че да.

„Трябва да се сложи край на тази смърт“, каза си Уагит.

— Аз ще умра ли днес?

— Не.

— Добре — каза Уагит и пришпори коня си към бойните линии.

Скалбейрн пак погледна през рамо. Хондлър се опитваше да прободне една огромна оръженоска, но чудовището успя да го отбегне, замахна към жребеца му отдолу и разпра корема му. Червата на коня се пръснаха по земята и Хондлър рухна заедно с него.

Келиш забави. Една магесница изхвърли с пръта си тъмножълто валмо и то погълна и кон, и ездач. Лорд Келиш изкрещя, конят му така и не се показва повече от сянката на зловонното проклятие.

Втори шанс нямаше да има. Не и в този щурм.

Скалбейрн профуча през втората редица и доближи до свитата на магесницата — десетина огромни оръженоски. Бяха се стегнали в плътен строй около нея. Няколко чудовища се обърнаха да го пресрещнат.

Но злата магесница бе по-едра от обкръжението си, извисяваше се над тях. Виждаше я добре — крачеше бързо и все по-далече, с високо вдигнат задник.

Отпред се чува бойни рогове. На най-близкото било, няма и на половин миля пред ордата, се показаха две хиляди свободни рицари.

Бяха чули сигнала на Габорн за атака и бяха помислили, че призовава тях!

Една оръженоска замахна с огромния си, увенчан с кука прът и Скалбейрн разбра, че няма да го избегне.

Но великата магесница бе изкусително близо. Нямаше да може да ѝ нанесе удара, с който да я умъртви бързо, не и в сладкия триъгълник.

— Фарион! — изрева той и хвърли пиката над главите на охраната ѝ.

Оръжието се издигна на два̀сет стъпки и започна да се спуска в изящна дъга право към гърба на магесницата. Не успя да го види как я поражява.

Конят му изцвили от ужас и се опита да се обърне. Изумруденият прът се удари в гръдната му броня, от него изригнаха раздиращи

пламъци и посякоха коня на две. Животното залитна и Скалбейрн изхвърча от седлото и потъна в мрак.

Уагит препускаше през редиците на халите. Чудовищата засъскаха стъписани от неочаквания щурм на двете хиляди рицари. Към тях на тъмни облаци се понесоха зловонни заклинания и пометоха първия ред. Десетки лордове загинаха при първия сблъсък.

Изведнъж вниманието на чудовищата бе отклонено.

Уагит препускаше през редиците им без извадено оръжие. Сниши се и профуча покрай една огромна оръженоска, извила рязко глава, за да види следващата си жертва. Подмина втора, прикривайки се зад туловището ѝ от заклинанието на близката магесница.

Не бе имал време да го обмисли, но предполагаше, че без пика халите няма да го сметнат за сериозна заплаха. А и от всички мъже в обкръжението на Габорн той бе най-малко способният да размаха оръжие тук.

Габорн отчаяно наду рога си в сигнал за отбой.

Уагит беше изгубил от погледа си Скалбейрн, но видя как злата магесница се надигна и се развъртя на място. Пиката на Скалбейрн я беше пронизала през корема и сега тя се мъчеше да я изтръгне. Ударът бе смъртоносен. При нормални обстоятелства нямаше да преживее и един час. Но сред вероломните си спътници тук нямаше да оцелее и петнадесет секунди.

Няколко млади магесници усетиха смъртната ѝ рана и връхлетяха да си вземат пая. След тях в гротескна тълпа се втурнаха оръженоски.

Разкъсаха водачката си за секунди.

— Скалбейрн! — извика Уагит.

Отговор нямаше. Но той зърна останките на Скалбейрн на бойното поле, под краката на една хала. Бяха се погрижили добре за него. Нищо не беше останало за спасяване, нищо не можеше да направи.

Уагит пришпори коня по-надалече от кървавата баня и бедното животно изпръхтя и се понесе през ордата.

Бързо го преведе през тълпа по-дребни чудовища, които се разбягаха, сякаш някой Сияен се бе появил сред тях, и само след

няколко мига Уагит вече препускаше далече от ордата — като мълния летеше конят над песъчливата земя.

Продължи стотина крачки към Вонеща вода, след което обърна назад към Габорн. Ленгли и хората му препускаха пред него в пълно отстъпление.

Уагит погледна нагоре и видя ято гъски, понесло се над хълмовете. Слънцето грееше над голите поля и горите зад тях и те блестяха ярко с цвета на зряла пшеница и пурпур.

От дълбоките гълбини на паметта той си спомни как веднъж, много отдавна, беше гледал гъшия полет от бащиния си плевник, в един студен и мъглив зимен ден, и как майка му му извика да си облече наметалото. Споменът се надигна като прозрачен мехур, пръсна се и обзе цялото му същество.

В този спомен майка му го наричаше с по-истинско име.

МАЙСТОРЪТ НА ПЪТЯ

Всеки път е съпътстван от хиляди пътеки. Често най-лесната пътека не е най-добрата.

Надпис при хана „Яребицата и фазанът“, междинна спирка в Стаята на стъпките

В долината под Ейвран се вдигаше прах — прах от халите, тръгнали на битка, прах от мъжете, връхлитащи на щурм. Прахта скриваше подробностите от битката. Мъжете на Габорн се врязваха като мълнии в ордата на подсилените си коне.

Владетелите на руни биеха по бойния строй на халите от четири посоки, осигурявайки си така необходимото отвличане. Скалбейрн се вряза и покоси Три убийства.

Когато и с това се свърши, мъжете, които препуснаха назад, бяха много по-малко.

Ейвран мислеше, че ще скърби, но сълзите не дойдоха. Вече твърде много приятели бяха загинали.

Халите съскаха, отпращайки през полето своите неразбираеми думи-миризми и моментално деветте Бойни реда започнаха да се сливат в един. Под новото си водачество халите се понесоха обратно на запад, към Фелдъншир.

Когато войската на Габорн побягна на юг, халите не се впуснаха да я преследват.

Ордата си отиваше, тътенът от стъпките на все по-смаляващата ѝ се чет заглъхваше. Халите отстъпваха към бърлогата си, макар че малко от тях притежаваха достатъчно жизненост, за да издържат непосилния път.

Хората на Габорн започнаха да викат възторжено. Яздеха по билата на юг от Фелдъншир и когато колоната на халите премина отдолу, виковете им се усилиха. Тя видя как подскочат от радост и се прегръщат.

Сред хълмовете и горите покрай река Донестгрий тълпите селяни също надигнаха викове на радост и надежда.

Дните на Габорн, който беше гледал мълчаливо цялата битка, промълви едва чуто зад гърба на Ейвран:

— Велика победа.

Но Габорн само седеше на бойния си жребец с пика в ръка и отпуснал глава. Беше загубил в този сблъсък десетки воини.

— Предупредих го — каза Бизнесман. — Ерден Геборен не е умрял от смъртна рана, а от разбито сърце. С Габорн ще стане същото.

— Как можем да му помогнем? — попита Ейвран.

Но вече знаеше какво ще поиска Габорн. Днес щеше да продължи избиването на хали и щеше да я накара да потърсят Майстора на пътя. Щеше да поиска тя отново да яде.

— Чуйте... — каза Бизнесман и извърна поглед на север, а после на юг. Зелената жена вдигна глава, сякаш Бизнесман бе заповядал точно на нея да се вслуша.

Но Ейвран не можа да чуе нищо необичайно.

— Какво?

— Вездесъща тишина. Простряла се е на мили наоколо.

Ейвран не беше съвсем сигурна, че го разбира. Хората продължаваха да викат възбудено. Халите тичаха и земята сякаш стенеше под тежестта им.

— Не пеят птици, не свирят щурци — прошепна Бизнесман. — Не мучат крави... никакъв друг звук освен от хора и хали на мили и мили отгук. Какво ти казва Земята?

Ейвран не го разбра. Но самата тя изпитваше... страдание. Може би Земята страдеше.

Беше уморена. Искаше тази война да свърши.

На хълмовете от другата страна на долината рицарите на Габорн се събраха в широк кръг. Вдигнаха високо шлемовете си и започнаха да ги въртят едновременно, а те улавяха слънчевите лъчи и ги отразяваха, отправяйки вестта за великата им победа във всички посоки.

Твърде ярка беше слънчевата светлина. Ейвран вдигна ръце да заслони очите си.

Долу, на стотина крачки по склона, забеляза едно черно дърво, ниско и разкривено. Дори трудно можеше да се нарече дърво. Едва ли

беше по-високо от човешки ръст — по-скоро храст с десетина криви клони. Смачкано и грозно.

И все пак тя долови живот в него. Беше успяло да оцелее толкова близо до Вонеща вода, където никое друго дърво не можеше да издържи. Беше кораво и благородно.

Изобщо не помисли какво прави.

Просто скочи от фургона и заслиза към дървото.

Отначало ѝ се стори, че няма листа, но щом приближи, видя, че те вече са окапали пред зимата. Лежаха долу по земята, широки и кафяви.

Отблизо кората му беше лъскава — тъмносива, почти черна, като догорял въглен. По клоните все още стояха няколко изсъхнали плода.

Тя посегна колебливо, хвана средния клон и леко го дръпна.

Клонът се откърши толкова лесно, сякаш дървото беше отдавна мъртво и дървесината бе изгнила. Но под кората се усещаше сила, долавяше се живата му същина.

Не. Дървото просто ѝ се беше отдало.

Тоягата беше добра — достатъчно дебела и здрава. Нейната тояга. Тя задиша възбудено и затрепера.

Зад гърба ѝ Бизнесман наруши нямата ѝ възхита.

— Хммм... черна ракита... странен избор.

— Какъв ѝ е нравът? — попита Ейвран. — Какво ти подсказва за мен?

— Не знам — отвърна Бизнесман. Тонът му беше изпълнен с подозрение и той я изгледа съсредоточено изпод гъстите си вежди. — Никой досега не е избирал такава. Не съм чувал досега някой Земен пазител да е избирал тояга от отровно дърво.

— Отровно ли?

— Всяка част от ракитата е смъртно отровна — коренът, листото, семената. Черната ракита е най-отровна от всички. По хълмовете на Лайсъл, където расте най-много, местните хора я наричат „отровното дърво“.

— Отровното дърво — повтори Ейвран. Името звучеше злокобно. И в същото време изглеждаше съвсем намясто да си избере тоягата от такава дърво точно тук, където толкова хали лежаха отровени.

Тя се вгледа в очите му. Не я биваше в разчитането на човешките лица, в разбирането дали я лъжат, или не. Но сега се замисли. Бизнесман я гледаше с присвити очи, с подозрение. Беше разбрал нещо за нея или предполагаше нещо по избора на тоягата.

Габорн беше обърнал коня си и препускаше нагоре по склона. Изглеждаше тъжен. Носеше тъжна вест. Извика на своя Дни:

— Кралица Херин Червената загина при щурма. — Поклати глава уморено и се обърна към Ейвран. — Видях една хала с трийсет и шест пипала долу при езерата. Имаше огромни лапи. Ще я погледнеш ли?

Ейвран едва преглътна. Не можеше да понесе повече яденето. Още по-малко от хала, изпила смъртоносна доза от отровената вода.

Тя вдигна тоягата си и я задържа като Пролет, сякаш готова да отбие удар. И осъзна, че наистина се опитва да отбие удар.

Вдигна я нависоко и я хвана за двата края, както беше направил Бизнесман, когато благославяше Карис. Не знаеше защо я държи така. Просто почувства, че тоягата трябва да се държи така.

И в ума ѝ се появи образ... Майстора на пътя, с неговите трийсет и шест пипала и грамадни лапи. Виждаше го съвсем ясно с умствения си взор — продължаваше да тича сред ордата, препускаше с всичка сила назад, към Долния свят. Имаше белег на хълбока — приличаше на рана от пика. Пипалата му бяха клюмнали от умора. Около него препускаха хиляди хали, и те капнали от умора, и той душеше миризливите следи на онези пред себе си, тихото им мърморене, изпълнено с болка и отчаяние, което на вълни се носеше през цялата орда. Хиляди от тях говореха, хиляди гласове, недоловими за човешките сетива. Миризмите я заливаха като лавина.

— Той е жив! — каза тя на Габорн. — Майстора на пътя още е жив.

Габорн я зяпна с отворена уста.

Ейвран се озърна към вайлда, обзета от нетърпение час по-скоро да направи нещо, което ѝ бе хрумнало току-що.

— Пролет, ела при мен! — Зелената жена се приближи. — Хвани тоягата ми. Помогни ми да го повикам.

Пролет застана зад гърба ѝ и щом Ейвран се облегна на нея, усети топлината на здравето ѝ тяло. Вайлдът посегна и хвана двата края на тоягата.

Ейвран затвори очи и задържа образа на халата, докато не усети, че диша с ритъма на хрипливия дъх на Майстора на пътя, все едно че тичаше всяка стъпка с него.

Беше изнемощял и изгаряше от жажда. Мускулите на четирите му крака бяха капнали. Всеки скок напред носеше изгаряща болка в коленете му. Знаеше, че ще умре.

Твърде изтощен беше, за да издържи дълго в колоната. Но продължаваше да тича, едва затаил страха си, и отброяваше всеки удар на сърцето си.

Ейвран докосна разума му, огромния му интелект. Беше съсипващо. Никога нямаше да може да го постигне, никога нямаше да може да стигне до това съзнание без помощта на тоягата и вайлда.

Но сега като че ли от въздуха се протегнаха тъмни пръсти и около нея стана студено. Черни нишки се спуснаха от небесата, загърчиха се и обхванаха изтощения ум на Майстора на пътя. Тя обхвана разсъдъка му и го призова отчаяно: „Ела при мен“.

Далече долу в клисурата една хала рязко спря. Другите продължиха марша си. След мъчително дълъг миг на колебание съществото се обърна и уморено закрочи към Ейвран.

Идваше! Ейвран се постара да потисне възбудата си. Стисна здраво тоягата и го задържа, след като вече се беше обърнал.

Ейвран погледна към Габорн.

— Виждаш ли идващия към нас Майстор на пътя? Заведи ме при него.

Габорн я хвана под мишницата и я издърпа на седлото пред себе си.

Тя вдигна високо тоягата си и двамата препуснаха през изпепелените равнини, покрай бойците на Габорн, покрай Ленгли и барон Уагит, покрай серните езера и мъртвите, налягали край тях чудовища, през бойното поле.

Цялата беше плувнала в пот. Задържането на връзката беше мъчително.

Майстора на пътя крачеше тромаво към тях. После спря.

Ейвран долови уплахата му. Беше се подчинил на зова ѝ, чувстваше се покорен от нея. Но го обземаше паника, ужасяваше го присъствието на човек чародей. Не беше сигурна, че ще може да го задържи дълго.

Седнала в седлото, Ейвран се взря в ума му.

„Покажи ми пътя — помоли го тя. — За доброто и на двата ни народа, покажи ми пътя.“

Съзнанието му се разтвори пред нея, нежно като разцъфване на цвят, оголи се и просна пред нея всички свои мисли и спомени.

Майстора на пътя беше могъща хала, с дълбок интелект и необятни спомени. Беше ял от мозъци на Майстори на пътя преди него — безкраен низ отпреди хиляди години. Цялото му познание я обля като огромна вълна.

Халите помнеха миризми много по-добре, отколкото хората помнят думи или образи. Затова картата на Долния свят, която се разгърна в ума на Ейвран, беше карта от миризми.

Картата разкриваше смисъла на всевъзможни предупредителни пунктове, които щяха да ѝ подскажат как да отваря тайни врати, да намира скрити проходи и да избягва опасни зверове.

Майсторите на пътя бяха пътували надалече из Долния свят, дори бяха плавали по Идуменското море на лодки, направени от камък. Бяха изминавали пътеки, по които други хали се боят да тръгнат. Ейвран започна да си спомня чудеса и ужасии, местата на древни руини от някогашни градове на мътни и други исторически забележителности.

Тя слезе от седлото и застана пред него.

Огромната хала се смъкна на колене, изтощена до изнемога. Беше грамаден, извисяваше се над нея и я гледаше със своите пипала, които леко потръпваха.

Тя се взря дълбоко в ума му и се гмурна в мислите му.

Беше дошъл в Горния свят, за да започне да го картира, да изучи всички пътеки по него и да прогори нови. Това беше велико приключение, пътешествие, обещаващо опасности и възбуда. Сега разбираше, че го е довело до смъртта.

ПРОХОДИ

Често сме призвани да тръгнем през сумрачни проходи, без да знаем дали ще се отворят в мрак или светлина.

Джас Ларън Силвареста

След като пусна тялото на Мирима да се носи по потока, Боренсон се дотътри до Фенрейвън. Виеше му се свят от умора, погледът му се беше замъглил. Спря се и се огледа. Западналото селце се беше проснало на един хълм, открито за утринните лъчи на слънцето, затанцували по сламените покриви на къщите. Мъглите в полята около селото все още бяха гъсти и хълмът се издигаше сред тях като остров в мъгливо море. Имаше си порта, която стоеше полуотворена, а до портата в големи мангали горяха постови огньове. Посребрените огледала зад мангалите отразяваха светлината и я насочваха към пътя.

Боренсон залитна и продължи да крета напред с чувството, че всеки мускул по тялото му всеки миг ще се разтопи в чиста умора.

Ханчето във Фенрейвън се оказа малко, само с една стая за спане. Тъкмо я освобождаваха двама господи, бежанци от юг.

Стопанката на хана готвеше закуска — пикантни вкусотии с гъби и кестени. Боренсон беше изтощен и сърцето му се беше свило от болка. Мислеше само за Мирима. Но все още го чакаше работа и знаеше, че трябва да се съсредоточи още малко, поне докато не си легне. Седна на един стол и болката бавно се разстла по гърба му, между плешките.

Докато чакаше за закуската, попита:

— Значи само тия двама гости си имате? Никой не е идвал през нощта? — Гласът му прозвуча дрезгаво и грубо, сякаш беше отвикнал да говори.

— През нощта ли? — учуди се стопанката.

— Един мъж... самотен ездач, копитата на коня му са увити в овча кожа.

— Не! — възкликна жената с малко попресторен ужас. — Както ми го описвате, разбойник ще е, ако не и по-лошо! Чувам, че имало убийци по пътя. Вчера заранта са намерили тялото на Брейдън Таунър на девет мили надолу по пътя.

Боренсон се замисли. По пътя все още се срещаха убийци. Войските на Радж Агън сигурно не бяха чули за падането на Карис чак тук. Можеше и да е случаен убиец. Но все пак това го обезпокои. Не можеше да се отърве от мисълта, че непознатият е тръгнал да търси точно него.

Потърка уморено гуреливите си очи и хапна малко от вкусната гозба, докато другите гости опразнят хана.

После каза на стопанката, че ще тръгне, след като се наспи, и я помоли да обиколи селцето да му купи храна за пътя към Инкара. Фенрейвън беше само на стотина мили от границата по планините и селищата дотам бяха малко.

Отиде в единствената стая и реши, че е повече от добра. Беше чиста и уютна. Сламата под постелята беше прясна, а дъщерята на стопанката взе завивките и ги смени с нови, така че нямаше защо да се безпокои от бълхи и въшки.

Храната се оказа добра, а и конярчето си разбираше от работата. Боренсон се почувства добре осигурен за предстоящия път. За първи път от толкова дни получаваше възможност да си отдъхне добре, а лишен от дарове на жизненост имаше ужасна нужда от това.

Легна в постелята и започна да мисли за предстоящото пътуване. Утре щеше да отиде да си потърси няколко дара на жизненост. Обзе го непреодолима тъга. Не можеше да мисли за нищо друго освен за Мирима, за вкуса на устните ѝ, за допира на студеното ѝ тяло, когато я беше притиснал до себе си, докато я пускаше във водата.

Болеше го не за себе си, нито дори толкова за нея. Имаше чувството, че светът е изгубил нещо красиво, нещо необходимо и великолепно.

Очите му бяха толкова уморени, че той ги притвори само за да облекчи болката — и бързо потъна в дълбока дрямка.

Събуди се чак след няколко часа — и се събуди много бавно.

Беше усетил, че има гост в леглото си и че вече е късно през нощта. Беше обичайно гостите на един хан да споделят едно легло, когато се наложи.

Но никак не беше обичайно жена да сподели мъжко легло, а той усети по мириса на косата ѝ и по лекия допир на ръката, прегърнала го през гърдите, че до него лежи жена.

Събуди се напълно, стреснат, и се надигна.

До него лежеше Мирима.

— Как... — запелтечи Боренсон.

Мирима се надигна на лакът и го загледа. Луната зад отворения прозорец беше само сърп и нощта бе пълна със звезди. В стаята нямаше никой друг.

— Е, събуди ли се най-после? — попита Мирима.

— Но как...

— Ти ме пусна във водата — каза Мирима. — Бях изтощена и почти мъртва, а ти ме даде на водата.

— Съжалявам! — каза той с ужас. Наистина беше помислил, че е мъртва. Но ето че тя седеше тук, до него, по-здрава и жива от всякога. Дрехите ѝ бяха сухи.

— Всичко е наред — каза тя. — Открих нещо. Ейвран не е единствената родена магьосница.

Милион въпроси връхлетяха Боренсон.

„Трябваше да го разбере по-рано — осъзна той. — Трябваше да го разбере от всеки неин жест, колко нежна е, когато трябва да бъде нежна, колко твърда е, когато трябва да е твърда, как всяко нейно докосване ме успокоява, също както ласката на ундината ме успокои, след като избих Посветителите в замък Силвареста.“

Беше доловил нещо в нея. Но от устните му се изтръгна само една дума:

— Как?

— Водата ме пое — каза Мирима. — Сънувах го — облаци, натежали от влага, и водопади, изпълващи въздуха с пръските си, и потоците, ромолящи по чистите камъни. Винаги съм обичала водата. Сънувах велики чародеи в океански дълбини, и странните и удивителни неща там. Водата ме изцери и щеше да ме отведе до морето, далече отвъд Дворовете на прилива. Можех да се оставя да ме отнесе.

— Но осъзнах нещо — продължи Мирима. — Разбрах, че повече обичам теб. Затова се върнах — да ти бъда жена.

Боренсон я гледаше слисано. Всъщност чак сега разбираше, че тя не е била умряла. Че е била само близо до смъртта. Но все пак имаше дарове на обаяние. Макар и със закъснение той си даде сметка, че я е пуснал във водата, знаейки по някакъв начин това. Умът му беше замъглен от умората, толкова изтощен, че повече не можеше да мисли. Беше се взирал в лицето ѝ за някакъв признак на промяна, за онзи миг, в който даровете си отиват, но той така и не бе настъпил.

„Точно затова, когато я пуснах във водата, изпитах чувството, че я предавам.“

Нещо повече, сега той разбра колко истински го обича тя. Не просто бе пожелала да тръгне с него към Инкара. Беше се отказала от изключителния шанс да служи на Силите, да се превърне в чародейка и да заживее в морето. Малцина родени с такава съдба щяха да устоят на океанския призив.

Мирима се надвеси над него и го целуна. Боренсон усети, че тялото му откликва. Бизнесман го беше изцерил, повече и от най-безумните надежди и възжеления.

Бяха сами и той най-сетне се почувства готов да ѝ отвърне с любов.

— Май в края на краищата ще трябва да платя на чародея доста повече от една халба — каза той и я притегли към себе си.

Привечер Ерин и Селинор напуснаха Флийдс, минаха през южен Хиърдън и навлязоха в граничните земи на Южен Кроудън. Щом поеха на север, земята стана по-суха и цветовете на есенните листа огряха околността.

Ерин не беше спала предната нощ и не смееше да заспи отново. Но през целия ден беше премисляла думите от сънищата си, приказките за опасния локъс Асгарот, дошъл да унищожи света. Не смееше да го каже на Селинор, защото си мислеше, че ако го направи, той ще реши, че блънува.

Но думите на онзи бухал я бяха пронизали, врязали бяха знание в сърцето ѝ. Подозираше, че бухалът я е призовал, че може би някаква

част от нея и сега все още е в плен на Долния свят и чака следващите указания.

Беше убедена, че нещо по-голямо и застрашително от някакъв си Сияен на мрака е дошло в техния свят... че сред тях се е появил локъс. Жадуваше да разбере повече за него, но не смееше да се поддаде на умората си.

На границата ги посрещнаха стражи — неколкостотин рицари и по-дребни благородници, разпънали яркоцветни шатри покрай пътя. Границите бяха хълмисти и обрасли с гъста папрат. Десетки търговски впрягове бяха спрели пред пътната бариера.

Един старец позна Селинор и извика:

— Принц Селинор Андърс, кажете две думи на баща си за мен. Търгувал съм с него години наред, ял съм на масата му. Това е безумие!

Самият Селинор понечи да премине бариерата, но няколко пиконосци преградиха пътя му. Водеше ги млад капитан. Беше тъмнокос като Селинор и почти с неговия ръст. В очите му грейше фанатичен блясък.

— Съжалявам, ваше височество — каза той. — Имам заповед да не пускам никого.

— Гантръл? — учуди се Селинор. — Ти сляп ли си? Или аз толкова съм се променил?

— Времената са опасни — извини се Гантръл. — Заповедта е ясна: никой да не влиза и никой да не излиза.

— Дори вашият принц?

Гантръл го погледна с уважение, но не отвърна нищо. Ерин си представи бъркотията в главата му. Ако пуснеше Селинор, щеше да наруши заповедта. Ако не го пуснеше, Селинор щеше да изпитва неприязън към него до края на живота му — а крал Андърс много бързо се състаряваше и сетният му час като че ли беше близо.

— Ще ви пусна да минете — промълви колебливо капитанът. — Но с ескорт.

Селинор кимна.

— Звучи приемливо.

— Но без жената — каза Гантръл и погледна Ерин. Беше облечена в простото облекло на Конесестра — вълнена туника, изцапана от пътя, върху кожената ризница.

— „Жената“ — натърти Селинор — е моя съпруга и някой ден ще ви бъде кралица!

Гантръл килна глава на една страна и се присви, сякаш осъзнал, че е допуснал най-голямата грешка в живота си и че тя ще съсипе цялата му кариера.

— Е — каза той, — тогава добре дошли в Южен Кроудън, милейди.

Поклони се учтиво и след малко Ерин навлезе в Южен Кроудън с тежка охрана. От всички страни язدهа рицари — една дузина отпред, друга отзад и по дузина вдясно и вляво. До тях яздеше Гантръл и не преставаше да хвърля лукави погледи към Ерин.

— Арестувана ли съм? — попита строго тя, след като не можа да издържи повече.

— Не, разбира се — отвърна Гантръл.

Но не прозвуча много убедено.

Ейвран беше плувнала в пот. Държеше в ума си Майстора на пътя и поглещаше знанието му. Ако не беше вкусвала от мозъците на други хали, изобщо нямаше да може да осмисли всичко това. Съсредоточи се и започна да изгражда в ума си образ — карта на Долния свят. Докато го правеше, всички други гледки и звуци изчезнаха. Не усещаше миризмите на деня, нито шумовете, нито как изтича времето.

Когато прекъсна контакта, рухна в несвяст.

Огледа се като в мъгла и разбра, че се е спуснала нощ. Слънцето се беше скрило отдавна и въздухът бе станал студен. Беше ровила в паметта на Майстора на пътя с часове.

Той лежеше пред нея обезводнен, вдишваше последния си дъх. Устата му беше зейнала и пипалата по главата му бяха провиснали като дрипи. Съществуването нямаше да преживее нощта.

През цялото време Габорн беше стоял до нея.

Сега той я вдигна и я задържа в силната си прегръдка.

— Хайде — промълви той. — Да се махнем от това чудовище. Все още е опасно.

„Той няма да ме изяде“ — прииска й се да му каже. Но не беше много сигурна. И освен това устата ѝ бе пресъхнала и се чувстваше

толкова уморена, толкова изцедена, че щеше да ѝ струва огромно усилие да проговори.

Габорн я отнесе на десетина крачки, до някаква кола. Коларят седеше на капрата, триеше очи и се бореше със съня. Двата коня дремеха.

— Какво е станало? Къде са всички? — едва успя да изграчи Ейвран. Виеше ѝ се свят.

— Ти стоя над тази хала с часове, през целия ден — каза Габорн. — Другите рицари преследват халите на юг. Но Бизнесман е тук, и вайлдът.

— Добре. — Винаги се беше чувствала уютно в присъствието на Бизнесман. Високо в небето прелетя огнено кълбо и остави след себе си червена диря. Почти моментално след него тя зърна друга блеснала светлина, и още една. Навсякъде от небето падаха звезди. Само за няколко удара на сърцето ѝ надолу полетяха десетки.

— Какво става? — попита Ейвран, докато Габорн я поставяше на седалката. Качи се при нея. Коларят изплющя с камшика и талигата се понесе напред.

— Истинската господарка е свързала Печата на небесата е Печата на опустошението и Печата на пъкъла — отвърна Габорн. Беше стиснал зъби. — Трябва да счупим тези печати.

— Искаш да кажеш, че вече е станало?

— Да. И още нещо. Подозирам, че халите са надвили Радж Атън в Картиш. Сега опасността е... много по-неминеума и нараства с всяка минута. Знаеш ли вече пътя до Мястото на костите?

— Да — отвърна убедено Ейвран.

— Можеш ли да ми кажеш как да стигна дотам?

— Не. Дори да имах цял месец.

— Тогава ще ме заведеш ли? Докато ти говореше с халата, Йоме доведе няколко души... един облекчител и няколко вектори. Аз самият вече взех дарове на мирис. Мога да надуша халската орда тук, ниско по земята. Но не мога да ги разбирам.

Ейвран потръпна. Беше зърнала Долния свят през очите на хали, през очите на Майстори на пътя, които го познаваха най-добре. Пътят щеше да е дълъг и гибелен. По него ги чакаха много по-страшни неща от халите.

Мислите ѝ се размиха.

Смрачаващите се небеса зееха и от небесната твърд падаха звезди. „Какво ще стане, когато паднат всички? — зачуди се тя. — Дали нощта ще помръкне?“

Отново потръпна. Не такъв живот беше искала.

— Заведи ме при векторите — рече тя. — Ще те заведа. С цената на всичко.

Издание:

ИК „Бард“, 2003

Оформление на корица: „Megachrom“, Петър Христов

ISBN 954-585-415-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.